OAMENI ȘI ȚĂRI

La anumite ceasuri, talazurile mării îți dau iluzia succesiunii generațiilor și iluzia mișcării necontenite. Sufletul ridică la cea mai furtunoasă preamărire acțiunea care pune totul în mișcare, generează ideaIuri și valori, ea fiind suportul unic al fragmentului nostru de timp. Te gîndești că ar fi pe lume prea trist, am îmbătrîni prea repede, dacă ar lipsi mișcarea necontenită, plină de farmecul necunoscutului.

Intîi s-au arătat vîrfurile săgeților cu semilună ale minaretelor, aceste fete svelte ale cerului. Mai apoi, s-au arătat cupolele moscheelor, îngrămădirea de vase, miile de șalupe și bărci, și atunci parcă a răbufnit la fața prezentului, din adîncul vremii, vestita istorie a poporului otoman, străbătută de galopuri și foc. Cum am revăzut Stanbulul, parcă mă reîntorceam pe locuri cunoscute. O lungă epocă a zbaterilor noastre e strîns legată de Bizanțul lui Constantin și al Elenei. Mulți dintre primii cărturari ai noștri au deprins aici iscusita zăbavă a artelor. Mi-am adus aminte de un Țamblac, unchiul domnului Ștefan Voevod, dascăl al Măriei-Sale și sfetnic în treburile diplomatice. O clipă mi s-au perindat prin fața ochilor icoane și domnițe bizantine, pe cînd Sfînta Sofia se vedea măreață și tristă. Părea un mormînt în care dorm civilizații și împărați. Iar minaretele din unghiurile ei păreau facle de veghe, stinse de mult și împietrite. Așa ni s-a arătat Sfînta Sofia, de departe.

Apoi am intrat în furnicarul orașului, am străbătut uliți închise și pline de umbră, maidane cu moschei tăcute, și văzduhul era mohorît și trist, cînd a apărut undeva peste acoperișuri, într-un minaret, un muezin și a prins a striga orele timpului și domnia veșnică a proorocului, toate lucrurile parcă s-au întunecat și s-au întristat mai tare. Am stat o clipă și am ascultat strigarea seculară, și invocația era ca un zguduitor **memento mori**, adresat lumii în furnicar. Insă mărturisesc că nimic nu s-a clătinat, nicăiri, la acest strigăt venind din epoca fanatismului. El n-a adus decît doar o și mai adîncă melancolie. Asta s-a întîmplat, mi se pare, la Moscheea Albastră. Ne-am descălțat la intrare, după datină, și mai apoi călcam pe un covor de muschi, stropit cu smaltul albăstrelelor. Ne-au uimit solemnitatea, pustietatea și tăcerea. In marele și vestitul templu al Domnului Mahomed, doar o femeie bătrînă se tîra ca umbra. S-a așezat, după asprele îndemnuri ale Islamului, cu fața spre Mecca, și printre coloane și pe sub bolți s-au auzit o secundă suspinul și tînguirea. Și văzînd-o și ascultînd-o, mi-am adus aminte de strigarea din văzduh, și mi-am dat seama și mai bine de inutilitatea ei. Drept este că pardoseala de piatră a templului e roasă de tălpile generațiilor, care au fost și s-au stins cu tot, cu epoca lor, dominată de steagul proorocului. Stam în reculegere, pătruns de măreția bolților și de tăcere. Afară, s-a auzit clacsonul, cheminău-ne, și totul mi s-a părut o ironie amară. Ne-am încălțat la ieșire. In Moscheea Albastră a rămas tăcerea și smaltul viorelelor, pe covorul moale și adînc care prea rar are de înăbușit pașii cuiva...

La mausoleul lui MAHOMED al II-lea

Ne-am dus la Sfînta Sofia și ne-a întîmpinat aceeași tăcere. Ne-a impresionat puternic grija stăpînirii turcești pentru acest monument. Din bolți ne zîmbeau sfinți vechi, scoși la iveală de sub var. Am stat în tăcere între coloane, și ne-am perindat prin minte întîmplări de la 1453, cînd Mahomed al II-lea a intrat aici, călare pe cal alb, dînd imperiului bizantin ultima lovitură de sabie. Sfînta Sofia a fost transformată în moschee și sfinții creștinilor au fost văruiți după legile Islamului, care nu îngăduie chip zugrăvit în temple...

Năvăleau prin portal fișiile de lumină ale soarelui și nu știu cum, parcă am văzut un alai bizantin în purpuri arzătoare, venind la închinare în alarma clopotelor. Totul a durat doar o secundă. Portalul s-a închis în urma noastră și lumina va fi rămas singură înăuntru, ca un alai de fantome și ca un amurg al unui vestit imperiu. Pe minaretele Sfintei Sofii lucea semiluna și păreau minaretele facle de piatră între pomi.

Apoi, iar am străbătut uliți înguste, și mi-am adus aminte de o fată a acestei cetăți, iubită de noi toți la anii visurilor ce nu se mai întorc. In care din căsuțele acestea, vei fi trăit tu, o Azyade? Ne priveau fețe prin ferestre vechi, vedeam cum ne zîmbesc ochi mari, negri ochi verzi ca leușteanul și ca iarba, ochi albaștri, dar nici unii nu aveau dulceața din ochii celei căutate...

Orașul vechi era moloz și ruină și mașinile le repezeau la o parte, dușînd străzi largi și bulevarde. Parcă luam parte la ștergerea de pe fața pămîntului a tot ce mai păstra resturile mizeriei și murdăriei orientale, umbra, umezeala și promiscuitatea. Izbeau țîrnăcoapele, pereți se prăbușeau într-o mare grabă a prefacerii. Iubitorii de „inedit" oriental pot avea oricîtă stringere de inimă în fața acestui spectacol, pot regreta cît li-i pofta după „misterele" Istanbulului, care se prăbușește și dispare de la o zi la alta, făcînd loc soarelui, sănătății și frumuseții. Mă uitam cît de frumos îi sta unei moschei, descotorosită de cocioabele din jur și redată toată luminii și încîntării ochilor.

Intr-o după amiază însorită, ne-am dus să vedem mormîntul lui Mahomed al II-lea. Mă stăpînea o puternică emoție. Mi-am lăsat pantofii la ușă și am intrat în vîrful picioarelor, în penumbra moscheei. M-am oprit lîngă mormîntul în care doarme cel mai înfricoșat oștean al Islamului, fala vitejiei otomane. Am ridicat în sufletul meu, mărire, uraganului adormit cu pumnii strînși. Și mi-am amintit de un uragan al nostru și de izbitura amîndorura, de mult, într-un loc numit Valea Albă. Nebiruit fusese pînă-n-tr-acel an, 1476, acest leu al Răsăritului. Undeva, în niște meleaguri păduroase din nord numite Karabogdania, adică Bogdania neagră, se ridicase într-o cetate, Suceava, un sultan gheaur, pe nume Ștefan. Acest „cîine" — cum i se spunea pe atunci oricui nu credea în Islam — avea să se măsoare cu Leul. Și s-au măsurat. Și Leul a fost răpus, în anul amintit, 1476, de „cîinele" Bogdaniei negre.

Privind mormîntul lui Mahomed, mi-am amintit de mormîntul celuilalt viteaz, aflat în Bogdania neagră, la Putna. In jurul meu, în moscheea tăcută, erau pelerini din Asia și din multe țări. Pentru toți, Mahomed Cuceritorul era doar un nume, legat de vreo faptă sau de vreo dată. Mie însă, mormîntul îmi amintea vremurile noastre pline de lacrimi, și eram mîndru de semințiа mea măruntă, căci deși nu era însemnată nici pe puținele **orbis terrarum** ale vremii, s-a sforțat înspăimîntător, smulgîndu-și vitejia din rădăcini, spre a se arunca asupra Nebiruitului. Mahomed al II-lea e înglobat în istoria seminției noastre. Dincolo de feluritele sentimente încercate în lungul timpului citind despre el, am avut totdeauna o admirație înaltă pentru soldatul Prooroculuí. Și m-am închinat mormîntului său, nu plecîndu-mi fruntea, ci ridicîndu-mi-o mai sus, spre cer, unde se spune că stau vitejii, între corturi și-n dantul de foc al Huriilor.

Și intrau în moschee pelerini fel de fel. Se opreau într-o pioasă tăcere, și abia-abia pătrundeau șișoare de raze prin ferestrele de sus, și se răsfrîngeau în fireturile de pe acoperămîntul mormîntului. Și era moscheea parcă o insulă de marmură, undeva dincolo de lucruri și timp. Afară, la ușă, și în larga ogradă pietruită, se jucau copiii, strigînd prin soare, dar larma lor abia pătrundea la lespedea viforului. Unii oameni veneau rizînd sau grăind tare, pînă la ușă, dar deodată căpătau în ochi o liniște, și pe față un zîmbet amintind arabescurile și înfloriturile versetelor din Coran. Parcă pe chipurile lor se răsfrîngeau rugăciunile ce le rosteau apropiindu-se de mormîntul Cuceritorului. Oameni bătrîni explicau încet copiilor intrați, pagina de glorie a Viforului. Și copiii ascultau mirați, ca un basm, priveau mirați lespezile reci, și arătau în ochii lor că nu le vine a crede, ca sub niște lespezi să doarmă cu pumnii strînși vitejia ridicată pînă la apoteoza soarelui. Mirați ne uitam toți, ca și copiii în ungherele pline de umbră, doar doar vom găsi ceva din explicația adormirii. Deodată, s-a auzit afară, într-un minaret învecinat, tînguirea muezinului, răspunzînd tuturor nedumeririlor, arătînd că toate trec și că veșnic e numai unul Allah...

Noi, cum am ieșit din moschee, am dat tînguirii de sus și altă explicație: am văzut soarele luminînd puternic, copiii jucîndu-se, apa mării alintîndu-se, și am înțeles versetul înfricoșat, după capul nostru, că, adică, atotbiruitoare e viața care trece peste toate frunțile, chiar dacă sînt ale cerșetorilor și sultanilor...

In jurul moscheei, după grilajuri, luceau morminte îngrămădite. Dormeau acolo emiri și bey, pașale și sultani, dormeau în preajma căpeteniei celei mari. Se părea că-l așteaptă pe Mahomed, afară în soare, să-și stîrpească somnul sau rugăciunea, și să se arate în prag, să se încrunte și să dea semn din sabie către un punct cardinal luminat de incendiu. Așa am lăsat moscheea Cuceritorului: în așteptarea de piatră a căpeteniilor sale.

Curînd, grăbeam către punctul cardinal luminat de incendiul amurgului. Ne duceam la alt mormînt, al lui Eyub, purtătorul de steag al prooroculuí Mahomed.

Eusebiu CAMILAR

Prietena noastră din Coreea

Pak Sin Seb, coleg de breaslă și binevoitorul meu ghid și interpret pe meleagurile Coreei, mă atinse ușurel pe umăr:

— Poftim, așa se primesc la noi oaspeții," — zise el îndreptîndu-mi atenția asupra unei coreence drăguțe, potrivită de statură, cu părul negru împărțit în două cozi groase și îmbrăcată într-un multicolor costum național. Fata stătea alături de un bărbat cu fața smeadă, pe micul peron al gării Kuson, frămîntînd în mîini un buchețel de flori legat cu o fundă roșie de mătase.

— Injiner Kan In Su ot textilnovo podzemnovo zavoda — se recomandă bărbatul. Vaș provodnik v'gorode Kuson (Inginerul Kan In Su de la fabrica textilă subterană, însoțitorul Dvs. în Kuson).

— Bu-na zi-ua! Eu sunt Sin Pok Sun — se recomandă la rîndul ei fata, dezvelindu-și un șirag de dinți albi, sănătoși și izbucnind într-o cascadă de rîs nestăpînit, provocat probabil de uimirea ce mi se zugrăvise pe față. „Eu romîncă este — continuă ea cînd se mai liniști un pic. Poftim!" — și-mi întinse florile cu stînga în timp ce cu dreapta îmi strînse puternic, cu efuziune, mîna.

Se pare însă că scurtul logos îi epuizase lui Sin Pok Sun vocabularul romînesc. Așa că porni să se explice repede, cu volubilitate, prietenului Pak. Așa am aflat că fusese cu un an înainte în Romînia la odihnă, ca invitată a C.C.S.

— Cînd am aflat că vine un oaspete din Romînia, adaugă ea, am cerut Direcției să mă schimbe pentru tura de noapte. Așa că, chiar dacă oaspetele nostru nu dorește, eu tot îi voi însoți să-i arăt orașul meu și fabrica, — zise ea zîmbind cochet, sigură de victorie.

Și într-adevăr Sin Pok Sun a umblat cu noi toată ziua. Relata tot timpul impresii și amintiri din țara noastră. Avea umor fata, și un fin spirit de observație. Făcea asociații și comparații interesante între peisaje, obiceiuri, cîntece, specialități culinare și cîte altele. Intreba de prieteni pe care nu-i cunoștea decît după pronume și se mira sincer cum de nu-l cunosc nici pe Ion, nici pe Marin. „Nici pe Marinică?" — întrebă ea într-un tîrziu, zîmbind șăgalnic. Și începu să fredoneze cunoscuta melodie a lui Mălineanu...

La fabrica textilă mă trase spre un panou pe care se afiau o hartă a R.P.R. și un foto-montaj. Imi arătă mîndră traseul pe care-l urmase și locurile pe unde poposise. Iar în „Gaz"-ul ce ne purta spre o altă fabrică aflată la vreo 15 km. depărtare, Sin Pok Sun scoase din pungulița cîteva fotografii făcute pe Valea Prahovei, în care o zării printre alți cîțiva coreeni, înconjurați de romîni.

— Ce oameni veseli sînteți Dvs., romînii — zise ea zîmbind parcă unei amintiri și începu să povestească cu lux de amănunte impresii asupra oamenilor întîlniți. Și muncitori buni, foarte buni...

— Dar de unde știi, prietenă Sin?

— Am fost și-n fabrici. Am învățat chiar și unele metode de la textilistele voastre. Le-am și aplicat la noi...

Intr-un tîrziu numai ce mă pomenesc că-mi aruncă: Dar Dvs. nu sînteți un om vesel. Dvs. nu cîntați deloc...

Am fost nevoit să mă supun. Am trebuit să cînt după comandă, de ce să n-o mărturisesc nu fără plăcere. Vreo zece cîntece romînești am cîntat. Comanda o făcea Sin Pok Sun, fredonînd melodia ale cărei cuvinte nu le putuse învăța sau pe care le uitase.

Și dacă v-ați fi aflat în acel amurg de toamnă călduț și limpede, pe drumul ce șerpuia peste coline dinspre Kuson spre Cionceju, ați fi fost martorii unui spectacol neobișnuit: patru inși într-o mașină deschisă, plus șoferul, cîntau cu nostalgie un cîntec duios:

Pe Mureș și pe Tîrnavă
Nu-l fată să-mi fie dragă...

Cei mai mulți nu-i cunoșteau cuvintele. Cînta fiecare cum putea. Sin Pok Sun, Eroină a Muncii din R.P.D. Coreeană (una din primele eroine ale țării) le cunoștea însă perfect.

M. RADIAN

MERIDIANE

Imagini din Budapesta

Auzisem de foarte multe ori vorbindu-se despre frumusețea insulei Margareta. Cei care o vizitaseră vorbeau cu entuziasm despre ea. Din această pricină și curiozitatea mea de a o vizita. Relativ, insula este aestul de mare, lungă de 2,5 km. ea are o lățime care ajunge pînă la 500 m.

Ceea ce îți atrage din capul locului atenția este amenajarea ei exemplară. Nici un colț al acestui petec de pămînt nu este lăsat nefolosit. Foarte multă verdeață și flori. Pe maluri, nenumarate cabane, cluburi nautice, garaje pentru ambarcațiuni. Pe insulă se găsește bine cunoscuta clădire roșie a bazinului acoperit, precum și marele strand „Palatinus", care ocupă 80.000 m. patrați. Am putea spune că insula este proprietatea copiilor. Dealtfel, aici se și găsește celebrul oraș al copiilor. El este înzestrat cu nenumărate terenuri de sport, bazine de înot, locuri de joacă etc.

Pe insulă se mai găsește o capelă mică, cu o vechime de mai multe sute de ani, cel mai mare teatru în aer liber din Ungaria, o imensă grădină de trandafiri și un foarte bine aprovizionat restaurant de vară.

Seara, insula Margareta are un farmec deosebit. Aerul e mai răcoros și mai curat. Stăteam într-o seară pe malul insulei și priveam spre Buda. Dealurile erau feeric luminate, iar șirurile de lămpi de pe străzi formau ghirlande strălucitoare, depuse parcă la picioarele acestui oraș ca un omagiu adus frumuseții lui și hărniciei locuitorilor. In stînga, undeva, în depărtare, se zărea muntele Gellert, cu impozantul monument al eliberării. Pe băncile din apropiere îndrăgostiții își șopteau aceleași vorbe care înfioară inima de mii și mii de ani... Clipocitul apei și valurile care se spărgeau de țărm era singurul zgomot care se auzea pe insulă în acel ceas de taină al nopții.

Din reședința de vară a comandanților romani ai Aquincum-ului, din reședință a arhiepiscopului din Esztergom, din loc de petrecere al habsburgilor, din sediu retras al nenumăratelor ordine de călugări și călugărițe, insula Margareta (își trage numele de la fata regelui Bela al IV-lea care stătea la o mînăstire de pe insulă) a devenit un bun de preț al locuitorilor Budapestei.

Seara, de pe insulă spre oraș, se scurg adevărate fluvii de mașini și autobuze.

Fiecare oraș are cîte un element dominant, ceva care îi deosebește de celelalte. N-am putea spune că Dunărea constituie un element caracteristic Budapestei. Mai sînt și alte orașe care s-au clădit pe malurile bătrînului Danubiu. Nici insula Margareta nu imprimă nota caracteristică. Cred însă că nenumăratele băi ale orașului, unele dintre ele dăinuind de milenii precum și enorma aglomerare de fabrici, pot constitui o particularitate a acestuia.

Atît maghiarii cît și călătorii străini denumesc orașul „Perla Dunării". Trebuie să spunem că numele e cu prisosință meritat. In oraș se găsesc nu mai nenumărate stabilimente balneare la Aquincum. Existau băi calde și reci, băi cu aburi. De două mii de ani s-au păstrat intacte unele conducte care aprovizionează băile cu apă.

După ce au cucerit acele regiuni, turcii au construit la rîndul lor nenumărate băi. Multe dintre ele se mai văd și astăzi. S-au păstrat construcțiile originale, cu acoperișurile strălucitoare de aramă și avînd, bineînțeles, în vîrful lor se-

Unul din podurile Budapestei văzut de pe insula Margareta

puțin de 123 de izvoare calde care dau zilnic băilor și strandurilor 70 milioane litri de apă termală. De 2000 de ani se cunosc deosebitele calități ale apelor minerale din Budapesta. In acele timpuri, celții au denumit orașul Ak-ink — „orașul cu apă din belșug". La începutul erei noastre romanii au construit miluna. S-au păstrat pînă astăzi baia Rudas, construită în secolul al XVI-lea, baia Imre, ridicată de regele Matei Corvin, care era numai în folosința familiei regale, baia Kiraly, construită în 1560, apoi complexul de băi Lukacs și Csaszar datînd din jurul anului 1600.

Eugen PHOEBUS

ANTARCTICA
își dezvăluie tainele

(Urmare din pagina 1-a)

din sănii remorcate de tractoare, a atins la 16 decembrie 1957 polul magnetic sud, unde a fost fondată stațiunea „Vostok". După aceea, expediția s-a reîntors la baza sa de la Mirnîi. Acest traiect, de la noua stațiune și pînă la principala stațiune sovietică, avînd o lungime de 1410 kilometri, a fost parcurs în două săptămîni. Nici un om nu mai pusese pînă atunci piciorul la acest pol geomagnetic al sudului. A fost, după părerea tuturor specialiștilor, o realizare senzațională. Studiile făcute cu acest prilej au dus la rezultate importante pentru cunoașterea fizică a Antarcticei.

Ce este Antarctica?

Antarctica este continentul — sau grămada de insule — care se întinde ca o căciulă în jurul Polului Sud.

14 milioane de kilometri pătrați: mai mult decît Europa, aceasta este suprafața Antarcticei. Jur împrejur, Antarctica este înconjurată de uriașe bariere de gheață. Acești munți de gheață se împotrivesc cu strășnicie pătrunderii oamenilor. Gheața se înalță la țărm ca o barieră înaltă de vreo 20 de metri, ce atîrnă deasupra capetelor exploratorilor. Celebra bază sovietică de cercetări științifice „Mirnîi" a fost înființată numai după eforturi supra omenești. In timpul descărcării materialului, bariera de gheață s-a prăbușit. La 22 ianuarie, cînd a sosit vasul „Lena", era toiul verii și gheața se înmuiase. Greutatea enormă a muntelui de gheață a împins vasul departe, iar oamenii și materialele au fost azvîrlîți în apă de la 20 metri înălțime. Mijloacele de salvare erau pregătite și oamenii au fost salvați — cu excepția a doi tineri. Au fost primele două jertfe aduse cuceririi Antarcticei.

De altfel, acest continent pustiu nu vrea să se predea nici acum fără luptă. O coajă de gheață groasă de 2.000 de metri îl acoperă pretutindeni solul. Dar gheața prezintă numeroase crăpături periculoase. Se cunosc cazuri cînd tractoarele engleze sau americane au căzut în întregime în imensele prăpăstii căscate pe neașteptate în gheață. Tractoarele — și oamenii care le conduceau.

Antartica are munți înalți — pînă la 7.000 de metri — vulcani în activitate, ca celebrul Erebus, al cărui crater se ridică la 4.000 de metri înălțime și care emite neîncetat gaze, cenușă și lavă.

Oaze calde și climat temperat

Nici un arbore pe aceste întinderi nesfîrșit de albe.. Plante rare, doar îi și colo cîte o algă, cîte un lichen.

Și totuși, nu întotdeauna a fost așa. Se găsesc numeroase urme: fosile de frunze, de trunchiuri de arbori. E o dovadă că acest continent a cunoscut, pe vremuri, un climat mult mai blînd, temperat — așa cum e la noi în țară — sau poate chiar și mai cald.

Astăzi, din nefericire, climatul e cu totul altul. Temperatura mijlocie este de 25 de grade sub zero, dar iarna (toiul ei este în august) poate scădea pînă la 80° sub zero. Vă dați seama ce înseamnă asta? Cauciucul se sparge ca sticla. Ulețurile normale devin tari. Termosurile explodează. Petrolul a înghețat și nu se mai aprinde. Respirația e dureroasă. Dacă suflă și vîntul, particulele fine de gheață aruncate sînt în stare să șlefuiască cel mai tare oțel — dar mi-te pielea omului!...

Și totuși, există și aici oaze. Oaze unde e cald. Locuri în care membrii expedițiilor pot face, fără teamă, baie. In aceste „oaze", după cum au arătat cercetătorii sovietici, temperatura este ridicată datorită absorbției căldurii soarelui în cantitate mai mare decît pierderea de căldură, totul depinzînd de condiții strict locale.

O vastă colaborare internațională

Uniunea Sovietică, S.U.A., Australia, Anglia, Franța, Argentina, Chili, Norvegia, Japonia și Noua Zeelandă și-au trimis cercetătorii să smulgă naturii tainele cu care mai înconjoară încă aceste tărîmuri. Intre bazele științifice înființate există o strînsă colaborare. Membrii expedițiilor se vizitează reciproc, învață unii de la alții. In luptă cu aprigile elemente ale naturii, ei trebuie să fie mereu uniți.

Una din cele mai moderne așezări de la Pol este „Mirnîi", prima bază sovietică. Aici se află numeroase case, magazii cu rezerve de alimente, combustibil, radiolocatoare etc. Pereții caselor sînt tapisați, mobila confortabilă și încălzirea se face cu calorifer. Lumina, firește, e electrică, iar aparatele de radio funcționează fără întrerupere.

Incetul cu încetul, vălul de gheață care acoperă Antarctica se destramă. Acest lucru este cu putință numai datorită colaborării internaționale a sutelor de cercetători. Ca urmare a muncii lor neobosite, la încheierea Anului Geofizic Internațional, omenirea va avea deschisă în față mari perspective de progres.

Dr. Leonid PETRESCU

SĂPTĂMÎNA INTERNAȚIONALĂ

Una din consecințele „războiului rece" este și existența unor țări înjumătățite: două Germanii, două Coree, două Vietnamuri. In săptămîna care a trecut, o serie de evenimente au readus în actualitate problema acestor țări. Este vorba de convorbirea lui N. S. Hrușciov cu redactorul unui ziar vest-german, declarația guvernului R.P.D. Coreene și cuvîntarea lui Ho Și Min în India.

De nenumărate ori Uniunea Sovietică a atras atenția opiniei publice că măsurile pe care le iau puterile occidentale împreună cu guvernul Adenauer vor mări zi de zi prăpastia care scindează Germania. Dar aceste avertismente n-au fost auzite. Germania occidentală a fost înglobată în N.A.T.O., a fost legiferat serviciul militar obligatoriu și acum se discută crearea în Germania de baze pentru rachete atomice. Acestea și altele au creat pe teritoriul Germaniei două state care, nu numai că sînt despărțite, dar se și dezvoltă în sensuri contrare. In R.F.G. s-au refăcut monopolurile și puterea a început pe mîna acestora și a junkerilor, în timp ce în R.D.G. puterea este a poporului. In aceste condiții, de sigur, este greu de făcut unificarea. „Cheia pentru rezolvarea acestei probleme care frămîntă pe toți germanii nu trebuie căutată nici la Moscova, nici la Washington, Paris sau Londra, ci la Bonn și la Berlin", a declarat N. S. Hrușciov. In condițiile actuale o înțelegere între cele două guverne, extinderea schimburilor comerciale și culturale, crearea unei Confederații a celor două state, — iată calea spre unificarea Germaniei. La aceasta pot contribui și marile puteri prin retragerea trupelor lor din Germania sau măcar prin reducerea efectivului lor. Un aport important îl poate avea și acceptarea planului Rapacki de denuclearizare a Europei centrale.

Guvernul Germaniei occidentale s-a opus însă în permanență unificării țării. El a preferat întotdeauna o jumătate de Germanie înglobată în N.A.T.O., dependentă de S.U.A., decît o Germanie întreagă independentă și neutră. De altfel, însăși existența guvernului Adenauer se datorează „războiului rece". „Guvernul dr. Adenauer, compus din oameni care și-au cîștigat galoanele în cadrul „războiului rece" este favoritul Departamentului de Stat", scrie publicația engleză „Tribune".

Numai că politica lui Adenauer a adus la exasperare poporul german. Astăzi nimeni nu mai crede că înglobarea Germaniei în N.A.T.O. și politica de pe poziții de forță (așa cum susținea Adenauer), va ajuta la reunificare. Politica de pe poziții de forță a eșuat lamentabil și în presa vest-germană se aud din ce în ce mai mult glasurile celor ce se plîng că au fost induși în eroare. Astfel în ziarul „Die Welt" a apărut nu de mult un articol în care se spune: „Acum cîțiva ani am auzit îmbucurătoarea veste că N.A.T.O. nu ne va aduce numai securitatea, ci și reunificarea Germaniei. In prezent, se vorbește din ce în ce mai rar despre aceasta. Evident că nici cei care ne-au adus-o nu mai cred în ea. In acest caz ne întrebăm care este calea care duce spre unificare? Cel ce a spus de atîtea ori „nu", cum a făcut apusul, ar trebui în sfîrșit să spună popoarelor cum anume își închipuie el rezolvarea problemelor".

Politica de respingere a oricăror propuneri și de pregătire militaristă a R.F. Germane este cu atît mai absurdă cu cît — arată și ziarul „New York Herald Tribune", „toți germanii cu scaun la cap știu că, indiferent de ce s-ar întîmpla — indiferent de cine ar cîștiga un război în Europa — singurul element cert este că Germania ar fi transformată în urma unui asemenea război într-un pustiu radio-activ".

La mii de kilometri depărtare de Germania, în Extremul Orient, alte două țări sînt divizate în mod artificial. După o încercare eșuată — dar care a costat sute de mii de vieți și a produs pagube uriașe — de a uni cu forța Coreea (mai bine zis de a anexa Coreea de nord), Li Sin Man și stăpînii săi de peste Ocean s-au potolit pentru un timp. Vești recent venite din această regiune arată că ei au început a se pregăti febril pentru o nouă acțiune agresivă. Au lichidat unilateral comisiile de control ale țărilor neutre și au început să echipeze armata de ocupație americană și forțele sud-coreene cu tunuri atomice și rachete.

In aceste condiții, în scopul de a slăbi încordarea situației în Coreea și a accelera unificarea, guvernul R.P.D. Coreene a propus o serie de măsuri concrete: schimburi economice și culturale între Coreea de sud și de nord, reducerea forțelor armate (R.P.D. Coreeană a și demobilizat recent 80.000 de soldați), retragerea tuturor armatelor străine și alegeri libere în întreaga Coree sub controlul unor state neutre.

La aceste propuneri au venit două răspunsuri. Primul, al lui Dulles: „S.U.A. nu urmăresc noi reduceri de trupe în Coreea". *Al doilea, al ministrului afacerilor externe al Coreei de sud, care respinge alegerile și cere plecarea voluntarilor chinezi din Coreea de nord, dar rămînerea trupelor americane în sud. Răspunsurile nu mai au nevoie de comentarii.*

Intr-o cuvîntare ținută în India, președintele Ho Și Min a propus din nou respectarea convenției de la Geneva pentru unificarea Vietnamului pe calea alegerilor libere. Guvernul Vietnamului de sud se face că n-a auzit nimic.

Jumătățile de țări sînt — așa cum am spus — consecințele „războiului rece". Statele Unite, care au baze și trupe în toate aceste jumătăți, refuză să le retragă și să contribuie astfel la unificarea lor deoarece ele le consideră ca pe niște capete de pod într-un viitor război.

Lichidarea „războiului rece" — care se poate face prin tratative la înalt nivel între marile puteri — ar contribui și la rezolvarea problemei jumătăților de țări.

Gh. IOSUB

DE PRETUTINDENI

CARTEA de impresii a Muzeului din Amsterdam are o rubrică în care vizitatorii trec motivul care îi a îndemnat să viziteze acest lăcaș. Unele din însemnările respective sînt mai mult decît nostime: „pentru că ne-a prins o ploaie torențială"; „pentru că am vrut să fim singuri" ș.a.m.d.

●

PINĂ ACUM, cînd se vorbea de arcuri se subînțelegea că este vorba de arcuri metalice, executate din oțel, bronz, etc. In Statele Unite a fost elaborată tehnologia pentru producția arcurilor din masă plastică, în care se intercalează fibre de sticlă. Aceste arcuri s-au dovedit tot atît de rezistente ca cele metalice, sînt mult mai ușoare și prezintă foarte multe avantaje.

●

GRADINA ZOOLOGICĂ din Copenhaga posedă de cîteva luni șapte exemplare dintr-o specie foarte rară de animale: „Diploglossus lessonae", din familia orveților. Orveții, care se numesc și „șerpi de sticlă", sînt niște mici animale cilindrice, lucitoare, pe care absența membrelor le face la prima vedere asemănătoare cu șerpii. Orveții au însă membre care sînt ascunse sub piele. Pînă acuma numai patru specimene de „Diploglossus lessonae" fuseseră descoperite în lume.

●

IN CURIND în R. P. Ungară va fi dată în folosință prima mașină de calculat electronică ungară construită de prof. Laszlo Kalmar, de la Institutul de cercetări matematice al Academiei de Științe a R. P. Ungare. Mașina este capabilă să rezolve un număr de probleme extrem de complicate.

●

UN GRUP de ingineri de la Centrul de cercetări al flotei maritime militare din Toulon (Franța) și-a propus o coborîre cu o batisferă la o adîncime de 10.000 m. ceea ce ar constitui un record. In acest scop, la Toulon se construiește o batisferă de tip nou.

●

ESTE pe sfîrșite întocmirea hărții geologice a celui mai mare bazin carbonifer din lume, situat pe Iakuția (Siberia de est) de a lungul fluviului Lena. Rezervele sînt evaluate la 5 trilioane de tone.

●

IN PREZENT se desfășoară lucrările de instalare a primului reactor atomic din R.S.S. Ucraineană.

●

IN STATELE UNITE numărul sinucigașilor crește neîncetat. In 1955 (ultimul an pentru care există o statistică oficială), 16.200 persoane și-au pus capăt zilelor. In marile orașe procentul sinucigașilor e mai mare decît în alte locuri. Din punct de vedere al profesiei, cel mai mare număr de sinucigași se înregistrează în rîndul ofițerilor, medicilor, avocaților, artiștilor, oamenilor de afaceri.

●

UN SERICICULTOR austriac a observat că albinele nu zboară să strîngă polen după o ploaie radioactivă. Acest lucru a fost observat și de alți sericicultori: s-a constatat că în acest caz albinele nu vor să iasă din stupi, chiar și atunci cînd timpul este cel mai favorabil. După părerea unor biologi care au studiat acest fenomen, albinele ar avea un instinct care le avertizează să se teroască de polenul unor asemenea flori și să nu adune mierea radioactivă, care ar dăuna larvelor lor.

●

TREI SOLDAȚI englezi au fost condamnați la amendă pentru că au furat și apoi au vîndut, pentru 12 lire, unui negustor de metale vechi, două tunuri de bronz istorice, folosite în mod simbolic la unele tradiționale parăzi militare din Anglia.

●

CU PRILEJUL sărbătorilor de iarnă, 900 de studenți parizieni și-au oferit serviciile pentru îngrijirea copiilor acelor familii care plecau din oraș pentru a-și petrece sărbătorile în altă parte.

●

UN PESCAR amator din Anglia a pescuit în cursul inferior al Tamisei doi morunî foarte frumoși. Cînd, fericit de această răsplată binemeritată a răbdării sale de cîteva ceasuri a pornit-o spre casă cu prada sa, el a fost oprit de un polițist, care l-a confiscat morunii pentru a-i trimite... reginei Angliei. Aceasta, pe baza unei legi străvechi care mai ființează și azi în Anglia, și care prevede că orice morun pescuit în cursul inferior al Tamisei trebuie trimis de îndată bucătăriei regale.

●

POTRIVIT unor statistici recente, Cehoslovacia se găsește pe al șaselea loc în Europa în ceea ce privește densitatea rețelei sale rutiere (35,7 km. de șosele la 100 km. pătrați).

●

IN FONDUL de cărți al Institutului de Orientalistică al Academiei de Științe a U.R.S.S. a fost descoperit un manuscris japonez necunoscut, care datează de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea. Manuscrisul este însoțit de desene reprezentînd un monument al lui Petru I precum și vederi din Petersburg.

●

PRODUCȚIA de îngrășăminte artificiale a crescut în R. P. Chineză de aproape 30 de ori în ultimii opt ani. In 1917 s-au produs 800.000 tone. Se prevede ca în 1967 producția să crească pînă la 15—20 milioane tone.

●

IN CURSUL acestui an flota de pescuit a R. P. Polone va fi înzestrată cu un număr de 50 noi vase.

●

IN 1948, în cadrul primelor stațiuni de mașini și tractoare din Cehoslovacia, funcționau 300 de tractoare. In prezent, S.M.T.-urile cehoslovace dispun de 30.000 de tractoare. S.M.T.-urile execută aproximativ 90 la sută din totalul lucrărilor de cîmp din cadrul cooperativelor agricole unice.

●

IN CURSUL anului trecut R. P. Albania a realizat o producție de energie electrică de 12,5 ori mai mare decît în 1938. Anul acesta producția de energie electrică va continua să crească atingînd un nivel de peste 14 ori mai ridicat decît în 1938.

●

IN BAZINUL carbonifer Kuznețk a fost stabilit un record mondial de înaintare mecanizată a galeriilor miniere. In ianuarie, muncitorii de la mina „Folisaevskaia — Severnaia" au înaintat 1434 metri liniari. Precedentul record, aparținînd tot minerilor sovietici, era de 1304 metri liniari și fusese stabilit în regiunea Tula.

●

IN FONDURILE arhivei Academiei de Științe a U.R.S.S., care a împlinit recent 230 ani de existență, se păstrează peste 1 milion de manuscrise și documente din istoria științei și tehnicii ruse și sovietice.

●

CHRISTIAN PINEAU, ministrul de Externe al Franței, a predat recent uneia din editurile pariziene, cel de-al 3-lea volum de basme din viața animalelor. La întrebarea unor reporteri reieritoare la izvoarele de inspirație a acestor basme, Christian Pineau a răspuns că materialele pentru basme îi sînt puse la dispoziție din belșug de către... activitatea sa diplomatică...

●

PE INSULA Borneo, Indonezia, există mari cantități de bambus de o calitate superioară. Recent, tulpinele de bambus au fost folosite cu succes pentru construirea unei conducte petrolifere. Bambusul s-a dovedit a fi trainic și impermeabil.

●

IN ORAȘUL Wroclaw din R. P. Polonă, se fabrică praf de bere. Din conținutul unui pachețel de 100 de grame se pot prepara 5—10 litri de băutură cu gust de bere.

De vorbă cu artistul poporului
ŞT. BRABORESCU

Cînd cortina s-a lăsat peste ultima scenă a piesei „Conştiinţa furată", m-am îndreptat spre cabina artistului poporului Ştefan Braborescu. Actorul se pregătea să reintre în haina lui de cetăţean al Clujului. Am ciocănit discret la uşa cabinei maestrului Braborescu. Imi deschide. Mă recomand. Şi fireşte îi înfăţişez scopul vizitei mele.

Vasăzică, tinere, doreşti să stai de vorbă cu mine... în coloanele „MAGAZINULUI". Mda! Nu e prea original! Probabil să afli de cînd lucrez în teatru, în cîte piese am jucat, ce mi-a plăcut mai mult şi invariabilul ce am de gînd pentru viitor.

I-am explicat maestrului că aceste cîteva „banale" chestiuni pe care le-a enumerat mă interesează fără îndoială — şi sînt sigur că şi pe cititorii „Magazinului" — dar aş vrea, în primul rînd, să-l cunosc pe omul şi pe actorul Ştefan Braborescu.

— E greu să cunoşti un om aşa, dintr-o conversaţie. In tot cazul îţi promit să te ajut, precizează maestrul Braborescu. Zîmbi cu o figură mulţumită, se aşează pe scaunul din faţa oglinzii, unde probabil înainte cu cîteva clipe tocmai se demachiase, mă afundai şi eu într-un jilţ în faţa sa şi-l ascultai: — Vezi, se întîmplă să trăieşti cîţiva ani din viaţă, — uneori chiar mai mulţi — şi abia ajuns la maturitate să începi să te cunoşti. Aveam 28 de ani — deci nu mai eram foarte tînăr — cînd am păşit pe drumul artei teatrale. Demisionat din armată — fusesem militar activ la Craiova — cu numai 100 de lei în buzunar, cu nişte haine civile care-mi stăteau teribil de prost, mă dusei la Bucureşti şi mă prezentai lui Nottara. Vroiam să fac teatru.

— Oare într-adevăr abia atunci v-aţi dat seama că menirea dumneavoastră în viaţă e să faceţi teatru? Abia atunci v-aţi cunoscut pe deplin?

— In timpul carierei mele militare n-am fost numai un om al armelor. Incercam să pun de acord viaţa militară cu preocupările mele artistice. Scriam versuri, lucram la reviste literare, cîntam la vioară, iar în 1905 am jucat pentru prima oară, ca actor amator în faţa soldaţilor regimentului de infanterie 26 Rovine, rolul lui Filipo din „Lăutarul din Cremona". După cum vezi şi dumneata, începeam să mă cunosc. Hotărirea de a-l transforma însă pe locotenentul Braborescu în actorul Braborescu, a coincis fără îndoială cu cunoaşterea deplină. Acum, după 53 de ani de teatru, depăşind 300 de roluri şi 200 de piese puse în scenă, după ce am trăit clipe de neuitat alături de dascălii mei de atunci Livescu şi Aristiţa Romanescu, cunoscînd pentru prima oară marele succes în compania lui Iancu Brezeanu, acum, după atîta vreme, nu pot decît să mă felicit pentru „lovitura" mea de la 28 de ani.

— Vă amintiţi, văd, cu multă plăcere şi căldură de maeştrii scenei noastre. E şi firesc. Vreau să vă întreb dacă în afara acestor viguroase personalităţi din istoria teatrului nostru vi s-a întîmplat să întîlniţi figura unui mare om de artă, care să vă fi impresionat cu totul deosebit.

— Ca de obicei cînd se pun asemenea întrebări, deopotrivă vagi şi precise, nu se poate ca răscolind prin ungherele minţii să nu dai, în cele din urmă, răspunsul afirmativ. Eu însă nu trebuie să răscolesc cine ştie ce. Pe acest mare om de artă l-am cunoscut la Paris, într-o zi de iarnă geroasă, cu prilejul unuia din marile lui turnee făcute în străinătate. Era un om înalt, bine făcut, cu o mare prestanţă. Ştia de Matei Millo al nostru. Jumătatea de oră petrecută atunci cu Stanislavschi — căci despre el este vorba — mi-a rămas puternic întipărită în minte. Deseori în activitatea mea m-a încurajat sau m-a mustrat, a participat la bucuriile şi durerile mele. Trebuie să şti să trăieşti — spunea el — pentru ca apoi tu ca actor, să-l poţi convinge pe spectator, să-l faci să plîngă sau să rîdă, să se crispeze de mînie, sau să radieze de satisfacţie. Teatrul este viaţa! Şi aceasta este un mare adevăr. L-am văzut atunci pe Stanislavschi interpretînd pe Satin din „Azilul de noapte" şi pe bătrînul Sorin din „Pescăruşul" lui Cehov. Admirabilă transpunere pe scenă a concepţiei sale despre artă şi teatru.

Artistul poporului Ştefan Braborescu

— Totdeauna evocările — desigur atunci cînd ai ce evoca — te transpun parcă într-o lume de basm. Vă daţi astfel seama că aş fi putut sta ore în şir să vă ascult, povestind despre micile şi marile dvs. întîmplări „teatrale". Totuşi v-aşi ruga să ne spuneţi — pentru a trece la alt capitol — care sînt preocupările dumneavoastră în momentul de faţă, legate bineînţeles de arta actoricească, lăsînd însă la o parte piesele ce se joacă în prezent pe scena Teatrului Naţional din Cluj.

— In momentul de faţă sînt într-adevăr preocupat de o problemă oarecum nouă. Studiez caetul de regie al filmului „Primejdii neveăzute" ce înfăţişează un crîmpei din viaţa studenţilor, film în care voi avea rolul unui profesor. Problemă „oarecum" nouă, deoarece în urmă cu trei ani sub regia lui Savel Ştiopul — acela ce lucrează şi filmul de care vorbeam — an apărut pe ecran în documentarul „75 de ani de viaţă, 50 de ani de teatru".

— Mă întrebam — pe măsura ce vă ascultam — de ce oare avînd atîtea lucruri frumoase şi interesante de povestit, ştiind să minuiţi condeiul de pe vremea anilor din tinereţe, n-aţi aşterne pe hîrtie crîmpeie din viaţa dumneavoastră de teatru.

— Mă gîndesc deseori la acest lucru. Unele însemnări şi proiecte au început chiar să se contureze. Deocamdată însă stau în sertarul meu. Ceea ce mata consideri ca venindu-mi în ajutor — faptul că am făcut cîndva puţină literatură — aş spune că dimpotrivă, încetineşte mersul lucrurilor. Cunoscînd cerinţele unei lucrări bune, sînt foarte exigent cu mine însumi şi în aceste condiţii munca merge mai încet. Cred însă că peste cîtva timp, nu aş putea aprecia cît anume, mă voi apuca să lucrez mai serios.

M-am despărţit de artistul poporului Ştefan Braborescu, asigurîndu-l că pînă cînd amintirile sale se vor închega într-o lucrare unitară, coloanele „MAGAZINULUI" îi stau la dispoziţie pentru a-l publica unele fragmente.

Tudor GHEORGHIU

EA: — Şi acum, Nicule, dă-mă peste cap!... Aşa se dansează Rock and Roll-.

Desen de Gh. CHIRIAC

E·C·O·U·R·I

Muzicale

● *SUB TITLUL general „Necunoscut ieri... celebru azi", revista „Agenda musical" din Bruxelles dedică prima ei pagină lui Constantin Silvestri, pe care-l prezintă în termeni cei mai elogioşi, subliniind „culoarea, sensibilitatea şi realismul interpretărilor sale". La 17—18 februarie Constantin Silvestri va dirija filarmonica din Bruxelles, cu un program Beethoven: „Egmont" „Simfonia a 6-a" (pastorala), şi „Simfonia a 7-a". La sfîrşitul lunii februarie Constantin Silvestri va da primele două concerte publice la Paris. Solist va fi pianistul Valentin Gheorghiu, care va interpreta „Rapsodia pe o temă de Paganini" de Rahmaninov.*

● **LEONID KOGAN a dat o serie de concerte grupate sub titlul „Dezvoltarea concertului de vioară". Un asemenea ciclu nu mai avusese loc în U.R.S.S. din 1946, cînd David Oistrah fusese un strălucit interpret al programului. Kogan a cîntat lucrări concertante de Vivaldi, Bach, Mozart, Beethoven, Brahms, Ceaikovski, Lalo, Chausson, Saint-Saens, Ravel, Haciaturian şi Prokofiev.**

● OPERA „Metropolitan" din Philadephia a prezentat, pentru prima oară după 27 de ani, **„Evghenie Oneghin"** de Ceaikovski.

● „MACBETH" de Verdi şi „Wozzeck" de Alban Berg reprezintă două din premierele stagiunii 1958—1959 la opera „Metropolitan" din New York. Dimitri Mitropoulos va dirija „Macbeth", iar Carl Boehm „Wozzeck".

● *COMPANIA engleză „Sadler's Wells" a montat „Castelul lui Barbă Albastră", cunoscuta operă a lui Bela Bartok. Spectacolul a făcut o puternică impresie în opinia publică muzicală britanică.*

● **ANSAMBLUL popular de cîntece şi dansuri din Ural a întreprins de curînd un turneu în Anglia. Artiştii sovietici au stîrnit entuziasmul presei şi al publicului englez, care au apreciat atît cîntecele şi dansurile sovietice, cît şi cîntecele populare englezeşti şi dansurile scoţiene prezentate de ansamblul sovietic.**

● *INTRE 22 aprilie şi 8 mai 1958 va avea loc la San Juan (Puerto Rico) un festival Pablo Casals.*

● UNA din cele mai vechi orchestre simfonice din Europa, „L'Orchestre de la Société des concerts du Conservatoire de Paris", a dat un concert de mare succes la München. La pupitru: André Cluytens.

● *CINTAREAŢA americană Blanche Tibom a obţinut un deosebit succes în rolul titular din opera Carmen, reprezentată la „Balşoi Teatr" din Moscova.*

● OEDIPUS-REX, opera mai puţin cunoscută a lui Stravinsky, va fi prezentată de Corul de Stat maghiar din Budapesta.

● DUPĂ un turneu european, bogat în succese, orchestra sudamericană **Hot Shots** se află acum la Budapesta, unde va da 56 de concerte.

● OPERETA maghiară **Undeva în Sud**, semnată de Kemeny Egon şi Tabi Laszlo, a fost premiată la Festivalul teatral din Uniunea Sovietică. In curînd opereta amintită se va reprezenta la Moscova, Leningrad şi în alte 18 teatre din U.R.S.S.

● **BARBARA HESSE BUKOWSKA, cunoscuta şi apreciata pianistă poloneză, va întreprinde un turneu în ţările de democraţie populară.**

● CUNOSCUTUL regizor Wieland Wagner, nepotul lui Richard Wagner, a montat în stil „avangardist" opera „Rienzi", la Stuttgart. Se pare că interesul stîrnit de regie nu a putut umbri slăbiciunile acestei reprezentaţii a primei mari opere wagneriene (prezentată cu tăieturi). A fost criticată tendinţa de a „moderniza" opera, creîndu-se paralele între Rienzi şi Mussolini, ascensiunea şi căderea lor. Tot Wieland Wagner va monta „Lohengrin" anul acesta, la Bayreuth.

● IN URMA încetării din viaţă a mamei sale, Renata Tebaldi — cunoscuta cîntăreaţă italiană — a reziliat toate contractele pentru stagiunea curentă.

Teatrale

● PAREREA foarte răspîndită că este imposibilă reprezentarea pieselor lui Tagore pe scenă, a fost de curînd infirmată. După cum arată revista indiană „Quest", prin prezentarea dramei „Raktakarobi" (Leandrii roşii) de către teatrul de amatori Bohurupee, şi a piesei „Dak Ghar" („Oficiul poştal") s-a făcut dovadă că simbolismul lui Tagore poate dobîndi un conţinut scenic concret.

● LA BUDAPESTA va avea loc în curînd premiera celebrei piese a lui Henrik Ibsen, **Peer Gynt.** Regizor: Gellért Endre. In rolul titular: Ladanyi Ferenc.

● „VOLKSTHEATER" din Viena prezintă cu mare succes **Revizorul**, nemuritoarea operă a lui Gogol. In rolurile principale apar tinerii Susy Peter şi Harry Fuss.

Cinematografice

● **„SOARTA UNUI OM", povestea emoţionantă, plină de adevărul vieţii, a unui om sovietic, zugrăvită cu măiestrie de Mihail Şolohov, va fi transpusă pe ecran. In rolul titular va apare Serghei Bondarciuc.**

● REGIZORUL brazilian **Nelson des Santos** a terminat recent filmul **„Rio, zonă nordică"**, care vorbeşte despre viaţa şi lupta docherilor din capitala Braziliei.

● „1 MAI" este titlul unui film francez la care lucrează regizorul Louis Zaslavski, şi în care **Yves Montand** va interpreta unul din roluri.

● CINEAŞTII din R. D. Vietnam turnează în prezent primul film artistic **„Marea furtunoasă"** (titlu provizoriu). Filmul evocă lupta revoluţionară a ţăranilor dintr-un sat, în perioada răscoalei din 1942 ce a avut loc în sudul ţării.

● **BALETUL „Frumoasa din pădurea adormită" de Ceaikovski în interpretarea Baletului Teatrului Academic de stat de operă şi balet „S. M. Kirov" urmează să fie transpus pe ecran în viitorul apropiat. Un alt film coregrafic, a cărui realizare figurează de asemenea în planurile studiourilor sovietice, este „Macul roşu", după baletul lui Glier. Acest film va fi realizat cu concursul artiştilor de la Teatrul Mare Academic de Stat din Moscova.**

● IN ROLUL unei femei simple, în luptă cu amărăciunile ei sentimentale, marea cîntăreaţă franceză **Edith Piaf** va apare în filmul **„Amanţii de mîine"**.

● IN CURIND se va începe în Iugoslavia turnarea filmului în culori pentru cinemascop „Miss Stone". Este un film despre evenimentele revoluţionare din Macedonia, din 1901. Protagoniştii filmului vor vorbi în limbile macedoneană, engleză, franceză, turcă.

● **EXISTĂ oare o vîrstă a dragostei? Oare numai cei tineri au dreptul să iubească? Iată o problemă pe cît de veche, pe atît de complicată, la care încearcă să dea răspuns noul film bulgar „Ani de dragoste".**

● **CELEBRUL artist sovietic de circ Oleg Popov va juca într-o comedie intitulată „Clovnul-soare". Filmul va fi turnat în studiourile Mosfilm.**

● REGIZORUL filmului **„Strengăriţa"**, **Marc Allegret, a început** realizarea filmului **„Fii frumoasă şi taci"**, cu Henry Vidal şi Mylene Demongeot.

● CHARLES VANEL — unul din interpreţii principali ai filmului „Salariul groazei" — va apare în filmul de spionaj intitulat **„Gorila vă salută"**.

● IN REGIA lui André Cayette, binecunoscuta actriţă a filmului francez **Danielle Darrieux**, va apare alături de Bourvil în filmul **„Noaptea şi ziua"**.

● *MARIA VERSINI, cea mai tînără actriţă de la „Comedie Française", e candidata franceză la rolul Annei Frank, în filmul după piesa cu acelaşi nume ce va fi realizat la Hollywood, de către George Stevens. M. Mac Lean a cutreierat o serie de ţări spre a găsi cea mai potrivită interpretă pentru acest rol dificil. Bilanţul călătoriei sale e cu adevărat impresionant: în Olanda 2000 de candidate, 500 în Germania occidentală, 400 în Israel, 30 în Franţa. Intre acestea se află şi Maria Versini, de 17 ani, arătînd însă de 15, motiv pentru care şi-a învins „rivala" prea „bătrînă", pe Pascale Audret, în vîrstă de... 20 de ani.*

● CHARLES BOYER şi Henri Vidal sînt partenerii Brigittei Bardot într-unul din ultimele ei filme „Parisiana", o comedie frivolă, a cărei temă e dragostea şi... politica.

Vitrina cu cărţi

LUCIA DEMETRIUS: „Oglinda"

Acum aproape doi ani, o serie de nuvele ale Luciei Demetrius au prilejuit autoarei lor o nouă afirmare şi de data aceasta în afara dramaturgiei.

Recent a apărut un nou volum de nuvele, — **„Oglinda"** — în care Lucia Demetrius perindă o lume asemănătoare cu aceea din „Oameni şi jivine", o lume eterogenă, cu aspecte ale vechiului ce se usucă, putrezeşte şi piere şi ale noului care prinde puteri, creşte şi se înalţă fără şovăire. Tema favorită a scriitoarei este procesul de limpezire şi de fortificare a conştiinţei omeneşti, pe diverse planuri, în diverse medii — temă majoră a zilelor noastre şi, implicit, a literaturii noastre. Este vorba, ca în nuvela **„Oglinda"** de pildă, de ţăranul bătrîn care înţelege greu şi treptat cum şi de ce l-a putut exploata boierul, lucru ce i s-a părut dureros, dar firesc toată tinereţea lui, sau de fata tînără care descoperă frumuseţea tîrgului în care trăieşte şi a posibilităţilor lui după ce a crezut că numai „altundeva" este frumos şi bine. Scriitorul care pricepe rostul încordării lui şi a scrisului lui militant văzînd împlinirile din jurul lui. Tema — ce pare una singură, oa un leit-motiv străbătînd paginile celor cinci nuvele — e privită pe toate feţele, cu aceleaşi mijloace de fină analiză psihologică în care răsună, adesea, acorduri grave, dramatice şi, pe alocuri, o notă de umor.

Bogdan VARVARA

ŞERBAN NEDELCU: „Furtuna stîrneşte valurile"

Un sat din lunca Dunării, în primele luni după August 1944. Freamătul transformărilor a început, dar multe sînt lucrurile ce-şi aşteaptă rostuirea, numeroşi sînt cei ce trebuie ajutaţi să vadă limpede, să capete încredere în forţele lor.

Oameni dîrji şi hotărîţi, ca învăţătorul Florea Prodan, secretarul organizaţiei judeţene de partid, sau Lisaveta, ţărancă dornică de dreptate, cinstită şi aprigă în gînd şi fapte, învaţă mereu cîte ceva de pe urma fiecărei ciocniri cu mîrşăvia reacţionarilor sau cu îndoielile ţăranilor trecuţi prin prea multe suferinţe.

Ei se călesc în luptă, descoperă în fiecare pas cîştigat sau pierdut, calea de urmat şi greşelile de ocolit.

Suferind în urma loviturilor date cu bestială abilitate de trădătorul Vrabie, strecurat în conducerea de partid, sau de chiaburul ucigaş Birlogeanu, care foloseşte orice mijloc pentru a-şi păstra bunăstarea şi influenţa, Prodan şi Lisaveta trec prin grele încercări.

Un soare luminos s-a aprins printre norii negri în primăvara lui 1945: primul guvern democrat la cîrma ţării.

Rodica NICOLESCU

CÎNT ŞI DANS ROMÎNESC PESTE HOTARE

(Urmare din pagina 1-a)

Nu, niciodată!

N-au trecut decît cîteva zile de cînd o numeroasă solie artistică românească s-a înapoiat dintr-o călătorie de două luni în India, Ceylon, Birmania... Două luni de cînd oaspeţii şi gazdele s-au descoperit reciproc încercînd — amîndouă părţile — revelaţiile nebănuite şi neprevăzute.

Maestrul Sabin Drăgoi, directorul Institutului de Folclor din Bucureşti, participant la călătoria în cele trei ţări a delegaţiei culturale române a consimţit cu amabilitate o întîlnire cu autorul acestor rînduri, pentru a-i povesti pe îndelete şi din „fir a păr", cum s-au petrecut lucrurile. Cu atlasul geografic la îndemînă şi cu albumul de fotografii pe masă, să pornim deci la drum!

„Am plecat din Bucureşti în ziua de 1 decembrie ora 8 dimineaţa. De la Praga, cu un avion special, am zburat spre India vreme de 24 de ore, trecînd prin Roma, Beyrut, Damasc. Nici unul dintre noi nu mai fusese prin acele părţi ale lumii. Ceea ce ne-a frapat pe toţi, în primul rînd încă înainte de a păşi pe pămîntul Indiei, a fost exuberanţa vegetaţiei. O floră luxuriantă, cu arbori imenşi şi flori bogate, o floră care domină întreg pămîntul. Văzute de sus, majoritatea caselor se pierd în verdeaţă. Clădiri cu un etaj se întîlnesc numai în cartierele comerciale din marile metropole. Incolo, cele mai multe locuinţe au numai parter şi aproape că nu există casă fără grădină.

Ceea ce ne-a frapat iarăşi, în gări şi în pieţele publice, a fost pitorescul neîntîlnit aiurea al îmbrăcămintei oamenilor. Cît vezi cu ochii o imensă mare albă, în veşnică forfotă. Prin această mulţime înaintează nesfîrşite coloane de maşini, într-o ordine matematică. Şoferul, la volan, pare un preot care oficiază...

Dar ceea ce ne-a frapat mai mult, în toate cele trei ţări, a fost spiritul de ospitalitate al oamenilor.

Cînd intri într-o prăvălie stăpînul nu te lasă să pleci înainte de a te trata cu ceai sau cu cafea, înainte de a-ţi arăta tot ce are mai de preţ şi mai ales. Dacă nu cumperi nimic nu-i nici o supărare...

— Poate că aceluiaşi spirit de complezenţă şi ospitalitate se datoreşte şi căldura cu care au fost primite dansurile noastre acolo... Imi închipui totuşi că publicului din cele trei ţări i-a fost greu să guste cu adevărat nişte creaţii atît de diferite faţă de cele cu care sensibilitatea lor s-a obişnuit...

— Te înşeli! Manifestările care ni s-au făcut nu aduc nici pe departe cu expresia unui spirit de condescendenţă!

Este suficient să-ţi spun că spectatorii au fost literalmente răpiţi de vraja dansului şi cîntecului nostru şi că în aceste ţări unde bătăile din palme nu sînt în uz, artiştii noştri au recoltat seară de seară torente de aplauze.

— Ce piese le-au plăcut mai mult?

— Să încerc o ierarhizare cît de cît precisă... Dansul din Făgăraş, dansul din Oaş, Călugul. Dintre instrumente — naiul, iar dintre melodii — Ciocîrlia. Aceasta de pe urmă, în interpretarea la vioară a lui Ionel Budişteanu, a avut efectul — pentru că sîntem „în problemă" — al unei vrăji de fachir asupra publicului.

— Dvs. cum vă explicaţi această atracţie?

— Spectatorii au fost cuceriţi în primul rînd de noutatea artei româneşti, de frumuseţea costumelor, de graţia, vioiciunea şi virtuozitatea dansatorilor şi soliştilor.

— In această călătorie aţi legat desigur numeroase noi cunoştinţe...

— Nu puţine... M-am împrietenit de pildă cu o familie de intelectuali indieni, care m-au invitat la locuinţa lor. Cu acest prilej am făcut cunoştinţă cu bucătăria indiană...

— Şi ce v-a plăcut mai mult?

— Totul! Regret numai că nu ştiu exact nici reţeta nici denumirea mîncărurilor. Am fost servit la micul dejun, de pildă, cu o salată foarte picantă, piperată; cu orez preparat cu unt topit şi cu o prăjitură în care „dominau" cuişoarele.

— Desigur, că aţi întîlnit şi unii oameni care vizitaseră Romînia.

— Nu-ţi poţi închipui ce satisfacţie sufletească am avut cînd vicepreşedintele Indiei, Radhakrishnan mi-a vorbit despre o serie de persoane şi locuri din ţara noastră şi cînd am constatat că îşi aducea aminte perfect de Institutul nostru de Folclor şi de mine... In Birmania m-a întîmpinat altă surpriză; adjunctul ministrului Educaţiei, care ne vizitase ţara, cunoştea zeci de cuvinte şi expresii româneşti...

★

Am rămas încă vreme îndelungată cu maestrul Drăgoi, răsfoind împreună albumul de fotografii. Somptuosul hotel Mount Lavinia din Colombo, unde a fost găzduită delegaţia noastră, grădinile de basm ale Ceylonului, scalda elefanţilor...

Alături de ele alte „poze", mai puţin „exotice": sute de spectatori aplaudînd frenetic, mîini iubitoare trecînd peste creştetul artiştilor noştri ghirlande de flori...

Semne din alfabetul universal al dragostei şi frăţiei între oameni...

Boris BUZILĂ

Primul „cineclub" romînesc

Dacă întîlniţi un grup de tineri care duc în cîrcă aparate de filmat cam de pe timpul filmelor cu Rin-Tin-Tin, Tom Mix şi Fred Thompson, să nu vă mire. Pentru moment, pentru un început modest de activitate, sînt bune şi aceste aparate de care dispun deocamdată cineclubiştii noştri. De altfel, primele filme, mai bine zis primele imagini realizate de ei, au fost destul de apreciate, unul din ele, „In vacanţă", fiind prezentat şi la televiziunea sovietică.

Deşi nu funcţionează de prea mult timp, cineclubul romînesc, care şi-a fixat deocamdată sediul în localul „Casei Studenţilor" din Capitală, desfăşoară o interesantă şi destul de regulată activitate. In fiecare miercuri seara, membrii cineclubului, — care dispun de un statut propriu şi de carnete de membri — se întîlnesc pentru a lua parte la felurite manifestări specifice.

Intr-o seară, de pildă, ei au prilejul să primească o adevărată lecţie de cinematografie, în cadrul căreia trei specialişti din acest domeniu, — tovarăşii Simion Macovei, Gheorghe Tobias şi Willfried Ott — le vorbesc despre dramaturgia cinematografică, regia de film şi arta operatorului.

In altă seară, ei au avut plăcuta ocazie să stea de vorbă pe îndelete cu tînărul şi talentatul Ion Popescu-Gopo. Desenul animat, drumul greu parcurs de realizatorii săi, atît desenatori cît şi operatori, calităţile şi deficienţele unor filme de acest gen, au fost larg explicate cineclubiştilor.

Poate că nu ar fi exagerat să-i numeşti pe cineclubişti „amicii filmului" sau „prietenii filmului". Dar acest termen exprimă încă prea puţin. Cineclubiştii sînt mai mult decît simpli iubitori ai filmului. Ei sînt dornici să pătrundă tainele cinematografiei, să cunoască în amănunţime felurite probleme legate de cinematografie, să cunoască figurile proeminente ale acestei arte, să înveţe eventual ei singuri cum se creează, cum se realizează un film.

La şedinţa inaugurală a cineclubului a participat şi regizorul francez Louis Daquin, care a fost plăcut impresionat de faptul că şi în ţara noastră s-a creat o asemenea, să spunem... asociaţie. In Franţa, la fel ca şi în alte ţări, cineclubul este foarte răspîndit şi apreciat în rîndurile tineretului.

Ceea ce este îmbucurător, o constituie participarea unor cadre cu mult prestigiu în lumea cinematografiei. Este vorba de regizori de filme cum ar fi Victor Iliu, Micu Iulian, Savel Stiopul, Paul Barbăneagră, critici de artă, cum ar fi D. I. Suchianu, scenarişti, etc., la întreaga activitate a cineclubului.

Inceputurile cineclubului romînesc, sînt, ce-i drept, modeste. Poate că unii dintre participanţi vin doar pentru a vedea filme în premieră, fără a înţelege prea mult rostul asociaţiei. Pe zi ce trece însă, participanţii la şedinţele cineclubului sînt tot mai numeroşi, tot mai interesaţi, tot mai entuziaşti. Iar rezultatele lecţiilor, vizionărilor, conferinţelor, împreună cu activitatea ce începe să se desfăşoare în atelierele de creaţie ale cineclubului, vor fi fără îndoială frumoase.

Ion MARIN

GRETA GARBO reapare pe ecran

Greta Garbo, se întoarce pe ecran. Celebra actriţă, care ani de-a rîndul a emoţionat milioane de oameni revine la film după o absenţă îndelungată.

Iată cîteva din mănunchiul impresionant al filmelor care au făcut-o celebră: Gösta Berling, A fost odată, Drumul stelelor, Ana Karenina, Sărutul, Ana Christie, Mata Hari, Grand Hotel, Regina Kristina, Contesa Walewska, Dama cu camelii.

Greta Garbo, în rolurile titulare din „Anna Christie" şi „Ana Karenina"

CITITORII COLABOREAZĂ LA magazin

Mielul

Eu nu știu dac-ați întîlnit
Vreodat-un om mai liniștit
Mai blînd, mai înțelegător
Ca șeful nostru de sector.

Deviza lui, cine n-o știe?
„Nu-ți fac nimic, nu-mi fă tu mie".
Te critic eu? Îți spun ceva?
De ce să critici dumneata?

Nu-i zici nimic, nu-ți zice el,
(Șefu-i mai blînd decît un miel).
Ai îndrăznit, l-ai criticat,
Devine mielul lup turbat
Și umblă veste tot mușcînd

Apoi devine mielul blînd
Și poți să crezi ca la-nceput
Că șefu-i bun, că e tăcut
Că-i simplu, foarte popular,
În general: „Ca el mai rar!"

„Ocupat"

La masa lui îl vezi oricînd
Scriind la fișe, rînd pe rînd
Sau vreo adresă pe un plic
Cu scrisul lui rotund și mic

E conștiincios, dar c-un năravi,
Și-acesta-i lucrul cel mai grav.
Orice i-ai spus, ce-ai întrebat,
Răspunde prompt: „Sînt ocupat!"

Dacă insiști:
— Este urgent?
Atunci răspunde:
— Un moment.
Și într-o clipă te-a uitat.
Insiști din nou: e... ocupat.

Îngîmfatul

A avut succese-n muncă...
Bravo! bravo! toți au spus,
Și de-atuncea le aruncă,
Tuturor, priviri de sus

Nu zic ba, muncește bine.
Bate-n rînd cu tojii pasul,
Numai că de-o vreme fine
Ridicat prea tare nasul

Și nu-i bine, căci soooț
Lucrul cam periculos:
Poticnit de primul ciot
Va cădea cu nasu-n jos.

Ideal

Tăcut, posac și resemnat
Îl văd mereu la locul lui.
Nu-i îndrăznet și ne-mpăcat
Dar nu-i nici umbra șefului.

Stă la biroul cu hîrtii
Ascuns ca dup-un parapet.
Rezolvă cereri zi de zi
Nici prea rapid, nici prea încet.

Trec zile, săptămîni și luni
Așa cum vremea se petrece...
Venit parcă din alte lumi
Lui nu-i e cald, nu-i este rece...

L-am întrebat: — N-ai un ideal?
În lumea asta tu ce vrei?
El a răspuns: (fenomenal!)
— Aștept să vină... ora trei.

Lirică

N-am primit de mult scrisoare...
(Este-o săptămînă oare?)

Fata dragă nici nu știe
Cît prinos de bucurie
Am atunci cînd ea îmi scrie...

Parc-aprins sub mîne-i jarul
Mă-ciudează calendarul...
Dar n-aud decît
— „Ziarul!"

Dar atunci cînd am scrisoare
Bucuria-mi soață n-are
Precum n-are nici hotare.

Iar poștașul scund și chel
Bea și el
Un păhărel.

Azi nici o scrisoare nu-i
Și îi pare rău și lui.

Dorel SCHOR

(Cititor din Botoșani al revistei „Magazin")

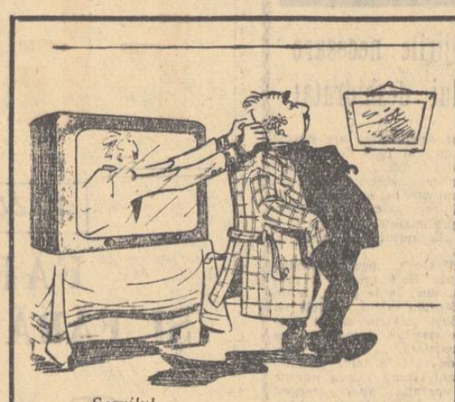

Servilul

(Desen de C. CIOSU)
(cititor din Moinești)

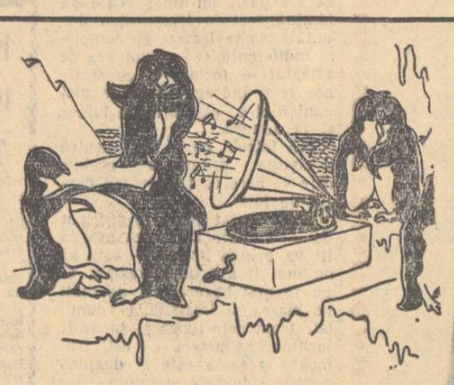

Pinguin-mambo.

(Desen de M. CAPĂTĂ)
(cititor din Făgăraș)

— Doctore, sînt disperată! Soțul meu spune că a înghițit un șoarece...
— Spune-i să înghită și o pisică...

(Desen de G. OJOG)
(cititor din București)

In lumea viselor

Nu știu prin ce întîmplare fericită mi-a fost dat să arunc o privire în lumea viselor.

Iată cum s-a întîmplat. Eram gata s-adorm cînd am descoperit, chiar sub pernă, un omuleț ciudat, nu mai mare ca un șoricel, dar îmbrăcat într-un costum cenușiu, cu cravată verde și ochelari cu rama groasă.

— Ce dorești dumneata? Și ce faci aci?

— Stai puțin, nu te pripi. Îmi fac datoria. Sînt salariat al întreprinderii „Somn și vise". Vin în fiecare seară să-mi desfășor programul. Eu vă insuflu visele în timp ce dormiți.

— Așa. Bine, foarte bine... Va să zică dumneata m-ai chinuit noaptea trecută cu somnul acela plin de păianjeni care se dădeau în leagăn pe nasul meu?

— Nu e vina mea. Eu nu fac decît să execut ordinele întreprinderii. Uită-te în registru: pentru la noapte ești planificat să visezi o cutie de ghete plină cu perițe de dinți.

— De ce tocmai eu, și de ce tocmai perițe de dinți?

— Astea-s ordinele. Eu nu pot să nu le execut, m-ar da afară de loc.

L-am apucat de-o ureche, hotărît să nu-l las să-mi scape:

— Să mă duci imediat la directorul dumitale, vreau să fac reclamație.

— Vai de mine, dumneata ești gata să-mi faci un mare necaz. Nu se poate și gata!

— Ba da, se poate. Hai să mergem. Și ne-am trezit deodată într-un fel de mansardă unde vreo sută de omuleți stăteau pe scaune de păpuși, așteptînd sosirea directorului.

— Altul care reclamă? — întrebă unul din omuleți pe însoțitorul meu, arătînd spre mine.

În momentul acela intră directorul, un omuleț mai mic decît toți, îmbrăcat în haine negre, cu niște mustăți lungi, care-i țopăiau în jurul gurii ca niște țînțari.

Imediat a început să țipe la unul și la altul.

— Dumneata, da, dumneata, îmi faci niște încurcături de toată frumusețea — se adresă el unuia din omuleții din sală. Trebuia s-o faci pe doamna Pișcupescu să viseze trei numere de loto și cînd colo ai dat visul doctorului Pantelimonescu, care nu joacă la loto din principiu. În schimb, pe doamna Pișcupescu ai făcut-o să viseze o pușcă submarină, ea care n-a vîrît în mare nici un degețel? Tovarăși, astfel treaba nu mai poate merge. Serviciul lasă de dorit în mod înspăimîntător. Merge din ce în ce mai prost. Nimeni nu-și mai face datoria. Aș putea să știu de exemplu de ce salariatul numărul 178 se distrează făcînd pe președintele tribunalului să viseze că pronunță sentința într-un proces important îmbrăcat în pijama? Și salariatul nr. 3457 ar putea să-mi spună la ureche de ce noaptea trecută nevasta brutarului a visat că se umfla ca un curcan? Astfel de glume, dragi mei, nu se fac. Vă avertizez pentru ultima oară: ori respectați ordinele, ori voi fi obligat să iau măsuri severe.

Să fi văzut atunci pe toți omuleții cum își trăgeau capul între umeri, cum se ascundeau după gulere cum își trăgeau cravata pe ochi să se ascundă. Parcă am fi fost la școală, în clasa a III-a elementară, cînd profesorul e furios

Omulețul meu mi s-a agățat de guler ca să-mi șoptească la ureche.

— Te rog, nu reclama, altfel îmi scade salariul. Spune că ești aci într-o călătorie de studii. Dă-mi o mînă de ajutor. Te rog!

Și cînd directorul general al întreprinderii m-a observat, cu mîna la inimă, zisei:

— Eu am cerut privilegiul de a asista la această reuniune, pentru a mulțumi direcției pentru mărețele vise pe care mi le-a procurat în ultimul timp. Sînt foarte mulțumit de furnizorul meu. Aș propune să fie răsplătit, printr-o primă sau o avansare.

— Îl voi face inspector pe cartier — zise directorul general satisfăcut, gîdilîndu-se cu mustața în nas. Dar imediat redeveni sever.

— Tovarăși, lucrurile merg foarte prost. Noi ne încăpățînăm să le dăm oamenilor vise de modă veche. Trebuia să băgăm de seamă că timpurile se schimbă: oamenii lansează sateliți artificiali, merg în lună, pregătesc astronave pentru vizitarea universului. Noi am rămas în urmă: furnizăm și azi visele din secolul trecut, vechituri, marfă degradată, și fără valoare, numere de loto care nu ies niciodată și altele în genul ăsta. Trebuie să ne punem la punct, să fim în pas cu vremurile altfel rîmeni nu va mai visa și vom da faliment.

La întoarcere, omulețul meu mă întrebă: „Aveți vreo preferință? Dacă pot să vă servesc...".

— Iată — i-am zis — să mă faci să visez că sînt mereu treaz. Toată vremea pe care o petreci dormind este timp pierdut în vremurile noastre atît de pline cu lucruri demne de văzut și de făcut.

În acel moment mă trezii iar în pat. M-am uitat sub pernă, dar nu era decît batista. Nici un omuleț; nimic...

(După o povestire italiană)

Silvia BĂNCIULESCU
(cititoare din București)

LUMINA IN INTUNERIC

Copiii orbi din țară de la noi nu sînt lăsați în voia întîmplării, — ca în trecut, cînd ajungeau niște desrădăcinați ai vieții, cerșindu-și pîinea; ei sînt strînși și ocrotiți cu părintească grijă, în școli speciale, hrăniți, îmbrăcați și educați pe cheltuiala statului, ca să devină cetățeni folositori.

Asemenea instituții școlare cu caracter de cultură generală sînt la Cluj și Buzău, iar cu caracter profesional la București și Arad. Deși acestor năpăstuiți ai vieții le lipsește cel mai de seamă simț de contact cu lumea, prin consecințele unor boli sau ale unor accidente, ei reușesc prin metode și aparaturi tehnice speciale să-și însușească același nivel de cunoștințe ca și elevii școlilor obișnuite: citesc curgător, scriu, socotesc mental și în scris, se orientează la hartă, ba, ceea ce poate fi cu totul surprinzător, fac și desen în orele afectate acestei îndeletniciri.

Este firesc ca cei care nu cunosc metodele de muncă ale școlilor de orbi să se întrebe mirați cum ajung să-și însușească asemenea activități. Știut este doar cîtă străduință, însoțită de emoții și de poticneli, desfășoară puiul de om cu simțurile întregi, pînă ajunge să citească și să scrie satisfăcător. Răspunsul e oarecum simplu: văd și copiii orbi. Văd în felul lor. În discuții adeseori îi auzi spunînd: am văzut cutare carte, sau: Vino și vezi ce mare s-a făcut planta aceasta! Ei au ochii în vîrful degetelor. Pipăitul ține locul văzului. Cînd fac lectură își concentrează toată atenția într-o încordare susținută, în timp ce degetele lor aleargă peste literile formate din puncte în relief, pentru ca să culeagă înțelesul textului. Și mulți dintre ei nu s-ar da bătuți la un concurs cu văzătorii deprinși să facă cetanie frumoasă. Toate activitățile lor școlare se bazează pe receptivitatea hiper-sensibilă a pipăitului, conjugată cu auzul. Așa ajung să-și însușească cunoștințe temeinice și unii să-și asigure cariere intelectuale. Avem în țară la noi profesori, muzicologi și chiar artiști orbi.

Majoritatea tinerilor nevăzători bine înțeleși se îndreaptă spre meseriile: împletitul coșurilor, confecționatul periilor, masajul etc. Mai recent, urmînd exemplul U.R.S.S. și al altor țări, se preconizează să fie plasați încă într-o serie de profesiuni cu caracter semiintelectual: operatori P.T.T., dactilografi, acordori de piane.

Pentru un contact mai apropiat cu realitățile vieții, elevii orbi vizitează instituții sau întreprinderi și fac excursii în natură cu mîinile îndreptate ca niște antene sprintene spre tot ce-i înconjoară, cunosc mașinile agricole într-o gospodărie colectivă, armura veche într-un muzeu, sau vegetația bogată pe un plai.

După ce ai parcurs sălile de învățămînt, constați că lumea acestor școlari este și ea luminată de zîmbete și bucurii, de succese și satisfacții, ca și a văzătorilor. În timpul liber elevii ascultă sau fac muzică, joacă șah sau se antrenează în sporturi de iarnă, pe baze special amenajate. Neapărat că ceva specific domină întreaga atmosferă: exuberanțele tinerești sînt mai potolite, vorba mai domoală, mișcările mai șovăielnice și toate manifestările lor mai reținute. Viața este acordată la o tonalitate minoră. Se pun aci probleme grave de studiu. Așa se explică faptul că școlile de orbi sînt des vizitate de străini. Școala specială de orbi din Cluj a fost vizitată în ultimele săptămîni de trei delegații de peste hotare: una din U.R.S.S., alta din R.P.F. Iugoslavia și a treia din R. P. Ungară. Se creează circuite de informații științifice, utile pentru o mai bună organizare a învățămîntului tiflo-pedagogic, care este în atenta preocupare a forurilor conducătoare la noi în țară.

Este și aceasta o realizare cu o înaltă semnificație morală a statului nostru democrat-popular.

Toader VIJDEA

(cititor din Cluj)

Amintiri dintr-un turneu în „țara piramidelor"

Jurnal de călătorie al lui „Țăndărică"

Între revista „Magazin" și șugubățul „Țăndărică" există o veche și reciprocă simpatie. Despre lucrul acesta au reușit să se convingă cititorii în nenumărate rînduri, deoarece tînărul și celebrul nostru amic — cu toate că a fost plecat într-o îndepărtată călătorie — nu a neglijat să ne informeze cu promptitudine despre „isprăvile" sale artistice.

Cu prilejul întoarcerii sale din triumfalul turneu pe care l-a întreprins de curînd în Egipt, activul nostru corespondent ne-a pus la dispoziție „jurnalul său de călătorie", din care am spicuit cele ce urmează:

19 decembrie 1957. — E aproape miezul nopții și ca un „băiețel" cuminte ar trebui să dorm dus, alături de ceilalți frățiori ai mei „de cîrpă și lemn". Dar emoțiile pe care le-am trăit în cursul zilei de astăzi nu-mi dau pace: călătoria cu trenul pînă la Constanța, îmbarcarea pe modernul și elegantul vas sovietic „Pobeda", botezul mării, (e primul voiaj pe care îl întreprind pe apă!) Și în plus răspunderea ce îmi revine în calitate de protagonist al spectacolelor pe care ansamblul nostru le va prezenta în Egipt.

Fiindcă somnul nu mi se lipește de loc de gene, repet în șoaptă textul prezentării pe care o voi face în limbile arabă și franceză în fața publicului egiptean.

20 decembrie. — Am făcut o scurtă escală la Varna. Aici ne-a întîmpinat un grup de păpușari bulgari, pe care am profitat de ocazie ca să-i invit personal la Festivalul internațional al teatrelor de păpuși și marionete de la București.

Foarte curînd am părăsit rada portului Varna, vasul nostru îndreptîndu-se cu mare viteză spre Bosfor. În tot cursul zilei nu ne-a zguduit nici măcar un val. Tare bine mi-a părut că marea a fost liniștită, fiindcă deși am un „stomac de lemn" nu rezist nici atitica... la răul de mare!

21 decembrie. — Ziua de astăzi a fost pentru mine și „colegii" mei plină de impresii de neuitat!... Mi-e foarte greu să descriu minunata panoramă pe care am avut-o în fața ochilor de-a lungul Bosforului. În fiece clipă am văzut mereu altceva: moschee, biserici bizantine, ziduri de cetăți, dealuri sterpe, vile moderne, case părăginite și mii de bărci pescărești vopsite în culori aprinse.

Din păcate, escala noastră la Istanbul a fost de scurtă durată. N-am avut vreme decît să dăm în fugă o raită prin faimosul „bazar", unde eu și ceilalți bărbați ne-am cinstit cu bragă și susan, în timp ce consorele noastre și-au cumpărat brățări, coliere și papuci turcești.

22 decembrie. — În zorii zilei am debarcat la Pireu. Aici am văzut pentru prima dată în viața mea măslini. Fiindcă sînt curios din fire m-am interesat numaidecît cît trăiește un măslin. Am aflat că poate să depășească vîrsta de 2.000 de ani. (Deoarece nu am întîlnit nici un martor ocular, nu garantez de autenticitatea acestei afirmații!)

Cum nu aveam la dispoziție decît patru ore, ne-am grăbit să facem o ascensiune pe străvechiul deal Filopoppos, unde am putut admira în toată splendoarea cîteva din minunile lumii antice.

24 decembrie. — Astăzi călătoria noastră pe mare a luat sfîrșit. Către prînz am debarcat la Alexandria și de aici am pornit-o cu un autobuz spre Cairo.

Am ajuns la Cairo seara tîrziu și am descins la Hotelul „Capsis-Palas". Ne-au întîmpinat zeci de ziariști și de foto-reporteri, cărora le-am făcut declarații și le-am împărțit cu dărnicie autografe. Și de data asta tot eu am salvat situația, fiindcă eram singurul membru al ansamblului nostru, care posedam cunoștințe de limba arabă!

25 decembrie. — Sîntem cu toții în frigurile premierei. Astă-seară urmează să aibă loc prima noastră reprezentație în fața publicului egiptean. Deși sînt un „actor internațional", am trac mai rău ca un debutant. Nu-mi mai găsesc liniștea. O pornesc haihui pe străzile și bulevardele din Cairo și peste tot locul întîlnesc panouri uriașe, care anunță cu litere de-o șchioapă, în limbile arabă și franceză „Sosirea în capitala Egiptului a celebrului ansamblu romîn de păpuși și marionete „Țăndărică".

Primul nostru spectacol la Cairo a fost un veritabil triumf. Cînd am apărut eu pe scena Teatrului Național „Ezbahia" și am salutat publicul cu tradiționalele cuvinte arabe: „Salam alecum!", spectatorii au început să „fluiere" în delir. (Pentru a nu da loc la nici o confuzie, țin să precizez din capul locului că „fluierăturile" echivalează în țara de pe malurile Nilului cu „bis"-urile de la noi!).

28 decembrie. — În toată presa egipteană — în frunte cu ziarele de mare tiraj „Al Gumhuria", „Al Missr" și „Le progrès egyptien" — au apărut cronici entuziaste în care se lăuda deopotrivă înaltul nivel artistic al spectacolului „Umor pe sfori", frumusețea marionetelor ca și măiestria maeștrilor păpușari romîni.

29 decembrie. — Am făcut o excursie în satele din împrejurimile orașului Cairo și ne-am întîlnit cu o mulțime de „compatrioți" care brăzdau de zor ogoarele felahilor. Erau minunatele tractoare „UTOS-2", care posedă același certificat de naștere ca și mine: „Fabricat în R.P.R.".

31 decembrie. — Noaptea de revelion am petrecut-o la un mare restaurant din Cairo. Ni s-a servit o masă ca în povești, de la care bineînțeles că n-au lipsit tradiționalele specialități culinare autohtone: „șerpi prăjiți", „cociane de trestie de zahăr" și delicioasele „canafa" (cataifuri cu nucă).

4 ianuarie 1958. — După spectacolul de astă-seară am fost invitații d-lui F. Raduan, ministrul Orientării Naționale, ce ne-a solicitat să trimitem cîtiva specialiști de-ai teatrului nostru în Egipt, care să contribuie la înființarea unui ansamblu de păpuși și marionete autohton. Mă bucur din toată inima că o să am un „frățior" la Cairo!

16 ianuarie — Mi-am neglijat „jurnalul" fiindcă pur și simplu eram frînt de oboseală. Am trebuit să jucăm cîte 4—5 reprezentații în fiecare zi. După-amiezele dădeam matinee speciale pentru elevii școlilor din Cairo cu „Povestea porcului", iar seara jucam „Umor pe sfori" pentru spectatorii adulți. Dar această performanță artistică a luat sfîrșit prin plecarea noastră la Alexandria, spre marele regret al impresarului egiptean care vroia să ne prelungească turneul cu încă trei luni.

21 ianuarie. — Astăzi ne-am îmbarcat din nou pe vasul sovietic „Pobeda", care ne va readuce în patrie. În cursul serii am dat în cinstea marinarilor o reprezentație improvizată. A fost ultimul din cele 62 de spectacole susținute cu prilejul călătoriei în Egipt, la care au participat în total peste 32000 de spectatori.

26 ianuarie. — Urmînd același itinerar ca la plecare, am debarcat astăzi în portul Constanța. Am adus cu noi din acest minunat turneu „suveniruri" de neuitat, printre care figurează la loc de mare cinste prietenia caldă a poporului de la gurile Nilului.

p. conf. Mira CERBU

Boli de stomac și rinichi

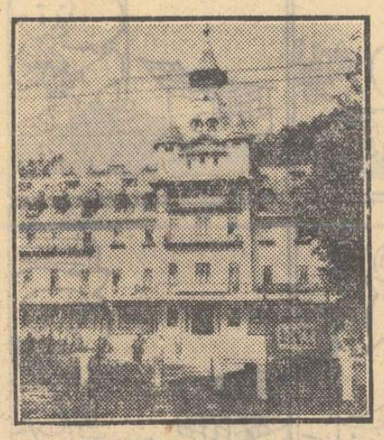

În stațiunile OLĂNEȘTI ȘI CĂLIMĂNEȘTI se tratează boli cronice de stomac, intestine, ficat, căi biliare, rinichi și căi urinare, nutriție și diabet.

În stațiunile SLĂNICUL MOLDOVEI și SINGEORZ, se tratează ulcere cronice, gastrite, afecțiuni cronice intestinale, boli de nutriție.

Cadre medicale de specialitate, utilaje medicale moderne, cazare și masă cu regim dietetic, în condițiuni optime sînt puse la dispoziția bolnavilor.

Cei care doresc să meargă pe **cont propriu**, beneficiază de **tarife reduse** în sezonul ianuarie-iunie.

Informațiuni suplimentare se obțin la Direcțiile Stațiunilor și la Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, telefon nr. 1.03.30 și 2.31.78 int. 78.

Știința și VIAȚA

TRĂZNETUL IN SLUJBA OMULUI

Un cercetător din Leningrad, Lev Yutkin, a pus la punct de curînd o invenție deosebit de interesantă. Este, vorba, nici mai mult nici mai puțin, decît de folosirea energiei electrice sub forma de trăznete!

Știm că electricitatea poate fi utilizată de om sub multe forme: ea face ca motoarele să se învîrtească, ea încălzește sau răcește, ea dă lumină. Lev Yutkin o întrebuințează pentru a forma scîntei de înalt voltaj!

În acest fel, făcînd o mare economie de energie electrică, el obține efecte deosebit de puternice. Trebuie însă menționat că fulgerele sînt produse... sub apă. Energia, impulsul provocat de fulger, dă o împingere puternică apei. Apa exercită atunci presiuni de ordin astronomic, de neînchipuit — zeci de mii de kilograme pe centimetru pătrat. Nu se cunoaște nici un alt mijloc care să creeze o concentrație atît de mare de energie.

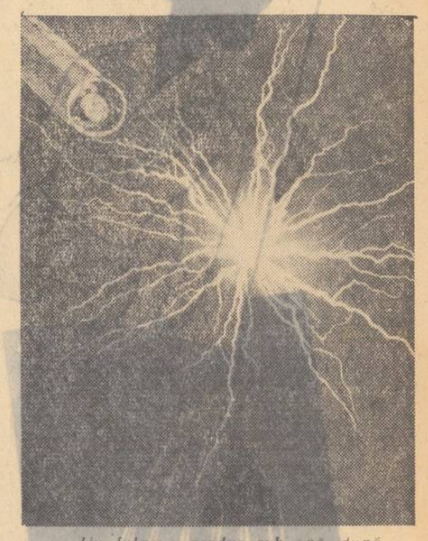

Un fulger produs sub apă, după procedeul lui Lev Yutkin.

La ce este folosită această nouă invenție, cunoscută sub numele de „efect electrohidraulic"? Pentru perforarea stîncilor în mine, pentru comprimarea betonului, pentru transformarea pietrelor în nisip și așa mai departe. Există 150 de utilizări posibile în industrie ale noii invenții.

Ochelarii vor fi detronați?

Din ce în ce mai mult se răspîndesc „lentilele de contact". Este vorba de lentile care, în loc să fie purtate pe niște rame, sprijinite pe nas și urechi—ceea ce, după cum știți prea bine, poartă numele de ochelari — se aplică direct pe ochi.

La început, aceste lentile de contact se construiau din sticlă. Astăzi, ele se fac numai din materii plastice. Aplicarea unor astfel de lentile de contact pe ochi nu dă nici un fel de jenă după ce bolnavul se obișnuiește cu ele.

Aceste lentile sînt complet invizibile, oricît de aproape ai privi ochiul care le poartă.

De curînd, specialistul berlinez Otto Marzock a construit niște lentile de contact foarte mici (vezi ilustrația). Diametrul lor este de numai cîțiva milimetri și se aplică direct pe cornee.

Deocamdată, astfel de „ochelari invizibili" sînt purtați în deosebi de artiștii care nu au vederea bună și care trebuie să joace roluri în care nu poartă ochelari, precum și de sportivi.

Prefabricate uriașe

In Maroc se construiesc actualmente mari silozuri, folosindu-se exclusiv piese prefabricate. Silozul de la Meknes, de exemplu, e o gigantică cutie metalică, realizată din panouri prefabricate, care formează între ele celule octagonale. Aceste celule asigură întregii construcții o rezistență deosebită. Trebuie menționat că ridicarea unui asemenea siloz durează cîteva zile. In fotografie: silozul de la Meknes în timpul construcției.

Baie cu unde ultra scurte

De curînd, la Budapesta au fost instalate „băi cu unde ultra scurte", aparate de un tip cu totul nou, folosite pentru tratarea durerilor și inflamațiilor. Scufundat în apă, bolnavul este supus, prin intermediul lichidului, acțiunii undelor ultrascurte. Constructorii aparatului — dr. PAL GREGUSS și dr. JOZSEFF AIGNER — arată că zguduiturile moleculare pe care le exercită ultrascurtele prin intermediul apei „scutură" celulele și dilată vasele de sînge. S-au obținut rezultate excelente la 16 bolnavi de artrită, socotiți incurabili. De asemenea, pot beneficia de acest tratament și unii dintre bolnavii de nefrită cronică,

Plantele, recolta și manganul

Există elemente chimice care nu se întîlnesc în cantitate prea mare în natură. Ele au totuși o influență destul de importantă asupra animalelor și plantelor.

Astfel, cercetătorii sovietici au arătat de curînd că manganul în cantitate foarte mică, mărește conținutul de substanțe dulci, grăsimi și vitamine din plante. De asemenea, se pare că el crește rezistența plantelor față de anumite boli, printre care îndeosebi cele provocate de ciuperci. Îndeosebi timotica, ovăzul, lupinul, porumbul și meiul sînt sensibile la acțiunea manganului.

Amiază la ceasurile 11

Din anul 1645 ceasul catedralei Sf. Petru din Brno bate cele 12 lovituri, vestitoare ale amiezii, la ceasurile 11. În acel an Brno era asediat de suedezi. La 15 august generalul Torstenson, descumpănit din pricina îndîrjirii împotrivirii a celor asediați se hotărî să pornească un ultim atac; dar în caz de nereușită pînă la ceasurile amiezii, să ridice împresurarea și să se retragă. Zis și făcut. Suedezii porniră atacul din mai multe părți dar rezistența apărătorilor nu slăbi de fel. După cîteva ceasuri de luptă sorții păreau că înclină mai mult de partea asediatorilor, mai trebuia doar încă un atac; dar tocmai atunci clopotele catedralei bătură rar, douăsprezece lovituri: amiaza. Potrivit ordinelor generalului Torstenson, suedezii, la un pas de biruință, încetară lupta. Mai tîrziu însă, se descoperi că un ucenic brutar, care cunoștea ordinele date de comandantul oștirii, se duse și îndreptă în așa fel ceasul încît îl făcu să sune fatalele 12 lovituri cu un ceas mai devreme, salvînd astfel orașul.

Miezul de adevăr al frumoasei legende nu l-a stabilit încă nimeni. Deocamdată, cei ce vin la Brno, ascultă la ora 11 bătînd amiaza la catedrala Sf Petru și, în ceea ce privește lupta cu suedezii, pot vedea, în biserica Sf. Iacob, somptuosul mormînt al lui Raduit de Souches, generalul care — de astă dată o confirmă istoria — a organizat apărarea orașului Brno împotriva oștilor suedeze.

DIN „MUZEUL SAHAREI"

După cum se știe, a fost descoperit recent la Tassili el Ajjer (1.500 km. sud-est de Alger) cel mai bogat muzeu natural din lume. E vorba de fresce preistorice din diferite epoci, începînd cu cîteva milenii înaintea zilelor noastre. Desenele sînt executate pe pereții de stîncă ai unor peșteri și dovedesc adesea simț artistic și chiar măestrie.

Iată gravată în stîncă silueta unui războinic al deșertului african.

BLUZE ŞI FUSTE

1. O bluză elegantă pentru talorul dvs.; cerculeţele şi broderia formează linia ei atractivă.
2. Această fustă strîmtă se caracterizează printr-un cordon îngust, din care se formează o cută bogată, necălcată, ce se lărgeşte spre tiv.
3. O bluză tinerească, confecţionată din mătase naturală, nylon sau marquisette, etc.; are un guler drapat, care se termină în două noduri cu fronseuri la decolteu.
4. Această fustă se poate confecţiona dintr-o stofă în carouri mari. Cordonul din talie se repetă mai jos, după care urmează cute mari duble, fusta fiind cît se poate de largă.
5. Platca acestei bluze este formată din cerculeţe mici, închisă cu trei năsturaşi şi guler montant. Se poate confecţiona dintr-un material mai plin. Nota ei originală în croială o constituie mineca chimono şi pensa ce se formează la bust.
6. O fustă dreaptă, cu pliseuri mărunte, peste care se petrece fusta în formă de jupă închisă în 2 năsturaşi sus. Se poate combina, dacă e necesar, confecţionarea pliseurilor şi a cordonului din mătase, din aceeaşi culoare cu a fustei.
7. Bluză de seară din dantelă sau material dantelat; are partea de sus mult drapată şi asimetrică, lăsînd un umăr gol.
8. Fustă conică, strîmtă; o notă deosebită o formează cele 2 buzunare care se desfac din cordon, cu pense şi doi năsturaşi.
9. Pentru orice oră din zi, această bluză din stofuliţă sau mătase pepit.

Desene de Nadia LUIGI

Iată cîteva modele prezentate de întreprinderea de stat „ARTA MODEI":
1. Rochie din stofă verde, cu garnituri din imitaţie de leopard. O frumoasă beretă, prin care e trasată o pană din fetru.
2. O frumoasă rochie de sară, neagră, cu guler mare, strînsă în talie într-un nod. Fusta, cu două suprapuneri. Pălărie de catifea roz.
3. Rochie de stofă bleu-marin, cu garnituri de pichet alb. Cuta dublă din mijlocul feţii e necălcată; din ea iese o fundă de pichet alb.

Desene de Tantzi PFENNINGS

CURIERUL LAUREI

SILVIA: In scrisoarea dumitale revine de patru ori această afirmaţie: „Sînt foarte frumoasă — sînt conştientă de frumuseţea mea..." „Sînt inteligentă...". De alte trei ori scrii: sînt cea mai frumoasă din clasă, din şcoală chiar. Mai adaugi că eşti şi foarte admirată, în sfîrşit, aş avea multe motive să fiu fericită şi mai ales încîntată de dumneata, dar iată că s-a găsit un tînăr care să rămînă rece la frumuseţea dumitale, să te trateze cu completă indiferenţă şi — cum era de aşteptat — tocmai de acest tînăr te-ai îndrăgostit şi de nici unul dintre cei care te iubesc şi te admiră.

Mă întrebi ce să faci pentru a cîştiga dragostea aceluia care se pare că ţi-o refuză destul de făţiş.

Primul sfat pe care ţi-l pot da — şi care sînt convinsă că îţi va prinde bine... — este să nu mai fii atît de încrezută, să nu te mai bazezi atît de mult pe marea şi irezistibila dumitale frumuseţe fizică şi să nu-ţi închipui că pentru că eşti frumoasă aceasta este şi deajuns pentru a te face să fii iubită. Eu nu ştiu ce alte calităţi mai ai (din scrisoarea dumitale nu rezultă) dar trebuie să ştii şi dumneata că sînt o serie de altele, printre care şi modestia pe care chiar unii dintre bărbaţii foarte tineri ştiu să le aprecieze!

...Vei fi dumneata zîna zînelor, dar scrisoarea trădează atîta deşartă vanitate, trădează un orizont de gîndire atît de îngust şi un fel atît de simplist de a privi totul, încît nu mă mir că pe lîngă nenumăratele dumitale succese, se mai întîmplă citeodată şi... altfel.

Mi-am îngăduit să scriu cu toată seriozitatea — cu riscul chiar de a-ţi fi devenit foarte antipatică — tot ce cred despre dumneata.

Te invit să-ţi analizezi mai adînc sentimentele pentru cel care... îţi rezistă şi eu cred că nu se poate să nu descoperi că ceea ce numeşti dumneata dragoste, nu este în fond decît ambiţie, vanitate, orgoliu rănit..

UN ABONAT AL REVISTEI: Adresaţi-vă „Gazetei Învăţămîntului"; problemele pe care le ridicaţi ţin mai de grabă de competenţa unei astfel de publicaţii.

MATEI SIRBU: Este clar că aţi ajuns la divorţ — aşa cum recunoşti — exclusiv din cauza dumitale... Nu ţi-ai scutit soţia de nici o injurie, de nici o umilinţă... Mărturiseşti cu seninătate: „o goneam din casă, o băteam, credeam că nu pot să o mai sufăr". Ca să descoperi — după aproape un an de despărţire — că nu poţi trăi fără ea... N-ai fi avut această revelaţie, sînt convinsă, dacă n-ai fi aflat că fosta dumitale soţie este pe cale să îşi refacă viaţa alături de un alt bărbat...

Pe dumneata te sfătuiesc să o laşi în pace, iar pe ea să îşi vadă de drum — cum cred că o şi face — fără să se lase înduplecată de prea tîrziile şi îndoielnicile dumitale regrete şi remuşcări.

LAURA

Colţul COSMETICIANEI

Îngrijirile necesare tenului deshidratat

Tenul deshidratat are nevoie în primul rînd de apă, de multă apă. Apa trebuie folosită atît în stare naturală, cît şi în emulsiile de uleiuri sau în cremele întrebuinţate, pentru a iriga în profunzime epiderma şi a restabili conţinutul de apă al celulelor.

Folosiţi seara, pentru demachiaj, lapte fiert (poate fi preparat şi din lapte praf). Ieftin şi la îndemîna oricui, laptele vă face acelaşi serviciu ca şi produsele cosmetice preparate pe cale industrială. Înmuiaţi un tampon de vată în lapte şi umeziţi obrazul. După cîteva minute repetaţi operaţia, apoi ştergeţi faţa fie cu hîrtie de demachiat, fie cu vată. Spălaţi apoi obrazul cu multă apă rece. Apa de ploaie (sau provenită din topirea zăpezii) este cea mai indicată, dar pentru că nu o puteţi avea întotdeauna, folosiţi apa obişnuită, pe care însă o „înmuiaţi" în prealabil, adică la 1 litru de apă care clocoteşte adăugaţi o linguriţă de bicarbonat de sodiu.

Pe obrazul demachiat aplicaţi o cremă hrănitoare şi hidratantă, pe care o lăsaţi 1—2 ore, în funcţie de timpul de care dispuneţi. Formula este următoarea: lanolină 10 gr., ulei de măsline (sau parafină) 30 gr., apă de roze 30 gr., borax 1 gr., benzoe 1 gr., ceară 10 gr. Vă ştergeţi apoi cu cîteva tampoane de vată uşor umezite cu apă.

Dimineaţa faţa trebuie spălată cu apă rece, fără săpun. Folosiţi apoi o cremă de zi hidratantă, pe care o întindeţi uşor pe faţă, o lăsaţi 10—15 minute, după care ştergeţi surplusul cu vată. Crema se compune din: ceară albă 15 gr., unt de cacao 10 gr., ulei de parafină 30 gr., apă de roze 10 gr. Este bine să vă pudraţi cu un strat uşor de pudră fină şi nu prea grasă, pentru că în acest mod tenul e apărat de praf şi de intemperii.

Preparaţi o mască hidratantă compusă din: 1 lingură untură de peşte + o linguriţă zeamă de portocale (sau ½ linguriţă tinctură benzoe) + caimac de lapte. Demachiaţi cu grijă tenul, aplicaţi apoi pe faţă cîteva comprese muiate în apă călduţă şi bine stoarse, după care întindeţi masca. Staţi cu ea 20 de minute, apoi o scoateţi cu ceai de muşeţel călduţ şi clătiţi cu ceai de muşeţel rece.

Beţi cîte două pahare de apă între mese şi, ori de cîte ori aveţi ocazia, plimbaţi-vă cu obrazul nefardat în bătaia ploii. E un mijloc minunat pentru a hidrata şi împrospăta pielea. Şi pentru că femeile cu pielea uscată sînt adesea foarte nervoase, impuneţi-vă mult calm, nu vă enervaţi şi nu vă încruntaţi pentru orice nimic. Căutaţi să duceţi o viaţă ordonată şi igienică, dormiţi 7-8 ore pe noapte.

Sanda NOREANU

PAGINA FEMEII

VĂZUTE ŞI AUZITE

FĂRĂ TITLU ŞI FĂRĂ COMENTARII...

Desen de Beca RIND

— Cîţi ani sînt, Mioriţo dragă, de cînd nu ne-am mai văzut? Sînt cîţiva, nu? Eu zic mai bine să nu-i mai numărăm. Da, mă uit la tine, Mioriţo dragă, parol, eşti fenomenală: nu te-ai schimbat deloc, dar absolut deloc! Un rid n-ai dragă, un rid! Arăţi splendid, fără nici o exagerare: splen-did! Nici n-ai slăbit — nici nu te-ai îngraşat, n-ai un firicel de păr alb: ce mai, o fetiţă! Şi-ţi stă pălăria asta, grozav... Are o linie şi o culoare! Hotoaico, ai asortat-o la ochişorii tăi frumoşi!... Ia întoarce-te puţin, din profil... Perfect! Perfect! Sper că n-ai de gînd să-ţi operezi nasul! Nu care cumva să faci prostia asta! La ochii tăi, la gura ta, la ovalul tău, nu se putea un nas mai potrivit, mai expresiv! Nu ştii cît mă bucur că te-am întîlnit! O să-i spun şi Ceciliei că te-am văzut. Noi am rămas prietene din şcoală.. Fată bună, dar tare s-a mai trecut sărăcuţa... Cred că nici n-ai mai recunoaşte-o dacă ai întîlni-o pe stradă...

Frumoasă n-a fost ea niciodată săracuţa şi de mică din şcoală — îţi mînte? — avea ceva bătrînicios în figură... Şi nici nu se îngrijeşte deloc... De îmbrăcat se îmbracă tot cum ştiu (ca vai de lume!...) Nu ţi-ar fi necaz dacă n-ar avea cu ce... Dar slavă domnului, cîştigă bine şi ea şi bărbat-su... Ce folos! Gustu' — dragă — îl ai sau nu-l ai — nu se cumpără de la prăvălie... Mă uit la paltonul tău ce frumos cade... Gulerul e croit dintr-o bucată, nu? Să ştii — am să-ţi copiez şi eu modelul — dacă-mi dai voie... Tot acolo stai? Trec eu într-o zi, două, pe la tine, să mai stăm de vorbă, să ne mai aducem aminte de tinereţe... Şi vreau să-ţi cunosc şi eu bărbatul, — copiii...

Să ştii că vin cu Cici, o să-l facă şi el plăcere să te vadă — cu toate că pe ea, pînă o scoţi din casă... Grozav e de greoaie... Ţii minte? Aşa era şi în şcoală... Da, o iau de mînă şi vin cu ea... Ia întoarce-te puţin cu spatele... Impecabil cade paltonul, impecabil. Dar nici nu-i greu dragă, să cadă bine pe o siluetă ca a ta... Pa scumpo, complimente soţului tău, cu toate că nu-l cunosc. Sărutări copiilor. Te sărut, Mioriţo... pa.

Tot fără titlu şi fără comentarii... O oră mai tîrziu: — Allo, tu eşti Cici? Eu sînt dragă, Jana, ce dumnezeu, nu-mi mai recunoşti vocea? De ce n-ai dat, scumpo, toată ziua nici un telefon? A, e drept că am mai şi lipsit de acasă, dar numai două, trei ore... Am fost prin oraş, după cumpărături. Apropos dragă, ştii cu cine m-am întîlnit pe stradă? N-ai să ghiceşti o sută de ani, pun rămăşag pe orice! Cu Mioara dragă! Mioara Panaitescu, fosta noastră colegă de şcoală... Una sfrijită, negricioasă, cu un nas cît toate zilele... Ei, ţi-ai adus-o aminte? Da dragă, exact, foarte înaltă! Şi lălîie şi ciolănoasă...

Ei, cum poţi să spui că nu e urîtă. Insfîrşit, dacă era cum era în urmă cu cîţiva ani, s-o vezi în schimb acum! S-o vezi şi să dai şi să fugi dragă, să mor că nu exagerez, o ruină, o epavă! Maică-ta arată de o mie de ori mai bine, mai tînără, decît ea... Şi purtă o pălărie, un fel de clos, într-o culoare bleu mov, ceva oribil... Altfel, săracuţa de ea, tot cum o ştii: tăcută, blîndă — destul de prostuţă — dar faţă bună, faţă bună... Dar de ce nu şi-o fi operînd dragă, nasul? E adevărat mare lucru nu i-ar ajuta, dar totuşi...

Insfîrşit, aşa cum e dragă — tot a găsit unul s-o ia de nevastă... Numai eu nu... Şi slavă domnului, nu mă compar cu ea... Şi nici cu altele...

Te las scumpo, mai am de dat nişte telefoane... Te rechem mai tîrziu. Pa, păpuşico, pa.

Sidonia DRĂGUŞANU

Medicul vă sfătuieşte

L. VIOREL, din Bucureşti: ne cere sfatul în legătură cu o acnee şi cu căderea părului.

Punctele negre se extrag seara cu un ac trecut prin flacără, după ce mai întîi ne-am spălat faţa cu apă boraxată (1 la sută) caldă. Coşurile formate se înţeapă cu acul flambat şi se ating cu tinctură de iod. Nu se storc. Apoi se aplică o pomadă formată din sulf precipitat 1 gram şi vaselină 30 grame. A doua zi dimineaţa, ne spălăm cu apă caldă şi aplicăm o pudră formată din sulf precipitat 1 gram şi talc 30 gr.

Se poate încerca tratament balnear la Govora, Călimăneşti, cu băi sulfuroase. Ca tratament general, se recomandă vitamina A în mare cantitate (15-30 de drajeuri pe zi), regim sărac în dulciuri.

În ce priveşte căderea părului, dacă ea se produce treptat şi fără o boală aparentă, nu e nimic de făcut. Dacă însă e vorba de o boală (ciuperci, de obicei) se poate interveni cu succes. Medicul dermatolog trebuie să pună însă diagnosticul.

C. CORINEL din Calan: În momentul cînd ne-aţi trimis scrisoarea trecuseră prea puţine zile pentru a vă da seama dacă tratamentul aplicat e eficace sau nu. Reveniţi acum şi arătaţi-ne starea dvs. (Eventual mai amănunţit).

Dr. N. P.

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

În ultimul timp se găsesc destul de des în piaţă andive, un aliment preţios într-un anotimp cînd pentru prepararea mîncărurilor avem la dispoziţie mai mult zarzavat de iarnă sau legume în conserve ori uscate.

În afară de modul obişnuit de preparare, cu untdelemn şi oţet, sare şi puţin piper, salata de andive mai poate fi servită şi în felul următor:

Salată de andive cu sos de smîntînă

Se aleg 1 kg. de andive proaspete şi se curăţă de frunzele îngălbenite. Se spală în mai multe ape reci, şi se taie în lung, apoi în bucăţi nu prea mici.

Separat, într-un castron, se amestecă 2-3 linguri de smîntînă cu un gălbenuş răscopt trecut prin sită, zeamă de lămîie sau oţet, sare şi piper. Se potriveşte sosul să fie destul de picant.

Cu puţin timp înainte de a servi la masă se adaugă andivele, şi se amestecă bine împreună.

Cînd se spală, andivele nu se ţin mult timp în apă, căci se amărăsc.

★

Un fel ales şi deosebit de gustat este salata de pasăre cu andive.

Se curăţă, se taie bucăţi şi se spală 500 g. de andive; se pregătesc ca orice salată cu oţet, untdelemn şi sare.

Se taie în fîşii mici pieptul rămas de la friptură sau rasol de pasăre, şi se amestecă cu andivele. (Se poate întrebuinţa orice carne de pasăre, dezosată).

Se pregăteşte o maioneză din două gălbenuşuri, o linguriţă de muştar, sare, zeamă de lămîie şi ulei cît cuprinde.

Se toarnă peste salata de andive şi se amestecă bine împreună cu bucăţelele de pasăre. Se aşază salata pe farfurie şi împrejur se pun felii de ou răscopt sau felii de castraveţi murăţi în oţet.

★

Andivele, cu frunzele lor proaspete şi fragede, sînt gustoase nu numai ca salată, ci pot fi servite şi ca mîncare caldă, gătită în diferite chipuri. Iată un fel uşor de preparat:

Andive la cuptor

Se aleg 1 kg. de andive, se spală şi se opăresc în apă clocotită, puţin sărată. Se scurg şi se aşază într-o formă rezistentă la foc, unsă cu unt. Se presară sare, se adaugă zeama de la o jumătate de lămîie şi o lingură de unt. Se acoperă şi se dau la cuptor, să fiarbă înăbuşit, la foc mic, o oră. Înainte de a servi, se adaugă puţin unt proaspăt.

Jeleu de lămîie

O tînără cititoare, amatoare de bunătăţi culinare, comunică următoarea reţetă — încercată, şi foarte reuşită — de jeleu de lămîie pe care o transmit şi eu mai departe:

Se amestecă într-un castron 250 g. smîntînă cu 150 g. zahăr. Se adaugă zeama de la o lămîie, un pahar de lapte, coaja rasă de la o portocală, şi 4 foi de gelatină topită cu două linguri de apă clocotită.

Se amestecă compoziţia bine şi se toarnă într-o formă de tablă. Se dă cîteva ore la rece, ca să se prindă. Cînd se răstoarnă, se introduce o clipă forma în apă caldă.

Sanda MARIN

MENIUL SĂPTĂMÎNII

17—23 februarie

— Lacherdă cu salată de ceapă; găluşte de cartofi cu sos de roşii; budincă de franzelă

— Ciorbă de fasole cu costiţă afumată; ghiveci sîrbesc (cu orez); clătite cu dulceaţă

— Andive la cuptor; tocană cu cartofi; papanaşi prăjiţi.

— Budincă de varză; şniţel de parizer cu cartofi; jeleu de lămîie

— Praz cu măsline; chiftele de linte cu murături; compot

— Supă de tăiţei; perişoare cu smîntînă; omlete cu dulceaţă

— Salată de pasăre cu andive; papricaş de pasăre; tartă cu prune uscate.

NOI MODELE
ŞI CULORI
DE POŞETE DE FEMEI
DIN VINILIN CU SUPORT TEXTIL
ASPECTUOASE — REZISTENTE — IEFTINE
S-au pus în vînzare la toate raioanele şi magazinele specializate din ţară

MILICĂ

DE NELL COBAR

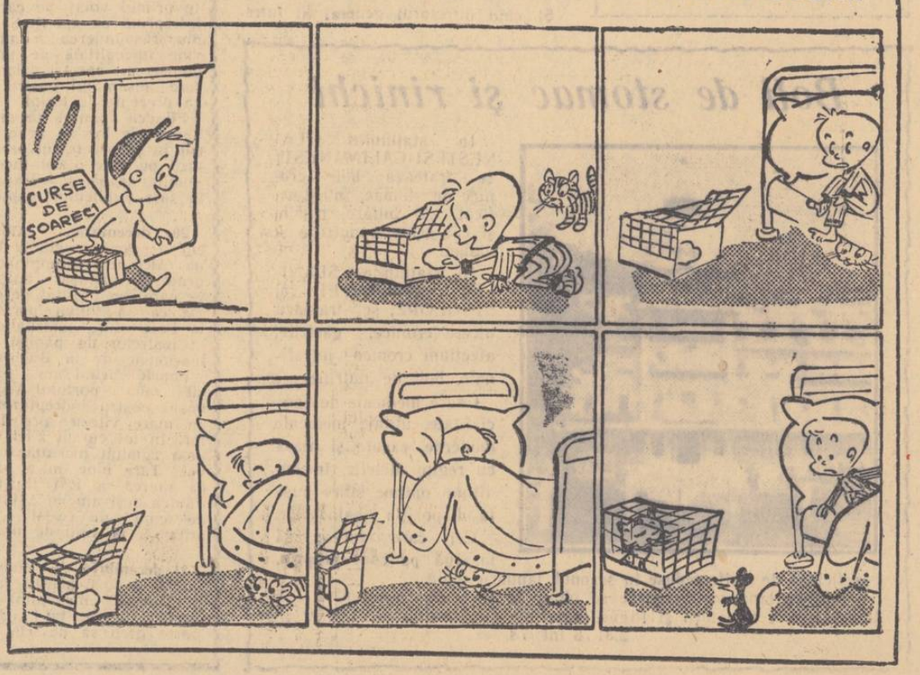

REBUS MAGAZIN

foarte și cuvinte încrucișate

AZI ÎNCEPEM

Noul nostru concurs de dezlegări

Revista „MAGAZIN" organizează, începînd cu acest număr, un nou concurs de dezlegări, dotat cu numeroase și importante premii. Iată lista premiilor pe care le oferim:

— UN APARAT DE RADIO
— TREI METRI STOFĂ LINĂ
— O BICICLETĂ
— ZECE MENȚIUNI IN CARȚI LITERARE
— ZECE MENȚIUNI CONSTIND IN CITE UN ABONAMENT GRATUIT PE 6 LUNI LA REVISTA „MAGAZIN".

Concursul va dura 10 săptămini. El se va încheia așadar în nr. 28 al revistei noastre. La acest concurs contează toate jocurile și problemele publicate în rubrica noastră.

Dezlegările, însoțite de cel puțin 9 cupoane diferite, pe care le vom publica în fiecare număr, se vor trimite — toate o dată — în maximum 15 zile de la sfîrșitul concursului, socotindu-se data poștei, pe adresa: revista „MAGAZIN", Piața Scînteii, cu mențiunea: „Pentru concursul Rebus Magazin".

Distribuirea premiilor se va face în mod public, cu participarea dezlegătorilor, după următoarele criterii:

CONCUREAZA PENTRU PREMII CEI CE TRIMIT PESTE 35 DEZLEGĂRI EXACTE.

Concurează pentru mențiuni cei ce trimit pînă la 35 de dezlegări exacte.

„HAI LA DRUM"

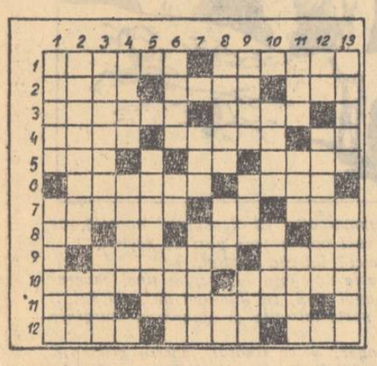

ORIZONTAL: 1) Cale de comunicație. — A pierde drumul. 2) Încrucișare de străzi și bulevarde — Doctorie — Mijloc de locomoție în Ardeal. 3) La capătul drumului — Piatră cubică cu care se pavează drumurile. 4) Hidrocarbură — A nu ști pe ce drum să apuci — S. 5) Metal nobil — Merg (lat) — Drumul ce trebuie parcurs. 6) La fel — Prefix agricol. 7) Drumul inimii — Vasile Rădulescu — Terasament natural! 8) Pronume... — și alt pronume — A da drumul la minge — Unitate de măsură. 9) Dimos..., autorul volumului de versuri „Cîntecul străzilor". — Pe drum de țară. 10) Datorită ei poți ajunge la mari distanțe în timp foarte scurt — Un ulei medicinal. 11) Literă în alfabetul arab — E stradă și nu e! 12) Străbate țara în lung și-n lat — Merge fără să pornească și stă făr-să se odihnească! — Haină (dar nu de luat la drum).

VERTICAL: 1) Cale de comunicație interurbană — Se așterne pe drum. 2) Merg tot pe lîngă drum — Rudă. 3) Mi-a ieșit deodată în drum — Drum, scrum; Cale, epocale. 4) Căruașul drumurilor de munte — ...nouă, stradă în București. 5) Șuvoaie de apă ce-și croiesc drum printre brazi și stînci. 6) Drum prin parcul de odihnă — Pronume — Muzică în plic! 7) Una din Ciclade — Încrucișare de mai multe drumuri (pl.) 8) Își spune cuvîntul pe calea undelor — Mijloc de transport pe calea apelor — Soarele vechilor egipteni. 9) Agăț — Trecut prin foc — Bărbierit. 10) Una din caracteristicile bulevardelor (sing.) — Substanță cu gust acrișor. 11) Urmează drumul acului — A spune „Drum bun" — Deschizător de drumuri! 12) Împreună — Îți barează drumul (pl.) 13) Scriitor romîn, autorul nuvelei „Strada Primăverii" — Au parte de ea cei ce trec strada „pe roșu".

Alexandru RADIAN

„CIRCULAȚI, VĂ ROG!"

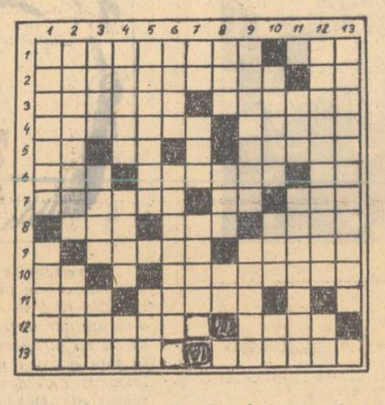

ORIZONTAL: 1. Oamenii de pe stradă, în continuă forfotă — A cunoaște regulile de circulație. 2. Totalitatea regulilor de circulație — Radu Negreanu. 3. O poziție în care este interzis să circuli cu tramvaiul — Participiul... atașului! 4. Reglementează circulația pe marile artere ale orașelor — Urmează școala de conducători auto-moto (fem.). 5. În viteză —... 1/4 unul din cele mai rapide mijloace de locomoție din lume — Mînă 100 de cai în plin bulevard. 6. Riu în Elveția — Haină de vreme rea! — Secure! 7. Îi arde de glume — Conjuncție latină — Est din spre vest! 8. Prefix de egalitate — Vehicule pe patru... picioare — Stat în Asia. 9. Demarat, vorbind de... carul cu boi! — Automobilism, ciclism sau motociclism. 10. Șofer de mare viteză! — Sensuri de circulație. 11. A însuși — Scoteam apa. 12. — Nici în car, nici în căruță, nici în teleguță, ci... pe jos! — Rudă 13. Îl calcă toate automobilele! — Circulă pe sub pămînt.

VERTICAL: 1. Mijloc urban de circulație — O calci în picioare la tot pasul. 2 Declamații — Drum în pantă. 3 Semn matematic — Stop! — Africa Ecuatorială Franceză. 4. Poate ajunge pînă la os! — Circulă pe boita ceruiui — Posesiv. 5. Unul lîngă altul — Trimis. 6. Părinți — Consecință gravă pentru cei care circulă neatent. 7. Pieton! — Măsură în fizică — Referitor la vechii atenieni (pl.). 8. Haină — Stăpînii junglei — Soare. 9. Aglomerat — Ordine mute privind regulile de circulație. 10. Ce-a avut și ce-a pierdut șoferul dacă a călcat legea circulației? — Institutul de Proiectări al Construcțiilor — Cute! 11. Căpetenie — Spațiu de circulație pentru pietoni. 12. Se fac numai pe culoarea verde a stopului! — Molibden. 13. Punct nevralgic în circulație.

Mihai CHIRICUȚĂ

UN CAR (EU) CU LEMNE

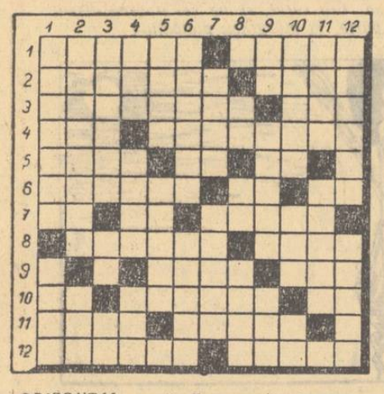

ORIZONTAL: 1) Fasonează lemnul — Spirale de lemn 2) A lucra obiecte de lemn cu un fierăstrău special — Lemn pus pe fugă de copii! 3) Lemne îngropate — Două armate de lemn de lemn — Jumătate dintr-o sumă! 11) Putere — Sezonul lemnelor. 12) Sarcină de lemne — Dispozitiv de lemn sau de metal pentru imobilizarea membrelor fracturate.

se înfruntă! 4) A apărea — Nu stau de lemn... 5) A destina — Printre codașele alfabetului — Notă muzicală. 6) Măști cu un cap de animal prevăzut cu un cioc lung de lemn — Oferă — Lucrez pămîntul. 7) Primul între primii — Barbu Mircea — Spaima lemnelor 8) Varietăți de lemn — Corabia de lemn a lui Noe. 9) Riu în Armenia — Țesătură subțire și străvezie. 10) Sparge lemne — A sprijini cu stîlpi

VERTICAL: 1) ...lemne, uriașul din basme — Placă rotundă de lemn aruncată de atleți. 2) Grinzi de lemn pe care sînt fixate șinele de cale ferată — Lemn de foc — 3) Amestec de rădăcini și crengi de copac care se rup din malul unei ape — Secure! — Localitate în Italia. 4) Oraș în Uniunea Sovietică — Căsuță de lemn (pl.) — Compas folosit de lemnari 5) Oraș în Franța — Stîlp de lemn care susține acoperișul caselor țărănești 6) Bîrne groase de lemn — Un cal de lemn i-a adus înfrîngerea 7) Oraș în Franța — Așchie de lemn 8) Particulă — Începe gama — Prefix 9) Ghimpe de oțel — Mestecă pămîntul cu dinți de lemn sau de fier — Interjecție (abrev.) 10) Soluție obținută din cenușa de lemn — Loc de muncă într-o mină — Diftong 11) Lemn care susține vița de vie — Dă glas privighetorilor de lemn 12) Pe zăpezile solemne, călărește două lemne — Stau închise în coji lemnoase.

Dan LAURENȚIU

LA

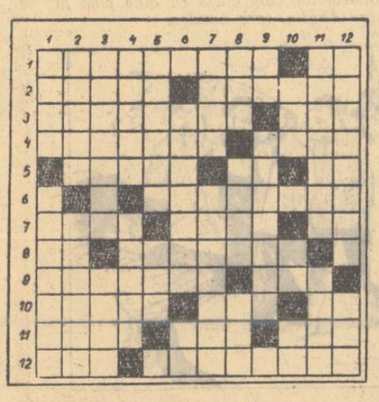

ORIZONTAL: 1) „...de la Petersburg la Moscova", roman de Radișcev — Zar la table. 2) La nevoie se cunoaște (fem.) — La un an odată. 3) Soluții în care au fost dizolvate la maximum unele substanțe — Te îmbie la somn. 4) Atipite — Poftiți la...! (Dacă v-ați adus de-acasă!). 5) A da iveală — Căși — Titu Liviu. 6) Se depun la C.E.C. 7) „...De te-ndeamnă, de te cheamă, Tu rămîi la toate rece"! (Eminescu, Glossă) — La mintea cocoșului! — Const. Negrea. 8) Ondulat la cap! — Loc plantat cu pomi la poalele unui deal cu vii. 9) „La steaua care-a... E-o cale-atît de lungă, etc." — La poale. 10) „Unde-i unul, nu-i putere la nevoi și la durere; Unde-s doi, etc." (Alecsandri) — ...la mînă! — Literă slavonă. 11) La sfîrșitul versului — Se conjugă la munca cîmpului — La jocul de cărți. 12) Tai de la coadă la cap! — Dă pe la...!

VERTICAL: 1) „...La motanul cu mingea", roman de Balzac — 2:0 pentru noi (pl.) 2) Neplăcută la gust — „Drum la moș...", povestire de Sadoveanu. 3) La marginea mării — La percepție! 4) La moment — La rînd ca la...! 5) Scump la... și ieftin la făină! — Interjecție. 6) Incursiuni la inamic — Posezi. 7) Se plătesc la termen — Element de rezistență format din bare îmbinate astfel încît să reziste la greutăți. 8) Substanță întrebuințată în Gabon la otrăvitul săgeților — Sport la apă — „E îmbrăcat ca un... Din călcîie pîn' la cap". 9) La persoana I-a — „Pe-un picior de plai, Pe-o gură de rai, Iată vin în cale, Se cobor la vale, Trei turme de miei. Cu trei ciobănei". 10) „Cîntec la o moară fără...", poezie de Ion Brad din vol. „Cîntecele pămîntului natal" — Dînsul la plural — La începutul alfabetului slavon. 11) Revine la forma inițială — Formulă de opoziție la romani. 12) „Și era una la părinți. Și mîndră-n toate cele, Cum e fecioara între sfinți Și luna între stele" („Luceafărul") — Martor la cununie.

Gh. CORJOS

Criptografie (2-4-2-2-3)

IN + IN

Gh. VOICU

Rebus — Magazin
BON Nr. 1

AL. CLENCIU

— Gata masa, nevastă? Am o foame de lup!
— Ai nimerit-o bine: am friptură de miel!

S. NOVAC

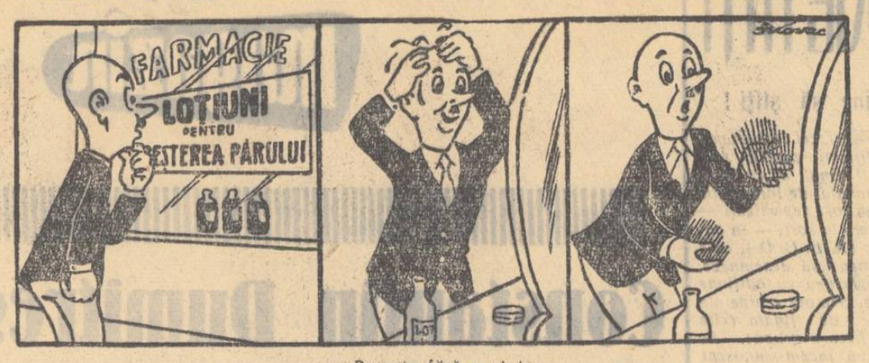

Poveste fără cuvinte

C. FLORIAN

— Aoleu, Lucreție, am uitat să cumpăr cratiță!...

ȘT. MIRON

Poveste fără cuvinte

H. GUTTMAN

— Spune repede că nu am timp: Ce te doare?
— Sufletul mă doare... doctore..

E. ARNO

Poveste fără cuvinte

L. DARIAN

— Am auzit că d-ta ești stoper. Ești bun să-mi ții ruptura asta?...

FRED GHENĂDESCU

— Sînt foarte necăjit! A răsturnat pisica sticla cu cerneală pe un tablou și mi l-a mînjit.
— Care-i ăla?.

ȘAH

O miniatură celebră

A trecut aproape un secol de cînd primul campion mondial, Paul Morphi, a compus problema de mai jos, rămasă în istoria problemisticii ca o rară bijuterie.

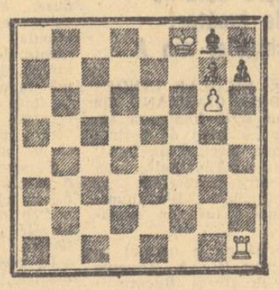

Albul joacă și dă mat în 2 mutări.

POZIȚIA DE CONTROL: Alb: *Rf8, Th1, pg6 — 3 piese.*
Negru: *Rh8, Ng8, pg7 și h7 — 4 piese.*

— E foarte simplu! vor exclama unii, văzînd că albul are doar trei piese. E, într-adevăr, simplu de găsit rezolvarea, dar numai după ce se va analiza cu atenție poziția Iar găsirea mutării cheie (pe care care o vom publica în numărul viitor) cu siguranță că va delecta pe dezlegător

Problemă premiată

V. NESTORESCU — *București*
Premiul II la meciul București — Belgrad 1957.

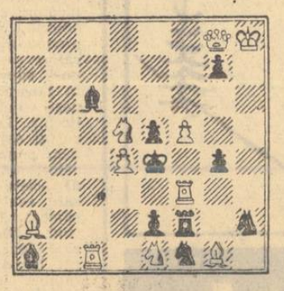

Albul joacă și dă mat în 2 mutări.

Un nou concurs de șah prin corespondență

Jocul de șah prin corespondență despre care am mai avut prilejul să vorbim în această rubrică, cîștigă mereu noi adepți. Acest lucru nici nu-i de mirare. Foarte mulți iubitori de șah, care n-au timp să joace în concursuri obișnuite, au prilejul, jucînd prin corespondență, să nu întrerupă activitatea șahistă, să studieze deschiderile și celelalte faze ale partidei, să-și întărească considerabil forța de joc.

La concursurile organizate pînă acum (din păcate puține la număr), se adaugă de cîteva zile un nou turneu interesant. Este vorba de turneul inițiat de comisia de șah regională Constanța a U.C.F.S., dotat cu „Cupa 30 Decembrie 1959" (dată pînă la care trebuie să se termine toate partidele). La acest concurs participă următorii jucători: Lapedatu Adrian (Ocna Mureș), ing. Popazov Leonard (Craiova), Cotoman Vitalie (Pitești), Neacșu Constantin (Giurgiu) Iosif Grossu, ing. Sterian Iordache, U. Friedberg, Tacu Victor (toți din București) Florin Gheorghiu — (Ploești) Tacu I. Vasile (Colceag), Vasile Constantin, Petre Năstase, Pavel Damian, Ion Mirică, ing. Ion Tigaret și ing. Victor Cuciuc (toți din Constanța).

Vești din toată lumea

OLANDA. — Un turneu internațional feminin disputat mai de mult la Amsterdam, a fost cîștigat de italianca Benini cu 4 puncte jumătate. Pe locul doi s-a clasat Heemskert (Olanda). Franțuzoaica Claude de Silans, care a jucat la București în echipa Franței, s-a clasat pe locurile 3—4.

ITALIA. — Campionatul Italiei a fost cîștigat de dr. Paoli. Amintim că Paoli a participat la al IV-lea turneu internațional al R.P.R. cînd a pierdut Troianescu, Bălănel și regretatul Șt. Szabo.

R. D. GERMANĂ. — Campionatul de șah orb al R. D. Germane a fost cîștigat, pentru a șasea oară, de Hans Wünsch din Halle. Timpul de gîndire a fost stabilit la 36 de mutări în patru ore (la șah orb, concurenții joacă fără să vadă tabla).

INDIA. — Din revista „Indian Chess Bulletin" primită la redacție, aflăm că în diferitele state ale Indiei — Bangalore, Kerala etc. — au fost organizate asociații de șah. Turneul anual memorial „Ratnam" a fost cîștigat de Manuel Aaron iar concursul „Mendi" de Sausar Ghaud.

Campionatul mondial prin corespondență

a început la 1 ianuarie 1956 cu participarea a 15 jucători din 10 țări. În urma celor peste 50 partide terminate pînă acum conduce suedezul Lundgvist cu 8 puncte din 11 posibile. Mai participă: Koch și Schmidt (R. D. Germană), Ragozin (U.R.S.S.), Batik, Borsony și Jezek (R. Cehoslovacă), Napolitano (Italia), Balogh (R. P. Ungară), Lanstsen (Danemarca), Endzelius (Australia), Arnlind și Kjellander (Suedia), Bergrasser (Franța) și Kaliwoda (Austria).

Naltă-i mîndra ca secara
Frumoasă ca primăvara

Articole cosmetice și de parfumerie
LA MAGAZINELE
COOPERATIVELOR DE CONSUM

IOSEFINI prezintă scamatorii de familie

Bilă ascultătoare

Prezentați spectatorilor o bilă găurită în mijloc pe ax, în așa fel ca prin această gaură să treacă o sfoară de la un capăt la celălalt, pătrunzînd-o.

Datorită puterii dvs. „magnetice" puteți face ca bila ținută pe firul vertical să coboare și să se oprească după voința dvs. Dînd oricui din public să repete experiența, acesta nu va reuși, pentru că nu cunoaște... „formula magică" prin care magnetizați bila făcînd-o să devină ascultătoare.

În realitate nu este vorba decît de o mică preparație, pe care cei din sală nu o cunosc.

Bila mai are în afară de gaura centrală, o alta curbată, care începe de la capete.

Dvs. aveți grijă să treceți sfoara (care are la capete un vîrf de metal, întocmai ca la șireturi) pe canalul curbat și nu pe cel drept.

În acest fel puteți, întinzînd sau slăbind sfoara pe care o țineți de capete în mîini, să faceți ca bila să coboare repede, încet, sau să se oprească din coborîre după voința dvs.

Consumați noile sortimente de

Vinuri

De vînzare la toate magazinele alimentare și în unitățile de alimentație publică

SPORT magazin

VARIETĂȚI

E bine să știți !

Cum știți, cei 16 partanți calificați pentru turneul final al campionatului mondial de fotbal din Suedia, au fost repartizați — prin tragere la sorți — în patru grupe (A. B. C. D.), care au misiunea să desemneze, printr-un turneu cu adițiune de puncte, cele opt echipe ale sferturilor de finală (cîte două de fiecare grupă). Acum să vă facem cunoscut cîteva prevederi regulamentare, care vor guverna această „operațiune" :

— Cînd două echipe dintr-o grupă totalizează același număr de puncte, ordinea se va stabili printr-un joc între ele.

— Cînd în urma clștigătorului grupei celelalte trei echipe au dobîndit același punctaj, dintre acestea se consideră eliminată cea cu golaverajul cel mai slab. Celelalte două vor juca între ele pentru locul II al grupei.

— Cînd trei echipe dintr-o grupă ocupă primul loc la egalitate de puncte, clștigătoarea grupei va fi declarată cea care are golaverajul cel mai bun. Celelalte două vor juca între ele pentru locul II.

— Cînd toate cele patru echipe ale unei grupe totalizează același punctaj se procedează prin tragere la sorți la fixarea a două jocuri. Învingătorii acestor jocuri se califică pentru sferturile de finală.

E bine, de asemenea, să știți că în sferturile de finală nu se vor întîlni între ele echipe care provin din aceiaș grupă, căci jocurile vor fi stabilite precum urmează: 1 A — 2 B; 1 B — 2 A; 1 C — 2 D, 1 D — 2 C.

La 1201 mese de șah

Fiecare disciplină sportivă își are recordurile ei mondiale. In ce privește șahul fără îndoială că trebuie socotit drept un record mondial (fie el chiar neomologat) meciul desfășurat în orașul Sverdlovsk din Uniunea Sovietică. Intîlnirea s-a disputat între reprezentativa orașului Sverdlovsk și echipa selecționată a studenților institutelor de învățămînt superior din aceeași localitate.

Numărul mare al participanților a necesitat ca întîlnirea să se desfășoare la 1201 mese, în mai multe cluburi și cu 476 arbitri. In ceea ce privește rezultatele, întîlnirea a prilejuit și surprize. Astfel, echipa ucenicilor din oraș, alcătuită din jucători în vîrstă de 11 pînă la 16 ani, a reușit să învingă cu scorul de 64—36 echipa Universității de Stat din Urali, iar ucenicul Nikolai Rojkovski (11 ani) l-a silit pe candidatul de maestru Boris Banagov să se recunoască învins.

După o victorie prin K. O.

A doua zi după ce-l învinsese prin knock out pe adversarul său Saager, boxerul american Ted Norman cobora din avion la Cleveland. In momentul în care a pus piciorul pe aerodrom s-a văzut obiectul unei „atenții" cu totul neașteptate: asupra lui s-au repezit patru femei care i-au sfîșiat hainele, i-au înroșit un ochi (ceea ce nu reușise Saager în ajun...) și i-au rupt doi dinți cu lovituri cu umbrela.

După ce a fost scos cu chiu cu vai din mîinile lor, Norman a aflat că agresoarele erau... soția și cele trei surori ale boxerului Saager. Ceea ce l-a făcut pe Norman să declare, nu fără umor :

— Nu, nu. Nu depun nici o plîngere. Totuși nu mă pot opri să remarc că în contractul meu era stipulat clar că trebuie să lupt numai cu Saager și nu cu întreaga lui familie.

Noroc că Saager n-avea și vreo cîțiva frați...

Cu ajutorul catchului și al televiziunii

Spectatorii care au asistat la o gală de „catch" organizată nu de mult în orașul Filadelfia (S U.A.) au trăit într-adevăr o seară memorabilă. In timpul desfășurării luptei între doi concurenți, în sală și-a făcut apariția un grup de polițiști, care au năvălit pe ring și au pus cătușe unuia din cei doi luptători.

Ce se întîmplase?

Meciul fusese transmis la televiziune și polițiștii aflați în fața aparatelor au reușit să recunoască într-unul din cei doi combatanți pe un spărgător periculos, căutat de mai mulți ani.

Constantin Dumitrescu — ciclistul romîn nr. 1

In momentul de față, obiectivul principal al cicliștilor noștri fruntași îl constituie pregătirea pentru a XI-a ediție a tradiționalei competiții de mare amploare „CURSA PĂCII".

In lotul de 14 alergători, care se antrenează pentru această importantă întrecere, se află și C. Dumitrescu, ciclistul nostru nr. 1, cu care am stat de vorbă deunăzi despre... începuturile lui în ciclism, unele realizări de seamă și, mai ales, proiecte...

Veri în șir, un prichindel blond, cu părul rebel, se posta duminica în centrul orașului Ploiești, așteptînd să treacă plutoanele de cicliști. Și treceau deseori asemenea plutoane prin orașul aurului negru...

Prichindelul blond, emoționat puternic, rămînea locului, privind îndelung după cicliștii care se pierdeau în zare. Regreta, de fiecare dată, că spectacolul sportiv, pentru care se pregătise zile de-a rîndul, dura numai cîteva clipe. Și, de fiecare dată, simțea în el arzînd dorința să aibe și el o bicicletă : să devină și el ciclist...

Mai tîrziu, cînd se afla în primele clase de liceu, tatăl lui, profesor de pian în localitate, i-a cumpărat, de ocazie, un hîrb de bicicletă de oraș. Cu aceasta, „Gigi" (numele de alintare în familie) cutreiera cartierul... A continuat să fie prezent duminica în centrul orașului așteptînd, alături de mulți alți spectatori, să treacă plutoanele multicolore ale competițiilor cicliste. Striga și el, odată cu ceilalți spectatori, entuziasti : Hai Gociman, hai Norhadian, hai Marin... Și nu gîndea atunci că doar peste cîțiva ani va alerga cot la cot cu ei, reușind chiar să-i depășească.

Așa începe povestea vieții sportive a lui C. Dumitrescu : ca spectator entuziast și anonim. Apoi, în 1951, primele probe la categoria începători, în

care se remarcă de îndată: In primăvara anului 1952, forul ciclist local îi propune pentru tabăra de tineret. Urmarea a fost că în toamna aceluiași an, cucerește cinstea de a fi selecționat (la 18 ani abia împliniți) în echipa R.P.R. pentru proba internațională de fond : București—Băicoi—București. Pentru prima oară internațional... Aproape că nici nu știe cum a alergat în acea cursă. Își amintește doar că pe ultimii kilometri, st'mulat de cei vîrstnici din echipa noastră, a vîrît capul în ghidon, a demarat puternic, s-a desprins din pluton și a trecut linia de sosire cu un avans apreciabil, întrecînd o serie de valoroși alergători din Polonia, Franța Italia și alte țări.

Prima cursă mare, prima victorie. Acesta a fost primul pas spre măestria sportivă...

★

In 1953, a ocupat primul loc în proba de urmărire individuală pe velodrom, în cadrul Festivalului de la București, cînd a doborît de trei ori recordul țării. In 1954, a cîștigat Circuitul R.P.R., devenind campion de mare fond, ispravă pe care o va reedita apoi în 1955 și 1956. Locul 8 în „Turul Egiptului" din 1955, după ce purtase tricoul galben 3 etape : locul II în „Cursa Păcii" 1956, după ce îmbrăcase tricoul galben la capătul etapei a III-a... A făcut parte din echipa R.P.R., clasată pe locul II în proba de urmărire pe echipe, în 1955, la Festivalul de la Varșovia (100 km. cu peste 41 km pe oră), iar în 1956 a cucerit ultima etapă din „Turul Europei"...

In țară deține cel mai bun timp pe 100 km., individual contra cronometru, a cîștigat „Cursa Munților", „Cursa Scînteii" și mai multe titluri de campion de pistă sau pe șosea, inclusiv campionatul de ciclocros în 1957. O serie de isprăvi valoroase care i-au adus și titlul de maestru al sportului și, implicit, denumirea neoficială (mai mult gazetărească) de ciclist nr. 1.

★

Bine dezvoltat fiziceste, C. Dumitrescu este un alergător energic, excelent în cursele solitare, numărîndu-se printre cei mai buni „cățărători" ai noștri, calități care i-au făcut cunoscut și peste hotare.

Dar — după cum se știe — Dumitrescu, deși înzestrat cu mari posibilități fizice, nu a realizat uneori performanțele pe care le așteptau iubitorii ciclismului nostru. Faptul s-a datorat, în genere, unui curios complex de inferioritate cît și unei insuficiente dîrzenii pe ultimii kilometri. Tocmai asupra acestei laturi, destul de ...delicate, dar deosebit de importante, i-am cerut lui C. Dumitrescu să ne vorbească în ultima „etapă" a discuției noastre.

— Aveți dreptate. Puteam să obțin alte rezultate, dacă nu m-aș fi lăsat copleșit de un afurisit complex de inferioritate. Mi se tot părea că nu sînt în stare să întrec anumițiași ai pedalei, care veneau aureolați de o serie de mari succese. Ultimele mele competiții de amploare, m-au ajutat să-mi schimb acest unghi de vedere. Acum, mai ales că nu mai am scuza de a fi tînăr (în august împlinesc 24 ani) sînt hotărît să pun în practică toate învățămintele acumulate în mai mulți ani de activitate internațională.

— Foarte bine, dar ce facem cu „finișul", la care, știi bine, nu prea te-ai descurcat întotdeauna mulțumitor ?

— Activitatea de schi din iarna aceasta, dar mai ales patinajul de viteză, pe care îl consider deosebit de util pentru cicliști, căci necesită un „fulew" asemănător curselor cicliste, mi-au fost de un real folos. In plus, voi propune antrenorului lotului nostru să insistăm cît mai mult pe sfîrșituri de antrenamente pe străzile orașelor, cu sprinturi și hărțuieli. De asemenea să participăm la astfel de concursuri : pe circuite.

— Insă cum stăm cu curajul necesar unor asemenea probe ?

— Mult mai bine decît în trecut. Sper să vă dovedesc aceasta.

— Așa dar, vom vedea în 1358 un „Gigi" nou ; sau, mai exact, pe cel pe care îl așteptăm, cam de mult, dacă nu e cu supărare?

— Chiar așa și sînt hotărît să nu înșel așteptările.

Firește, în fața unor atari promisiuni, nu am putut decît să-l felicităm, așteptînd ca desfășurarea sezonului 1958 să ilustreze prin fapte concrete, acest frumos angajament.

Emil IENCEC

CHARLIE CHAPLIN — JUCATOR DE FOTBAL

La numeroasele cărți închinate vieții și activității artistice a marelui actor de cinema Charlie Chaplin, revista elvețiană „International Sportmagazin" a adus unele completări.

In 1909, la vîrsta de 20 de ani, după ce Charlie Chaplin a intrat în trupa de varieteu a lui Fred Karno, în afară de scenă el a apărut și pe terenul de sport. Karno obișnuia să întreprindă în fiecare an cu trupa lui un turneu în diferite orașe ale Angliei. Pentru a atrage spectatorii, în fiecare oraș unde se oprea trupa, actorii susțineau și un meci de fotbal cu una din echipele locale. Chaplin a jucat de numeroase ori în echipa de fotbal a trupei.

Dar în legătură cu activitatea „fotbalistică" a lui Chaplin în Anglia circulă și relatarea următoarei întîmplări : „Intr-unul din turnee'e trupei lui Fred Karno, lui Chaplin i-a revenit sarcina să fie arbitru în meciul dintre echipa trupei și o selecționată a orașului Grimsby. Imediat după începerea jocului, Charlot a „uitat" de misiunea sa și a început să alerge pe teren în felul său atît de binecunoscut din filmele de mai tîrziu, încît jucătorii nu au mai putut continua partida din cauza hohotelor de rîs ce i-a cuprins. Gluma lui Charlot nu a avut același efect și asupra unei părți din publicul spectator, care a invadat terenul, cerînd socoteală „arbitrului".

In seara aceea spectacolul trupei lui Fred Karno s-a jucat cu sala goală. In schimb, Charlie Chaplin a lansat o nouă pantomimă sportivă : „Meciul de fotbal", în care a înregistrat un succes răsunător.

„MANCHESTER UNITED"

La sfîrșitul săptămînii trecute, lumea sportului a fost îndoliată de catastrofa aeriană de la München, unde s-a prăbușit avionul cu care se întorcea acasă, de la Belgrad, echipa campioană de fotbal a Angliei, Manchester United.

Pe bordul avionului se aflau 17 jucători, dintre care șapte și-au pierdut viața — Roger Byrne, Tommy Taylor, Mark Jones, Billy Whelan, Eddy Colman Geoff Brent și David Pegg — opt au fost răniți, Duncan Edwards, John Berry, Dennis Violet, Ray Wood, Ken Morgans, Bobby Charlton, Jackie Blanchflower și Albert Scanlon, **în timp ce numai doi au scăpat teferi, alegîndu-se doar cu spaima :** Harry Gregg și Billy Foulkes.

Din primele ore după catastrofă, sportivii patriei noastre, profund impresionați de nenorocirea întîmplată, și-au exprimat — în telegramele trimise — sincerele lor regrete pentru greaua pierdere suferită de fotbalul englez.

Cîșeul nostru reprezintă echipa cu care „Manchester United" a cîștigat campionatul Angliei : în picioare (de la stînga la dreapta) Colman, Whelan, Jones, Wood, Greaves, Edwards ; **așezați :** Berry, Byrne (căpitanul echipei), Violett, Taylor și Pegg.

Cititorii răspund la ancheta noastră

„Ce propuneți pentru ridicarea nivelului fotbalului romînesc ?"

Publicăm azi alte sugestii ale cititorilor la ancheta noastră : „Ce propuneți pentru ridicarea nivelului fotbalului romînesc ?" *Odată cu aceasta reamintim că astăzi s-a încheiat termenul pentru trimiterea răspunsurilor la ancheta noastră. Din scrisorile ce se află în posesia noastră vom mai publica unele „puncte de vedere".*

Despre loturile de jucători ale echipelor din A...

Tov. ing. NICOLAE CINDEA și tov. HORIA CIMPEANU din Deva ne-au scris împreună sugestiile lor „animați de dorința de a viziona meciuri de fotbal de cît mai bună calitate, precum și pentru rezultatele pe plan internațional"... Din „punctele" propuse, inserăm următoarele :

„Credem că nu e normal ca unele colective (C.C.A., Dinamo București, Progresul București) să aibe loturi de jucători în număr foarte mare, în timp ce alte colective le au foarte reduse... Aceasta aduce după sine ca o serie de elemente tinere, talente în formare, să fie menținute pe tuse timp îndelungat, întrucît în formația primă nu au loc decît accidental... în timp ce în alte colective se recurge la fel de fel de improvizații tocmai datorită faptului că nu au posturile completate.

E nevoie apoi să se realizeze o oarecare apropiere ca valoare a echipelor de categoria A tocmai prin admiterea transferurilor de prisos de la unele colective.

In ceea ce privește antrenamentele, ar fi de spus că în primul rînd ar trebui dezvoltată tehnica individuală a jucătorilor. Aceasta ar scuti pe spectatori să vadă atîtea preluări greșite de balon, stopuri efectuate în favoarea adversarului, pase la adversari, precum și o serie de „șuturi la poartă" care în realitate nu ating spațiul porții".

Un exemplu local

Dintr-o foarte amplă scrisoare ce ne-a fost trimisă de tov. P. TUDOR, din Cîmpulung Muscel, str. Mihail Eminescu 9, publicăm un fragment care dă un exemplu local de manifestări care nu contribuie la ridicarea nivelului fotbalului nostru, ci dimpotrivă.

„In oraș sînt două echipe, Energia și Victoria. Ambele activează în regiune, au loturi de jucători cu talent — nu putem obiecta, cu mici excepții, aproape nimic, deoarece sînt jucători care au activat în categorii superioare, iar unii au fost în tabere de juniori și îndeplinesc condițiunile (tehnice, tactice...). In ceea ce privește jocul și calitatea lui, încă nu s-a pus punctul pe „i"... Conducători mulți și treabă puțină, de aceea și locurile 5 și 6 pe care echipele le ocupă în clasament de vreo cîțiva ani la rînd... Nu mai spun că atunci cînd joacă între ele e prăpăd (în limbaj local). Numai afișul rămîne cu titulatura de meci de fotbal, căci pe teren e cu totul altceva, nu se mai caută mingea, nu se vede poarta, dar se văd foarte bine picioarele adversarului, se schimbă tot felul de cuvinte..., se apostrofează arbitrul... și în ultimă instanță recurg și la lovire. De aici încep suspendările, disprețul publicului și scăderea randamentului la echipe...

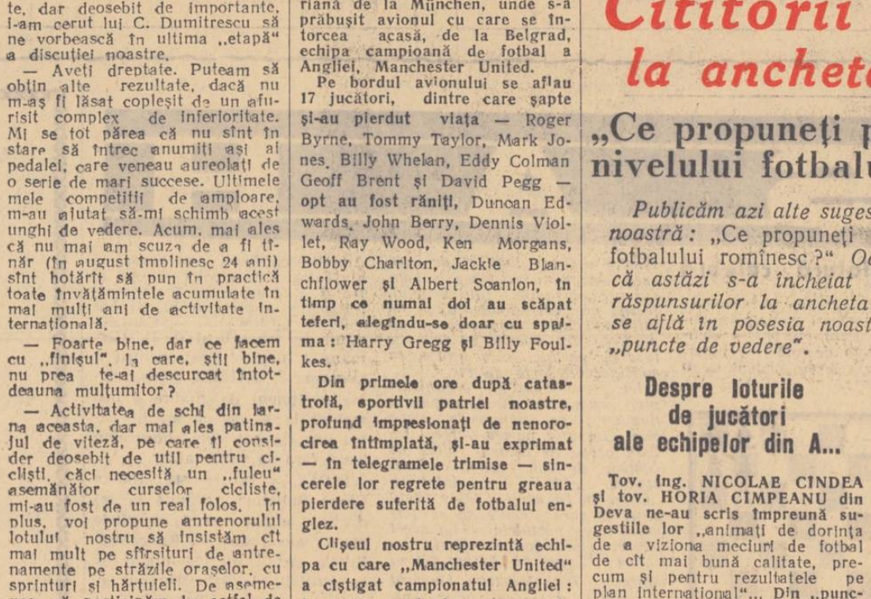

Pronosport.

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 7.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 7.60.10, interior 1400.

ROMANUL NOSTRU

Lumea dispărută

Adaptare după CONAN DOYLE

Desene de ROMEO VOINESCU

CE S-A INTIMPLAT PINA ACUM

Frumoasa Gladys a hotărît ca inima și mîna ei să fie dăruite doar aceluia care va înfăptui un act de eroism. Mînat de acest îndemn, Edward Malone (reporter) pleacă împreună cu profesorul Summerlee și cu exploratorul John Roxton să verifice afirmațiile profesorului Challenger în legătură cu existența unor animale preistorice pe un platou din America de Sud. Ei ajung pe platou, constată realitatea afirmațiilor lui Challenger, dar nu se mai pot întoarce. Atacați de animale ciudate, precum și de oamenii maimuță, ei se refugiază la oamenii primitivi, care trăiesc în niște peșteri. Intr-o zi, fiul șefului de trib le înmînează o scoarță de copac brăzdată de semne misterioase.

Roxton cercetă cu atenție scoarța de copac și apoi exclamă, încîntat :

— Cred că am descoperit taina ! Indianul ăsta pare să fie destul de inteligent. A desenat pe această scoarță de copac... Da, exact. Cîte semne sînt aici ?

— Optsprezece, am răspuns eu.

— Intocmai. Ei bine, remarcați că deasupra noastră, de partea asta a colinei, sînt exact optsprezece guri de peșteri.

— Dar crucea asta de aici ? întrebă Roxton.

— După cum se vede, este desenată în dreptul unei caverne mai adînci, zisei eu. Și adăugai apoi, ca iluminat de o idee : O cavernă care merge dintr-o parte într-alta și ajunge la marginea platoului !

— Cred, — zise Challenger, — că tînărul nostru prieten a ghicit. Ajungînd la capătul celălalt, nu vom avea de coborît mai mult de 30 de metri.

— 30 de metri ! mormăi Summerlee.

— Frînghia noastră are desigur mai mult de 30 de metri lungime.

— Dar indienii care ocupă peștera ? obiectă din nou Summerlee.

Am răspuns eu :

— Nici un indian nu ocupă această peșteră. Aici sînt depozitate proviziile.

Din crengile unui arbore rășinos ne-am făcut repede torțe și am pătruns în peșteră. Nu era nimeni înăuntru. Doar liliecii zburau din cînd în cînd, turburați din somnul lor liniștit. Inainte de a ne aprinde torțele, am înaintat cîtva timp în întuneric, deabușelea, ca să nu atragem atenția indienilor. Cînd le-am aprins, am văzut în fața noastră un culoar frumos, cu pereți uscați, cenușii, netezi, împodobiți cu desene naive. Deasupra, era o boltă înaltă. Pe jos, pietriș alb. Deodată ne-am oprit. Blestem ! In fața noastră se ridica un zid, un zid care n-avea nici o crăpătură prin care să fi trecut măcar un șoarece. Trebuia să ne întoarcem. Nu puteam evada pe aici.

— N-are afiace, prieteni — ne consolă Challenger — vă voi construi alt balon, așa cum v-am promis, și ne vom lua zborul de aici.

Deodată mi-a venit o nouă idee.

— Acum cred că înțeleg. Să ne întoarcem... După cîte se vede din desen, caverna se bifurcă, și noi ne-am aprins torțele după ce am trecut de bifurcație.

Aveam dreptate ! Am găsit bifurcația și am pornit pe cea de-a doua ramură. Și, deodată, în depărtare, zăriram o lumină roșiatică. Am alergat spre ea. Era cerul, și pe cer apărea discul lunii. Trecusem de cealaltă parte, la marginea platoului !

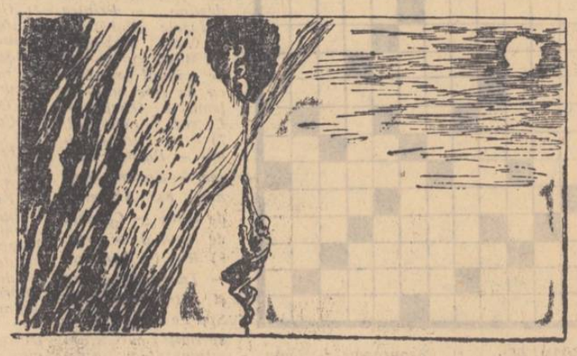

Ne-am înapoiat iute și ne-am pregătit evadarea. N-o să intru în toate amănuntele. Destul că a trebuit să ne luăm cît mai puține bagaje — numai strictul necesar — pentru ca să nu atragem atenția indienilor, care poate că nu ne-ar fi lăsat să plecăm. Challenger se încărcă cu un obiect foarte voluminos și greu, de care nu voia să se despartă, și cu un pachet special, despre care nu pot spune deocamdată nimic, decît faptul că ne-a dat mai mult de furcă decît tot restul bagajelor.

Fringhia, din fericire, a ajuns pînă în josul platoului, așa că am coborît cu bine. Cu ajutorul prietenilor și cunoștințelor pe care mi le făcusem de-a lungul Amazonului, am ajuns cu bine pînă la vaporul cu care am pornit spre Anglia, spre Londra.

La Southampton, asaltați de ziariști, am refuzat să dăm orice declarație, ceea ce a avut ca efect să concentreze asupra noastră curiozitatea publică. In seara zilei de 15 noiembrie, era anunțată o reuniune publică, în cea mai mare sală din Londra...

Pînă atunci trebuia să ne ocupăm de treburile personale... și fiecare din noi avea destule. Despre ale mele, nu vă voi spune deocamdată nimic. Mai tîrziu, poate, o să-mi fie mai ușor să vorbesc.

Dar să ajungem la evenimentul suprem...

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

In pag. 4-a: **Amintirile unui artist de operă**

Fragmente din volumul memorialistic al artistului poporului G. Niculescu-Basu

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL II — Nr. 20 ★ Simbătă 22 februarie 1958 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

CANDIDATA

Călina Cernescu — văduva lui Lazăr de la Rusca

Cînd dădu cu ochii de mormîntul lui Lazăr, Călina simți fiori de gheață în tot corpul. Blocul alb de marmoră care îl străjuiește o întîmpină posomorît și aspru. Călina se șfîi parcă să se apropie prea mult de el. Puse jos legătura cu semințe de flori și se dezbrăcă de suman. Apoi se uită la dreptunghiul spălăcit de ape al mormîntului. „Pe margine am să desenez un chenar de garoafe, iar în mijloc am să închipui o stea de gladiole roșii", se gîndi. Și garoafele și gladiolele îi plăceau mult lui Lazăr. Cînd avea un bob de răgaz, ieșea în grădină, se plimba printre tufele cu flori și cînta amarnic din lăută.

De cînd n-a mai fost Călina la mormîntul bărbatului ei! Nici ea singură nu mai știa. Atunci în aprilie s-a dus cu oamenii să-l caute în munți unde-l răpiseră vrăjmașii și cînd l-a văzut în peșteră schingiuit și fără viață, s-a cutremurat. Lacrimile îi țîșneau șuvoi, suspinul o înneca, dar căuta să se țină tare. „Iartă-mă Lazăre, murmura. N-am să mai plîng. Am să strîng din dinți și am să rabd". Oamenii din Rusca o priveau încruntați și mușchii le jucau sub pielița fălcilor. „Ni l-au luat pe Lazăr Cernescu, dar ne-a rămas Călina. Nici cu dînsa n-avem să le dăm dușmanilor prilejul să se bucure", gîndeau.

Peste un an s-au făcut alegeri. Toți ca unul au rugat-o să le fie deputat în sfat. Călina era o femeie vrednică. Știa să-și țină casa curată, cosea pentru fată, urca în poiană ca să sape la pămînt. Dar niciodată n-avusese nici în clin nici în mînecă cu complicatele treburi obștești. Adeseori Lazăr o mustra cu blîndețe: „Mai lasă și tu copaia și mai ieși în lume". Munca de deputat o surprinse de aceea pe Călina.

Pe atunci în Rusca mai toate drumurile erau desfundate. Cum dădea o ploaie se umpleau de noroi de nu mai puteai ieși din ogradă. Călina se gîndi că ar trebui coborîtă niște piatră din munți. Într-o dimineață porni pe la oameni să le ceară părerea. Nimeri însă la un gospodar posac și prost dispus. „Acum nu ne arde de piatră, acum ne e gîndul numai la arat", zise el arătînd spre ogoarele care fumegau în soarele de primăvară. Călina făcu ochii mari. Ieși din ograda omului fără să-și mai ia măcar rămas bun. „N-am știut cum să-l iau, că doar nu-i orb să nu vadă în ce hal sînt drumurile", se gîndi. Nu știu cum să-i iau.

Această idee începu s-o obsedeze. O urmărea cînd mergea pe uliță, o împungea dureros cînd stătea la masă. Nici în somn nu-i dădea pace. Noapte de noapte nu visa decît cum era ea bruftuită de oameni din pricina stîngăciei. Nu mai vorbi nimănui despre piatră. Se gîndi că seamănă cu un pui de rîndunică ce s-a avîntat mai departe decît îl puteau duce aripile. „Trebuie să mai aștept," — își spuse.

Ion PĂVELESCU

● (Continuare în pag. 2-a)

BECA RIND: „Lazăr de la Rusca"

Rolul preferat

O anchetă la care răspund George Vraca, Aura Buzescu, Cella Dima, Constantin Codrescu, Iurie Darié și Septimiu Sever

In definitiv, există oare om de teatru care să nu aibe un rol preferat? Un rol jucat de-a lungul anilor, în lumina reflectoarelor sau un rol visat în veșnicul miraj al scenei, în căutarea neobosită și creatoare a slujitorilor Thaliei. De aceea ne-am luat și noi... rolul (reportericesc, bineînțeles) de a-i căuta pe interlocutorii noștri și de a le pune întrebarea de rigoare. Sau, cu alte cuvinte:

Care-i rolul preferat?
Cititorule, privește,
Ei ne-au spus și ne-am notat
Iară noi (justificat)
N-avem nici un... rol, firește...

Mai întîi l-am vizitat pe artistul poporului GEORGE VRACA. Ne-a primit amabil și ne-a răspuns:

— **Am jucat pînă acum 300 de roluri din literatura dramatică universală și din literatura clasică română. Multe din aceste roluri fac parte din însăși ființa noastră. Dacă mă întrebați însă care este rolul meu preferat, am să vă răspund că este acela pe care... nu l-am jucat pînă acum.**

Facem ochii mari, exprimînd o colecție de interjecții:

— **!?!**

— **Da, rolul meu preferat îl aștept să vie. Nu e o vorbă goală dar aștept un rol care să fie scris acum și care să cînte bucuriile și viața țării mele. Rolul acesta îl voi prefera și lui Hamlet și lui Oedip.**

Și maestrul George Vraca a încheiat: **Are cineva ceva de spus? Desigur, autorii noștri dramatici!**

Artista poporului AURA BUZESCU ne-a răspuns la telefon printr-un... sfert de oră de tăcere.

— Nu cumva Hamlet, am întrebat noi.

— **Nu, vă înșelați. Alta este preferința mea. Aș vrea, de ce mă priviți uimiți la... telefon? — să joc un rol de comedie.**

Am fost atît de fisticiți încît am uitat să întrebăm și ce rol anume. Dar, pe altă dată...

CELLA DIMA era atît de gripată

Mariana PÎRVULESCU
D. TABACU

● (Continuare în pag. 4-a)

A făcut de mult ocolul lumii marele succes obținut de artistul poporului Constantin Silvestri, care a dirijat în Anglia orchestra simfonică „London Philarmonic", în cadrul ciclului „Un mare tur muzical". In sala „Royal Festival Hall" din Londra, publicul englez i-a acordat o înaltă apreciere, răsplătindu-l cu îndelungi aplauze pe muzicianul romîn. Un succes asemănător a obținut C. Silvestri la Paris, la Bruxelles și la Amsterdam.

Fotografia: Mihai POPESCU

ÎN SATUL LUI ȘTEFAN

Trenul spre Borzești pleacă de la Bacău încă înainte de răsăritul soarelui, așa că pe la mijlocul drumului, din goană, se poate vedea cum începe o minunată zi de primăvară. De după dealuri soarele apare tacticos, înconjurat de nenumărate raze trandafirii, luminînd aerul limpede ca de cristal, în vreme ce o fîșie de ceață, trasă parcă paralel cu linia ferată dar la mică înălțime deasupra pămîntului indică drumul pe care își gonește apele Trotușul.

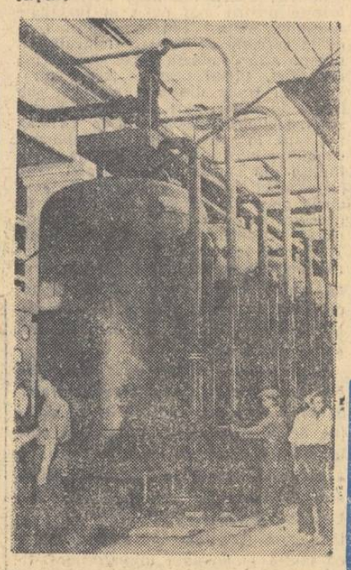

In secția de tratare chimică a apei la termocentrala din Borzești.

— Unde vreți să coborîți? La Tehnica-Borzești sau la haltă?, mă întreabă conductorul.

— Care-i mai apropiată de sere?, cerc eu a afla, văzînd că în loc de o gară dădui peste două.

Compartimentul s-a însuflețit. Un tînăr cu ținută sportivă e foarte interesat: Vreți să faceți și dvs. astfel de sere? mă întreabă el, bănuind că am venit anume pentru așa ceva.

— Da ce-s aselea? nu se dumirește un țăran, care probabil că n-a trecut în ultimul timp pe la Borzești.

— Ia, niște cosmelii de sticlă și fier, cu țevărie pe dinăuntru, în care cresc legumele și florile ca vara — dădu lămuriri sportivul. Și către mine: Coborîți la Borzești haltă, că vă e mai aproape.

Am coborît la Borzești-haltă, hotărîtă ca, orice aș face, să vizitez neapărat „cosmeliile" care stîrnesc mirarea localnicilor și fac să crească legumele și florile ca vara.

★

Cîndva, în satul Borzești, Ștefan cel Mare, pe atunci mic, se juca pe dealuri cu o ceată de flăcăuani. Întîmpla-

Ancuța MAICAN

● (Continuare în pag. 2-a)

SAKIET SIDI YUSSEF

Intr-o obișnuită zi de tîrg, cînd străzile erau pline de oameni și satul întreg clocotea de viață, din înaltul cerului avioane de bombardament și avioane de luptă franceze și-au azvîrlit încărcătura lor aducătoare de moarte. Pînă la 8 februarie Sakiet Sidi Yussef fusese un sat din Tunisia ca oricare altul. Un sat despre care poate nu s-ar fi vorbit niciodată. Acum, numele de Sakiet Sidi Yussef se asociază în mintea oamenilor cu un morman de ruine,

Și acum, pe scurt, iată cum au evoluat evenimentele care, de două săptămîni, reține atenția opiniei publice din întreaga lume.

8 FEBRUARIE. Zi de duminică. 11 bombardiere grele și 14 avioane de luptă franceze fac una cu pămîntul localitatea Sakiet Sidi Yussef, situată în apropierea frontierei tunisiano-algeriene. La Tunis a fost convocată de urgență o ședință extraordinară a Consiliului de Miniștri sub președinția președintelui Republicii, Burghiba. Ambasadorul tunisian la Washington a avut o întrevedere cu reprezentanți oficiali ai Departamentului de stat și a anunțat că va cere O.N.U. să adopte neîntîrziat măsuri concrete.

9 FEBRUARIE. Președintele Burghiba adresează populației un apel, în care spune printre altele: „Nu mai este posibil ca o armată care își permite să încalce demnitatea noastră, să rămînă în Tunisia. Lupta pentru retragerea acestei armate începe. Cerem ca această retragere să fie totală, inclusiv din regiunea Bizerta. Nu mai putem avea nici un fel de încredere în armata care ne-a dat această lecție sîngeroasă".

Apar primele amănunte publicate în presă și primele comentarii. Ziarul „New York Times" scrie: „Avioanele au lansat bombe și au mitraliat străzile. Marea aglomerație de oameni era o țintă ușoară... O bombă a căzut pe o școală și acoperișul care s-a dărîmat a îngropat numeroși copii. Printre dărîmături se pot vedea cărți de școală, ghiozdane și pupitre pătate de sînge..."

10 FEBRUARIE. Presa occidentală ia atitudine împotriva acțiunii întreprinse de Franța. Ziarul englez „News Chronicle" este de părere că în acțiunea sa Franța s-a bazat pe argumentul că este vorba de o problemă internă, care trebuie soluționată de ea însăși „Acest lucru — continuă ziarul — a fost acceptat în trecut de aliații Franței, dar este evident faptul că bombardarea unei alte țări suverane nu este o măsură polițienească, ci un act de război. Este imposibil ca S.U.A. și Anglia să ignoreze acțiunea aviației franceze".

Departamentul de stat al S.U.A. dă publicității un comunicat, în care afirmă că „guvernul Statelor Unite este profund neliniștit de știrile cu privire la atacul francez..." În cadrul unei conferințe de presă, Dulles dă în vileag intenția S.U.A. de a profita de pe urma acestui bombardament și de a se infiltra și mai puternic în Algeria. Dulles a arătat că „în trecut S.U.A. au adoptat punctul de vedere că problema algeriană este o problemă internă a Franței" dar a adăugat că el „nu crede că Washingtonul poate fi exclus prin vreun considerent juridic arbitrar de la examinarea posibilităților de rezolvare a conflictului. Recentul incident de frontieră a dovedit cît de greu este să se izoleze problema Algeriei de cea a Marocului și a Tunisiei".

Ziua de 10 februarie este proclamată zi de doliu pe întreg teritoriul Tunisiei.

11 FEBRUARIE. Guvernul tunisian a interzis vaselor de război franceze intrarea în portul Bizerta. Acesta este una dintre cele mai mari baze navale ale Franței. Guvernul tunisian cere de asemenea, închiderea consulatelor franceze.

12 FEBRUARIE. Agențiile de presă anunță că Dulles a încercat, prin întrevederi repetate cu ministrul Tunisiei la Washington, să convingă guvernul

Eugen PHOEBUS

● (Continuare în pag. 3-a)

Prin magazinele de confecții

— Vremea ne-a depășit! *Cu aceste cuvinte ne-a întîmpinat directorul magazinului „Confecția" din calea Victoriei 26, atunci cînd am intrat în această unitate pentru a ne informa asupra noutăților vestimentare pregătite pentru noul sezon.*

La această fugară incursiune prin mai multe magazine ne-a îndemnat dorința de a cunoaște părerile unor cumpărătoare în ceea ce privește confecțiile de sezon, care în aceste zile sînt mai căutate ca oricînd. Odată ajunse în mijlocul cumpărătoarelor de la magazinul „Confecția", n-a fost de loc dificil să le aflăm părerea și sugestiile. Păreri și sugestii — femeile sînt capabile să dea cu duiumul. Mai grea a fost însă, după cum veți vedea, alegerea vestmîntului potrivit de către acestea.

In fața oglinzii, Eugenia Budișteanu, funcționară la Banca de Stat din Slobozia, pare foarte mulțumită de modelul ales. Demiul fantezi îi vine de minune, e modern prin linia nouă a confecției și a țesăturii stropite. E doar model 1958. Și totuși... după cum se consultă cu prietena ei, se pare că ceva o nemulțumește. Dar, cu discreție... să tragem cu urechea.

Cleopatra RĂDULESCU
Ștefania BARBU

(Continuare în pag. 6-a)

Săptămîna viitoare în „MAGAZIN"

Un nou roman ilustrat: Emoționanta poveste a lui QUASIMODO, după nemuritoarea capodoperă a lui Victor Hugo

NOTRE-DAME DE PARIS

In acest număr:

Ocolul pămîntului cu cîntecele și dansurile populare românești

•

Violonistul ION VOICU ne împărtășește proiectele sale

•

MODA
Pregătiri de primăvară

•

UMOR-ȘAH
FILATELIE—
SPORT

Candidaţi ai F. D. P. în alegerile pentru sfaturile populare

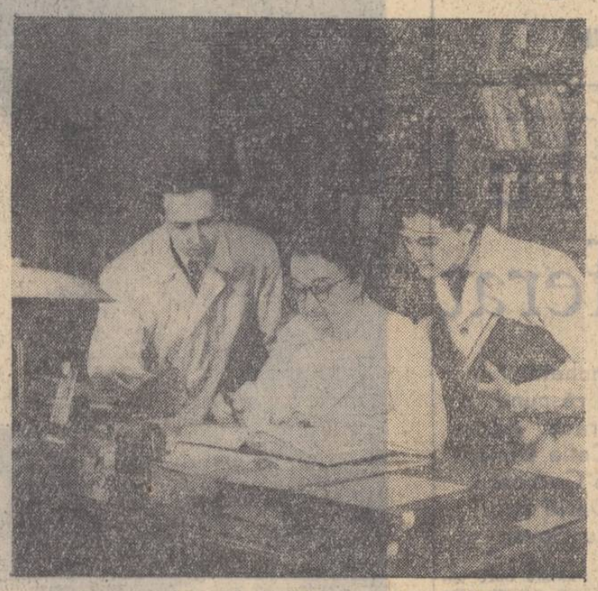

Zorile parcă de adierea unui vînt de primăvară ce şi-a vestit o prematură apariţie, filele calendarului s-au desprins una cîte una, apropiindu-ne de zilele capricioasei luni a mărţişorului. La începutul acesta de martie stă înscrisă, pe lîngă tradiţionalele zile ale mărţişorului şi a Zilei internaţionale a femeii, o dată mai puţin obişnuită : la 2 martie, cetăţenii patriei noastre sînt chemaţi în faţa urnei să-şi aleagă deputaţii în sfaturile populare.

Atunci, în dimineaţa acelei zile, aspectul străzilor va ieşi din comun. Grupuri, grupuri, se vor îndrepta spre secţiile de votare şi minerii Văii Jiului şi muncitorii întreprinderii 23 August din Capitală, ţăranii muncitori din regiunea Constanţa sau oamenii de ştiinţă din bătrînul centru universitar al Clujului.

Cetăţenii îşi cunosc bine candidaţii. I-au propus pentru meritele lor profesionale şi gospodăreşti. Le spun cu încredere doleanţele lor cetăţeneşti la întîlnirile pe care le au, într-un cartier e nevoie de un magazin alimentar sau de o farmacie, într-un sat trebuie înălţată o şcoală, într-un oraş muncitoresc trebuie construite locuinţe. Candidaţii, oameni aleşi din toate sectoarele de activitate, se sfătuiesc cu alegătorii lor cum să înfăptuiască toate aceste nevoi.

În ziua aceea de început de martie, cetăţenii vor merge cu toţii la vot. Candidaţii cărora sînt chemaţi să le dea votul le sînt bine cunoscuţi. Muncesc alături de ei, se sfătuiesc cu ei în probleme gospodăreşti, cu sprijinul lor schimbă înfăţişarea oraşelor şi satelor. Pe cîţiva dintre aceştia vi-i prezentăm şi noi.

În primul clişeu, minerul PETRE BOICEAN, candidat în alegerile de deputaţi pentru sfaturile populare în circumscripţia electorală regională nr. 1 Baia Mare.

Acad. RALUCA RIPAN, cunoscut om de ştiinţă, candidează în circumscripţia electorală orăşenească nr. 88 Cluj (al doilea clişeu).

Tov. VASILE GÎNDILĂ, preşedintele comitetului executiv al sfatului popular al raionului 1 Mai din Capitală se bucură de încrederea cetăţenilor. Ei l-au propus drept candidat în alegeri în circumscripţia electorală raională nr. 192 (clişeu nr. 3).

Împreună, candidatul PETCU E. TUDOR şi alegătorii săi din circumscripţia electorală comunală nr. 19 Vărăşti-raionul Vidra, se sfătuiesc asupra unor proiecte de viitor pentru înfrumuseţarea comunei. Cu toţii vor pune umărul la construirea unei şcoli, unei băi comunale şi a unui salvan pentru oi, pe care au de gînd să le ridice în anul ce vine. (ultimul clişeu).

IN SATUL LUI ŞTEFAN

(Urmare din pagina 1-a)

rea cu stejarul din Borzeşti, pe care tătarii i-au omorît prietenul uitat legat din joacă, a intrat în legendă. Şi nu se ştie dacă a fost sau n-a fost vreodată. Dar borzeştenii au rămas cu mîndria că în satul lor a locuit cîndva mîndrul Ştefan...

Altminteri, cu alţceva nu prea aveau a se mîndri. Satul, cît un ghioc, sat de o sută de capete (adică de capi de familie), pe multe hărţi nici nu există. Pe linia ferată nu era decît o haltă, nici măcar staţie. Iar în tot peisajul său nu se ridicau spre cer decît dealurile domoale, neschimbate de sute de ani.

Era prin anul 1953 cînd au venit aici oameni de la oraş. Au măsurat, au chibzuit, au început să-i adune pe localnici. Vagoanele au început să care materiale de construcţie la şantierul tehnic şi aşa s-a născut şi gara, gara Borzeşti, căreia oamenii de pe aici îi zic şi astăzi „tehnica".

Valea Trotuşului a început să răsune de larmă, larma neastîmpărată a constructorilor. Şi de atunci pînă acum nu s-a oprit. Peisajul s-a schimbat. Cazanele rafinăriei de la Borzeşti trimit spre cer solia lor, dîre de abur alb, vaporoase. Termocentrala domină în mijlocul văii, cu coşul său înalt. Mai departe se văd zidurile de cărămidă roşie ale viitorului combinat chimic. Altă imensă clădire va adăposti combinatul de cauciuc sintetic. Peisaj industrial sadea, în mijlocul căruia apar, neobişnuite pentru localnici, cîteva grupuri de „coşmelii" din fier şi sticlă, care sînt serele de la Borzeşti.

Cîndva fost-a blîndul Trotuş...

...astfel ar trebui să înceapă o baladă care ar cînta înfăptuirile de la Borzeşti. Cîndva apa Trotuşului îşi murmura cîntecul valurilor, gonind la vale, neştiind cum va fi cînd va intra în slujba omului şi îşi va arăta toată puterea, ascunsă în joaca blajină a undelor sale.

Acum ştie ! Apa lui se transformă în lumină şi e trimisă, prin mosorele şi fire, pînă hăt departe, la Galaţi, la Brăila, la Iaşi şi Roman, la Bicaz — pînă cînd Bicazul mai are nevoie — la Bacău. Apoi, cu ce-i rămîne după producerea curentului electric necesar, termocentrala mai dă şi la vecini, prin conducte, aburi. Rafinăria Borzeşti foloseşte pentru a-şi pune în funcţiune maşinile, aburul ce-i vine prin conductă specială de la termocentrală. În schimb altă conductă duce, din partea rafinăriei, ţiteiul necesar termocentralei. Prin ţevile din sere aleargă, sub formă de vapori calzi, tot apele Trotuşului, făcînd sub acoperişul de sticlă să fie vară în miezul iernii. Combinatul chimic se bucură şi el de o mină caldă întinsă din partea termocentralei sub forma unei conducte cu aburi. O conductă nouă va alimenta combinatul de cauciuc, care va folosi ca materie primă rezidurile rafinăriei. Tot apele Trotuşului vor alimenta cu abur regiunea petrolieră Comăneşti, în vreme ce apa caldă rămasă disponibilă termocentralei va putea încălzi, prin instalaţii de termoficare, un oraş de trei sute de locuinţe.

Toate acestea mi le-a spus Alexandru Neaţu, inginerul şef al termocentralei. Şi tot el mi-a mai spus că întreg utilajul, de la prima turbină instalată pînă la ultimul cazan de mari proporţii, la a cărui instalare se lucrează acum, este de fabricaţie sovietică. Tot din Uniunea Sovietică sînt veniţi specialiştii care şi astăzi dau sfat şi ajutor cu multă bunăvoinţă minuitorilor tinerei termocentrale. De altminteri inginerul Neaţu a fost în Uniunea Sovietică pentru specializare vreme de patru luni, iar în termocentrală sînt opt ingineri care şi-au făcut acolo studiile de specialitate.

Şi apa se spală...

N-aş putea spune care dintre secţiile termocentralei e mai importantă. Probabil că fiecare în felul ei. Dar deosebit de interesantă mi s-a părut a fi secţia laborator.

Aici, în săli spaţioase şi dotate cu chimicale şi eprubete, cu aparate sticlucitoare şi microscoape, apa Trotuşului trece cel mai sertos examen: al curăţeniei. Pentru a se obţine apă pură, care se poate transforma în vapori, apa de rîu trece prin cîteva „curăţiri" chimice, în urma cărora se obţine apa curată, pură, pasibilă de a fi supusă transformărilor termice.

Deasupra eprubetelor cu lichid de diverse culori se apleacă obrajii tineri, rumeni. Laborantele au fost, pînă mai deunăzi, tinere ţărănci în satele din împrejurimi. Mai mult de 70 la sută din cei ce lucrează la secţia laborator sînt foşti ţărani. Majoritatea nu văzuseră în viaţa lor nici măcar cum arată pompele. Au învăţat meseria la termocentrală şi sînt mîndri cînd aprind lumina electrică acasă, în sat, că şi lor li se datorează o părticică din bucuria celor ce primesc lumina.

Lucia Rachieru este astăzi laborantă. E din Borzeşti. A învăţat meseria la termocentrală şi tot aici şi-a cunoscut şi soţul. Gheorghe Stănoiu, soţul ei, e un sondor vrednic şi nu ascunde nimănui că şi meseria lui e nou învăţată.

— Aproape că nu există casă în Borzeşti sau Valea Seacă, ca şi în alte aşezări din împrejurimi, din care să nu fi mers cineva la lucru, fie la termocentrală, fie la rafinărie sau la celelalte construcţii — îmi spune mecanicul de turbină Gheorghe Vişoiu. Astfel leafa-i leafă, iar ceilalţi membri ai familiei se ocupă, ca şi mai înainte, să realizeze veniturile gospodăriilor lor. Viaţa e mai uşoară, magazinele bine aprovizionate le stau la îndemînă, completînd produsele aflate la cooperativa sătească. Apoi, pe lîngă noile întreprinderi există şcoli de calificare, şcoli profesionale medii, astfel că în faţa fiecărei familii stau deschise posibilităţile cele mai frumoase.

Gheorghe Vişoiu, mecanicul de turbină, mai are doi fraţi şi părinţii în satul de baştină Borzeşti. El a făcut o şcoală de calificare de trei luni, două luni practică la Comăneşti, o lună la Sîngeorgiul de Pădure, la termocentrală, iar acum e un muncitor vrednic şi priceput.

Şi, ca încheiere...

Deocamdată, Borzeştiul mai e încă sat. Un sat cu termocentrală, cu rafinării, şi în curînd cu fabrică chimică şi de cauciuc sintetic. Un sat cu sere şi cu şcoli profesionale. Un sat care, asemenea mugurelui care adăposteşte floarea, adăposteşte şi el un oraş industrial de mare viitor.

E oare un secret cui vor da votul locuitorii acestui viitor oraş la alegerile din 2 martie ? Fără îndoială că celor din grija şi străduinţa cărora a devenit astăzi realitate ceea ce altă dată n-ar fi fost pentru borzeşteni nici măcar vis.

Ancuţa MAICAN

Cronica gastronomului

N-am înţeles niciodată, nici rostul, nici hazul acestei vorbe proaste : nu mînca ciuperci !

De ce să nu mîncăm ciuperci ?

La ce s-o fi gîndit anonimul izvoditor al zicalei, cînd a rostit pentru întîiaşi dată această străveche nerozie ? Să fi fost el un filantrop, atît de grijuliu de soarta aproapelui, încît să-l fi îndrumat poruncitor să se ferească de-o otravă posibilă ? Nu cred ! Cu toate că foarte multe dintre aceste criptogame comestibile îşi au dubletul otrăvitor, amatorii ştiu să le deosebească. De aceea, nu înţeleg rostul zicalei. Şi apoi, zicala e folosită exclusiv la figurat şi se adresează îndeobşte flecarilor şi palavragiilor, pentru a-i face să înceteze cu flecăreala şi palavrele. De aceia, nu-i văd hazul. Să spui cuiva, cu aceiaşi intenţie: nu mînca mere acre, tahîn sau smoală şi chiar să-l sfătuieşti să nu bea petrol lampant, treacă-meargă ! Dar ciuperci ? De ce tocmai ciuperci ? De ce nu icre moi, păstrăv afumat sau căpşuni ? Dar să lăsăm dezlegarea în seama filologilor specializaţi în folclor şi să ne întoarcem la ale noastre. Căci, iaca, în această primăvară, acuş-acuş cu avant-gardă de lăstuni şi rîndunele, parcă văd, venind la aterizare, escadrilele de berze şi cocori, în vreme ce, întru a lor întîmpinare, prin toţi codrii, crîngurile şi plaiurile noastre, se vor ivi, pe negîndite, multicolore umbrele minuscule, adăpostind poate nîlcuri de turişti bărboşi, din Liliput. Poetul care ar adormi atunci sub gorunul din poiană, ar visa desigur o horă de pitici, în mirozna de pămînt jilav şi de ciuperci.

Ciuperca e un dar al pămîntului şi o faţă a bucătăriei noastre. Avem sumedenii şi pretutindeni. După ploaie, ies cu duiumul, odată cu mezinul lor sărac, buretele, şi cu gasteropodul lor imitator, culbecul. Spre deosebire de peştele şi vînatul de crescătorie care e sarhăd, ciuperca de grădinărie (de couche), îşi păstrează alibilitatea şi savoarea. Cea mai răspîndită e cea de cîmp (agaricus campestris). De aceea şi pentru că se poate ca foarte curînd să ne trezim cu ea în piaţă, nu preget să însemn, în treacăt, un mod de preparare care, pe lîngă cele bine cunoscute şi de toţi ştiute, nu strică să fie cunoscut. Cercaţi numai :

Se taie cozile. Se scoate pielita de pe căciulă. Se aşează într-o tigaie cu unt. În fiecare ciupercă se pune un pic de unt, sare şi piper. Cînd sînt aproape gata se adaugă un strop de coniac vechi, la fiecare. Vom pomeni la timp potrivit (cînd îi va veni rîndul), de hrib (mănătarcă), zbîrciog (morille), care e perla bucătăriei naţionale, de rîscov şi ghebe, precum şi de buretii de prun, foarte căutaţi de amatori. Deocamdată, să ne mulţumim ca încheiere, să dăm în vileag că în ţara noastră sînt cele mai puţine ciuperci nocive. Dovadă e că viermii le devoră. De cele otrăvite nici nu se ating.

Aşa dar, să mîncăm ciuperci.

PĂSTOREL

POŞTA Redacţiei

GYP OJOG, str. Poenaru Bordea 6, Bucureşti : Am reţinut două din caricaturile dv.

F. C., Bucureşti : N-aţi putut intra la facultate şi aţi rămas un an acasă. În familie, unii sînt de părere să urmaţi totuşi o facultate, alţii să renunţaţi. Nu ştiţi ce să faceţi şi ne întrebaţi pe noi. La rîndul nostru, vă punem următoarea întrebare : dumneavoastră ce aptitudini aveţi, către ce profesiune vă simţiţi atrasă şi credeţi că veţi da maximum de rezultate? Răspundeţi-vă singură la această întrebare şi veţi afla calea pe care e bine s-o urmaţi. E prea puţin important dacă urmaţi sau nu o facultate, de vreme ce profesiunea pe care o alegeţi nu vă este dragă, nu vă atrage. Dimpotrivă, pentru o profesiune către care vă simţiţi chemată, nici un efort de însuşire a cunoştinţelor necesare nu pare prea mare. De aceea gîndiţi-vă bine la aspiraţiile dv. şi nu socotiţi facultatea ca un scop în sine, ci ca un mijloc— eventual, dar nu obligatoriu — de a ajunge la profesiunea spre care tindeţi. Cît priveşte exemplul verişoarei-viitor medic, care pliange la gîndul că va fi repartizată la ţară — respingeţi-l. Este un exemplu rău, de la care n-aveţi nimic de învăţat în legătură cu problema care vă frămîntă.

NATALIA GHIBANU, Botoşani : Vă mulţumim pentru aprecieri şi sugestii. Vom încerca să realizăm propunerile dv.

SIMONA AXENTE, Alba Iulia : Versurile dv. nu sînt lipsite de calităţi, dar repetă în fiecare din cele şase strofe acelaşi lucru : o chemare către iubitul plecat sau pierdut. E drept că uneori, în unele publicaţii, apar şi asemenea versuri. Nu însă în revista noastră. Poate că ne veţi trimite cu alt prilej poezii care se vor bucura de alte aprecieri.

MIRCEA CIOBANU : Într-unul din numerele noastre trecute aţi văzut concretizată propunerea dv. cu privire la moda bărbătească. După cum se ştie însă, din fericire, moda bărbătească se schimbă mai rar decît cea feminină, aşa că nu e necesară o rubrică permanentă, ci doar... din cînd în cînd.

HORAŢIU DOBOŞ, str. Cîmpului 6, Sibiu : În scrisoarea dv. ne faceţi cîteva sugestii interesante, pentru care vă mulţumim. Vă făgăduim că le vom lua în discuţie.

EVA 52, Bucureşti : Cînd am primit scrisoarea dv., zăpada, la care vă referiţi cu atîta poezie, era transformată în apă şi noroi.

O AMATOARE DE CINEMATOGRAF DIN DEVA: Soţia lui Raj Kapoor nu este artistă de cinema, ci casnică. Unul dintre copii a jucat în filme alături de tatăl său, Roberto Benzi, aşa cum am mai scris, a îmbrăţişat cariera de dirijor. Aceasta nu exclude posibilitatea de a mai reapare şi în film. Sîntem de aceeaşi părere cu dv. că nu este necesar ca toţi artiştii de cinema să fie frumoşi, totuşi este mai bine să fie.

A. BAGHINA, str. Bolintineanu 55, Turnu Severin : Iată una din epigramele dv., singura publicabilă de astădată, inchinată unui anume fel de a răspunde la acţiunile obşteşti :

Cînd se anunţă muncă voluntară
Şi-s toţi chemaţi la acţiuni concrete,
El ia un toc şi-o hîrtiuţă-n mînă
Şi scrie la gazeta de perete..

Am aflat cu regret că aţi trecut pe la redacţie şi n-aţi putut lua legătură cu nimeni. Să sperăm că, cu alt prilej, ne vom putea întîlni.

MARIN ST. SORESCU, Iaşi, ne trimite cîteva epigrame, din care reţinem următoarea :

UNUI ELEV

Deşi el numai „I" are,
Nu-i cel dintîi —
...şi-l de mirare
Dar la sfîrşit, e evident,
Tot va fi primul...
...repetent.

DRAGA NEAGU, str. Alexandru cel Bun 10, P. Neamţ. Am luat act de sugestiile dv. Vom încerca să le traducem în viaţă.

MIRCEA VLAD, comuna Corbii Ciungi, raionul Titu : Poezia intitulată „Mărţişor" (cu unele retuşuri) îşi găseşte locul în cele ce urmează :

Ciupercuţe, inimioare
Peştişori, Medalioane
Atîrnate-n lănţişoare
La fetiţe şi cucoane.

Asta-i martie cu babe !
Marte, marte, mărţişor.
Cu aţenţii şi tarabe
Cu ziua surprizelor.

El singur, medalion
Între luni cu osebire,
Înşirat pe un otgon
Împletit din două fire.

Fir de iarnă cu zăpadă
Ce-şi cam face băgăjelul,
Şi de primăvară caldă
Care şi-a-nceput apelul,

De pămînturi aburite,
Negre brazde pe ogor,
De livezi înmugurite
Şi de ciocîrlie-n zbor,

De cojoace dezbrăcate
Şi lăsate-ntr-un ungher.
Fir de zile-nseninate,
Şi de sateliţi pe cer.

Marte, azi pot să te cînt,
Înşirat pe-o lungă strună
Cu un capăt pe pămînt
Şi cu celălalt pe lună.

In schimb cea de a doua poezie intitulată „Gerul Bobotezei", nu se potriveşte cu anotimpul...

ELVIRA GHERGHEI, str. Republicii 39, Turda : Mica dvs. povestire este interesantă, însă puţin cam neglijent scrisă. Mai trimiteţi-ne.

M. TUGUI, Tg. Neamţ : Caricaturile dvs. sînt spirituale, dar desenul păcătuieşte prin neglijenţă. De asemenea, dacă ne veţi mai trimite caricaturi, trageţi-le în tuş.

ELENA, comuna Stelu, regiunea Oradea : Vom comunica celor în drept sugestiile dvs.

SIMONA RIUREANU, Craiova : Între timp s-a rezolvat şi problema fotografiei.

LILIANA GLOGOJEANU, Bucureşti : Păcat că prima strofă din poezia închinată mamei nu este urmată de altele la fel de bune. Am fi publicat-o. Aşa că, vorba dvs., — pe curînd !

DRAGOMIR TROTUŞANU, Cluj : După cum aţi observat, dorinţa dvs., se îndeplineşte : au apărut cîteva fotografii ale artiştilor din diferite centre regionale.

CANDIDATA

(Urmare din pag. 1-a)

Şi aşteptă. Nu o zi, nici o săptămînă, ci multe luni la rînd. Se însingura, se depărta de sat. Şi astfel, în loc să-i crească aripi mai zdravene, se trezi că le pierduse şi pe cele pe care le avea. Îi era ciudă. De nenumărate ori încercase să-şi înfrunte timiditatea, dar de fiecare dată ea era cea înfrîntă. Şi iată că dorul de Lazăr o adusese la mormînt. I se părea că omul ei s-a ridicat, că a trasu-o de mînecă şi că o mustră. „Cruţă-mă Lazăre, se rugă. Am să încerc, ai să vezi că am să încerc să mă schimb", — spuse ea cînd părăsi într-un tîrziu cimitirul.

★

Acasă Călina găsi un plic mare, verde, lăsat anume pentru ea. Îl deschise, despături foaia dinăuntru şi o citi cu înfrigurare. În nişte termeni protocolari şi eleganţi i se aducea la cunoştinţă că nu mai departe decît peste două zile urma să aibe loc sesiunea sfatului popular regional. La ordinea de zi o singură problemă : discutarea bugetului pe anul în curs. Călina se aşeză pe laita de brad. Hîrtia aceea găsită aşa pe neaşteptate îi sporise neliniştea. „Poate că tocmai acum e momentul să încerc", gîndi. „Da, a venit ceasul, trebuie", se îmbărbătă. Cele două zile nu le-a mai petrecut acasă. Şi-a luat o taşcă cu merinde la şold şi un băţ în mînă şi a pornit la drum. Pe unde n-a cutreierat ! A umblat şi prin Teregova şi prin Armeniş A stat de vorbă cu fel de fel de lume : şi cu muncitori de pădure ursuzi, dar nespus de vrednici, şi cu mecanici de tren unşi cu cărbune dar veseli ca nişte copii, şi cu ciobani de cei care-s în stare să rupă ursul în braţe. „Se discută bugetul, voi ce aveţi de spus ?", îi întreba.

De spus erau multe. Cea mai grabnică dintre toate cerinţele era însă aceea cu spitalul. N-a fost om care să nu se plîngă de lipsa lui. La termenul sorocit Călina fu la sesiune. Intră în sala de şedinţe, îşi alese un loc nici prea în faţă nici prea în spate şi aşteptă. „Acu-i acu, se gîndi. De umblat am umblat eu, dar dacă nu izbutesc să conving ce mă fac ?! Au să-mi spună oamenii că nu-s bună de nimic". Fără să vrea îşi aduse aminte de întîmplarea cu gospodarul şi cu piatra. „Dacă păţesc şi acum la fel ?" Închise ochii. Nici nu mai îndrăzni să se gîndească.

Citirea cifrelor a durat chinuitor de mult. Funcţionarul însărcinat cu treaba aceasta, un bărbat burduhos şi chel, înşira cu glas uscat şi monoton ceea ce el numea „obiective şi costuri". La anumite răstimpuri se oprea, îşi tampona creştetul cu o batistă apoi o lua iar din loc, încet ca o maşină uzată. Izbuti să-i plictisească pe toţi deputaţii. Dar iată că în cele din urmă isprăvi. Încă o clipă şi de bună seamă că, ajuns la capătul răbdării, cineva ar fi propus ori să se voteze bugetul aşa cum era prezentat, ori dacă erau propuneri pentru schimbări să se amîne pentru după amiază. Amîndouă aceste eventualităţi l se păreau Călinei catastrofale. Pe neaşteptate, atît pentru oamenii din sală cît şi pentru ea, se ridică şi spuse : „Propun să se înceapă chiar acum discuţiile. Mă înscriu prima la cuvînt". Nu peste mult fu invitată la tribună. Se făcu roşie ca focul. La început urechile îi vîjîiau înfricoşător şi oricît se căznea să vorbească de tare nu-şi mai auzea glasul. Treptat, treptat însă se mai linişti. Cînd termină văzu în sală o pădure de mîini. Spitalul ei fusese trecut în buget. Deputaţii o felicitau şi îi stringeau mîna. „Ai vorbit minunat", îi spuneau.

★

Aţi văzut suveica. Bucata asta de lemn lunguiaţă şi teşită la capete intră greu pe gura pînzei. Dar cînd intră nu se mai opreşte. Duce firul pînă în marginea cealaltă oricît ar fi de lung. Aşa şi cu Călina. A fost greu pînă a intrat în pînza deasă a îndatoririlor de deputat. Pe urmă... Pe urmă să te ţii ! În fiecare an apăreau: în satul Bătrîn o şcoală, la Feniş o întovărăşire, la Rusca altă întovărăşire. Se schimbau satele, se primenea şi întinerea viaţa lor. Iar oamenii ştiau că asta se datoreşte şi Călinei. De fiecare dată cînd trebuiau să aleagă un deputat în sfatul regional ei apelau numai la ea. Nici anul acesta n-au făcut altfel. Tot pe Călina au propus-o candidată.

După asta la Călina acasă a venit un tînăr slăbuţ, cu ochelari. Era un învăţător din comună. „Cîţiva şcolari de-ai mei — a început el — au intrat azi în organizaţia de pionieri. Te-aş ruga să asişti la jurămîntul lor şi să le înozi chiar d-ta cravata roşie la gît. Ceremonia va avea loc la mormîntul lui Lazăr".

Era o zi blajină, primăvăratecă. Pîraiele coborau umflate din munte. Jos pe pajişti ghioceii scoteau capul către soare. Călina păşi în cimitir ca şi atunci de mult, cu sfială. Şcolarii erau acolo. Cînd au văzut-o s-au aliniat de-a lungul mormîntului. Ochii le scînteiau, inima le zvîcnea să dea afară din coşul pieptului. Călina primi de la învăţător cravatele şi le petrecu pe după gîtul proaspeţilor pionieri. După ce isprăvi le făcu semn să se stringă cerc şi s-o asculte. Le povesti cum a trăit Lazăr Cernescu, cît de mult a iubit el cauza partidului şi cum şi-a dat chiar viaţa pentru ea. „Lazăr avea o vorbă înţeleaptă, îşi aminti ea. Cînd îi venea greu, îşi aduna puterile şi spunea : „Să nu dau înapoi niciodată". Rămase cu privirea pierdută în gol. Înţelese că nu numai pionierii, ci şi ea depusese în ziua aceea jurămîntul.

Ion PAVELESCU

ÎN 8 ANI, APROAPE CÎT ÎNTR-O SUTĂ!

Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" din Capitală trimite an de an unităţilor agricole din patria noastră tot mai mulţi ingineri agronomi, zootehnişti, medici veterinari, care aduc o contribuţie preţioasă la dezvoltarea agriculturii, la transformarea ei socialistă. Socotim interesant să dăm cîteva date semnificative din viaţa acestui institut de învăţămînt superior, unul dintre cele mai vechi din Romînia.

In toamna anului 1957 s-au împlinit 105 ani de la înfiinţarea învăţămîntului agricol şi 102 ani de la crearea învăţămîntului veterinar din Bucureşti. Precursorii Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu" sînt cele două vechi aşezăminte de învăţămînt agricol şi veterinar din ţara noastră, şi anume Şcoala naţională de agricultură de la Pantelimon, înfiinţată în anul 1852, şi Şcoala pentru învăţătură veterinară, înfiinţată în 1855. De-a lungul anilor, Şcoala naţională de agricultură a suferit mai multe transformări, primind succesiv următoarele denumiri : Şcoala centrală de agricultură şi silvicultură (1867), Şcoala de agricultură de la Herăstrău (1893) Şcoala centrală de agricultură de la Herăstrău (1904) Şcoala superioară de agricultură (1918). In 1929 aceasta se transformă în Academia de Înalte Studii Agronomice din Bucureşti, iar mai tîrziu, în 1938, este trecută în cadrul... Politehnicii din Bucureşti, sub denumirea de Facultatea de agronomie. Transformări asemănătoare suferă şi vechea şcoală veterinară.

După reforma învăţămîntului din 1948 şi apoi în 1952, cele două institute de învăţămînt superior sînt puse pe o bază nouă şi se unesc în cadrul Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu".

Învăţămîntul agricol superior a fost slujit de o pleiadă de mari dascăli, ca Ion Ionescu de la Brad, C. Sandu-Aldea, Nicolae Filip, Paul Riegler, Marin Chiriţescu-Arva, I. D. Poenaru, Ion Atanasiu, Vlad Cîrnu Munteanu, I. Ciurea şi alţii care au asigurat dezvoltarea cercetărilor ştiinţifice agronomice şi veterinare din ţara noastră.

Cu toate că regimul burghezo-moşieresc decretase ţara „eminamente agricolă", nimic nu poate acuza dezinteresul acestuia pentru agricultură mai mult ca situaţia învăţămîntului agricol superior. Nu numai că nu existau laboratoare, cîmpuri experimentale, utilaj de calitate şi în cantităţile puse astăzi la îndemînă, dar însăşi numărul celor ce se pregăteau pentru a deveni ingineri agronomi era extrem de redus. Un singur grafic este deosebit de elocvent. Dacă între 1852—1948 au fost 3780 de absolvenţi, între 1948—1955 au absolvit Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" un număr de 2784 tineri. In opt ani, aproape cît într-o sută... De asemenea, pe lîngă institut au funcţionat în permanenţă diferite cursuri şi şcoli profesionale pentru socotitori şi preşedinţi de gospodării agricole colective, directori de S.M.T. etc.

Ca întotdeauna, cifrele fac de prisos orice comentariu...

Emilian GEORGESCU

Emblema Şcoalei naţionale de agricultură de la Pantelimon

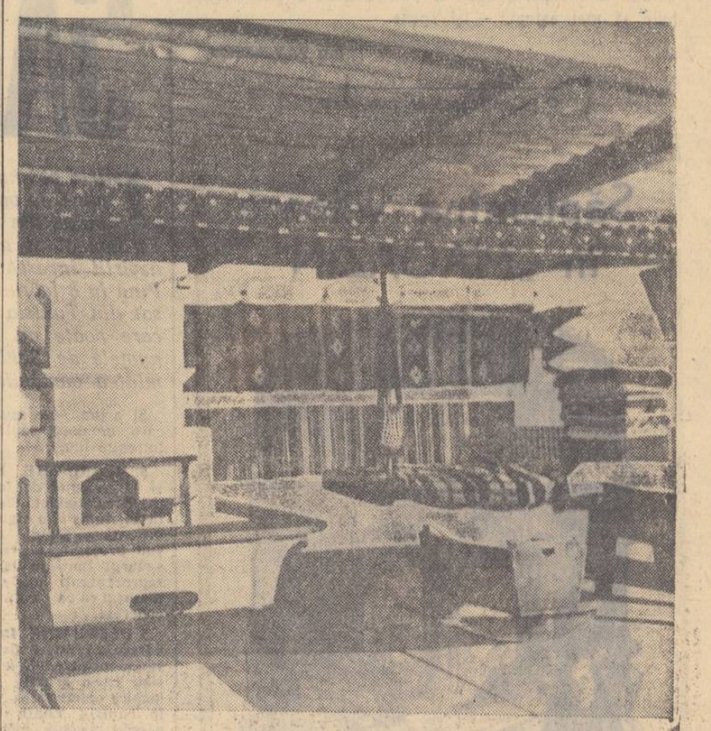

Palatul Culturii din Iaşi

Începînd din anul 1954, vestitul palat administrativ din Iaşi a primit o altă destinaţie. A fost transformat într-un palat al culturii. Primul semn al transformării acestui palat într-un lăcaş al culturii moldovene a fost dat de deschiderea unei biblioteci cuprinzînd peste 100.000 volume şi a Expoziţiei de artă plastică.

Cu cîteva zile în urmă şi-au deschis porţile la palatul cultural din Iaşi trei muzee de mare valoare : Muzeul etnografic al Moldovei, Muzeul ştiinţelor naturii şi Muzeul de istorie al Moldovei.

Numai pentru alcătuirea muzeului etnografic, oamenii de specialitate au strîns timp de 8 ani mai bine de 3.000 de piese dintre cele mai interesante.

Fotografia noastră înfăţişează unul din cele mai interesante standuri ale Muzeului etnografic. Este vorba de interiorul unei case ţărăneşti din Straja-Rădăuţi. Acest interior este cu atît mai interesant cu cît nu este o reproducere, ci o reconstituire din obiecte originale, din care nu lipsesc nici cele mai mici amănunte.

MERIDIANE

INSTANTANEE UNGARE

Instantanee strînse la un loc pot şi ele sugera uneori imaginea întregului. Acest gînd ne-a călăuzit în scrierea rîndurilor de faţă, menite să înfăţişeze cititorilor aspecte ale luptei poporului maghiar pentru construirea socialismului, pentru dezvoltarea economiei şi culturii, pentru ridicarea bunăstării celor ce muncesc.

La Sztálinváros, a cărui construcţie a început acum şapte ani, cuptoarele Martin lucrează din plin. Deja în primele zile ale anului 1958, oţelarii dădeau zilnic peste plan 255 tone de oţel.

Tînărul oraş din Ungaria prietenă îşi conturează tot mai mult înfăţişarea. Puternica cetate a industriei grele începe să devină în acelaşi timp şi o bază puternică a industriei uşoare. În august 1957 şi-a deschis porţile fabrica de confecţii bărbăteşti, iar peste cîteva luni se va deschide o mare fabrică de lenjerie. Curînd va intra în funcţiune o filatură, la care vor munci circa 2500 lucrători, în mare parte femei.

Toate acestea sînt concomitente cu însemnate realizări edilitare, cu creşterea nivelului de viaţă al locuitorilor oraşului. Şi în legătură cu aceasta un amănunt — desigur nu cel mai important — dar semnificativ:

Acum cîteva zile Komós Irma directorul casei de cultură „Bartok Bela" spunea unui ziarist:

„În 1953 am angajat un lustragiu, pe care l-am postat la intrarea sălii de teatru. Acesta trebuia să curete noroiul de pe cizme... Astăzi aceiaşi spectatori sosesc îmbrăcaţi cu gust şi eleganţă. Femeile cu pălării şi pantofi cu tocuri înalte, iar bărbaţii în costume negre, elegante..."

Ceva despre construcţii

În noul cartier din împrejurimile căii Nagy Lajos Király din Budapesta se vor construi 2600 apartamente. Numai în acest an vor fi date în folosinţă încă 400 apartamente.

În noul cartier se clădeşte o sală de cinematograf cu 700 de locuri, un club şi o bibliotecă. În parcul cultural al cartierului se ridică un spital şi o policlinică, o creşă, o grădiniţă, o şcoală elementară, 15 magazine diferite, o spălătorie şi altele.

Zeci de milioane de cărţi

În anul 1957 tirajul total al cărţilor apărute în R. P. Ungară a fost de 42.760.000. Valoarea circulaţiei cărţilor a fost în acelaşi an de 278 milioane forinţi. Pentru anul 1958 se prevede o nouă creştere a tirajelor.

Comentariile sînt de prisos. Cifrele vorbesc în graiul lor, de la sine.

După 72 de ani, fabrica întinereşte

În 1886, la Budapesta, şi-a început activitatea fabrica de cabluri şi mase sintetice. Mulţi ani, fabrica a rămas cu acelaşi profil şi cu un utilaj relativ vechi.

Acum, după 72 de ani, fabrica întinereşte. Recent a fost înzestrată cu utilaj de înaltă productivitate, ceea ce permite deschiderea unei noi secţii de discuri, unde se vor fabrica microsioane cu un diametru de 17 cm.

Se întrec 180 de coruri şi 10.000 de corişti

În primăvara aceasta, în diferite localităţi din Ungaria ca de pildă Siofok, Balatonfüred, Vác, Kecskemét, Budapesta şi în alte localităţi vor avea loc tradiţionalele sărbători ale cîntecului popular, la care vor participa cele mai reprezentative coruri din ţară. După prevederile organizatorilor, în acest an vor participa 180 de coruri, care cuprind 10.000 de corişti.

Şi despre sport

În prezent, numai în capitala ţării prietene se găsesc 173 terenuri de fotbal, printre care şi renumitul „Népstadion", construit în anii puterii populare. La dispoziţia amatorilor de alte sporturi stau de pildă 233 terenuri de tenis, 104 terenuri de baschet, 418 terenuri de volei, 33 poligoane, 10 bazine de înot descoperite şi două acoperite, 3 patinoare artificiale. Înainte cu zece ani voleiul nici nu era cunoscut în ţară. Azi îl practică numai la Budapesta aproape opt mii de oameni. Nu de mult a început construcţia unui nou stadion. Edilii capitalei maghiare au pus la ordinea zilei, printre altele, construirea unui patinoar artificial acoperit şi a unui complex de terenuri de tenis acoperite.

Despre dezvoltarea sportului în Budapesta dăm încă o cifră concludentă. Într-un singur an, în 1955, la Budapesta au avut loc 79.130 diferite întreceri sportive.

★

Şirul faptelor din ţara prietenă ar mai putea fi continuat. Dar să ne oprim aici. Viaţa nouă pulsează peste tot, aducînd noi mărturii ale forţei poporului eliberat.

Sandor NEMES

La 23 februarie se împlinesc 40 de ani de la crearea Armatei Sovietice şi a Flotei maritime militare sovietice.

De-a lungul întregii sale istorii glorioase de 4 decenii, Armata Sovietică s-a dovedit o puternică forţă pusă în slujba păcii şi independenţei popoarelor. Întreaga sa istorie este o pildă de eroism, de slujire plină de abnegaţie a poporului, a patriei socialiste, a cauzei comunismului.

În anii intervenţiei armate străine şi ai războiului civil, Armata Sovietică a apărat tînăra Republică Sovietică, zdrobind forţele unite ale imperialiştilor şi gardiştilor albi. În anii celui de al doilea război mondial, Armata Sovietică a învins în lupte grele oştile cotropitorilor, salvînd popoarele din Europa şi Asia de înrobirea fascistă. Prin eroica sa luptă împotriva fascismului, pentru eliberarea popoarelor de sub tirania hitleristă, Armata statului sovietic şi-a cîştigat recunoştinţa şi dragostea celor mai largi mase din lumea întreagă.

În prezent, Armata Sovietică este înzestrată cu armament din cel mai modern. Ea dispune de rachete care nu cunosc obstacole, de proiectile cu reacţie, maşini blindate pe şenile — amfibii, instalaţii antiaeriene autopropulsate etc. Totodată ea dispune de cadre bine instruite, devotate trup şi suflet patriei sovietice, Partidului Comunist. Acum, ca şi în trecut, Armata Sovietică stă de strajă muncii paşnice a popoarelor sovietice, păcii în lumea întreagă.

În clişeu: **Aspect de la parada trupelor din garnizoana Moscova, la 7 Noiembrie 1957.**

NOTE

Chestie de temperament

Un cadavru politic a rostit zilele trecute un discurs. Este vorba de fostul secretar de stat de pe timpul lui Truman, Dean Acheson, cel cu mustaţa în turculiţă.

Şi pentru ce credeţi că a luat cuvîntul mister Acheson? Pentru a demonstra că Statele Unite nu pot participa la o conferinţă cu Uniunea Sovietică, deoarece... liderii Statelor Unite nu au temperamentul necesar".

O fi ştiind el ceva despre temperamentul războinic al d-lui Dulles şi al altora!...

La mintea cocoşului...

Mc. Carthy a murit, dar „mccarthysmul" mai trăieşte încă iată o dovadă: într-un raport al vestitei comisii senatoriale „pentru cercetarea activităţilor antiamericane" se spune, în legătură cu succesele străluci te obţinute de ştiinţa sovietică prin lansarea sateliţilor artificiali, că „ele au fost realizate în mare parte datorită penetraţiei comuniste în sistemul nostru de apărare naţională şi prin furtul unora din cele mai stricte secrete militare şi ştiinţifice americane".

Se naşte o întrebare: din moment ce S.U.A. pretind că deţineau înaintea altora aceste secrete, de ce n-au lansat ei primii sateliţi? Adevărul e că, într-adevăr S.U.A. posedă de mult sateliţi, dar de alt gen: Guatemala, Cuba, Costa-Rica etc. etc.

Logică?

Planul polonez privind denuclearizarea unor ţări din Europa Centrală, a stîrnit un larg ecou în întreaga lume. Ţinînd seama de aceasta, guvernul polonez a făcut o expunere mai amănunţită a propunerilor sale şi le-a înaintat unor state.

Cîteva zile după aceasta, Departamentul de stat al S.U.A. a dat publicităţii o declaraţie, în care de fapt respinge din nou planul polonez, sub pretextul că acesta nu ar duce la rezolvarea problemei unificării Germaniei.

După cum se vede, Departamentul de stat al S.U.A. consideră ca plan de alternativă pentru reunificarea Germaniei înarmarea atomică a celor două state germane!

Logic, nu? Înarmarea atomică facilitează reunificarea, iar denuclearizarea permanentizează dezmembrarea...

Anchetă concludentă

Televiziunea franceză a organizat de curînd un concurs-referendum printre telespectatori.

A fost vorba să se formuleze, în ordinea preferinţei, 10 urări pe care fiecare dintre cei interogaţi ar dori să le vadă realizate în 1958.

Prima urare, care a fost formulată de către imensa majoritate a celor anchetaţi, a fost: „Pace în Algeria".

Care-i scopul?

După cum se ştie, guvernul R. P. Chineze a propus voluntarilor chinezi să se evacueze complet din Coreea pînă la sfîrşitul anului 1958. Această iniţiativă de pace a stîrnit un uriaş interes în întreaga lume.

Cercurile occidentale sînt şi ele preocupate de această acţiune deoarece le obligă să urmeze acest gest sau să se compromită din nou în ochii popoarelor. De aceea recurg la subterfugii. Agenţia „France Presse", de exemplu, se întreba, cu o prefăcută dar ridicolă naivitate, „care este adevăratul scop al hotărîrii luate de guvernul de la Pekin...".

Care-i scopul? Îl ştie prea bine şi „France Presse" dar nu vrea să-l spună. Scopul este rezolvarea pe cale paşnică a problemei coreene, destinderea încordării în acea parte a lumii prin evacuarea tuturor trupelor străine. Scopul este similar cu cel urmărit de guvernul sovietic care şi-a redus forţele armate din Germania cu aproximativ 100.000 de oameni.

Ar fi cazul ca puterile occidentale să se „mire" mai puţin şi să acţioneze mai mult pentru destindere.

SĂPTĂMÎNA INTERNAŢIONALĂ

Săptămîna care a trecut a adus o serie întreagă de evenimente importante, legate de problema tratativelor între Est şi Vest. Putem enumera în această privinţă interviul acordat de N. S. Hruşciov ziarului „Times", memorandumul polonez în legătură cu planul Rapacki, răspunsul lui Eisenhower la mesajul lui N. A. Bulganin, Cartea Albă britanică, demisia lui Stassen şi altele.

Analizînd aceste evenimente ne dăm seama că, pe măsură ce tratativele la cel mai înalt nivel devin inevitabile — datorită presiunii crescînde a popoarelor — cercuri politice occidentale fac tot ce le stă în putinţă pentru a împiedeca aceste tratative sau cel puţin a tărăgăna, pe cît posibil, începerea lor.

Să începem cu răspunsul lui Eisenhower. Acesta condiţionează o întîlnire la cel mai înalt nivel de discutarea următoarelor probleme: „Consolidarea O.N.U." (în fond cere abrogarea principiului unanimităţii marilor puteri în Consiliul de Securitate, pentru ca bazîndu-se pe o majoritate mecanică să impună O.N.U., voinţa Statelor Unite) „folosirea spaţiului cosmic în scopuri paşnice" (adică renunţarea unilaterală de către Uniunea Sovietică la rachetele intercontinentale deoarece S.U.A. tot nu le au, refuzînd în schimb lichidarea bazelor create de S.U.A. în jurul Uniunii Sovietice, „reunificarea Germaniei" (neţinînd cont că această problemă nu se poate rezolva decît numai de către poporul german), „dreptul popoarelor din Europa răsăriteană de a-şi alege forma de guvern" (grosolană imixtiune în treburile interne ale unor state suverane şi independente. Pe această cale am putea noi, de pildă, să cerem — şi de astă dată cu totul îndreptăţit — înscrierea pe ordinea de zi a unui punct intitulat: dreptul popoarelor din America centrală de a-şi alege forme de guvernămînt). Propuneri ca acelea ale preşedintelui Eisenhower nu au altă menire decît de a crea greutăţi convocării unei conferinţe la cel mai înalt nivel. Iată dealtfel şi o confirmare americană în acest sens: senatorul Wayne Morse declară că multe ţări „sînt de părere că Statele Unite ridică obstacole în calea tratativelor pentru pace".

Dar nu numai guvernul S.U.A. ci şi guvernul englez opune piedici tratativelor, căci cum s-ar explica în alt mod publicarea acelei „Cărţi albe", în care de la un capăt la altul se vorbeşte de necesitatea intensificării înarmării în vederea unui război cu U.R.S.S.

La asta se mai adaugă manevrele forţelor americane din Germania occidentală, socotite „cele mai mari manevre atomice", deriziа lui Stassen (singurul membru al guvernului american care se opunea făţiş politicii războinice a lui Dulles) ca şi campania lansată în S.U.A., menită să convingă poporul american că poate fi liniştit chiar dacă începe un război deoarece el nu va avea nimic de suferit căci U.R.S.S. nu ar poseda rachete intercontinentale. Aşa anunţă agenţia „United Press", (care susţine că ar deţine informaţia din anumite surse secrete britanice). Cît despre generalul Norstad, comandantul forţelor N.A.T.O., acesta merge mai departe şi susţine că U.R.S.S. n-ar avea nici măcar rachete cu rază medie de acţiune.

Scopul lansării acestor minciuni este limpede, dar ne îndoim că se vor găsi mulţi naivi să le creadă cînd deasupra propriilor lor capete se învîrte sputnikul sovietic în greutate de peste 500 de kilograme şi cînd întreaga presă americană arată că pînă şi pentru lansarea „grappe-fruitului" american de numai 1 şi jum. kg. e nevoie de o rachetă cu rază medie de acţiune.

De altfel superioritatea sovietică în domeniul rachetelor este atît de evidentă, încît atunci cînd un ziarist l-a întrebat pe savantul american Teller — supranumit părintele bombei atomice — „ce credeţi că vom găsi în lună dacă vom trimite o rachetă?", acesta a răspuns laconic: „Ruşii"

Şi acum comparaţi atitudinea, declaraţiile oamenilor politici din occident cu cele ale oamenilor politici din ţările socialiste. De pildă cu acest citat din interviul acordat de N. S. Hruşciov ziarului „Times": „Vrem ca în cele din urmă să lichidăm armata, să trecem la sistemul miliţiei, adică să avem în ţară nu forţe armate, ci numai forţe de miliţie menite să asigure ordinea internă în ţară.

Pentru victoria comunismului, *a arătat N. S. Hruşciov*, pentru victoria ideilor înaintate nu sînt necesare forţe armate, nici arme clasice şi cu atît mai puţin arme atomice. Sîntem convinşi de victoria ideilor noastre; dar victoria acestor idei o va aduce nu războiul, ci un nivel mai înalt de trai al poporului în socialism, o mai mare dezvoltare a culturii, ştiinţei, artei şi a tot ceea ce este necesar vieţii şi nu distrugerii omenirii. Împotriva acestora, orice bombe cu hidrogen şi orice rachete sînt neputincioase".

Nu e de mirare în acest caz de ce popoarele din întreaga lume sprijină politica externă a ţărilor socialiste şi condamnă poziţia obstrucţionistă a cercurilor politice occidentale.

Gh. IOSUB

SAKIET SIDI YUSSEF

(Urmare din pag. I-a)

tunisian să renunţe de a adopta hotărîri drastice în actuala criză cu Franţa. Majoritatea de dreapta a Adunării Naţionale franceze a acordat guvernului Gaillard vot de încredere!

13 FEBRUARIE. În presa occidentală apar tot mai multe referiri la întrebuinţarea armamentului american de către Franţa în bombardarea satului tunisian. Se anunţă noi incidente provocate de trupele franceze la frontiera algeriano-tunisiană.

14 FEBRUARIE. Din ce în ce mai intens se vorbeşte despre ofertele S.U.A. de a media în conflictul franco-tunisian. Delegaţia tunisiană la O.N.U. a precizat într-o declaraţie că o eventuală mediere americană nu ar putea avea loc decît în sensul sprijinirii evacuării trupelor franceze cerută de guvernul tunisian. Guvernul tunisian a cerut Consiliului de Securitate al O.N.U. să dezbată problema bombardamentului efectuat de Franţa.

15 FEBRUARIE Ministerul Apărării al Franţei dă publicităţii amănunte asupra bombardamentului. Deşi trece peste daunele şi victimele provocate de bombardament populaţiei paşnice a localităţii Sakiet Sidi Yussef, comunicatul recunoaşte că „clădirea vămii şi clădirile anexe au fost puternic avariate, casele şi clădirea jandarmeriei au fost distruse". Aviatorii francezi au avut însă grijă să evite bombardarea clădirilor aparţinînd francezilor rezidenţi în Tunisia. „Şcoala franceză şi anexele sale — spune comunicatul — sînt intacte"

16 FEBRUARIE. Ziarul „Le Parisien Libéré" scrie în legătură cu eventualele bune oficii ale S.U.A.: „Washingtonul se teme că va avea de ales între doi aliaţi, pe care tinde să-i pună pe acelaşi plan. Bunele oficii i-ar da, dimpotrivă, rolul atrăgător de arbitru". Atrăgător rol, de bună seamă, dacă ne gîndim la petrolul Saharei şi la altele!

17 FEBRUARIE. Ziarul britanic „Times" scrie că „incidentul de la Sakiet a ridicat problema nu numai a obiectivelor politicii oficiale din Algeria, dar şi a locului unde este elaborată: la Paris, la Alger sau în altă parte?" Întrebarea, pusă cu maliţiozitate de „Times", ne stîrneşte şi nouă curiozitatea. Să nu ştie oare bătrînul „Times" unde este făurită respectiva politică? Dacă se elimină Parisul şi Londra, ce altă capitală mai rămîne?

18 FEBRUARIE. Tunisia retrage autorizaţia de funcţionare a consulatelor franceze din Yalees, Yafsa şi Medjes el bab. Consiliul de Securitate şi-a amînat dezbaterile deoarece au fost acceptate „bunele oficii" ale S.U.A. şi Angliei. Tunisia şi-a rezervat însă dreptul de a cere din nou convocarea Consiliului în cazul în care „bunele oficii" anglo-americane nu vor da roade.

19 FEBRUARIE. Unele cercuri diplomatice occidentale vorbesc despre eventualitatea convocării unei conferinţe între Franţa, Tunisia, S.U.A. şi Anglia.

Eugen PHOEBUS

DE PRETUTINDENI

MUZEUL din Krasnodar (U.R.S.S.) a primit un dar original din partea unui locuitor al oraşului: o ediţie minusculă a operelor lui Puşkin. Cartea, care cuprinde peste 400 de pagini, fiind editată în 1833, este de patru ori mai mică decît o cutie de chibrituri. Literele nu se pot citi decît cu lupa.

●

IN STATELE UNITE s-a realizat un nou aparat de fotografiat — Lumicon — care permite fotografierea în timpul nopţii fără lumină artificială.

●

A APĂRUT o nouă fibră sintetică denumită „dralon", care se caracterizează prin următoarele însuşiri: este uşoară, lasă să treacă aerul, are o greutate specifică mai mică decît a lînii şi mătăsii, fibrele sînt moi şi călduroase, nu-şi schimbă forma, este impermeabilă şi nu se şifonează.

●

INSTITUTUL Politehnic din Praga este cea mai veche instituţie de învăţămînt superior de acest fel din Europa, avînd o vechime de 200 de ani.

●

LA NOVAKY, în Slovacia, se construieşte o originală fabrică, care va produce materiale de construcţie de bună calitate prin folosirea... cenuşei de cărbune de la termocentrala din localitatea respectivă. Noua fabrică va avea o capacitate anuală de producţie de 180.000 m. cubi de piese fasonate care pot înlocui circa 60 de milioane de cărămizi.

●

CERCETĂTORII au ajuns la concluzia că gustul şi mirosul cunoscut al laptelui nu sînt însuşiri originare ale acestuia, ci ele se datoresc amoniacului şi altor gaze ivite în timpul mulsului şi tratării laptelui după metodele obişnuite.

●

IN R. P. UNGARĂ se fabrică nişte plăci speciale de aluminiu, cu care se pot asambla rapid mici căsuţe prefabricate cu o suprafaţă de 24 m.p. Plăcile pot fi transportate într-o remorcă auto.

●

O REVISTĂ medicală americană afirmă că la Facultatea de Medicină din Lille a fost elaborată o nouă teorie asupra vibrării coardelor vocale. Se afirmă că acestea nu vibrează sub influenţa mişcării aerului în laringe; vibraţiile ar fi provocate de excitaţii transmise direct din creer nervilor din laringe.

●

LA PEKIN a fost terminată de curînd o nouă clădire. Avînd forma unui turn şi ocupînd o suprafaţă de 50.000 m.p. noua clădire adăposteşte planetariul din Pekin

●

POTRIVIT unei statistici făcute de U.N.E.S.C.O., spectacolele cinematografice sînt vizionate săptămînal în întreaga lume, de 240.000.000 de oameni.

●

IN ABISINIA a fost decretată decorarea... soţilor fideli. Fără precedent în istoria decoraţiilor, ea va fi acordată acelor bărbaţi care timp de 25 de ani au rămas fideli soţiilor lor!

●

IN ANUL care a trecut au luat fiinţă în Polonia 357 de noi cooperative agricole de producţie.

Vedere din Budapesta (în fund palatul Parlamentului).

DE VORBA CU...

artistul emerit
GH. LEAHU

Ți promisesm de multă vreme fostului confrate în ale gazetăriei — astăzi unul dintre cei mai tineri artiști emeriți și director de teatru — că îl voi vizita cu proxima ocazie, cînd treburile mă vor aduce prin această parte a țării. În drum spre Reșița, m-am oprit așa dar cîteva ore la Timișoara, nu atît pentru a îndeplini o obligație prietenească, cît mai ales pentru a-l ruga să împărtășească cititorilor teatrofili ai revistei noastre activitatea proprie, ca și a instituției pe care o conduce.

— Care a fost cel mai mare succes din creația dumitale teatrală?

— Cel mai mare succes l-am cunoscut în 1945 la „Teatrul poporului" din București. Interpretam pe atunci rolul Ilie, în piesa „Tache, Ianke și Cadîr", de Victor Ion Popa, în care astăzi îl joc pe Ianke. Cu prilejul unui turneu la Pitești, ne-am deplasat și la fabrica de textile Găvana, urmînd ca seara să ne reîntoarcem în oraș pentru reprezentația de la ora 21. În autocamionul ce ne transporta înapoi la Pitești, machiați și cu decorurile după noi, se afla și o muncitoare, care asistase la spectacolul de la Găvana. Cum era seară, și spectatoarea noastră nu-și dădea seama dacă eram machiați, mi s-a adresat spunîndu-mi: Vă cunosc de la Iași, din Tîrgul Cucului. După care s-a înfiripat o discuție în toată regula, eu... jucîndu-mi (fără știrea ei) rolul. Evident, spectatoarea confundase pe Ilie din piesă cu o veche cunoștință. Mi se pare că această identificare a unui personaj din piesă cu unul din viață trebuie să fie cea mai mare satisfacție pentru un artist.

— Bine, dar aceasta s-a petrecut cu mult înainte de a fi devenit artist emerit.

— Ei, și aici este o poveste.

— Cum așa?

— Înainte de a primi oficial acest titlu, am mai fost artist emerit... o singură zi.

— Nu pricep.

— Am să-ți povestesc. Acum cîțiva ani mă aflam în turneu într-o comună lîngă Sighișoara, unde jucam în piesa „Povestea unei iubiri" de K. Simonov. Directorul căminului cultural m-a căutat înainte de spectacol să-mi spună că a auzit la radio că am primit titlul de artist emerit. Mie nu-mi venea să cred, întrucît eram foarte tînăr. Cu toate acestea, vestea s-a răspîndit. La spectacol am fost aplaudat de săteni, cu „bravo tovarășe artist emerit". Și am fost condus cu alai la gară. Bineînțeles, la mijloc era o eroare. După doi ani însă, presupunerea spectatorilor s-a adeverit.

— Ca director de teatru, care este după părerea dumitale aspectul cel mai important al muncii într-o astfel de instituție?

— Desigur, rezultatele tuturor eforturilor noastre se exprimă într-o singură dorință: să vină lume multă la teatru. Aceasta înseamnă că noi, cei din teatru, trebuie să merităm dragostea și respectul publicului. Ori dragostea se cîștigă destul de greu și se pierde relativ ușor. Pentru a o spori în permanență, teatrul trebuie să se îngrijească de rezolvarea a nenumărate probleme de repertoriu: repertoriu, interpretare, legături permanente cu spectatorii. În ceea ce privește teatrul nostru, trebuie să spun că a făcut progrese însemnate în ultimile două stagiuni. Dacă înainte se jucau pînă la trei premiere pe an, în 1957 am jucat opt premiere. Echilibrul repertoriului este aici în funcție de un public divers, întrucît noi avem datoria să răspundem gusturilor tuturor minorităților naționale. Am introdus în repertoriu piese din literatura germană (de pildă „Institutorii" de Otto Ernst) și din literatura sîrbă („Locuință comună" de Dragutin Dobricenanin). În momentul de față pregătim „Piratul" de Tobi Laszlo. Pe de altă parte supraveghem în amănunțime spectacolele din toate punctele de vedere: de la ora fixă a începerii lor, pînă la programul de sală. Indeosebi, luptăm împotriva degradării prin rutină a spectacolelor. Însfîrșit, legătura permanentă cu spectatorii ne asigură cunoașterea gusturilor lor. Noi avem contracte cu fabricile, am înființat un studio al artiștilor amatori pe lîngă Casa creației populare, susținem de asemenea cicluri de conferințe cu exemplificări.

— Proiecte personale?

— În momentul de față pregătesc rolul lui Ștefăniță din piesa „Viforul" de Barbu Delavrancea. În spectacolul care se va juca la teatrul nostru sub conducerea regizorală a lui Horia Popescu sper ca Ștefăniță să dobîndească, prin străduința mea, o interpretare oarecum deosebită. Pînă acum, personajul a fost jucat cel mai adesea ca un om bolnav și infantil. Aceasta înseamnă de fapt să-l scuzi. Personal nu cred că defectele lui de caracter trebuie arătate publicului în acest fel. Eu îl văd pe Ștefăniță mai mult înebunit, decît nebun. Astăzi, la nivelul concepției noastre moderne, Ștefăniță trebuie caracterizat fără declamatorism.

Alte proiecte personale sînt inspirate de participarea mea la activitatea obștească. În momentul de față ne pregătim cu toții pentru alegeri. Trebuie să-ți spun că tovarășii mei din teatru mi-au făcut cinstea să mă propună candidat al F.D.P.

— În această privință sînt desigur nu numai proiecte, dar și angajamente.

— Într-adevăr, trebuie să mărturisesc că aștept cu emoție întîlnirea cu alegătorii, deși am mai fost ales deputat în sfatul popular la Craiova și la Pitești. De astă dată mi-am luat angajamentul să vizitez casa fiecărui cetățean din circumscripția în care candidez pentru a cunoaște cît mai bine preocupările și doleanțele fiecăruia. Dar, pînă la alegeri, pot spune că mă întîlnesc zilnic cu alegătorii tuturor deputaților, întrucît noi, ca artiști, participăm prin echipe special alcătuite la manifestările campaniei electorale.

...Cu regretul că timpul nu-mi permite să asist la vreun spectacol, ne-am despărțit urîndu-i succes deplin în alegeri. De asemenea, i-am promis (de astădată, fără să mă roage), o cronică la premiera „Viforul".

— Și... dacă n-o să-ți placă? mi-a zis.

— Nu-i nimic — l-am încurajat eu. Parcă dumneata nu știi cum procedezi în profesiunea noastră? Ai să primești ajutorul unei cronici... critice.

Eugen ATANASIU

ECOURI

Cinematografice

● NUMĂRUL cinematografelor din lumea întreagă, arată ziarul „Il Contemporaneo" este de 125.432. Primul loc îl ocupă Uniunea Sovietică cu 24.000 de cinematografe, după care urmează S.U.A. cu 19.000 și Italia cu peste 10.000.

● CUNOSCUTUL regizor olandez de filme documentare Joris Yvens, a terminat recent filmul de scurt metraj: „Sena a întîlnit Parisul". Filmul urmărește drumul Senei spre mare. La realizarea lui au luat parte și cineaști francezi, iar muzica a fost scrisă de compozitorul Philippe Gerard (Franța).

● CUNOSCUTA actriță Lucia Bose și soțul ei toreadorul Miguel Dominguin ,vor fi protagoniștii noului film „Fiesta", pe care-l va realiza regizorul spaniol Juan Bardem.

● „STELE" este titlul unei coproducții care va fi realizată de cineaștii din R.P. Bulgaria și R.D. Germană. Acțiunea filmului se petrece în perioada ocupației fasciste în Bulgaria.

● NOUA coproducție sovieto-chineză, filmul „Vînt de răsărit", are la bază scenariul scris de cunoscutul scriitor Vadim Kojevnikov și regizorul Efim Dzigan (U.R.S.S.) în colaborare cu scriitorul Liu San și regizorul Gan Sina-val.

Cineaștii ambelor țări vor începe în curînd turnarea acestui film, a cărui acțiune se petrece în zilele noastre și este consacrat prieteniei dintre cele două popoare, sovietic și chinez.

● REGIZORUL sovietic Kamil Iarmatov va termina în curînd turnarea unui film de lung metraj închinat vieții lui Avicenna. Filmul este realizat în studiourile din Taşkent. Rolul celebrului învățat va fi interpretat de actorul M. Aripov.

● PRIMUL film care a început să fie lucrat anul acesta în studiourile Mosfilm este închinat vieții marelui poet tătar, Musa Djalil, care și-a găsit moartea în faimoasa închisoare nazistă Moabit din Berlin.

● INGERUL ALBASTRU apare din nou pe ecran. Rolurile deținute odinioară de Marlene Dietrich și Emil Jannings au fost atribuite de data aceasta lui Marilyn Monroe și Gary Cooper.

● LA NEW YORK rulează cu mare succes filmul documentar „Iată Uniunea Sovietică", pe care Sid Feder, cel mai mare operator american, l-a realizat în timpul șederii sale în Uniunea Sovietică, în cursul anului 1956. Filmul e programat în prezent la mai multe cinematografe din New York.

● CU OCAZIA celei de a 80-a aniversări a nașterii lui Maxim Gorki, studioul de filme din Kuibîșev pregătește un film închinat vieții marelui scriitor sovietic.

● LA GOTTWALDOV (Cehoslovacia) se vor turna anul acesta 29 de filme de scurt metraj și de metraj mijlociu printre care filme de păpuși, filme de știință popularizată și filme educative. În colaborare cu studioul german Defa, studioul va produce un film, în culori, de știință popularizată. Un film despre marele pictor cehoslovac Cermak, care a trăit în Iugoslavia, va fi realizat împreună cu cineaștii iugoslavi. Un alt film va fi lucrat împreună cu specialiștii din Polonia, Rominia și U.R.S.S.

ROLUL PREFERAT

(Urmare din pagina 1-a)

și răgușită, că ne-a fost imposibil să-i recunoaștem vocea. Cînd i-am pus întrebarea anchetei, și-a recăpătat pe loc... glasul și ne-a răspuns:

— Ce rol aș vrea să joc? Scurt, într-un singur cuvînt: „Fedra". Și cu asta basta, deoarece sînt atît de răcită, că nu mai pot rosti un singur cuvînt.

— Vă rog cu tovarășul Codrescu...

— Nu s-a întors încă de la repetiții. Încercați mai tîrziu...

Mai tîrziu a fost cam prin jurul orei 15. Constantin Codrescu tocmai intrase pe ușă cînd, încă în palton, a trebuit să ne răspundă, volens-nolens, la anchetă. Venea de la repetiția cu „Meșterul Manole", de Laurențiu Fulga. Obosit desigur. Dar amabil și zîmbitor.

— Rolul preferat? „Othello"! De ce? Vezi, asta-i mai greu de spus...

— Totuși?

— Fiindcă îmi plac personajele complexe, care îmi ridică probleme dificile de interpretare, cu alte cuvinte îmi cer să muncesc și să gîndesc. Fiindcă, în particular, Othello îmi place pentru bogăția lui interioară, pentru forța lui sufletească și pentru că am impresia că temperamentul îmi este apropiat...

— Nu crezi însă că ești prea tînăr pentru un asemenea rol dificil?

— Mă rog... Peste trei sau patru ani însă, nu voi mai fi chiar așa de tînăr. Așa că aș vrea să încerc...

— Alte roluri preferate?

— Îmi place mult Serafim din „Meșterul Manole". Iese din șablonul rolurilor mele de pînă acum. Și al interpretărilor... Totuși, Othello a fost singurul rol la care am visat încă din institut. Și singurul la care m-am gîndit serios că aș putea să-l fac...

L-am lăsat pe viitorul Othello să-și ia masa urîndu-i și lui și nouă ca peste trei sau patru ani să-l vedem în rolul Maurului... și am plecat să-l căutăm pe Iurie Darie...

— Nu am nici o preferință în teatru. Acum n-am! — a explodat tînărul și simpaticul june prim al teatrului „C. Nottara". Vreau să fac film și, după doi ani de absență de pe ecran, mă voi afla din nou anul acesta în fața aparatului operatorului.

Iurie Darie se grăbește căci sînt numai cîteva minute pînă la intrarea în scenă. Dar o precizare e neapărat necesară. Așa că...

— Și în ce film vei juca?

— Deocamdată am făcut o probă pentru filmul pe care îl face Savel Stiopul, după scenariul lui Marin Preda: „Pășunea prietenilor mei". E vorba de viața și relațiile unui tînăr cu tovarășa sa, cu prietenii săi...

— Un rol preferat în film?

— Vezi, aș juca cu plăcere pe un om al zilelor noastre, într-un moment crucial al vieții sale. Am auzit, dar asta-i secret, că Liviu Ciulei se gîndește la un asemenea film...

— Și, într-adevăr, în teatru nu vrei să mai faci nimic?

— Ba da. Să-mi dezvolt și, dacă voi putea, să-mi desăvîrșesc măestria artistică. Să joc tot ce am jucat în această stagiune, dar mai bine.

— Nici o preferință din ceea ce ai jucat?

— Ștefan Vardia din „Nota zero la purtare".

— De ce?

— Fiindcă am avut succes!...

Septimiu Sever e greu de găsit. Cînd nu repetă, joacă și cînd nu joacă, repetă. E un fel de cerc vicios în care afli cu greu o spărtură, adică cîteva minute libere. Pînă la urmă însă și după cum vedeți, tîrziu de tot, breșa a fost făcută și...

— Vezi, am jucat atîtea roluri frumoase, încît ar fi normal să am o preferință. Totuși, nici Răzvan, nici marchizul de Posa, nici Horia și nici Nesciasliviev nu intră în categoria rolurilor preferate. Dacă mă gîndesc însă la rolul pe care doresc să-l joc, la rolul preferat, desigur că Oedip și Othello sînt preferințele mele.

— De ce?

— De ce? Pentru că nu le voi juca foarte curînd. Asta îmi dă timp să mă gîndesc la ele și la teatrele care le vor monta.

— Care sînt acestea?

— Ei, aici e aici... Teatrul Municipal îmi propunea încă de acum două stagiuni aceste interesante și importante roluri. Am răspuns însă atunci că în ceea ce-l privește pe Othello nu are rost să mă grăbesc, iar pentru Oedip mai am încă timp. Nu știu dacă acestea sînt motivele pentru care nici eu, nici spectatorii, n-au mai aflat nimic despre aceste proiecte. Oricum, aceasta fiind situația, rolul preferat, ar fi, dacă ar fi să fie HENRIC al V-lea.

După cum vedeți, orice comentariu e de prisos.

★

S-a făcut tîrziu. Și ne-am hotărît să punem deocamdată punct anchetei noastre. Nu de alta dar n-am vrut la miezul nopții să mai deranjăm pe nimeni. De ce? Ați ghicit. Să nu jucăm (noi, de data aceasta) un rol... nepoliticos.

Mariana PÎRVULESCU
D. TABACU

Amintirile unui artist de operă

Fragmente din volumul memorialistic al artistului poporului G. Niculescu-Basu

În curînd, Editura Muzicală va scoate de sub tipar volumul „Amintirile unui artist de operă", *— cartea memorialistică a prefuitului artist al poporului George Niculescu-Basu.*

Cu haz sau — uneori — făcînd doar haz de necaz, marele nostru cîntăreț evocă contactul său permanent cu scenele operelor și teatrelor muzicale din țară și din străinătate, pe care — de la vîrsta fragedă de 15 ani — a evoluat timp de 60 de ani. Ceea ce i-a dat prilejul să cunoască îndeaproape pe cei mai mari dintre artiștii noștri, ca și o serie întreagă de glorii ale teatrului de operă de pretutindeni, cum au fost de pildă dirijorul Arturo Toscanini sau marii cîntăreți Caruso și Șaliapin. Artistul poporului G. Niculescu-Basu evocă cu mult farmec și aleasă simțire întreaga falangă de artiști de operă pe care i-a cunoscut, în cele 6 decenii, în care el însuși a fost un neobosit și foarte apreciat interpret al teatrului de operă.

Am obținut, pentru cititorii „MAGAZINULUI", favoarea de a publica cîteva fragmente din „Amintirile unui artist de operă", volum care va stîrni, desigur, un viu interes în rîndurile iubitorilor teatrului de operă din țara noastră.

Turneu la Iași

La începuturile carierei sale, după o serie de grele încercări și deziluzii, provocate de însăși situația foarte precară în care se zbătea teatrul românesc, la începuturile secolului, G. Niculescu-Basu este angajat ca corist în trupa tenorului N. Poenaru. Aci el cunoaște și se împrietenește cu alt corist, cel care va fi mai tîrziu popularul N. Leonard. Iată-i, în decembrie 1903 și ianuarie 1904, într-o

iarnă cumplită, în turneu la Iași. Să-i dăm, deci, cuvîntul, povestitorului:

Cu toate lipsurile și necazurile noastre, aveam uneori zile mai bune. De pildă, acelea în care Nicu Poenaru dădea cîte o mică „lovitură bănească". Atunci ne împărțea fiecăruia cîte un leu sau cîte o „roată de car", cum botezam noi leul de argint. Primul lucru pe care-l făceam în asemenea cazuri era inspectarea gulerelor! Nu puteam cumpăra decît un singur guler și trebuie văzut al cui e mai scos din uz, fiindcă, pe cît era cu putință, trebuiau salvate aparențele și aceasta ne era una din grijile de căpetenie.

Din suma de doi lei — capitalul nostru — scoteam deci afară cincizeci de bani pentru gulerul tare și scrobit, cum se purta pe atunci, — rămînînd ca la viitoarea lovitură bănească celălalt să-și cumpere și el guler nou. Din rest, căutam să facem puțină economie, astfel ca să mai avem și pe a doua zi, fiindă papare de astea mai înghițeam noi: azi cîte un leu și a doua zi... gogoși de tufă!

Suma noastră obișnuită pentru cheltuiala zilnică era 40—50 bani. Ei bine, chiar dacă ar fi căzut cerul pe noi și din suma aceasta trebuiau zilnic scoși la o parte zece bani pentru țigări și zece bani pentru ceai.

După ce ne potoleam foamea cu pîine și cu magiunul obișnuit — pe care de atunci nu l-am mai pus în gură — pîndeam să iasă servitoarea hotelului din camera ei. Unul din noi se strecura frumușel înăuntru, îi înșfăca jurnalul și zbugheo la ceainărie. Acolo, în fața ceaiurilor fierbinți, cu gazeta împărțită pe din două și cu țigările în gură, ne muiam oasele la căldură. După-amieze întregi ne uita Dumnezeu în ceainărie. Seara, servitoarea ne lua în primire, ea știind bine că nimeni altul decît noi nu ar fi îndrăznit să-i ia gazeta. O auzeam bolborosind în camera ei:

— Să fiți ai dracului di golani. Cînd naiba m-o scăpa Dumnezeu de actorii aiștea!

Odată, am îndrăznit s-o rugăm să ne spele „unicele" noastre cămăși. Credeam că, luînd-o cu binișorul, se va îmbuna.

— Duceți-vă la Bahlui! Apa Bahluiului să vi le spele, fir-ați ai dracului di golani!...

Și astfel treceau zilele unele după altele, cînd mai bine, cînd mai rău. Nopțile însă erau groaznice. Ceasuri întregi nu ne hotăram să plecăm din ceainărie, știind ce ne așteaptă la hotel, o cameră în care de la începutul iernii nu pătrunsese o rază de soare și unde soba nu văzuse o aschie de lemn într-însa. De multe ori, gerul de afară ni se părea mai suportabil decît cel din cameră.

Jucam, pocneam în dușumele, săream, ne luam la bătaie, pînă cînd începea tocmeala.

— Dezbracă-te mă, Leonard, ce stai!

— Dezbracă-te tu întîi!

— Hai, amîndoi odată!

— Hai! Una! Două! Trei! Spuneam doamne ajută... și în trei secunde eram în pat! Amîndoi strînși unul într-altul, fiindcă „unde-s doi căldura crește" și adormeam.

Dimineața „scorpia" ne da tîrcoale pe la fereastră să vadă dacă nu cumva ne-o găsi înțepeniți.

Ei așa! Plăcerea „aiasta" nu i-am făcut-o...

Într-o seară trebuia să facem „afișajul" pe străzile Iașului pentru a anunța premiera operetei „Floarea soarelui", în care Nicu Poenaru își pusese multă nădejde. Chestiunea afișajului era un lucru foarte important la premierele lui Poenaru. Trebuie făcut „cu rost" și cu „tragere de inimă", cum zicea el.

Leonard ducea căldarea cu făină și bidineaua, eu duceam afișele și Vermont cără scara. Pe atunci Vermont era băiat în cor, bun muzician, cu voce de bariton.

Așadar, Leonard, Vermont și cu mine trebuia să facem afișajul. Poenaru mergea cu noi, dar nu alături, ci pe trotuarul celălalt, ca să nu compromită prestigiul „directiei"! El era însă acela la care ochia locul cel mai bun pentru operație. Odată ochit locul, se oprea și ni-l arăta vag cu mîna, așa ca și cum dumnealui nu făcea parte din grupul nostru. Mare actor! Pînă și aici juca teatru.

Imediat sprijineam scara de zid. Leonard, mai sprinten, se cocoța cu bidineaua și într-o clipă afișul era lipit. Apoi cobora de pe scară, își privea opera și începea să strige în gura mare și să se laude singur de așa ispravă.

— Asta lipitură, fraților, nu glumă! Să poftească să-l mai deslipească cineva, dacă-i dă mîna. Pînă nu or dărîma casa, afișul nu pleacă de aici!

Pe urmă, porneam mai departe și tot așa pînă la ziuă, cînd ne întorceam la hotel, degerați și zdrobiți de oboseală.

Bîlbîieli

Prin 1904—1905, Niculescu-Basu joacă la Parcul Oteteleșanu, pe terenul unde se înalță acum aripa din spate a Palatului Telefoanelor. Iată-l evocînd pe tenorul Ion Băjenaru „nenea Biju", cum îi spuneau cei tineri.

Parcul Oteteleșanu! Cîte amintiri, cîtă tinerețe irosită pe scîndurile acestei scene! Cele două veri — 1904 și 1905 — cît m-am numărat și eu printre angajații companiei de operete G. Grigoriu, au rămas nesterse în amintirea mea. Sînt mulți ani de atunci și parcă era ieri, cînd, înainte de fiecare spectacol, strînși cu toții în grădina aceea frumoasă cum era pe-atunci, ascultam șnoavele lui Ciucurete și luam parte la duelurile pline de duh, ale unora dintre cele mai sprintene minți din lumea teatrului bucureștean de pe vremea aceea.

— Mă! Voi știți chestia cu bîlbîiala lui Costică Mărculescu — începea Ciucurete — cînd a spus: „această femeie măduvă" în loc de: „această femeie văduvă"?

— Asta-i veche — răsărea un altul. Grozavă a fost bîlbîiala lui St. Decu în „Ocolul pămîntului": „miroase a poștă cale de-o pucioasă"! Săracul Liciu, care juca pe Phileas Fogg, era să-i vie rău în scenă, cînd l-a auzit!

— Dar Hasnaș, în „Peneș Curcanul":

„Plecat-am zece din Vaslui
Și cu sergentul nouă!...

— O știam, domnule, și asta-i veche. Cea mai grozavă e tot a lui Iancu Petrescu. Trebuia să zică „Papa, cu întreita-i mitră-n cap". Și-n loc de asta, s-a trezit că spune: „Papa cu întreita-i tră-n trap!".

— Dar cea mai celebră a fost tot a lui Nottara și a lui Iancu Petrescu în „Apus de Soare": Ștefan cel Mare — adică Nottara — îl întreba pe Luca Arbore (Iancu Petrescu): „Ce face Ulea? Să-i spui că la cap îi stricăciunea". După care trebuie să i se răspundă de către Arbore: „De cap nu mi-a vorbit nimic, Măria Ta". În loc de asta, s-au bîlbîit amîndoi și frazele au ieșit așa:

— Ce face Ulea? Să-i spui că la „pac" îi stricăciunea.

— De „capac" nu mi-a vorbit nimic, Măria Ta.

— Și asta-i bună, dar cele mai formidabile bîlbîieli sînt tot ale lui Achil Georgescu. Păi așta și-a bîlbîit pînă și numele. S-a recomandat odată „Alih" în loc de Achil.

Dintre toți, nenea Biju făcea cel mai mult haz în fața acestor povestitori. Leonard găsi prilejul să-și plaseze și el una de-ale lui.

— Nene Bijule, nu te mai strîmba așa de rîs, că și dumneata iești maistru în bîlbîieli.

— Eu, mă puștiule?

— Da, dumneata! Pă ce te prinzi, că te bîlbîi și-n seara asta?

— Eu? Pe ce vrei tu.

Și au ținut rămășagul.

Toți între culise erau numai urechi. Orchestra, corul, pînă și prin public se dusese vestea despre rămășag.

Băjenaru, care-și știa rolul la perfecție și pe deasupra își încordase pînă la disperare memoria, îi zicea strună, de frică să nu piardă pariul. După duetul cu prima-dona, începea proza și acum, după fiecare frază mai grea, se uita cu ironie la noi, între culise și mai ales la Leonard, care-l provocase. Parcă ar fi vrut să-i spună: „Mai pune pariuri! Stai tu că vezi pe dracu". Rolul era tocmai pe sfîrșite, încă două, trei fraze și gata! Leonard lăsase mîna în jos. Deodată îl auzim pe Băjenaru rostind ultima frază, cu care ieșea chiar din scenă: „Nu adio, drama mea, ci la revederee!".

O explozie formidabilă de rîsete— care probabil s-au auzit pînă în Calea Victoriei — a izbucnit din sute de piepturi, iar pe nenea Biju l-am văzut împleticindu-se de necaz și exclamînd: „Ptiu, fir-ar al dracului, o făcui!! Ducă-se la naiba de rămășag, dacă stați toți ca jepii pe capul meu!!".

Bietul conu Biju, mai bine-și cînta replica, fiindcă așa cum cînta el, nu-l întrecea nimeni.

G. NICULESCU-BASU

(Continuare în numărul viitor)

Onorariul regelui David

Compozitorul danez Herman Koppell a pus pe muzică mai mulți psalmi ai regelui David. Recent, el a primit o scrisoare din partea unei societăți muzicale. La scrisoare era anexat și un borderou de plată. „Două treimi din suma cu care onorăm remarcabila Dvs. lucrare vi se cuvin Dvs. ca autor al muzicii, iar a treia parte se cuvine autorului textului, domnului David".

Viitoare premiere

„Filomena Marturano" de Eduardo de Filippo

Pe scena teatrului „C. Nottara" se desfășura zilele trecute o repetiție obișnuită. Actorii rosteau replicile și se străduiau să respecte întocmai mișcarea în scenă stabilită. Regizorul Marius Popescu urmărea din sală, intervenind doar ici și colo. Ne-am strecurat și noi într-un colț al sălii, încercînd să deslușim din ceea ce auzeam rostindu-se pe scenă, întîmplările vesele și triste prin care trec eroii acestei comedii dramatice a lui Eduardo de Filippo.

—Aș vrea — ne-a spus regizorul Marius Popescu — ca din spectacolul nostru să reiasă cît se poate de clar mesajul pe care-l transmite de Filippo prin piesa sa. Cunoscînd durerea și mizeria pe care războiul le-a lăsat în urma sa și realitățile crude ale societății capitaliste, autorul militează, prin intermediul Filomenei Marturano, pentru dreptul la viață al copiilor nelegitimi și implicit al mamelor lor.

Nu ne mai rămîne decît să amintim că în spectacolul care va fi prezentat în curînd pe scena teatrului „C. Nottara" vor mai juca Neamțu Ottonel, Boris Ciornei (Alfredo), Dona Carozzi (Rosalia), Viorica Verbițki, Valentina Cios (Diana), Chiril Economu, Nicu Iacob (Nocela), Const. Lipovan, Gh. Badiu, Miron Netea, Gh. Crișmaru, N. Turcu, Mihnea Moisescu, Ion Anghel, Aurelia Vasilescu, Margareta Papazian, Nicolae Efrim și alții. Decorurile sînt semnate de Marga Ene.

Lucia BOGDAN

O nouă „stea" a cinematografiei italiene

— De la corespondentul nostru din Roma —

Se părea că așa numitul „farmec italian" nu a mai dat în ultimul timp fenomene excepționale, ca Silvana Mangano, Gina Lollobrigida sau Sophia Loren. Ascensiunea unei tinere „stele" Rosana Schiaffino, care posedă toate însușirile pentru a i se putea înmîna sceptrul de deținătoare a farmecului feminin în cinematografia italiană a venit să dezmintă această părere.

Tînăra actriță are frumusețea care place deobicei italienilor și străinilor care admiră femeile italiene: „populară și plină de temperament, în stare să suscite pasiuni". Pe scurt, un tip de frumusețe mediteraniană.

Rosana Schiaffino a turnat pînă acum trei filme, în care a deținut rolurile principale, repurtînd de fiecare dată un deplin succes.

Danie POLI

Prin atelierele pictorilor

Convorbire cu Lucia Demetriade Bălăcescu

Atelierul Luciei Demetriade Bălăcescu, coviîrșit de zecile de tablouri care nu și-au găsit loc în cele trei săli ale recentei sale expoziții, atît de apreciate de critici și de vizitatori, mă împiedică s-o mai rog a-mi spune ce a lucrat în anii de cînd nu s-a mai supus verificării publice, dar mă obligă s-o întreb:

— Dacă ați lucrat atît de mult, de ce n-ați mai expus atîta vreme?

Ezită o clipă. Apoi, cu zîmbetul acela ironic pe care îl simți și în multe din lucrările sale, răspunde:

— N-am expus un timp, fiindcă am socotit că mai persistă încă nevoia unei reculegeri și a unei verificări, în care să nu intervină încă influența criticii și a privitorilor.

— Nu vă întreb dacă reculegerea și verificarea au fost rodnice, fiindcă expoziția, în care ne-ați dovedit că ați cîștigat foarte mult în căldura și poezia culorii, răspunde în locul dumneavoastră. V-aș mulțumi însă dacă mi-ați spune cum au primit vizitatorii pictura dv.?

— Sînt bucuroasă că mi-ai pus întrebarea aceasta, fiindcă îmi dai posibilitatea să mulțumesc nenumăraților necunoscuți care au arătat interes artei mele... Dintre cei care au vizitat expoziția mea, prea puțini sînt acei care formau lumea de admiratori de altă dată. Mulți dintre cei care și-au răpit din timpul lor pentru a studia pictura mea, cei mai mulți, era clar că aparțin altor domenii de activitate decît arta. Am fost fericită să văd că sînt totuși deosebit de receptivi pentru plastică. Vei fi observat poate că o bună parte din lucrările mele sînt reținute. Ei bine, pînă astăzi, nici una nu este reținută de stat, ci de particulari. Am fost deosebit de emoționată cînd soția unui zețar mi-a oferit pentru o lucrare mai mult decît un cunoscut colecționar, rugîndu-mă doar să accept ca soțul său să nu-mi dea decît jumătate din valoarea tabloului, rămînînd ca restul să mi-l achite ea din munca și economiile sale.

În ce privește pe intelectuali, este impresionant cît de interesați și de înțelegători ai artei noastre sînt medicii.

Dar să nu fiu nedreaptă, bucureștenii în genere se dovedesc astăzi mai favorabili plasticei, decît oricînd.

— Mărturia aceasta mă obligă să vă întreb: acum cînd ați văzut cu cît interes a fost primită expoziția dumneavoastră și de critici și de cei mai puțin pregătiți vizitatori, mai socotiți că este nevoie să vă retrageți într-o nouă reculegere?

— Nu! Evident că nu! Reacția vizitatorilor față de arta mea constituie o verificare și un stimulent. Vă asigur că nu voi mai aștepta ani de zile pentru a le arăta ce am lucrat sub controlul și îndemnul lor.

B. SĂRĂȚEANU

LUCIA DEMETRIADE-BĂLĂCESCU: Autoportret

ZBOARĂ „CIOCÎRLIE", ZBOARĂ!

Ocolul pămîntului cu cîntecele și dansurile populare românești

Minunatele cîntece și dansuri populare românești își trăiesc astăzi adevărata lor viață. Ele se bucură în toată lumea de succese răsunătoare, cucerind lauri binemeritați în cadrul întrecerilor internaționale. Festivalurile mondiale ale tineretului și studenților de la Budapesta, Berlin, Varșovia și Moscova, Festivalul studențesc de la Lille, concursurile de la Stradford on Avon și Llangollen, în Anglia, ca și recenta sărbătoare a „Migdalului înflorit" de la Agrigento, au constituit, pentru mesagerii artei populare românești, prilejuri de mari și răsunătoare biruințe artistice.

In egală măsură au contribuit la faima internațională a folclorului nostru turneele întreprinse de ansamblul de cîntece și dansuri „Ciocîrlia" în U.R.S.S., R.P.D. Coreeană, R.P. Mongolă, R.P. Chineză și R.D. Vietnam, de orchestra „Barbu Lăutaru" în R. Cehoslovacă și R.D. Germană, de ansamblul U.T.M. în Franța și Anglia, de ansamblul de cîntece și dansuri C.F.R.-Giulești în Belgia, Olanda și Anglia, de ansamblul Sfatului popular al Capitalei în R.P.F. Iugoslavia și de ansamblul C.C.S. în India, Ceylon și Birmania.

Lăutari de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea.

In trecut cîntecele și dansurile populare aveau o circulație restrînsă. Ele se nășteau în satele și cătunele neumblate ale țării și răzbăteau uneori în orașe și tîrguri.

Dar cu toată indiferența oficialităților culturale din trecut, comoara noastră folcloristică s-a păstrat nestingherită, în mijlocul poporului care i-a dat viață, iar lăutarii anonimi de altădată au contribuit într-o bună măsură la transmiterea orală a tradiționalei arte populare românești.

Bieții lăutari de odinioară!... Ei robeau din greu pe moșiile unde sălășluiau și aveau îndatorirea să „gîdile urechile" boierilor la ospețe și nunți. Viața lor nu prețuia nici cît o para chioară, ei puteau fi dăruiți după bunul plac al stăpînilor.

Un hrisov datînd din anul 1495 pomenește despre un oarecare „Stoica lăutariu și femeia lui Neacșa", ce au fost dăruiți de către Bogdan Vodă surlarului Mircea Purcel de prin părțile Vasluiului. Obiceiul acesta, consemnat în cronici sub numele de „afierosire", a dăinuit pînă la începutul veacului al 18-lea, cînd au luat ființă primele „bresle de meșteri scripcari".

Intr-un „catastih" păstrat din 1795 se arată că lăutarii aveau peste ei un staroste, căruia trebuiau să-i dea ascultare și să-i aducă drept plocon — fiecare în parte la început de an — un pol de bani și o pereche de papuci.

Odată cu constituirea „breslelor de meșteri scripcari" încep să fie pomenite și numele unor lăutari cu faimă, printre care se numără Năstasă, Angheluță, Barbu Lăutaru, Nicolae Picu, Grigore Vindireu și mulți alții.

Scurtă evocare a vieții lăutarilor de altădată

Sînt totuși puțini ani de cînd capodoperele folclorului nostru sînt prețuite și valorificate.

Dans popular românesc executat de Ansamblul C.F.R. Giulești actualmente în turneu în Anglia.

De la tarafurile de ieri la orchestrele de muzică populară de astăzi

Pentru a ne da seama de măiestria lăutarilor români din trecut, socotim interesant să relatăm succint întîlnirea dintre Barbu Lăutaru și Franz Liszt.

Călătorind spre Odesa, Liszt s-a oprit în ziua de 1 ianuarie 1847 la Iași, unde a dat trei concerte. In timpul scurtei sale șederi în capitala Moldovei, celebrul compozitor și pianist maghiar s-a întîlnit, în casele vistiernicului Alecu Balș, cu neîntrecutul Barbu Lăutaru, care l-a vrăjit cu cîntecele sale. Iar uimirea lui Liszt nu a mai cunoscut margini atunci cînd, improvizînd o melodie la clavir, Barbu Lăutaru i-a interpretat-o imediat la vioară, cu o virtuozitate uluitoare.

Se spune că după ce bătrînul lăutar moldovean a terminat de cîntat, marele Liszt s-a apropiat de el și, sărutîndu-l pe amîndoi obrajii, i-a spus cu vocea gîtuită de emoție: „Barbule, dumnezeu te-a făcut artist mai mare decît mine!"

Nu a fost singura ocazie cînd măiestria „starostelui lăutarilor moldoveni" s-a bucurat de o apreciere atît de autorizată. Cu trei ani mai înainte, Barbu Lăutaru îl entuziasmase în aceiași măsură și pe marele compozitor german Robert Schumann, care dăduse un concert la Iași.

Faima lui Barbu Lăutaru aveau s-o ducă mai departe suceveanul Nicolae Picu și Grigore Vindireu, ultimul, bun prieten cu Ciprian Porumbescu; mai tîrziu au apărut neîntrecuții George Ochi-Albi, Cristache Ciolac și Grigoraș Dinicu.

Dar oricît de mare a fost popularitatea de care s-au bucurat vestiții lăutari de odinioară, ei au fost nevoiți să-și agonisească existența cîntînd la nunți și la cîrciumi, sfîrșindu-și zilele în grele lipsuri.

Astăzi interpreții muzicii noastre populare se bucură de prețuirea pe care o merită, avînd asigurate condiții optime de existență și de dezvoltare a măiestriei lor artistice. Vechile tarafuri ambulante de ieri s-au transformat în orchestre de stat, făcînd să răsune de-a lungul și dincolo de hotarele țării minunatele cîntece populare românești.

Arcușurile vrăjite ale maeștrilor Nicu Stănescu și Victor Predescu, care întreprind actualmente turnee triumfale în Anglia și R.P.F. Iugoslavia, virtuozitatea naistului Fănică Luca, arta interpretativă a Mariei Tănase, Ioanei Radu, Mariei Lătărețu și a lui Emil Gavriș, glasul de privighetoare al Angelei Moldoveanu, sînt unanim apreciate și cunoscute pe meleaguri străine.

Asemenea păsărilor cîntătoare care străbat mii și mii de kilometri pentru a vesti sosirea primăverii, minunata noastră „Ciocîrlie" zboară în jurul pămîntului, glăsuind pretutindeni despre frumoasa noastră țară și despre minunatele însușiri artistice ale poporului român.

Mira CERBU

Violonistul Ion Voicu

ne împărtășește proiectele sale

L-am găsit pe Ion Voicu, a doua zi după înapoierea din turneul întreprins cu „Filarmonica" exersînd de zor. In încăperea de alături, cei doi copii ai săi, Mădălin și Raluca, exersau și ei... ultimele jucării aduse de părinți din voiajul lor.

Convorbirea noastră s-a înfiripat repede, fără protocol.

— **Exersezi mereu, fără întrerupere?**

— In fiecare zi, ore întregi. Pentru un artist asta e totul. Fără muncă permanentă, continuă, nu poți să reușești nimic. Maestrul meu, David Oistrah, care nu mai are nevoie de nimic în carieră fiindcă a atins culmea, exersează zi de zi.

— **L-ai văzut cu prilejul turneului?**

— A fost cea mai mare surpriză și bucurie, cînd coborînd în gara Leningrad, l-am văzut pe peron. M-a ascultat atent, pentru ultima oară înaintea primului concert, și m-a sărutat pe amîndoi obrajii, urîndu-mi succesul pe care și-l dorește lui și lui Igor... Acum trebuie să-mi intensific pregătirile, fiindcă sînt în preajma unui nou turneu. In martie cînt în Grecia și Iugoslavia, iar la 9 aprilie am un recital la Londra. Voi cînta acolo din Mozart, Prokofiev, Isaye, Chausson...

— **Și desigur „DUPĂ NUNTĂ"?**

Voicu zîmbește. E prima lui compoziție, scrisă în urmă cu șapte ani.

— Da, și „După nuntă", pe care o cînt de obicei la bis. Place publicului, oriunde aș cînta bucata asta; am să-ți fac o confidență. Lucrez în momentul de față la o suită pentru vioară...

...După Londra, voi cînta la Bruxelles unde concertul va fi dirijat de Mircea Basarab; voi fi solistul Filarmonicii belgiene și voi executa acolo concertul pentru vioară și orchestră de Ceaikovski.

— **Pleci tot cu Stradivarius-ul cu care ai cîntat în Suedia?**

— Da. Tot cu el. La Helsinki am fost invitat la televiziune, împreună cu soția mea și prima întrebare ce mi s-a pus a fost: „**cum a ajuns poporul dv. la acest grad de măiestrie?**" Am răspuns: datorită condițiilor create artei de regimul nostru, de partid și guvern, avem astăzi ceea ce vedeți. Am fost întrebat apoi, dacă vioara pe care cînt este vioara lui George Enescu. Am răspuns: am primit una din viorile marelui nostru Enescu. Cea pe care cînt acum e însă un Stradivarius oferit de guvernul țării mele... Răspunsul meu l-a făcut să se uite cu ochii mari; păreau că nu înțeleg: da, guvernul mi-a oferit această piesă care vă place atît!

— **Tovarășe Voicu, știu că ați avut un mare succes, atît orchestra, dirijorii cît și dv. personal. Ce v-a impresionat mai mult din acest succes?**

— Apariția în cabina mea a celui mai mare compozitor suedez, Atterberg, care mi-a spus, strîngîndu-mi mîna: „Sînt bătrîn și îmi urez să mai apuc să aud concertul meu cîntat de dv." Mi-a oferit partitura. I-o voi cînta la viitoarele concerte de la Stockholm.

— **Altele?**

— Da. Pentru noiembrie am contractat patru concerte în Suedia și patru în Finlanda.

Pe o măsuță din încăpere se află ziarele suedeze și finlandeze, cu cronici entuziaste despre George Georgescu, Ion Voicu, Mircea Basarab și despre Filarmonica „George Enescu".

— Sînt mult prea entuziaste. Dar eu îmi dau seama că toate aceste laude, mă îndatorează: n-am ajuns încă la ceea ce cred că aș putea fi. Mai am de lucru. Mult chiar...

Em. DORNA

David Oistrah și Ion Voicu

Ion Voicu și fiul său Mădălin, care a făcut de pe acum cunoștință cu tainele viorii.

Vitrina cu cărți

ARANY IANOS:

„Versuri alese"

Poetul Arany Ianos, contemporan cu Petőfi, și cu vremea furtunoșilor ani dinainte și după 1848, a fost la înălțimea acestor mîndre tovărășii.

Ducînd o viață grea, izbindu-se de multe necazuri și neînțelegeri, Arany își închină versurile sale mai ales cauzei celor obidiți, luptelor acestora pentru libertate. De asemenea poetul maghiar, cunoscut prin desăvîrșirea versului său, se ocupă de legendarele figuri ale pămîntului natal și scrie despre viața viteazului erou Toldyi.

Arany cîntă gingășia fiicei sale („Iulișca"), tristețea anilor pierduți („Las lira") dar în același timp biciuiește moravurile putrede ale curții regale (Zách Klára), rapacitatea și prefăcătoria lumii capitaliste („Bietul iobag").

Arany rămîne în tot timpul existenței sale un mare patriot și un mare om de cultură.

In recentul volum apărut la E.S.P.L.A. cititorul poate găsi unele dintre cele mai reprezentative lucrări ale scriitorului progresist Arany Ianos.

Ana FRUNZĂ

VERCORS:

„Animalele denaturate"

Douglas Templemore, un ziarist londonez, își părăsește logodnica pentru a însoți un grup de antropologi în Australia, unde descoperă într-o bună zi o specie de maimuțe asemănătoare omului, denumite convențional tropi. La început bănuitori, tropii se împrietenesc încetul cu încetul cu Douglas și cu tovarășii săi. Descoperirea tropilor provoacă senzație. Se găsesc de îndată și capitaliști, care își propun să exploateze aceste animale curioase ca argați pe moșiile lor, în timp ce rasiștii proclamă unicitatea speciei umane.

La întoarcerea în patrie, ziaristul aduce cu sine și un trop, asupra căruia va face observații științifice. Derry — maimuța femelă — se acomodează repede cu viața din capitala Angliei, începe chiar să se emancipeze, face baie zilnic, se fardează... Fecundată artificial, Derry aduce pe lume un omuleț-maimuță, care servește drept cobai antropologului amator. Uciderea acestui prunc neobișnuit îi provoacă lui Douglas încurcături senzaționale. In cele din urmă ziaristul este obiectul unui scandalos proces. Biserica, raliată justiției britanice și „prietenilor animalelor", condamnă cu vehemență această crimă.

Ziaristul e cît pe aci să fie spînzurat. Pentru a se ieși din impas trebuie să se găsească o definiție a omului. Insfîrșit după ce se stabilesc atributele fizice și psihice ale omului printr-o lege britanică, încercatul ziarist este achitat.

Vercors folosește această relatare romanțată, complicată cu elemente împrumutate repertoriului romanelor polițiste, pentru a discuta calitatea de a fi om. Satira sa usturătoare vizează toate domeniile vieții sociale a Angliei secolului XX. O carte care se citește cu mult interes.

G. CUIBUȘ

THOMAS MANN:

„Casa Buddenbrook"

Scrisă la 26 de ani, aducînd autorului ei imediat faima și mai tîrziu chiar Premiul Nobel, „Casa Buddenbrook" nu constituie doar tabloul unui întunecat declin de familie, ci și un valoros rechizitoriu la adresa unei societăți care-și poartă în propria organizare cariul distrugerii sale.

Eliminînd prejudecăți, dulcegării sau slăbiciuni, Mann nu cruță nici o clipă familia de negustori Buddenbrook, al cărei eroi obsedați într-una numai de bani, de eleganță, de călătorii și renume, calcă permanent în picioare gingășia, valoarea, visele făpturii umane.

Volumul se încheie pe un dezolant și crîncen pustiu: șăgalnica Tony după două căsătorii făcute din meschine interese — și poate tocmai de aceea nereușite — e bătrînă și secătuită. Fiica ei, Erika, cu soțul în închisoare, e resemnată și umilită, un unchi e la balamuc, ceilalți capi de familie își dorm neputincioși somnul de veci.

Mîndra Gerda fuge înapoi la Amsterdam și celebra casă Buddenbrook — simbolul puterii acestei societăți înalte — se scoate în vînzare.

Nimic nu mai dăinuie din faima și avuția familiei Buddenbrook; rămîn doar regretele, dar ele nu stîrnesc mila nimănui. Fiecare personaj al casei Buddenbrook și-a purtat astfel viața încît și-a pregătit singur — conștient sau nu — acest trist amurg.

Ioana TUDOR

Ansamblul Sfatului Popular al Capitalei interpretînd cunoscuta „Ciocîrlie"

ȘTIINȚĂ

Familia „Liliputanilor" s-a înmulțit!

In ultimul timp, în Uniunea Sovietică s-au construit numeroase modele de automobile foarte mici, tocmai bune pentru una sau cel mult două persoane. Avantajele lor sînt: consumul extrem de scăzut de benzină, conducerea lor extrem de simplificată, comoditatea parcării și adăpostirii lor.

Iată, de pildă, (fig. 1) o mașină „liliput" de două locuri, care a fost construită de tîmplarul Gheorghi Semenov. In figurile 2, 3, și 4 sînt prezentate alte modele, construite tot de diferiți amatori din Uniunea Sovietică.

Toate aceste automobile au fost experimentate cu succes și au dat rezultate excelente.

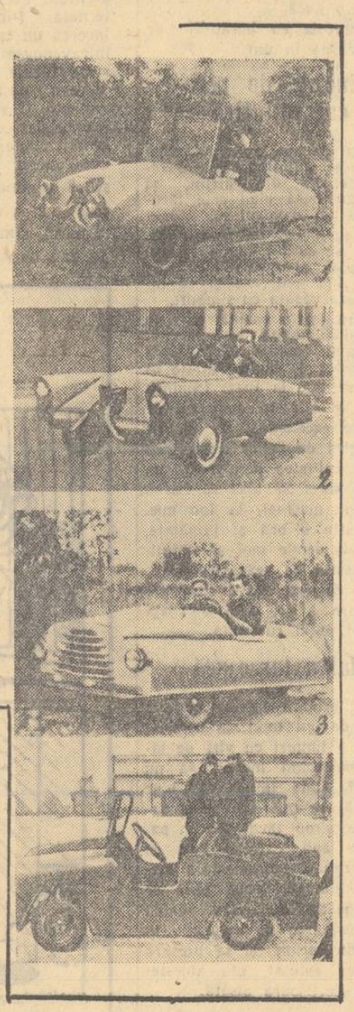

INSECTELE CONTRA-ATACĂ

In 1946 nu existau decît două specii de insecte care rezistau D.D.T.-ului și care constituiau un pericol pentru sănătate.

Astăzi există 32 de specii de insecte care sînt refractare efectelor acestui insecticid.

CHIMIA GÎNDURILOR

„Atomii marcați" — această denumire care, după cîte spun fizicienii, nu e tocmai corectă, — a pătruns totuși în public datorită puterii ei de evocare. Să luăm, de pildă, zahărul pe care l-ați pus în ceai. Un atom de carbon din cei mulți care formează zahărul nu e ca toți ceilalți; el a fost făcut să emită radiații. Asta înseamnă că oriunde s-ar ascunde, prin orice cotlon s-ar cuibări înăuntrul corpului nostru, el va fi ușor recunoscut datorită radiațiilor pe care le emite neîncetat.

Prin astfel de mijloace, oamenii de știință au început astăzi să alcătuiască „biografiile" amănunțite ale moleculelor chimice. Astfel, academicianul A. V. Palladin din Uniunea Sovietică a arătat care este rolul diferitelor substanțe în activitatea creierului. In acest fel, s-au făcut primii pași în ceea ce un ziarist sovietic numea „chimia gîndurilor". Prin aceleași metode s-a putut cunoaște cîtă vreme rămîn în plante și în animale diferitele substanțe alimentare. Albuminele din plante se elimină foarte repede, uneori după cîteva ceasuri. La om, jumătate din albuminele ficatului se reînoiesc în vreo două săptămîni.

Din nefericire, nu toate substanțele se reînoiesc atît de repede. Aici se ridică problema stronțiului, acel element care ca și fosforul, se acumulează în oase în urma experiențelor atomice, și care poate provoca cu timpul grave turburări.

Proteze pentru orbi?

Profesorul Norbert Wilner, creatorul cibernetichii, a prevăzut de curînd crearea protezelor pentru orbi. Faptul că impulsurile nervoase se propagă sub o formă asemănătoare cu curenții electrici a făcut pe neurologul american să încerce o experiență îndrăzneață. Sub anestezie locală, el a introdus în creierul unei paciente oarbe sîrme foarte subțiri ce atingeau centrii văzului. Legînd aceste sîrme de o celulă fotoelectrică, iluminarea celulei a creat oarbei senzația de lumină. Pacienta, Betty Corstophine, era oarbă de 18 ani. S-a tras concluzia că celulele creierului nu au degenerat, și pot fi stimulate. Savantul prevede posibilitatea creării de proteze vizuale pe principiul arătat, dînd ca pronostic termenul de 5 ani.

Utilizarea reactorilor în mine

Intrebuințarea reactorilor nu se limitează la domeniul aviației. S-a descoperit că gazele fierbinți (de 3500°) evacuate au proprietatea de a pulveriza rocile. Pe baza acestui principiu s-au construit în Uniunea Sovietică perforatoare cu jet de gaze fierbinți care au o viteză de perforare de 100 de ori mai mare decît perforatoarele mecanice utilizate în mod curent. Ele funcționează cu petrol și oxigen. Gazele arse atacă roca cu o presiune de 26 de atmosfere și o temperatură de 3500 grade. Răcirea dispozitivului se face cu apă. Diametrul găurii depinde de viteza jetului de gaze. Perforatoarele cu jet au comandă automată.

Se poate determina sexul urmașilor?

Inainte cu 25 de ani, biologul sovietic V. N. Șreder a descoperit că spermatozoizii au sarcini electrice diferite, după sexul urmașului. Ei ar putea fi deci separați pe cale electrică.

De curînd dr. Maxwell Gordon, de la Universitatea din California a făcut experiențe încununate de succes la iepuri. Separarea spermatozoizilor a fost făcută prin electroliză. Din spermatozoizii care s-au strîns la polul pozitiv au rezultat femele, iar din cei strînși la polul negativ au rezultat masculi, după fecundarea artificială. Această metodă va putea fi aplicată cu folos în domeniul creșterii animalelor.

Un laborator la 5210 metri înălțime

La Chacaltaya, în Bolivia de Sud, la 5210 metri înălțime, funcționează o stațiune de cercetări în domeniul razelor cosmice. Se știe că atmosfera absoarbe cea mai mare parte din aceste misterioase radiații sosite din univers, din toate direcțiile. De aici, necesitatea de a instala laboratoarele de cercetări la înălțimi cît mai mari, pentru ca stratul de aer să fie mai subțire.

ȘTIINȚĂ

PAGINA FEMEII

Colțul cosmeticianei

Ingrijirea dinților

In atenția acordată sănătății și frumuseții noastre, un loc important îl ocupă îngrijirea dinților. De bunăstarea lor depinde în mare măsură sănătatea noastră. Neîngrijiți, dinții se pot caria, iar cariile constituie de multe ori punctul de plecare al diverselor boli de stomac sau al reumatismului. De asemenea, ele pot provoca infecții grave.

Pentru a-i menține albi și sănătoși, dinții trebuie spălați în fiecare dimineață, după fiecare masă — dacă se poate — și mai ales seara, înainte de culcare, pentru a evita ca resturile de mîncare să rămînă în spațiile dintre dinți și fermentînd, să-i atace. Dinții trebuie frecați cu periuța, de la dreapta la stînga și invers pentru a curăța fața lor exterioară, apoi de jos în sus și de sus în jos pentru a curăța spațiile intermediare, după care se spală fața interioară a dinților, spre a se împiedica depunerea pietrei. După spălat, masați gingiile pentru a activa circulația sîngelui și a le descongestiona. Dacă suportați, faceți masajul cu periuța, dacă nu, cu degetul.

Periuța pe care o folosiți trebuie să fie suficient de aspră, dar să nu rănească gingia și să nu o facă să sîngereze. După fiecare întrebuințare ea trebuie spălată bine, stearsă și pusă la uscat în poziție verticală, cu părul în sus. După cum permite calitatea ei, odată la două săptămîni opăriți-o cu apă fierbinte pentru a distruge microbii. Oamenii de specialitate socotesc periuța din păr de porc superioară periuței nylon.

Pasta folosită trebuie să fie spumoasă. In comerț există diferite mărci ca: Odol alb, Odol roșu, Kalodont, Clorofila, Perla etc. De asemenea se găsește un săpun de dinți numit Dentol, o pastă de dinți specială pentru copii denumită „Nivea", precum și o pastă de dinți pentru fumători.

Pentru a evita îngălbenirea dinților — în special la marii fumători — spălați dinții odată pe săptămînă cu bicarbonat de sodiu. De două ori pe săptămînă înmuiați periuța în zeamă de lămîie și periați dinții, neuitînd să masați gingiile, care vor beneficia în mod deosebit de acest tratament.

La clătit întrebuințați o soluție antiseptică. Folosiți apa de gură Odol, Clorofila sau Perla, pe care le găsiți în comerț. Au un gust plăcut, mentolat, sînt răcoritoare și bactericide.

Iar ca încheere: pentru a menține dinții sănătoși și a evita toate inconvenientele și supărările cauzate de cariarea lor, cereți dentistului cel puțin de 3—4 ori pe an să vi-i controleze.

Sanda NOREANU

VĂZUTE ȘI AUZITE

Intr-un tramvai...

E o oră din zi (sau poate chiar mai multe), cînd e aproape inevitabil să urci într-un tramvai fără să primești un cot în coaste, un brinci pe unde se nimerește, fără să pierzi un nasture de la palton și fără să nu stîrnești ostilități, nu întotdeauna dintre cele mai explicabile. Sînt mici neplăceri, mici incidente, care nici măcar nu ne mai surprind, ele fiind de la sine acceptate odată cu costul biletului de tramvai.

Așadar, cele scrise mai sus nu slujesc decît drept introducere. Intrarea în subiect se face odată cu intrarea în tramvai prin ușa din față a remorcii, a unei femei căreia îi dă acest drept, pîntecul ei enorm și fuguiat, ceea ce — cum spun babele — anunță întotdeauna buletinul de naștere al unui flăcău.

Desen de Beca RIND

Iată însă că ivirea femeii deslănțuie pe loc furia unui tînăr mai intransigent în apărarea regulilor de intrare și coborîre în și din tramvai, decît însăși I.T.B.-ul, care a prevăzut unele concesii pentru infirmi, bătrîni și mame cu copii mici și... și mai mici, ca în cazul de care ne ocupăm.

Dar tînărul nu vrea să se lase înduplecat, are o singură ambiție: (pe care și-o exprimă într-un limbaj din ce în ce mai... colorat... mai pitoresc — ca să spun așa! —) să dea jos din tramvai femeia care se tot scuză, fără să știe că n-a greșit nimic — se tot explică apelînd la argumentul... de altfel foarte vizibil, în numele căruia și-a îngăduit, sărmana, să urce prin față.

Dar tînărul continuă s-o insulte, s-o someze să coboare, deși tramvaiul a și pornit din stație.

Femeia s-a refugiat într-un colț al platformei, ceea ce i-a adus suplimentar și o injurătură din partea aceluiași.

Un incident banal — o întîmplare banală — veți spune (și n-am să vă contrazic), ca atîtea altele la care ați fost martori...

Vedeți... tocmai aici am vrut să ajung, pentru că despre acești martori (masculinul plural nu este întîmplător folosit în acest caz de către subsemnata) aș mai avea ceva de spus... Mai precis despre lipsa unui anumit resort interior care, cînd funcționează bine, declanșează spontan acel elementar cavalerism al bărbatului, care nu suportă ca în prezența lui o femeie să fie insultată de către un alt bărbat — fără a-i lua apărarea. Și mai precis, solidarizarea tacită cu bădăranul sălbatec și îndeobște misoghin — rare ori lipsă la apel în vreun tramvai...

Știți cînd s-a calmat eroul — înconjurat de alți eroi — al acestei întîmplări întru totul auzită și văzută? Numai atunci cînd o altă femeie, foarte tînără, foarte drăguță, purtînd o nostimă pălărie, a intervenit... cavalerește în apărarea victimei — care — am uitat să vă dau acest detaliu: nu era nici frumoasă și culmea, n-avea nici pălărie! Ei, ce-i de făcut — criteriul estetic, se pare, este uneori hotărîtor la bărbați, în chestiunile de bună creștere.

P. S. — La drept vorbind însă, nici nu știu măcar dacă este exact așa, dar pentru a le stimula politețea, încerc să le ofer din complezență circumstanțe foarte aproximativ atenuante.

Sidonia DRĂGUȘANU

MODA

VINE PRIMĂVARA

SUS:

1) Bluză largă fără cordon, cu o garnitură de benzi late care-i formează caracteristica. Se poartă cu o fustă dreaptă uni.

2) Rochie din material pepit. Din croiala lateralelor iese un cordon, iar cutele mari de sub talie sînt libere, necălcate.

3) Vestă de culoare vie, cu revere mari, largă sus și strînsă în talie. Se poartă în chip de tunică peste bluză și fustă.

4) Haină trei sferturi cu dubiura ecosez. Guler larg, mînecile mari. Bluza simplă, închelată lateral cu nasturi.

JOS:

1) Rochie de stofă de culoare deschisă, croită pe corp, cu mîneci trei sferturi. Partea de jos e croită în clini mari, necălcați.

2) Taior fără guler, închis la 3 nasturi. Pe umeri, cuta mare, necălcată, pierdută pe piept, ce se termină în talie, strînsă cu un mic cordon. Fusta dreaptă.

3) Taior fantezi în dungi sau ecosez. Guler mare, buzunarele cu un joc de linii ce poate fi variat. Fusta e croită din grupuri de pliseuri și cute duble.

Desene de Tanizi PFENNINGS

Prin magazinele de confecții

(Urmare din pagina I-a)

— Știu că se poartă scurt. Totuși, pe mine nu mă avantajează îmbrăcămintea scurtă. Conformația corpului meu cere o îmbrăcăminte mai lungă.

Și involuntar cercetează tivul demiului (aici pare a fi cauza nemulțumirii). Intr-adevăr, așa cum am aflat, tivul de numai 5 cm. nu-i permitea să lungească prea mult, confecția probată. Trecînd peste acest amănunt, care la sugestia cumpărătoarei ar putea fi remediat de întreprinderile producătoare, în cazul nostru fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej", Eugenia Budișteanu este totuși bucuroasă de achiziția făcută. Nu același lucru poate spune prietena sa Elena Neagu, care ne-a mărturisit că nu poate beneficia de confecțiile frumoase și convenabile ce se găsesc de vînzare.

— Ghinionul meu! Sînt mărunță de statură. Și măsura ce mi se recomandă este 42/2, ca fiind cea mai mică existentă în magazine. Soluția s-ar găsi... Să apelez la confecțiile de copii.

Dar dacă aceasta poate s-o facă în cadrul anumitor articole, în ce privește confecțiile este un lucru mai dificil.

— Vă dați seama cum aș arăta într-un pardesiu de copil, ne-a spus ea în continuare.

Intr-adevăr, constitue o problemă cea ridicată de tovarășa Elena Neagu, deși asemenea cazuri sînt mai izolate. Nu s-ar putea oare găsi o soluție, mai ales că bărbații au fost privilegiați în acest sens?

Raionul cu rochii nu este solicitat. De ce? Răspunsul îl dau culorile și carourile neatrăgătoare ale țesăturilor din care sînt confecționate ca și linia lor destul de demodată. Ne spune deschis acest lucru însăși cumpărătoarea Georgeta Iordan, casnică, care deși a depășit vîrsta tinereții, nu ar purta o asemenea rochie.

Culorile! Culorile! O problemă mult discutată, dar nerezolvată după cum am aflat de la tovarășa Natalia Alexandrescu, responsabila raionului de confecții-femei de la magazinul universal „Victoria".

— Pentru primăvara aceasta aș dori să văd în raioane confecții din culori mai variate, pastel, care sînt în general cerute fiind moderne.

Această obiecțiune nu este neglijabilă, ținînd seama că tovarășa Natalia Alexandrescu exprimă un punct de vedere comun numeroaselor cumpărătoare care frecventează magazinul, lucru de care ne-am putut convinge chiar în acel moment al anchetei noastre.

— Cît de mulțumită aș fi fost — ne declară cumpărătoarea Elena Petrescu — **dacă pardesiul cu care m-am înnoit acum și pe care l-am găsit după multe peregrinări prin alte magazine, ar fi fost pe cît de modern și deosebit ca model, de o altă culoare. N-am avut însă ce alege din tonurile beige, gri și negru.**

In speranța că unitatea „Arta Modei" va ține seama de sugestia de mai sus, recomandăm cititoarelor „Magazinului" acest pardesiu, pe care-l veți putea recunoaște cu ușurință după mînecile cu colțuri și reverele mai puțin late și tighelite.

In ancheta noastră ținem cont de părerea cîtorva cumpărătoare, care ni se pare judicioasă și care se referă la anexele confecției. După cele auzite și constatate la unele confecții ce ne-au fost înfățișate, anexele sînt neglijate. Deși ar părea un lucru minor, nasturii, cordoanele, cataramele, de multe ori nu sînt în armonie cu confecția propriu zisă, fie să este vorba de calitatea lor inferioară sau de culoarea neadecuată.

După atmosfera pe care am găsit-o la raionul de confecții al acestui magazin, cumpărătoarele se pare că pleacă mulțumite, așa cum a dovedit a fi avocata Thais Diaconescu, deși era la prima confecție cumpărată. De aici femeile noastre se pot înoi pentru anotimpul de primăvară cu taioare fantezi din stofă tveed sau uni, taioare din kammgarn, gabardină, rochii din voal de lînă și catifea pentru ocazii, sarafane cu jachete și altele.

Nu același lucru am constatat la magazinul „București" și la cele de confecții de pe strada Lipscani și Bd. 6 Martie, unde primăvara nu a îndrăznit încă să intre: aspectul mohorît al raioanelor de confecții de femei, unde întîlnești modele demodate, paltoane groase, (cine le mai cere acum?) Aceste raioane nu atrag cumpărătoarele și vă mărturisim nu ne-a atras nici pe noi. Din aceste motive ancheta noastră s-a oprit aici.

Cleopatra RĂDULESCU
Ștefania BARBU

CURIERUL LAUREI

NATALIA BALTARU. Are 30 de ani, a fost nefericită în căsnicie, a divorțat. I s-a încredințat ei copilul, care astăzi are șase ani. Tînăra mamă ar dori să se califice într-o meserie pentru a-i creia condiții materiale de viață mai bune fetiței ei și cere un sfat: spre ce profesie să se îndrepte? Adaugă că n-are alte certificate de studii decît cel de șase clase elementare.

Spre a-ți putea fi într-adevăr de folos cu sfatul meu, ar trebui să știu și ce aptitudini ai și ar mai fi fost necesar să-mi spui dacă ai fi dispusă să-ți continui învățătura.

Altminteri, ce ți-aș putea spune decît că există femei taxatoare de tramvai, șoferițe, ospătare, casierițe, croitorese, cismărese, etc. etc. Ți-aș mai putea spune că există cooperative meșteșugărești de tot felul și că am văzut și femei cosar și zidar și sobar și aș mai putea continua astfel mult și bine, nefăcînd decît să repet, ceea ce nu mă îndoiesc că știi și dumneata. Cu alte cuvinte, meserii sînt cîte vrei, alege-o pe cea care crezi că se potrivește cu dumneata, ținînd seama și de constituția dumitale fizică.

Hotărîrea pe care ai luat-o de a-ți obține calificarea într-o profesie este foarte bună și dacă vei fi harnică și perseverentă sînt sigură că vei izbuti. Îți urez succes.

LAURA

Răspuns unei cititoare

Jachete trei sferturi pentru copii și tineret, în general largi, cu gulerașele mici și cu încheietori fantezi.

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

Salată de țelină

Țelina este una din cele mai valoroase legume de iarnă, ușor diuretică și bogată în săruri și vitamine, folositoare celor ce suferă de gută, reumatism, tensiune. Țelina se poate găti în numeroase feluri: mîncare caldă, cu carne, sau rece gătită cu ulei; musaca, țelină umplută, piure și sufleu de țelină. Foarte gustoasă este salata de țelină, care se poate pregăti cu țelina crudă sau opărită.

Se curăță 2-3 țeline frumoase și se rad pe răzătoare cu găuri mari. Dacă dorim să fie țelina mai fragedă se opărește cu apă clocotită, cu sare și se scurge imediat. Se rad deasemenea prin răzătoare cu găuri mari, 2 cartofi fierți și două mere curățate de coajă.

Se amestecă toate împreună și deasupra se toarnă un sos făcut dintr-un gălbenuș, o linguriță de muștar, ulei și puțin oțet sau lămîie. Se potrivește de sare.

Se așază în salatieră și împrejur se pun cîteva măsline, sau felii de gogoșari murați în oțet.

MENIUL SĂPTĂMINII

24 februarie — 2 martie

— Salată de țelină; cartofi cu brînză la cuptor; gogoși din aluat pripit.

— Supă de morcovi; varză cu tăiței; mere coapte.

— Rizoto cu mazăre verde (conserve); mîncare de pere cu smîntînă; cornuri cu nuci.

— Budincă de ciătite cu brînză de vaci; cîrnați pe fasole; biscuiți cu marmeladă.

— Ciorbă de sfeclă; lahnie de cartofi cu murături; halva turcească.

— Brînză cu smîntînă și mămăliguță; prune uscate cu carne; crochete de orez cu sirop.

— Ouă umplute în coajă; mîncare de gîscă cu castraveți; strudel cu mere.

Supă de morcovi (cremă)

Supa de morcovi ca și toate supele de zarzavat se poate pregăti, în lipsă de zeamă de carne, cu apa în care am fiert alt zarzavat, de pildă, fasole boabe, conopidă, mazăre, etc. In cel mai rău caz se poate face și numai cu apă. Se taie felii subțiri, jumătate kilogram de morcovi și se pun într-o cratiță să se înăbușe, cu o ceapă tăiată felii și o lingură de unt. Cînd morcovul începe să se moaie se pune sare și o linguriță rasă de zahăr. Se adaugă 3-4 cartofi mari, curățați și tăiați bucăți și 2 l. de lichid. Se lasă să fiarbă acoperit, la foc mic, vreo trei sferturi de oră. Se trece zarzavatul prin sită, se adaugă zeama, și se lasă să mai dea cîteva clocote. După ce a luat supa de pe foc, se drege cu un gălbenuș și se adaugă o bucată de unt proaspăt, cît o nucă.

Se servește cu bucățele de pîine prăjită în unt.

Mîncare de pere cu smîntînă

Să nu vă sperie combinația de pere și smîntînă. Este o rețetă încercată, din bătrîni, și foarte gustoasă cînd este făcută după tot dichisul ei.

Se aleg 1 kg. de pere nevătămate. Se curăță sau nu, după bunul plac al gospodinei. Se taie în felii potrivite și se îndepărtează cășuța cu simburi.

Se pun într-o cratiță cu un pahar și jumătate de smîntînă, care nu trebuie să fie prea groasă, dar de bună calitate ca să nu se taie la fiert. (Smîntîna ce se află în comerțul de stat este excelentă). Se adaugă 2-3 linguri de zahăr după gust și după calitatea perelor și un praf de sare. Se lasă să fiarbă pe colțul mașinei, la foc mic, cel puțin o oră și jumătate, pînă sînt perele moi și smîntîna e destul de scăzută.

Mîncarea este gata cînd are o culoare aurie, cum e coaja franzelei puțin rumenită.

Halva turcească

Se înfierbîntă într-o tigaie 2 linguri de unt topit, în care se prăjesc 4 linguri cu vîrf de făină, amestecînd mereu, să nu se ardă. Cînd făina este bine rumenită, se oprește cu 2 pahare de sirop făcut din 2 pahare de apă, care a fiert cu 200 g. zahăr. Se amestecă mereu, lăsînd să fiarbă pînă ce se îngroașă. Se așază caldă pe farfurie, cu o lingură, în formă de cartofi, și se presară cu zahăr vanilat, sau amestecat cu scorțișoară pisată.

Sanda MARIN

IN TOATE UNITĂȚILE COMERȚULUI DE STAT

Noi modele și culori de pălării bărbătești și de femei
produse ale fabricii de pălării Timișoara
se găsesc în toate magazinele și raioanele specializate din țară

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

ELVIRA B. — Pitești: Din cele semnalate de dvs. în scrisoare se pare că este vorba de acroparestezii în cadrul unui sindrom neurovegetativ, adică de tulburări circulatorii la nivelul extremităților. Ele pot fi provocate de cauze multiple și se înțelege că nu pot fi diagnosticate decît în urma unui examen clinic complet, întovărășit și de examene speciale de laborator. Pentru aceasta ar fi necesar să vă adresați unui serviciu de specialitate, eventual pentru a fi internată. Pînă atunci ați putea încerca un tratament cu: injecții intravenoase cu novocaină 1% steril făcute foarte lent. Puteți adăuga vitamina PP tablete, dimineața și seara cîte o tabletă. Bineînțeles că tratamentul trebuie urmat numai sub supravegherea unui medic care să vă observe și să conducă tratamentul. In plus mai puteți face băi calde la mîini, dimineața și seara (băi de apă cu sare) pentru ameliorarea circulației locale (cîte 10-15 minute).

L. A. — profesor Constanța: Artrozele sînt îmbolnăviri ale articulațiilor cu evoluție cronică, ce se manifestă prin deformații și sînt datorate unor cauze foarte diferite. Ele pot apărea adesea tot în urma unor lovituri (traumatisme) sau pot fi cauzate de infecții microbiene. Nu este însă obligatoriu ca bolnavul să sufere sau să fi suferit de sifilis sau de tuberculoză. Boala de care suferiți dumneavoastră nu poate fi diagnosticată prin corespondență.

L. P. din Slatina vrea să afle cărui fapt se datorește privirea piezișă și ce anume se poate face pentru a fi îndreptată.

Privirea încrucișată sau piezișă (strabismul) se datorește unei tulburări de funcționare a mușchilor care mișcă globii oculari. Ea poate apărea la cele mai diferite epoci ale vieții, atît la copii mici, cît și la persoane în vîrstă. Proasta funcționare a mușchilor este cauzată de obicei de presbiție (la copii), de miopie (la persoane mai în etate) sau de alte defecte de vedere ce apar la unul sau la amîndoi ochii. La copii, corectarea vederii reușește adesea prin restabilirea vederii normale, adică prin portul ochelarilor corespunzători. Se folosesc de asemenea exerciții ce au drept scop îmbunătățirea vederii la ochiul deficitar și întărirea mușchilor lui. Dacă măsurile enumerate nu dau rezultate, corijarea strabismului se face pe cale operatorie.

S. NICOLAE — Focșani: Tratarea părului cu „regenerator" nu este în general vătămătoare, dar este în schimb inutilă. „Regeneratorul" nu este în stare să redea culoarea naturală părului încărunțit. In anumite cazuri de încărunțire înainte de vreme (la tineri) se poate încerca tratamentul cu novocaină (după prof. Ana Aslan).

Dr. N. P.

MILICA

DE NELL COBAR

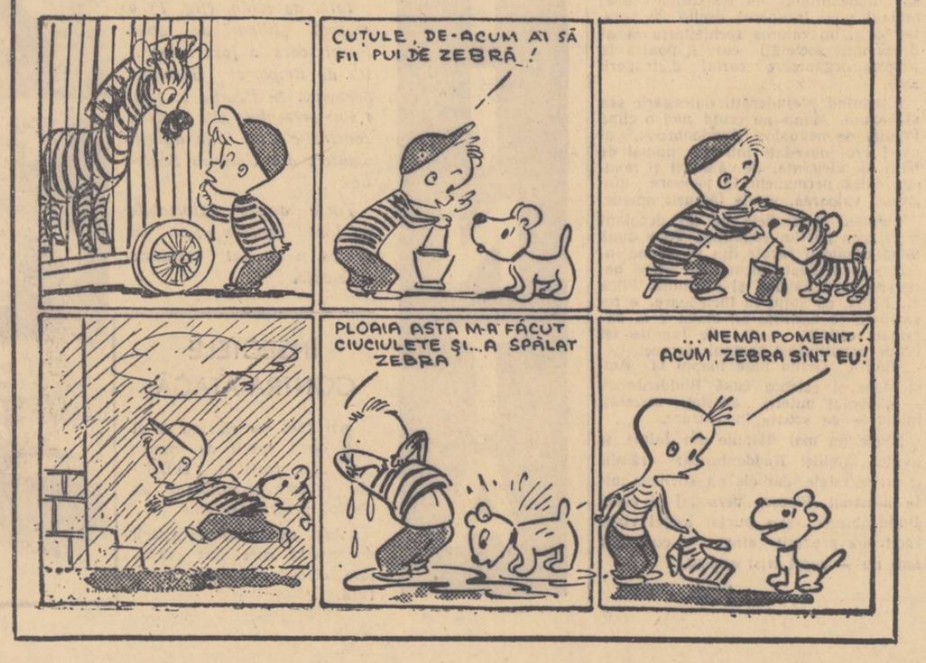

NELL COBAR

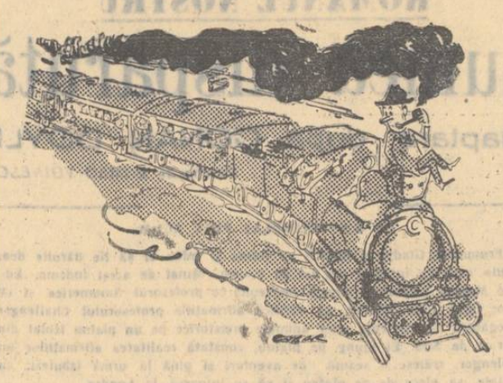

— Ce vreți? Mi-au tot spus să avansez în vagonul pentru fumători...

FRED GHENĂDESCU

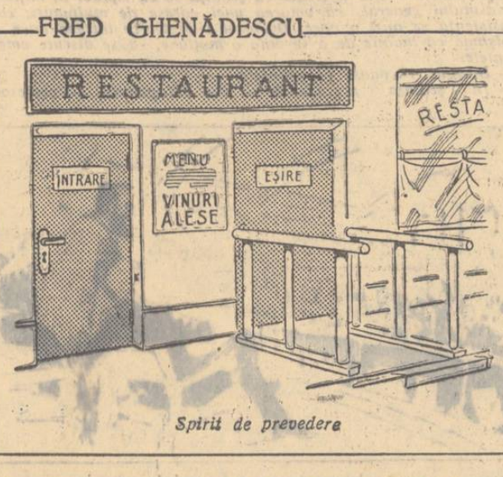

Spirit de prevedere

GETA BRĂTESCU

— Dragule, nu mă poți refuza: Vreau o pereche de pantofi și o geantă din pielea lui...

F. LEX

Cînd soția îmblînzitorului de șerpi are zi de spălat...

GH. CHIRIAC

— Tu la ce dans te înscrii?
— La ETC!!

H. GUTTMAN

— Acum, că l-ați reparat, o să prindă ceva?
— Desigur, mi-a și prins mina...

ȘT. MUNTEANU

— Vino mîine!

C. FLORIAN

— De ce a leșinat bătrînul?
— De emoție. Un tînăr i-a oferit locul în tramvai!

AL. CLENCIU

— Infine! De cînd îl pasc eu pe arbitrul ăsta!...

C. ARION

Fără cuvinte

GR. NICOLCEANU

— Curios, dar aș vrea să știu unde s-au ascuns azi toți porumbeii din Cișmigiu ??!..

L. ALFONS

Influența modei

DAN DUMITRESCU

— Dă-te jos puișor! Îți dă bunica dulceață.
— Știi că ești bine?! să cobor pentru o linguriță, cînd am aici trei borcane?..

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Jocul piramidelor

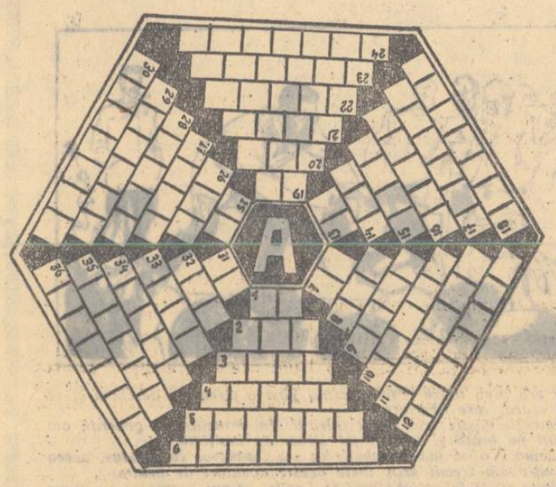

Inscrieți în fiecare căsuță cîte o literă pentru a obține cuvinte corespunzătoare semnificațiilor de mai jos. (Fiecare cuvînt rezultă prin adăugarea unei litere la anagrama precedentului; litera A intră în mod obligator în componența fiecărui cuvînt).

1) Articol. 2) Speli capul. 3) Instrument muzical. 4) Loc de odihnă pentru oi. 5) Gara din jocul copiilor... 6) Clarificat. 7) Lucrez pămîntul. 8) Exclamație de bucurie. 9) Din familie. 10) Oraș în R.P.R. 11) Fort. 12) ESPLA. 13) Campion. 14) A se odihni. 15) Diminutiv masculin. 16) Numeral. 17) Geantă. 18) Musafir. 19) Soarele rebusist. 20) Metal prețios. 21) A se desfășura. 22) Înfățișare, mers. 23) Margine. 24) Firesc. 25) Armăsar. 26) Literă grecească. 27) Puternic. 28) Rudă. 29) Listă de prețuri (pl.) 30) Dăruită. 31) Precum. 32) Crustaceu. 33) Magagiu. 34) Recrut. 35) Lațuri. 36) Munții din numele unui mare scriitor romîn.

Inițialele cuvintelor de la baza piramidelor citite în continuare, vor da numele unui scriitor sovietic, autorul piesei „Caleașca de aur" și al romanului „Pădurea rusească".

A. R. TURCESCU

LA MINUT

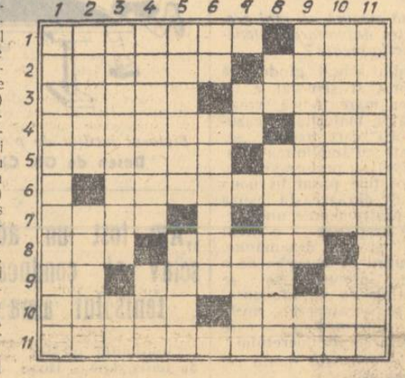

ORIZONTAL: 1) Cu surle și cu tobe — Roadele culturii. 2) Ard gazul de pomană — Tace ca peștele. 3) Bate-n lemn — Te îmbie la somn. 4) Îmi miroase-a bine! — Nume feminin. 5) Cu ei intri la apă — Cu ou și cu oțet. 6) La baza problemei. 7) Punct terminus pentru acțiunile începute joia — Localitate în Franța. 8) La botul calului — Coardă simțitoare la plural. 9) Pune mîna — A trage de păr — Se dă pe față. 10) La anul și la mulți ani! — A face de rîs. 11) Stă în caracter.

VERTICAL: 1) I s-a făcut figura. 2) I s-au tăiat picioarele — Cîntă-n strună. 3) Viță nobilă! — În pumni. 4) Îți dă fiori (pl.) — Lipici. 5) Se prind în cursă — Le găsești în piață. 6) Notă — Ca la moară. 7) În ziar — A solicita. 8) Posesiv — Film de scurt metraj. 9) Afară din cale — Udrea Elena. 10) Vorbă dulce (pl.) — Glorie eroilor. 11) Fără pereche.

Mihai CHIRICUȚĂ

ȚINE

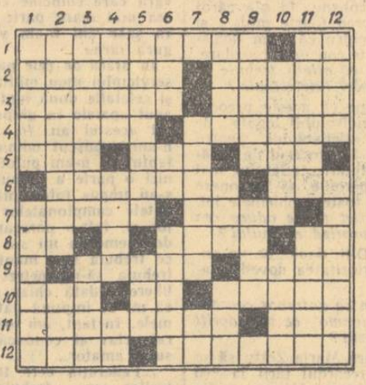

ORIZONTAL: 1) Reține mai ales partea bună a lucrurilor — Patru roman 2) Țin să vă prezint omagiul meu! — Ține împotrivă 3) Nu ține mult — Ține de locul de naștere 4) Preludiu liric care ține pînă la... căsătorie (pl) — Cuvînt ce se ține secret 5) Gest involuntar — Nu-i bună de nimic — Capabil 6) Conțin tot felul de însemnări — Plec afară 7) A ține o prinsoare — Susține că e singur 8) Acut! — O ține tot într-o goană! — Antimoniu 9) Se ține scai de pașii noștri — Ține toată iarna 10) Ține persoana doua! — Ține doar vocalele! — Pantaloni țărănești 11) Ține de gîndirea logică — Ține un cadou de la Paris! 12) O persoană la care îți — Ținute cu vorba.

VERTICAL: 1) Ținut în loc — A ține bine 2) Ține de sintaxă — Localitate în Banat 3) Formalist ce se ține neabătut pe drumul pedanteriei — Nu îți minte 4) Se ține pe deget — Tempo — Pană 5) Se ține în pas cu vremea — Ține de viață 6) Localitate în Japonia — Este redus de două ori! — Se ținea de rochia bunicii 7) Ține de cald — Posed 8) Conține o mie de kilograme — Ne ține în brațele somnului — Riu în Asia Centrală 9) Ține piept atacului — Te ține la suprafața apei 10) Ține de domeniul fanteziei — Te-a ținut în brațele-i ocrotitoare 11) Țin nasul pe sus! — Ținut în clorură de sodiu 12) Se ține contra vîntului — Un obraz ținut cu cheltuială.

Luizi Graeser

Mări fără oceane

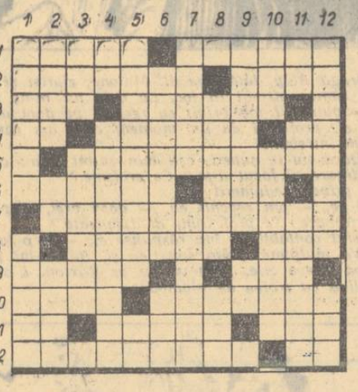

ORIZONTAL: 1) Cînd dorul e mare — Și cînd mama e mare. 2) Verbul celui ce fuge înapoi în goană mare — Unde dormea mama mare. 3) Nu e mare — Gonesc pe mare. 4) Cal de pe malul Mării Negre — Cele mai mari viețuitoare ale apelor — Odinioară. 5) Mare cruzime! 5) Femei mari! — Venus ieșită din spuma mării. 7) De ale celor de pe mare. 8) Glumeț nevoie mare — Companie mică. 9) Nume feminin oriental — Ramură poetică. 10) Păsări alergătoare din Australia — Se spune că ar fi fost țara celor fericiți. 11) La intrarea în Marea Roșie — Mare și îmbujorată — Nume feminin. 12) Nelipsite de la marile serbări — Măsură agrară.

VERTICAL: 1) Oștire mare — Bilă mare. 2) Semănă nevoie mare — Enorm la sfîrșit — Pasiune mare. 3) Mare, mări, marinari și... așa mai departe — Nu se spun în gura mare! 4) Mărimea: 1.00 m.p. — Chefuri mari. 5) Așa cum vine apa mare — Necaz mare 6) De culoarea aurului — Mări. 7) Încă un necaz mare — Rege vizigot. 8) Grăsime — Acei. 9) Nimfe ale mării — Soare egiptean și... rebusist. 10) A se ivi — Cădere mare de apă. 11) Comparativ pentru mic și mare — Mioare mari — Lipsită de îndrăzneală. 12) For cultural de mare prestigiu — Riu într-o țară fără mare.

A. AUERBACH

Monoverb

(3-11)

I. LOCKAR

ȘAH

Manuscris șahist arab descoperit la Sarajevo

O revistă iugoslavă, sosită recent la redacție, publică sub semnătura maestrului de șah Nedeljkovic, un articol consacrat unei interesante descoperiri făcute în cursul anului trecut la Sarajevo, în Iugoslavia. Este vorba de găsirea unui manuscris arab din secolul al XV-lea care se ocupă pe larg, într-unul din capitole, de problemele jocului de șah.

Lucrătorii secției de literatură și lingvistică a Institutului Oriental din Sarajevo, în posesia cărora se află manuscrisul, au găsit volumul la o familie din Sarajevo. Cartea are format mic, e legată în piele, iar paginile sînt scrise caligrafic în limba arabă.

Cartea are patru capitole, din care ultimul se ocupă de șah, pe cuprinsul a 56 de pagini. Numele autorului lipsește de pe manuscris. Se găsește însă notat anul scrierii cărții (897, după calendarul mahomedan, sau 1491, după calendarul nostru). Titlul cărții șahiste este: „Un musedsch al Kital fi naki ei ival" sau, în traducere liberă, „Exemple de dezlegări de probleme de șah".

În cuvîntul înainte, pentru a-și asigura probabil libera difuzare, autorul arată că biserica mahomedană permite jocul de șah și își exprimă părerea că și profetul Mahomed a îndrăgit acest joc. Manuscrisul conține diferite păreri și povestiri despre jocul de șah. E remarcabil faptul că în această culegere se arată cum se pot rezolva probleme speciale de șah — probabil probleme feerice — cu ajutorul cunoștințelor de matematică și astronomie! Manuscrisul conține de asemenea numeroase mansube cu diagrame și relatări ale poziției.

Manuscrisul pomenește și cîteva versuri ale unui poet arab, în care se spune că unii oameni cînd se duc să bea vin păsesc ca turele (adică într-o singură direcție) iar cînd se înapoiază merg ca reginele (adică pe mai multe direcții).

O parte a manuscrisului șahist găsit la Sarajevo este consacrat maeștrilor de șah ai timpului. Se pomenește între altele de un puternic jucător Nissam Adoșemi (în limba arabă „Persanul") care a dat un simultan de trei partide, între care două oarbe, fără să vadă tabla de șah!

Mult spațiu este acordat și maeștrilor de șah arabi din secolul al X-lea. Se reproduc, între altele, sfaturile lui As Suli (mort în 946) în legătură cu necesitatea folosirii raționale a figurilor, practicării unui joc sistematic, bine gîndit, feririi regelui propriu de atacuri în locuri deschise.

Referindu-se la diferite popoare care au cunoscut focul de șah, autorul manuscrisului își exprimă părerea că sînt adevărate cuvintele care se spune că Aristotel le-ar fi adresat elevului său Alexandru cel Mare: „Dacă te simți singuratec ca un străin în lume, atunci joacă șah. Acest joc îți va întări spiritul și te va sfătui la pregătiri de războaie".

Fără îndoială că studierea acestui manuscris va aduce valoroase date noi pentru cei ce studiază istoria jocului de șah.

FILATELIE

Emisiuni noi peste hotare

ALGERIA — în seria „stemele orașelor", a apărut o marcă de 6 franci reprezentînd stema orașului Alger.

ARGENTINA — o marcă de 1 peso, poștă aeriană, cu prilejul Săptămînii internaționale a corespondenței.

— O marcă de 40 centavo, pentru cincuantenarul industriei petrolifere.

BRAZILIA — o marcă de 2,50 cruzeiros, la centenarul filozofului francez Auguste Comte:

— o marcă de 2,50 cruzeiros, pentru centenarul orașului Sao Carlos, din statul Sao Paolo;

— o marcă de 10 cruzeiros în folosul leprozeriilor din Brazilia.

R. CEHOSLOVACĂ — 2 mărci (30 și 60 haleri), cu prilejul morții președintelui Antonin Zapotocky; idem o colită (2 koroane);

— 4 mărci policrome pentru „Ziua mărcii poștale" (costume naționale din diferite regiuni).

R. P. CHINEZĂ — 5 mărci (4, 8, 20, 22, 32 yeni) în cinstea celei de a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

FINLANDA — o marcă poștală de 30 mărci, pentru a 40-a aniversare a independenței;

— o marcă de 30 mărci cu prilejul morții compozitorului finlandez Jan Sibelius.

R. D. GERMANĂ — Pentru fondul ridicării unor monumente eroilor națiunii, 3 mărci cu suprataxă (20+10, 21+15 și 40+20 pfenigi) înfățișînd pe: Ernst Thalmann, Rudolf Breitscheid și Paul Schneider. A fost tipărit și un plic prima zi cu inscripția: „Lupta pentru reunificarea națională este problema întregului popor german".

La cererea mai multor cititori, redacția noastră a hotărît prelungirea termenului de depunere a răspunsurilor la concursul „100 de întrebări despre patria noastră", pînă la 10 martie inclusiv (data poștei)

POȘTA-REBUS

Lt. major OCTAVIAN BOCANCEA: 1) Aveți o anumită ușurință la încrucișare. Vă sfătuim să tratați teme în genul celora care apar în revistă și să fiți ceva mai atent la alegerea cuvintelor introduse în careu. 2) Vom publica unele mono. verbe și criptografii

AURELIA URZICA: N-am primit primul material. 2) Dintre cele trimise acum n-am putut reține niciunul — „Evoluție" nu-și justifică titlul.

STAN CRISTEA: Felicitările ne-au ajuns prea tîrziu pentru a le putea întrebuința. Am reținut unele golfuri de cuvinte. Vom alege probabil o criptografie.

V. DUMITRESCU: „Inecsplozibile", „Drăgușul", „Rotăriș", fac joc nepublicabil. Încercați pe spații mai mici și cu cuvinte într-adevăr tematice.

ALEXANDRU RUSU — Stupini: 1) Fotografiile nu corespund. 2) Jocurile sînt cunoscute.

NICU SBUCHEA — Hateg: Medicina în careu conține cuvinte greșite. 2) Am reținut jocul magic.

PETRIȘOR MIHAI — București: Mai avem o „Matematică" ce-și așteaptă rîndul. „Acvatică" e prea simplu. Mai trimiteți, deoarece dovediți calități în interpretarea tematică

PUIU MARINESCU — Bacău: „A venit iarna" cu „izbeală" dar fără temă...

IOAN ROMAN — Sibiu: „Încercările rebusiste" trimise nu depășesc stadiul încercărilor...

ENACHE NICOLAE — București: „Zoot" și „Esur" sînt prea mult pentru „Puțină istorie".

Rebus—Magazin
BON Nr. 1-2

Stațiunile balneo-climatice

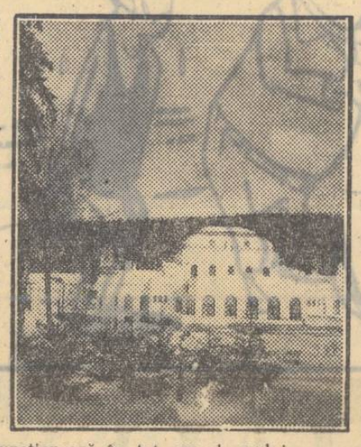

BORSEC, BUZIAȘ, VATRA DORNEI, tratează bolile de inimă, tensiune arterială, boli de vase, tulburări circulatorii periferice etc.

Afecțiunile glandei tiroide se tratează la stațiunea BORSEC.

Sinuzitele, astmul și emfizemele pulmonare se tratează la stațiunea GOVORA.

Boli de femei și reumatism se tratează la stațiunile SOVATA, BAZNA, OCNA SIBIULUI și EFORIA.

Aceste stațiuni funcționează în tot cursul anului.

Bolnavilor care merg pe cont propriu li se acordă **tarife reduse** în acest sezon.

Se asigură masă, casă și tratamente în bune condițiuni.

Adresați-vă direct la Stațiuni, pentru informațiuni suplimentare sau la Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale telefon 1.03.30—2.31.78 int. 78.

AVIZ IMPORTANT!

In cinstea zilei de 8 Martie

Magazinul „COSMETICA"

din Bd. 6 Martie nr. 5

în cadrul expoziției de prezentare a produselor cosmetice, va da, zilnic, pînă la 10 martie a. c., consultații gratuite cumpărătoarelor, cu cosmeticieni specialiști.

SPORT magazin

VARIETĂȚI

In loc de jucător...

Clubul englezesc de fotbal „Sunderland" a achiziționat pentru suma de 200.000 dolari un jucător valoros, pe nume Daniel. La noul club, Daniel n-a corespuns însă în primele jocuri în care a fost întrebuințat și, în consecință, a devenit „rezervă". De jucat nu mai joacă acum, dar însoțește echipa în toate deplasările ce le face aceasta, în calitate de... hamal.

Să recunoașteți că pentru asemenea treabă suma cu care a fost achiziționat e într-adevăr fabuloasă!

O „călăuză" a ciclistului

La Paris a apărut o cărțulie — o călăuză a ciclistului. Autorul ei este un oarecare Jose Moffret. Ea se adresează în deosebi acelora care vor să devină campioni ai lumii. Cu tonul cel mai serios cu putință, autorul recomandă, printre altele: „Sportivul ciclist trebuie să aleagă între logodnică și bicicletă". „In zilele cu soare torid, pune-ți pe șapcă o foaie de varză". „Nu te gîndi niciodată c-ai vrea să bei și ai să uiți că ți-e sete". „Dragostea — este venin pentru ciclist". Iar în încheiere, Moffret subliniază încă odată categoric: „cel mai bine este ca pînă la încheierea carierei lui, ciclistul să nu aibă decît o pasiune — bicicleta".

Pînă la 106 ani

Celebrul boxer negru Joe Louis, fost campion mondial la toate categoriile, are de furcă cu autoritățile fiscale din S.U.A. După cum relatează presa străină, Joe Louis a fost obligat să plătească statului suma de 1.250.000 dolari în rate de cîte 20.000 dolari pe an, în contul impozitelor ce nu le-a achitat în timpul carierei lui de pugilist profesionist. Potrivit ziarelor, în cei 17 ani cît a boxat Joe Louis ar fi cîștigat 4.406.721 dolari, din care însă el s-a ales doar cu o sumă infimă, restul fiind împărțit între manageri și organizatori.

Chiar dacă ar avea posibilitatea să plătească cei 20.000 dolari anual (lucru foarte puțin probabil, dată fiind actuala lui situație materială) lui Joe Louis — acum în vîrstă de 44 ani — îi vor trebui aproximativ 62 de ani ca să achite această datorie; adică contul lui va fi lichidat cînd va împlini... 106 ani.

După ce a cîștigat 10 medalii de aur

Celor mai mulți numele lui Jim Thorpe le este necunoscut. Totuși, trebuie amintit că el a purtat mult timp titlul de cel mai mare atlet al lumii, care i-a fost acordat în mod îndreptățit în urma unei excepționale performanțe realizată în cadrul Jocurilor Olimpice din 1912.

Participînd la proba de decatlon, Jim Thorpe a izbutit să cîștige toate cele zece întreceri, obținînd zece medalii de aur. Totodată, Thorpe a fost un excepțional jucător de rugbi american și basebal.

Reîntors în Statele Unite, Jim Thorpe a acceptat după un scurt timp să primească un premiu după un joc de basebal, fapt pentru care a fost declarat profesionist. Ulterior, din cauza sărăciei, a ajuns să-și vîndă medaliile de aur cîștigate la Jocurile Olimpice și apoi să recurgă la diferite subterfugii pentru a-și asigura existența.

Interesant este amănuntul că acest excepțional atlet era de origină indian (piele roșie), se numea în realitate Wa Thon Chuk și aparținea tribului Sioux. Jim Thorpe a murit în anul 1953 în complet anonimat și sărăcie.

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERĂ"

★

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 7.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 7.60.10, interior 1400.

Ca antrenor coordonator la „Dinamo": maestrul sportului Al. Stoenescu (stînga) la sfat cu un grup de atleți dinamoviști (de la stînga la dreapta): Dan Stoian, Ileana Zilly, Paul Păunescu, Maria Zottu și Ilie Savel.

Fotografia: Mihai POPESCU

Cu maestrul sportului Al. Stoenescu

mai puțin despre el și mai mult despre alții

Marți 19 august 1958. La Stockholm porțile stadionului olimpic s-au deschis pentru prima zi a campionatelor europene de atletism. Festivitate inaugurală. Defilează participanții. Iată, acum trec prin fața tribunelor, culegîndu-le aplauzele atleții țării noastre... In patrie, în vremea asta, în fața aparatelor de radio s-au strîns, nerăbdători și puțin emoționați, iubitorii de sport. Se așteaptă primele rezultate de la marea confruntare atletică pe care fiecare le dorește vestitoare de bune comportări ale reprezentanților noștri. Cine ne reprezintă? Este exact ceea ce ne-am propus să aflăm începînd de astăzi, cînd interlocutorul nostru este maestrul sportului Alexandru Stoenescu.

Mai întîi să-l prezint celor ce nu-l cunosc, supunîndu-le o sumară „carte de vizită", pentru că de astă-dată vom scrie mai puțin despre el și mai mult despre alții

Vîrsta? 30 de ani. Specialitatea atletică? Sprintul: 100 și 200 metri. Performanțe? 10 sec 6 și respectiv 21 sec. 7. De 27 ori campion republican la 100 m., 200 m. și ștafete. Distincții sportive? Maestru al sportului din 1951, din prima serie de maeștri ai sportului din țara noastră, deținătorul carnetului nr. 4...

Suficient pentru o „carte de vizită"? Fără îndoială! Dar într-un colț mai adaug cîteva cuvinte, pentru întregirea prezentării: Al. Stoenescu e un interlocutor cu care nu te plictisești pentru că știe să vorbească și... are ce spune.

★

Din discuția avută zilele trecute, să încep pentru dvs. de la întrebarea:

— In ce stadiu de pregătire se află atleții noștri „candidați" pentru campionatele europene?

— Răspunsul îl puteți afla de simbăta asta *(n.n. de azi)*, cînd încep campionatele de sală ale R.P.R., la care iau parte în general toți atleții noștri fruntași la viteză, sărituri, greutate și garduri. Aceste campionate reprezintă sfîrșitul primei etape de pregătire a anului: pregătirea de iarnă.

— Ce va urma?

— Pregătirea de primăvară, cu verificarea în jurul datei de 1 mai, odată cu începerea campionatului diviziei de atletism; apoi campionatele republicane, la București (la jumătatea lunii iulie) și două săptămîni mai tîrziu ultimul examen: meciul cu reprezentativele Norvegiei, la Oslo...

— Și după aceasta...?

Interlocutorul meu nu se lasă încurcat de întrebare și nici stînjenit:

— După aceasta? Vor mai rămîne la Oslo (pentru acomodare cu clima suedeză) cei care se va fi hotărît că vor face deplasarea la Stockholm, iar ceilalți... vor reveni în țară.

— Dacă ar fi să vă pronunțați astăzi, cine credeți că vor fi cei care vor pleca la Stockholm?

— Să începem cu fetele, că-i mai politicos: Sînt „candidate" Iolanda Balaș (înălțime), Ana Roth Coman (greutate), Ana Șerban (80 m. garduri), Elisabeta Buda (800 m.), Alexandra Sicoe (400 m.), Maria Diți (suliță)... Iar la băieți: I. Wiesenmayer (400 m.), Vamoș Zoltan (800 m.), C. Grecescu (5000 m.), Mircea Ursac (400 m. garduri), Aioanei, Strezelbinski sau Bădici (unul dintre ei — la 3000 m. obstacole), A. Demeter (suliță), N. Răsăcănescu (ciocan), A. Raica și N. Ivanov (greutate) și poate Manolescu (dacă aruncă peste 55 m., la disc)...

— „Candidate" și „candidați". Dar cu șanse mai mari pentru performanțe de onoare la „europene" spre care opinați?

— La fete Iolanda Balaș și Maria Diți — ambele pentru locul I, iar la băieți I. Wiesenmayer, N. Răsăcănescu și A. Raica ar putea să se claseze onorabil — eventual, Wiesenmayer chiar în primele trei locuri, în proba de 400 m.

De la aceste aprecieri asupra valorilor și șanselor individuale ale atleților noștri fruntași în marea confruntare din Suedia, m-am simțit tentat să solicit interlocutorului meu o situare a atletismului nostru în concernul european. Maestrul sportului Al. Stoenescu s-a supus și acestei cerințe, dar numai după ce a ținut să sublinieze, cu tot dinadinsul, că-și va spune punctul lui de vedere — se pare oarecum diferit de-al altora dintre specialiștii noștri în materie.

— La campionate, bătălia principală se va da între atleții din patru țări: U.R.S.S., Polonia, Anglia și Germania, care au veleitățile cele mai mari. Urmează un „pluton" în care sînt cuprinse Finlanda, Franța, Italia, Suedia, Ungaria și Cehoslovacia, iar în lotul imediat următor noi, Iugoslavia, Norvegia, Bulgaria și mai puțin, Belgia.

In ierarhia aceasta, am ținut seama de creșterea marcată de atletismul nostru pe plan continental, care se va reflecta în comportarea în general mai bună ce o scontez de la atleții noștri la campionatele de la Stockholm.

Discuția cu Al. Stoenescu n-a putut fi limitată strict în jurul „europenelor" anului de față. Mai întîi pentru că nu asta mi-a fost intenția și apoi... pentru că interlocutorul meu s-a dovedit (așa cum de altfel scontasem) o „mină de aur" pentru o discuție asupra atletismului nostru. Și iată, cronologic, întrebările și răspunsurile ce-au urmat:

— De ce lotul atleților noștri fruntași e atît de „subțire"?

— Cauze mai frecvente aș spune că sînt două:

1) O bună parte dintre atleții tineri, care au dovedit calități, sînt atrași spre practicarea altor sporturi. De pildă, discobolul Dinescu, care a optat pentru baschet, săritorul în lungime Băloiu (6,80 m. ca junior) vrea să joace fotbal, etc.

2) Infumurarea și neseriozitatea în pregătire, care fac să se rateze elemente promițătoare la un moment dat. Aici aș putea să vorbesc despre Iuliu Karandi (400 m.), despre Lucian Purdea (fost recordman la înălțime juniori și cu mari perspective la greutate și disc), Rusu Teodor care a fost o „speranță" ca junior (800 m. și 1500 m. obstacole) iar ca senior nu contează...

— Competițiile de masă alimentează în suficientă măsură lotul atleților fruntași?

— Nu, și asta pentru că se admite participarea la aceste competiții și a sportivilor care au obținut performanțe. Competițiile de masă ar trebui deschise numai celor ce n-au practicat atletismul sau începătorilor. Cînd aceștia vor simți gustul victoriei, vor găsi aici stimulentul ca să persevereze și să se afirme în atletism. Acum însă obișnuit calea spre victorie le e oarecum barată la început și de aceea mulți dintre ei după ce păsesc prima oară pe un stadion apoi... îl uită.

— Ce altă măsură ați mai preconiza pentru dezvoltarea atletismului de performanță?

— In stadiul actual gîndesc că între juniorat și seniorat e un decalaj prea mare. Adică vreau să spun că în majoritatea cazurilor „juniorii" care trec la „seniori" (odată cu împlinirea vîrstei respective) au performanțe cu care nu pot ține pasul în noua companie. Și din această cauză atletismul nostru pierde unele elemente de preț care — e drept — se lasă și ușor dezamăgite. Oricum, pentru că e vorba de o realitate, aș propune să se țină seama de ea și, în consecință, să se organizeze unele competiții intermediare, care le-aș spune rezervate tineretului...

— Care este atletul romîn cel mai reprezentativ?

— Eu aș vorbi despre atleții cei mai reprezentativi și iată de ce: ca longevitate este maestrul emerit al sportului Dinu Cristea, ca valoare de reputație mondială, maestrul emerit al sportului Ion Moina. Iar dintre actuali: Iolanda Balaș, I. Wiesenmayer, cărora probabil li se va alătura și Maria Diți, după ce va participa la mai multe concursuri cu caracter internațional.

— Cu cele mai mari resurse (pentru viitor)?

— Gh. Ciobanu, în ale cărui posibilități cred foarte mult, și asta... nu pentru că l-am descoperit eu în niște concursuri școlare.

— Credeți că atleții trebuie să aibe preocupări intelectuale?

— Aș spune că aceste preocupări sînt indisolubil legate de practicarea atletismului, pentru că ele ajută la procesul de învățare, face gîndirea atletului mai ușoară, îi permite să acționeze mai ușor în toate problemele lui.

— Care atlet poate aduce cea mai mare surpriză a anului?

— Maria Diți, dacă... se va antrena cu seriozitatea dovedită anul trecut.

— Și acum ca antrenor coordonator la „Dinamo" ce vă doriți pe anul acesta?

— Ca tînăra Maria Zottu să se apropie de recordul țării la 100 metri, ca Mircea Ursac să fie printre finaliștii de la „europene" (400 m. garduri), ca și Wiesenmayer...

Interlocutorul meu a avut apoi o mică ezitare, care a durat cît un clipit, după care a continuat sigur: la ștafeta 4x100 băieți să se realizeze un nou record republican (sub 41") și, eventual, să fac parte și eu din această ștafetă: schimbul trei, ca deobicei...

De aici, cu maestrul sportului Al. Stoenescu n-a mai fost chip să mai vorbesc despre atletism (de fapt, nici despre altceva). S-a ridicat, s-a uitat grăbit și fugar la ceas, s-a scuzat politicos: „Știți, e cam tîrziu și nu vreau să fiu așteptat la antrenament...", pentru ca odată pe coridorul redacției să țîșnească ca la un start pe un 100 metri creditat cu timpul în jurul lui 10'6". N-a mai fost chip să mă țin de el...

B. BERCEANU

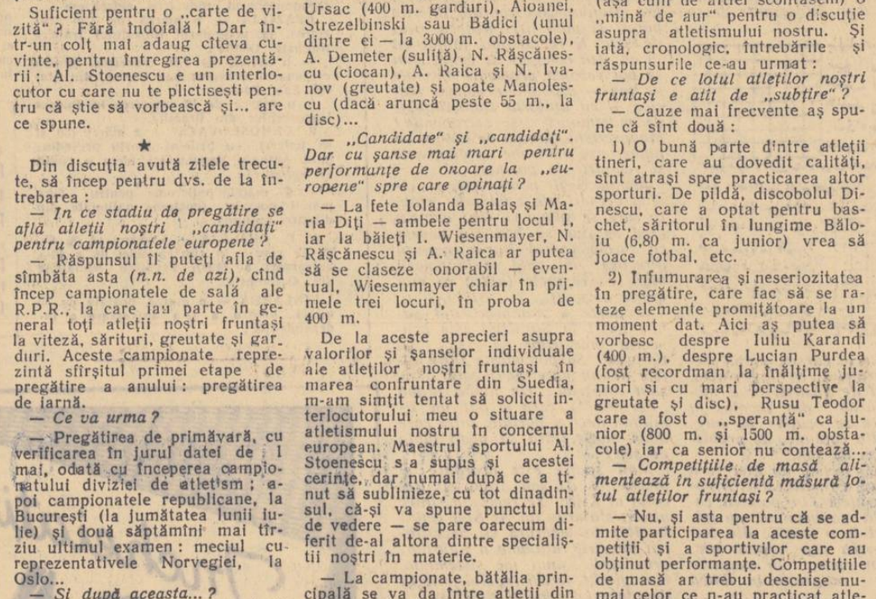

Pronosport

Cititorii răspund la ancheta noastră

„Ce propuneți pentru ridicarea nivelului fotbalului romînesc?"

Incheiem astăzi publicarea răspunsurilor primite la ancheta noastră: „Ce propuneți pentru ridicarea nivelului fotbalului romînesc?".

In numărul viitor vom prezenta concluziile ce se degajă din scrisorile ce ne-au fost adresate — expresie a preocupării maselor largi pentru progresul acestui sport, atît de popular în țara noastră.

Antrenori străini în prima categorie

Tov. inginer MIRCEA POPP din București, str. Bolintineanu nr. 5, propune printre altele:

„Cluburile de fotbal din prima categorie să aibă latitudinea de a angaja antrenori străini. Această măsură nu trebuie să afecteze moralul antrenorilor autohtoni. Ar fi greșit ca aceștia să considere că sînt înlăturați din munca de instruire a fotbaliștilor fruntași. Ci, din contră, să fie bucuroși că au posibilitatea ca, urmărind activitatea acestor antrenori străini, să-și îmbogățească bagajul de cunoștințe".

Nivelul fotbalului se poate ridica prin muncă

Tov. IOAN RĂGĂLIE din Deva, str. Tribuna Solomon 8, ne-a făcut cunoscut că de aproape 10 ani studiază căile care ar putea duce la prosperitatea fotbalului nostru. Ca rezultat al acestor preocupări a ajuns la un studiu de peste 1000 de pagini. „Această lucrare" — ne scrie interlocutorul nostru — prezentată parțial conducerii C.C.F.S. nu a găsit ecoul necesar, astfel că nici azi după 3 ani de la primele prezentări ale lucrării nu am primit răspuns."

Ce cuprinde acest studiu, firește, nu putem reda în aceste cîteva rînduri. Din „expunerea de motive" reținem, totuși, următoarele: „Fotbalul nu-și poate ridica valoarea prin alcătuirea fericită sau inspirată a echipei... ci prin ridicarea valorii individuale a jucătorilor, sudarea acestor valori și reimprospătarea cadrelor. Nivelul fotbalului nu se poate ridica fără muncă, indiferent de capacitățile chemate la ridicarea acestui nivel..."

Un campionat internațional al R.P.R.

Din scrisoarea tov. HUSZAR ADALBERT, din București, str. Praga nr. 1, care se numără și el „printre sutele de mii de amatori ai fotbalului" din țara noastră, publicăm următoarele propuneri:

— Organizarea unui campionat (cupă) internațional cu participarea mai multor echipe străine, sub denumirea de campionatul (cupa) internațional de fotbal al R.P.R. (analog cu cel de la atletism) sau campionatul internațional de fotbal al orașului București.

— Cointeresarea jucătorilor printr-un sistem de recompensă (premiu) pentru cei mai buni jucători... Bine înțeles cu respectarea normelor de amatorism. Acest stimulent să se aplice la toate categoriile din campionatul de fotbal.

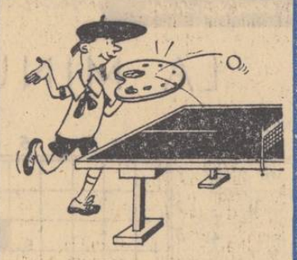

Pictorul jucător de ping-pong.
Desen de Gh. CHIRIAC

„Am fost un adevărat sclav al conducătorilor tenisului amator"

Cunoscutul jucător australian de tenis, Lewis Hoad, care șase ani a făcut parte din faimoasa echipă a Australiei, a început recent să-și publice „memoriile" în revista franceză de specialitate „Tennis de France". Din confesiile lui Hoad — astăzi jucător profesionist — vom reproduce unele pasaje care vor reflecta cum este practicat „amatorismul" într-o țară capitalistă.

„De la vîrsta de 17 ani am jucat tenis de-a lungul întregului an, plecînd în aprilie în Europa, apoi în iulie în America, înainte de a reveni în octombrie în Australia, pentru sezonul nostru de vară care coincide cu iarna în cea mai mare parte dintre țări. In șase ani n-am văzut o singură iarnă.

In afară de cele patru luni ale serviciului meu militar în 1954, și celelalte două luni în care am avut spatele în ghips la începutul acestui an *(n.n. în 1957)*, n-am cunoscut odihna, pe lîngă faptul că n-am putut dispune de nici o parte a timpului meu. Mi s-au impus totdeauna locurile și datele campionatelor la care să joc și, într-o oarecare măsură, de asemenea mi s-a impus ceea ce trebuia să mănînc și cum trebuia să-mi petrec momentele libere. Odată chiar s-a încercat să mi se impună data căsătoriei mele. In fapt, am fost un adevărat sclav al conducătorilor tenisului amator...

...Federația cere tuturor jucătorilor care trebuie să plece (n.n.: e vorba de deplasări în străinătate) să semneze o hîrtie (n.n.: contract) prin care se angajează să participe la turneele și demonstrațiile alese de federație, aceasta preluînd în schimb spezele de călătorie și diversele cheltuieli. Acest acord este valabil din luna aprilie, cînd echipa părăsește Australia, pînă la 31 ianuarie următor. Un astfel de contract face ca federația să fie veritabila proprietară a unui jucător, care nu poate avea nici un fel de independență...".

In încheiere, în loc de comentariu, prezentăm principalele performanțe realizate de Lewis Hoad ca jucător amator, așa cum le descrie singur: **„Am jucat în patru ediții ale Cupei Dawis și am contribuit de trei ori ca s-o cîștige echipa mea. Am cîștigat campionatele Australiei, Franței și ale Wimbledonului, de două ori consecutiv... Și gîndesc că dacă datorăm ceva pentru ajutorul și sprijinul primit mi le-am plătit..."**

ROMANUL NOSTRU

Lumea dispărută

Adaptare după CONAN DOYLE

Desene de ROMEO VOINESCU

CE S-A INTIMPLAT PINA ACUM

Frumoasa Gladys a hotărît ca inima și mîna ei să fie dăruite doar aceluia care va înfăptui un act de eroism. Mînat de acest îndemn, Edward Malone (reporter) pleacă, împreună cu profesorul Summerlee și cu explorătorul John Roxton, să verifice afirmațiile profesorului Challenger în legătură cu existența unor animale preistorice pe un platou izolat din Amerika de Sud. Ei ajung pe platou, constată realitatea afirmațiilor lui Challenger, trăiesc o seamă de aventuri și pînă la urmă izbutesc, cu greutate, să plece de pe platou și să se întoarcă la Londra.

Zece mii de oameni au asistat la marea adunare în care Summerlee a arătat felul în care fusese dusă la bun sfîrșit misiunea expediției noastre. S-ar fi crezut că ședința se va isprăvi în mijlocul entuziasmului general, cu votarea unei adrese de mulțumiri, cînd din asistență se auzi o voce. Doctorul Illingworth întrebă dacă nu se obișnuia ca înainte de a se vota o moțiune, să se discute amendamentele.

— Desigur, răspunse președintele.

— In ședința precedentă, — zise Illingworth, — profesorul

Challenger a făcut anumite afirmații și profesorul Summerlee le-a pus la îndoială. Astăzi, patru oameni afirmă lucruri și mai uimitoare. Oare asta constituie o dovadă finală?

— Fotografiile nu sînt dovezi suficiente? întrebă Challenger.

— Desigur că nu! Ele pot fi ușor trucate.

— Atunci... cum am putea dovedi adevărul?

— Prezentîndu-ni-se un animal preistoric!

Challenger făcu un semn și, din culise apăru un om aducînd o cușcă enormă de lemn. In sală se făcu o tăcere deplină. Deschizînd ușa cuștii, profesorul Challenger vorbi cu dragoste:

— Hai, puișorule, ieși te rog, afară!

Și din cușcă ieși un pui de pterodactil, hidos așa cum îl cunoșteam. Un tumult de aplauze izbucni în sală. Speriat, pterodactilul se smulse din mîna lui Challenger și începu să zboare.

— Inchideți ferestrele! Pentru dumnezeu, închideți ferestrele! strigă Challenger.

Dar era prea tîrziu. Pterodactilul găsi o fereastră deschisă și se năpusti afară, spre libertate.

Oponenții noștri erau total înfrînți. In entuziasmul general, am fost luați pe brațe și purtați pe străzi de mulțime.

Și acum... o să mă întrebați, ce s-a întîmplat cu Gladys, aceea pentru care am trecut prin toate aceste aventuri de neuitat?

A doua zi de la sosirea mea la Londra m-am prezentat cu inima bătînd să-mi spargă pieptul, la casa frumoasei mele inspiratoare. Am fost primit cu multă prietenie, dar nu mă simțeam în apele mele. Abia așteptam să plece tatăl fetei, ca să rămîn singur cu ea, cînd o ușă se deschise și apăru un domn între două vîrste.

— Dă-mi voie, — îmi zise Gladys, — să-ți-l prezint pe soțul

meu. Dragă Aldy, iată-l pe dl. Malone, ziarist și vechi prieten.

Am rămas pironit în loc. La asta nu m-aș fi așteptat nici în ruptul capului! L-am privit cu respect pe domnul acela corect îmbrăcat, și, profitînd de un moment cînd am rămas singuri, între noi, l-am întrebat:

— Dacă nu te superi, ești bun să-mi spui: ce acte de bravură extraordinare ai făcut d-ta? Ce eroisme?

Mă privea nedumerit.

— Uite, — am revenit eu, — dacă vrei, răspunde-mi la o singură întrebare: ce profesiune ai dumneata?

— Sînt contabil, — îmi răspunse el, — la o fabrică de conserve.

— Vă mulțumesc, am spus eu și, luîndu-mi pălăria am plecat.

După cîteva zile, l-am vizitat pe Roxton. L-am găsit într-o cameră plină cu trofee de vînătoare.

— Ei, tinere, — îmi zise el, — am impresia că te cam plictisești.

— Am avut o dezamăgire, — îi răspunsei eu.

— Și totuși, reportajele dumitale au avut un succes extraordinar. Eșit socotit acum un as al reporterilor.

— Asta nu e totul, am oftat eu.

— Știi ce? Îți propun ceva. Să ne întoarcem pe platou. Să-l explorăm

L-am privit cu interes.

— Ar fi minunat. Dar... de unde fonduri?

— Îți amintești de argila albastră în care tot scormoneam? Iată ce am găsit acolo.

Imi arătă două splendide diamante.

— Iată cu ce ne vom finanța expediția. De acord?

— De acord!

Ne-am strîns mîna. Viitorul mi-era acum limpede în fața ochilor.

SFIRȘIT

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL II — Nr. 21 ★ Sîmbătă 1 martie 1958 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

CU TOȚII LA VOT

MÎINE ALEGERI

Și acum, după cele mai sumare calcule cronologice, au rămas numai douăzeci și patru de ore pînă în clipa cînd cetățenii țării noastre se vor prezenta în fața urnelor să voteze în alegerile de deputați pentru sfaturile populare. Momentul acesta cînd gîndurile alegătorilor se adună ca o amplă sinteză în fața urnelor, disecînd trecutul și scrutînd viitorul — este precedat de o întreagă efervescență electorală, desfășurată geografic pe silueta țării întregi.

Cine nu cunoaște oare, din relatarea cotidiană a ziarelor, din însăși prezența sa în mijlocul vieții, acțiunea largă, de masă, în care s-a încadrat populația țării, de la un capăt la altul, întîmpinînd evenimentul alegerilor prin noi înfăptuiri, prin noi proiecte împlinite cu un ceas mai devreme de mai toți, de un întreg popor, hotărît să-și făurească propria fericire, să învingă greutățile ce încă îi mai stau în cale, să-și croiască necontenit pîrtie luminoasă spre împlinirea nobilului ideal al socialismului?

Pentru că bilanțul campaniei noastre electorale înseamnă în primul rînd împlinirea unor noi propuneri ale alegătorilor prin însăși forța, puterea și princeperea lor, prin folosirea judicioasă a posibilităților înconjurătoare, înseamnă deci noi victorii, adăugate celor multe, obținute de poporul nostru sub cîrma înțeleaptă a partidului nostru iubit.

Să dăm exemple? Iată cîteva la întîmplare. Să ne oprim pentru o clipă privirea pe un colț de

D. TABACU

● (Continuare în pag. 2-a)

Din nou, dansurile și cîntecele populare românești au cunoscut o spectaculoasă afirmare peste hotare — la Agrigento, în Italia, unde ansamblul Sfatului Popular al Capitalei a cucerit premiul I în cadrul concursului internațional folcloric prilejuit de cea de a 15-a sărbătorire a „Migdalului înflorit". In cliseul nostru, dansatoarea ELENA VASILE, solistă a ansamblului S. P. C., care a făcut o puternică impresie asupra publicului italian. (In pag. 4-a scurtă prezentare a tinerei artiste).

Fotografia: Mihai POPESCU

REPORTAJ LA 1500°
REPORTAJ LA 1500 KILOWATI

Există o lume fascinantă a metalului, cînd focul preface minereul în zgomot și lumină. Atunci, oțelul curge, cuprins de reverie, și uită că a fost un bolovan greoi, zvîrlit prin veacuri în grămezi uriașe de jocul tainic al forțelor naturii. El nici nu bănuiește încă ce soartă-i hărăzește omul, eliberîndu-l generos de forme inegale, topindu-l, curățindu-l și obligîndu-l să doarmă iarăși, pentru veacuri, în încremenirea rece a tiparelor gîndite.

Am ciocănit sfios la porțile de basm ale acestei lumi. Ecoul n-a avut timpul să mă vadă. Nu mi-a răspuns. Era însuși momentul splendidei prefaceri, cînd omul pune pavăză de sticlă și culoare ochilor, cînd jerbe sclipitoare te ademenesc viclean spre susurul incandescent de lavă și cînd din toate părțile căldura te cuprinde și urci cu ea, și urci...

— Oprește-te tovarășe! Te duci la moarte!

O voce tunătoare a spart în mii de cioburi liniștea solemnă. Ținut de brat ca un copil, am strîns din pleoape să mă dezmeticesc. Degeaba: cînd le deschid, cosmarul dulce se află lîngă mine. Mă-ntorc atunci cu spatele la feerie și nu mai văd nimic. Prin întuneric cineva mă sfătuiește calm:

— Mergi la direcție să-ți dea însoțitor. Altfel, ai fi în stare, după cîte văd, să intri și-n cuptoare.

Deasupra mea, pe creer parcă, ceva alunecă sonor. Se mișcă bolta în sus, în jos, nu știu. Aveam să aflu mai tîrziu că nu-i decît o macara. Dar în acele clipe, totul mi s-a părut fantastic: și zgomotul, și valurile de căldură, lumina ceea cu forță de magnet... Îl admiram pe omul care trăgea încet din mărășească, privind sever și încordat la îndrăznelile materiei topite. Prevăzător, fără să aibă însă teamă, el dirija procesul formidabil cu o desăvîrșită pantomimă care înlătură orice cuvînt.

— Hai du-te! Să nu faci vreo altă poznă! mi-a zîmbit el, strîngîndu-mi mîna și înegrindu-mi-o de amintire.

Aparențe

Un tînăr inginer, cu pălărie vînătorească și nume unguresc mă readuse în uzină. Simțeam că am pierdut totuși ocazia să văd partea poetică a muncii. Grijuliu cu citadinul pe care-l însoțea, Demeny Ștefan mi-a explicat mai toate accidentele posibile din neatenție.

— Dar bine — am zis eu — ce fac muncitorii? Probabil aveți multe accidente.

— Mult mai puține față de altădată. Neglijențe...

Ne-am reîntors pe-același drum. El îmi vorbea cum se amestecă minereul cu cocs și calcar și-mi povestea de unde vine fiecare:

— Cocsul îl fabricăm aici. Alte ori ni-l dau polonezii.

— Și minereul?

Eugen ATANASIU

● (Continuare în pag. 2-a)

La ce lucrează SAVANȚII NOȘTRI

Oamenii noștri de știință nu sînt greu accesibili, — cum s-ar putea crede. Dimpotrivă! Amabili, binevoitori, ei sînt interlocutori din cei mai plăcuți. Condițiile obiective însă... Fie că tovarășul academician e într-o ședință, fie că e la ASIT, fie că primește o delegație străină sau e la cursuri, în laborator, la Lexicon, — nu este posibil să-l găsești atît de ușor.

Dar, fiindcă perseverența este și ea o armă a ziariștilor, am reușit totuși, pînă la urmă, să stăm de vorbă cu acad. prof. EUGEN MACOVSCHI, duminică, în laboratorul de la șosea al Institutului de Biochimie și cu acad. prof. IORGU IORDAN, la... telefon, într-o seară mai liniștită (pentru d-sa).

Răspunzînd obișnuitei întrebări introductive, acad. prof. Eugen Macovschi a intrat direct în subiect.

— Una dintre problemele care mă preocupă în momentul de față și căreia îi acord o atenție deosebită, este aceea a aplicării metodei capilare pentru studiul biochimiei plantelor.

— O metodă nouă?

— Cercetătoarea americană Irma Felber a făcut în 1947 unele constatări experimentale. Pornind de la aceasta, eu am elaborat metoda care permite introducerea în corpul plantelor a celor mai diferite soluții și produse biologice, precum și urmărirea continuă și cantitativă a procesului de pătrundere.

— Ce însemnătate practică are această metodă?

— Prin aplicarea ei se va putea ajunge la lămurirea rolului diferitelor părți ale plantei în biochimismul organismului întreg. De asemenea se va putea ajunge la stabilirea căilor de biogeneză a diferitelor substanțe active ce se elaborează în plante, cum ar fi alcaloizii și alte substanțe medicamentoase. In sfîrșit, cred că se va putea preciza și metabolismul diferitelor substanțe, cum ar fi metabolismul proteic, de pildă. Toate acestea vor putea conduce la eventuala dirijare a acestor procese IN SCOPUL OBȚINERII UNOR PLANTE MAI BOGATE ÎN PRINCIPII NUTRITIVE, MAI REZISTENTE LA SECETĂ.

— Au ajuns savanții altor țări la concluzii asemănătoare?

— Nu știu ce s-a întreprins pînă acum în acest domeniu și în alte țări.

Sandu MANEA

● (Continuare în pag. 2-a)

DOCUMENTAR

REPUBLICA ARABĂ UNITĂ

Pe harta lumii a apărut un nou stat: REPUBLICA ARABĂ UNITĂ. Ultimul pas pe calea creării sale a fost săvîrșit zilele trecute, cînd popoarele Egiptului și Siriei au fost chemate să se pronunțe, prin plebiscit, asupra unirii țărilor lor și a alegerii președintelui Republicii Arabe Unite. Potrivit datelor celor mai recente, plebiscitul care a avut loc în ziua de 21 februarie a demonstrat deplina unitate de vederi a popoarelor egiptean și sirian, năzuința lor comună de a-și stringe rîndurile într-un singur stat. Peste 99 la sută din numărul egiptenilor participanți la vot și tot atîta din cel al sirienilor, s-au pronunțat pentru unificarea Egiptului și Siriei și pentru alegerea lui Gamal Abdel Nasser ca președinte al Republicii Arabe Unite.

Astfel, în Orientul Apropiat și Mijlociu a luat ființă un nou stat, cu o suprafață de aproape 1.200.000 km. pătrați și o populație de aproximativ 28 milioane de locuitori.

După cum se știe, în noua republică puterea executivă aparține șefului statului, președintele, iar puterea legislativă Consiliului General. Republica va avea un singur parlament, un singur guvern, o singură armată și un singur drapel.

In fiecare din cele două zone ale țării: Egipt și Siria, rămîn în vigoare toate hotărîrile adoptate pe baza legilor din Siria și Egipt, toate tratatele internaționale încheiate de Siria și Egipt cu alte state.

Și acum cîteva date despre cele două țări, care de acum înainte vor

Nicolae N. LUPU

● (Continuare în pag. 8-a).

5 MINUTE CU... LIVIU CIULEI

Nu este de loc ușor să stai de vorbă cu tînărul și înzestratul regizor Liviu Ciulei. Proaspătul artist emerit este foarte solicitat de multiplele-i ocupații, cărora li se dăruiește cu pasiune. Pentru cititorii revistei „Magazin", s-a făcut însă liber și iată interviul pe care ni l-a acordat.

— Sînteți de curînd cucerit de o nouă artă — a filmului. Nu trădați oare, în modul acesta, arta Thaliei?

— Thalia este prea frumoasă, iar cinematografia este atît de tînără... Așa că e foarte greu să te decizi. Dacă filmul are avantajul de a se adresa unor mase mult mai largi, dacă regizorul de film are satisfacția de a se simți creatorul unui univers pe care-l ilustrează și-l populează cu eroi care să transmită spectatorilor răspunsuri la întrebările lor, dacă senzația responsabilității morale pe care regizorul o are față de societate este minunată, nu-i mai puțin adevărat că și în teatru există elemente similare. Cu deosebire că în teatru ele se verifică prin contactul imediat și direct cu publicul.

— Deci, după cîte înțeleg, preferați să nu vă pronunțați în favoarea unei singure arte...

— Da. Exemple strălucite îmi confirmă că practicarea atît a artei cinematografice, cît și a celei teatrale, în mod alternant sau chiar simultan, este posibilă. Nu voi aminti decît de cîteva nume: Laurence Olivier, Vittorio de Sicca, Visconti, N. Cerkasov, Youtkevitch, Orson Welles, Elia Kazan, etc, care confirmă în mod strălucit putința acestei duble activități.

Ion RUȚANU

● (Continuare în pag. 5-a)

O recentă realizare a sfaturilor populare: Noul Teatru de Stat din Pitești.

ÎN ACEST NUMĂR:

Intr-o seară la Zlătărei în ajun de alegeri

Baritonul DAN IORDACHESCU vorbește cititorilor „MAGAZINULUI"

Rubrica noastră nouă:
AȚI AUZIT DE...

Primele capitole ale noului roman ilustrat
NOTRE-DAME DE PARIS
Adaptare după VICTOR HUGO

Într-o seară LA ZLĂTĂREI

Cînd am ajuns în Zlătărei, peste vîrfurile plopilor din marginea satului, clipea geana sîngerie a soarelui în asfințit. M-am informat repede unde are loc întîlnirea candidatului cu alegătorii și am dat fuga într-acolo. Am ajuns cam tîrziu. Sala era plină de lume. Un singur lucru mă mai liniștea: candidatul nu venise încă. Dovadă, masa așternută cu pînzătură roșie, pe care o gospodină grijulie pusese o glastră cu flori și la care deocamdată nu se afla nimeni.

Ghemuiți în băncile prea înguste pentru ei sau stînd în picioare, înșirați de-a lungul pereților, oamenii din Zlătărei tăifăsuiesc. Ce altceva ar putea face pînă la venirea candidatului? mă gîndesc eu.

Întîlnirile acestea îți procură întotdeauna material interesant pentru un reportaj. Oamenii discută, fac propuneri. Se nasc aici inițiative prețioase, se pun la cale lucrări gospodărești, acțiuni de interes obștesc menite să facă viața oamenilor din ce în ce mai bună.

Numai că de data aceasta mi-e frică să nu fi călcat cu stîngul. Mă pune pe gînduri faptul că întîrzierea candidatului se prelungește.

Desen de Romeo VOINESCU

Oamenii așteaptă. Aștept și eu, ce să fac. Cine știe, poate candidatul o fi anunțat că întîrzie, încerc eu să-i găsesc o scuză. Asta trebuie să fie. Altfel oamenii n-ar sta atît de liniștiți, discutînd de-ale lor.

— Pămîntul s-a zvîrlat, n-ar fi bine mai fată... aud lîngă mine o voce.

Întorc capul. Bărbatul care vorbește are părul cărunt, fața osoasă, ciupită pe alocuri de vărsat. „Fața" — o femeie tînără de 26—28 ani. Din discuția lor aud numai frînturi. Pe fată o remarcasem mai dinainte. De cînd a venit, n-a stat o clipă locului. E sprintenă, vioaie și are ceva plăcut în toată înfățișarea ei. Îmi fac loc mai în față.

— Ai dreptate, nene Iordache — îi răspunde ea bărbatului cu părul cărunt. Hîrtoapele din Valea Lungă ne dau mult de furcă. Ca mîine vine tractorișul și iar ne omorîm vitele în hopile lor. Ar trebui negreșit să facem ceva anul ăsta.

Aha — frumos îți sade tovarășe candidat, mi-am zis eu. Alegătorii discută și dumneata cine știe pe unde umbli. De data aceasta eram hotărîtă să nu-i mai caut nici o scuză.

În discuție a intrat un flăcău, apoi o femeie mai în vîrstă. Tînăra, Gheorghița cum îi spun oamenii, se întoarce din nou către omul cărunt.

— Cîte care cu pămînt zici, nene Iordache, că ar trebui?

— Știu eu? zece, cîlșpe. Dacă mai ține timpul bun, în cîteva zile am terminat.

Încep să mă simt din ce în ce mai prost... pentru candidatul care întîrzie. Fiindcă uite nu numai aici, ci și alături oamenii discută probleme importante pentru ei. Masa stă tot stingheră, așteptînd pe candidat să-și ia locul cuvenit. Mă plimb nerăbdătoare printre grupurile de oameni.

— Ați auzit? — spune cineva din primele bănci. Cei din Ștefănești și-au pus în gînd să-și ridice cămin cultural. Oare noi n-am putea face o treabă ca asta?

— Să terminăm întîi școala — se aude vocea Gheorghiței, pe care acum o recunosc ușor dintre celelalte — o să-i vină rîndul bineînțeles și căminului...

Știam că zlătărenii își ridicaseră o școală — cu bani din autoimpunere — și erau foarte mîndri de isprava lor. Școala e într-adevăr frumoasă, cu săli mari, luminoase. Mai are nevoie de finisări exterioare după care, vorba Gheorghiței, oamenii pot trece să-și facă și cămin cultural.

Gheorghița! Femeia asta e peste tot. O urmăresc cu privirea și nu-mi pot opri un gînd „necugetat": devreme ce un candidat întîrzie atîta la întîlnirea cu alegătorii săi, devreme ce o femeie ca Gheorghița arată atîta interes și pricepere pentru treburile gospodărești ale satului... n-ar fi oare bine... alegătorii au tot dreptul...

N-am timp însă să-mi continui gîndul, pentru că Gheorghița, tînăra aceasta vioaie, mă obligă să mă deplasez cînd într-o parte, cînd într-alta a încăperii. Acum povestește ceva lîngă catedră. Întîmplări desigur glumețe fiindcă oamenii fac mare haz. Rîde și ea și cînd rîde ochii ei căprui se alungesc către tîmple și în obrajii împurpurați îi apar două gropițe, dînd figurii ei tinere un aer ștrengăresc. Mă apropii curioasă să aud ce povestește.

— ...Și cum vă spun, îl rog eu pe Dumitru — își continuă ea istorisirea — vino nene mîine la Pesciona. Batem bulumacii pentru punte și avem nevoie de brațe voinice.

— Ați avea voi — îmi zice el — dar vezi că eu n-am nevoie de puntea voastră.

— Și dacă te-om prinde că ai?

— Dacă mă prindeți, plătesc amendă.

— Ce a urmat știți...

Oamenii știau și rîdeau. Eu nu știam și trebuia să aflu. Nu ca să rîd, dar fiindcă întîlnirea cu candidatul părea să nu mai aibă loc — se făcuse tîrziu de acum — mă gîndeam că aș putea să scriu despre altceva. Am intrat așa dar în vorbă cu un băietan oacheș, cu privire veselă, zîmbitoare, care mi se părea că rîsese cel mai mult de întîmplarea povestită.

De la el am aflat că, pe șosea, drumul către Drăgășani are multe ocolișuri. De aceea, pentru picior, zlătărenii găsiseră o cale mai scurtă. Ieșeau adică din sat și treceau linia ferată pînă ajungeau la albia nisipoasă a Pescionei. Aici își dădeau jos încălțămintea și tălau — desculți — apa repede a pîrîului, care de obicei ajunge pînă la genunchi. De obicei, fiindcă în zilele cînd plouă la munte apele pîrîului cresc gata să se reverse peste maluri și nimeni nu se mai încumetă să le înfrunte.

În sat există o gospodărie colectivă și de aici a venit odată propunerea să se facă o punte peste pîrîul acesta buclucaș. Colectiviștii au vorbit și cu țăranii individuali și punînd toți umărul au pregătit lemnăria, au cumpărat scoabe, cuie și ce-a mai fost nevoie și munca a început. Se hotărîse ca fiecare gospodar să lucreze voluntar cîteva ore, prin rotație. Gheorghița a depus atunci mult suflet în mobilizarea oamenilor la lucru. I-a venit rîndul lui Dumitru Marin...

— Dar cum ați auzit, eu nu m-am dus, zîmbește povestitorul.

— A, vasăzică dumneata ești eroul întîmplării...

— Eu, n-aș mai fi fost. Că ce-am pățit!... m-am făcut de rușine în tot satul. Într-o zi trebuia musai să mă duc la oraș. Ies eu din sat, trec linia ferată și ajung la Pesciona. Apa nu era mare, dar era cam frig și-apoi ce mi-am zis: dacă este punte, de ce să trec prin vad, tot nu văd pe nimeni pe aici. Așa credeam și nici astăzi nu știu de unde a apărut Gheorghița noastră. Venea cu fetele de la cîmp și ce hai au făcut cu mine nu-ți mai spun...

— Dar amenda?

— A venit și ea: a trebuit să transport pe șosea trei cărute cu pietriș. Vorba vine că-i pedeapsă, pentru că de drum tot noi ne folosim. E adevărat, pe vremea aceea am încercat eu s-o amîn, dar nu mi-a mers. E aprigă de tot candidata noastră...

— Cum, candidată ai spus?

— Da, Gheorghița Georgescu e candidata noastră, m-a privit nedumerit flăcăul.

Ei, dar asta era cu adevărat o seară a surprizelor. Abia acum am înțeles de ce Gheorghița „se amestecă" în toate discuțiile; despre viitoarea electrificare a comunei, despre grădinița de copii pe care oamenii spuseseră că ar fi bine să se facă; despre centrul de reparat unelte unde treburile merg anevoie; despre aprovizionarea cooperativei.

Că n-a luat loc la masa festivă și n-a ținut un discurs? Îi veți ierta, cred, și dumneavoastră ca și mine această abatere de la protocol...

Ana CRISTEA

Miine — alegeri!

(Urmare din pag. 1-a)

țară, în regiunea Constanța. O sumară sinteză a realizărilor edilitare arată că în ultimul an sfaturile populare, cu sprijinul larg al cetățenilor, au reparat și amenajat 1.037.000 metri pătrați de străzi și trotuare, s-au electrificat încă 22 de sate. Sau, de pildă, în regiunea Baia Mare sfaturile populare, ale căror atribuțiuni și posibilități economice s-au lărgit, s-au preocupat de punerea în valoare a posibilităților locale, contribuind în felul acesta la o mai bună aprovizionare cu produse de larg consum a populației. Nu mai departe industria locală din această regiune, pendinte de sfaturile populare, a livrat în ultimii ani produse în valoare de peste 400 de milioane de lei. Și exemple se găsesc multe în acest sens.

Cine sînt autorii acestor înfăptuiri? Firește, însăși alegătorii, adică noi toți, care cu sprijinul deputaților, sub conducerea partidului, înscrim mai departe profilul noilor înfăptuiri.

Mîine în zori ne vom prezenta în fața urnelor... Și vom vota pentru însăși viața noastră, pentru fericirea copiilor noștri, pentru larga perspectivă pe care ne-o deschide în fața ochilor socialismul. Iar buletinele de vot introduse în urne cu numele candidaților Frontului Democrației Populare — oameni harnici, fii devotați ai poporului — vor confirma încă odată hotărîrea fermă a poporului nostru de a merge neabătut pe drumul său victorios, pe drumul socialismului.

Mîine, țara votează! Votează cu încredere pentru harnicii săi slujitori, pentru viitorii deputați în sfaturile populare, pentru politica partidului și guvernului nostru. Mîine, țara votează! De la un capăt la altul, într-o atmosferă de însuflețită sărbătoare, țara votează pentru propria ei fericire.

Iar anticiparea votului este limpede ca apa izvorului și clară ca lumina zilei. Lucrul acesta îl confirmă entuziasmul și bucuria cu care alegătorii întîmpină această zi.

Mîine țara votează pentru înfăptuirile de pînă acum și pentru cele viitoare, PENTRU SOCIALISM, PENTRU PACE!

D. TABACU

La ce lucrează savanții noștri

(Urmare din pagina 1-a)

Deocamdată mi s-a cerut din Cehoslovacia să trimit spre publicare unele lucrări preliminare. În orice caz, primele rezultate concrete ale cercetărilor noastre vor forma obiectul unei comunicări, ce va fi prezentată în toamna acestui an la cel de-al 4-lea Congres Internațional de Biochimie din Viena. Mai doriți amănunte asupra acestei probleme?

Am solicitat tovarășului academician să vorbească cititorilor noștri și despre alte probleme la care lucrează în prezent.

— Mă preocupă în prezent problema coacervatelor. Pentru a sublinia importanța acestei probleme, este suficient să menționez că, în conformitate cu concepțiile actuale, materia vie, plasma celulară, se găsește într-o stare de coacervat, sau în una foarte apropiată de aceasta. Așa că cercetările din acest domeniu pot contribui în largă măsură la înțelegerea fenomenelor chimice, fizico-chimice și biologice, care se produc în materia vie. Una din cercetările originale pe care le efectuăm chiar acum, se referă la obținerea coacervatelor din materiale biologice, cum ar fi serul și plasma sanguină. Rezultatele acestor cercetări vor fi comunicate la simpozionul internațional în problema excitației nervoase ce se va ține în curînd la Berlin.

— Din nou deci, ceva nou?

— Desigur! Este însă interesant de subliniat că asemenea coacervate nu au fost cercetate pînă acum, deși ele promit anumite aplicații în practică. În domeniul analizelor chimice medicale, ca și pentru separări de substanțe rare din amestecuri. COACERVATELE PREZINTĂ INTERES ȘI PENTRU PROBLEMA ORIGINII VIEȚII PE PĂMÎNT.

— După cîte îmi amintesc, în această privință ați și realizat unele lucruri remarcabile.

— Vă rog, fără superlative. Vă referiți probabil la faptul că lucrările în domeniul coacervatelor, efectuate la Institutul de Biochimie pe care îl conduc, au format obiectul comunicării prezentate anul trecut la simpozionul internațional ce a avut loc la Moscova. Într-adevăr, cercetările noastre au permis să se aducă completări la teoria academicianului Oparin cu privire la originea vieții. Ele se referă la: 1) condițiile de formare a coacervatelor în mediul heterogen al apelor oceanice primitive; 2) originea exogenă a proferenților care și-au început la un moment dat activitatea catalitică în interiorul coacervatelor și 3) geneza primelor structuri labile ce trebuiau să apară în coacervate sub acțiunea picăturilor de emulsie înglobate în coacervatele respective.

La ultima întrebare, acad. prof. Macovschi ne-a răspuns:

— Mai sînt și alte cercetări pe care le urmăresc, în colaborare cu specialiști care lucrează la Institut. Printre ele, bunăoară, se află cele legate de comportarea fermenților în medii macroeterogene și biogeneza fermenților, problema acțiunii sistemului nervos asupra biochimismului din țesuturi, mai ales în sistemul neuro-muscular și altele.

Ediții noi ale unor lucrări valoroase

Acad. prof. Iorgu Iordan ne-a fixat o anumită oră — 5 după amiază, sîmbătă, — pentru o întrevedere... telefonică. Prins de treburi (desigur mai importante decît acordarea unui interviu), d-sa ne-a rugat să-l păsuim pînă în ziua și ora indicată, pentru a-și pregăti răspunsul.

Iată ce ne-am notat în fuga... convorbirii, iată ceea ce constituie răspunsul de la celălalt capăt al firului, la întrebarea cunoscută: „la ce lucrați acum?".

— Vă referiți, desigur, la lucrări personale. Mă ocup în primul rînd de o ediție nouă, — cu multe și importante modificări, — a cărții mele „Introducere în studiul limbilor romanice", apărută în anul 1932 în românește și în anul 1937 în englezește. Această carte va apărea într-o variantă nouă la Editura Științifică și în traducere germană la Editura Academiei de Științe din Berlin. De altfel hotărîrea de a publica o ediție românească nouă am luat-o după ce mi s-a făcut propunerea de către Editura Academiei de Științe din Berlin, de a mi se traduce această lucrare în limba germană.

— Ce alte lucrări pregătiți?

— Dau formă definitivă părții a 2-a din lucrarea „Nume și locuri românești în Republica Populară Română", a cărei primă parte a fost publicată de Academia R.P.R. în anul 1952. Este vorba de numele localităților, de explicația din punct de vedere istoric și lingvistic a cîteva mii de numiri de ape, munți, sate din țara noastră. În sfîrșit, TERMIN FOARTE CURÎND EDITAREA OPERELOR LUI CREANGĂ, pe care am angajat-o încă acum 2 ani la ESPLA. Această ediție va cuprinde toate scrierile marelui nostru povestitor, cu variantele diverselor ediții anterioare, cu un glosar și o introducere dezvoltată cu privire la opera lui Creangă.

Incolo... mă ocup mai mult de muncă colectivă, ca profesor la Facultatea de Filozofie, ca director al Institutului de Lingvistică, ca rector al Universității „C. I. Parhon" și ca vicepreședinte al Academiei R.P.R.

— Numai atît?...

Sandu MANEA

DIN GRAIUL CIFRELOR

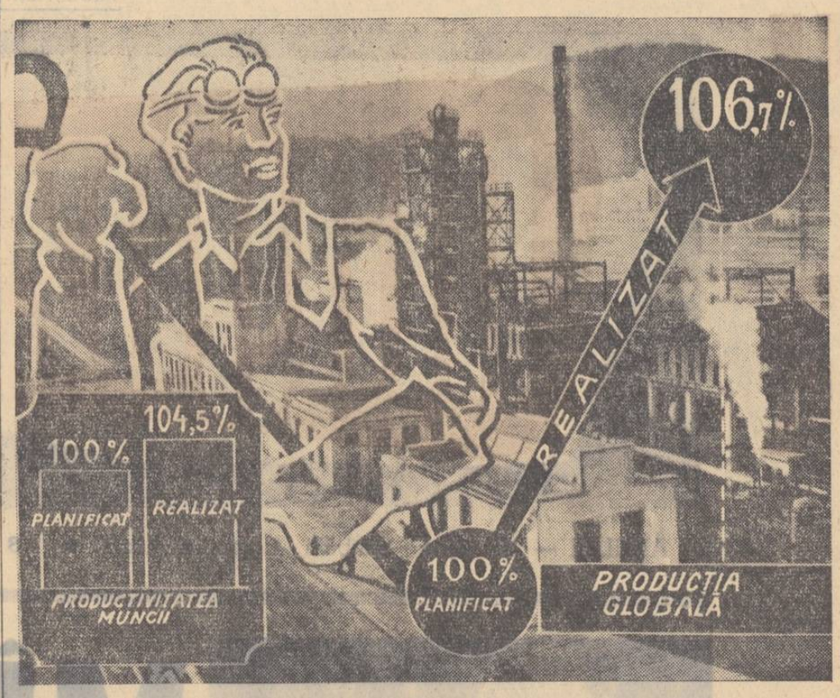

Comunicatul Direcției Centrale de Statistică apărut în presă la începutul acestei săptămîni oglindește realizările dobîndite în urma eforturilor depuse timp de un an de zile de oamenii muncii de pe întreg cuprinsul patriei noastre. Pe ansamblul industriei socialiste planul producției globale a fost îndeplinit în proporție de 106,7 la sută. Comparînd această cifră cu realizările anului 1956 vom vedea că producția globală a crescut în anul care a trecut cu 8,5 la sută. Productivitatea muncii a urcat și ea trepte mai înalte anul trecut fiind îndeplinită în proporție de 104,5 la sută, obținîndu-se o creștere de 8,3 la sută față de anul 1956. Aceste cifre vorbesc de la sine despre progresele obținute anul trecut în dezvoltarea economiei naționale.

REPORTAJ la 1500°

(Urmare din pag. 1-a)

— E de Krivoi-Rog.

Tăcerea mea nu-l stînjenește. I se spusese să fie limpede cu explicațiile și să mă protejeze. Deocamdată însă, mă ținea la lecția de fizică: ce este fonta, fierul și oțelul. Carbon și concentrații. Temperatura de topire. Izbucnesc:

— N-ai vrea să mergem de-a dreptul la cuptoare?

— Să mergem.

Un gînd ascuns mă chinuia: dacă-l reîntîlnesc pe omul care mă trimisese la direcție? Ce-are să zică? Poate întreabă dacă-s gazetar și-atunci... un rîs homeric va rata întreaga mea misiune!

— Sînteți aici la practică? mă-ntreabă, sigur de răspuns, însoțitorul.

Deși postura mă tentează, nu vreau să-l mint.

— Nu, n-ai ghicit. Sînt gazetar dar nu lucrez în domeniul industrial.

Voiam de mult să cunosc Reșița. Și uite, că acum gazeta m-a trimis...

— Ai nimerit cam prost. Azi este zi de salariu și nimeni nu zăbovește prin uzină; toată lumea se grăbește după cumpărături. Dar poate mîine...

Îi priveam chipul și reflectam cîtă lipsă de romantism are un tînăr reșițean. Așa nu pot să scriu nimic.

Călătoria reîncepe. Și lecția. Revăd cuptoarele, oțelăria. De astă dată devin mai atent. În jurul meu sînt oamenii. Ciudat: dacă-i saluți răspund. Altfel, au treaba lor și poți să treci oricînd prin baia de lumină. Ei nu te văd. În orele de încordare în așteptarea șarjei par obsedați cu toții de un rit miraculos.

Tradiții care nu se uită

Am cercetat uzina ore-n șir. De la furnale și oțelărie, la laminoare și modelărie, la fabrica de locomotive și turbine. Metalul nu e chinuit zadarnic: armata în veșnică mișcare a zecilor de mii de mîini e-n stare să clădească din el, doar într-o zi, civilizația. O părticică de viață reșițeană s-a răspîndit pe tot cuprinsul țării. Chiar dincolo de granițele ei: în China, în India, în Iugoslavia, Bulgaria, Egipt, Cehoslovacia...

Pe vîrful unui coș înalt se lumina în acea zi de primăvară timpurie o stea din fier, simbol modest al Reșiței de astăzi. Ce va fi fost aici cînd legionarii au atacat Casa Muncitorească, strigînd isteric „vrem o casă verde la Reșița, nu una roșie", cînd oamenii lui Auschnitt i-amenințau pe muncitori că-i vor aduce să poarte iarăși papuci de lemn, cînd hitleriștii din oraș au mers în delegație la von Killinger, ambasadorul hitlerist, să ceară arestarea și schingiuirea celor din uzină? Traian Cercega, tîmplar și deputat în Marea Adunare, mi-a vorbit cu înțeles de neuitatul utecist Ion Bido, un tînăr care în alte vremi, la vîrsta mea, era bătut la tălpi cu rîngi de fier pentru vina de a se fi ridicat contra terorii legionare, a ocupanților, a înjosirii, a istovirii prin foamete și muncă ucigător cronometrată.

Cei dîrzi și credincioși ca Bido au întrodus în cuzinețtii locomotivelor destinate frontului, așchii de oțel și nisip, au distrus sculele pentru fabricarea brandurilor, au scos din funcțiune o centrală electrică, au pregătit proiectile care urmau să explodeze în cuptoare. Tot ei au ajutat pe prizonierii sovietici cu hrană și îmbrăcăminte, dar și să evadeze. Le-au procurat, cu riscul vieții, hărți și busole. Iar cînd n-au mai putut duce lupta subterană în vara lui 1944, au fugit la partizani să lupte în formația cu legendarul nume „Mărășești"...

— Pe cînd ați cucerit primele roade ale luptei?

— La începutul lunii septembrie 1944, cînd s-au întors pandurii și s-a hotărît lichidarea imediată a comandamentului militar din uzină. Muncitorii bătuți, încarcerați și batjocoriți de maiorul Staricu au plecat spre clădirea direcțiunii. Acolo, cordonul de soldați nu li s-a împotrivit, căci suferiseră și ei teroarea aceluiași călău. Staricu n-a ieșit pe propriile-i picioare. Îmbrincit pe deasupra capetelor, însoțit de o ploaie de pumni, el a fost coborît pînă la poarta uzinei. Acesta era primul pas spre curățirea fabricii de capitaliști și slugile lor, era primul pas către cucerirea drepturilor clasei muncitoare și trecerea uzinei sub conducerea celor ce muncesc.

— Dar domnul Auschnitt?

— A șters-o prea devreme ca să mai poată citi în iunie 1948 ferparul prin care muncitorii îi transmiteau condoleanțe pentru pierderea ireparabilă a oricăror venituri de la Reșița.

Am rîs cu poftă amîndoi. Sînt zece ani de-atunci. La vila Klausz nu se mai lăfăiește domnul Auschnitt: e casă de odihnă pentru muncitori. Nici domnul subdirector Al. T. Ghenea nu-și mai vîntură prin Reșița papionul, încărcat de o inteligență debordantă îndeosebi la 1 mai, cînd le explica părinților muncitorilor pentru ce trăiesc prost: exagerează prea mult cu sărbătorile!!!

— Ai întrebat cît e salariul unui muncitor? m-a cercetat prietenește deputatul.

— Am întrebat.

— Așa, pe-alese, ori la întîmplare?

— La întîmplare.

— Și?

— 1200—1400—1600. Din cîți am întrebat nici unul n-are sub o mie.

— Să mergi atunci să-i vizitezi acasă. E important. Oamenii Reșiței sînt gospodari destoinici acasă ca și la uzină.

— Nu prea am timp.

— Dacă nu ai destulă vreme, du-te măcar și vezi cartierul nou din Lunca Pomostului. Acolo locatarii sînt mai proaspeți, cum s-ar zice, dar vorba aceea: să-i vezi cum își așternu...

Autograful

Am admirat metalul în fel și chip — prin oameni. Cînd am ajuns la fabrica de locomotive, unde calupurile de oțel sînt gata fasonate în drumul lor prin laminoare, nu mi s-a mai părut nimic deosebit. Maistrul Kilvanya, cărțile zgomotul infernal de tablă ciocănită de abia îi deschide poftă de muncă, îmi explică fără vorbe (de altfel nici nu știu cum le-aș auzi), economia de metal. Ca un croitor, el liniază „stofa", punînd tiparul cît mai avantajos. Cînd ridic ochii însă, ce văd oare? Un reșițean de vîrstă fragedă, cu chip gălbui și ochi de veveriță.

— Tovarășul e coreean? îndrăznesc eu cu riscul de a spune o enormitate.

— Întocmai. Vreți ca să-i vorbiți?

— Nu cunosc limba coreeană.

— Cunoaște el româna. Acum e reșițean, de-al nostru...

Mun-Ben-Sam are 18 ani. Mi-a spus pe scurt că tatăl său a fost muncitor la un depou din Phyongyang.

— Acum unde lucrează?

Fără nici o clipire, privirile s-au ațintit asupra mea, cerîndu-mi parcă să renunț la întrebare. Dar, mi-a răspuns apoi cu simulată bărbăție.

— Părinții mei au murit într-un bombardament american.

Am regretat nesocotința tipică reporterului de a răscoli viața celor despre care scrie. Dar Mun m-a înțeles cu aceiași ochi de veveriță, ageri, și mi-a adăugat prompt ce m-ar putea interesa: a venit în România în 1953 și în 1959 ne va părăsi.

— Nu-ți place-aici?

— Ba da, îmi place. Dar mă așteaptă cei de acasă.

Am luat de-atîtea ori autografe și nu m-aș fi gîndit vreodată că lăcătușului Mun îi voi solicita o declarație-facsimil. În aceea clipă însă, m-am gîndit. E minunat să știi că în asemenea cuvinte, pe care Mun le-a dantelat în alfabetul străvechii sale limbi, trăiește o solidaritate unică, pe filele istoriei. **„Sînt bucuros că am venit în România ca să lucrez în combinatul metalurgic Reșița alături de prietenii mei romîni".** Atît. E de ajuns. În fond, e foarte mult.

Epilog

Un mic răgaz solicită însoțitorul. Să mergem la biroul unde a apelat la o tovarășă pentru fotografia vilei Klausz. N-am timp să vizitez casa și vrea să mi-o arate. Îl însoțesc. Tovarășa lipsește, dar cu bunăvoința celor din birou aflăm fotografia. Plecăm satisfăcuți. El, pare-se, mai mult chiar decît mine. Îmbujorat, pășește afară, tot căutîndu-se prin buzunare.

— Ai pierdut ceva? mă-ngrijorez.

— Ah! Ce încurcătură!

Mă-ntorc surprins: avea în mînă un buchet de ghiocei. Sînt uimit. Nu știu ce să mai înțeleg, după toate lecțiile de fizică, după ce mi se jeluise că are multe sarcini obștești („așa-i la noi, dacă nu ești însurat"), după constatarea amară pe care o făcuse că timpul fuge și el e tînăr și vine primăvara...

— Ce faci cu ghioceii?

— Trebuia să-i las acolo... și din grabă nu i-am pus în geantă buchetul ăsta, care e cel mai frumos.

Am priceput: însoțitorul meu era romantic. Și eu care-l compătimeam crezîndu-i fiece cuvînt! M-am hotărît pe loc. Mi-am luat la revedere. În fugă, la hotel, am strîns bagajul și repede la gară. N-am mai trecut pe la Palatul Cultural, nici n-am mai stat de vorbă, prin oraș. Cu primul tren m-am reîntors în București ca să anunț redacția că este necesar să se trimită alt reporter, care eventual cunoaște psihologia reșițeană.

— Desigur, vom trimite cît de curînd — mi s-a răspuns. Dar mai întîi așterne, cum te pricepi, tot ce-ai văzut.

Așa se face că am luat hîrtia, condeiul, caietul cu notări și, amintindu-mi de lecția de fizică, am scris un titlu pretențios și tehnic. Dar dacă-l citesc bine, constat că e greșit: mai trebuie încă 30° pînă la topirea oțelului, adică după cum am învățat, exact 1530°. Poate că, cine știe, tocmai aceste grade lipsesc, nu numai titlului, ci chiar și reportajului. În nici un caz oțelului.

Eugen ATANASIU

POȘTA Redacției

M. S. BUȘCA, str. I. Hașdeu 6, Brăila: **Desenul nu e publicabil, dar legenda sa merită consemnată. Este vorba despre un dialog dintre un pacient și un medic:**

Pacientul: **Muncesc ca un cal, mănînc ca un lup și totuși sînt bolnav...**

Medicul: **În acest caz, ar fi bine să consultați un veterinar...**

ALIDA P., București: **Despre „Parisul pe gheață" am scris în revistă încă înainte de începerea spectacolelor. N-am întrerupt povestirea filmelor, cum scrieți dvs., ci publicăm această rubrică într-o oarecare rotație cu alte rubrici. Vă mulțumim pentru aprecierile pozitive.**

AIDA, Bicaz: **Nu trebuie să vă întristați că un anume fel de îmbrăcăminte nu vi se potrivește. Purtați pe cea care vă aranjează mai bine și atîta tot. Nu în această stă desigur calitatea dvs. principală.**

M. S. Iași: **Remarca dvs. în legătură cu filmul „Erupția" este, după părerea noastră, justă. Într-adevăr, în timp ce viața petroliștilor este înfățișată mai realist, în schimb viața celor de la București, pare că se desfășoară într-un lux neobișnuit.**

VERONICA PĂCURARIU, București: **Poezia dvs. e într-adevăr frumoasă, dar ați mai publicat-o cu alt prilej.**

ALIC ROSEMBERG: București: **Observațiile dvs. sînt juste și vă mulțumim. Între timp cred că ați remarcat că nu chiar tot ceea ce trimit cititorii este nepublicabil. Dimpotrivă, din aceste materiale am putut deschide o rubrică nouă, pe care sperăm s-o continuăm. În același timp, ce ați zice dvs., ca cititor, dacă am renunța la exigență și am publica cu usurință orice? Desigur că ați fi primul care ar retrage felicitările adresate la începutul scrisorii dvs.**

MAI MULȚI STUDENȚI de la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, doresc un interviu cu actorul Benedict Dabija. **Le vom satisface în viitorul apropiat aceastădorință.**

ION I. POPESCU, Calea București 23, Orașul Stalin: **Adresați-vă Asociației pentru Națiunile Unite, care vă poate procura materialele la care vă referiți.**

C. T. R., București: **Într-adevăr, Alfa Larionova a născut o fetiță care se numește Allenka.**

MARIUS CIMPULUNGEANU, str. G-ral Dragalina 21, Cîmpulung-Muscel: **Făcînd abstracție de ironia dvs., aveți perfectă dreptate: deși revista noastră are un tiraj mare, el este încă insuficient. Să sperăm că în viitorul apropiat această problemă se va rezolva.**

ECATERINA PETRESCU, str. Grigoraș Dinicu 2, Orașul Stalin: **Nu vă putem da decît același răspuns ca și tovarășului Cîmpulungeanu.**

GEORGE NIȚA, str. Lenin 83, Craiova: **Din poeziile dvs., am reținut unele.**

RODICA GYP OJOG-Loco: **Vă mulțumim pentru amabilul „mărțișor".**

K. TYBBA -Timișoara: **Noi am publica bucuroși, dar calitatea caricaturii trimise ne-o interzice.**

ION MIHAI-București: **Reportajul nu-i lipsit de vioiciune. Mai încercați.**

DR. TH. DULIU DULOPOL-Bisericani, Piatra Neamț: **Scrisorile cititorilor nu ne plictisesc, ci încercările literare venite la redacție nu ne fac decît plăcere. Schița dv., care nici într-un caz nu poate întemeia „aspirația la gloria eternă" cum năzdrăvănește, e amuzantă, dar din păcate nepublicabilă, parte pentru stîngăcăile ei, parte pentru unele trivialități.**

V. GRADINESCU-Piatra Neamț: **Ideea caricaturii trimise este foarte bună; realizarea artistică o face însă nepublicabilă.**

VIRGIL STANCIU-Cluj: **Vă mulțumim și pentru sugestii și pentru bunele aprecieri. „Peisaj polinesian" vădește talent; ne îngăduim de aceea să vă recomandăm lectura multă și stăruință și să vă sugerăm abordarea unei tematici legată de realitățile vieții noastre.**

FRUSINA COSTACHE Focșani: **Nu v-ați înșelat cînd singură ați socotit nepublicabile versurile trimise. Ne-am declarat de acord cu d-voastră. Întrebați de tematică? Priviți viața nouă a țării.**

ARISTICA BOGHINA-Tr. Severin: **Ne-au plăcut și ultimele versuri. În special epigrama pentru un beliv, care minte mereu acasă că vine de la ședințe:**

„După astfel de... „ședință"
Iată-l înșfîrșit acum,
Cu... „concluziile" trase
Într-un șanț de lîngă drum!"

ION CIOBANOIU-Loco: **Ne pare rău, dar nici acum. Ce-ați trimis e amuzant, însă cititorii „Magazinului" nu-s copii. Îndrumați probleme asemănătoare la o publicație potrivită.**

TEODOR VIJDEA-Cluj: **Caricaturile trimise nu-s lipsite de haz; desenul neartistic le face însă nepublicabile.**

R. G. — Simeria Rosiori: **Intenția dv. e bună, dar versurile sînt, din păcate, departe de intenție.**

CORNELIA, București: **V-am sfătuit să participați la excursiile deosebit de frumoase care se organizează la noi în țară. Cîntăriți apoi mijloacele pe care le aveți la îndemînă și căutați, prin economii, să vă pregătiți cumpărarea unui bilet de călătorie la una din excursiile organizate de O.N.T. „Carpați",**

Colțul gastronomului

„Alivenci" și „poale-n brîu"

Treceți podul peste riu,
Să mîncați la Moldovenci,
Alivenci și poale-n brîu.
Poale-n brîu și alivenci.
AUTOR NECUNOSCUT

Mă aflam mai deunăzi, la mine acasă, în tovărășia a două moldovence, pe care le cunoșteam din copilărie, deci, încă tinere (ele, nu eu!). Venind vorba de bucătăria moldovenească, m-am gîndit cît prilejul e cum nu se poate mai nimerit, să verific două rețete, pe care mă codeam să le dau publicității, înainte de a fi ratificate de ior competințe.

— Uite ce-i, zic, eu am să vă citesc rețeta „alivencilor" și-a „poalelor în brîu", iar domniile-voastre, să-mi spuneți, rogu-vă dacă aveți ceva de zis.

— S-auzim, făcură ele.

Am tras atunci sertarul de la masa mea de lucru și cotrobăind printre hîrtii răvășite, dau în cele din urmă peste cele două rețete și încep:

ALIVANCA: 1 kgr. brînză, 6 ouă. O ceașcă de smîntînă. 4 linguri făină de grîu. 8 linguri răse de făină de păpușoi (mălai!). 50 gr. unt. 250 gr. lapte.

— Eu nu pun lapte, spuse una.

— Eu pun, fu răspunsul.

— Mă rog, mă amestecai eu, se poate și cu și fără?

— Se poate, răspunse a doua, dar e mai bine cu.

— Nu-s de părerea ta, răspunse prima.

— Vă rog, interveni eu, conciliant, aminați polemica și să urmăm.

Așadar, zic, să trecem la preparație.

— Ai uitat sarea, sări cea cu laptele.

— Bine. Iaca, pun: puțină sare, deci, (cît îi trebuie unei epigrame pentru a fi spirituală, fără să fie usturătoare).

— Da, asta-i formula, să nu supere.

— Acum, preparația: Treci brînza prin sită sau o frămînți într-un castron, tot una. Totul e s-o aduci în stare de aliffe. Dacă cunoști altă metodă, nimeni pe lume nu te poate opri s-o aplici. Adaugi gălbenușurile și frămînți. Torni apoi smîntîna, untul și sarea. Amesteci bine, pînă ce obții o pastă omogenă. Cerni mălaiul și-l torni treptat peste această compoziție, frămîntind-o mereu, pînă ce ajunge de consistența unei mămăliți mai virtoase. Ajuns aici, bați albușurile rămase pînă ce încep să-ți evoce omătul de pe piscul Ceahlăului, sau „Les neiges d'antan". Pe urmă, iei mata o tavă, o ungi cu unt și presari pesmet peste (ca să mai dai tava, pesmetul potrivește-l să fie foarte fin, ca o pudră, mă-nțelegi!). În tava astfel pregătită, torni compoziția, după ce ai amestecat-o năpraznic în prealabil cu albușurile. Pui la cuptor. Cînd se rumenește ca o codană înainte de-a intra în horă, răstorni în farfurie, cum faci cu budinca. Nu-ți mai rămîne acum decît să dai aluatului forma geometrică pe care o preferi: pătrat, dreptunghi, romb, cum binevoiești. Servește cu smîntînă alături, ca cine vrea să pună deasupra.

Rețeta fiind aprobată, trecem la „POALE-N BRIU": ½ kgr. făină, 3 ouă. 200 gr. unt. O linguriță rasă zahăr. Sare. Trei-patru sute gr. lapte și chiar mai mult (cît suge aluatul!) Drojdie proaspătă de mărimea unei nuci.

Prepararea: Topești drojdia într-un recipient în care torni o linguriță-două de apă călducică. O amesteci cu o linguriță de făină și o linguriță de zahăr. O lași să crească 20 minute. Pui restul făinei într-un castron mai mare și torni la mijloc drojdia lapte călduț, gălbenușurile, sarea și zahărul. Le amesteci bine și începi frămîntatul. După 10 minute începi să torni încet-încet, untul topit, călduț, nu fierbinte, cîte o linguriță-două, frămîntind mereu, pînă se termină untul. Acoperi cu un șervet gros și lași să crească o oră și jumătate. Cînd e crescut aluatul ungi o tavă cu unt fierbinte, faci aluatul sul și-l tai în bucăți de mărimea unei bile de biliard. Îl întinzi apoi cu melesteul (sucitorul), punînd la mijloc o brînză de oi grasă și frămîntată. La ½ kgr. brînză, pui 2 ouă întregi. Aduni pe urmă marginile aluatului în același sens, ca niște falduri, strîngîndu-le, ca să fie lipite. Le mai lași 15—20 minute la loc cald, să mai crească puțin. Pe urmă ungi cu ou și coci la cuptor potrivit, cam jumătate de oră.

Aprobînd și această rețetă, una din cele două vechi, dar nu bătrîne (vechi am zis), tovarășe de copilărie, mă întrebă:

— Acuma că am atins cu toții vîrsta înțelepciunii, îmi poți răspunde sincer la o întrebare, asigurîndu-te că supărare nu încape:

— Ai mîncat și „alivenci" și „poale-n brîu" și la mine și la ea. Care ți-au plăcut mai mult?

— N-o să vă supărați nici una?

— Jurăm! răspunseră într-un glas.

— Ei bine, **ale lui Cezar Petrescu.**

— Cum?

— Uite-așa! Are o rețetă bătrînească într-un caet vechi.

— De ce nu ne-o spui și nouă?

— Pentru că n-o știu!

PĂSTOREL

MERIDIANE

PEISAJ VIETNAMEZ

CU BARCA PRIN MUNȚI

Titlul de față, mi-a fost sugerat de halucinanta frumusețe a băii de la Ha-Long, din R. D. Vietnam; în timpul plimbării prin acele stranii locuri, mi-a părut atunci cea mai succintă și mai exactă transcriere a primei impresii, dreptul care l-am și copiat întocmai din caietul de însemnări unde notasem așa: plimbarea prin baia de la Ha-Long=călătorie cu barca prin munți".

Cum notația frizează absurdul, socot de datoria mea să explic de ce ea, departe de a se împotrivi bunului simț, corespunde aidoma unei realități; e drept unei realități de-un fel deosebit, unei realități care impune obsedant imaginației trăirea ceasurilor marilor cataclisme geologice, dar totuși unei realități. Redusă la proporții citadine, o plimbare prin baia de la Ha-Long este asemeni trecerii în barcă peste apele care au inundat un oraș lăsînd la suprafață, ca niște bizare insule, turlele bisericilor. La proporțiile reale, călătoria prin baia de la Ha-Long, cere, nu atîta pentru descripție, cît pentru ceea ce se sugerează, evocarea munților, a piscurilor înalte, unde te simți, între cer și pămînt, plutind în necuprinsul zărilor spre ostroavele de piatră care se ițesc departe, în aburii norilor. Dacă într-o asemenea clipă de vrajă, o catastrofă cumplită ar nărui din străfunduri zăgazurile și stăvilarele pămîntului, slobozind, în văile adînci, apele mării, dacă acestea umilindu-se năucitor, ar urca pînă la cele mai semețe piscuri, și s-ar așterne apoi, imensă întindere albastră, între vîrfurile de munte prefăcute prin deluviu în insule risipite în nețărmurit ocean, atunci am fi martori la făurirea băii de la Ha-Long. Căci asemenea clipă a istoriei pămîntului evocă baia de la Ha-Long. Și atîta e de intensă evocarea, încît nu odată, în ușoara șalupă cu care navigam pe calmele întinderi, îmi părea, într-o fantastică nălucire, că tot așa aș pluti între piscurile munților de acasă, lunecînd nu în linia zării, ci pe ape, între culmea Pietrii Mari și a Postăvarului, ori de pe culmea Postăvarului la Crucea de pe Caraiman.

Cîte milioane de ani vor fi trecut de cînd apele Mării Chinei au năboit spre uscat potopind munții înalți și falnici, făurind ceea ce noi cunoaștem azi sub denumirea de baia de la Ha-Long, n-am știință. Știu doar că baia de la Ha-Long păstrează, zguduitor de proaspătă, imaginea cataclismului și o comunică înfricoșător, de neuitat, ca pe o minune a naturii. De aceea poate, descrierea acestui loc e anevoioasă, așa cum e descrierea frumuseții simple a unui obelisc; nici o podoabă, nici un detaliu, nu punctează linia simplității depline spre a fixa atenția. Baia de la Ha-Long e apă, cer și stîncă. Nimic mai simplu și totuși nimic mai greu de înfățișat prin scris. Imaginați-vă, pe o întindere, de patru sute de kilometri și pe o lărgime de două sute kilometri, apele liniștite ale mării, calme și limpezi ca un lac; din adîncuri răsar mii și mii de stînci asemeni piscurilor de munte: sînt așchii sure, golașe și triste peste care zboară din stei în stei pescărușii, sînt creste împădurite, semețe și grave, unde se zbenguie neostoite gureșe maimuțe, sînt adevărate piramide copleșite de verdeață, sînt gruiuri falnice în care se deschid adînci și negre, imense peșteri, sînt colțuri sălbatice pe care niciodată piciorul omenesc n-ar putea să urce, sînt stînci învăluite în mreaja lianelor, sînt insule sumețite peste ape ca niște gotice domuri copleșite din înaltul săgeții pînă la picioarele contraforților de revărsări florare, sînt bolduri de cremene pe care izbutesc să odihnească, în scurt popas, numai cîte una, păsările cerului. Și toate aceste stînci răsar din ape, din ape limpezi și calme, ca și cerul tropicelor care le ocrotește.

Printre stînci, pe nesimțite, lunecă ușoare ambarcațiuni pescărești; le poartă vîntul prins în pînza mică, cu sute de petice. Se strecoară ca niște umbre, dispar și mai apar cîte o clipă, pînă ce se mistuie în vraja și tăcerea băii de la Ha-Long. Pescarii sînt cei care cunosc tainele locurilor, ei știu drumul cel bun prin labirintul stîncilor, ei știu locurile prielnice acostării și pe cele bune pentru pescuit. Dintre pescari, se aleg de aceea piloții vaselor care trec încărcate cu cărbune de la Haifong prin baia de la Ha-Long, spre largul mării. Fără de știința lor, drumul cu vaporul, printre stînci, ar fi cu neputință, căci din ape pîndesc ca niște capcane, colți vrăjmași. Ziua, îi zărești în unda clară, așa cum vezi pogorîndu-se drepte, spre adîncuri, ca ziduri de cetate, temeliile ostroavelor. Dar noaptea, colții de stîncă înseamnă moarte pentru necunoscătorul locurilor. Chiar cunoscătorii se feresc să înopteze printre stînci. Inserarea găsește ușoarele bărci ale pescarilor în portul de la Champha, vasele mari în largul mării ori la Haifong, la dană.

Neliniștea stîrnită de zăbava noastră la vizitarea unei uriașe peșteri, pe o insulă, nerăbdarea de a ajunge odată cu noaptea la țărm, le-am văzut și pe chipul pilotului șalupei noastre, un bun cunoscător al locurilor și un vechi călăuz al turiștilor. Nu l-am ascultat însă și am urmat îndemnul tovarășilor de drum — doi poeți vietnamezi — care au stăruit să privim pogorîrea serii peste baia de la Ha-Long. Priveam fascinați împurpurarea stîncilor, jocurile de culori ale apei, cerul aprins văpăi. Undele jucau cînd albastre, cînd viorii, reflectînd în adîncuri culoarea stîncilor luminate, cînd verzi cînd negre, sorbind umbrele prelungi și mute. Ne împresura o imensă tăcere în care pluteau neauzite, fantasticele siluete ale stîncilor, însoțite de umbre și de înfiorarea apelor. Țipătul unui pescăruș fulgera prin liniștea de cristal, apoi toate se întorceau în pacea înserării.

Noaptea, baia de la Ha-Long începu o altă viață, coloși de cărbune păreau că-și șoptesc înfricoșătoare taine, se apropiau unii de alții și după un răstimp, cît ai rosti o vorbă, ori numai un sunet, se despărțeau. Îi simțeam mișcîndu-se ca niște făpturi apocaliptice după rînduieli nestiute și nebănuite. Citeodată unindu-se, păreau că ne zidesc tăcerea închizîndu-se în lumea lor neagră, mută, înspăimîntătoare. Se desprindeau apoi, ne lăsau să trecem și iarăși se strîngeau ca într-o diavolească joacă.

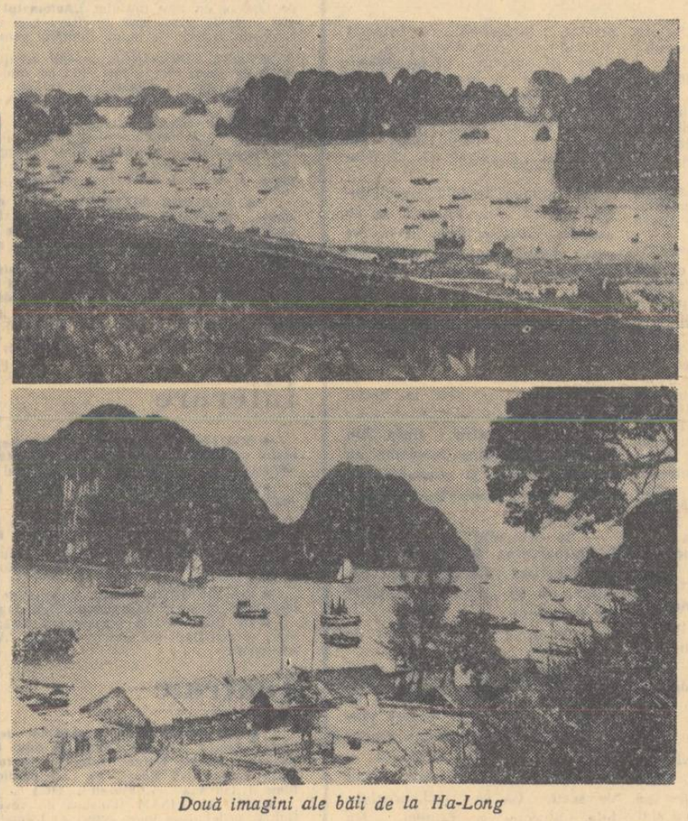

Două imagini ale băii de la Ha-Long

Stelele luminilor de la exploatările miniere și apoi cele ale orașului, ne-au vestit întoarcerea pe lume și descleștarea din minunea văii de la Ha-Long, pe care am văzut-o și ziua și noaptea, trăind prin tainica ei frumusețe grandoarea prăbușirilor geologice.

Virgil DĂNCIULESCU

Mărțișoare

● Primul mărțișor îl trimitem celor doi sateliți artificiali, care înconjoară în momentul de față pămîntul: o barză. Să le aducă în curînd un... frățior.

● Revenind pe planeta noastră, dăruim un mărțișor președintelui Eisenhower: o măsuță... verde. Să-l amintească de masa verde a tratativelor, în jurul căreia popoarele ar dori să-l vadă și pe el, și pe ceilalți conducători ai guvernelor țărilor din Est și Vest.

● Generalilor americani: soldați de plumb. Să-și satisfacă cu ei poftele belicoase. Acest joc nu e primejdios pentru popoare.

● D-lui J. F. Dulles, un tub de pelicanol (poate să fie și alt material de lipit). Îi va folosi la consolidarea „unității" atlantice.

● D-lui Macmillan, amator de rachete, o rachetă de... tenis, dat fiind că acest sport este mai agreat de poporul englez.

● Departamentului de Stat al S.U.A.: un pălanjen, să-l ajute în țesutul... intrigilor diplomatice.

● Bundeswehrului (noii armate vestgermane) un clește. Să-l amintească de cel de la Stalingrad.

● Economiei americane: o capcană pe care s-o poată pune în calea crizei. Poate așa va evita intrarea ei în Statele Unite.

● Lui Cian Kai-și, un foarfece. Să-i taie iluzia că emisarii săi vor mai sta mult la O.N.U.

SĂPTĂMÎNA INTERNAȚIONALĂ

Plebiscitul care a avut loc în Egipt și Siria a dus la întemeierea Statului Arab Unit. Relațiile între Tunis și Franța continuă a fi încordate în urma bombardării satului Sakiet-Sidi Yussef. În Indonezia guvernul ia măsuri severe împotriva rebelilor din insula Sumatra, care sînt în slujba monopolurilor străine. În Argentina candidatul la președinție, sprijinit de forțele democrate — inclusiv partidul comunist — a ieșit învingător în alegeri.

Toate aceste evenimente petrecute în ultima săptămînă par — la prima vedere — fără nici o legătură. Dar ele, deși s-au desfășurat la mii de kilometri distanță unele de altele, sînt strîns legate între ele, demonstrînd că în Asia, Africa și America de Sud, se întîmplă unul și același fenomen: lupta popoarelor din aceste trei continente pentru o independență reală, împotriva încercărilor făcute de puterile colonialiste de a le subjuga economic și politic.

Cu peste 99 la sută din voturi, populația din Egipt și din Siria au hotărît formarea Republicii Arabe Unite. Acest lucru reprezintă primul pas spre unitatea poporului arab, despărțit în diverse țări create de către puterile colonialiste. Această tendință spre unitate se face împotriva dorinței colonialiștilor care, pentru a-i subjuga, ar dori ca ei să rămînă în continuare divizat. Dar voința poporului arab este mai puternică și credem că S. Kuatli, fostul președinte al Siriei, a avut toată dreptatea cînd a declarat: „Încă în timpul vieții mele — și am 66 de ani — veți vedea o Republică Arabă Unită, care va cuprinde Egiptul, Siria, Irakul, Iordania, Libia, Tunisia, Algeria și Marocul. Nu este vorba de o profeție; vă dau știrile de mîine".

Crearea Republicii Unite Arabe mai are și un sens simbolic. Cu teritoriul ei, parte în Africa, parte în Asia, constituie o punte de legătură între cele două continente care au avut cel mai mult de suferit de pe urma colonialismului.

Nu departe de noua republică un alt stat arab, Tunisia, încearcă să scape de vestigiile colonialismului. Acest lucru a dus la încordarea relațiilor dintre Tunisia și Franța, care a avut drept cea mai gravă consecință bombardarea de către aviația franceză a unui sat tunisian. Faptul a stîrnit un puternic ecou în opinia publică mondială. Ziarul britanic „Sunday Times", de pildă, a scris că „mai devreme sau mai tîrziu Franța va trebui să recunoască realitatea că nu-și poate impune prin constrîngere militară voința sa în Africa de nord".

Dar în Africa de nord nu e vorba numai de Franța, e vorba în primul rînd de Statele Unite, care deși pozează în stat anticolonialist, sînt în fond astăzi în lume jandarmul nr. 1 al colonialismului. Pe de o parte încurajează puterile colonialiste în tot soiul de aventuri, ca după aceea să vină ca mediatori și să se instaleze în locul lor. Exemplul cel mai concludent a fost în Vietnam. Acum încearcă aceeași figură și în Africa de nord. Numai că astăzi e mai greu să înșeli. Vorbind cu un corespondent american, președintele Tunisiei, Burghiba i-a spus: „Nu le mai rămîne altceva de făcut Statelor Unite decît să trimită trupe împotriva noastră. De pe acum americanii le dau francezilor arme ca să ne omoare și bani ca să plătească masacrul".

Politica Statelor Unite în conflictul franco-tunisian nemulțumește nu numai Tunisia, ci și Franța, care vede în propunerea americană de a se înlocui trupele franceze din Bizerta (una din cele mai importante baze navale militare din lume) cu trupe N.A.T.O. — o încercare a Statelor Unite de a înlocui dominația franceză în Tunisia cu cea americană.

Iată de ce S.U.A. duc o politică de echilibristică în afacerea tunisiană, politică caracterizată de comentatorul american Walter Lippmann, astfel: „Politica lui Dulles constă în menajarea atît a caprei cît și a verzei și în înălțarea de rugi lui dumnezeu pentru ca el să ne cruțe de necesitatea de a adopta o atitudine. Cît va mai dura această echilibristică?".

În alt colț al lumii, în Indonezia, monopolurile olando-anglo-americane au creat în partea centrală a insulei Sumatra un guvern marionetă opus guvernului central din Djakarta. Colonialiștii profită de faptul că Indonezia este un stat compus din mii de insule, răspîndite pe o suprafață uriașă (pe o distanță cam cît ar fi din București și pînă în China) și trimit agenți, arme și bani diferitelor căpetenii locale ambițioase, care—cu sau fără voia lor — fac jocul monopolurilor străine.

Concludent asupra caracterului „guvernului" din Sumatra este programul anunțat în care, între altele, se spune că „noul guvern va asigura o atmosferă corespunzătoare pentru apărarea intereselor economice străine". *O altă știre anunță că același „guvern" achiziționează avioane străine* „pentru bombardarea pozițiilor guvernului central din Djakarta".

Guvernul indonezian și președintele Sukarno nu s-au lăsat intimidați de acțiunile rebelilor și au ordonat arestarea șefilor acestora. Armata credincioasă guvernului a trecut la măsuri de lichidare a bandelor de rebeli.

În Argentina a fost ales președinte Frondizi, venit la putere cu sprijinul forțelor democrate. Caracteristic pentru ce înseamnă alegerea sa este acest citat din ziarul marei finanțe britanice „Financial Times": „ne îndoim dacă Frondizi manifestă prea mult interes în a cîștiga încrederea capitaliștilor străini, care doresc să facă investiții în Argentina, deoarece el s-a pronunțat împotriva capitalului străin și a imperialismului dolarului".

Ceea ce se întîmplă în Argentina este tipic pentru fenomenul existent astăzi în America Latină. Rînd pe rînd, în ultimele 12 luni, au fost răsturnați dictatorii din Peru, Columbia, Venezuela. În fiecare caz, una din cele mai puternice arme folosite împotriva lor a fost faptul că au legat prea strîns țările lor de Statele Unite. Acest lucru l-a făcut pe redactorul ziarului vest-german „Salzburger Nachrichten" să exclame: „se pare că exemplul Egiptului și al unor state asiatice va fi urmat de unele țări ale Americii Latine".

Popoarele Asiei, Africii și Americii Latine își scuturâ lanțurile

Gh. IOSUB

REPUBLICA ARABĂ UNITĂ

(Urmare din pagina 1-a)

constitui un singur stat, Republica Arabă Unită.

Situat în partea de nord-est a Africii, EGIPTUL are o suprafață de aproape 1.000.000 km.² și o populație de 24 milioane locuitori. Capitala sa, Cairo (2.720.000 locuitori), este cel mai important oraș al țării, fiind urmat de Alexandria, a cărui populație atinge cifra de un milion.

Deși dispune de o suprafață atît de întinsă, Egiptul nu are decît prea puține pămînturi cultivate. Ele reprezintă doar 3,8 la sută din suprafața țării, restul de 96,2 la sută fiind format din deșerturi. Cum aceste pămînturi roditoare se găsesc mai cu seamă în delta Nilului, se înțelege că viața economică a Egiptului se desfășoară pe o porțiune foarte redusă.

Datorită stăpînirii de ani de zile a colonialiștilor englezi, Egiptul este o țară slab dezvoltată din punct de vedere economic. În Egipt predomină în special cultura bumbacului. Egiptul produce peste 6 la sută din totalul producției mondiale de bumbac.

Ca și Egiptul, SIRIA se numără în rîndul țărilor arabe. Ea este situată pe malul Mării Mediterane, la o importantă răscruce de drumuri, și se învecinează cu Turcia, Irak, Iordania, Israel și Liban. Suprafața sa este de 181.000 km. pătrați. Populația Siriei nu depășește 4 milioane. Capitala țării este orașul Damasc (400.000 locuitori), iar printre așezările mai importante pot fi citate Alep (360.000 locuitori) și portul Latakia.

În economia Siriei, agricultura ocupă un loc de frunte. Deși pînă nu de mult aproximativ trei sferturi din teritoriul său reprezenta o regiune necultivată, ea era considerată ca un grînar al Orientului Apropiat.

Colonialiștii francezi care, în perioada ce a urmat celui de-al doilea război mondial, s-au văzut siliți să-i acorde independența, au influențat în mod negativ dezvoltarea economică a Siriei, împiedicînd crearea unei industrii naționale.

În politica lor externă, atît Egiptul cît și Siria, cele două țări care s-au unit, au dovedit multe trăsături comune, fiind călăuzite de principiile coexistenței pașnice elaborate la conferința țărilor Asiei și Africii de la Bandung și sprijinite cu toată puterea de recenta conferință de la Cairo. Popoarele lor luptă pentru lichidarea imperialismului, împotriva amestecului acestuia în treburile interne ale altor țări, împotriva pactului de la Bagdad.

Noul stat, Republica Arabă Unită, a fost recunoscut din primul moment de un număr mare de țări, printre care și de țara noastră. Credincioasă principiilor de pace și colaborare internațională care stau la baza politicii sale externe, R. P. Română a salutat crearea noului stat, considerînd-o ca o problemă internă a popoarelor egiptean și sirian, problemă asupra căreia numai ele singure pot să decidă. R. P. Română, care în ultimii ani a dezvoltat relații prietenești atît cu Egiptul cît și cu Siria, își exprimă dorința de a dezvolta relații la fel de rodnice și cu Republica Arabă Unită.

Nicolae N. LUPU

OAMENI ȘI ȚĂRI

In orașul de aur...

Odihna păsărilor

Îmi aduc aminte cum am pornit întîi spre palatul Hradciany. Am trecut printre monumentele de pe podul lui Carol al IV-lea, am străbătut piețe și piațete rotunde, asupra cărora se lăsau porumbei în stoluri, spre a apuca semințe din mîinile oamenilor. Într-o piațetă din cartierul Mala-Strana, am văzut o bătrînă pe al cărei umeri coborîseră porumbei albi, în timp ce alții îi mișunau pe la picioare și i se așezau pe brațe. Băteau clopotele în vecinătate și le răspundeau alte clopote, din turnuri înnegrite de timpuri. Vîltava curgea domoală, plină de zborul alb și de strigătele tînguitoare ale pescărușilor. Într-adevăr, deși faptul ar părea de necrezut, acești oaspeți fumurii, la epoca aceea, vin pe apa Vîltavei, poate din cețurile mării, pînă în inima acestei Cetăți de Aur. De pe mal și de pe poduri, lumea adunată le aruncă mîncare și ei o prind în zbor, săgetînd aerul primăverii, de sus, ca niște jupiteri. Aduc la cunoștința cititorilor acest fapt neînsemnat în aparență, dar care deschide mari orizonturi către frumusețile sufletești ale praghezilor în deosebi și cehilor în genere. Primirea pescărușilor mării, la începutul primăverii, e o sărbătoare și un obicei pe care nu le-au putut stăvili întemperiile. Împreună cu prietenul meu de drum, am stat multă vreme în admirație și mare ne-a fost mirarea cînd am văzut cum vin în unghi ascuțit, pînă în inima orașului, rațele sălbatice. Le-am văzut lăsîndu-se pe apă, mîncînd și apucînd mîncarea aruncată de oameni. Străbătînd incomensurabile distanțe, de la Sud către liniștea albă de la Pol, stolurile osteneau nu caută pe aici singurătăți pentru popasul lor. Pe semne că au însemnat în noaptea instinctului, din generație în generație, acest loc de popas în mijlocul unor oameni excepționali care, în loc să le primească cu puști bubuind, și cu toate vicleniile cinegetice, le oferă odihnă după lungile zboruri de la deltele altor continente. Rațele sălbatice întîrzie mult pe apele Vîltavei, în mijlocul orașului Praga. Pornesc mai departe, odihnite după lunga parcurgere a văzduhului. Într-o dimineață, cînd ne-am dus iar la Vîltava nu le-am mai văzut, plecaseră către cealaltă parte a căii de întoarcere fixată în instinct.

Mărturisim, că deși locuiam în inima orașului, lîngă Turnul Pulberăriei, am auzit tot timpul, printre clădirile cu vechimi seculare, fluerile mierlelor. Într-adevăr, în epoca primăverii, tot orașul se umple de păsări cu pliscuri aurii și le auzi pînă noaptea tîrziu, printre claxoanele mașinilor și printre clopotele tramvaielor.

La Hradciany; apoi, la Turnul lui Dalibor...

O călătorie în Praga e o întoarcere în adîncul timpului. În orice parte apuci, îți ies înainte turnuri. Îmi amintesc cum am rămas uimit, cînd mi s-au ivit în față turnurile uriașe de la Hradciany. Am trecut întîi pe niște ulicioare medievale, pe sub niște bolți străvechi, pe sub care sunetul rar și cadențat al pașilor noștri evoca mersul unor gărzi de demult, cu platoșe și halebarde. Deodată, am ajuns într-o curte largă. Cînd ne-am ridicat ochii, am văzut cum se înălțau peste creasta acoperișurilor turnurile colosale ale străvechiului așezămînt gotic. Erau ca niște arbori preistorici, carbonizați în apa imensă a vremurilor. Am simțit, poate pentru prima dată, ce înseamnă uimirea în fața forței constructoare și a geniului umanității. Băteau în turnuri sulițele lungi ale amurgului. Suna un clopot, parcă din adîncul mării timpului. Îmi aduc aminte că am trecut apoi pe o ulicioară, numită mi se pare, Ulicioara de Aur, și am văzut prin niște ferăstruici, încăperi cu vase și instrumente ale alchimiștilor medievali. După aceea, am urcat cu destulă stringere de inimă în Turnul lui Dalibor. Înainte de asta, îndatoritoarea noastră însoțitoare, doamna Zdenka Vihlidalova, ne-a spus istoria eroului de demult închis în acest turn.

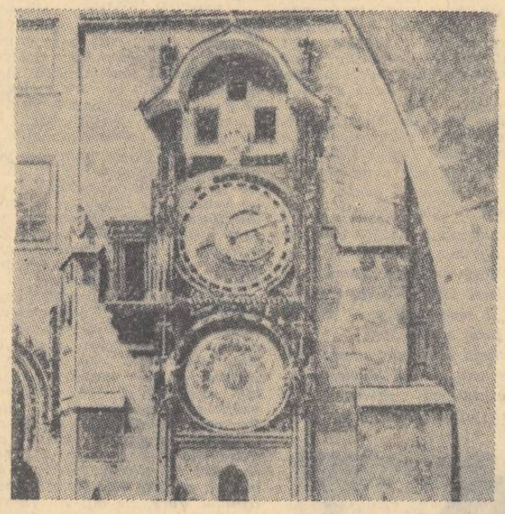

Acel Dalibor luase partea unor șerbi răsculați. Pe vremea aceea condamnații erau puși să-și cerșească hrana și îmbrăcămintea. Dalibor, stînd în tăcerea turnului și-a construit o lăută, deși nu cîntase niciodată din vreun instrument cu coarde. Și după cum a rămas zicala pînă astăzi, foamea l-a învățat pe Dalibor să cînte! În fiecare zi, slobozea pe fereastra turnului o traistă de pînză: cînd începea a cînta, se adunau oamenii din toate părțile cetății; îi umpleau traista cu toate bunătățile. Îi aduceau și lucruri pentru așternut, și îmbrăcăminte, pentru ca prea iubitul lăutar să nu sufere nici o lipsă. Într-o zi, însă binefăcătorii lui nu l-au mai auzit cîntînd, traista nu mai atîrna sub fereastră: Dalibor fusese omorît peste noapte. Am stat mult în liniște și în resemnare, în tăcerea Turnului lui Dalibor; și în pacea înserării aceleia cîntau păsările în crîngurile de pe Șanțul Cerbului. Vîntul de primăvară susura prin ramuri și parcă se auzea din adîncul timpului și din umbra turnului, lăuta lui Dalibor...

Ceasornicul lui Hanuș...

Am urcat apoi pe Ulicioara de Aur; am lăsat în urmă turnurile de la Hradciany și de pe înălțime am privit milioanele de lumini ale orașului. Am trecut din nou pe Podul lui Carol al patrulea, și ne-am dus să vedem ceasornicul celebru de la Primăria Veche. Și aici, îndatoritoarea noastră însoțitoare, doamna Zdenka, ne-a istorisit dramatica întîmplare a lui Hanuș, meșterul de ceasornice genial. Am aflat cum, cu multe secole în urmă, acel Hanuș a scornit o mașinărie unică în felul ei. La bătaia fiecărui ceas, din turn se arătau cei 12 apostoli, se arăta moartea cu coasa pe umăr, trăgînd clopotul și rostogolind în neant orele, una după alta. Mare vîlvă a stîrnit scornirea lui Hanuș! Au început să vină la el trimiși de la burgmeisterii altor cetăți, poftindu-l să le facă și lor ceasornice la fel. Maestrul Hanuș nu se lăsa însă ispitit, spre faima și spre lauda cetății Praga...

De teamă ca nu cumva pînă la urmă să-l cuprindă ispita, pîrgarii din Praga i-au scos ochii, pentru a nu mai putea face alt ceasornic.

În timp ce doamna Zdenka istorisea, mi-am adus aminte de alt genial om vechi, de meșterul Manole al nostru. Amurgul lucea în cadranul pe turnul Primăriei Vechi. Cerul înserării se desfășura peste clădiri și turnuri ca o uriașă pînză albastră. Țin minte că după ce am ascultat istoria lui Hanuș, ne-am dus la Templul Betleemului, unde și-a predicat ideile Jan Hus, marele ceh și marele martir al umanității.

Și iar am trecut peste Vîltava, și am urcat pe niște ulicioare medievale, către birtul Fîntîna de Aur, să luăm cina. Cu aceasta, se sfîrșea prima zi în orașul Praga.

Muzeul umanității...

E nefolositor să afirm un adevăr de toți cunoscut, că orașul Praga este un muzeu în întregimea lui. Fiecare piatră, fiecare uliță, fiecare colț, îți amintesc oameni și vremuri. Oricine vede orașul acesta nu-l uită și se gîndește cu profundă recunoștință la înalta grijă și la dragostea nețărmurită cu care sînt păstrate monumentele istorice în Cehoslovacia. Praga e o pildă vie de patriotism, e o carte vie de istorie. Multe popoare au de învățat de la cehi multe lucruri, dar cred că în primul rînd au de deprins acest cult pentru tot ce a fost demn și măreț, pentru tot ce a adus cu o clipă mai devreme lumină și a împins istoria înainte. Prea puține semințiii au o grijă atît de mare și o mîndrie atît de demnă față de mărturiile evoluției lor. Oricine vede orașul Praga, rămîne cu un simțămînt de măreție, cu conștiința puterii creatoare a omului, și deseori se va trezi suspinînd de nostalgie, după atîtea frumuseți văzute. Își va da seama cît e de bogat tezaurul obștesc al tuturor oamenilor, și va simți cum i se deschid orizonturi noi către ziua de mîine. Cine nu vede cu ochii lui aceste tezaure, nu va ști niciodată care sînt și cît de temeinice sînt bazele culturii și civilizației. Văzînd și cercetînd aceste averi colosale, devenim și mai înfocați sprijinitori ai liniștei și păcii. Sfera interesului nostru depășește patrimoniul național și cuprinde încet, încet, toate patrimoniile lumii.

Așezată ceva mai departe ca noi, aparată de cunorii de munți și fluvii, cetatea Praga a cunoscut poate mai puține restriști ce au bîntuit răsăritul Europei mai ales de la neliniștirea turcilor, după ce s-a ridicat semiluna, la 1453, pe clopotnițele Sfintei Sofii... În vreme ce regele legendar Carol al patrulea întinde pod peste Vîltava, mai la Răsărit, dincolo de munți și ape, semințiile expuse năvălirii trăiau cu arcul și cu parul în mînă, apărînd nu numai teritoriile naționale ci întreaga Europă. În vreme ce Bulgaria și Serbia picau într-o robie care avea să țină atîta vreme, în timp ce poporul nostru se pribegea la munți ducîndu-și în care bătrînii și bisericuțele de lemn, țările mai depărtate își torceau civilizația într-o liniște relativă. Fără sacrificiul semințiilor balcanice, ar fi rămas în urmă întreaga omenire care asculta numai de departe cum bat clopotele groazei. Sîntem mîndri că celelalte popoare n-au stat degeaba și au creat mărturii de aur și de marmoră. Cei expuși zbuciumului n-au avut cînd zidi. Liniștea lor era liniștea vîntului. Însă lumea alcătuiește un tot, averea ei spirituală e a tuturor oamenilor. Orașul Praga a fost și el trecut prin incendii și distrugeri. În Vîltava s-au resfrînt umbrele oștilor în zale și peste acoperișurile orașului au vîjîit săgeți cu foc. Timpul și-a pus sigiliul negru pe fațade cu îngeri, pe străvechile monumente. Orice casă care a depășit o anumită vîrstă, e pusă sub protecția statului. Inscripții indicînd acest lucru, se întîlnesc la fiecare pas. Pentru îngrijirea și păstrarea valorilor, în Cehoslovacia se cheltuiesc sume colosale. Cehul te îndreaptă cu o demnă mîndrie către monumentele ce le cauți; și rar vei întîlni oameni care să nu le cunoască...

Eusebiu CAMILAR

DE PRETUTINDENI

UN STRAT de cărbune cu o suprafață de 150 km. p. a fost descoperit în bazinul fluviului Huaihe din R.P. Chineză. S-a apreciat că acest strat conține aproape 1900 milioane tone cărbune.

●

O ORGĂ formată din 10.000 de tuburi (a căror lungime variază între 6 milimetri și 10 metri) se construiește în Cehoslovacia pentru orchestra filarmonică din Bratislava. Orga va putea produce sunete muzicale speciale; printre altele vor putea fi imitate sunetele clopotelor și ale harpelor.

●

UN GRUP de ingineri de la Institutul de navigație aeriană din Argentina a construit un automobil care funcționează cu ajutorul unei elice așezata în partea din spate. Acest automobil atinge viteza de 200 km. pe oră.

●

LA SUCIJOU, în R. P. Chineză, au fost descoperite niște cuie de bambus cu o vechime de 1000 de ani. Aceste cuie, cu o lungime de 3,3 cm. erau folosite pentru fixarea basoreliefurilor din lut pe pereții de cărămidă.

●

LA NEW YORK un hoț a comis de curînd o spargere într-o locuință, furînd servicii de argint de mare valoare și o importantă sumă de bani. Înainte de a părăsi locuința, hoțul a pus în funcțiune magnetofonul, mulțumind pentru prada bogată. Radiodifuziunea americană a transmis de atunci, de repetate ori, textul imprimat, în speranța că cineva dintre auditori va recunoaște glasul hoțului „gentil".

●

DOI INGINERI sovietici au inventat o mașină automată pentru extragerea diamantelor. Trecînd prin mașină într-un ritm regulat, minereul întîlnește un fascicol de raze X. Iradierea durează ceva mai puțin de o jumătate de secundă, timp suficient pentru a face ca fiecare minereu conținînd un diamant să sclipească. Un dispozitiv special intră în funcțiune automat și trimite pietrele prețioase în compartimentul destinat lor.

●

BĂUTURA preferată a tibetanilor este ceaiul, preparat astfel: în ceaiul chinezesc se adaugă bicarbonat de sodiu, amestecul se fierbe, apoi se toarnă într-un butoiaș și se amestecă cu sare și unt topit. Tibetanii afirmă că băutura este excelentă...

●

ÎN SUEDIA a fost elaborată o metodă de „încălzire" a rîurilor în timpul iernii. Pe fundul rîului se așează conducte (cu țevi găurite) prin care se dă drumul unui curent de aer comprimat. Țișnind din găuri, aerul comprimat provoacă un curent între straturile calde de apă de la fund și cele superioare, ceea ce împiedică înghețarea rîului.

●

ÎN ORAȘUL Apolda (R.D. Germană) se află un original muzeu, care posedă o colecție foarte bogată de clopote. Printre ele există cîteva piese rare, ca de pildă un clopot fără limbă, adus dintr-un templu chinezesc și un clopot asirian, care datează din anul 65 î.e.n.

●

POTRIVIT ultimelor cercetări cu privire la rezistența ființelor vii la diferite altitudini, s-a stabilit că la cea mai mare înălțime — 7.500 m. — trăiește în munți o specie de păianjeni care se hrănesc cu ce le aduce vîntul. Păsările pot trăi la o altitudine de 4.500 m. iar unele specii de fluturi la 6.000 m.

●

DUPĂ părerea specialiștilor, cea mai bună orgă din lume se află în biserica din localitatea Oliwa din R. P. Polonă. Autorul acestei capodopere realizată cu 200 de ani în urmă a fost Jan Wulf din Varmije care a lucrat la această orgă 25 de ani.

●

ÎN R. D. GERMANĂ s-a construit un aparat fotografic original. În caseta aparatului se află un film de 17 m. pe care se pot fixa 400 de imagini. Construcția aparatului permite să se facă fotografii separate sau să se filmeze.

●

ANUL TRECUT, într-o singură zi, industria albaneză a produs tot atît ciment cît în 166 de zile ale anului 1938. Totodată, volumul țesăturilor de bumbac produse într-o zi corespunde producției a 53 de zile.

●

3.000.000 DE LITRI de apă minerală în 24 de ore. Aceasta este „producția" celor 12 izvoare aflate la Karlovy Vary.

●

INDUSTRIA optică din R. Cehoslovacă a început producția unui nou tip de ochelari — ochelari antireflex — destinați conducătorilor de autovehicule, spre a-i proteja împotriva orbirii cauzate de farurile mașinilor care vin din sens opus. Construcția ochelarilor se bazează pe folosirea fenomenului de polarizare a luminii.

●

PE CLĂDIREA Universității de Stat din Moscova, la nivelul etajului 25 sînt instalate cîteva termometre gigantice, care indică ziua și noaptea temperatura aerului. Diametrul cadranului gradat este de nouă metri, iar acele în formă de lance, lungi de cinci metri.

COPERTA NOASTRĂ

21 de ani, înaltă, grațioasă, cu două minunate cosițe aurii ca grîul holdelor țării noastre și cu o fermecătoare ingenuitate, — iată pe tînăra solistă a ansamblului de cîntece și dansuri folclorice al Sfatului Popular al Capitalei, ELENA VASILE. „Dacă romînca aceasta ar fi participat la un concurs european de frumusețe, fără îndoială că ar fi trebuit să i se atribuie titlul de Miss Europa 1957" — a scris despre ea ziarul Giornale di Sicilia". Cînd apărea în fața cortinei să anunțe programul, în calitatea ei de crainică a spectacolului, mulțimea aplauda minute în șir: E-le-na... E-le-na !..."

De șase ani studiază coregrafia în cadrul ansamblului S.P.C. în care a debutat și în care se află pînă azi.

— Proiecte ? — am întrebat-o, în timp ce poza în studioul fotografic al „MAGAZINULUI".

— Aș vrea să fac cinematograf. Deocamdată continui să studiez coregrafia cu maeștrii mei din colectivul artistic al sfatului popular al Capitalei.

SHAKESPEARE și ANOUILH

pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale"

Pe scara de piatră, în spirală, se aud pași. Pași repezi, pași măsurați, ușori sau apăsați. In paltoane încheiate cu grijă, cu serviete mari și impresionante, de piele, oameni cărunți, tineri și foarte tineri, se îndreaptă unul cîte unul, către inima teatrului romînesc, găzduită — nu întîmplător — în aripa încă existentă a vechiului Teatru Național. Oamenii de teatru se adună. Se discută planuri de perspectivă, repertorii, premiere, se iau hotărîri. Regizorii primesc în dar o nouă piesă căreia să-i insufle viață, actorii prind alte înfățișări, în alte roluri, fotoliile de pluș din sălile Naționalului primesc, binevoitoare, mereu alți spectatori și în diminețile reci și cețoase, pe ziduri apar alte afișe: mari, multicolore, mirosind a clei și a tipar.

Iată un asemenea afiș: litere înalte și pline anunță titlul: „FURTUNA" (The Tempest) și autorul: WILLIAM SHAKESPEARE. Și nu numai atît: aflăm că spectacolul — a cărui premieră va avea loc la începutul lunii martie — este pus în scenă de Moni Ghelerter, *că traducerea piesei aparține lui* L. Levițchi, *că decorurile și costumele sînt semnate de* O. Brătășanu, *iar coregrafia de* Stere Popescu. *Autorul muzicii de scenă e* Mihai Brediceanu.

Evident, o mare bucurie pentru spectatorii bucureșteni, cu atît mai mult cu cît această strălucitoare feerie a lui Shakespeare se reprezintă pentru prima oară în țara noastră. Mai puțin cunoscută decît celelalte piese ale marelui Will, „Furtuna" a fost scrisă în ultimii ani ai carierei literare a lui Shakespeare și reprezentată — pare-se — în jurul anului 1612.

In ciuda afirmației unora dintre comentatorii lui Shakespeare, care gratulează ultimele sale drame (printre care și „Furtuna") cu falsul titlu de „piese ale împăcării", această creație a genialului dramaturg englez respiră o profundă încredere în om, în tendința lui spre mai bine, spre progres — toate acestea înfățișate cu pana măiastră care a dat lumii atîtea capodopere.

— Este de altfel calitatea majoră a piesei, care m-a atras în mod deosebit încă de la prima lectură — *ne spune Moni Ghelerter, regizorul spectacolului.* M-a fermecat poezia pe care o degajă piesa, căldura și umanismul ei, mesajul de înaltă etică omenească pe care-l reprezintă.

Și apoi e foarte frumoasă povestea lui Prospero (cît de grăitor îi e numele !), bătrînul duce al Neapolului, izgonit fără milă din ducatul său, Prospero pe care furtunile mării îl aruncă pe o insulă „tristă și pustie". N-are decît o alinare, o rază, o speranță: pe frumoasa Miranda, fiica lui. Și un reazim: spiritele (creație originală a lui Shakespeare), pe Ariel, spiridușul nevăzut, harnic și descurcăreț și pe Caliban (înrudirea cu canibal e limpede), „un monstru roșu, hîd, desgustător, ce-l lepădase vrăjitoarea Sycorex" și pe care Prospero îl îmblînzește. Iată că lanțul anilor pustii e sfărîmat de mare. Marea îl ajută pe Prospero, căci își trimite furtunile să înghită corabia uzurpatorilor bătrînului duce, nevoiți în urma naufragiului să se adăpostească pe insula pustie. Și povestea se înșiră mai departe....

O vom cunoaște îndeaproape la premieră.

★

Iată și un alt afiș: el anunță „INVITAȚIE LA CASTEL" — una din cunoscutele piese ale nu mai puțin cunoscutului dramaturg francez contemporan, JEAN ANOUILH.

Spiritual, inteligent, de un umor fin și incisiv, scriitorul care a îmbogățit dramaturgia franceză cu multe creații de valoare, povestește o întîmplare petrecută undeva în Franța, într-un castel ca atîtea altele: întesat cu mobilă rococo, populat cu servitori stilați, taciturni și politicoși, cu invitați din lumea „cea mai bună" (un durduliu magnat al finanței cu odrasla sa și o nobilă englezoaică), stăpînit de o doamnă venerabilă — doamna Desmortes — care are o „lectrice" — pe domnișoara Capulat — și doi nepoți: Horace și Fredetto. Numai că nepoții sînt gemeni și la castel se dă un bal. Și de aici toată încurcătura !

Regia aparține lui Sică Alexandrescu, *iar rolurile principale au fost încredințate unor actori de frunte ai teatrului romînesc.*

— *Pe cînd premiera ?*

— Bate la ușă, *ne răspunde scriitorul și cunoscutul om de teatru Ion Marin Sadoveanu, directorul Teatrului Național.* De altfel, interesul tot mai mare pe care-l manifestă publicul pentru teatru este un stimulent permanent pentru noi și, desigur, un izvor de bucurie. Un exemplu ? Sălile arhipline care întîmpină seară de seară spectacole ca: „Bădăranii", „Arborele genealogic", „Ovidiu". Și încă ceva: sălile poate la fel de pline, duminecă dimineața la conferințele săptămînale dedicate teatrului.

— *Proiecte în viitorul mai îndepărtat ?*

— Teatrul Național va participa la Festivalul anual al teatrelor, organizat în Franța din martie pînă în iulie, și cunoscut sub denumirea de „Theatre des Nations".

— *Cu ce participă țara noastră?*

— Încă nu s-a fixat. Deliberăm. Ne bucură încă de pe acum marele turneu prevăzut în Uniunea Sovietică, unde vom prezenta cîteva piese de succes ale stagiunii actuale.

— *Vă dorim călătorie plăcută și, din nou, mult succes !*

Silvia KERIM

Revista „Filmul sovietic", *editată de „Sovexportfilm", publică un interesant material informativ cu privire la noile realizări ale cinematografiei sovietice, medalioane ale unor cunoscuți actori de film, știri din studiourile sovietice și străine, oferind o lectură deosebit de atractivă și instructivă pentru iubitorii de cinema din lumea întreagă.* In clișeu: *Coperta revistei „Filmul sovietic" înfățișînd pe tînăra actriță sovietică ADA ROGOTCEVA.*

ECOURI

Muzicale

● RECENT au fost prezentate la Moscova două opere ale lui Serghei Prokofiev: „Război și pace" (după celebrul roman cu același nume al lui Lev Tolstoi) și „Semion Kotko". Ambele spectacole au avut loc aproape simultan și s.au bucurat de o bună primire din partea publicului.

● LUCRARILE din domeniul teatrului muzical scrise de Serghei Prokofiev în ultima sa perioadă de creație., cunosc un succes crescînd și pe plan internațional. Astfel, după ce a fost pusă în scenă la mai multe teatre muzicale din U.R.S.S., opera „Război și pace" a fost montată în studiourile de televiziune și transmisă telespectatorilor de către posturile din New York și Hamburg. Opera comică „Duenna" a fost reprezentată cu mare succes la Leipzig. Opera are un libret scris de compozitor, pe tema unei piese, de Richard Brinsley Sheridan (sec. XVIII). In același timp, opera „Jucătorul", după o scriere de Dostoievski, montată în R.F. Germană, își continuă succesul.

● CUNOSCUTUL compozitor german **Carol Orff**, lucrează în prezent la muzica de scenă pentru „Faust" de Goethe, care va fi montat la Viena.

● DE CURIND a avut loc la Londra premiera operei „Luna și doi bani jumate", de John Gardner. Libretul a fost alcătuit de Patrick Terry, după romanul cu același nume de Somerset Maugham.

● TEATRUL de Operă și Balet din Perm (U.R.S.S.) a pus în scenă opera „Tăunul" de compozitorul A. Spadavekkia. Opera a fost creată după romanul cu același nume al scriitoarei E. L. Voynitch, după care s.a turnat anii trecuți și un film, prezentat de altfel și în țara noastră.

● CUNOSCUTUL muzician Igor Markevitch a fost numit dirijor permanent al orchestrei Lamoureux — Paris.

● OPERA „Dilarom" a fost prezentată în premieră pe scena Teatrului de Operă și Balet „Alișer Navoi". Opera este dedicată prieteniei dintre popoarele Uzbekistanului, Indiei, Egiptului, Iranului și altor țări din Orient.

Cinematografice

● IVAN PIRIEV va termina în curînd filmul Nastasia Filipovna, după romanul „Idiotul" de Dostoievski. In rolurile principale J. Borisova (Nastasia), I. Iakovlev (prințul Mîkșin) și R. Maximova (Aglaia).

● MAURICE CHEVALIER va interpreta propriul său rol în filmul denumit „Viața lui Chevalier".

● LA INCEPUTUL lunii martie se va începe în studiourile franceze turnarea filmului „Femeia și palața", avînd ca interpretă pe Brigitte Bardot.

● LOUIS MALLE, regizorul filmului „Ascensor pentru eșafod" — film pentru care de altfel a obținut premiul Louis Delluc 1957 — intenționează să ecranizeze lucrarea lui Balzac „Fata cu ochii de aur".

● CINEAȘTII iugoslavi au încheiat un contract cu o întreprindere cinematografică italiană, pentru turnarea în comun a filmului „Furtuna", după cunoscuta nuvelă a lui Pușkin, „Fata căpitanului". Filmul va fi turnat pentru cinemascop și în tehnicolor.

● IN REGIA lui Claude Autant-Lara, Gérard Philipe va fi interpretul principal al filmului „Jucătorul", după nuvela lui Dostoievski.

● NEGUȚATORUL DE FERICIRE" se intitulează viitorul film al binecunoscutului actor francez Pierre Fresnay.

● JEAN GABIN apare în rolul comisarului Maigret — celebrul erou al romancierului francez Georges Simenon — din filmul „Maigret întinde o cursă". De asemenea, în regia lui Gilles Grangier, Jean Gabin joacă în filmul „Dezordinea și noaptea".

● FILMUL „Legitimă apărare", o producție franceză, va avea ca interpretă principală pe Barbara Laage, cunoscută publicului nostru din filmul „Lizzie Mac Kay".

● STUDIOUL de popularizare a științei din Moscova lucrează în momentul de față la un film intitulat „Automatul în cosmos". Vor putea fi văzute imagini luate la o înălțime de cîteva zeci de km și se va arăta cum sînt utilizate rachetele trimise la mari înălțimi pentru cercetări științifice.

● EDNA PURVIANCE, vestita actriță de film mut, parteneră a lui Chaplin în 32 de filme, care a fost rînd pe rînd fiică de miliardar, Carmen, patinatoare, emigrantă etc., s.a stins, de curînd, spre regretul milioanelor de spectatori, care nu i.au uitat frumusețea, modestia și talentul.

● RAF VALLONE, Carmen Sevilla, (partenera lui Fernandel din Don Juan) și Jorje Mistral (interpretul principal, alături de Maria Felix în filmul Camelia), sînt protagoniștii ultimului film al regizorului spaniol Juan Antonio Bardem. Autorul unor filme ca **Bun venit d-le Marshall, Moartea unui ciclist** și **Strada mare**, a închinat acest film muncitorilor agricoli din Spania.

● MARLENE DIETRICH a fost rugată de un ziarist să-și mărturisească vîrsta. Spirituală, celebra vedetă a răspuns că are obiceiul să-și numere rochiile, pantofii sau banii, lucruri care se pierd sau se strică. Dar anii nu și-i numără, căci știe că n-o vor părăsi niciodată.

● VIAȚA IN DOI este titlul unui film care se va realiza după un roman al lui Sacha Guitry. In acest film e vorba de un mare autor actor care, înainte de a muri, ține să-și dăruiască averea acelora care i-au inspirat personajele, piesele, filmele. In jurul lui Pierre Brasseur — care deține rolul principal — vor evolua cei mai mari actori ai ecranului francez.

● MICKEY ROONEY — cunoscutul actor al atîtor filme pentru tineret — nu mai filmează decît foarte rar. In prezent el își scrie memoriile.

Literare

● SCRIITOAREA germană **Anna Seghers** va termina în prima parte a acestui an un nou roman, intitulat „Hotărîrea", a cărui acțiune se desfășoară în Germania în perioada de după ultimul război.

● LA HAMBURG a apărut un nou roman istoric al lui Lion Feuchtwanger, intitulat „Jefta și fiica lui".

● IN R.D. GERMANA s-a început editarea operelor complete ale marelui scriitor și dramaturg german **Bertolt Brecht.**

● „DRUMUL DE FIER" este titlul unui roman american care zugrăvește viața de fiecare zi a oamenilor simpli americani. Autorul volumului e Alexander Saxton.

● ISA MIRANDA, actrița italiană de teatru și de cinema, a publicat recent un volum de poezii cuprinzînd 70 de pagini și intitulat „O furnică în genunchi".

● IN LIBRARIILE pariziene a apărut de curînd o nouă operă închinată vieții și activității lui Charles Chaplin. Autorul acestui prețios volum este Pierre Leprohon.

Teatrale

● **LA BUDAPESTA a avut loc de curînd premiera cunoscutei piese a lui Bertolt Brecht Măicuța Curaj. In rolul titular — care prilejuiește marei artiste germane, Helene Weigel, soția lui Bertolt Brecht, o uluitoare creație, la Budapesta apare Kiss Monyi, pe care publicul romînesc o cunoaște din numeroase filme („Furtuna", „Călușeii", etc.)**

● HAI SA VISAM (Faisons un rêve), piesa de mare succes a lui Sacha Guitry, prilejuiește unor actori ca Danielle Darrieux, Robert Lamoureux și Louis de Funès (ultimii doi cunoscuți din filmele **Tata, mama,** etc.) creații strălucitoare.

● IN 1939 numărul teatrelor de dramă și operă din întreaga Bulgarie era de 13; în 1949 s-a ridicat la 23, iar în 1957 la 45. In 1949 au fost date 4.127 de reprezentații și teatrele au fost vizionate de 1.758.000 spectatori, iar în 1957 au avut loc 11.424 reprezentații vizionate de 4.662.000 spectatori.

● **JURNALUL ANNEI FRANK se bucură de aprecierea publicului din toată lumea. Recent piesa a fost prezentată în Turcia, avînd ca interpretă principală pe tînăra Gülgün Kutlu.**

● **ELVIRA POPESCU a înregistrat un mare succes în rolul titular din piesa lui André Roussin, La mamma.**

Miranda, fiica lui Prospero, din feeria lui Shakespeare Furtuna, *este interpretată de Ileana Iordache.*

Fotografia : A. MIHAILOPOL

„STEAUA FĂRĂ NUME" PE O SCENĂ PARIZIANĂ

Interviu telefonic de la Paris cu maestrul emerit al artei W. Siegfried

In ultimul timp opinia publică din țara noastră a fost informată pe larg despre succesele obținute de soliii artei romînești în diferitele lor turnee în străinătate. In șirul prezențelor romînești peste hotare, în șirul acestor succese, se numără și activitatea dusă de regizorul și pictorul scenograf W. Siegfried și creatoarea de costume Cella Voinescu, ce se află la Paris. Precum am aflat, în rîndul oamenilor de specialitate, și bineînțeles al spectatorilor de teatru de la Paris, expoziția „Teatrul în Romînia" — expoziție de machete de teatru, decoruri și costume, create de W. SIEGFRIED și CELLA VOINESCU — stîrnește mult interes.

La telefonul hotelului „Beaujolais", maestrul emerit al artei W. Siegfried, emoționat că publicul romînesc se interesează de activitatea sa, a răspuns cu multă amabilitate întrebărilor noastre. Urmează deci primele întrebări, de „intrare în subiect".

— Unde este deschisă expoziția ?

— **La teatrul „Sarah Bernhard", chiar în foaier.**

— Cînd a fost deschisă ?

— **La 7 februarie.**

— Inițiată de cine ?

— **De Teatrul Națiunilor — respectiv la invitația directorului său, A. M. Julien — organizatorul acestei manifestări de artă. Trebuie să adaug că expoziția noastră este cea care deschide un șir de asemenea manifestări ce vor reprezenta realizări ale pictorilor scenografi ce s-au remarcat în mod deosebit la festivalurile de artă dramatică de la Paris și Veneția.**

— Cîteva cuvinte despre expoziție, maestre...

— **E înfățișată, pe 22 de panouri, munca de aproape zece ani a teatrului romînesc. Sînt înfățișate piese din repertoriul clasic universal, rus, sovietic și din teatrul francez. Incepe deci de la teatrul clasic, cu Shakespeare, Sheridan, Ostrovski, Gorki, Lope de Vega, Goldoni, Molière, Musset, Schiller, apoi pentru teatrul modern Giraudoux, Cocteau, C. Treniov, Leonov, Oscar Wilde. La panoul dramaturgiei noastre originale figurează Baranga, Lucia Demetrius, Horia Lovinescu, Mircea Ștefănescu, Maria Banuș și, firește, marele Caragiale, în direcția de scenă a maestrului Sică Alexandrescu. De altfel, la fiece piesă sînt indicați directorul de scenă, pictorul scenograf și creatorul de costume respectiv.**

— Aprecierile publicului ?

— **Cred că e mai potrivit să-ți răspundă altcineva la întrebare. Vor răspunde probabil ziarele. Eu unul aș putea să-ți spun doar atît: expoziția e zilnic vizitată de sute de oameni. Cred că ai reținut că expoziția e deschisă în foaierul teatrului „Sarah Bernhard". Așa că zilnic, din cei 1.300 de spectatori ai teatrului, mulți, ași spune chiar foarte mulți, devin și spectatorii expo-**

ziției noastre. Privitorii mi-au părut în general interesați. In special sînt remarcate varietatea repertoriului, ingeniozitatea rezolvării diferitelor probleme, stilul diferit folosit de la o piesă la alta. Fotografiile din spectacole, multe mărite, sînt și ele foarte sugestive pentru jocul actorilor. Ele arată expresivitatea actorilor noștri, ceea ce este o foarte bună carte de vizită pentru teatrul nostru și realizările concrete în domeniul acesta.

— Ați putea să ne relatați ecouri din presă ?

— **La deschiderea expoziției emisiunile de radio au făcut o dare de seamă elogioasă despre expoziție, considerînd-o un eveniment teatral. S-au publicat în presă fotografii. Ziarul „Combat" a reprodus schițe de decoruri. Au participat la vernisaj personalități teatrale ca J. L. Barrault, André Bol, scenograful care a făcut decorurile operei „Oedip" de G. Enescu, Catherine Vallon, cronicarul revistei „Lettres Françaises", apoi Jhoctin de la „Arts", Jean Jacques Bernard, președintele societății autorilor dramatici din Franța. Mai pot adăuga că miercuri seara am fost invitații de onoare ai acestei asociații, la sediul ei, în Rue Ballu, la un dineu oferit în cinstea noastră și ni s-au adresat cuvinte pline de căldură și prietenie la adresa țării noastre. Și încă un fapt care m-a emoționat: zilele trecute am primit o scrisoare din partea lui Simon Gamillon, autorul piesei „Maya", care a doua zi după vizitarea expoziției, mi-a scris: „Ați ascultat azi dimineață la radio (postul național) referirile elogioase asupra expoziției Dvs. ? Este o treabă bună și frumoasă, este artă. Merci et bravo !".**

— Ce alte proiecte aveți ?

— **Am pus în scenă, la „Theâtre d'Aujourd'hui", actul II al „Stelei fără nume" de Sebastian...**

— Interpreții ?

— **Françoise Spira, — Mona și Jean Leuvrais — Miroiu.**

— De ce aprecieri s-a bucurat?

— **Cum să-ți spun ? Cred că e suficient să-ți relatez că postul de radio Paris a retransmis-o de trei ori. Mi s-a propus s-o montez în întregime.**

— La ce teatru ?

— **Am de ales între „Théatre Michel" și „Bouffes Parisiens", care-și dispută piesa. Sebastian i-a cucerit. E un succes...**

— Ne bucură ce ne spuneți și pentru Dvs. și pentru teatrul nostru. Alte noutăți ?

— **Noutăți nu mai am. Mi-e dor de țară, de prieteni, de teatru, cu toate că sînt atît de ocupat și preocupat de punerea în scenă a „Stelei fără nume".**

I-am dorit maestrului Siegfried mult succes în această muncă, anticipînd succesul de care se va bucura.

Eva MOLHO

INAINTE DE PLECAREA LA PARIS

DAN IORDĂCHESCU

vorbește cititorilor „MAGAZINULUI"

In febra pregătirilor de plecare spre capitala Franței, i-am răpit tînărului cîntăreț Dan Iordăchescu o jumătate de oră.

Și fiindcă timpul se grăbea tare și cu el și Dan Iordăchescu (care, „of doamne, cîte mai am de făcut") am convenit amîndoi să renunțăm la introduceri și să intrăm repede în subiect. Deci:

— Cînd ați început să cîntați ?

— **In corul liceului Național din Iași. Eram un solist fără pretenții. Pe vremea aceea părinții mă voiau judecător, iar eu mă visam actor... Deh, contradicții interne.**

— Și cum le-ați rezolvat ?

— **La terminarea liceului părinții m-au înscris la drept, iar eu, fără știrea lor, am intrat la conservatorul de artă dramatică din Iași... Am făcut astfel un an, dreptul și conservatorul concomitent... pînă a aflat tata.**

— Și ?

— **Mi-a declarat că n-are nevoie de „saltimbanci" în familie. M-am lăsat păgubaș, pentru ca în același an, și din nou fără știrea părinților, să dau, la îndemnul profesorului Stroescu, examenul de admitere la conservatorul „Ciprian Porumbescu" din București. De abia astăzi îmi dau însă seama ce mult mi-a folosit anul acela de artă dramatică făcut în clasa Ginei Sandri.**

— In ce sens ?

— **Evident că la operă. Mi-a dat cunoștințele elementare de mișcare în scenă, de care are nevoie orice cîntăreț de operă, dar pe care nu toți le au.**

— Și apoi ?

— **In 1950 am început deci să urmez cursurile la „Ciprian Porumbescu". In același timp cîntam în ansamblul C.C.S. In 1956 am terminat conservatorul...**

— Erai deja celebru, nu ?

— **Celebru... e cam mult ! In orice caz mă afirmasem. Fusesem la Varșovia și Berlin. La Varșovia luasem medalia de aur. Îmi amintesc — era în 1955 — și eram, la plecarea spre Varșovia, un mare semn de întrebare pentru mulți, dar și pentru mine — „Prea e tinerel băiatul ăsta, se spunea, o face oare ceva ?"**

— Cîți ani aveai atunci ?

— **25 — și nu credeam că pot cuceri un premiu. Nu aveam prea multă încredere în mine...**

— Și totuși ?...

— **In 1956, trei luni după terminarea conservatorului, am participat la concursurile de la Salzburg și Geneva. La Salzburg, mai cu seamă, am avut mari emoții și, întrebat înainte de concurs, am răspuns că voi fi fericit dacă voi lua premiul II. Închipuiește-ți un concurs Mozart în patria lui Mozart, un concurs pentru care austriacii au pregătit, la „Sommer - Akademie" din Salzburg, 128 de candidați timp de 3 luni și din care au selecționat numai 30. Cînd am luat „Medalia de aur" nu mi-a venit să cred. Un ziar vienez a scris atunci că „de azi înainte interpretarea muzicii lui Mozart nu mai trece prin Salzburg și Viena, ci prin București".**

— Ce anume ai cîntat la Salzburg ?

— **Lieduri de Mozart, „Don Juan" și bineînțeles „Nunta lui Figaro".**

— Mai precis „Fluturaș nu mai ai aripioare ?".

— **Exact !**

— Dar la Geneva ?

— **Vezi, la Geneva concursul a fost după mine cel mai interesant — vorbesc din punct de vedere al repertoriului — dar și cel mai greu. A trebuit să fac față unui repertoriu foarte complex, de la Haendel și pînă la Duparque și Honegger. De altfel ziarele elvețiene au remarcat tocmai ușurința cu care am făcut față acestui repertoriu dificil.**

— Alte turnee în străinătate ?

— **De două ori în Uniunea Sovietică și de două ori în Cehoslovacia. La Praga am impri-**

— Și acum ?

— **Acum, după ce am stat 5 luni în țară, după întoarcerea din Uniunea Sovietică, în care timp am pregătit „Faust" și „Trubadurul" — plec la Paris.**

— Pentru ?

— **Evident pentru a cînta. Am un contract pentru imprimări cu Pathé Marconi și probabil voi da și cîteva concerte.**

— Planuri ?

— **In domeniul operei vreau la întoarcerea de la Paris să joc neapărat „Bărbierul din Sevilla", iar în „Flautul fermecat" pe Papageno.**

— Ce preferi — concertul de lieduri sau opera ?

— **Greu de răspuns. Totuși am să încerc. Consider concertul de lieduri din punct de vedere muzical net superior operei. Opera însă îmi dă alte satisfacții — posibilitatea de mișcare, jocul de scenă. Ce să-ți faci, irezistibila atracție a rampei... Nu ți-am spus că voiam să mă fac actor ?**

— Apropos de visurile de altădată. Ce spun părinții ?

— **Insfîrșit, sînt mulțumiți... Deși mama, grozav ar vrea încă să mă vadă judecător...**

Mariana PIRVULESCU

„RĂPIREA DIN SERAI" la Teatrul de Operă și Balet

Viitoarea premieră a Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., — care va avea loc la sfîrșitul săptămînii viitoare — va fi opera bufă a lui Mozart „Răpirea din Serai", una dintre cele mai izbutite lucrări din perioada cînd el a compus acele „mici bijuterii" care au intrat în repertoriul tuturor teatrelor muzicale.

„Răpirea din Serai" se bucură, la Teatrul de Operă și Balet din București, de o punere în scenă din cele mai interesante, datorate directorului de scenă G. Teodorescu și celor două talentate scenografe Ofelia Tutoveanu și Paula Brîncoveanu. Distribuția cuprinde o seamă de soliști de frunte ai operei și unul dintre roluri, poate chiar cel mai important — cel al lui Selim Pașa— va fi interpretat alternativ de un cîntăreț și... unul dintre balerinii fruntași. Rolul va fi jucat, alternativ, de cîntărețul Valentin Loghin și de dansatorul N. Bazaca, care, lucru interesant, a absolvit conservatorul de artă dramatică. In Constanța, *vor apare succesiv, Iolanda Mărculescu, artistă emerită, Arax Savagian și Matilda Onofrei, în* blonda *vor apare Magda Ianculescu și Vali Niculescu,* Osmin *va fi cîntărețul Teofănescu, iar* Contele *va fi cîntat de Valentin Teodorian. In alte roluri vor apare Const. Niculescu, George Mircea, etc.*

In actul I și al III-lea ansamblul de balet va face un divertisment și va lua parte la desfășurarea acțiunii, alături de cor.

In actul II se va desfășura o pantomimă dansantă, cu scena în scenă. Coregrafia e datorită tinerei maestre Tilde Urseanu.

Conducerea muzicală a spectacolului o vor avea maeștrii Alfred Alessandrescu și Tiberiu Brediceanu.

PREMIERA
UN NOU FILM ARTISTIC ROMÎNESC
LA CINEMATOGRAFELE
PATRIA și BUCUREȘTI
O PRODUCȚIE A STUDIOULUI CINEMATOGRAFIC „BUCUREȘTI"

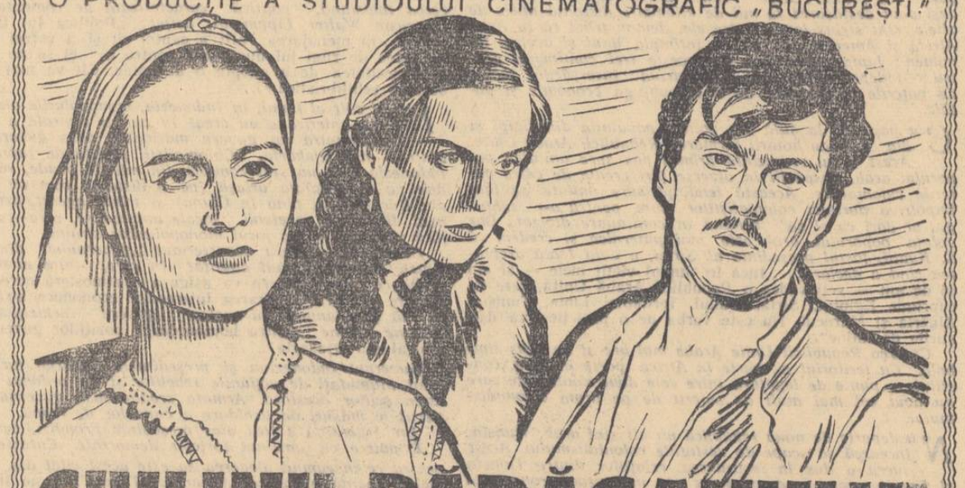

CIULINII BĂRĂGANULUI
după romanul lui PANAIT ISTRATI
Scenariul: LOUIS DAQUIN, ANTOINE TUDAL și ALEXANDRU STRUȚEANU
Regia: LOUIS DAQUIN; Muzica: RADU PALADI; Director imagine: ANDRE DUMAITRE
CU: NUȚA CHIRLEA, ANA VLADESCU, FLORIN PIERSIC, RUXANDRA IONESCU, NICOLAE TOMAZOGLU, CLODY BERTOLA, MARCEL ANGHELESCU MIHAI BERECHET, EUGENIA PETRESCU EFTIMIU, IULIAN NECȘULESCU, CONSTANTIN ȚAPÎRDEA, MARIA TANASE, AL. IONESCU-GHIBERICON și CONSTANTIN RAMADAN.

Amintirile unui artist de operă

Am publicat în numărul nostru trecut cîteva fragmente din volumul memorialistic al artistului poporului George Niculescu-Basu, intitulat „Amintirile unui artist de operă" și care se află sub tipar la „Editura muzicală". În cele ce urmează publicăm alte cîteva fragmente din lucrarea marelui nostru cîntăreț.

Se plătește... se cîntă !...

Pe timpul cînd am fost angajat la Național și mulți ani după aceea, rîdeam și făceam mare haz de pățania lui nenea Nae Iliescu, petrecută cu un an sau doi mai înainte. Nae Iliescu era regizorul operei și făcea pe omul de legătură între artiștii italieni și direcțiunea teatrului, în ceea ce privește plata salariilor.

Ca regizor, Nae Iliescu sta în culise și, punînd mîinile pîlnie la gură, șoptea coriștilor care erau în scenă: „Luați parte la acțiune, luați parte la acțiune", iar coriștii se uitau la el fără ca „să ia parte la acțiune", căci habar nu aveau de „acțiune". Nu le arătase nimeni cum să ia parte la acțiune. Știau doar să ridice mîna în sus și să o lase în jos. Acesta era jocul corului și al figurației pe vremea aceea.

Ca om de legătură între artiști și direcțiune, Nae Iliescu avea o sarcină mai anevoioasă. Artiștii italieni trebuiau plătiți la zi, ne-

George Niculescu-Basu, după o reprezentație cu „Cavalerul Rozelor" pe scena lui „Teatro Massimo" din Palermo, în 1932.

De-abia putui încropi banii pentru italieni. Ce vreți să fac ? Aia nu cîntă dacă nu le duc banii : si paga, si canta, non si paga, non si canta — cine dracu din ei a mai scornit și vorba asta !...

Cam acesta era discursul pe care nenea Nae Iliescu îl ținea angajaților romîni, seara la spectacol. Bietul om avea dreptate, în felul lui, să procedeze astfel, fiindcă... de, cu ai noștri o mai învîrtea el, că-i venea mai ușor, dar cu frații ceilalți nu era de glumit, ei aveau „deviza" lor !

Plîngeri la Direcția teatrului se făcuseră berechet, dar toate fără rezultat, sau mai bine zis cu a-

— Intră, domnule. Ce ești nebun ?

— Adu banii, ți-am spus că nu intru.

— Intră domnule, că se prăbușește teatrul.

— Să se prăbușească cît o pofti, adu banii.

Cu aceste vorbe făcu stînga-mprejur, plecă și se încuie în cabină, nevoind să știe de nimeni și de nimic.

Noroc că Monterone nu avea decît o singură scenă în actul întîi, astfel că după acest scurt, dar penibil incident, spectacolul a putut continua pînă la sfîrșit.

A doua zi, lefurile au fost plătite... S-au găsit banii ! Petrescu devenise de două ori celebru. Întîi că făcuse ce făcuse și al doilea că scosese la toți lefurile uitate de dumnezeu și de direcție.

— Cum e chestia aceea cu nea Nae, dragă Costică ? îl întrebam noi, uneori, glumind.

— Ei, avusei și eu atunci țîfna mea. Păi nu zău, auzi dumneata, toată ziua, bună ziua, — si paga, si canta, non si paga non si canta. Apoi fraza asta a lor, cînd e vorba la adică, se poate traduce și pe românește, ba încă cum !

înțelegînd să aștepte „timpuri mai bune" pentru a-și căpăta lefurile. Deviza lor, rămasă multă vreme un obicei, era *„si paga, si canta ; non si paga, non si canta"* (se plătește, se cîntă ; nu se plătește, nu se cîntă).

În fiecare seară — cam pe la ora 7 — înainte de începerea spectacolului, nea Nae Iliescu suia scările hotelului Continental, unde de obicei locuiau „i nostri fratelli italieni" și le achita onorariile. Artiștii romîni, adică ăștilalți, se uitau cu jind la geanta goală cu care se întorcea nea Nae de la hotel. Totul ar fi mers pe roate, dacă în afurisita aceea de geantă ar mai fi rămas și pentru ei cîte ceva, măcar pe fund, vorba ceea.

— Vremuri grele, măi băieți.

celași rezultat : nu sînt bani ! În timpul acesta, chiria oamenilor mergea și cartelele la birturi se ispraviseră de mult.

Printre artiștii operei era angajat decedatul bariton Costică Petrescu, „feciorul popii", poreclit astfel ca să-l deosebim de baritonul Petrescu-Ungureanu, de baritonul Petrescu-nebunu și de baritonul Petrescu-Sadea. Bun băiat, camarad vrednic, dar care nu se prea împăca cu vorbele frumoase și vesnicile făgăduieli ale lui nea Nae. Așa că, într-o seară, îi luă de o parte și-i ținu „el" un discurs în felul următor :

— Uite ce e, dragul meu, mîine seară se cîntă „Rigoletto". După cum bine știi, eu îl cînt pe Monterone. Ai dumneata grija și scoate-mi de la Direcție leafa, cel puțin pe luna trecută... fiindcă să nu te superi, dar eu nu intru în scenă dacă nu-mi dai banii. Se plătește, se cîntă ; nu se plătește, nu se cîntă, — de data asta pe românește, scurt și răspicat.

— N-ai nici o grijă, frate Costică — îl liniști nea Nae, că mîine ai banii. Încasările au început să meargă mai bine săptămîna asta, așa că tu îmbracă-te, deghizează-te și așteaptă-mă în cabină, că eu ți-aduc gologanii..

Teatrul Național gemea de lume. Era primul „Rigoletto" în stagiunea aceea. Maestrul Valini conducea spectacolul.

Nici nu așteptase să se însereze bine, că Petrescu se înființase în cabină, se transformase în Monterone și vesel că pune mîna pe franci, aștepta înfăptuirea promisiunii.

Săracul nenea Nae, probabil că se învîrtise el de cu ziua pe la Direcție, dar de bani nu făcuse rost.

Plictisit de atîta așteptare și poate mînat de vreo presimțire rea, Petrescu coborî în scenă să-și vadă visul cu ochii. Nea Nae, cu partitura în mînă, urmărea reprezentația care tocmai începuse, cînd se trezi în spate cu fratele Costică, care-l luă la zor :

— Bine, nene, te aștept ca un caraghios în cabină și nici măcar nu vii să-mi spui o vorbă ? Ce faci ? Adu banii ! !

— Stai, mă Costică, ascultă... uite ce s-a întîmplat...

— Nu ascult nimic. Adu banii că altfel îmi lepăd costumul.

— Stai, mă Costică, n-o lua așa, am vorbit, pe-onoarea mea... nu fii copil, mîine sigur ai banii.

Petrescu era sătul de vorbe, de amînări și de făgăduieli.

— Nu, mîine, acuma. Dacă nu dai banii acu, nu intru în scenă.

În vremea aceasta, spectacolul își urma cursul.

Tenorul cîntase romanța „Questa o quella", iar nea Nae, care o cam băgase pe mînecă, văzînd că se îngroașă gluma, se ruga disperat de Petrescu să nu-l nenorocească.

La un moment dat... orchestra tăcu. Maestrul Valini, cu brațele suspendate în aer, aștepta să intre Monterone în scenă...

— Intră domnule, urlă nea Nae.

— Adu banii.

Tracul actorului

Se știe că unui cîntăreț de operă, pentru a putea învinge multiplele dificultăți ale artei sale, ca de pildă : emisiunea, frazarea, pronunțarea, interpretarea ideilor muzicale, cît și jocul adecuat rolului, îi trebuie înainte de orice, liniște lăuntrică. Numai așa poate răspunde cum se cuvine menirii sale. Odată intrat în panică nimeni și nimic nu te mai poate readuce la starea normală.

Au fost cazuri și la opera noastră, cînd în momente de panică, artistul sau artista au părăsit pur și simplu scena. Soprana Alexandra Feraru, azi pensionara operei noastre — la debutul ei în carieră, în rolul Zelidei din opera comică „De-aș fi rege" — în momentul cînd i-a venit replica, de frică sau de emoție, nu a avut curajul să intre în scenă. Atunci, o luptă corp la corp s-a încins între ea și regizorul, Sică Alexandrescu — care, prevăzînd situația nenorocită în care ar fi putut ajunge spectacolul, a luat-o în brațe, i-a făcut vînt în scenă și a închis ușa după dînsa. Cînd s-a văzut „Ferărița" în fața publicului, a dat drumul glasului ei frumos și cald, de care din păcate opera noastră a fost văduvită atît de timpuriu și a cîntat aria Zelidei cu un foarte mare succes.

Fără prezența de spirit și intervenția energică a directorului de scenă Sică Alexandrescu, cine știe ce s-ar fi ales și de spectacolul din seara aceea și mai ales de cariera strălucitului ei glas.

Peste hotare

Aflîndu-mă în luna septembrie a anului 1924 la Viena, am fost solicitat de direcțiunea „Volksoper"-ului să iau parte la trei reprezentații cu „Faust", cîntînd rolul lui Mefisto, alături de compatrioții mei Nectar de Flondor și Traian Grozăvescu. Spectacolele au avut un frumos succes.

Deși au trecut mulți ani de atunci, nu voi uita niciodată pe buna și gentila mea colegă Nectar de Flondor. Avea o voce frumoasă și o înfățișare plăcută. Era măritată la Viena cu un bărbat care, prin situația lui, îi permitea să facă artă mai mult de dragul ei, decît de nevoie. Nectar de Flondor era un suflet ales, o femeie superioară din multe puncte de vedere... dar fără dramul acela de noroc care se cere și în artă, ca și în orice domeniu de activitate. Cu vocea ei, cu o inteligență într-adevăr remarcabilă și cu toate darurile de la natură, nu a izbutit să se situeze acolo unde îi dădeau dreptul talentul și calitățile ei artistice. Cele două spectacole pe care le-a cîntat la Opera Română (rolurile Mimi din „Boema" și Violetta din „Traviata") au constituit adevărate seri de artă. Pentru ce nu a fost angajată permanent la opera noastră, pentru ce a dispărut apoi din viața artistică, nimeni nu poate ști cu precizie.

Mai de mult am auzit că s-ar fi strămutat din Austria în America. S-a petrecut probabil și cu ea același lucru ca și cu Viorica Ursuleac, cu tenorul Josef Schimdt, cu soprana Maria Cebotari, cu Stela Roman și cu alți romîni, care din lipsă de locuri la Opera Română s-au mai precis datorită neînțelegerii sau chiar incompetenței unora dintre conducătorii instituției din epocile respective, au lăsat să plece din țară elemente de mare valoare, care ar fi făcut cinste instituției noastre, așa cum au făcut diferitelor instituții din străinătate.

Tenorul Traian Grozăvescu fusese angajatul operei din Cluj, chiar din ziua înființării ei, adică din anul 1920.

S-a remarcat dintru început prin vocea lui de mare calitate și prin notele acute de o strălucire și egalitate surprinzătoare.

Era un adevărat tenor născut, iar nu făcut. Și cred că, ambițios și muncitor cum era, ar fi devenit unul din cei mai renumiți tenori din lume.

Un incident ce l-a avut cu direcțiunea Operei Române din Cluj l-a silit să-și dea demisia. Fusese pus să cînte în aceeași seară rolul lui Turido din opera „Cavaleria Rusticană" și rolul lui Canio din opera „Paiațe". Este un efort ce poate dăuna oricărui glas, dar mai ales unui glas liric cum era al lui Grozăvescu, deoarece ambele roluri erau de factură dramatică. Popovici-Bayreuth, directorul operei clujene de atunci, nu a voit să țină seamă de protestele tenorului, dar nici Grozăvescu nu s-a lăsat mai prejos și și-a înaintat demisia. Această încăpățînare din partea amîndorura i-a folosit lui Grozăvescu, căci, plecînd la Viena și acolo continuîndu-și studiile cu profesorul Steiner, renumit pe acea vreme, a ajuns în cîțiva ani să-și facă un nume mult prețuit în capitala Austriei.

Mergea din succes în succes și era solicitat să cînte în toate operele principale ale Austriei și Germaniei, dacă nu ar fi fost răpus la vîrsta de treizeci și unu de ani de gloanțele descărcate de mîna geloasei sale soții.

Tot o dramă familiară a curmat, în anul 1936, cariera în plină ascensiune a tînărului Dimitrie Gîlman, de la Opera Română din București.

G. NICULESCU-BASU

Strămoșul lui Țăndărică

TINEREȚEA lui VASILACHE

Pe scena lor liliputană, păpușile de astăzi apar după ce peste fotoliile din sală a coborît întunericul, iar ecoul gongului s-a stins de trei ori. Îmbrățișată de razele reflectoarelor, între lumini și decoruri, păpușa trăiește, seară de seară, taina transfigurării în actor-ființă. Mîini iscusite o pun în mișcare din umbră și anonimat, îi dăruie viața, o fac să prindă grai, să plîngă, să se înveselească, să ne bucure ori să ne întristeze.

Așa cum ai văzut-o și cum te-ai deprins să ți-o închipui, sprintenă și vioaie, guralivă și pornită pe șotii, păpușa pare să fi venit pe lume tînără, ca să rămînă necontenit așa. Dar nu ! Țăndărică de astăzi are și el, ca și oamenii care l-au însuflețit, bunii și străbunii lui.

E drept, ei n-au apucat decît cufărul purtat prin iarmaroace care slujea în același timp de magazie și de scenă ; au țopăit, au bătut din palme și s-au încăierat sub arșița verii, în colbul Moșilor, fără decoruri și fără reflectoare.

Teatrul popular de păpuși nu s-a mărginit numai la motive intrate în tradiție. N-a existat eveniment de seamă care să nu se fi răsfrînt în „reprezentațiile" păpușarilor ambulanți. Multă vreme după războiul din 1877 printre eroii-păpuși se numărau cazacul și turcul. Una din scene îi înfățișa în luptă, din care primul ieșea întotdeauna biruitor. Mai aproape de zilele noastre, în timpul ultimului război, un păpușar bătrîn de prin părțile Argeșului colinda satele, stîrnind cu mijloacele modeste ale meșteșugului său ura împotriva călăului Antonescu. „Mareșalul" apărea în chip de gropar, poruncind celor din jurul său să meargă la moarte.

Cu timpul numărul păpușarilor a început să scadă. Rămas în urmă față de sporirea interesului pentru teatru și cinematograf, străvechiul meșteșug al minuitorilor de păpuși părea sortit irevocabil pieirii.

Dar astăzi, pe unde-or mai fi Vasilache și Mărioara ? Mărturisesc că aproape uitasem de ei, cînd cineva mi-a adus vestea că există, pe lîngă Casa de creație populară a Capitalei noastre, un mănunchi de vechi artiști prin care păpușile românești tradiționale continuă să trăiască.

Roger Constantinescu, unul din absolvenții primului curs de păpușari, este astăzi animatorul acestei frumoase acțiuni.

— Acum doi ani — îmi povestea el — am întîlnit la Moși un bărbat tînăr care, în locuri mai ferite și pe apucate, își juca păpușile așa cum învățase din bătrîni.

Acest bărbat se află astăzi în mijlocul nostru. Iată-l.

Borțea Ion — așa se numește omul cu pricina — mi-a strîns mîna cu o mișcare vioaie. Cînd umblă și mai cu seamă cînd se află „în reprezentații" în spatele paravanului de abia-i poți urmări mișcările. Este agil și sprinten iar față de cei aproape patruzeci de ani ai săi, arată de douăzeci și cinci. Dintr-un sac de Moș Gerilă ies la iveală eroii: Vasilache, Marioara, moartea, dracul, jandarmul.

— Dar ăsta cine-i?

— Agentul electoral !

În vederea campaniei de alegeri, Ion Borțea a scris un „scenariu", care înfățișează cu mijloacele artei tradiționale păpușerești, alegerile din trecut.

Urmăresc din culise jocul încordat al păpușarului. Trebuie să vorbească cu glasul schimbat pentru fiecare erou.

— Cum îți prefaci glasul ?

— Cu mașina de vorbit !

— ! ?

— Mașina de vorbit așa îi zicem acum... Înainte îi spunea țiplă...

Instrumentul pe care Borțea a simțit nevoia să-l denumească pompos „mașină de vorbit" este format din două plăcuțe metalice legate cu ață fină, prin care vibrează aerul. Păpușarul le introduce adînc în gîtlej.

— Nu ți s-a întîmplat niciodată s-o înghiți ?

— Mașina ? Ba bine că nu ! Dar am întotdeauna una de rezervă...

Roger Constantinescu îmi spune că grupul vechilor păpușari adunați la Casa de creație constituie nucleul unui ansamblu menit să perpetueze tradiția acestui gen de folclor.

— „Prin Ion Borțea și prin alții am adunat adresele tuturor vechilor păpușari din București. O bună parte din ei au venit și cu aceștia am organizat un fel de șezătoare în care au fost puși să arate „ce pot", să-și istorisească amintirile, să ne vorbească despre tainele meseriei lor. La această întrunire a participat, în taină și... magnetofonul. Intenția noastră este să aducem jocul păpușeresc tradițional pe un făgaș nou, păstrînd, în același timp, originalitatea vechilor spectacole. Prima încercare ați văzut-o : Sceneta „Alegerilor din trecut"...

— Pe cînd cea de a doua ?

— O pregătim pentru Festivalul internațional al teatrelor de păpuși de la București...

Unii păpușari se mai țin încă de o parte. Nu vor să vină. Mi s-a spus că spiritul de „castă" este înrădăcinat puternic în conștiința lor. Oare așa să fie ? Secretul atragerii tuturor se află în mîinile tovarășilor lor de breaslă. Cred că pînă la urmă nu va rămîne niciunul pe dinafară.

Boris BUZILĂ

Vitrina cu cărți

ALEXANDRU SEVER :

„Regele, spionul și actorul"

Volumul de nuvele pe care îl menționăm astăzi dezvăluie o nouă fațetă a personalității lui Alexandru Sever. O lume circumscrisă într-o epocă nu prea de mult timp defunctă în metehne și mentalități depășite, într-un peisaj social astăzi anacronic și desuet populează cele trei nuvele legate între ele prin tarele și vicisitudinile care deopotrivă infestau viața locotenentului Constantin Rabega (Preludiu la un bal în provincie) a actorului George Valenti (Regele, spionul și actorul) sau a publicistului Mihail Iliad (Moartea lui Mihail Iliad).

Chiar dacă existența și destinele acestor personaje principale evoluează și se consumă pe coordonate total diferite, chiar dacă individualitatea lor se dezvoltă în ipostaze și confruntă catastrofe determinate și motivate de mobiluri aparent fără nici o legătură între ele, nu se poate să nu-ți apară limpede înaintea ochilor că dezagregarea și prăbușirea lor finală a avut în ultimă instanță, un punct de plecare comun,

Toți trei trăiesc într-un conglomerat social care îi pervertește, îi mutilează moralicește și sufletește, anulîndu-le cu brutalitate ceea ce mai rămînea bun în ei, năzuințele lor către o altă viață, efortul de a se apropia de un alt țel — împingîndu-i pînă la urmă prin forța implacabilă a împrejurărilor, la moarte. Și este semnificativ că un ofițer dintr-o oarecare garnizoană de provincie, un actor de talent în vîrtejul vieții din capitală și un publicist onest, însetat de cultură, dornic să se realizeze pe tărîm literar sînt — fără ca unul să știe de celălalt, în lumi deosebite și în conjuncturi deosebite — pervertiți și apoi complet striviți de eșafodajul aceleiași orînduiri, nedrepte, arbitrare, abuzive. Din cuprinsul celor trei nuvele se desprinde — cu o remarcabilă putere de sugestie — tocmai acel rol funest al ambianței sociale în care sînt implicați cei trei eroi de-a lungul unui circuit oficial care pleacă din palatul fostului monarh și chiar de la fostul monarh, trece prin biroul șefului serviciului secret al Siguranței Statului pentru a se ramifica apoi, pentru a pătrunde în mediul ofițeresc dintr-o garnizoană mic-urbană și în cel așa zis „spiritual" din lumea unor publiciști și gazetari, înfățișați cu un necruțător spirit de observație critică.

Bogdan VARVARA

---

5 MINUTE cu LIVIU CIULEI

(Urmare din pagina 1-a)

— Dată fiind această dualitate, cît timp veți lucra într-un domeniu ?

— La „Municipal" pun în scenă „Sf. Ioana" de B. Shaw. Semnez atît decorurile, cît și costumele, încercînd astfel o concepție unitară a spectacolului. Iar rolul titular îl va interpreta Clody Bertola, care — în mod subiectiv de astă dată — este actrița mea preferată. De fapt, este a doua mea întîlnire, în actuala stagiune, cu marele satiric, prima fiind „Profesiunea Doamnei Warren", la care am lucrat decorurile împreună cu P. Bortnowschi. Tot la „Municipal" voi urca din nou scîndurile scenei, interpretînd rolul comperului dintr-o piesă a lui John Osborne, unul din „tinerii furioși" ai Angliei, cu alte cuvinte, pînă-n mai nu voi mai reveni la cinematografie.

— Dar odată reîntors, la ce veți lucra ?

— La un film artistic de lung metraj. Conținutul ? Prefer să păstrez secretul...

— Considerați ca un punct de plecare, pentru realizarea unui film, literatura sau un scenariu original ?

— Este de preferat un scenariu original. Deobicei dacă încercăm să concentrăm acțiunea unui roman într-o operă cinematografică, ținînd seama de economia dramatică specifică filmului, sacrificăm, cu siguranță, foarte multe valențe literare. Pe de altă parte, scenariul original, operă a unui specialist — scenaristul de film — este un gen încă nou pentru noi.

— Și atunci, de ce regizorii nu-și scriu singuri scenariile ?

— Pentru același motiv pentru care nici scenariștii nu-și pot realiza singuri filmele...

— Dvs. ați scris vreun scenariu ?

— Da. Dar nu este scris din punct de vedere literar, ci din cel regizoral. Scenariul este o ilustrare cinematografică și folosește, ca bază literară, poezii alese din opera lui Mihail Eminescu.

— Așadar, v-ați rezemat totuși pe literatură ?

— Da, dar nu este numai un decupaj regizoral al acestor poezii. Neadăugînd nici un cuvînt textului eminescian, m-am lăsat pătruns de natura sentimentului poetic al fiecărei poezii și am căutat să concep o acțiune dramatică care, alăturîndu-se poeziei, vine să o sublinieze. Acest scenariu închinat marelui poet este împărțit în patru cicluri : unul al naturii, altul al iubirii, un ciclu filozofic și altul satiric. Cred că voi realiza, pentru început, numai ciclul iubirii. El cuprinde patru momente : apropierea, împlinirea dragostei, despărțirea și singurătatea. Se ilustrează în ordine succesivă, printr-un peisaj de primăvară, de vară, de toamnă și de iarnă. Deși un gen nou, neobișnuit, sînt convins că publicul de film va răspunde în mod vibrant. În acest „Eminescu" voi întrebuința numai actori profesioniști, de mare sensibilitate. De altfel, cu „Eminescu" voi avea cît de curînd o întîlnire și la radio, unde voi prezenta un recital cu redarea poeziilor eminesciene într-o manieră dramatică nouă. Adaug că Eminescu va fi un film artistic de scurt metraj.

— Revenind la filmul de lung metraj, ce subiect din literatura noastră credeți că ar putea servi drept bază pentru un scenariu de calitate ?

— În primul rînd, „Baltagul" de maestrul Sadoveanu. Este subiectul în care specificul nostru național poate fi exprimat cu monumentalitate. Cred că astfel se va realiza unul din deziderate le noastre, acela de a se ajunge la o expresie proprie, de a se creea un stil și un caracter specific cinematografiei românești

Regizorul Liviu Ciulei în timpul turnării unor exterioare ale filmului „Erupția".

— Și la alte teme nu v-ați gîndit ?

— M-am gîndit mult la realizarea unor filme după „Codin" de Panait Istrati și „Craii de curte veche" de Matei Carageale. În „Codin" este interesant cum este reflectată în conștiința unui copil lupta unui om împotriva unei societăți nedrepte. Iar în „Craii de curte veche", caracterele atît de amplu conturate oferă un material dramatic minunat, pentru a ilustra o critică cumplită la adresa unei societăți condamnate prin însăși inutilitatea ei.

— Ar fi interesant să ne spuneți cum vedeți cinematografia noastră de azi.

— Am foarte multă încredere într-o serie întreagă de colegi, fie mai tineri, fie mai vîrstnici decît mine. Am încredere în spiritul creator în care au fost crescuți absolvenții Institutului de Cinematografie, cît și în talentul lor. Eu am făcut un film... Și știu că, în afară de problema de concepție, te poți lovi și de alte realități. De realitatea unui text de multe ori necinematografic, de pildă, sau de realitatea unor actori neantrenați cinematografic.

— Presupunînd că aceste deficiențe vor fi eliminate, cum vedeți viitorul cinematografiei românești ?

— Sînt convins că filmele noastre artistice vor face surpriza festivalurilor cinematografice și a pieței internaționale, a terminat, zîmbind, Liviu Ciulei.

Ion RUJANU

In stațiunile balneo-climatice

SOVATA, BAZNA, EFORIE, OCNA SIBIULUI

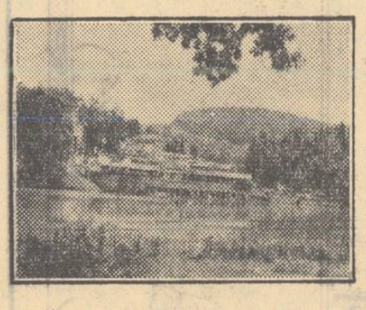

se tratează boli de femei (metrită, metroanexită, insuficiența glandelor ovariene, secheie postinflamatorii sau postoperatorii).

La stațiunea BORSEC se tratează cu succes bolile glandei tiroide.

Stațiunile funcționează în tot cursul anului.

Se acordă bolnavilor care merg pe cont propriu, casă, masă și tratamentele corespunzătoare aplicate de medici specialiști — tarife reduse în acest sezon (pînă la 1 Iunie).

Pentru sezonul de vară (iulie — septembrie) trebuiesc reținute locuri din timp.

Informațiuni suplimentare la direcția stațiunilor sau la Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, telefon nr. 1.03.30 — 2.31.78 int. 78.

Știința și viața

Un interesant fotoreportaj despre

OMUL ZĂPEZILOR

Acesta-i aspectul acelui misterios „om al zăpezilor". Imaginea lui a fost reconstituită de către desenatorul I. Korkevici din Leningrad, după descrierea făcută de Pronin.

— Care este varianta cea mai exactă ? întreabă desenatorul care a fost nevoit să facă o duzină de schițe pînă a căpătat răspunsul : — Iată, acesta seamănă.

Baliandkük. La poalele acestor munți a staționat expediția. Crucea indică locul unde a fost văzut „omul zăpezilor".

Barca pneumatică a expediției lui Pronin, fotografiată înainte de a fi furată de misterioși „oameni ai zăpezilor".

„Omul zăpezilor" a trecut pe aici. Urme lăsate de picioarele lui, descoperite în trecătoarea Sarezkol.

De curînd am publicat în revista noastră un reportaj despre „omul zăpezilor", care a fost zărit în Pamir de către savantul sovietic A. Pronin. Ultimul număr al revistei „L'UNION SOVIETIQUE", într-un foarte interesant reportaj fotografic, dă o serie de amănunte în legătură cu descoperirea lui Pronin. Fotografiile de mai sus sînt reproduse după acest fotoreportaj.

CUTREMURUL ARTIFICIAL

După planetele artificiale create de om, o știre din Uniunea Sovietică ne vestește de un cutremur produs de om. Într-adevăr, seismografele din mai multe țări au înregistrat un cutremur de pămînt, al cărui epicentru se găsea la 93 km. nord-est de Taşkent, capitala Uzbekistanului sovietic, unde cutremurul a avut o putere de gradul 8 (notația cutremurelor se face de la 1—10).

Cutremurul s-a datorat unei explozii provocate de 1000 tone explozibil, îngropat la o adîncime de 40 m. În urma exploziei s-a produs o groapă adîncă, cu un diametru de 200 m. Savanții sovietici pregătesc asemenea uriașe explozii pentru a creia baraje, a amenaja fundul luviilor și pentru alte mari lucrări ce ar necesita în alt fel munca a zeci de mii de oameni și a mii de escavatoare.

În clișeu : momentul exploziei.

VĂZUTE ŞI AUZITE

Mărţişoare

La slujbă, în biroul în care lucrează, i se spune, cu o familiară deferenţă, „nea Grigore".

Nea Grigore are vreo patruzeci şi cinci de ani, ceea ce dacă pentru un bărbat nu este o „vîrstă" — în sine, este totuşi una, în raport cu a altora. În cazul de faţă cu cea a colegelor lui, Mimi, Lenţa şi Marga, toate foarte tinere — nişte „fetişoare" — cum le defineşte global şi simpatic nea Grigore.

Să nu căutaţi ceva cît de cît licenţios în atitudinea lui faţă de aceste colege, pentru că nu veţi găsi: cu acelaşi aer protector paternel le priveşte pe toate trei, fără să-şi îngăduie nici o dubioasă preferinţă.

Deci e clar — sper că v-am convins — îi sînt onest dragi cele trei fetişoare şi de aceea chiar s-a gîndit, de întîi martie, să le cumpere cîte un mărţişor. Dar mă rog, nu orice mărţişor, pentru că — să vedeţi dvs. — dînsul are ambiţia să fie nu numai atent, dar, şi fin, dar şi subtil, dar şi psiholog — ceea ce a făcut ca alegerea fiecărui mărţişor în parte — (menit să corespundă cît mai bine destinatarei, dacă se poate, atît fizic, psihic, cît şi caracteriologic) să-i consume ceva timp — dar în schimb, cu folos!

Pentru Mimi, care este gingaşă şi graţioasă, a găsit mărţişorul cel mai adecuat: un ghiocel; pentru Lenţa, care este scundă şi grăsuţă, nu ştiu ce demon maliţios l-a îndemnat să aleagă din colecţiile de mărţişoare cercetate, tocmai... un purceluş cu un trifoi în vîrful unei codiţe vesele... Dar vai, cînd şi-a dat seama ce gafă era să facă, îndată — reprimîndu-şi subteranul spirit satiric — a schimbat purceluşul cu o veveriţă — găsind că aluzia la ochişorii vii şi jucăuşi ai Lenţei este discretă şi galantă.

Pentru Marga — căsătorită de o lună — a găsit că cel mai potrivit mărţişor nu poate fi decît, bineînţeles, o barză.

A mai cumpărat şi trei şnururi, a achitat totul şi a părăsit magazinul, mulţumit de sine şi de darurile alese cu atîta discernămînt. Zicîndu-şi — totodată — iată, cu puţină osteneală, cu puţină cheltuială, poţi să fii un om atent, drăguţ.

Dacă toţi bărbaţii ar şti — (continuă să-şi spună) — cît mişcă sufletul unei femei un nimic ca ăsta — un flecuşteţ, un mărţişor... Dacă toţi bărbaţii... Brusc, şi-a amintit că este însurat, că are o nevastă acasă, care — e adevărat, nu mai e o copiliţă, dar femeia e tot femeie! — a avut revelaţia psihologul nostru — (profund în judecăţile lui sumare, dar foarte exacte).

Deci, fără şovăială — s-a oprit pe stradă în faţa primului panou înfesat cu mărţişoare — şi făcînd o confidenţă vînzătoarei: — E pentru nevastă-mea, — i-a cerut şi oportun ajutorul:

Da, desigur, e foarte indicat pentru o soţie care este şi bună gospodină — aragazul ăsta mic cît o alună... Încă un şnur şi gata; acum e sigur că totul e în perfectă ordine şi e foarte înduioşat că e atent chiar faţă de propria lui soţie, — după o convieţuire de aproape cincisprezece ani! Se gîndea cum o să-i dea Elvirei a doua zi dimineaţa mărţişorul, o dată cu bună dimineaţa; dar se gîndea mai ales cît de plăcut surprinse vor fi fetişoarele cînd vor primi modestul, dar delicatul lui dar.

În ziua următoare, în drum spre slujbă, şi-a amintit — tot brusc — că micul aragaz, mic cît o alună, se află tot în buzunarul lui, alături de un ghiocel, de o barză şi de o veveriţă.

S-a mustrat cu indulgenţă, acordîndu-şi circumstanţe atenuante.

Însfîrşit, iată-l la birou, iată-l distribuind mărţişoarele şi iat-o picînd, tocmai acum cu nu ştiu ce treabă — şi pe tovarăşa Aneta, dactilografa de la secretariat. Are părul alb tovarăşa Aneta, copii mari — mi se pare e şi bunică — dar femeia e tot femeie... uite, cu un flecuşteţ ca ăsta, cu un mărţişor, o întinereşte într-o clipă cu zece ani.

Nu-i nimic, Elvirei o să-i cumpere un alt mărţişor...

Dacă nu chiar azi, eventual mîine — sau poimîine şi, la urma urmei, dacă n-o să-i mai cumpere nici unul ce o să fie? Elvira nu ţine la fleacuri d-astea... Şi dacă stai şi te gîndeşti mai bine — s-a consolat definitiv finul cunoscător al sufletului femeii — nici nu mai face la „anii ei" să poarte mărţişor...

Sidonia DRĂGUŞANU

PAGINA FEMEII

Curierul Laurei

VIOLETA: Imi scrii că ai de luptat cu ostilitatea părinţilor tînărului care vrea să te ia în căsătorie. Imi scrii, tot d-ta, că eşti hotărîtă să nu-ţi laşi „drumul barat spre fericire de nişte absurde prejudecăţi". Ai dreptate, judecînd astfel şi procedează în consecinţă.

Esenţialul este că vă iubiţi, că vă înţelegeţi, că el nu se lasă influenţat de opoziţia părinţilor lui şi că nu renunţă la d-ta, — ceea ce dovedeşte şi caracter printre altele.

Desigur, el este cel indicat, nu părinţii lui, să aprecieze dacă diferenţa de nivel intelectual, constînd în faptul că el este titrat şi d-ta nu, (o diferenţă adesea, formală!), poate avea vreo legătură cu sentimentele ce vă unesc. Eu sînt convinsă că nu!

Punctul de vedere — deci — al părinţilor lui, este fals.

Dacă înţelegerea şi dragostea voastră vor fi durabile, — dacă veţi avea o căsnicie fericită, veţi obţine cu întîrziere — dar ce importanţă are? — consimţămîntul care vi se refuză astăzi.

V. — DOUAZECI ŞI NOUA DE ANI: Ai fost serios bolnavă — ai trecut şi printr-o experienţă sentimentală deosebit de grea — iar acum, pustiiţă sufleteşte, şi abia convalescentă, te afli în faţa unei probleme pe care consideri că trebuie s-o rezolvi urgent, — dar mi-ai făcut cinstea de a mă consulta mai întîi...

Problema d-tale este dacă să accepţi sau nu cererea în căsătorie a unui bărbat la care nu ţii absolut de loc, dar pe care (am înţeles fără să mi-o spui) nu îndrăzneşti să-l respingi, de teama că la vîrsta d-tale — adică la cei douăzeci şi nouă de ani ai d-tale! — nu vei mai găsi uşor un altul...

Te simţi îmbătrînită — pentru că ai suferit mult şi pentru că toate amintirile sînt încă vii, proaspete... În realitate însă, d-ta eşti foarte tînără — obiectiv tînără — şi n-ai dreptul să-ţi pui problemele cu disperarea unei femei care nu mai are nimic de aşteptat. D-ta mai ai foarte multe de aşteptat de la viaţă şi nu îţi este îngăduit să faci un compromis atît de grav — intrînd într-o căsnicie fără elan, fără dragoste, fără nimic altceva decît dorinţa de a te caza. Gîndeşte-te că te nefericeşti pe d-ta şi îl nefericeşti şi pe cel care ţi se alătură cu încredere şi cu sentimente care, dacă nu pot fi răsplătite — în mod obligatoriu trebuie respectate.

Necesar pentru d-ta — în primul rînd — este să-ţi consolidezi sănătatea fizică şi morală. Lasă problemele celelalte pentru mai tîrziu, dă-le un termen de rezolvare mai îndepărtat: peste un an, de pildă. Nu te considera un om slab. Am încredere în d-ta şi în felul cum te vei administra şi organiza de aci înainte.

Fără tăria pe care acum nu ţi-o mai ştii — n-ai fi izbutit totuşi să te eliberezi din acea legătură sentimentală care ţi-a fost nefastă.

Aşadar — răbdare, optimism şi grijă pentru sănătatea d-tale. Şi aminteşte-ţi mereu că totuşi nu ai decît douăzeci şi nouă de ani! Ceea ce este un imens capital, care nu îţi îngăduie să te socoteşti falimentară în viaţă.

LAURA

1. Jachetă trei sferturi, din stofă tweed sau pichet. Garnitura o formează o bantă lată de 3 cm. din catifea sau piele, care porneşte de pe guler de-a lungul jachetei şi jos este egală cu lăţimea gulerului. Rochia, pe corp cu un mic plastron din pichet alb.
2. Jachetă scurtă din stofă bleumarin; se strînge în talie cu o clapă trecută printr-o cataramă.
3. Pardesiu cu o croială dreaptă. Guler mare şi buzunarele sus. Mîneca trei sferturi.

1. Pardesiu din stofă, cu croiala raglan. Clape mari la buzunare şi o garnitură din tigheluri la mîneci şi pe haină.
2. Pardesiu din stofă cadrilată sau pepit. Guler mare cu garnitură din bieuri. Cordonul se fixează pe cei doi nasturi din talie.
3. Pardesiu din stofă, cu guler şal. Garniturile sînt formate din tigheluri.

Desene de Tanţi PFENNINGS

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

Timid, începe să apară în pieţe primele roade ale primăverii. Firişoarele de ceapă verde te îmbie să mănînci mai des brînză cu smîntînă, iar buchetul de salată cu frunzele verzi şi fragede îţi deschide perspective pentru aranjarea cît mai variată a diferitelor aperitive şi salăţi. Cum ouăle se găsesc acum din abundenţă, iată o reţetă de salată primăvăratecă, a cărei preparare nu dă greş; se face cu ou, ceapă proaspătă şi salată verde şi poate fi servită la gustare, sau ca primul fel, la masă:

Salată de ouă răscoapte

Se fierb 6 ouă tari. Cînd sînt reci, se curăţă de coajă, se taie în două în lung şi se aşează pe farfurie cu gălbenuşul în jos. Separat se freacă într-un castron două gălbenuşuri cu o linguriţă de muştar, un praf de sare şi puţină zeamă de lămîie. Se adaugă ulei, cîte puţin odată, ca la maioneză, amestecînd într-una pînă se face sosul potrivit de gros. Se taie foarte mărunt cîteva fire de ceapă verde şi un castravete mic în oţet, se amestecă cu sosul şi se potriveşte de acru şi de sărat (sosul să fie bine asezonat). Se toarnă sosul peste ouăle din farfurie, iar împrejur se pune salată verde tăiată ca fideaua.

Tot ca gustare, sau ca primul fel, se poate servi următorul pateu, puţin costisitor:

Se toacă mărunt două cepe mijlocii şi se rumenesc într-o cratiţă cu o lingură de untură, avînd grijă să nu se ardă. Se adaugă două linguri de pesmet, 1 pahar de lapte, 50 g. de drojdie (muiată în lapte) sare, piper şi un vîrf de cuţit de enibahar. Se amestecă totul bine pe foc, pînă se îngroaşă. Dinainte se fierb două ouă răscoapte. Se curăţă, se scot gălbenuşurile, se zdrobesc cu furculiţa şi se amestecă cu compoziţia de mai sus. Se aşează pateul pe farfurie, iar împrejur se garnisesţe cu albuşurile tocate mărunt şi cu foi de salată verde.

Turtă de praz

Se face un aluat dintr-un ou, făină cît se cere, o lingură de unt şi un praf de sare. Se dă la rece să se odihnească. Se curăţă o legătură de praz, se spală şi se taie mărunt. Se moaie într-o tigae cu o lingură de unt. Se pune sare şi piper. Se dă la o parte şi după ce s-a răcorit se amestecă cu un ou. Se întinde o foaie de aluat, se îmbracă o formă de turtă, se pune prazul, şi se acoperă cu altă foaie de aluat. Marginile aluatului se string uşor între degete, ca să se lipească. Se unge turta cu ou, se dă la cuptor, pînă se rumeneşte deasupra. Se serveşte fierbinte, cu salată.

Gem de grepuri şi portocale

(Reţetă cerută de o cititoare)

Se spală două grepuri, două portocale şi două lămîi frumoase. Se curăţă de coajă, fără partea albă. Coaja de lămîi se taie fin ca tăiţeii. Miezul fructelor se taie bucăţi şi se îndepărtează filamentul alb din mijloc şi sîmburii. Se măsoară cu paharul şi la fiecare pahar de miez de fructe se adaugă 3 pahare de apă. Se pune într-un căzănel smălţuit miezul de fructe, apa şi cojile tăiate fin. Se acoperă cu un şervet şi se lasă 24 de ore la rece. A doua zi se pune căzănelul pe foc mijlociu şi se fierb fructele o oră, pînă ce sînt fragede. Se acoperă şi se dă iarăşi la rece 24 de ore.

Se măsoară din nou şi se adaugă la fiecare pahar de fructe, un pahar de zahăr. Se pune căzănelul la foc mic şi se amestecă din cînd în cînd pînă s-a topit zahărul. Se împinge pe foc bun şi se lasă să fiarbă pînă se leagă. Se încearcă, punînd puţin gem pe o farfurioară. Se lasă să se răcească. Cînd gemul este destul de legat, se toarnă în borcan, şi după ce s-a răcit, se leagă cu celofan.

Sanda MARIN

MENIUL SĂPTĂMINII

3—10 MARTIE 1958

1. Mămăliga cu brînză la cuptor; sniţel de legume cu salată de sfeclă; plăcintă cu mere.
2. Salată de cartofi cu sos de tarhon; budincă de macaroane; jeleu de vin.
3. Chiftele de varză dulce cu smîntînă; musaca de cartofi; salată de fructe.
4. Ouă răscoapte cu sos picant; budincă de zarzavat; strudel cu griş.
5. Turtă cu praz; bame greceşti (conserve); griu fiert în lapte.
6. Pateu imitat; varză cu carne; cornuri cu marmeladă.
7. Ciorbă de pasăre; văcuţă cu mazăre (conserve); prăjitură cu cremă de vanilie.

Colţul COSMETICIANEI

Folosirea gălbenuşului de ou în cosmetică

.....locuiesc la ţară, destul de departe de oraş. Mă deplasez foarte greu şi nu pot urma un tratament la o cosmeticiană. Pot oare folosi cu succes gălbenuşul de ou pentru a mă îngriji? Vă rog să mă ajutaţi... Menţionez că am tenul uscat..."

Aşa ne scrie o cititoare căreia îi răspundem în cele ce urmează: amestecaţi o linguriţă de smîntînă cu un gălbenuş de ou şi cu o linguriţă de ulei (de măsline, parafină sau simplu ulei de masă). Frecaţi bine şi — dacă puteţi — adăugaţi cîteva picături de tinctură benzoe. Veţi obţine o cremă hrănitoare, pe care o veţi folosi zilnic. Se păstrează într-un borcănel bine închis şi ţinut la loc răcoros şi uscat.

Pentru catifelarea şi întreţinerea mîinilor, vă recomand o pastă pe bază de miere şi gălbenuş. Se procedează în felul următor: se cerne tărîţe de griu printr-o sită fină. Se topeşte puţină miere, care se amestecă cu tărîţele cernute şi se adaugă un gălbenuş şi puţin ulei. De asemenea este bine să se adauge puţină tinctură benzoe, care împiedică alterarea pastei şi contribuie la albirea mîinilor. Frămîntaţi bine toate aceste substanţe. Trebuie să obţineţi o pastă moale, pe care o păstraţi într-o cutie bine închisă. După spălatul obişnuit cu apă şi săpun, vă frecaţi zilnic mîinile cu această pastă, staţi cu ea 1/2 oră, după care o scoateţi cu apă căldută.

Pentru tenul dvs. uscat, vă sfătuiesc să folosiţi o dată pe săptămînă o mască cu gălbenuş de ou. Pe faţa curăţată se aplică gălbenuşul frecat cu puţin ulei. Masca se lasă pe faţă pînă se usucă (15—20 minute) şi începe să stringă pielea. Se scoate apoi cu un şervel muiat în apă căldută. După ce masca a fost scoasă complet, se clăteşte faţa cu apă rece. E bine ca după aceea să puneţi cîteva comprese cu ceai de muşeţel căldut.

Şi, în încheiere, un sfat preţios şi foarte puţin cunoscut: gălbenuşul de ou vindecă arsurile atît de frecvente într-o gospodărie (opăritul cu apă fiartă, atingerea de o cratiţă fierbinte, de portiţa încinsă a sobei, de fierul de călcat, etc.) şi împiedică formarea băşicilor atît de supărătoare şi dureroase, dar cu condiţia ca remediul ce vi-l recomandăm să fie pus în practică imediat după accident.

Deci, la cea mai mică arsură aplicaţi imediat un strat de gălbenuş pe locul respectiv. Lăsaţi să se zvînte, aplicaţi al doilea strat, apoi al treilea şi al patrulea. După 2—3 ore, spălaţi uşor cu apă altă căldută crusta de gălbenuş formată şi aplicaţi un nou strat. Operaţia se repetă de cîteva ori, pînă cînd orice senzaţie de usturime dispare, iar reuşita este garantată.

Sanda NOREANU

Următoarele persoane sînt rugate a-şi trimite adresa, pentru a li se răspunde prin poştă: Alice Georgescu şi Marcela Florescu, raionul Urziceni; Camelia-Bucureşti; I. Cornelia-Bucureşti; Mihaela Popa-Deva; Minel P.-Bucureşti; Irina-Tecuci; Obe-Bucureşti; Ivonne Geregcu-Bucureşti.

SFATURI PRACTICE

- FELIILE DE ŞUNCA se păstrează proaspete, dacă le ungem cu albuş de ou.
- FRIŞCA, dacă nu se bate bine, o amestecaţi cu puţină gelatină topită şi continuaţi s-o bateţi pînă se întăreşte.
- FOCUL pe cale să se stingă îl aţiţăm dacă aruncăm în el un pumn cu sare.
- GALBENUŞURILE capătă o culoare mai închisă dacă le presărăm cu sare şi le lăsăm astfel cîteva minute. Prăjiturile şi maioneza capătă astfel un aspect mai frumos.

MEDICUL VĂ SFĂTUIESTE

I. ŞTEFANESCU (de 70 de ani), se plînge de faptul că urinează foarte des şi mai ales în cursul nopţii.

La etatea d-voastră simptomele de care vă plîngeţi sînt foarte probabil datorite unui adenom perimetral (de prostată). Trebuie să vă prezentaţi neapărat unui medic, care va stabili cu precizie diagnosticul, indicîndu-vă şi tratamentul potrivit. Pînă atunci vă recomandăm să faceţi seara băi calde de şezut, timp de 15—20 de minute, urmate de administrarea unui supozitor calmant (cu antipirină, novocaină şi papaverină). Veţi evita de asemenea mesele copioase, mai ales seara, băuturile alcoolice, condimentele. Rezultate bune se obţin şi cu injecţii de conectin sau de sintofolin, a căror administrare însă nu este indicată decît după controlul local.

PUICA T., Bucureşti, ne-a pus două întrebări. Iată răspunsurile:

1. Tratamentul sterilităţii la femeie este complicat datorită cauzelor foarte variate care o pot provoca (anomalie a aparatului genital, tulburare glandulară, infecţie cronică a aparatului genital, ş. a.). Însăşi hipertiroidia de care suferiţi poate juca şi ea un rol. Medicul ginecolog va putea stabili precis motivul sterilităţii şi recomanda tratamentul potrivit, care de multe ori este eficace.

2. Nu toate medicamentele indicate în hipertiroidie conţin iod. Vă cităm dintre acestea, antitiroidienele de sinteză (tiouracilul, metiltiouracilul) şi aminotiazolul. Puteţi fi aşa dar tratată chiar dacă iodul vă este contra indicat.

R. I. Piatra Neamţ şi ELENA I. din Sighişoara, se plînge de apariţia unei coloraţii roşii vinete a mîinilor şi picioarelor, mai ales la frig, dar care nu dispare nici în restul timpului.

Cu mare probabilitate, în aceste cazuri este vorba de o acrocianoză, o tulburare a circulaţiei sîngelui în vasele mici ale pielii ce apare mai ales la femei cu un dezechilibru vegetativ sau glandular (hipofizar, ovarian). Extremităţile (mîini, picioare) sînt vinete, cu pete albăstrui sau roşii. Coloraţia se accentuează la frig sau emoţii şi se poate atenua la căldură. Tratamentul acestei afecţiuni lipsite de gravitate, dar neplăcută, este lung şi necesită răbdare şi perseverenţă. Se va evita, pe cît posibil, frigul şi se vor purta mănuşi şi ciorapi călduroşi. Sînt indicate: gimnastica (flexia şi extensia degetelor), masajul uşor, băile locale fierbinţi (1/2 minut) alternînd cu cele reci (3/4 minut) timp de 5 minute dimineaţa şi seara, razele ultra scurte, galvanoterapia, băile de acid carbonic. Rezultate bune dau infiltraţiile cu novocaină, extractele de placentă injectabile şi glandulotrinul. Se va căuta la corectarea tulburărilor endocrine, prin administrarea de foliculină, tiroidă, extracte hipofizare.

P. ALEXANDRU, Brăila: Hipertensiunea arterială este într-adevăr o boală foarte răspîndită. Vom ţine seama cît de curînd de cererea dvs.

V. GHEORGHE, Craiova: 1. Polivitaminele sînt utile pentru a menţine starea de sănătate a organismului. Ele contribuie la ferirea sa de imbolnăviri şi sînt recomandate îndeosebi în convalescenţa diferitelor boli, în stările de debilitate, precum şi în actuala perioadă a anului (la sfîrşitul iernii şi începutul primăverii); 2. Ceea ce aveţi dvs. este o acnee. Despre tratamentul ei am mai scris la această rubrică. 3. N-aveţi grijă, o să vă crească şi dvs. barba!

BARBU M.—Tecuci: Dacă deviaţia de sept pe care o aveţi trebuie neapărat operată, este necesar să vă internaţi într-o secţie spitalicească de nas-gît-urechi (O.R.L.). Există metode prin care veţi putea fi totuşi vindecat.

S. R.—Brăila: 1. Creşterea şi dezvoltarea organismului continuă şi după 16 ani, pînă pe la 18—20 de ani şi chiar mai tîrziu. Există unii hormoni care influenţează naşterea, dar ei nu pot fi administraţi decît sub continua supraveghere a unui medic endocrinolog, — altminteri se pot produce grave tulburări. Exerciţiile armonioase de gimnastică sînt utile; 2. E un fenomen normal datorită oboselii. Prin antrenament, el se atenuează.

CARMINA, Bistriţa: Nu există deocamdată un astfel de institut, aşa încît regretăm că nu vă putem fi de folos. În principiu, după operaţia pe care o menţionaţi, nu trebuie să rămînă nici un fel de cicatrice.

SILVIA, Valea Someşului: 1. Întîmplător, în exemplarul pe care l-aţi cumpărat dvs. lipsea o coală de tipar. Trebuia să-l schimbaţi la librar; 2. Cel mai bun tratament este acela cu atelerină (acrihină), care iniatură deobicei complet lamblia. Trebuie însă aplicat sub control medical. 3. Pulberea Seidlitz este o pulbere care formează gazul de bioxid de carbon şi este laxativă. Vi se poate prepara la farmacie. E alcătuită dintr-un amestec de tartrat de sodiu şi potasiu, cu bicarbonat de sodiu (primul pachet) şi acid tartic (al doilea pachet).

ELENA ENE din Ploieşti, ne cere lămuriri despre tratamentul heratozei plantare.

Ţinem să atragem atenţia că această afecţiune a pielii trebuie lichidată cît mai repede printr-un tratament corect, căci altfel poate degenera într-un cancer al pielii. Planul obişnuit de tratament este următorul: pentru formele incipiente se încearcă un tratament local cu unguente keratobilice, care conţin a. acid salicilic şi care sînt indicate şi în cazurile avansate, cu cîteva luni înainte de administrarea tratamentului cu raze X. Razele X se administrează deobicei în cantitate de 800—1000 r; dacă după 3 săptămîni leziunea nu regresează, înseamnă că nu e o keratoză-benignă şi se administrează o cantitate ca pentru un cancer al pielii, adică încă 1800 r. Precizăm, aceste tratamente se fac numai în serviciile de specialitate.

Dr. N. P.

MILICĂ

DE NELL COBAR

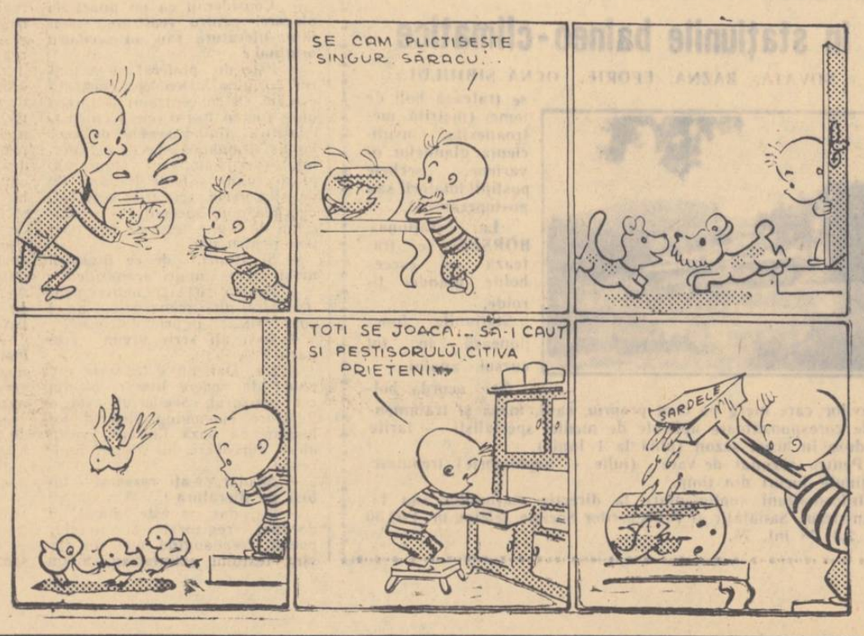

Filatelie

Cerc filatelic la Reşiţa

In cadrul Casei de Cultură a Combinatului Metalurgic Reşiţa s.a inaugurat un cerc filatelic. Cercul va organiza o serie de expoziţii, pe diferite teme, şi mai multe conferinţe. De asemenea pregăteşte înfiinţarea unui subcerc pentru pionieri şi şcolari, în cadrul căruia se vor organiza concursuri filatelice cu premii, în genul concursurilor „Cine ştie, cîştigă".

Centenarul primei mărci poştale ruseşti

In întîmpinarea Centenarului primei mărci poştale ruseşti, care se va sărbători în acest an, la clubul P.T.T. din Moscova a avut loc de curînd o expoziţie filatelică.

Au fost expuse 68 de colecţii totalizînd cca 25.000 mărci şi anume: primele mărci ruseşti, cu toate varietăţile, mărcile poştei zemstvelor, mărci poştale ruseşti care au circulat în Turcia, China şi Polonia, în secolul trecut, mărcile Marelui Principat al Finlandei (1856—1898), mărcile poştei ruseşti din insula Creta (1899), mărcile poştale emise de statul sovietic în primii ani după revoluţie, mărcile din diferite ţări, consacrate centenarelor primelor mărci poştale.

S-au decernat 17 premii constînd din diplome şi daruri.

Tot pentru sărbătorirea centenarului se pregătesc o serie de mari manifestări filatelice care vor avea loc în cursul verii, între care o expoziţie filatelică unională.

DECADA CADOURILOR

28 FEBRUARIE — 8 MARTIE

De la magazinele comerţului de Stat

Aţi auzit de...

Furnicile beţive?

In America de Sud există un soi de furnici care au obiceiul curios să se îmbete cu lichid dulce şi pişcător, pe care îl sug din corniţele aşezate la coadă ale „purecilor verzi de trandafiri".

Aceste furnici sînt atît de lacome după acest lichid, încît aleargă cu multă perseverenţă după purecii care-l produc; ba uneori se muncesc să-i aducă în furnicarul lor, unde-l cresc cu grije, în aşteptarea unei noi recolte din minunatul lichid dulceag, — adevărat must, tocmai potrivit pentru o beţie la toartă.

Pasărea care ştie să coase?

Este vorba de o pasăre numită „Ortotoma", care trăieşte în pădurile din India, Birmania şi Ceylon.

Această pasăre ciudată îşi face cuibul cu multă artă, lipind şi cusînd materialele de care are nevoie pentru a-şi amenaja un cuiburi cît mai bun.

Femela este aceea care construieşte cuibul şi care coase frunzele de arbore. Partea cusută este totdeauna întoarsă spre interior. Cuibul este foarte bine ascuns sub frunze, încît nu-l poţi observa nici chiar din imediata lui apropiere.

Cum coase această pasăre frunzele? Cu ciocul ei ascuţit face mai multe găurele pe marginea unei frunze. Apoi dispare şi revine după cîtva timp avînd în cioc un fir subţire luat din pînza unui păianjen. Cu multă iscusinţă ea trece firul prin două găuri, îl răsuceşte şi apoi îl trece prin celelalte găuri, pînă ce frunza se strînge şi se îndoaie în forma unui con regulat.

Arborele de lapte?

Arborele care dă lapte este o specie vegetală dintre cele mai curioase din pădurile tropicale ale Americii.

Cei dintîi călători europeni care l-au cunoscut, l-au denumit „polo de vaca", adică „arborele-vacă".

Plantele lăptoase sînt răspîndite şi-n alte părţi ale lumii; ele au în sucul lor lăptos şi substanţe iuţi sau amare, de care numai sucul de „polo de vaca" este scutit.

Arborele „polo de vaca" se găseşte mai cu seamă în valea Cancagna din Cordilierii litoralului, fiind cunoscut acolo sub numele de „arbol de leche" (arbore de lapte) numele ştiinţific fiind cel de „brosinum galactodendron".

In pădurile Guyanei s-a găsit un arbore asemănător, căruia indigenii îi spun „hya-hya" şi care dă un suc alb, mult mai gros şi mai bogat ca laptele de vacă; numele său ştiinţific este „tabernae montana".

In Brazilia se află de asemenea un alt arbore, pe care indigenii l-au botezat „masaranduba". El înfloreşte în februarie şi dă un fruct amintind la gust pe cel de fragi cu smîntînă. O crestătură în trunchi face să ţîşnească un lapte alb, plăcut la gust şi fără miros.

In apropiere de Maracaibo creşte arborele „clusia galanctodendron", care dă un suc lăptos, destul de plăcut, nu însă atît de nutritor.

In fine, în insulele Canare se află tabaiba (enfarbia basamică), pe care dacă o apăsăm, lasă un suc plăcut la gust, iar în Ceylon se găseşte „asclepinas lactifera", al cărui lapte se foloseşte ca şi cel animal.

Cînd se crestează trunchiul acestui arbore, începe să se scurgă un lapte cleios, fără nici un gust, iute şi cu un miros foarte plăcut.

Oamenii care lucrează în plantaţii îl consumă muind în acest lapte turte din făină de porumb.

Laptele acesta vegetal are şi alte asemănări cu laptele animal; lăsat în aer liber se acoperă cu un fel de poşghiţă, în felul smîntînei care se prinde la suprafaţa laptelui fiert.

Această pieliţă se face tot mereu mai groasă şi se poate aduna păstrîndu-se ca şi brînza.

ŞAH

Un meci internaţional de compoziţie şahistă

După frumoasa victorie obţinută în meciul de compoziţie şahistă cu Belgradul, problemiştii romîni au perfectat acum o nouă întîlnire internaţională. Este vorba de meciul de compoziţie cu problemiştii din R.S.S. Ucraineană.

Intîlnirea va cuprinde patru secţii: probleme cu mat în 2 mutări, cu mat în 3 mutări, cu mat în 4 şi mai multe mutări şi studii. Problemele cu mat în 2 mutări vor trebui să aibe tema fixată de compozitorii ucrainieni. La problemele cu mat în 3 mutări tema a fost fixată de compozitorii romîni. La secţiunea problemelor cu mat în 4 şi mai multe mutări şi studii lucrările pot avea orice temă. Arbitrii meciului sînt bulgarii Vladimir Ranghelov şi G. Popov.

Meciuri de şah prin telegraf

Jucători aflaţi la mare depărtare unul de celălalt doresc adeseori să joace împreună şah. Dacă nu vor să joace prin corespondenţă, pentru că mutările adversarului întîrzie zile sau chiar săptămîni, atunci au la dispoziţie mijloace tehnice de comunicaţie mai rapide: telefonul, radioul sau telegraful.

Dintre toate se pare că ultimul mijloc — telegraful — se bucură de cel mai mare succes. Încă în secolul trecut a stîrnit senzaţie în întreaga lume şahistă meciul prin telegraf între doi corifei şahişti ai timpului: Cigorin şi Steinitz. Şi la noi în ţară s-a bucurat de mult succes, anul trecut, meciul de şah dintre maestrul sportului Victor Ciocîltea şi maestrul ceh Miroslav Filip, organizat de „Informaţia Bucureştiului" şi un ziar ceh.

O inovaţie în materie de meciuri prin telegraf a fost introdusă în partidele recent începute între pionierii sovietici şi cehoslovaci, în organizarea publicaţiilor „Pionerski Pravdi", (U.R.S.S.) „Pionerskie Novili". (R. Cehoslovacă). Noutatea constă în următorul fapt: „Pionerski Pravdi" publică diagrama cu mutarea făcută de pionerii cehoslovaci. După ce analizează poziţia, fiecare cititor propune mutarea care i se pare cea mai bună. Din răspunsurile cititorilor, redacţia alege mutarea care a fost desemnată de cei mai mulţi pionieri, şi o comunică la „Pionerskie Novili", care procedează în acelaşi fel.

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

POPAS LITERAR

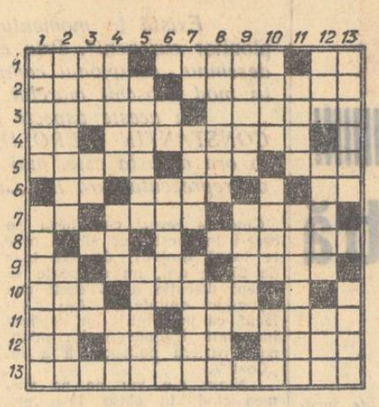

ORIZONTAL: 1) „Cerul era... de stele" nuvele de M. R. Pop — Asociaţia romînă pentru stringerea legăturilor cu Uniunea Sovietică — Cal dobrogean 2) Scriitor şi filozof, autorul volumelor intitulate: „Scrieri din trecut" — „...omului", stihuri datorite maestrului Tudor Arghezi 3) „...Otiliei" se intitulează unul din romanele lui G. Călinescu — „...şi paloş", roman istoric de R. Theodoru 4) Dan Tomescu — Unul dintre marii noştri romancieri, autorul lui „Ion" şi al „Răscoalei". 5) Titlul unui roman al cunoscutului scriitor sovietic Boris Polevoi — Monedă veche — Din cînd în cînd 6) Aşa încep toate romanele! — „In tîrg la..., 1917", volum de poeme de Marcel Breslaşu — Răsuflet 7) Notă muzicală — Didina..., personaj din comedia „D'ale carnavalului" de Caragiale — „...florilor" este titlul unui volum pentru tineret al maestrului Mihail Sadoveanu 8) Intre cer şi pămînt! — „Are tata doi...", scriere pentru copii de Octav Pancu-Iaşi 9) Grigore — Celebru roman al lui Maxim Gorki — Ceaşcă de cafea 10) Interjecţie — Autorul romanului „Clocote" 11) Concurenţi — Dezvoltare intelectuală la care într-o mare măsură contribuie şi literatura 12) Notă muzicală — Scriitoare sovietică — Avînt 13) Titlul unui roman de I. Ludo (3 cuv.)

VERTICAL: 1) Autorul „Moroméţilor" — Scriitoare germană, autoarea volumului „Morţii rămîn tineri" 2) Titlul unui roman de Ion Pas — Eroul celei mai dramatice poveşti de dragoste din teatrul lui Shakespeare 3) Riu în Asia Centrală — Literă grecească — Petre Ursu 4) „Aurul...", roman de Cezar Petrescu — Actor care se exprimă prin gesturi — Personaj din opera „Turandot" 5) Nume feminin — Elan 6) Fruntaşele alfabetului — Volum de poezii de Mihai Beniuc — Prefix 7) Rece! — „Cerbul...", poeme de Vlaicu Bîrna — Aici 8) „...şi stăpîni", versuri de Eugen Frunză — Tare 9) „Profesorul...", unul din romanele lui H. Mann — „Cîntecele pămîntului...", volum de versuri de Ion Brad 10) Un „căpitan" din „1907" de Tudor Arghezi — „...Sanis", zguduitoarea nuvelă din operele lui Mihail Sadoveanu — Nume de fată 11) Albastrul cerului — Titlul unui roman de Zaharia Stancu 12) „...zările", roman de K. Grünberg — „Se ...lumea", volum de versuri de Maria Banuş — La intervale mari 13) Titlul sub care au apărut operele unor dramaturgi ca V. Eftimiu, Al. Kiriţescu, M. Sorbul, etc. — Stiloul scriitorilor.

AL. MATEESCU

FANTEZIE CULINARĂ

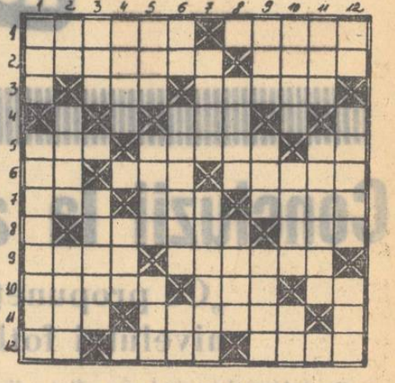

ORIZONTAL: 1) Plantă culinară — Carne fiartă de mîntuială! 2) Specialitate de ouă — Prăjitură... necoaptă 3) Fermoarul fasolei! — Produs cosmetic pentru prăjituri 4) Cartofi prăjiţi 5) Însoţeşte gospodina în piaţă — Porţiuni dintr-un întreg — Secure! 6) Alifie — Se bea cu... guler — Visul comestibil al vrabiei 7) Se-ntinde pe pîine — Un hrean servit cu... perdaf! — Direct în gura...! 8) Sistem de piese reunite — „Inspectorul" oalelor de pe maşina de gătit 9) Peşti fără cap! — Calmat 10) Caşcaval cu... spiţe! — Măsuri — Felie de... timp 11) Terci de mămăliga — Ambalaj pentru brînză 12) Serveşte-te! — In arsenalul bucătăriei — Nelipsită din mîncare.

VERTICAL: 1) Alarmă culinară! — Plante comestibile cu... pagubă 2) Pic în lături — Semiluna cu nuci sau fără — Fasole exotică 3) Interjecţia din zahăr! — Din neamul tătarilor 4) Ionită cu termen redus — Sfredeluş cu pene! 5) Struguri palindronici — Fruct pentru Nătăfleaţă — Băutură de Colonia! 6) Cere! — Ouă prăjite şi... salată! — In mustar 7) Omul pasăre! — Legume tratate cu oţet şi untdelemn (pl.) 8) Tempo muzical — Peşti de salată 9) Tepi de oţel — Localitate în Banat — Acoperit de... frişca iernii 10) E dulce dar nu se mănîncă, te fură deşi nu e hoţ! — Ridichi de.... aproximativ 30 de zile! — Apă în Franţa 11) Măsură de capacitate — Niste scrumbii cam scumpe! 12) Notă muzicală — Setilă sau Flămînzilă din basmele lui Creangă — Locul de naştere al vinului!

Marcel RANŢZER

Monoverb pe ecran

(3—7)

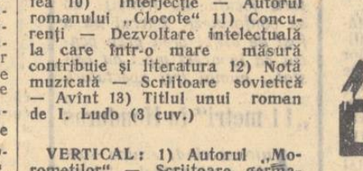

R. DANIEL

100%

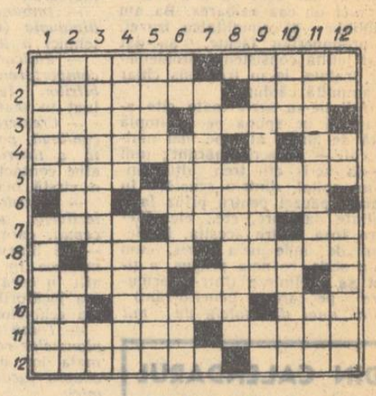

Paralel cu baza:

1. Atribut al cunoscutei reguli „de trei". — Rezolvaţi prin metoda eliminării!

2. Reducere... totală — Prefix pentru „drepte".

3. Număraţi! — A trage paralele.

4. Termeni legaţi prin „plus" — Elementul cu numărul atomic 25.

5. Cantitate neglijabilă (pop. Tr.). — Cu o mică aproximaţie în minus.

6. Total parţial — 366 în loc de 365 (pl).

7. Inter-dreapta la „Locomotiva". — A da un rezultat negativ — 51.

8. A 2-a oară — Centru... populat.

9. Corpuri cu un număr mare de... kilograme — Dreaptă printre suprafeţe... verzi.

10. Nota 6! — Tăblie de piatră, de diferite forme şi mărimi. — Patru roţi sau şapte stele.

11. Unghi format de planul meridianului unui loc cu planul vertical al direcţiei respective — 100%.

12. După dicţionar: totalul... cărbunilor stinşi în proporţie de 50% — Cilintru metalic.

Paralel cu înălţimea:

1. Operaţie efectuată la extragerea rădăcinii — Corectarea traiectoriei... unui proiectil.

2. Nouă! — In cerc!

3. Piramide la scara 1 : 1000 — Pe suprafaţa corpurilor!

4. Foate fi cu vîrf, dar nu e unghi — Pe axa de rotaţie a planului... uşii.

5. Fizician italian şi... profesor de matematici (1631—1687) — Produs necorespunzător.

6. Decametru pătrat — Necunoscută — Linii textile.

7. Cercuri reduse — Schimbător de linie.

8. Un poligon cumsecade.

9. Enunţ pentru adunare cu termen — 0.500!

10. Un „plus" rotit cu 45 de grade — Patru picioare-n două litere — Pune notele la punct.

11. Se aplică negativ şi rezultă pozitiv — Are valoare la cărţi.

12. Zece... — nouă... — şi 100%!

L. MĂRĂCINEANU

POŞTA REBUS

J. SOCOR — Cluj: Am primit materialele de care vorbiţi. Se vor publica, aveţi răbdare. Mai trimiteţi.

ŞTEFAN URSU — Bucureşti: Căutaţi alte formule de exprimare. Mai încercaţi.

ION STRATULAT — Tulcea: „Dreptunghiul" este prea complicat.

DORINA CRAINICEANU — Petroşani: Vă mai trebuie antrenament. Ocupaţi-vă deocamdată cu dezlegarea jocurilor care apar în revistă.

Dr. MIRCEA COTIGA — T. Măgurele: Ne bucură revenirea dvs. la unelitele rebusiste, dar atît „Alb" cît şi „Circulaţie", au sosit după ce două lucrări cu teme identice intraseră în lucru. Reveniţi şi... succes!

NICU SBUCHEA — Haţeg: Careurile fără temă pretind semnificaţii originale şi o încrucişare bogată. Vă aşteptăm cu altceva.

V. MATACHE — Bucureşti: Sînt cunoscute.

GH. MOLDOVAN — Satu Mare: Continuaţi să vă documentaţi în acest sens.

S. GHELBERG — Iaşi: N-am putut alege nimic. Scrieţi mai îngrijit.

TAMARA POPOVICI — Galaţi: Regretăm că v-aţi oprit asupra unor teme cu o circulaţie atît de restrînsă. Orientaţi-vă după materialele publicate şi trimiteţi altceva. (Faceţi mai puţină risipă de puncte negre!...).

MIHAI BUSCA — Brăila: Căutaţi ceva original, într-o exprimare corectă.

F. KOLACSEK — Calan: Temele sînt prea generale. Continuaţi să lucraţi.

Rebus—Magazin
BON Nr. 3

IOSEFINI vă prezintă scamatorii de familie

Moneda care se topeşte la flacără

Se anunţă că o monedă se va topi şi apoi va dispare în flacăra unei luminări. Ţinînd moneda în mîna dreaptă, operatorul se preface că o depune în mîna stîngă, dar de fapt o împalmează în dreapta.

Mîna dreaptă ia apoi un şfeşnic (fapt care justifică contracţia uşoară a mîinii care are împalmată moneda).

Mîna stîngă se apropie de flacără, executînd cîteva mişcări cu degetele ca şi cum ar pulveriza moneda şi la sfîrşit, se deschide goală.

Experienţa se termină făcînd să reapară moneda „topită".

Cum se procedează pentru aceasta?

Mîna stîngă prinde între degetul mare şi arătător ceva pe care se preface că-l ia din flacără.

Mîna dreaptă se preface că vine să ia acest obiect produs şi slăbeşte împalmarea în momentul în care trece peste mîna stîngă (în care moneda cade pe nevăzute).

Prefăcîndu-se că rotunjeşte o pilulă imaginară între degetul mare şi cel arătător, apoi depunînd această substanţă în palma stîngă, mîna dreaptă este arătată publicului goală mereu, freacă apoi cu vîrful degetelor palma stîngă, pînă cînd „face la loc" moneda topită!

ALEGERILE DE ALTĂDATĂ

RIK AUERBACH

— Să nu ţipi nenorocitule că te-aude lumea şi votu-i... secret!

—...era o gaură în cabina de vot şi uite aşa m-a văzut dumnezeu!...

GR. NICOLCEANU

— Lăsaţi omul în pace, stimabililor, ăsta e un „om însemnat".
— Tocmai, e „însemnat cu... tibişir!..."

ŞT. MIRON

— Voi face drumuri noi...
(...şi a făcut drumuri noi la Nissa).

AL. CLENCIU

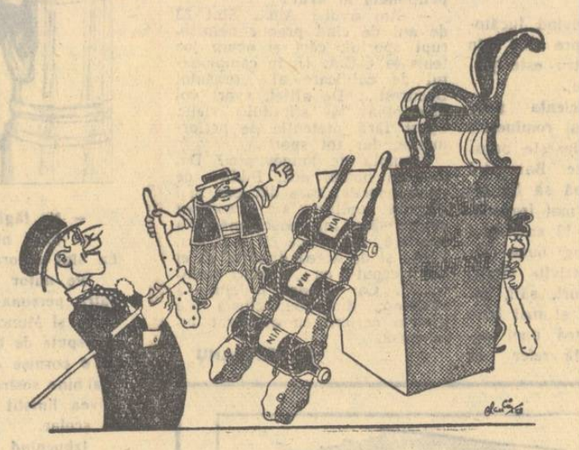

Treptele „istorice" spre deputaţie...

G. BADEA

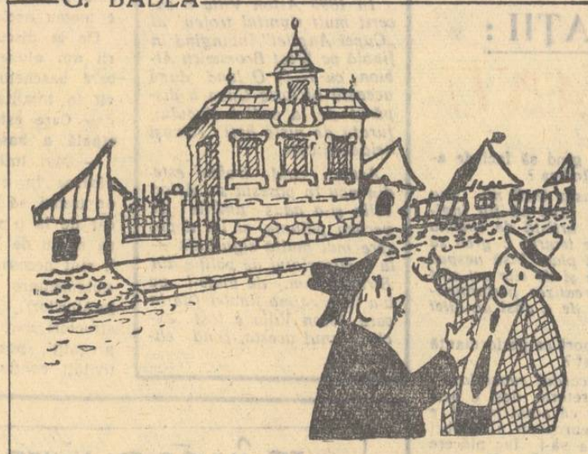

— Unde stă domnul primar?
— Dumneata nu vezi?!...

E. ARNO

— ...Şi agentul electoral mi-a arătat concret ce semn să votez!...

GH. CHIRIAC

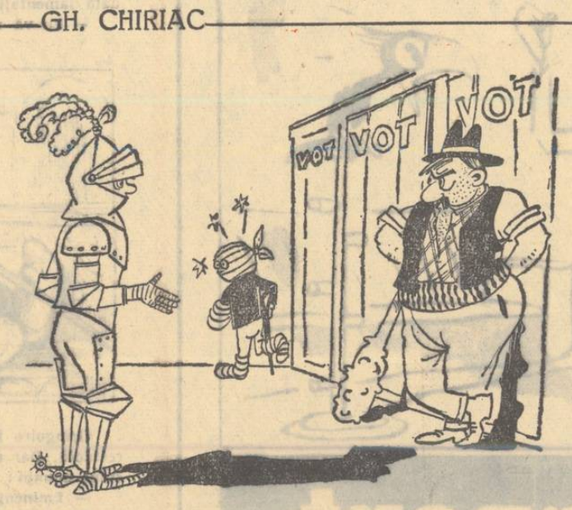

ALEGĂTORUL: — *Te rog să te porţi cu mine... cavalereşte!...*

GETA BRĂTESCU

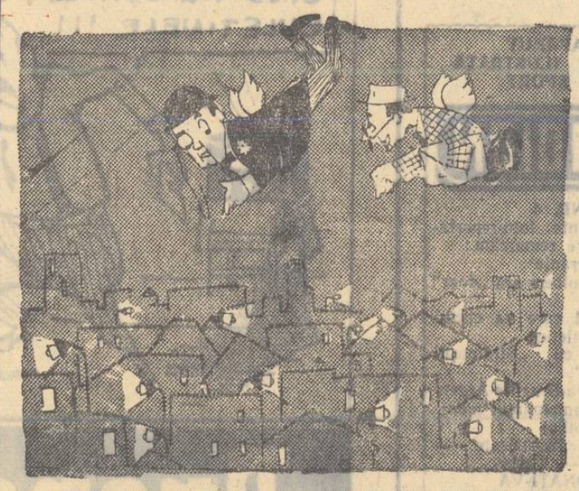

— Fantoma trepăduşului „*Aici ăţi fost deputat!...*
— Fantoma deputatului de altădată: *Imposibil! In oraşul acela nu era lumină decît pe strada mea!...*

AVIZ IMPORTANT!

In cinstea zilei de 8 Martie

Magazinul „COSMETICA" din Bd. 6 Martie nr 5

în cadrul expoziţiei de prezentare a produselor cosmetice, va da zilnic, pînă la 10 martie a. c., consultaţii gratuite cumpărătoarelor cu cosmeticieni specialişti.

SPORT magazin

Concluzii la ancheta noastră

„Ce propuneți pentru ridicarea nivelului fotbalului romînesc?"

Săptămîni la rînd am aflat dintr-un voluminos curier — din care am publicat și fragmente — păreri ale cititorilor noștri din întreaga țară, în legătură cu una dintre cele mai dezbătute probleme sportive la ordinea zilei: ce trebuie făcut pentru ridicarea nivelului fotbalului romînesc?

Din scrisorile primite de la așa ziși nespecialiști — cum singuri își spuneau respectivii cititori — am putut lesne constata că popularul sport al balonului rotund are în țara noastră nu numai spectatori entuziaști și fideli, ci și foarte buni cunoscători ai „tainelor" lui. Expunerile ce ne-au fost făcute în cadrul anchetei noastre „CE PROPUNEȚI PENTRU RIDICAREA NIVELULUI FOTBALULUI ROMINESC?" au fost lipsite, e drept, de „vocabularul" specialiștilor, dar asta nu le-a scăzut în nici un caz valoarea. Ba am sublinia că simplitatea frazei, a propunerilor făcute, au dat mai multă consistență problemelor tratate, le-au transmis chiar o anumită căldură.

Unii ne-au scris toate cîte aveau să ne spună pe o simplă față de hîrtie, alții pe mai multe coli — cu scris mărunt; unii ne-au scris din tren, alții dintr-un spital, dintr-o școală, în timpul pauzei pentru prînz la o unitate oarecare, etc., etc. Fiecare însă dintre aceștia, indiferent de unde ne-a scris, cum ne-a scris, ce ne-a propus, a ținut să sublinieze (într-o formulare pe care o generalizăm): *„Sînt unul din sutele de mii de admiratori ai acestui sport din țara noastră și vreau să încerc, după puterile mele, să contribui și eu la mersul înainte al fotbalului romînesc...".* Și aceste contribuții, multe însoțite de critici ascuțite la adresa greșelilor comise, sînt demne de luat în seamă pentru că constituie, într-adevăr, păreri valoroase pentru rezolvarea sarcinilor ce stau în fața actualei conduceri a fotbalului nostru.

Ce propun cititorii noștri? Printre altele, recapitulînd, următoarele:

— Loturi echilibrate de jucători la echipele categoriei A de fotbal, evitîndu-se „aglomerări" la unele echipe care fac ca unii jucători tineri să nu fie folosiți vreme îndelungată, pentru că n-au loc în formație (în timp ce alte echipe ar avea nevoie de prezența lor imediată);

— Bogate programe internaționale, intercluburi și interțări, prilej de învățăminte și de afirmare pentru jucătorii și echipele noastre;

— Participarea formațiilor noastre fruntașe și a echipei reprezentative la principalele competiții continentale;

— O nouă politică pentru echipa națională, atît în ceea ce privește selecționarea jucătorilor cît și pregătirea lor;

— Desemnarea unui selecționer unic priceput pentru echipa națională și învestirea lui cu drepturile și puterile care să-i garanteze posibilitatea desfășurării unei munci pozitive.

— Articole în presa sportivă, competente, obiective și combative.

În ansamblu, cum se poate vedea, nu e vorba de propuneri „miraculoase", care — cumva să rezolve de pe o zi pe alta impasul fotbalului nostru.

În schimb, în propunerile făcute găsim căi sigure și verificate ca față și fondul lucrurilor să se schimbe, chiar radical. De altfel, multe — am spune cele mai multe — din măsurile preconizate sînt cuprinse în programul actualei conduceri a forului de specialitate. Chiar așa stînd lucrurile, bogatul material strîns cu prilejul anchetei noastre îl vom înainta spre studiere federației de fotbal, de la care vom solicita apoi un răspuns cuprinzător și, mai ales, traducerea în viață a deziderateror prin care fotbalul romînesc nu are decît de cîștigat în strălucire.

DIN CALENDARUL INTERNAȚIONAL

În cursul lunii martie, sportivii romîni vor participa la o serie de întîlniri internaționale, din care spicuim următoarele:

ATLETISM: 30.III, la Paris, crosul „L'Humanité".

BASCHET: 30.III, la Atena, C.C.A.—Panellinios **(Cupa campionilor europeni).**

FOTBAL: 1.III Lewski — C.C.A. **la Sofia; 5.III,** Progresul F. B. — Voivodina Novisad, **la București.**

GIMNASTICA: Constructorul Craiova-Gwardia Cracovia (feminin) **la Craiovia;** Dinamo București — Dinamo Moscova **(băieți și fete), la Moscova. Datele nu au fost încă stabilite.**

HANDBAL: 1 și 2.III, la Magdeburg (R.D. Germană) R.P.R.—Islanda și R.P.R.—R. Cehoslovacă, **în campionatul mondial masculin de handbal redus.**

HOCHEI PE GHEAȚĂ: 3—7. III, la București, turneu internațional.

SCHI: 12—13.III, la Sestriere (Italia), „Cupa țărilor alpine" la juniori.

SCRIMA: 8—9.III, la Leipzig, concurs internațional.

TENIS DE MASĂ: 2—9.III, la Budapesta, prima ediție a campionatelor europene.

VOLEI: 8—11.III, la București, R.P.R.—R.D. Germană (feminin).

O discuție cu C. Herold

despre baschet și „Cupa campionilor europeni"

Există în momentul de față o vogă a competițiilor sportive „Cupa campionilor europeni". *Prin calitatea echipelor participante, prin dreptul ce-l au de-a desemna „campionul campionilor" într-un sport sau altul, aceste competiții plac în mod deosebit marelui public; plac și-l interesează pe bună dreptate.*

La aceste aspecte m-am gîndit cînd l-am invitat pentru o discuție pe CONSTANTIN HEROLD, antrenorul echipei de baschet C.C.A. — formație care la ora aceasta este, mai mult ca probabil, campioana noastră și, în consecință, va reprezenta țara în „Cupa campionilor europeni" la baschet.

Cînd te revezi cu cineva pe care-l întîlnești rar și de care te leagă amintiri de mai bine de 25 de ani, nu se poate să începi discuția altfel decît cu: „Ți-aduci aminte...?" Așa s-a făcut că mai întîi am depănat împreună fragmente din minunata carieră polisportivă a lui „Costi"...

...N-am s-o iau de pe vremea cînd, în clasa IV-a primară fiind, a înființat o echipă de fotbal alcătuită din pitici și nici de la primul „concurs" atletic la care a participat tot atunci, într-o grădină din Moreni — unde-i născut — și cînd a cîștigat toate probele: viteză, înălțime, lungime și fond (înconjurul grădinii). Ci de mai tîrziu...

Iată-l la 13 ani jucător de fotbal de categoria I-a, portar al echipei brașovene B.M.T.E.... La 19 ani, triplu recordman național de juniori în atletism: 110 m. garduri, triplu salt și prăjină... În același an (1931), pe toamnă, ca student la A.N.E.F., recordman național la decatlon, visul de aur al tuturor atleților. 14 ani a stat în picioare recordul lui Herold, pe care el l-ar fi făcut mai greu accesibil dacă, foarte timpuriu (la 23 ani), un accident stupid nu l-ar fi îndepărtat din atletism, sport în care mai are înscris de două ori numele cu mențiunea campion național la 110 m. garduri. Volebalist, baschetbalist, handbalist... De cîte ori campion național? Cînd l-am întrebat n-a putut să mi-o spună nici el,

căci ținerea socotelii, a încurcat-o la un moment dat și a lăsat-o baltă... Și așa pînă în anul 1954, cînd Herold se dedică profesiei de antrenor de baschet, postură din care — cu competență — ne vorbește astăzi.

Cînd subiectul principal al discuției a devenit baschetul, i-am pus interlocutorului meu cîteva întrebări cu caracter mai general:

— Ce calități se cer unui jucător de baschet?

— Eu aș cere, în afara calităților naturale (viteză, rezistență, forță, multă îndemînare) și disciplină, putere de muncă, altruism și... dragoste pentru sportul respectiv.

— Care dintre jucătorii noștri le întrunește?

— Pe toate, nici unul dintre ei. Pe multe dintre ele, Nedeff — care e un exemplu de măiestrie sportivă ce se poate dobîndi prin muncă — Emil Niculescu (CCA), Novacek (MIG), etc.

— Dar care e jucătorul nostru cel mai bun?

— Ar trebui să fie cel ce întrunește cele mai multe dintre calitățile amintite. Dar ele sînt împărțite între jucători. Folbert, de pildă, are o îndemînare deosebită, o fantezie sclipitoare. El ar putea să fie mult superior celorlalți jucători, dar... acum se menajează. Mult timp el a fost cel mai bun jucător și în lumea baschetului se știe că, în momente grele, el poate decide soarta unui meci. Dar nu e mereu același...

De la discuții privind jucătorii am alunecat spre cele în care baschetul nostru este privit în totalitatea lui.

— Care este deficiența principală a baschetului romînesc?

— Mai întîi îi lipsește organizarea în adîncime. Baschetul ar trebui să înceapă să fie jucat de la o vîrstă mai fragedă, să zicem de la 10—12 ani. Apoi îi sînt necesare mingi bune (regulamentare și potrivite vîrstei jucătorilor), terenuri, săli, instructori mai mulți și mai bine pregătiți, posibilitatea unei activități continue. Mă refer la lunile de iarnă, cînd chiar echipe din categoria A. (P.T.T. București, Energia M.I.C., etc.) n-au posibilitatea să facă decît două antrenamente pe săptămînă, ceea ce e cu totul insuficient.

— Ai spus „mai întîi îi lipsește..." La aceeași întrebare înseamnă că mai ai un răspuns. Care?

— Baschetul este astăzi un sport care se bazează pe jucători înalți, care la noi sînt rari: Cucoș (2,02 m), Novacek (1,98 m), Răducanu (1,96 m), Neghi (1,95 m) și Mitteiman (1,93 m), un tînăr din Tg. Mureș. În plus, posibilitățile acestor jucători ai noștri sînt inferioare celor ale jucătorilor similari din străinătate. Din această cauză noi avem un real dezavantaj în întîlnirile internaționale, cu toate că jucătorii noștri de cimp — datorită măestriei și fanteziei lor — fac față cerințelor. Ce trebuie de făcut? Să se descopere și alți jucători înalți, să se ridice nivelul calitativ al jucătorilor înalți și să se creeze un echilibru între jucătorii de cimp și aceștia, echilibru care astăzi lipsește.

— Care-i punctul forte al baschetului nostru?

— Fantezia bogată a jucătorilor, care dacă e bine canalizată (pregătire, disciplină, etc.) poate să ne ducă la cele mai bune rezultate continentale.

— Cum se prezintă echipele noastre de vîrf pe plan internațional?

— Destul de bine.

De aici calea s-a netezit singură spre problemele din plină actualitate ale confruntării cu cele mai bune formații continentale de club.

— De pildă, care ne sînt șansele în „Cupa campionilor europeni"?

— În ipoteza că C.C.A. va cîștiga campionatul și va juca în această competiție, cred că echipa are șanse să meargă pînă la turul III...

— Adică care-i vor fi învinsele?

— Campioana Greciei (Panellinios, cu care jucăm la 30 martie la Atena și la 6 aprilie la București) și apoi echipa campioană a Israelului. În turul III... Dar, să ajungem mai întîi acolo și apoi să vedem ce vor decide și sorții...

— Cine crezi că va fi „campionul campionilor" europeni?

— Favorita mea nr. 1 este echipa campioană a Uniunii Sovietice.

— Pe urmă?

— Slovan Orbis (R. Cehoslovacă) și Honved (R.P. Ungară). Echipele din apus, după părerea mea, n-au nici o șansă.

— Dar C.C.A. se va opri strict la turul III?

— Asta n-am spus, dar la turul III (dacă ajungem aici), un cuvînt hotărîtor îl au și sorții, căci nu-ți este indiferent dacă ai de jucat, de pildă, cu favorita nr. 1 a competiției, sau cu o altă echipă. Și apoi, depinde cum va juca echipa mea. Dacă prinde o zi bună...

Îl privesc pe Herold și mi-l reamintesc cu 25 de ani în urmă. Sigur că s-a schimbat în acest sfert de veac. Părul a prins patina anilor și fața-i e mai maturizată. Dar încolo... La 46 de ani, „Costi", cu statura-i atletică (1,85 m. înălțime și 87 kg.) continuă să impună privirii. Am riscat, într-o doară, o ultimă întrebare:

— Cîți ani de activitate competițională ai avut?

— Am avut? Am... Sînt 33 de ani de cînd practic neîntrerupt sportul, căci și acum joc tenis la C.C.A. II, în campionatul de calificare al orașului București... De altfel, sport voi face pînă la sfîrșitul vieții. Sport fără pretenție de performanțe, dar tot sport...

Exemplu de longevitate? Da, dar nu numai atît. Pildă de mare sportiv, care din cea mai fragedă copilărie s-a preocupat singur să-și însușească măestria sportivă, s-o ridice cît mai sus. Poate și de aceea discuția cu el am început-o cu „Ți-aduci aminte...?". Ca să am prilejul să răsfoiesc, din nou, cîteva file dintr-o carieră cu adevărat luminoasă.

B. BERCEANU

VARIETĂȚI

Fără public

Cu prilejul unui meci de fotbal desfășurat în orașul italian Falcone, arbitrul Pellini a fost foarte „enervat" de protestele vehemente ale spectatorilor. Drept urmare a hotărît să nu mai conducă partida dacă nu vor fi evacuate tribunele. Și pentru că arbitrul nu a vrut să revină asupra hotărîrii, organizatorii jocului au trebuit să se conformeze. Lucrul nu a fost de altfel prea greu pentru că la acest meci au asistat... numai trei spectatori.

„11 metri" în Honduras

Într-un rînd, echipa suedeză de fotbal Djurgarden, cunoscută și publicului bucureștean, a jucat în Honduras. În partida ce o susțineau, victoria oaspeților era aproape sigură, cînd — cu numai cîteva minute înainte de sfîrșit — arbitrul dictă o lovitură de la „11 m." la poarta suedezilor Neobișnuit a fost motivul acestui 11 m., pe care jucătorii suedezi nu și-l puteau explica, deoarece știau că n-au comis nici o infracțiune. Explicația nu le-a fost refuzată: unul dintre jucătorii echipei oaspe îl călcase... pe bătătură pe arbitrul de tușă și în Honduras o asemenea culpă se sancționează.

Noroc că odată cu transformarea „penalti"-ului, care a egalat scorul pe tabela de afișaj, arbitrul a fluierat sfîrșitul întîlnirii. Altminteri...

„Cupa Angliei" la... poliție!

Nu-i vorba de o... arestare, ci pur și simplu de o măsură de prudență. Într-adevăr, echipa de fotbal Aston Villa a pățit-o o dată, cu vreo 63 de ani în urmă!

În 1895 Aston Villa a cucerit mult rîvnitul trofeu al „Cupei Angliei" învingînd în finală pe West Bromwich Albion, cu 1—0. O lună după această victorie Cupa a dispărut de la sediul clubului, furată de niște hoți rămași neidentificați.

Acum, cînd trofeul este din nou în posesia sa, Aston Villa și-a adus aminte de vechea pățanie, și l-a depus spre mai multă siguranță — la comisariatul de poliție din Birmingham, de unde-l va lua în preajma finalei (de la care Aston Villa a fost exclusă anul acesta, fiind eliminată).

Pentru că Italia a fost eliminată...

Cînd a revenit în patrie după „turneul" făcut în Italia, secretarul federației suedeze de fotbal, Bergerus, a declarat: *„Misiunea ce-am avut-o s-a soldat pozitiv în toate cazurile".* Aceasta vroia să însemne că Suedia a primit încuviințarea să folosească în turneul final al campionatului mondial de fotbal jucătorii suedezi care activează ca profesioniști în echipe italiene: *Skoglund, Liedholm, Gustavsson, Lindskog, Hamrin și Selmosson.*

Primirea cordială făcută lui H. Bergerus în Italia, ca și acordul obținut din partea echipelor interesate și a federației de specialitate se pare însă că nu vor mai influența favorabil amintita intervenție, acum cînd Italia a fost eliminată din competiția campionatului mondial.

De unde a provenit această schimbare de atitudine?

Cînd se punea încă problema participării Italiei la campionatul mondial, se hotărîse ca ediția în curs a campionatului național italian să fie terminată pînă la sfîrșitul lunii mai, prin programarea unor etape în cursul săptămînii. Eliminarea Italiei a schimbat însă datele problemei, în sensul că echipele interesate și „Totocalcio" (de asemenea interesat) au început să facă presiuni pentru revenirea la desfășurarea normală a campionatului — care, astfel, ar urma să se termine pe la sfîrșitul lunii iunie —, pe motiv că în etapele din cursul săptămînii echipele și „Totocalcio" *(n. n. un „Pronosport" italian)* n-au decît de pierdut.

Suedia (țară organizatoare a campionatului mondial) are un motiv în plus să regrete eliminarea Italiei din competiție...

UN PORTRET ȘI CÎTEVA DECLARAȚII:

RODICA VORONEANU

Deși sezonul atletic actual are cadrul limitat al sălilor (puține) de concurs, totuși un nume își face stăruitor loc în cronici, în cadrul cărora ocupă un spațiu din ce în ce mai mare, iar specialiștii îl pronunță din ce în ce mai des.

Numele acesta aparține Rodicăi Voroneanu, elevă în clasa a VI-a a liceului din Roman, o fetiță blondă, subțirică, cu ochii verzi, care încă n-a terminat bine joaca cu păpușile și a început să modifice tabelele recordurilor republicane. Nu mai departe decît la concursul republican de sală al juniorilor, a cîștigat proba de săritură în înălțime cu performanța de 1,48 m. bătînd astfel un record național de sală vechi de cîțiva ani.

Acum patru ani firava fetiță nici nu se gîndea că-și va vedea vreodată numele pe tabelul de onoare al recordmanilor țării.

Cînd a început atletismul Rodica Voroneanu, care se anunță o succesoare (demnă) și o adversară (apropiată) a Iolandei Balaș?

Să-i dăm deci cuvîntul:

— Pentru prima dată am luat parte la un concurs școlar de atletism în anul 1956. Îndemnată și îndrumată de antrenorul Nehoi Constantinescu m-am ocupat de săritura în înălțime. Aveam 13 ani pe atunci. Am sărit 1,20 m. la un concurs școlar, dar cea mai bună performanță a mea în anul 1956 a fost 1,31 m. cu care

m-am clasat prima la un concurs interregional.

— Deci ai progresat 11 cm. într-un an!

— Da, dar în anul 1957 am progresat cu 17 cm! Am sărit de cîteva ori 1,48 m. și cu această performanță am ocupat locul III la campionatele de senioare.

Mi-am reamintit că la aceiași vîrstă, la 14 ani, Iolanda Balaș sărise numai 1,35 m. Deci Rodica Voroneanu a întrecut-o anul trecut cu 13 cm. socotind performanța contabilicește, după vîrstă.

— Ce ai de gînd să faci de acum încolo, Rodica?

— Vedeți, asta încă nu știu prea bine. Aș vrea să fiu inginer mecanic, artistă de cinema sau regizor de teatru. E greu să mă decid. Îmi place însă nespus de mult opera și de cîte ori sînt în București realizez performanța deosebită... de a găsi un bilet la operă.

— Dar în sport ce performanță ți-ai programat?

— Cît e recordul republican? m-a întrebat retoric, deși e perfect informată că acest record e și recordul european al probei (1,76 m.). Ca să-i fac plăcere i-am spus totuși cifra. M-a privit în ochi cu hotărîre și a încheiat spunîndu-mi:

— Mai am mult pînă la el... totuși nu-i prea mult...

G. FLORIAN

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 7.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 7.60.10, interior 1400.

A APĂRUT REVISTA ILUSTRATĂ DE SPORT

STADION

NR. 4

cu interesante foto-reportaje din care remarcăm:

- 1.111 speranțe
- Andrei Folbert are „doar" 13 ani?
- Un sport care va cuceri
- Drame atletice
- Întîlnire cu „Străvechiul bicicletei".
- Iugoslavia-Brazilia-Argentina în campionatul mondial de fotbal
- Cuvinte încrucișate — Magazin — Umor

ABONAȚI-VĂ LA REVISTA

STADION

Pronosport.

Romanul nostru ilustrat

NOTRE-DAME DE PARIS

Adaptare după VICTOR HUGO **Ilustrații: Beca RIND**

În dimineața acelei de 6 ianuarie a anului 1482, populația Parisului s-a trezit în sunetele tuturor clopotelor din oraș. Era zi de dublă sărbătoare: ziua regilor și sărbătoarea nebunilor. Cu mic și cu mare, mulțimea se îndrepta din toate părțile către locurile unde aveau să se desfășoare strălucitele festivități. Poporul se îmbulzea mai ales pe străzile care conduceau la Palatul de Justiție, pentru că se auzise că ambasadorii flamanzi, însărcinați să încheie căsătoria dintre prințul moștenitor și Margareta a Flandrei, vor lua și ei parte acolo la reprezentațiile „misterului" și la alegerea papei nebunilor.

În marea sală a Palatului de Justiție pătrunsese o mulțime pestriță și zgomotoasă, care ocupase orice loc liber între ziduri și faimoasa masă de marmură, care acum era mascată cu o draperie groasă, urmînd a servi drept scenă pentru reprezentația „misterului". Lumea aștepta fremătînd de nerăbdare, în timp ce un grup gălăgios de școlari, cățărați pe coloane, făceau glume și farse pe socoteala burghezilor care se înghesuiau la picioarele lor.

Și iată că orologiul sună miezul zilei. Trebuia să se înceapă reprezentația.

Timpul trecea însă și nu se întîmpla nimic. Un minut... două... cinci... un sfert de oră... Nerăbdarea publicului se transformă repede în furie.

— „Misterul", vrem „misterul"! — scanda mulțimea. Dați-o dracului pe Flandra!

Cei patru bieți gardieni care păzeau estrada începură să pălească de frică, cînd înșfîrșit perdeaua se dădu puțin la o parte și în fața estradei apăru tremurînd un personaj timid, care înainta înclinîndu-se pînă la pămînt.

— Domnilor burghezi, domnișoarelor burgheze, spuse el. Vom avea cinstea de a reprezenta în fața eminenței sale cardinalul o foarte frumoasă piesă: „Buna judecată a Fecioarei Maria". Chiar eu voi juca pe Jupiter. Dar Eminența Sa însoțește în clipa de față onorabila ambasadă a ducelui de Austria. De îndată ce va sosi eminentisimul cardinal, vom începe spectacolul.

Mulțimea nu se declară cîtuși de puțin satisfăcută cu această explicație și îl amenință cu spînzurătoarea pe nefericitul Jupiter. Din fericire, se oferi cineva care să-l scoată din încurcătură. Un individ, pe care nimeni nu-l zărise pînă atunci, se apropie de masa de marmură și se adresă comedianului:

— Michel Giborne!

— Cine mă strigă? spuse Jupiter, trezit parcă dintr-un coșmar.

— Eu, răspunse personajul îmbrăcat în negru. Începeți de îndată piesa. Faceți cum vă cere publicul. Îmi iau eu misiunea să-l liniștesc pe domnul cardinal, cînd va veni.

Misteriosul personaj se retrase în spatele unei coloane, unde se auzi strigat de două tinere femei, plasate în primul rînd al spectatorilor.

— Ne făgăduiți că misterul va fi frumos domnule?

— Fără nici o îndoială, răspunse acesta cu oarecare mîndrie. Eu sînt autorul lui. Numele meu este Pierre Gringoire.

Pe autor îl așteptau însă serioase decepții. Căci în timp ce patru personaje reprezentau pe scenă Clerul, Nobilimea, Negustorimea și Munca, debitînd în fața auditoriului sentințele și maximele concepute de Gringoire, un cerșetor murdar și zdrențuit se cățărase pe o cornișe chiar deasupra estradei, ca să poată desigur urmări mai bine sosirea cardinalului și a suitei sale. De acolo de sus el privea liniștit pe scenă, pînă cînd fu recunoscut de un drăcușor de școlar.

Izbucnind într-un ris nebun, acesta striga:

— Ia uitați-vă! Pe sufletul meu că ăla de sus este Clopin Trouillefou. Hei, prietene...

Și aruncă un bănuț în pălăria cerșetorului, care începu de îndată lamentația lui profesională

— Fie-vă milă și pomană!...

Gringoire fierbea de ciudă. Încetul cu încetul însă, liniștea se restabili. Dar nu pentru multă vreme, căci vocea solemnă a crainicului anunță:

— Eminența Sa, monseniorul Cardinal de Bourbon!

Bietul Gringoire! Cardinalul apăru împreună cu întreaga lui suită. Doi cîte doi, cu un aer grav, sosiră Charles de Bourbon, cei 48 de ambasadori ai lui Maximilian de Austria și o nesfîrșită suită de cavaleri, scutieri și gardieni, îmbrăcați cu toții în haine strălucitoare.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

75

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL II — Nr. 22 ★ Simbătă 8 martie 1958 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

ÎN ORAȘUL COLORANȚILOR

Mă aflam pe la sfîrșit de făurar, la Codlea. Priveam feeria coloristică din ținutul florilor cu primăvară veșnică, policromul cu infinite nuanțe, de la ocrul aprins al garoafelor, pînă la movul pal al cyclamenelor, în desăvîrșită armonie cu fondul verde al frunzelor mustind de sevă. Stăpînit de o neobișnuită emoție, mă surprinsei atingînd petalele catifelate ale unei Calelolaria, delicată ca un condur de cenușereasă...

Cînd m-am trezit din reverie, mi-am dat seama că nu mai eram singur. O pereche de ochi mă privea cercetător prin rama de aur a ochelarilor.

— E minunat, nu-i așa? — îmi șopti posesorul ochelarilor. De sute și mii de ani mirajul culorii a stăpînit omenirea. De la locuitorul grotelor colorate din Tassili, pînă la Goethe, poetul îndrăgostit de culoare — pasiune care a făcut din el un cercetător al tainei florilor... Și însfîrșit descoperitorii acestei taine, savanții Zinin și Perkin, care au obținut cei dintîi culoarea

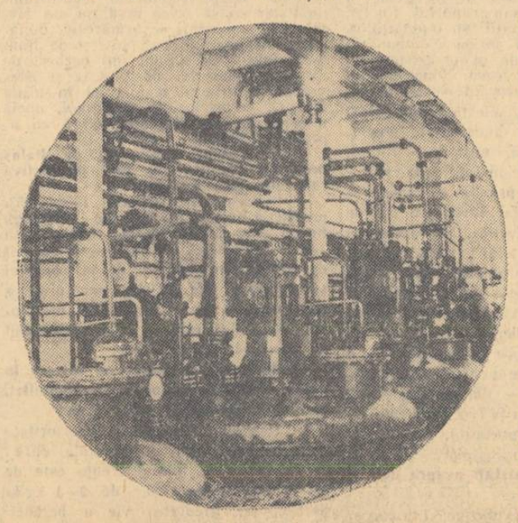

„Colorom"-Codlea: In secția de benzidină.

în laborator, pe calea sintezei organice.

— Vino, mă ispiti necunoscutul meu interlocutor... Colo în vale e orașul unde se dă marea bătălie a coloranților.

★

Străbătînd cei cîțiva kilometri care ne despărțeau de orașul coloranților românești, însoțitorul meu, care în cele din urmă se recomandă inginer la „Colorom", mă inițiie în misterele lumii culorii.

...Fenicienii o obțineau din scoica murex... purpura regală, locuitorii Indiei din arbuștii de indigo, alții din rădăcină de roibă. Veacuri și milenii de-a rîndul oamenii nu și-au putut închipui alți coloranți pentru vopsirea țesăturilor decît cei obținuți în laboratorul naturii... Au trebuit mii și mii de nopți și zile de studiu răbdător pentru ca omul să poată realiza în laboratorul de chimie culori mai frumoase, mai rezistente, mai pure și mai ieftine decît cele pe care i le oferea natura...

A fost o uriașă revoluție, un lanț de reacții care începea cu „reacția lui Zinin", savantul rus care în 1842 obținea anilina prin reducerea nitrobenzenului. 14 ani mai tîrziu englezul Perkin, încercînd să sintetizeze chinina, descoperă „moveina", primul colorant sintetic... Urmează „violetul lui Hoffman", minunatul colorant obținut de savantul german care i-a dat numele... Bătălia era cîștigată!

Culoarea în robia trusturilor

Dar vai! Cît de orunt a fost pedepsit omul pentru sacrilegiul de a fi smuls naturii taina culorii ...Simbolurile speranței, ale candoarei, ale dragostei devin simboluri chimice, păzite cu strășnicie de trusturi ca secret de fabricație. Culoarea nu mai încîntă simțurile, ci le îndrăznește, stîrnindu-le la o sălbatecă luptă, pe viață și pe moarte, pentru stăpînirea ei... Căzută în robia demoniacelor carteluri, culoarea își pierde poezia, frăgezimea... Verde e doar vemnul pe care-l împroșcă trusturile — caracatița I. G. Farben, I.C.I., Standard Oil... Roșu e sîngele milioanelor de victime ale războiului hitlerist, război deci și al lui I. G. Farben. Negru e cosmarul comandanților acestui odios trust, care visau un imperiu chimic ai cărui stăpîni neconditionați să fie...

★

Am ajuns la porțile orașului coloranților... Pe o întindere de mai multe hectare se desfășoară construcțiile „Colorom"-ului. Un șantier permanent, căci orașul, cu toate realizările, e totuși abia la începuturile lui. An de an, noi secții sînt date în folosință, altele își așteaptă rîndul.

Mă surprinde o clădire scundă, înegrită de vreme, în vădit contrast cu siluetele svelte, luminoase, ale construcțiilor din jur...

I. VOLEDI

● *(Continuare în pag. 2-a)*

In acest număr:

IMAGINI DIN INDIA

ÎNTRE NOI, FEMEILE!
Reportaj de la Teatrul de Estradă

PRACTICUL ÎN GOSPODĂRIE

Are cuvîntul maestra sportului
LIA MANOLIU

PROBLEME DE PERSPICACITATE

DE ZIUA FEMEII!
Desene umoristice

Un zîmbet care se înfiripă din tinerețea, încrederea și siguranța cu care această fată de 19 ani privește viața. Filatoarea Ilenuța Lescae a pășit pe porțile fabricii F.R.B. îndeminată de dorința de a învăța o meserie. Acum, e una din nenumăratele femei din țara noastră care muncesc în toate domeniile de activitate, femei care — căpătînd drepturi egale cu ale bărbaților — se bucură de stima și prețuirea noastră, a tuturor.

Fotografia: Mihai POPESCU

FEMEIA LA MASA ROTUNDĂ

Intrată în tradiția revistei noastre, „masa rotundă" a strîns pînă acum în jurul ei oameni de îndeletniciri apropiate sau, cel puțin, proveniți din sectoare de muncă înrudite. In preajma zilei de 8 Martie, am primit o sugestie. „Nu credeți că ar fi bine să aduceți la masa rotundă *femeia?*

In primul moment propunerea ne-a surprins și ne-a jignit puțin.

— Se vede că nu citești „Magazinul", prietene... Femeile n-au lipsit de la nici o masă rotundă. Adu-ți aminte: Sorana Coroamă, Marga Codrescu-Butuc, Alda Moga...

— Nu despre asta e vorba. De data aceasta v-aș sugera o mică „discriminare" în ce privește oaspeții ce-i veți pofti. Numai femei! Cît despre problemele de discutat, și acestea vor trebui să fie, pe cît posibil, ale femeii...

... Nu-i rea propunerea, ne-am zis după un prealabil consult reciproc. Și iată-ne într-o după amiază, din nou gazde. Musafirii? O scriitoare — LUCIA DEMETRIUS, un om de știință — Dr. MARCELA PITIȘ de la Institutul „C. I. Parhon", două muncitoare — ELISABETA CARAȘ de la „Grivița Roșie" și VICTORIA COSTACHIEVICI de la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", o gospodină-mamă — ELENA PLEȘU și o studentă — CORNELIA DINESCU.

Atmosfera generală? Puțin cam posomorită la început... Invitatele noastre nu se cunoșteau; fiecare în parte avea desigur alte preocupări, dupa cum deosebite le erau și îndeletnicirile. „Spargerea gheții" se lăsa așteptată. Aveam impresia că ne aflam într-un compartiment de tren. Era necesară o primă garanție: cea dintîi dovadă de încredere față de partenere, prima confesiune...

A făcut-o Elisabeta Caraș, o femeie scundă, cu părul cărunt, cu mîinile înăsprite de muncă, cu ochii cenușii, plini de bunătate și bonomie, care a început să-și povestească biografia în grai moldovenesc...

„In 1945, cînd mi-a murit bărbatul am rămas cu patru copii... Cinci guri la masă... Ce știam să fac? Stătusem o viață de om la cratiță, trăiam cu toții din cîștigul bărbatului. De unde era să fac rost de haine, de încălțăminte, de-ale gurii, de lucruri în casă... In anul acela am intrat la „Grivița Roșie", unde lucrase și bărbatu-meu, cazangiu. Am ajuns strungăriță. E cineva strungar pe-aici? Elisabeta Caraș își roti privirea în jur, cu un aer de satisfacție și demnitate. „Frumoasă meserie!".

— Cît timp ați fost strungăriță? se interesă cineva, după ce clipa de tăcere care urmă întrebării puse de Elisabeta Caraș, confirmase că nimeni din cei de față nu era strungar...

— Cinci ani... Lucrez și acum tot la Complex, dar... — fața i se întunecă de mîhnire — nu mai sînt la strung. Ce să-i faci... Vîrsta, sănătatea... Și ce piese frumoase ieșeau din mîinile mele...

— Femeile pot face lucruri foarte frumoase, intră în vorbă dr. Marcela Pitiș. De pildă, în știință. Am citit nu demult într-o revistă un articol în care se vorbea despre trei chinezi care au luat premiul Nobel pentru o descoperire în domeniul fizicii. Printre ei era și o femeie. Și, reținеți, ea este cea care a pus la punct lucrarea, confirmînd în practică ipoteza emisă de colegii ei. Și nu e singura, mai sînt atîtea și atîtea exemple: Marie Curie și Irène Joliot Curie, Olga Lepeșinskaia și să nu uităm, pe plan național, Raluca Ripan, prima noastră femeie academician. Spre surprinderea bărbaților — adăugă surîzînd dr. Pitiș — femeile pot jongla nu numai cu sentimentele, dar și cu ideile...

— Credeți că femeia riscă să-și piardă feminitatea prin muncă?

— Ea nu trebuie să și-o piardă. Am asistat nu demult la o ședință la care participau numai femei. Din toate cele care au luat cuvîntul, adevărate femei mi s-au părut doar două. Ele nu s-au mărginit să vorbească numai despre problemele muncii lor obștești și profesionale, dar și despre îndatoririle ce ne revin nouă, îndeosebi: să ne înfrumusețăm căminul, să facem ca în jurul nostru lucrurile să devină mai frumoase, mai plăcute. In definitiv, așa cum ni se spune, sîntem și trebuie să rămînem sexul frumos.

— Aveți dreptate, așa ar trebui să fie — intervenj legătoarea Victoria Costachievici. Se întîmplă totuși ca uneori munca să ne depășească. Eu lucrez de 30 de ani. Am avut de crescut și copii. Nu era ca acum. Pe atunci, cînd copiii erau mici, n-aveam nici un sprijin. Doar mama ce mă mai ajuta la gospodărie.

— Aici se ridică și o altă problemă, răspunde dr. Marcela Pitiș. Părerea mea personală este că femeia lucrează mai mult decît bărbatul. Doar ea se îngrijește și de muncă și de casă și de copii. Ea este nucleul familiei. Imi permit să spun, ea duce greul familiei.

— In legătură cu asta, vreau să vă povestesc o anecdotă, intervine în discuție scriitoarea Lucia Demetrius. Un copil și-a întrebat odată mama: cînd o să aibă bărbatul aceleași drepturi ca și femeile? De bună seamă că și copilul acesta înțelegea prin drepturi

Eva MOLHO
Valentin BALTAG

● *(Continuare în pag. 5-a)*

„Gheorghiță s-a făcut băiat mare!

Nutresc cea mai adîncă admirație pentru oamenii care sînt în stare să-și închine toate puterile împlinirii unui vis al lor. In rîndurile acestora am așezat întotdeauna la loc de frunte pe cei care lucrează cu perseverență, timp de ani și ani de zile, pentru a scoate la iveală vrăjitele sunete ce se ascund în corzile viorilor, ori în clapele pianului.

De curînd însă, am fost nevoită să recunosc că aceeași admirație trebuie s-o acord și altor „virtuoși" ai perseverenței, din cu totul alte domenii decît cel muzical. De pildă, elevului tractorist Gheorghiță Lambru de la S.M.T. Gura Ialomiței...

Gheorghiță Lambru a venit la stațiune singur. Nimeni nu l-a purtat de mînă pe ulițele satului. La despărțire, nimeni nu i-a mîngîiat cîrlionții castanii, nimeni nu l-a sărutat, nu i-a șoptit cuvinte de îmbărbătare și nu l-a povățuit să fie cuminte, să se țină de treabă, că meseria e brățară de aur și toate celelalte cîte se spun în asemenea împrejurări.

Nimeni, pentru că Gheorghiță Lambru e orfan. Intr-o dimineață de martie (sînt doi ani de atunci) l-au găsit tractoriștii în fața porților mari de stejar ale stațiunii.

— Cei cu tine, măi, fiică? — l-a întrebat meșterul Dumitru Ivanov. Apoi, făcînd cu ochiul tractoriștilor:

— Măi, voi ați auzit ceva? Trebuie să ne vină un nou director?!...

Presupusul director a făcut ochii mari, dar nu s-a intimidat. S-a uitat cu seriozitate la cei din jur și clipind des din genele negre, a răspuns dezghețat:

— Nene, eu vreau să mă fac tractorist.

— A, tractorist? Asta-i altă poveste. Dar cîți ani ai tu, măi vere?

— Am 13 ani.

— Ia uite la el, să știi că nu arăți. Vorba ăluia: pari mai tînăr cu cîteva săptămîni...

— Trebuie să mai crești măi flăcăule — i-a spus meșterul Ivanov, privind cu duioșie făptura puțintică a flăcăului, care arăta nu cu cîteva săptămîni, ci cu cîțiva ani mai mic. Să te faci băiat mare și după aceea vom sta de vorbă. Ai tăi ce zic?

„Ai lui Gheorghiță" n-aveau ce să zică. Tată și mamă nu mai avea. O mătușe care-l luase în grijă hotărîse să-l dea ucenic la o frizerie. Gheorghiță n-avea însă „vocație" pentru așa ceva.

— Tovarășe director, eu am venit să mă fac tractorist, și-a repetat el dorința cînd a ajuns în birourile stațiunii.

Ce era de făcut? Băiatul era scund, subțiratec, dar inimos și dezghețat și nu părea că ar fi dispus să renunțe ușor la planurile lui. Neavînd încotro, directorul S.M.T.-ului a telefonat la Buzău să ceară consimțămîntul rudelor.

Așa că, începînd din martie 1956 Gheorghiță Lambru a intrat în marea familie a tractoriștilor și mecanicilor de la S.M.T. Gura Ialomiței. Toți îl consideau însă prea mic pentru a învăța meseria de tractorist.

— Să facă și el ce poate, vedeți voi, le-a spus directorul oamenilor. Deocamdată să aibă adăpost și hrană. Pe urmă, cînd s-o face mai mare, îi vine lui rîndul și la tractor.

Și oamenii așa făceau. Fiecare îl întreba dacă a mîncat îndeajuns sau dacă se simte bine în hainele noi și apoi... îl trimiteau la joacă.

Dar Gheorghiță Lambru nu se împăca deloc cu această soartă de „fecior de bani gata". Cît era de mic, se învîrtea ca un titirez prin stațiune. Cucerise inimile tuturor cu sprinteneala și inimoșenia lui. Nu era apă la

Ana CRISTEA

● *(Continuare în pag. 2-a)*

PEISAJ ITALIAN

SORRENTO

Ca să înfățișez cît mai sugestiv cititorilor localitatea de care e vorba, m-am gîndit să fac cîteva comparații. Să compar, bunăoară, Sorrento cu Sinaia. Intîlnești la Sorrento liniștea de la Sinaia. Mai poți asemăna și unele străzi înguste, frumos pietruite și curate. Și încă ceva: aerul. Aerul acela care te-ndeamnă la gîndire. Cam atît. Mai mult nu putem compara. Putem vorbi însă despre deosebiri.

In timp ce la Sinaia e veșnic răcoare (afară de vremea din toiul iernii, cînd e ger de crapă ouăle corbului) la Sorrento e aproape întotdeauna cald. Era cald și în ziua cînd am fost eu acolo. O zi din a doua jumătate a lunii ianuarie. Era în ziua aceea un soare de septembrie ori de mai — cum doriți. De septembrie, pentru că se culegeau din grădinile cele fermecătoare portocalele și lămîile. De mai, pentru că adia acolo zefirul primăverii.

Aș mai compara Sorrento cu Satu-Mare, orașul acela din fundul Ardealului. Intîlnești și la unul și la altul ziduri vechi din piatră, care străjuesc de jur împrejur curți cu pomi roditori. E la Sorrento și ceva din orășelul din Moldova noastră, cel ce se cheamă Roman. E la Sorrento peste tot liniștea cea mare, liniștea care stăruie și în frumoasa grădină din spatele gării orășelului moldovenesc. Dar dacă ar fi să comparăm cît mai aproape de realitate, apoi aș asemăna Sorrento cu Soci, vestita stațiune climaterică din Uniunea Sovietică. E și într-o localitate, ca și în cealaltă, munte și mare. Dar să fac de la început îndreptarea cuvenită. La Sorrento nu e munte. E numai o preliște muntoasă. Sînt stînci abrupte pe care s-a clădit orășelul Sorrento, localitate ce se găsește la o înălțime de numai 50 de metri deasupra nivelului mării.

Nu e munte aici. In schimb e mare, mare cît cuprinzi cu ochii. Valurile mării bat fără contenire în malurile stîncoase, pe care e cocoțat orășelul. Și malurile sînt atît de înalte și-s atît de drepte, de parcă ar fi tăiate cu fierăstrăul. Și numai cînd te uiți de sus în jos te înfiorează depărtarea adîncului. Pe ici, pe colo, sub maluri, se află amenajate locuri pentru plajă. De sus cobori pînă la plaja însorită pe niște scărițe săpate în piatră. —

D. TĂRNĂUCEANU

● *(Continuare în pag. 5-a)*

CAPRI: Turnul orologiului din PIAZZA

CAPRI: Vedere dinspre Punta della Campanella.

5000 DE SPECTACOLE

De vorbă cu maestrul emerit al artei Ion Șahighian, directorul Teatrului Armatei

Jubileul unui teatru se confundă în mod obișnuit cu vîrsta lui. Teatrul Armatei, care în toamna acestui an împlinește 15 ani de la primele lui manifestări, a preferat sărbătorirea în prag de primăvară, anotimpul înnoirilor fiind cel mai potrivit spiritului entuziast și inovator ce-l animă și prin care a cucerit de atîta vreme inimile spectatorilor. Apreciabila cifră pe care am așezat-o drept titlu rîndurilor de față, mărturisim însă că ne-a uimit. Fapt pentru care n-am ezitat să cerem explicații detaliate maestrului Șahighian, chiar în toiul pregătirilor pentru jubileu.

— Dar bine — a protestat abil maestrul — sărbătorirea are loc joi 6 martie, pe cînd revista „Magazin" apare abia simbătă...

— Cu atît mai mult: vor fi peste 5.000. Dar fiindcă ați ales această zi pentru sărbătorire, permiteți-mi o primă întrebare: cum ați aflat că tocmai joi se împlinesc cele 5.000 de spectacole? Poate totuși... simbătă?

— Aici nu încape nici o îndoială. Am cercetat arhivele teatrului pentru a-mi împrospăta cunoștințele ce le aveam despre trecutul său și, trebuie să-ți spun, că ne putem pe drept cuvînt mîndri cu el. Aceasta nu înseamnă însă că prilejul l-a născut dorința noastră de a ne sărbători.

Eugen ATANASIU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Scenă din piesa „Umbra Baroanei" de Tiberiu Vornic

Pasiunea lui IMECS BACI

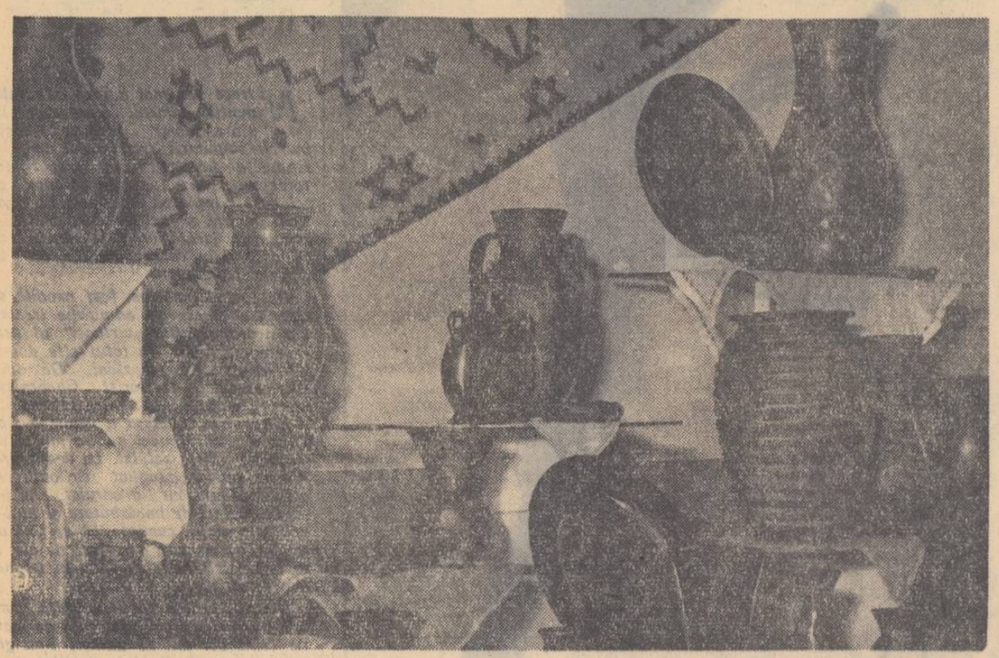

Rînduite cu grijă, obiectele de ceramică neagră, produsul harnicilor cooperatori din Dănești și Mădăraș, impun prin eleganță și sobrietate.

Fotografia : A. CONSTANTINESCU

Păstrez amintirea lui Imecs-baci așa cum l-am văzut într-o dimineață, în gara din Miercurea Ciuc, cu paltonul și căciula acoperite de paie, ușor gîfiind sub povara unui geamantan imens. N-a vrut să-l încredințeze cu nici un chip altcuiva și l-a purtat așa, la coborîrea din tren, cale de 3 km. pînă pe ulițele Dăneștilor. La insistențele mele mi-a răspuns doar că are înlăuntru lucruri prețioase și am așteptat curios explicațiile suplimentare, urmîndu-l. Mergeam împreună, trecînd peste traversele căii ferate, tremurînd cu paltonul prea subțire pentru temperatura din această regiune, despre care o veche zicală secuiască spune că șase luni pe an e iarnă, iar restul e frig.

Cu toată ora matinală, ulițele Dăneștilor erau însuflețite. Strînși în bunde groase, încălțați în cisme, cu căciuli pe cap, oamenii se îndreptau pe la cooperativă, la centrul de colectare a laptelui sau își mînau carele spre alte drumuri. Își dădeau binețe cu gravitate, solemn, de parcă oficiau un ritual.

L-am urmat pe Imecs-baci într-o cameră în care abia se făcuse focul și am asistat, curios și emoționat, la desfacerea bagajelor. Rînd pe rînd, din straturile protectoare de paie au ieșit la iveală vase și ploști lutoase, de un gălben mat. Forma svelță, elegantă, a acestor obiecte, impresiona. Cu deosebire însă te atrăgeau gravurile care împodobeau pereții exteriori. Lucrate cu finețe în vîrf de ac, se aglomerau, strînse în chenare șerpuitoare, scene de intimitate casnică, odihnitoare și ușor nostalgice. Așa cum se perindau într-o nesupărătoare convietuire oameni și flori și animale, gravurile amintesc podoabele naive, dar pline de farmec, ale vaselor antice, iar apropierea era subliniată și mai mult de întreg decorul camerei : rafturi încărcate cu obiecte de lut, mesele de lucru lucioase de frecarea continuă a argilei umezite cu scîndura, șorțurile gălbejite atîrnînd pe pereți.

În această cameră din care focul nu apucase să alunge frigul nopții, în mijlocul atîtor vase, unele terminate, altele ghicite doar în mormanele de lut care-și așteptau modelatorii, am înțeles de ce Imecs-baci și-a purtat singur geamantanul și i-am aflat pasiunea destăinuită cu un glas întrerupt.

Dacă nu m-aș teme de paradoxuri aș spune că Imecs-baci s-a născut la 37 de ani. La această vîrstă, avînd în spate diploma de absolvent al Academiei comerciale și o meserie — contabil — Imecs Andrei a intrat ucenic olar la un bătrîn maistru din Dănești. Cîndva — au trecut cîțiva ani — am cunoscut într-un sat de lîngă Pașcani un învățător care, la o vîrstă asemănătoare, s-a înscris la facultate. Am încercat atunci un sentiment ciudat, închipuindu-mi-l pe omul în vîrstă stînd în bancă alături de tineri cărora nu le dăduse încă mustața, lutul notițe, bucurîndu-se pentru un colocviu cîștigat, suferind pentru o nereușită. Ascultîndu-l pe Imecs-baci, omul de 57 de ani, pe chipul căruia anii au încrustat rîuri fine, am încercat un sentiment asemănător. Mi se părea firesc să-l văd pe Antal Martin stînd la cîțiva pași depărtare de mine, la masa lui de lucru, rotind cu piciorul drept roata de olărit, în timp ce mîinile buturcănoase îngroșau sau subțiau pasta de lut, după necesități. De la vîrsta de 14 ani Antal modelează lutul. Azi, la cei 43 de ani ai săi, perioada erorilor a rămas o amintire. Gesturile îi sînt sigure, limpezi, — așa cum bine îi stă unui bărbat deprins cu meseria. Dar cît de stîngaci și — poate în ochii unora ridicol — trebuie să fi fost bărbatul de 37 de ani, căruia lutul nu voia să i se supună, îl înșela, i se fărîma între degete! Și cîtă pasiune trebuie să fi existat în acest om pentru ca să reia o dată, și încă o dată, și încă o dată, bucata informă de lut, să-i dea linie, formă, precizie — să treacă aparent nepăsător peste greșeli și să-i afle, în cele din urmă, tainele.

Așa s-a născut pasiunea pentru olărit a lui Imecs-baci. Doi ani după terminarea uceniciei a început să sculpteze lutul. Incepea o nouă etapă, superioară, mai apropiată de aspirația lui spre artă plastică. În lutul galben se încrustau — după ore de chinuitoare încercări — cele mai variate desene, vechi legende secuiești, copii ale naturii, ale ținutului. Pentru că Imecs-baci e un om al ținutului său, al munților aproape veșnic înzăpeziți, al apelor, atît de dătătoare de necazuri primăvara, al pămîntului atît de puțin darnic în flori și al oamenilor cu suflet atît de fierbinte și sensibil. Și pentru toate astea, Imecs-baci nu încredințează niciunui străin geamantanele sale.

★

În casa lui Gál Vilmos te simți ca într-un magazin de artă. Ușile dulapului, lampa de pe noptieră, cuierul, ramele oglinzilor, casetele în care nevasta păstrează acele și ața de cusut — toate sînt opera lui Gál. Cînd privești mîinile acestui flăcău tăcut — prea tăcut chiar — nu le poți întui tenacitatea și talentul. Stau liniștite pe genunchi, arătîndu-și fără sfială unghiile noduroase, degetele scurte, bondoace, carnea în care vinele s-au îngroșat. Dar mîinile acestea, care de la 13 ani nu-și mai găsesc odihnă, au crestat la început crengi de copac, apoi au umplut foi întregi de hîrtie cu desene geometrice stîngace, au zăbovit asupra unei bucăți de lemn, lăsînd încrustată o floare, s-au aplecat iarăși asupra foilor de hîrtie, pentru ca din nou să revină asupra blănilor de lemn, au tăiat tipare pentru bocanci, au reparat instalații electrice stricate, au bătut potcoave în fierării înecate în fum și au construit lădițe pentru ambalajul marmeladei și roabe la o carieră de piatră.

Vilmoș s-a întors totuși la sculpturile lui în lemn. I s-a cerut acest lucru și el l-a acceptat. Are la îndemînă un atelier în care sculele se află la locul lor și acolo, în fiecare zi, sculptează lemnul. Seara, cînd se întoarce acasă, ia o foaie de hîrtie și desenează. Flori, multe flori desenează Vilmoș, cu lujere lungi, încolăcite. Și în bucățile searbede de lemn se încrustează, migălos și durabil, gingașe corole și stamine, delicate tulpini și petale. Flori...

★

Aș vrea să închei pomenind de un om căruia Imecs-baci și Gál Vilmos și Antal Albert și Cseke Erzsebet și alții îi datorează în mare parte tinerețea lor artistică : Horosz Béla. Economist și pasionat hocheist, Horosz Béla, care trăiește pe meleagurile Ciucului doar de cîțiva ani, a îndrăgit străvechea artă populară a secuilor : ceramica neagră a Dăneștilor, țesăturile Sîn-Dominicului, șovoarele Sîn-Crăienilor și Păulenilor. A bătut satele raionului, a intrat în casele oamenilor, i-a văzut țesînd la război sau arzînd ceramica în cuptoare, le-a admirat măiestria seculară și gîndul l-a îndemnat la strîngerea tuturor acestor mîini de aur într-o unitate industrială cu largi ramificații și cu mari posibilități de valorificare. Așa a luat naștere cooperativa de artă populară seculiască din Ciuc, cu punctele de lucru în sate. Oamenii au fost lăsați să lucreze în preajma oamenilor cu care au trăit ani de zile, în mijlocul tradițiilor care le-a legănat copilăria și adolescența, cu măiestria căpătată prin moștenire de la înaintașii lor. Iar într-un magazin recent deschis în Miercurea Ciuc s-au adunat obiectele : covoare policrome, învelitori de cărți, fețe de mese și șervețele, vaze de flori, ibrice, ceșcuțe, scrumiere, farfurii din ceramică neagră, cerbi și căprioare de dimensiuni liliputane sculptați în lemn și alte, și alte lucruri. Unele au fost trimise și în străinătate și elveției, suedezii, germanii au reînnoit comenzile.

Dar cooperativa e atît de tînără !... Are o existență de numai un an de zile...

I. DELEANU

Gheorghiță s-a făcut băiat mare!

(Urmare din pag. I-a)

bucătărie ? Gheorghiță dădea repede fuga și umplea căldările. Era nevoie de motorină la tractoare ? El o aducea într-o clipă de la rezervor. Ca să fim drepți, pe aici pe lîngă tractoare își făcea el veacul. Pentru ele venise în stațiune și — așa cum prevăzuse directorul — nici prin gînd nu-i trecea să renunțe la planul lui. Îi ajuta pe tractoriști să demonteze și să spele piesele murdare, curăța de noroi roțile și sabotii și întreba, întreba tot timpul :

— Piesa asta ce-i ? Dar așteia cum îi zice ? Dar ambreiajul ce rost are ?

Astfel, încet, încet, Gheorghiță Lambru — „copilul stațiunii", cum îi spuneau toți — descoperea tot mai multe din tainele tractorului apropiindu-se de visul pe care și-l făurise.

— Lasă-mă nene și pe mine pe tractor, l-a rugat el pe tractoristul Nedelcu, în primăvară, cînd au ieșit în campanie.

Prima dată răspunsul a fost :

— Să mai crești piciule, să te faci băiat mare și te las.

Pe urmă l-au lăsat și pe tractor, dar numai sub supravegherea tractoristului. Lui Gheorghiță începuse să-i fie ciudă pe acest „să mai crești". În stațiune se împlinise, era sănătos tun și simțea în el puteri de „om mare". De aceea, cînd și profesorii de la școala de tractoriști s-au pronunțat că „ar fi prea mic", băiatul nu s-a dat bătut și-au trebuit pînă la urmă să-l primească la cursuri.

★

A trecut un an...

Venise vremea însămînțărilor de toamnă. Gheorghiță Lambru se afla și el pe cîmp cu tractoriștii brigăzii a 10-a. De multe ori se strecura pe furiș din vagonul dormitor. Nimeni nu știa ce face și unde se duce. Doar Gheorghe Copilău, unul din tractoriști, s-a mirat că nu și-a mai găsit tractorul în locul în care-l lăsase. Într-altă zi șeful de brigadă l-a luat la rost pe tractoristul Simigiu pentru că acesta declarase că arase 3 ha. iar la măsurătoare au ieșit 3 și jumătate.

*— Oi fi măsurat greșit, și-a zis tractoristul și nici prin gînd nu i-a dat să se uite în clipa aceea la Gheorghiță, **ai cărui obraji se împurpurase**ră.*

E adevărat că în vremea aceea, tractoriștii aveau alte griji : brigada lor — fruntașe pe stațiune — era amenințată să-și piardă acest loc de onoare. Giolovan Nedelcu se îmbolnăvise de gripă și asta însemna hectare mai puține arate. Pe urmă, cînd s-a întors Giolovan, s-a îmbolnăvit Simigiu. Avea fierbințeli și dureri de cap.

— N-am nimic. Îmi trece pînă mîine, — a protestat el — cînd șeful de brigadă Radu Drăgan i-a spus să lase tractorul.

— Lasă mă, nu te juca cu sănătatea, i-a spus acesta cînd a sosit mașina de la stațiune să-l ducă la infirmerie. Du-te măi vere și vino sănătos. Ne-om descurca noi cumva, l-a încurajat el pe Simigiu.

De descurcat însă, nu prea știa cum o să se descurce brigada cu un tractor mai puțin în brazdă. Dar iată că a doua zi s-a întîmplat o ciudățenie : tractorul lui Marin Simigiu ara singur pe cîmp. Cel puțin așa i s-a părut lui Giolovan Nedelcu.

— Măi frate, i-a spus acesta șefului de brigadă, am eu iară fierbințelt sau tractorul ăla chiar merge ?

— Ba vezi bine mă. Merge, fire-ar să fie...

— Dar cum, fără om pe el ? că eu nu văd pe nimeni...

— Nici eu nu văd, dar bănuiesc ceva...

Și într-adevăr așa era : scund cum e, și de la distanța aceea, Gheorghiță Lambru nici că se zărea la volanul tractorului. Cît despre calitatea lucrării, au verificat-o imediat : brazde drepte, adîncime exactă și uniformă, fără greșuri, doar cu una sau două „bîlbîieli" la capete unde și tractoriștii mai experimentați mai au încă de furcă. Sub privirile tovarășilor săi și roșu ca sfecla, de emoție, Gheorghiță Lambru minuia tractorul ca un „veritabil artist" — cum s-a exprimat admirativ șeful de brigadă.

La puțină vreme de la această întîmplare, pe graficul stațiunii a apărut un nou nume: Gheorghiță Lambru realizări : 60 ha.

— Măi, dar Gheorghiță al nostru s-a făcut băiat mare, s-a bucurat Marin Simigiu revenind la brigadă și văzînd isprăvile „puștiului".

Da : Gheorghiță Lambru s-a făcut băiat mare și perseverența lui în atingerea țelului propus îmi permit încă odată s-o asemăn cu a celor ce se străduiesc să dea la iveală sunetele vrăjite ascunse în corzile viorilor și s-o socotesc la fel de demnă de stima și lauda noastră.

Ana CRISTEA

ȘTIȚI CE ESTE MERINOSUL DE PALAS?

O instituție cu renume mondial din Anglia — „Commonwealth Bureau of Animal Breedind and Genetics" — editează dicționare universale ale raselor de animale domestice. În „World Dictionary of Breed" sînt trecute, cu rigurozitate științifică, date esențiale despre rase, tipuri și varietăți, create în orice colț al planetei noastre. Anul trecut, a apărut un supliment al acestui dicționar. Într-una din paginile publicației se consemna, lapidar, crearea în țara noastră a unei noi rase de oi cu lînă fină.

Am socotit că despre această nouă rasă de oi, cel mai indicat să ne vorbească ar fi unul dintre zootehniștii care au lucrat peste 24 ani la crearea ei, a rasei „merinos de Palas". Pe prof. dr. Nicolae Teodoreanu, membru corespondent al Academiei R.P.R., autor a peste 100 lucrări valoroase în legătură cu merinosul de Palas, l-am găsit în laborator lucrînd la un tratat de zootehnie

— Doriți amănunte despre merinosul de Palas ? — **m-a întîmpinat zîmbind savantul.** Cu plăcere. Bănuiesc că cunoașteți faptul că noua rasă de oi a fost recunoscută pe plan mondial. Acest eveniment a coincis cu o aniversare : 60 de ani de activitate a stațiunii experimentale zootehnice Palas, locul de naștere a noii rase de ovine. La crearea acestei rase de oi — adaptată condițiilor din Dobrogea — s-a ținut seama de faptul că în acest ținut secetos și cu vînturi slobode, rasele de oi străine, importate, nu dădeau producțiile pe care le dădeau în mod normal în țara de origină. După muncă îndelungată și migăloasă, am ieșit — cum se zice — la liman.

— **Înseamnă că crearea merinosului de Palas a început cu mulți ani în urmă...**

— Mai precis din anul 1920. În acel an, s-au adus la fosta oierie Palas 1.000 de oi din cîmpia Tisei. Efectivul de oi era alcătuit dintr-un amestec de rase, începînd cu merinosul Rambouillet și terminînd cu metișii de merinos cu țigaie și turcană. Lîna care se obținea de la aceste oi era inferioară sub raportul fineței, lungimii, uniformității și ondulațiilor. A fost necesară o serioasă îmbunătățire a efectivului de ovine existent cu berbeci și oi din rasa merinosului Rambouillet. Am acordat o atenție deosebită hrănirii și selecției oilor. Deși efectivul de ovine avea toate posibilitățile să crească, ani de-a rîndul, cum a fost cazul în perioada 1924—1929, nucleul de prăsilă a rămas la 300 capete. Aceasta dovedește cît de riguroasă era selecția. Ne apropiam tot mai mult de țelul nostru. Se puneau noi și noi probleme. Pentru corectarea unor defecte de exterior, precum și pentru evitarea consangvinității, s-au folosit berbeci din rasa merinosului semiprecoce și precoce. Ca o curiozitate — poate pentru cititorii revistei MAGAZIN — dar pentru noi, specialiștii, a constituit o problemă de cea mai mare importanță, a fost reducerea mărimii cravatelor.

— **Vă rog să insistați asupra acestei probleme..**

— Mai întîi să explic ce sînt cravatele merinosului de Palas. Acest cuvînt — cravata — ar putea, în rîndul celor neinițiați, să stîrnească ilaritate. Pe gît — **a continuat profesorul Teodoreanu** — atît la berbeci cît și la oi, pe marginea superioară și pe fețe, se află cîteva ridicături transversale ale pielei. Aceste îndoituri se numesc cravate. Cravatele de care vorbesc creează greutăți la tundere, depreciază calitatea lînii, etc.

Vreau să spun că nici acum, cînd s-a eliberat „actul de naștere" al noii rase de oi, perfecționarea merinosului de Palas ca la orice rasă nu s-a terminat. În prezent, se urmărește, bunăoară, mărirea lungimii șuviței de lînă. S-au folosit în ultimii ani berbeci de rasele merinosului de Caucaz și Stavropol. Rezultatul a fost că în urma folosirii berbecilor de Stavropol, unele mioare au o șuviță mai lungă cu aproape 2,50 cm.

— **În prezent, merinosul de Palas poate fi socotită cea mai productivă rasă din țara noastră ?**

— Indiscutabil. În anii 1950—1957, producția medie de lînă pe întreaga turmă este de 5,7 kg. de oaie, iar în 1953 — socotit ca cel mai bun — a fost de 6,3 kg. În acel an, de la berbeci s-a obținut cîte 11 kg. iar unul a dat peste 13 kg. Totodată, merinosul de Palas este și o oaie deosebit de bună și pentru carne.

— **Merinosul de Palas nu întrece în unele privințe merinosul Rambouillet, care a participat la crearea sa ?**

— Desigur. Această superioritate este evidentă din următoarele cifre : la producția de lînă diferența este de 0,5—1 kg. la oaie și de 2—3 kg. la berbec, iar greutatea vie a berbecilor este cu 10—15 kg. mai mare la rasa creată de noi.

Ing. Th. MARCAROV

În orașul coloranților

(Urmare din pagina I-a)

— Aici e mormîntul lui I. G. Farben — mă lămuri însoțitorul meu... Sînt puțini ani de cînd pe piața românească a coloranților domnea nestingherit nesățiosul trust hitlerist. În clădirea aceasta veche erau aduse din Germania butoaiele cu coloranți în stare concentrată. „Fabrica" românească le reambala și le distribuia pe piață, după ce în prealabil le amesteca cu sare. E tot ce se făcea aici și totuși asta înseamna foarte mult, căci permitea stăpînilor de la Berlin să se sustragă taxelor vamale !

Dar imperiul lui I. G. Farben a fost înmormîntat pentru totdeauna în țara noastră. Și, după cum vezi, pe ruinele imperiului a răsărit acest viguros vlăstar al industriei românești de coloranți.

Un bogat sortiment

Vizităm secții cu denumiri ciudate și arome pătrunzătoare... secția alfa, beta, gamma... Un alfabet criptografic pentru profani, dar care în... traducere liberă exprimă un număr de peste 80 sortimente de intermediari și coloranți pe care îi produce astăzi uzina, în cantități de mare tonaj : metifenilin diamină, benzidină, acid H, acid gamma, betanaftol, coloranți direcți, coloranți acizi, coloranți cromatabili, coloranți pe bază de sulf, aniline, pigmenți, etc.

Ne oprim, rînd pe rînd, în secția de acid H cu instalații moderne de sulfonare a naftalinei și admirăm nitratoarele și reductoarele, cu ajutorul cărora se obține acidul T și apoi prin topire alcalină acidul H (haș); secția de acid gamma, unde betanaftolul se disulfonează pentru a se obține sarea G și R și după un lung proces chimic acidul gamma, secția de benzidină, etc. O construcție masivă, gata să intre în funcție, este secția nouă de betanaftol, una din cele mai moderne instalații din Europa. Vizităm apoi secția de anilină, uzina termică și laboratoarele. O atenție deosebită se acordă controlului calității coloranților. Cele două laboratoare, atît cel de control tehnic care controlează materiile prime și produsul în diversele faze de fabricație, cît și cel coloristic, care supune diferitelor probe coloranții produși, sînt deservite de un personal de o înaltă calificare.

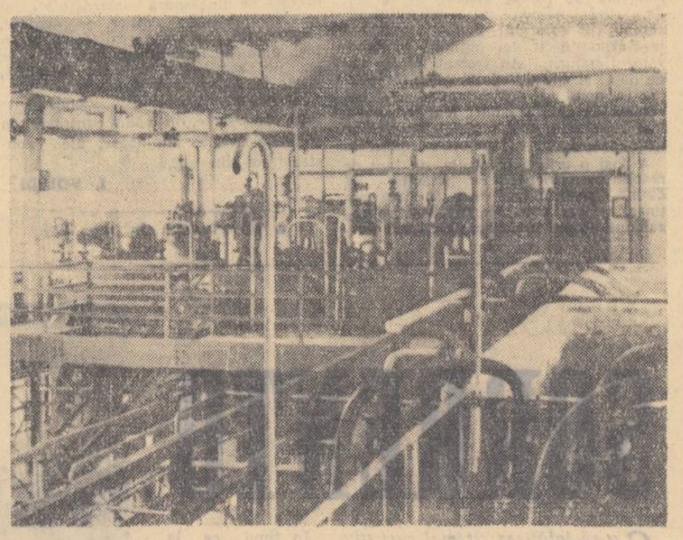

Vedere a secției Betanaftol, la uzinele chimice „Colorom"-Codlea.

Fabricat în R.P.R.

În biografia „Colorom"-ului există o dată semnificativă pentru evoluția uzinei și a industriei noastre de coloranți.. Anul 1955... În acel an nivelul calitativ al coloranților românești similar produselor unor țări cu o veche tradiție industrială, a atras interesul firmelor străine importatoare. „Colorom"-Codlea a devenit de atunci o bază de export de coloranți pentru vopsirea țesăturilor, a pielei, a hîrtiei, U.R.S.S., Turcia, Egiptul, India, Albania, Ungaria, Bulgaria sînt cumpărători ai intermediarilor și coloranților „Colorom". Perspectivele sînt din cele mai frumoase. Construcțiile noi care se ridică în „orașul coloranților" vor spori considerabil în viitorul apropiat capacitatea de producție a uzinei.

„Colorom"-ul va produce, în scurtă vreme, alfanaftilamină, acid naftionic, fenilbetanaftilamină, acid I, acid cromotropic, acid Tobias, acid Chicago SS, acid Laurent, acid Peri. De asemenea, va fi mult sporită producția de anilină.

★

Ieșim pe poarta uzinei... De departe un vînt de primăvară timpurie aduce mirosuri de flori dinspre serele de la poalele Codlei... Sînt mai plăcute decît aromele tari ale uzinei, parfumurile de garoafe sau de frezie...

I. VOLEDI

Cronica gastronomului

Broasca

Și broaștele semețe cîntau
cu glasuri multe
Pe cînd din înălțime
privindu-și fața-n lac
Un nour singuratic
stătea uimit s-asculte,
Cum bat ca toaca toate
și-o clipă toate tac.

G. TOPIRCEANU

Acest batracian saltigrad, care a inspirat lui Aristofan și Ovidiu (și după cum se vede din catrenul de mai sus și lui G. Topîrceanu), admirabile onomatopee și în al căruia orăcăit acrul Jules Renard distingea un ușor accent englez, cu toate că insularii nu fac mare caz de el ca atare, e comestibil. Din cele circa douăzeci de specii care se cunosc, numai broasca de baltă se mănîncă. Francezii au pentru ea un cuvînt care ne lipsește, *grenouille*, spre a o deosebi de celelalte și în special de aceia pe care noi o numim rîioasă, iar ei, pur și simplu *crapaud*.

Unele popoare mănîncă broasca în întregime (în afară de cap). Indeobște însă, nu se mănîncă din broască decît picioarele de dinapoi. Dar cea mai mare parte a locuitorilor acestui continent și în deosebi ai acestei țări, nu mănîncă broaște deloc, dintr-o repulsie, care nu e în fond decît o prejudecată.

Bucătarii bătrîni vorbeau cu groază de zidarii italieni care în orele libere pescuiau broaște și pentru nimic în lume nu i-ar fi primit în bucătărie, zicînd că le *spurcă blidele*. Dar dacă mîncăm raci, despre care știm bine că se hrănesc cu stîrvuri, de ce să nu mîncăm broaște ? Gătită cu mețișug, broasca e o mîncare plăcută, ușoară... și ieftină, așa dar întruneste toate condițiile cerute unei mîncări menite să devie populară. Faptul că la noi nu prea își găsește amatori, e tot atît de greu de explicat, ca acela, că în savanta bucătărie franceză, în care broasca e preparată cu măestrie și în cele mai variate feluri, icrele de crap și știuca sînt aruncate ca netrebnice.

Am auzit mulți mîncători de broaște, asemuind gustul acestui batracian cu acel al puiului de găină. De altfel aceasta e părerea predominantă. Ea nu dovedește însă decît o insuficiență de discernămînt papilar și un gust obtuz, susținut poate și de asemănarea pe care picioarele broaștei o prezintă miniatural cu acele ale puiului. Cu racul și alte crustacee e iarăși nepotrivit să comparăm carnea de broască. Nu are nici aroma, nici savoarea lor. Cea mai nimerită înrudire pe care i-o putem găsi, mi se pare a fi cu șalăul sau suducul, cum i se zice în Moldova. E tot atît de fadă, e drept, dar în același timp tot atît de albă și frumoasă ca aspect și tot atît de delectabilă din punct de vedere al contexturii. E o carne care, ca și a șalăului, preparată simplu, poate fi ușor digerată de stomacurile delicate, de bolnavi și convalescenți, dar care se pretează prin excelență la condimentație și preparații de mare sapiditate. De aceea mă mir că amatorii mănîncă broaștele aproape exclusiv „pané".

Picioarele de broască pané, se prepară ca orice șnițel, în unt, dacă vrei să le mănînci calde, în untdelemn, dacă vrei să le mănînci reci, ca „hors-d'oeuvre".

Dar dacă vrei să obții din ele o mîncare gustoasă, fă mata precum urmează :

Spală-le mai întîi bine în apă rece (presupunînd că le-ai cumpărat jupuite gata și cu labele tăiate). Pune-le apoi într-o cratiță cu o bucată de unt proporțională cu numărul lor. Adaugă: mărar și pătrunjel tocat, usturoi (verde și cu coadă cu tot vara, cățel iarna), plus o cești de vin alb sec. Lasă-le să fiarbă înăbușit între douăzeci de minute și o jumătate de oră (după cum e focul). Nu uita sarea și niscaiva boabe de piper. Dacă ești amator de broaște, nu mă îndoiesc că îmi vei spune, ca orice bun romîn : mulțumesc ! Eu îți spun de pe acum : pentru puțin, fiindcă așa e obiceiul.

PĂSTOREL

P.S. Propun șefilor bucătari ca în rețeta cunoscută sub numele de „coquilles Saint-Jacques" să încerce a înlocui șalăul cu carne de picioare de broască, scoasă de pe os. Dacă o vor găsi inferioară îi rog să-mi comunice aceasta. Sînt încredințat însă, că în acest sens, nu vor avea nimic a-mi comunica.

POȘTA Redacției

V. CARAGEA-Galați : Ambele poezii ne-au plăcut. Vom publica, în curînd, pe cea intitulată „Oul".

DINU CIPERE-Loco : Poeziile trimise nu sînt — judecate sub aspectul versificației — lipsite de calități. Poziția față de femeie, ca și față de iubire, sînt însă discutabile — cum singur recunoașteți. Concepțiile deseori învechite, pe care respectivele poezii le etalează, concepții de mult apuse, le fac nepublicabile.

MADI : Sugestia pe care ne-o faceți o reținem. În privința procurării numerelor vechi ale „Magazinului", din păcate nu vă putem da decît sfatul, ineficient poate, de a vă adresa Centrului de difuzare a presei din localitate.

SIGI SONNTAG-Rădăuți: Ați apreciat materialul trimis la justa lui valoare. Pe cît posibil, vom căuta să folosim datele trimise și să le îmbogățim printr-o mai amplă documentare. Oricum, vă mulțumim pentru buna intenție și pentru sprijin.

ȘTEFAN ȘTERE-București : Cele patru sugestii ale dvs., le-am luat în considerație. În numerele viitoare ale revistei veți putea verifica acest lucru.

SOREL ZUMER-Iași : Aprecierile și informațiile despre succesul „Magazinului" ne bucură. Din păcate noi nu putem să-ți dăm aceleași vești bune : caricaturile, meritorii ca intenție, sînt, din pricina calității execuției, nepublicabile. În ce privește poșta redacției, vom ține seama de cele semnalate.

STELU S. MOȚOI-Bucov, Ploești : E greu să emitem o judecată de valoare, cum ne ceri, după două poezii care sînt de fapt doar imitații după Eminescu. E datoria d-tale să stărui, dar nu privind în urmă, ca în melancolica „Visare", ci privind înainte, privind în jur realitățile vieții noastre noi.

ARISTICA BOGHINA-Tr. Severin : În loc de orice alt răspuns, pentru d-ta și pentru cei ce-ți scriu cu pizmă, publicăm epigrama pe care ne-ai trimis-o.

„Unui binevoitor din Cluj care afirmă că scriu prostii la „Magazin" și că el e poet dar..."

N-am muncit eu prea puțin
Să public la „Magazin"
Însă tu mă faci de-ocară
Fiindcă stai mereu...
pe afară !

BEATRICE BERCOVICI, Botoșani : Poezia ocazională pe care ne-ai trimis-o e nespus de infantilă. E, cred, de reținut, că dupele intenții nu fac singure o poezie.

G. EDUARD RALUSTO-VICI-București ne scrie : „...vă trimit cîteva caricaturi în speranța că o să vă placă iar de nu, atunci nu-i nici o supărare, încercați altele". Noi am dori — fiindcă tot „nu-i nici o supărare", să încercați altele ; cele trimise sînt, cum bănuiți, nepublicabile.

DORINA DOLJAN-Perișanu-Fetești : Din păcate, de această dată, răspunsul e negativ. Dar o-o rîndurică nu se face primăvară...

O CITITOARE CAM PRETENȚIOASĂ DIN IAȘI : Nu știu dacă vom reuși să satisfacem toate — să le zicem ca dvs. — „pretențiile". Pe cît ne va sta în putință, ne vom strădui. Nădăjduim că nu vă vom rămîne datori în următoarele trei-patru numere.

IANCU POPESCU-Cluj : Din epigramele trimise reținem pe cea adresată „unei redacții care n-a vrut să-mi publice nimic" ; (ca nu cumva să bănuiți că ne simțim cu musca pe căciulă).

Dacă-ți scriu o epigramă
— Una rezonabilă —
Fiindcă-n ea am să te critic
Crezi că-i publicabilă !

GH. HARALAMBIADE-Pitești : Cînd ne-a parvenit scrisoarea dvs., pagina noastră specială despre înfrîngerea gravității era gata. Așa zice deci, că am fost... „gînd la gînd cu bucurie".

ADRIANA PETCA-Drăgășani-Pitești : Socot că interviul despre limba esperanto pe care-l vom publica la sugestia dvs., vă va satisface curiozitatea. În rest, vă cerem doar... „puțintică răbdare".

FELICIA L.-Orașul Stalin : Colaboratoarele noastre de la „Pagina femeii" au fost bucuroase de aprecierile dvs. Pe măsura posibilităților, vom căuta să publicăm modelul pe care-l solicitați.

BARA KUDA-București : Departe de a ne supăra, observațiile critice ale cititorilor le socotim totdeauna un ajutor prețios. Așa considerăm și scrisoarea dvs. În privința greșelii cu sericicultura, aveți perfectă dreptate. În rest e greu de apreciat de partea cui e dreptatea, dat fiind că singur mărturisiți că nu ați citit întreaga revistă, ci numai un sfert. În cel mai bun caz, afirmațiile pot fi pe sfert îndreptățite.

UN NESTIUTOR — Orașul Stalin : Andivele sînt o plantă erbacee, din familia compozeelor. Frunzele cărnoase, albe, ale acestei plante, sînt comestibile. Au un gust amărui, oarecum asemănător păpădiei. Denumirea latină: cichorium endivia ; romcicoare de grădină. În rețetele date puteți avea toată încrederea.

SPIREA IONESCU — București : Am fi putut folosi materialul trimis, dar ne-a sosit prea tîrziu.

CONSTANTIN GH. DRĂGUȘ — Suceava : Filmul pe care ne propuneți să-l povestim e din producția 1953; în afară de asta, e un film mult prea cunoscut. Reluările unor filme se fac în funcție de interesul pe care-l stîrnesc în rîndurile spectatorilor. Și în sfîrșit, răspunsul la a treia întrebare — subînțeleasă: dacă este ori nu publicabilă caricatura. Cu părere de rău, nu.

Dr. I. MARTIN — Timișoara : Epigramele nu sînt lipsite de calități. Cele trimise nu le putem publica, dar așteptăm altele.

C. S. P. — Petroșani : Din caricaturile primite am reținut „Fără cuvinte".

C. BILCEA — Giurgiu : Desenele dvs. ne-au plăcut. Mai aveți mult de lucrat pentru dobîndirea măestriei artistice, dar credem că merită : ce ne-ați trimis vădește umor. Am reținut „Poveste fără cuvinte".

ION MORARU — București : Chiar dacă răspunsul nostru nu vă face plăcere — bănuiți de ce ? — (versurile sînt nepublicabile) vrem să vă asigurăm că scrisoarea pe care ne-ați adresat-o ne-a făcut plăcere.

VERONEL PORUMBOIU — Poșta Clinău-Buzău : Din poeziile trimise am ales un fragment din cea intitulată : „Agronomul", care se mai potrivește unor tehnicieni agronomi birocrați :

A făcut șareta tren
Calul tropotă avan
Uite, pleacă pe teren
Agronomul tehnician.

— — — — — — —

Vine pîn'la punctu'agricol ;
Calul pare avion
Strigă unul: „E pericol !
Tehnicianul din raion !"

Nori de fum scoțind
pe gură
Scrie un proces verbal.
Ninge-ncet pe bătătură
Curge apa de pe cal...

După atîtea lupte crunte
Agronomul pleacă iar ;
Vai de gînduri trec
pe frunte
Pîn la sfatul popular...

Stînd pe scaun la căldură
Sună conversația :
„Trage nene o semnătură !
Uite delegația !"

La agențiile de voiaj C. F. R.
din București și principalele orașe din țară
OBȚINEȚI:

Bilete de călătorie în țară și în străinătate
Suplimente pentru vagoane de dormit
Fichete pentru trenuri cu locuri rezervate
Suplimente pentru trenuri accelerate
Abonamente de orice fel
Bilete pentru călătorii în grupuri
Bilete în circuit — Bilete speciale
PENTRU
a vă asigura confortul în timpul călătoriei, folosiți vagoanele restaurante precum și restaurantele din principalele stații.
Sortimente bogate de preparate culinare, cofetărie și băuturi.

SUB OCHII NOŞTRI, FANTASTICUL TINDE SĂ DEVINĂ REALITATE!

CUCERIREA GRAVITAŢIEI

Cum aţi reacţiona dacă un obiect banal, bunăoară masa la care mîncaţi, s-ar ridica deodată în aer, începînd să execute tot felul de evoluţii bizare, de zigzaguri fantastice?... Vă previn că nu ne aflăm nici la cinematograf şi nici la un spectacol dat de maestrul iluzionist Iosefini. Fenomenul se va putea petrece în condiţii normale, obişnuite. Nu este o minune, nu avem de-a face cu fantome.

Pentru ca o asemenea „minune" să se producă, este nevoie de un singur lucru: corpul respectiv SĂ-ŞI PIARDĂ GREUTATEA.

Pînă de curînd acest „singur lucru" era considerat imposibil. Poate cel mai imposibil fenomen dintre toate cele pe care ni le putem închipui.. El reprezenta un monopol al fanteziei: covorul fermecat şi palatele zburătoare din „O mie şi una de nopţi", mătura vrăjitoarei sînt vehicule bazate pe dispariţia greutăţii; „minunile" diverselor religii, ca înălţarea la cer, mersul pe apă, toate acestea sînt, dacă vreţi, expresii ale aceleiaşi vechi năzuinţe a omului de a stăpîni şi dirija această enigmatică forţă a naturii.

Sam Small, eroul scriitorului Eric Knight, zbura prin puterea credinţei. Small era absolut convins că va zbura, dacă va crede cu destulă putere acest lucru.

Pentru a putea cunoaşte şi stăpîni misteriosul fenomen al atracţiei gravitaţionale, este însă nevoie de cu totul altceva decît de vrăji.

Vom încerca să arătăm în cele ce urmează ce este gravitaţia, cum poate fi controlată şi care vor fi rezultatele acestei spectaculoase victorii a geniului uman.

Gravitaţia

Este o forţă enigmatică, omniprezentă, atotputernică. Nici un obiect material nu scapă de sub acţiunea ei, începînd cu atomii aerului pe care îl respirăm şi sfîrşind cu stelele cele mai îndepărtate ale universului. Marele Newton a determinat mărimea forţei de atracţie gravitaţionale, sub forma unei legi pe care o putem găsi în orice carte de fizică. Această forţă este cu atît mai mare, cu cît corpurile sînt mai masive şi mai apropiate. Ea scade foarte repede în raport cu mărirea distanţei, însă se exercită, oricît de mare ar fi depărtarea care desparte corpurile.

Această descoperire a stat dealtfel la baza ştiinţei astronomiei. Datorită ei s-au putut calcula mişcările planetelor, ale lunii, ale sateliţilor artificiali. Atunci cînd citim în ziare ora la care satelitul poate fi văzut la Bucureşti, calculele au fost făcute pe baza legii atracţiei universale.

Gravitaţia joacă un rol de importanţă absolută în alcătuirea lumii ce ne înconjoară. Nu putem concepe această lume fără gravitaţie. Mişcările stelelor, forma nebuloaselor, sistemele solare, aproape întregul aspect al universului, este determinat de gravitaţie. Ea face pămîntul să se învîrtească în jurul soarelui, ea determină mişcările lunii, ale sateliţilor artificiali, ale rachetelor, ale pietricelelor ce zboară din praştiile copiilor.

Casele se sprijină pe pămînt ferm, oamenii dorm în paturile lor, rîurile curg la vale în matca lor, valurile oceanelor, automobilele care gonesc pe şosele, holdele care cresc pe cîmpii, pînă şi beţivul care merge pe trei cărări, toate acestea şi multe altele încă, nu pot fi concepute fără gravitaţie.

Gravitaţia este una din pricinile pentru care pămîntul, stelele sau planetele s-au format, pentru care aerul pe care îl respirăm nu părăseşte suprafaţa pămîntului. Aceste exemple pot fi nenumărate şi ne arată că gravitaţia este unul din cele mai importante elemente din tabloul naturii.

Inerţia

Este o altă proprietate a corpurilor, la fel de generală ca şi gravitaţia. În ceea ce priveşte amestecul inerţiei în fenomenele lumii înconjurătoare, sînt valabile toate exemplele arătate la „gravitaţie". În locul acestui cuvînt putem citi „inerţie", nimic nu se schimbă. Ele sînt dealtfel două aspecte ale unei aceleiaşi realităţi: masa!

Inerţia apare ori de cîte ori se modifică starea de mişcare a unui corp. Cînd manipulantul frînează, călătorii din tramvai continuă să se deplaseze înainte, în virtutea inerţiei.

Cînd un vehicul porneşte, el nu poate atinge instantaneu viteza dorită, ci trebuie să accelereze treptat, din cauza inerţiei vehiculului. Această lege are valabilitate generală şi se aplică tuturor corpurilor şi bine înţeles tuturor vehiculelor, de la jucării şi pînă la rachetele cosmice.

Tot Newton a dat legii inerţiei prima formulare precisă. Ea se găseşte de asemenea în toate manualele de fizică şi ne arată că, pentru a schimba mişcarea unui corp (fie că îl pornim, îl oprim sau îi schimbăm direcţia) este necesară o forţă cu atît mai mare cu cît corpul este mai greu.

Putem observa aici o apropiere între **inerţia şi greutatea** unui corp.

Mai mult, experienţe foarte precise făcute de fizicianul ungur Eötvös, au dovedit că **masa grea şi masa inertă** a corpurilor sînt riguros egale.

Pe baza acestei identităţi dintre greutate şi inerţie, marele Einstein a clădit o parte din edificiul teoriei relativităţii.

Dar să mai revenim la rolul inerţiei. În tehnică, inerţia joacă un rol hotărîtor. Cea mai mare parte a maşinilor depind în funcţionarea lor de inerţie. Acest adevăr devine evident dacă ne gîndim că maşinile şi aparatele sînt corpuri materiale, care posedă deci masă. Cum ele funcţionează prin mişcarea pieselor, apare imediat inerţia maselor.

Forţa centrifugă care apare la rotaţie şi în general la mişcarea corpurilor pe traiectorii curbe, este un aspect al inerţiei.

Exemplele abundă desigur şi aici. De la bicicletă şi pînă la rachete şi sateliţi artificiali sînt zeci şi sute de mii de realizări ale tehnicii, care plătesc tribut direct inerţiei, care stă la baza proiectării lor.

Vitezele pe care o piesă de maşină sau un vehicul le poate atinge sînt limitate de relaţia dintre masele lor şi energia de care dispunem pentru a le pune în mişcare, precum şi de rezistenţa la forţele ce se nasc din cauza inerţiei. Distrugerea diverselor obiecte prin şoc, de la farfuria care se face ţăndări pe podea şi pînă la catastrofa de cale ferată, se datoresc tot inerţiei. Forţele centrifuge care iau naştere din cauza inerţiei limitează curbele care pot fi descrise de vehicule. Acesta este motivul pentru care pistele velodromurilor şi căile ferate sînt suprainălţate la curbe. Din acelaşi motiv nici un avion sau o rachetă nu pot descrie în traiectoria lor curbe prea strînse. Cu cît viteza creşte, cu atît raza acestor curbe este mai mare. Un avion turboreactor modern nu poate „coti" pe raze mai mici de cîţiva kilometri.

„Zidul curajului" pe care motocicliştii se caţără aproape la verticală, îşi datoreşte existenţa tot forţei centrifuge deci, în ultimă analiză, inerţiei.

Din cauza inerţiei vehiculele au nevoie de frîne, din aceiaşi cauză sînt necesare energii uriaşe pentru accelerarea rachetelor. Inerţia, masa, este principalul motiv pentru care istoria vehiculelor terestre, maritime sau aeriene, pînă astăzi este străbătută de un singur fir conducător: forţe cît mai mari, puteri cît mai mari, energii cît mai mari.

Tributul pe care îl plătim inerţiei este extrem de ridicat! Pentru a mări de două ori viteza avioanelor moderne, puterea motoarelor a trebuit să fie mărită de 20 de ori. Energia care se cheltuieşte la frînare în timpul aterizării unui avion modern, POATE ALIMENTA CU ELECTRICITATE UN ORAŞ ÎNTREG!

În această tehnică, dominată de principiul inerţiei, a devenit necesară o înoire. Într-adevăr, CUCERIREA GRAVITAŢIEI VA DESFIINŢA DINTR-O TRĂSĂTURĂ DE CONDEI TOATE ACESTE PROBLEME DIFICILE ALE TEHNICII.

Semnalul de pornire a fost dat de un număr de oameni de ştiinţă îndrăzneţi, care au pornit, încă de acum 40 de ani, după ce marele Einstein elaborase teoria relativităţii generalizate, să cerceteze ce se ascunde în spatele maselor corpurilor, a inerţiei şi gravitaţiei. Adică, în loc să socotească masa corpurilor o noţiune „tabu", de neatins, au pornit să cerceteze natura ei, cu speranţa ca într-o zi să ajungă la rezultate care vor uimi lumea.

Primele ştiri

Abia de curînd însă au început să apară în presă ştiri laconice, privind această problemă. Din cele spuse mai înainte v-aţi putut da seama ce rol imens joacă în tehnică şi în toată viaţa oamenilor şi a universului, inerţia şi gravitaţia.

Este greu să cuprindem, măcar cu imaginaţia, ce revoluţie ar însemna cucerirea acestei îndărătnice forţe a naturii.

Iată de ce, pentru cei pasionaţi de ceea ce este nou, declaraţia făcută la începutul anului de profesorul sovietic Kiril Staniukovici, care creează o bază serioasă ştirilor despre cercetările în acest domeniu, a prilejuit o adevărată sărbătoare:

„Învingerea gravitaţiei terestre cu ajutorul rachetelor nu este singura cale posibilă. Se conturează şi o a doua cale de cucerire a universului: ZBORUL DE LA PĂMÎNT ÎN COSMOS PE BORDUL UNUI GRAVIPLAN, APARAT CARE NU ESTE SUPUS FORŢEI GRAVITAŢIONALE TERESTRE.

Desigur că anul 1958 va aduce unele clarificări în problema gravitaţiei. Dezlegarea acestui mister al naturii va da omului o forţă a cărei importanţă poate fi cu greu apreciată".

Într-adevăr, referatul său prezentat de curînd la secţia de astronautică a aeroclubului central al U.R.S.S., a adus o parte din aceste clarificări.

Revista „Orizonturi" ne aduce de asemenea la cunoştinţă că marele inventator, de origină română, HENRI COANDĂ, se ocupă cu cercetări în acest domeniu în Canada.

Cucerirea gravitaţiei se prezintă sub două aspecte:

Primul, este posibilitatea de a crea, în mod artificial cîmpuri de gravitaţie, în chip asemănător celui în care se creează astăzi artificial cîmpuri magnetice în orice sonerie. Acest aspect a fost denumit ELECTROGRAVITAŢIE.

Al doilea aspect îl reprezintă crearea de corpuri fără greutate, deci şi fără inerţie şi chiar cu greutate negativă. Acesta a primit numele de „DEGRAVIFIERE" şi este cercetat în referatul prof. Staniukovici.

Să le analizăm pe rînd.

Electrogravitaţia

La începutul secolului trecut, savanţii au descoperit că o bobină de sîrmă prin care trece un curent electric creează un cîmp magnetic care, în cunoscuta experienţă clasică a piliturii de fier, formează aceleaşi figuri, „linii de forţă", ca şi un magnet natural. Legătura între electricitate şi magnetism fusese descoperită! Calea de aci pînă la relee, telefon, electromotor, transformatori, radio, a fost străbătută cu viteza maximă. Astăzi se afirmă că s-ar fi descoperit şi legătura între electricitate şi gravitaţie.

Aşa cum bobina este veriga de legătură dintre electricitate şi magnetism, se pare că de data aceasta condensatorul constituie veriga dintre electricitate şi gravitaţie.

SE CITEAZĂ EXPERIENŢE CU „CONDENSATORI ZBURĂTORI" ÎN CARE DISCURI CA CEL ARĂTAT ÎN DESENUL DE MAI JOS, CU DIAMETRUL DE 90 CENTIMETRI, CU CONDENSATORII ÎNCĂRCAŢI LA 150.000 DE VOLŢI, AU CREAT CÎMPURI DE GRAVITAŢIE PROPRII, OPUSE CÎMPULUI DE GRAVITAŢIE TERESTRU. ACEASTA A AVUT CA EFECT ZBORUL PE TRAIECTORII CIRCULARE CU RAZA DE 6 METRI. PUTEREA NECESARĂ PENTRU ACESTE ZBORURI TOTALIZA ABEA CITEVA ZECI DE WAŢI.

Experienţele au arătat că mărirea tensiunii la plăcile condensatorului duce la mărirea vitezei şi la prelungirea traiectoriei.

Se prevede astfel că, în cazul cînd se vor putea obţine tensiuni suficient de mari, se va putea ajunge la viteze de multe mii de kilometri pe oră, cu cheltuieli de energie extrem de mici. *Pentru aceasta este nevoie să se poată construi generatori electrostatici puternici, lucrînd la tensiuni de milioane de volţi, de dimensiuni mici, care să poată fi instalaţi pe bordul discurilor.*

Acest mod de propulsie se deosebeşte în mod fundamental de sistemele de propulsie mecanică pe care le cunoaştem. La acestea, fie că este vorba de căruţe sau de rachete, mişcarea se obţine prin aplicarea unor forţe în anumite zone ale vehiculului (hamuri, roţi, elici, motorul racheta). Spre deosebire de acestea, cîmpul electrogravitaţional se aplică în acelaşi timp în toate punctele *discului nostru, dînd naştere unei solicitări perfect omogene, egale. Nici o piesă a vehicolului nu va fi mai solicitată decît alta, căci nu mai avem de-aface cu un* motor *în sensul de pînă acum al cuvîntului.*

poate aduce perspective de nebănuit:

Oameni normali care vor cîntări 10 kilograme, vor putea locui unde le va fi placul, vor învinge bătrîneţea, vor zbura prin spaţiul cosmic şi vor putea comunica cu fiinţele gînditoare de pe alte planete!...

Materia fără greutate şi fără inerţie

Acesta este aspectul cel mai fantastic al noilor experienţe. Se afirmă că, în laborator s-a realizat deja o „degravifiere indusă" a corpurilor. Nu ştim încă, exact în ce constă procedeul, însă rezultatul este de-a dreptul senzaţional: greutatea unor corpuri dense ca oţelul, plumbul, cuprul, a fost redusă cu cîteva zeci de procente.

Mai mult decît atît, SE PREVEDE REDUCEREA GREUTĂŢII LOR LA ZERO şi, culmea, transformarea greutăţii lor în greutate negativă. **Adică ACESTE CORPURI AR CĂDEA IN SUS, FIIND RESPINSE DE CĂTRE PĂMÎNT SAU ALTE CORPURI.**

Ştiind că greutatea şi inerţia reprezintă aceeaşi proprietate, înseamnă că un corp degravifiat va fi lipsit şi de inerţie **sau va avea chiar** inerţie negativă.

Lipsa de inerţie atrage consecinţa că pentru ca un corp să atingă viteze oricît de mari nu va fi necesară energie, fapt care pentru tehnica de astăzi depăşeşte limitele fantasticului!

Să vedem cum s-ar putea explica acest ciudat fenomen al degravifierii.

Atomi de gravitaţie

Ştiinţa verificase că toate corpurile sînt constituite din particule cu sarcină electrică pozitivă sau negativă, plus particule neutre. Combinaţiile şi interacţiunile dintre aceste particule determină întreg aspectul obiectelor şi al lumii care ne înconjoară (însuşiri fizice şi chimice), cu o excepţie: masa şi inerţia.

Descoperirea noilor fenomene a pornit tocmai de la ipoteza că şi această din urmă însuşire a corpurilor ar putea fi legată de existenţa unor particule individuale.

Particulele respective au primit nume înainte de a fi descoperite cu adevărat: este vorba de **gravitoni.**

Referatul prof. K. Staniukovici aduce noi clarificări extrem de importante asupra naturii gravitaţiei.

Acest referat constituie prima comunicare publică pozitivă cu reală valoare informativă ştiinţifică, în care căpătăm o explicaţie logică coerentă asupra acestei probleme, dată de către un savant.

Gravitaţia este generată prin anumite vibraţii ale nucleelor atomice, iar gravitonii nu sînt propriu zis nişte particule, ci **cuantele** radiaţiei gravitaţionale.

Mai mult, această radiaţie duce la o scădere a masei corpurilor, astfel încît are loc un fenomen de „înjumătăţire", asemănător cu fenomenele radioactive. Durata sa este însă mult mai mare, zeci de miliarde de ani. Intensitatea vibraţiilor „gravitaţionale" depinde de temperatură, astfel încît o răcire pînă la zero absolut va duce la dispariţia totală a gravitaţiei corpului.

Iată deci degravifierea legată de familia ciudatelor fenomene care se petrec la temperaturi ultrascăzute ca supraconductibilitatea şi suprafluiditatea.

Invers, încălzirea duce la o intensificare a vibraţiilor gravitaţionale. În interiorul stelelor, unde domnesc temperaturi uriaşe, de milioane de grade, intensitatea gravitaţiei atinge de asemenea valori imense, fapt care explică natura stelelor superdense.

Aceasta înseamnă că experienţele legate de fuziunea termonucleară pot fi origina posibilităţii de a crea cîmpuri gravitaţionale extrem de intense.

Noile descoperiri, în afară de formidabila lor importanţă practică, vor duce de asemenea la o înţelegere mai profundă şi mai largă a fenomenelor universului şi deci la o mai mare şansă pentru omenire de a-l cuceri.

Sperăm desigur că pe viitor degravifierea se va putea obţine şi prin alte mijloace decît îngheţarea la zero absolut.

Dacă corpurile îşi vor pierde greutatea şi inerţia nu le vor mai rămîne decît proprietăţile de natură electrică.

Astfel, vor rămîne neschimbate: culoarea, transparenţa, conductibilitatea electrică, gustul, pe scurt toate proprietăţile nelegate de gravitaţie. Deci, ne putem imagina chiar şi o fiinţă, un om degravifiat. Fenomenele care stau la baza vieţii sînt fenomene bazate pe proprietăţile electrice ale materiei, fenomene fizico-chimice, astfel încît este posibil ca degravifierea să nu împiedice procesele biologice.

Perspective fantastice

Se ştie că, în afară de schelet şi de sistemul nervos, materia celulelor organismului se schimbă complet în decurs de cîţiva ani. Ne putem imagina astfel un om hrănit timp de cîţiva ani cu alimente degravifiate, bînd apă degravifiată, respirînd aer degravifiat. La capătul acestui timp, acest om, care la început cîntărea să zicem 70 de kilograme, nu mai cîntăreşte decît 10 kgr. Pentru un asemenea personaj n-ar mai exista oboseala fizică, recorduri atletice...

Se spune că nu toate elementele sînt la fel de susceptibile să fie degravifiate. Cele favorabile acestui proces au primit numele de „izotopi gravitativi". Unii sînt rari, alţii au o mare răspîndire în natură.

Aceste elemente sînt destinate să devină materiile prime de principală importanţă într-un viitor nu prea îndepărtat. Desigur că ele nu sînt uniform răspîndite în scoarţa pămîntului. Unele regiuni sînt mai favorizate, altele mai puţin.

Întrebuinţarea materialelor degravifiate în construcţii va schimba în mod radical aspectul acestui domeniu. Va fi posibil să se execute construcţii de orice fel: (clădiri, poduri, baraje) în orice parte a globului, pe vîrful munţilor, sau în mlaştinile tropicale. Transportul şi greutatea materialului vor înceta de a mai constitui o problemă. Vom vedea că, în legătură şi cu revoluţia ce se va realiza în transporturi, materialele degravifiate vor face posibil CA OAMENII SĂ LOCUIASCĂ ORIUNDE LE VA FACE PLĂCERE.

Obiectele de care ne servim vor putea fi de asemenea executate din materiale degravifiate. Eforturile pe care sîntem siliţi să le facem din cauza greutăţii obiectelor, maşinilor şi aparatelor de care ne servim, vor dispare.

Consecinţele acestui fapt sînt greu de prevăzut în varietatea lor fantastică. Ca exemplu, ne putem gîndi la faptul că, în scopul protecţiei faţă de radiaţii, se vor putea executa „haine" de protecţie din materiale care în mod obişnuit ar cîntări sute sau mii de kilograme. Acest amănunt va avea mare importanţă mai ales în astronautică, unde astronavele vor avea nevoie de blindaje sigure împotriva meteoriţilor şi a radiaţiilor.

Utilajul şi proviziile expediţiilor vor cîntări extrem de puţin sau nu vor cîntări deloc.

Degravifierea şi biologia

Degravifierea deschide perspective nebănuite în toate domeniile. Vor apare surse noi de energie, noi ramuri ale chimiei.

În biologie mai ales, consecinţele sînt de-a dreptul fantastice. Ştim că fiecare organism, fiecare plantă şi vieţuitoare, sînt determinate în mărimea şi aspectul lor, în fiziologia şi structura lor, de interdependenţa cu mediul, de noţiunea de echilibru biologic.

Se vor putea creşte plante şi animale uriaşe, cu însuşiri de neprevăzut.

În medicină, consecinţele vor fi la fel de extraordinare. **Va dispare probabil necesitatea de a mai sta la pat pentru diferite boli care cer repaus, ca bolile de inimă, de exemplu.**

Rezistenţa relativă a organismului va creşte foarte mult prin economisirea energiei care se cheltuieşte din cauza greutăţii corpului omenesc. DEGRAVIFIEREA VA DESFIINŢA OBOSEALA, VA CREA O SENZAŢIE DE EUFORIE. O ascensiune pe munţi va putea deveni plimbarea zilnică obişnuită. Pentru bătrîni, degravifierea va desfiinţa proverbul „Bătrîneţe, haine grele". Desigur însă că degravifierea va ridica şi probleme negative. De pildă, un obiect degravifiat va putea deveni jocul celor mai slabi curenţi de aer!

Dificultăţile vor fi însă neglijabile în comparaţie cu avantajele realizate, şi se vor găsi desigur suficiente mijloace pentru înlăturarea lor.

Graviplanul

Domeniul de aplicaţie cel mai important al noilor cuceriri în domeniul gravitaţiei vor fi însă transporturile.

Cînd spunem transporturi, ne gîndim la acest cuvînt în cel mai larg înţeles posibil, începînd de la transportul aerian şi terminînd cu navigaţia cosmică.

Imaginaţi-vă un vehicol construit din materiale degravifiate sau chiar cu greutate negativă, dirijat cu ajutorul cîmpului electrogravitaţional, sau cu ajutorul rachetelor. Acesta este pe scurt graviplanul.

Revoluţia pe care o aduce în mijloacele de transport este absolută.

În primul rînd, din cauza inerţiei extrem de mici sau chiar nule, graviplanul va putea fi accelerat instantaneu, adică va putea atinge brusc viteze uriaşe şi de asemenea se va putea opri brusc. Graviplanul va putea descrie curbe cu rază nulă, adică va putea circula în zig-zag, în linii frînte, schimbîndu-şi brusc direcţia.

Aceasta mai înseamnă că pentru graviplan problema energiei motrice va căpăta o importanţă secundară. Datorită faptului că inerţia sa e foarte mică sau chiar nulă, accelerarea sa precum şi menţinerea marilor viteze va cere o cheltuială de energie foarte mică. Mijloacele energeticii nucleare moderne şi viitoare vor rezolva complet această problemă. Cu ajutorul cîmpului electrogravitaţional decolarea şi aterizarea se vor face prin simpla variaţie a tensiunii condensatorului.

Bariera termică

Aviaţia şi tehnica rachetelor au de întîmpinat la stadiul actual o importantă dificultate tehnică: aşa numita barieră termică. Încălzirea datorită frecării cu aerul la viteze mari poate duce la distrugerea vehiculului.

În cazul graviplanului, care ar putea poseda cîmp gravitaţional propriu, această problemă va dispare. Cîmpul gravitaţional antrenează straturile de aer din apropierea graviplanului, descrescător cu distanţa, astfel încît vitezele relative între două straturi vecine, respectiv între aer şi graviplan, sînt întotdeauna mult mai mici decît viteza graviplanului astfel încît încălzirea datorită frecării cu aerul, nu mai apare. Această însuşire mai are darul de a transforma graviplanul într-o apariţie foarte bizară: spre deosebire de avioane şi rachete, el nu va face zgomot, oricît de repede s-ar deplasa.

Altă particularitate a aspectului graviplanului o va constitui pata luminoasă determinată de diferenţele marii tensiuni între armăturile condensatorului, care vor cauza ionizarea aerului, cauzînd descărcări luminoase.

Atunci cînd graviplanul va frîna, va accelera sau va coti brusc, culoarea petei luminoase se va schimba.

Este posibil că, în cazul cînd graviplanul va staţiona în atmosferă, coloana de aer de deasupra sa nu va mai fi supusă atracţiei gravitaţionale terestre. Astfel va lua naştere un curent de aer ascendent, care se va manifesta prin formarea unui mic nor cumulus deasupra graviplanului. În cazul cînd un graviplan va staţiona sub plafonul de nori, coloana de aer ascendentă va putea face o spărtură în plafonul de nori, deasupra graviplanului.

Şi, în sfîrşit, care vor fi dimensiunile graviplanului?

Dimensiunile avioanelor şi rachetelor actuale sînt limitate de greutate, inerţie şi puterea posibilă a motoarelor.

Pentru graviplane asemenea limite nu există, iar dimensiunile lor vor putea fi oricît de mari. Ne putem aştepta la graviplane cu diametre de sute de metri. Pentru viitorul mai îndepărtat nici nu îndrăznim să facem pronosticuri.

Poate că oraşul zburător va fi o apariţie firească pentru urmaşii noştri.

Astronautica

Ne putem imagina o navă cosmică, combinaţie dintre un graviplan şi o rachetă fotonică.

Funcţionînd ca graviplan, nava se va putea îndepărta uşor şi repede de corpurile cereşti, în apropierea cărora cîmpurile gravitaţionale sînt foarte puternice.

În zonele „pustii" ale spaţiului cosmic, la mare depărtare de corpurile cereşti, astronava va fi propulsată cu viteze uriaşe de racheta fotonică. Energia necesară va fi obţinută prin fuziunea termonucleară a atomilor de hidrogeni captaţi pe drumul din spaţiul cosmic. Această astronavă va mai prezenta o particularitate interesantă: Dacă graviplanul va avea greutate negativă va fi respins de către corpurile cereşti, astfel încît va fi adus în mod automat, în zonele de frontieră dintre cîmpuri, acolo unde respingerile se egalează. Cîmpul propriu negativ (de respingere) al astronavei o va proteja de asemenea de ciocnirile cu meteoriţii şi de frecarea cu praful cosmic, care ar duce la uzura învelişului.

Transmisiuni

Variaţiile cîmpului gravitaţional se propagă în spaţiu sub formă de unde. Spre deosebire de undele electromagnetice, care sînt absorbite mai mult sau mai puţin de toate corpurile din natură, se pare că undele gravitaţionale trec prin toate corpurile, fără pierderi.

În ziua cînd vor fi inventate aparatele sensibile la aceste unde, omenirea va afla multe lucruri noi... Poate că acestea VOR DESCHIDE CALEA DE A SE PUTEA COMUNICA CU ALTE LUMI LOCUITE DE FIINŢE GÎNDITOARE.

Poate că pe această cale se va rezolva problema comunicării cu pasagerii astronavelor cu rachete fotonice, pentru care semnalele mergînd cu viteza luminii sînt inutilizabile, fiind prea lente.

★

Prin controlul gravitaţiei, omul îşi va asigura colaborarea unuia dintre cei mai puternici adversari ai săi. Mai mult, acest progres marchează sfîrşitul preistoriei în tehnica transporturilor terestre şi extraterestre. De la forţa brutală, omul trece la metode mai subtile de stăpînire a fenomenelor naturale. Din adversar, gravitaţia devine un aliat, aşa cum la timpul său s-a întîmplat cu electricitatea. Acest succes va fi în acelaşi timp şi o lecţie de modestie: ei ne arată cît de puţine sînt cunoştinţele pe care le posedăm şi cît de vast şi nepătruns este domeniul care a mai rămas de cercetat.

Ing. A. SCHWARZ

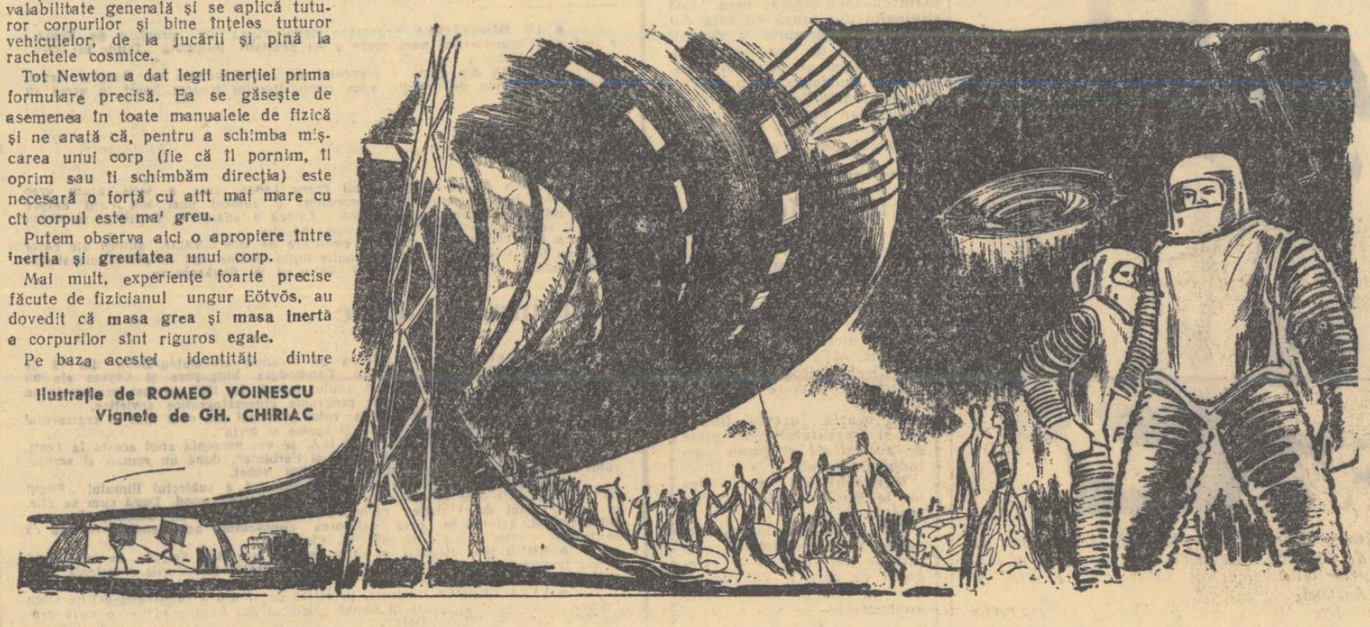

Ilustraţie de ROMEO VOINESCU
Vignete de GH. CHIRIAC

Pe strada 30 Decembrie la nr. 9

Pe zidul casei în care cu un an în urmă, se afla cinematograful „Casandra" se află bătută tăbliţa cu nr. 9. Privind-o, mintea te duce către jupin Dumitrache, ale cărui peripeţii se datoresc tot unui număr 9. Cînd vei intra, n-ar fi exclus să te întîmpine el însuşi, ţipînd din răsputeri pentru „onoarea lui de familist" ; n-ar fi o vedenie ! In prima pauză te va saluta cordial din hainele jupînului, tînărul actor Cosma Braşoveanu. S-ar putea, deci, vorbi de un fel de predestinare a clădirii care găzduieşte acum studioul experimental al Institutului de Teatru „I.L.Caragiale".

Am scris numele studioului şi mi-am dat seama că mulţi dintre cititori vor întreba : „ce-o mai fi şi ăsta ?". Tocmai aici începe rolul meu : să răspund întrebării pe care am provocat-o, ce-i drept, intenţionat.

Studioul experimental este acel teatru în care tinerii actori şi studenţi... Nu mă prea prinde tonul grav. Cred că ar fi mai bine să facem împreună o vizită acolo, ca să vă lămuriţi singuri. Am şi pornit-o.

Să intrăm în vîrful picioarelor. De data asta sîntem recalcitranţi. Am venit după ridicarea cortinei şi vom vedea actul I în picioare, pentru a nu-i deranja pe ceilalţi. Directorul societăţii de binefacere spirituală o lămureşte pe tînăra Marta asupra scopului societăţii pe care o conduce : a scoate poezia din cărţi în aerul tare al vieţii. Aha, este vorba de piesa lui Alejandro Cassona „Copacii mor în picioare". Mi-e imposibil să mai dau vreo lămurire. Intriga şi jocul actorilor ne-au prins într-atît încît trebuie să mă resemnez : tac. Las' că vine pauza !

A căzut cortina. Să aruncăm o privire peste program. Ne vom familiariza cu actorii pe care i-am văzut jucînd. Lucia Mara-Dabija, Florin Piersic, Radu Voicescu, Gheorghe Popovici-Poenaru au terminat Institutul anul trecut. Adela Mărculescu şi Ion Teodorescu se mai numără printre studenţii lui. Nici ochiului celui mai ager nu i s-ar fi dezvăluit acest lucru. Acelaşi nivel de joc şi, trebuie s-o mărturisim, este vorba de un nivel din cele mai ridicate.

Ce ar fi să înşelăm uitătura, cerbicia portarului şi să ne strecurăm în cabine ? Familiarizarea începută în foaier se va întregi aici. Primul întîlnit : Adela Mărculescu. Datele, orimai exact situaţia şcolară : anul III, clasa maestrului. Fiinţi, un singur 9, restul 10. O fată brunetă cu ochii negri, jucăuşi. Rîsul ei cu care-l încîntă pe Geronte cînd joacă în „Vicleniile lui Scapin" se aude de departe. Abia azi dimineaţă, deprinzînd tainele scenei, lucra la clasă replicile Ximenei din „Cidul" şi acum iat-o pregătindu-se să intre în „pielea" subretei din „Copacii mor în picioare". Lucrul este explicabil. Adela Mărculescu are aproape 9 ani de teatru. Dacă aţi văzut cu ani în urmă pe scena Teatrului Tineretului „Cravata Roşie" de M'halkov nu se poate să nu vă amintiţi pe pioniera Marina. Este cea pe care o aveţi în faţă. Ce-i drept mai... bătrînă (are acum 20 de ani), dar aceeaşi. Prospeţimea şi vioiciunea îi pigmentează ca şi atunci jocul.

Acele ceasorniculuf sînt însă nemărginătoare. Adela trebuie să plece în cabină pentru a-şi pregăti intrarea în scenă. N-aveţi grijă. N-o să rămînem stingheri în forfota culiselor. S-a apropiat de noi însuşi directorul societăţii de binefacere.

— Florin Piersic, — se recomandă el cordial. Nu-i grozav de politicos să-ţi măsori interlocutorul dar iată că noi am căzut în păcat.

Tînărul actor nu ne stîrneşte curiozitatea numai prin înălţimea sa apreciabilă, ci şi prin faptul că e acelaşi (minus mustaţa) cu Tănase din filmul „Ciulinii Bărăganului". Nici el n-a prea păstrat uzanţele politeţii, căci după ce a privit nitel peste umărul meu, ţinta fiindu-i carnetul de note, a spus : „Văd că nu mai trebuie să vă spun ce am mai jucat. M-aţi recunoscut pretutindeni : Şi în Peer Gynt, şi în Chiriac şi în Silvestre din „Vicleniile lui Scapin". Statura mă trădează. Îmi iubesc mai presus de orice mama şi meseria de actor, începu el o declaraţie, confundîndu-ne (profundă eroare !) cu nişte gazetari curioşi. Cînd i-am arătat confuzia căreia îi căzuse victimă, Florin Piersic a devenit mai cordial. Nu prea iubeşte gazetarul cu întrebările-i ineptuizabile, aşa că dacă o să-l întîlniţi să nu cumva să-i arătaţi reportajul acesta ! Astfel am aflat şi planurile de viitor: Ruy Blas şi într-un eventual film Ciprian Porumbescu, pe care, ca muzician în orele libere (şi sînt atît de puţine !) îl iubeşte şi-l admiră. Cuceritor prin simplitate şi căldură nu numai pe scenă, Florin Piersic ar mai fi stat cu noi dar un tînăr slăbuţ şi mai cu seamă sever l-a trimis în cabină. Acesta-i asistentul de regie al piesei „Copacii mor în picioare", Dinu Cernescu. Numele lui nu ne este necunoscut. Acum un an „Peer Gynt", montat de el a repurtat succese bine meritate căci a ştiut să dezvăluie, cu ajutorul actorilor, printre care Leopoldina Bălănuţă — mama Ansei — ocupa un loc de frunte, întreaga poezie a poemului dramatic al lui Ibsen. Nu ne stă nouă în puteri să vorbim despre modul în care a ajuns la reuşită, dar putem acum să-i strîngem călduros mîna pentru regia ambelor spectacole.

Din nou în foaier. De data asta însoţiţi de Cosma Braşoveanu, care ne invită să-l vedem în „Seara Caragiale", întruchipînd eroi de-ai lui nenea Iancu. Deşi interlocutorul nostru pare făcut pentru asemenea roluri, cînd auzim că a jucat în marele topitor din „Peer" nu ne mirăm deloc. Aici, unde am întîlnit actori tineri, trecînd cu reuşită de la un rol la altul diametral opus, nu ne mai miră nimic.

Radu RUPEA

Roza vînturilor...

...cu acele-i subţiri şi ascuţite arată călătorilor rătăciţi pe marea înfuriată drumul cel bun, ce duce spre limanuri scăldate în soare. Cu această alegorie debutează noul film german produs de casa DEFA în colaborare cu FDIF, film ce reprezintă de fapt un medalion schiţat cu pricepere şi duioşie, un omagiu adus femeii din lumea întreagă.

Intr-adevăr, Ana, fetiţa aceea firavă dar hotărîtă pe care o întîlnim pe drumurile prăfoase ale Braziliei, Nadejda, tînăra sovietică ce pleacă împreună cu Grişa să desţelenească pămînturile virgine, Jeannine, învăţătoarea partizană, care e alungată din şcoala ei pentru că a ajutat nişte oameni obidiţi, blînda Giovanna care munceşte undeva, într-o fabrică din Italia şi Chiu-Sin hua, tînăra preşedintă a unei întovărăşiri din China populară, par să-şi fi întins mîna, peste munţi, peste ape, peste graniţi, pentru a se uni în lupta lor comună pentru mai bine.

Conducerea artistică a acestui film ce apare pe ecranele noastre în cinstea Zilei Femeii, aparţine lui Joris Yvens. La elaborarea scenariului au colaborat Jorge Amado, Serghei Gherasimov, Henri Magnan, Franco Solinas, Li-Yen, iar textul (rostit de Helene Weigel) e semnat de Vladimir Pozner. In rolurile principale : Simone Signoret, Yen-Mei-Il, S. Kirienko, Vanja Orico, Clara Pozzi, Yves Montand.

Simone Signoret (Jeannine) şi Yves Montand într-o scenă din film.

„INTRE NOI, FEMEILE"

—Ce zic... bărbaţii despre noul spectacol în pregătire la Teatrul satiric-muzical—

Femei, femei, femei... nu e refrenul unui şlagăr de altădată, ci exact ceea ce am văzut în sala din Calea Victoriei 174, unde nu mai puţin de 30 de actriţe iubite de publicul spectator de ambe sexe, repetă premiera „Intre noi, femeile", de Jack Fulga şi H. Mălineanu.

Cum, după nume, e uşor de ghicit că autorii spectacolului sînt bărbaţi, am îndrăznit să pătrund în sală sub pretextul unui interviu cu ei. Dar ochii iscoditori ai anticei Elene, ai Cleopatrei, ai doamnei de Pompadour, ai Marguerittei Gautier şi ai... Simonei Cassian care, de ce n-aş spune-o, a făcut să-mi îngheţe sîngele în vine la vederea coafurii anului 1963, pe care o prezintă, îmi urmăreau fiecare gest. Autorii (firi prevăzătoare), nu se aflau de faţă. Aşa că, neavînd nici un sprijin... masculin, m-am retras spre fundul sălii cu gîndul să dispar.

Acolo însă, spre salvarea mea, l-am găsit pe regizorul Fălticineanu, care brava situaţia ţinînd în colţul gurii o pipă din care nu fuma, ci muşca.

— Care este cea mai bună interpretă ? — l-am întrebat, cu gîndul să-l cruţ cît mai repede.

— Toate cele 30.

— Şi cum, niciuna mai bună decît alta ?

— Toate sînt excelente.

— Să luăm cîteva nume de pe afiş : Tanţi Căpăţînă, Mihaela Cotaru, Dorina Drăghici, Ioana Radu...

— Ba nu. Te rog să le iei pe toate. Eu nu vreau să am discuţii nici cu celelalte 26 şi nici cu a 31-a.

— Mai este una ?

— Da. Nevastă-mea. De fapt e prima. Dar nu joacă pentru că... este ingineră. Şi tocmai fiindcă nu-i aici, mă înţelegi...

L-am înţeles ca... între noi, bărbaţii.

— Spectacolul a ridicat probleme dificile ?

— Nu, — mi-a răspuns Fălticineanu, privind cu subînţeles în jur.

S-a apropiat Simona Cassian.

— ...Şi cum îţi ziceam, femeia dom'le, e superioară bărbatului — continuă B. Fălticineanu cu voce tare. Ei i s-au închinat cele mai frumoase cîntece. Nouă bărbaţilor, ce, mă rog ? Marinică ? Codaş. Ionel, Ionelule ? Beţiv.

S-a depărtat Simona Cassian.

— Asta-i părerea dumitale ?

— Aş, de unde ! Cîteva fraze din textul spectacolului, pe care le-am memorat fără să vreau. După cum vezi, mi-au fost de ajutor. Bun text ! Foarte bun !

— Şi spectacolul va fi bun ?

— Nici discuţie. Sper să satisfacă nu numai pe spectatoare, ci chiar... pe spectatori.

— Orchestra ?

— Ssst ! E de bărbaţi, dar substantivul nu-i oare de genul feminin ? Şi-apoi instrumentele : vioară, tobă, trompetă. Toate-s, dom-le, de genul feminin !

Mă uit cu grijă să văd cine ne poate asculta, dacă regizorul vorbeşte cu atîta patimă de sexul slab al... instrumentelor.

— Nu te mai uita, că tot din text ţi-am spus. Dar apropos de orchestră şi de femei. Nu de mult a fost la repetiţie o gazetăriţă şi a scris că „orchestra e decor".

— Ei şi ? Făcea şi ea figuri de stil.

— Da, dar pe urmă bărbaţii din orchestră mi-au spus pe şleau : dacă ai declarat aşa cum scrie la gazetă... să-ţi cînte decorul !

— Aici... cine a făcut decorul ?

— George Voinescu. In nici un caz... orchestra, căci „Intre noi, femeile" e un spectacol-concert, unde instrumentiştii cîntă şi interpretează.

— Cum şi ce anume ?

— Intreabă-l pe dirijor. Uite-l că vine ..

Pe o estradă de sticlă, feeric luminată, evoluează un grup de dansatoare

H. Mălineanu, coautor, compozitor şi dirijor, trece solemn şi paşnic printre interprete. Coboară în sală unde, la o distanţă respectabilă, e instalat un microfon, probabil pentru obiecţiile regizorului.

— N-aş vrea să pui... bărbi la ceea ce se petrece aici.

— Vă referiţi la barba femeii coafată tip 1963 ?

— Asta se petrece pe scenă. In gazetă, fii atent.

— Să scriu ceva serios, nu ?

— Desigur.

— Atunci spuneţi-mi cum s-a născut ideea acestui spectacol ?

— Dumneata nu vezi atîtea femei în jur ?

— Le văd, dar nu mi-a venit ideea să scriu despre ele.

— Ei bine, noi ne-am gîndit, pentru că am vrut iniţial să facem un spectacol prin O.S.T.A. iar bărbaţii erau angajaţi în alte spectacole. Apoi totul a luat proporţii... ca-n orice întîmplare unde e vorba de femei.

— Cum aţi colaborat cu Fulga ?

— Optim.

— Şi cîte şlagăre ne dăruiţi ?

— Vreo zece melodii. Nu poţi să ştii la repetiţie dacă vreuna ajunge şlagăr...

— Atunci daţi-ne nouă una, ca „s-o facem" şlagăr.

— Cum adică ?

— S-o publicăm. Sînt convins că melomanii vă vor consacra-o.

H. Mălineanu a acceptat să ne ofere melodia, cu o singură condiţie : să nu-i cerem păreri critice despre interpretare.

In căutarea unei opinii critice ne-am adresat maestrului coregraf Nicolae Sever.

— Bine aţi venit de la Agrigento !

— Să ştii că am venit chiar bine. Bate la uşă premiera şi mai avem de repetat.

Pe scenă evoluează un grup de dansatoare de „french cancan".

— Aşa de repede v-aţi schimbat preferinţele ?

— Desigur te referi la faptul că succesul ansamblului sfatului popular al Capitalei în Italia a fost cucerit cu dansuri româneşti, pe cînd acum...

— Intr-adevăr. E cam... excentric.

— Ce anume ?

— Dansul.

— Cum îţi plac costumele ?

— Sînt lucrate cu atîta gust, încît mi-e teamă să nu facă... vogă printre spectatoare.

— Nici o grijă. Le prezentăm şi modă. Vor avea tot ce vor în acest spectacol. Chiar şi sfaturi gospodăreşti.

— Şi pentru noi, bărbaţii ?

— Vorbeşte cu nişte scriitoare : poate scriu ele un spectacol despre noi.

— Cînd ?

— De ziua... bărbaţilor !

Sorin ROIBU

5000 DE SPECTACOLE

(Urmare din pagina I-a)

Lucrurile s-au petrecut altfel : vara trecută, în zilele Festivalului Mondial al Tineretului de la Moscova, cîţiva membri ai colectivului nostru au avut ocazia să discute posibilitatea unui schimb de experienţă cu teatrele Armatei Sovietice, cehoslovace şi bulgare, ai căror reprezentanţi au manifestat un interes deosebit pentru o întîlnire de creaţie. Pregătind întîlnirea, am cercetat documentele care consemnează primele manifestări ale formaţiilor din care avea să se închege actualul nostru colectiv, ca şi înfăptuirile cu care ne puteam înfăţişa într-o asemenea consfătuire. Aşa ne-am pomenit numărînd aproape 5.000 de spectacole prezentate publicului pe scenele Teatrului Armatei, de la cea dintîi ridicare de cortină şi pînă azi.

— Aţi amintit adineauri despre trecutul instituţiei pe care astăzi o conduceţi. Ce puteţi spune cititorilor noştri asupra începutului activităţii Teatrului Armatei ?

— Spre deosebire de celelalte colective teatrale, a căror activitate s-a desfăşurat de la început în săli proprii de spectacole, primul nucleu al teatrului nostru şi-a făcut preţuite manifestările încă din toamna anului 1943, odată cu acţiunea patriotică din care avea să ia naştere pe teritoriul Uniunii Sovietice cea dintîi unitate a armatei noastre populare, divizia „Tudor Vladimirescu". In cadrul acestei mari unităţi, folosind experienţa sovietică, s-au înjghebat primele formaţiuni artistice cu sprijinul îndrumătorilor politici ai diviziei. Printre cele mai izbutite realizări ale acestor formaţii, a fost suita de tablouri cu caracter mobilizator, semnată de Laurenţiu Fulga, care a fost citat într-un ordin de zi special de către Comandamentul diviziei. Acest spectacol poate fi socotit nu numai ca un debut promiţător al viitorului dramaturg, dar şi ca germene al Teatrului Armatei de mai tîrziu.

— Unde s-au jucat primele spectacole ale teatrului oficial constituit ?

— Pînă la construirea sediului din Calea 13 Septembrie, membrii primelor formaţii artistice ale armatei populare, printre care se numărau mulţi îndrumători şi activişti entuziaşti, dau o serie de spectacole în sala „Modern" de sub Cercul Militar, cu piesa lui Valeriu Cimpianu : „Apărarea Madridului", în martie 1946. De aici încolo, în sala Teatrului Alhambra şi într-un lung turneu prin ţară, tînărul turneu al Teatrului Armatei ia primul contact cu marele public. La inaugurarea sălii din 13 Septembrie, în seara de 18 ianuarie 1947, această echipă, căreia i s-au alăturat cîţiva tineri şi înimoşi actori, prezintă un nou spectacol cu „Izbînda vieţii", o suită de tablouri create de un colectiv de scriitori şi compozitori, suită pusă în scenă de încercatul regizor Emil Bobescu.

— La ce actori vă referiţi ?

— Mă refer la cei dintîi actori care au venit în Teatrul Armatei : Nae Constantinescu, Nucu Păunescu, Mircea Corbu, I. Atanasiu-Atlas, I. Punea, Gh. Cîmpeanu, Cornel Elefterescu şi regizorul Gh. Jora. Ulterior au venit să sprijine activitatea tînărului teatru doi maeştri ai artei scenice : Vladimir Maximilian şi George Vraca, cărora, de-a lungul anilor, li s-au alăturat şi alţi actori fruntaşi.

— După cîte ştiu, Teatrul Armatei a avut în acea vreme mai multe formaţii artistice.

— Mai precis trei : teatrul de proză, ansamblul de operetă (actualul Teatru de Operetă) şi Ansamblul de cîntece şi dansuri la care se adaugă o admirabilă echipă mobilă.

— Cîte piese aţi reprezentat cu aceste formaţii ?

— Dintre cele 71 de piese reprezentate pe scenele noastre pînă în prezent, putem număra nu mai puţin de 35 de lucrări originale.

In Luna Culturii, Teatrul Armatei a reprezentat zi de zi numai piese româneşti. Pentru că repertoriul nostru recent este îndeajuns de cunoscut, voi reaminti doar cîteva din succesele noastre mai vechi: „Guvernatorul provinciei" de fraţii Tur şi Şeinin, „Pentru cei de pe mare" de B. Lavreniev, „Trenul Blindat" de Vs. Ivanov, „Fiul meu", de Gergely Şandor, „Fîntîna furmelor" de Lope de Vega, „Vocea Americii" de B. Lavreniev, Ultimul mesaj" de Laurenţiu Fulga. La Teatrul de Operetă: „Pericola" de Offenbach, „Tarsiţa şi roşiorul" de Al. Kiriţescu, cu muzica de Gh. Dumitrescu şi Viorel Doboş, „Vînt de libertate" de Dunaevski. Este demn de a fi consemnat şi faptul că în Teatrul Armatei au văzut pentru prima oară lumina rampei lucrările de debut ale unor scriitori ca : Laurenţiu Fulga, Petru Dumitriu, Nicolae Tăutu, Tiberiu Vornic, Ion D. Şerban.

— Ce sprijin a fost acordat tineretului pentru desăvîrşirea lui artistică pe scena Teatrului Armatei ?

— Pentru a înlesni promovarea tinerelor talente, după experienţa făcută prin înscenarea a patru piese într-un act încredinţate unor regizori debutanţi (Gh. Jora, Radu Miron, P. Mihail Ionescu şi M. Pascal), Teatrul Armatei a creat un studio în cadrul căruia s-a jucat piesa lui Svetlov „Peste 20 de ani". Stimularea tineretului actoricesc a fost urmărită apoi cu consecvenţă prin înscenarea pieselor „Zoia" de M. Aligher, „Tinereţea părinţilor" de Gorbatov, „Maşenka" de Afinoghenov — spectacol care cu prilejul concursului republican din 1954 e răsplătit cu două premii I şi „Aşa va fi" de Simonov, în 1957, spectacol de asemenea premiat.

— O ultimă şi dublă întrebare: care este bilanţul activităţii teatrului de la începutul stagiunii şi care sînt proiectele în curs de realizare pînă la sfîrşitul ei ?

— In stagiunea aceasta, cu toate că activitatea ne-a fost stînjenită din cauză că sala din Calea 13 Septembrie a devenit inutilizabilă, în vederea reconstrucţiei sale pe principii arhitectonice moderne, prin efortul susţinut al actorilor, regizorilor şi tehnicienilor noştri, pe lîngă „Tragedia optimistă" şi „O zi de odihnă" am putut prezenta în premieră cinci piese originale : „Ecaterina Teodoroiu", „Casa liniştită", „Prăbuşirea", „Umbra Baroanei" şi „Pupăza din tei".

A intrat în repetiţie comedia „Topaze" de Marcel Pagnol. Vor mai intra în repetiţie „Richard al III-lea", „Cyrano de Bergerac" şi o valoroasă lucrare dramatică scrisă special pentru teatrul nostru : „Căderea zeilor", de Eusebiu Camilar. Teatrul Armatei va pune în scenă de asemenea şi un număr de piese care se încadrează deplin profilului său, dintre care citîm deocamdată piesa sovietică „Convoiul" de Stok şi piesa lui Erich Maria Remarque „Ultima etapă". Pentru copii şi tineret, reprezentaţiile încep cu „Pupăza din tei" vor fi continuate cu dramatizarea aventurilor lui Tom Sawyer de Ştefan Heym, după Mark Twain. Schimbul de experienţă despre care îţi vorbeam la început ne va da prilejul să introducem în repertoriu şi alte piese reprezentative ale dramaturgiei sovietice, cehoslovace, bulgare şi din alte ţări prietene.

— Şi... un cuvînt despre spectatori ?

— 3.000.000 la cele 5.000 de spectacole. Atît.

Eugen ATANASIU

Vitrina cu cărţi

Origenes Lessa:
„Dona Beralda îşi caută fiica"

După cum se vede din cele cîteva povestiri, tematica preferată a scriitorului brazilian Origenes Lessa este visul de fericire al oamenilor simpli, condamnaţi la o viaţă mizerabilă şi plină de privaţiuni. Cea mai mare dorinţă a personajelor sale este să evadeze din starea de pauperitate în care trăiesc. Pentru realizarea acestei dorinţi, scriitorul le pune la îndemînă mijloace şi soluţii colaterale. Santa, fiica Donei Beralda, „frumoasă, surîzătoare, cu priviri strengăreşti", a scăpat de sărăcie. Joacă şi cîntă într-un „teatru". Are bani, o duce bine. Dar cu ce preţ ? In schimbul terfelirii demnităţii de om, cu preţul unor revoltătoare umilinţe.

Micul lustragiu Beppino cîştigă la loterie patru mii de cruzeiros. Patru mii de cruzeiros pentru un biet lustragiu este o sumă ameţitoare. Adio sărăcie, adio lipsuri. Dar după cîteva zile de viaţă „boierească", în care Beppino se simte stingher, părăsit şi trist, banii se termină, iar norocosul se va întoarce de unde a plecat.

Aproape pentru fiecare din personajele povestirilor sale scriitorul face să sclipească, măcar pentru o clipă, o rază de speranţă, un moment de fericire. Aşa se întîmplă cu mama lui Fernando şi cu Fortunato, care au visat la moştenirea unui american bogat („Moştenirea"); cu fetiţa care poartă beretă roşie şi care crede că i-a ieşit norocul în cale în persoana unui tînăr „de familie bună şi cu maşină la scară" („Bereta roşie"); cu sărmanul Zeferino, al cărui trup ros de pelagră nu mai poate fi vindecat prin nici o îngrijire medicală („Antonio Firmino").

Prezentînd quasi-reţete de fericire, Origenes Lessa demonstrează de fapt că fericirea celor umili este imposibilă în condiţiile societăţii capitaliste.

Victor OCTAVIAN

Corneliu Leu:
„Vîrsta de aur"

Înflăcăraţi, entuziaşti, plini de încredere şi nerăbdare, trei tineri leagă o prietenie ce şi-o doresc şi o speră pentru totdeauna. Pe băncile facultăţii, în camera locuită în comun, în şedinţele organizaţiei U. T. M., fiecare eveniment trăit, o vorbă, un gest, contribuie la cunoaşterea reciprocă.

Nu au nimic de împărţit decît generozitate, avînd în faţă viitorul, îndemn şi curaj în muncă, optimismul robust al tinereţii.

Sînt trei suflete ce găsesc unul la celălalt răspuns la întrebările ce-i frămîntă, mînaţi de acel instinct al comportării potrivite în diferite ocazii, indiferent că e vorba de şcoală, de probleme ale muncii politice, sau de fata iubită.

Din nesfîrşitele convorbiri, împărtăşindu-şi ideile, se înfiripă studiul unui plan de organizare a muncii, plan pe care doresc să-l pună în aplicare pe şantierul unde vor pleca neapărat împreună.

Insă la terminarea facultăţii, drumurile lor se despart. Unul dintre ei găseşte mai practic să rămînă într-un post comod, să se căsătorească cu o femeie egoistă şi calculată.

Interesat fiind, ajunge chiar să-şi pună semnătura împotriva punerii în practică a planului la care lucrase şi el şi pentru care ceilalţi doi luptau cu neîncrederea şi înapoierea unor oameni de pe şantier.

Din această pricină în clipa cînd cei trei se regăsesc, întîlnirea va fi învăluită de o umbră de tristeţe, simţită de fiecare în parte. Pe doi dintre ei îi aşteaptă desigur multe eforturi, dar au convingerea că vor învinge. Celălalt, lipsit de voinţă şi crezînd că e prea tîrziu, îi rămîn doar regretele după frumuseţea „anilor de aur".

Rodica NICOLESCU

Noutăţi de la Teatrul de Stat de Operetă

De vorbă cu tenorul şi regizorul ION DACIAN

Am întîlnit pe maestrul Ion Dacian la Teatrul de Stat de Operetă. Era cu puţin înainte de începerea repetiţiei generale cu opereta „Văduva veselă".

— Cu cine doriţi să staţi de vorbă, cu actorul sau cu regizorul ?

— Pentru că timpul nu ne permite vom sta cu amîndoi deodată. Vă rugăm să ne spuneţi cînd şi cum aţi debutat ?

— Eram încă student cînd, în 1935, am cîntat pe scena Operei din Cluj primul meu rol. Era vorba despre opera „La drumul mare", de Constantin Nottara. Celălalt debut — în domeniul regiei — este mai recent. Acum 13 ani m-am apropiat de această muncă. Se pusese atunci în scenă la Bucureşti opereta lui Strauss, „Vînt de primăvară". Lucrînd alături de excelentul regizor Soare Z. Soare, am fost captivat de frumuseţea acestei munci, dar n-am avut curajul s-o abordez de unul singur decît cu doi ani în urmă, cînd am pus în scenă opereta „Vînzătorul de păsări".

Artistul emerit Ion Dacian şi Elisabeta Henţia, în „Vînzătorul de păsări". **Fotografia : E. WECHSLER**

Acum am pus în scenă „Văduva veselă".

— Am dori să vă cunoaştem părerea — ca regizor şi interpret principal al acestei noi premiere — în ceea ce priveşte montarea şi interpretarea.

— Opereta lui Lehar este o mare pasiune a mea. Dar şi publicul din toate ţările este cucerit de minunata muzică a lui Franz Lehar. Imi permit să vă dau numai cîteva amănunte. La 28 decembrie 1905 a avut loc la Teather an der Wien premiera operetei „Văduva veselă", dirijată chiar de Lehar. Dar dacă după prima audiţie Karczag şi Walnnar, directorii teatrului, declaraseră „Es ist keine Musik" („Aceasta nu este muzică") şi chiar presa strîmbase din nas, publicul a primit-o cu braţele deschise. Astfel că în 1910 în lume se jucau 18.000 de spectacole în 10 limbi cu „Văduva veselă". In America ieşiseră pălării „Văduva veselă", şocolată „Văduva veselă", ţigări „Văduva veselă", rochii „Văduva veselă". In 1948 opereta a fost tradusă şi în limba arabă. Deşi în 1955 „Văduva veselă" a împlinit 50 de ani, ea a rămas la fel de tînără, de proaspătă şi de captivantă ca în primii ani...

— Ce lucruri noi a adus „Văduva veselă" a anului 1958 ?

— Am căutat să accentuez un aspect al libretului, anume şubrezenia monarhiilor. Uvertura este uvertura cea nouă scrisă chiar de Lehar în 1940 şi dedicată Vienei. Alte amănunte n-aş vrea să mai adaug, pentru a păstra şi publicului cîteva surprize. Despre distribuţie pot aminti că cuprinde pe Sili Popescu, Cela Tănăsescu, Mihail Petculescu, M. Wauvrina, G. Groner, N. Roman, Bimbo Mărculescu, S. Glodariu şi alţii. Conducerea muzicală aparţine lui Gherase Dendrino.

— Din secretele stagiunii 1958 la Operetă şi din proiectele dumneavoastră, ce ne puteţi dezvălui ?

— Cite ceva vă pot spune. La Teatrul de Operetă se va pune curînd în scenă „Studentul cerşetor" de Millöker, în regia lui Peter Beiach, director al Teatrului de Operetă din Dresda. Pe scena Teatrului de Operetă din Bucureşti se vor monta mai tîrziu şi operetele „Vie Parisienne", de Offenbach şi „Zarvă între fete", de Miliutin.

Ion Dacian cercetează discret cadranul ceasornicului. Ii pun deci ultima întrebare.

— Care este cea mai fierbinte dorinţă a Dvs. ?

— Poate că odată apărută într-un ziar, dorinţa mea se va realiza. Doresc din tot sufletul ca presa şi critica de specialitate să acorde atenţia pe care o merită acestui gen socotit de unii „minor", dar pe care publicul îl îmbrăţişează cu atîta căldură.

Gaby BUCUR

„Apreciatul actor francez JEAN MARAIS a terminat de curînd un film de aventuri, care povesteşte un episod al disputelor dintre curtile lui Ludovic al XV-lea al Franţei şi Maria Tereza a Austriei.

Partenera lui Jean Marais este tînăra actriţă CATHIA CARO. In cliseu, cei doi protagonişti într-o scenă din film.

Turneul Teatrului Naţional în Uniunea Sovietică

In cadrul acordului cultural dintre Uniunea Sovietică şi ţara noastră, în luna octombrie, a.c., Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" va întreprinde un mare turneu în U.R.S.S.

Cu ocazia acestui turneu vor fi prezentate unele piese de succes ale stagiunii actuale şi trecute.

Reprezentaţiile vor avea loc la Moscova, Kiev şi Chişinău.

Dată fiind amploarea turneului şi a pregătirilor pe care le necesită, va fi singurul pe care îl întreprinde Teatrul Naţional peste hotare anul acesta.

ECOURI

Teatrale

● LA TEATRUL „Katona József" din oraşul Kecskemét (R. P. Ungară) a avut loc de curînd premiera piesei „Robin Hood", după cunoscuta lucrare cu acelaşi titlu a scriitorului englez George James. De remarcat că adaptarea pentru scenă a fost făcută după o traducere a marelui poet maghiar Şándor Petöfi, datînd din 1844.

● DE CURIND a fost tradusă în R. D. Vietnam piesa marelui dramaturg german Berthold Brecht, intitulată „Armele doamnei Carrar".

● TEATRUL Academic din Moscova a prezentat cu mare succes piesa lui Shakespeare „Poveste de iarnă".

Muzicale

● IN MINASTIREA Francesco della Vigna din apropiere de Veneţia a fost găsit manuscrisul unei opere a lui Scarlatti intitulată „Tetide în Sciro" compusă în 1712.

● OPERA din Paris a prezentat de curînd baletul lui Maurice Ravel, „Valsul", în semn de omagiu adus compozitorului francez, mort în urmă cu 20 de ani.

Literare

● STAN ZECH, biograful lui Franz Lehar, care a scris acum vreo 20 de ani despre cunoscutul compozitor, e autorul unei noi cărţi despre Lehar, intitulată „Lumea e frumoasă". Cartea a apărut la Berlin şi se ocupă şi de o serie de contemporani ai compozitorului.

● CONFORM unei statistici publicată de U.N.E.S.C.O., autorii ale căror opere au fost traduse în cele mai multe limbi străine sînt în ordine următorii : V. I. Lenin, L. Tolstoi, M. Gorki, J. Verne şi W. Shakespeare.

Cinematografice

● FILMELE sovietice rulează pe ecranele cinematografelor din 72 de ţări. In Portugalia, Maroc, Sudan, Cambodgia, Singapore şi Ceylon ele au rulat pentru prima oară în cursul anului trecut. In 1957 au fost prezentate în afara graniţelor U.R.S.S., 200 de programe cinematografice sovietice.

● VITTORIO DE SICA deţine rolul principal din noul film al regizorului italian A. Blasetti ce poartă titlul „Dragoste şi bliţ".

● UNUL din filmele cu care S.U.A. se vor prezenta anul acesta la Festivalul de la Cannes va fi „Vară lungă şi fierbinte", după un roman al scriitorului William Faulkner, laureat al premiului Nobel.

● MOARTEA tragică a lui Leslie Howard e subiectul filmului „Flight 777" (Zborul 777) care se turnează în prezent la Hollywood. După cum se ştie, în cursul celui de-al doilea război mondial hitleriştii au doborît, deasupra Gibraltarului, avionul în care călătorea cunoscutul actor englez, crezînd că pe bordul acestui avion s-ar afla W. Churchill.

● NOUL film maghiar al cărui regizor este Bán Frigyes, se intitulează „Casa liniştită" şi este o izbutită comedie muzicală. In rolurile principale apar Ungváry László şi Galambos Erzsi.

● VERA CEHOVA, nepoata, în vîrstă de 17 ani a cunoscutei actriţe Olga Cehova, joacă rolul principal în filmul „Medicul din Stalingrad" — o nouă producţie a Casei de Filme „Defa".

MERIDIANE

Imagini din India

India nu este numai una din cele mai mari și cele mai populate țări ale lumii, dar și una din cele mai pitorești, datorită atît variatelor frumusețí ale naturii, obiceiurilor populare și portului, cît și nenumăratelor sale monumente de artă, vestigii ale unei civilizații și culturi străvechi, de peste cinci milenii. Nu există colț al țării unde palate sau alte monumente de rară frumusețe să nu uimească pe vizitatori. Iată de pildă în clișeul nostru de sus „Palatul vînturilor" din orașul Jaipur — statul Rajasthan, o uriașă și minunată dantelărie de piatră.

La umbra acestei străvechi civilizații, poporul indian, eliberat de un deceniu din robia colonială, făurește o țară nouă, înfloritoare, lichidînd înapoierea economică moștenită de la colonialiști. Eforturile depuse în această direcție de guvernul indian sînt sprijinite de întregul popor. În clișeul nostru din mijloc un grup de studenți și locuitori din Sanganer Tehsil, luînd parte, în mod voluntar, la munca de reconstrucție.

Pentru a-și putea desăvîrși opera de construcție, poporul indian are nevoie de pace. De aceea guvernul său duce o politică iubitoare de pace, bazată pe binecunoscutele principii ale coexistenței pașnice „pancea șila". E o politică de relații prietenești și de colaborare cu toate țările. Asemenea relații leagă India și de țara noastră. În cadrul lor, o delegație culturală română a vizitat recent India. Iată, în clișeul nostru de jos un grup al acestei delegații în fața minunatului palat Taj Mahal din Agra.

Vizita pe care o face în prezent în India tovarășul Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne, însoțit de tovarășii Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și Avram Bunaciu, ministrul Afacerilor Externe — va întări și mai mult legăturile de prietenie dintre țările și popoarele noastre.

Săptămîna internațională

Evenimentul principal al săptămînii îl constituie propunerea Uniunii Sovietice pentru convocarea unei conferințe a miniștrilor de externe ai Franței, S.U.A., Angliei, Italiei, U.R.S.S., Poloniei, Cehoslovaciei și Romîniei care să pregătească o conferință la cel mai înalt nivel.

Noua propunere sovietică are drept scop să vină în întîmpinarea celor ce au cerut ca o conferință a șefilor de guverne să fie cît mai bine pregătită. Ea constituie totodată o dovadă a luptei neobosite pe care o duce U.R.S.S. pentru convocarea unei asemenea întîlniri menită a pune capăt războiului rece.

Eforturile sovietice sînt primite cu simpatie de masele largi din toate țările lumii. Acest lucru îngrijorează însă pe cei ce se opun politicii de destindere. Aceștia caută să creeze confuzie în jurul propunerilor sovietice, cum face, de pildă, ziarul ultrareacționar francez „Figaro" care scrie că „este greu de ghicit ce urmărește în realitate guvernul sovietic", sau ca Dulles care declară că „nu știe dacă U.R.S.S. dorește în mod sincer convocarea unei convorbiri la nivel înalt".

Ceea ce urmărește guvernul sovietic nu trebuie ghicit. E suficient să vezi ce se întîmplă în U.R.S.S., să citești, de exemplu, raportul ținut de N. S. Hrușciov în problemele dezvoltării agriculturii și îți dai imediat seama — dacă n-ai idei preconcepute — că poporul sovietic în frunte cu guvernul său continuă mersul spre comunism și că pentru aceasta are nevoie de pace și duce o politică externă în consecință. Acesta-i și scopul pentru care guvernul sovietic luptă pentru convocarea unei conferințe Est-Vest care să promoveze destinderea internațională.

Dacă ar fi de pus o întrebare ea ar fi următoarea: ce urmărește politica externă a guvernului Statelor Unite? Deoarece în presa noastră am răspuns de nenumărate ori la această întrebare, mă voi rezuma în cele ce urmează a reda numai părerile unor înalte personalități din S.U.A.

GEORGE ALLEN, *directorul agenției de informații a Statelor Unite: S.U.A. ar putea să-și mărească prestigiul* „zăngănind cît mai puțin armele" *deoarece* „în mințile multor oameni există ideia după care noi ne sprijinim pe forța armată în rezolvarea problemelor lumii".

ALDAI STEVENSON, *liderul partidului democrat:* „Am fost induși în eroare tot timpul și în legătură cu preocupările noastre cele mai vitale, în legătură cu forța noastră militară, cu puterea comuniștilor, cu poziția noastră în lume. De la bun început ei (conducătorii S.U.A. n.n.) au încercat să înșele lumea vorbind despre eliberarea Europei răsăritene, despre dezlănțuirea chinezilor din Formoza *(Taivan n.n.)*, despre înlăturarea comuniștilor. Ei au canalizat apoi gîndirea americană pe calea unor concepții strict militare, i-au luat în derîdere pe intelectuali și au creat iluzia atotputerniciei americane. Ei au desconsiderat progresele învățămîntului sovietic, au ascuns punctele slabe ale coaliției aliate, nu au înțeles care este forța militară a U.R.S.S. și pătrunderea politică a acesteia. Pe măsură ce prestigiul, influența și încrederea noastră au scăzut, ei au relatat fiecare eșec, fiecare dezamăgire și fiecare înfrîngere ca o victorie a capacității lor de oameni politici".

Deși citatul este destul de lung mi-am luat îngăduința de a-l da în întregime deoarece consider că el reprezintă o analiză destul de veridică a politicii guvernului S.U.A. Citatul ce urmează este însă mai scurt și arată cum nu ar trebui să fie — dar cum din păcate este — politica Statelor Unite și îi aparține fostului ministru de externe DEAN ACHESON: „politica americană nu trebuie să se bazeze pe fanfaronadă, să nu tragă avantaje din nenorocirea altora... să nu mintă în ce privește propaganda noastră și în ce privește relațiile noastre cu alții". *Scurt dar cuprinzător, ca și decalogul: să nu furi, să nu minți... Așa ar fi idealul numai că e greu să schimbi năravul lupului, dispus cum spune zicala să-și schimbe numai părul. După toate cele arătate reiese limpede că politica externă dusă de guvernul S.U.A. nu este cea mai fericită, numai că d. Dulles nu este dispus s-o schimbe.* „Statele Unite ar da dovadă de nechibzuință dacă și-ar schimba metodele față de *U.R.S.S.", a declarat secretarul Departamentului de Stat.*

Și totuși Statele Unite vor fi nevoite să-și schimbe metodele. O cer nu numai popoarele întregii lumi dar și — așa cum am văzut mai sus — politicienii burghezi mai lucizi, care își dau seama că a continua cu vechile metode înseamnă a da faliment.

Gh. IOSUB

SORRENTO

(Urmare din pag. 1-a)

cioplite de cine știe ce meșteri pietrari.

E frumos la Sorrento. Mi-a plăcut nespus de mult. Și am zăbovit doar cîteva ceasuri. Dar cîte n-am văzut! De sus, de pe culmea orășelului am privit în depărtare. Pe întinderea mării vapoare călătoreau spre alte zări. Am văzut apoi, departe, tare departe, niște punctulețe, insulițe ce poartă numele de Galli. Tot în depărtare se vede insula Capri, acolo unde a petrecut ceasuri de odihnă și desfătare marele Maxim Gorki. Scriitorul sovietic s-a întîlnit cu cîțiva studenți de la Iași, care făcuseră în vremea aceea o excursie prin aceste locuri. La întoarcerea în patrie, studenții ieșeni i-au scris lui Maxim Maximovici, iar marele scriitor le-a răspuns. Am văzut scrisoarea aceasta, acum cîțiva ani de zile, la Iași, la unul din cei ce au avut fericirea să-l cunoască pe marele scriitor în insula Capri.

Stau pe colina orașului Sorrento și privesc spre Capri. E parcă acolo în depărtare, materializată, o simfonie de culori, de la albastru închis pînă la verdele smaraldului. E poate numai o închipuire. De pe stînca aceea înaltă, pe semne, împăratul Tiberiu arunca — așa după cum spun legendele — în fundul mării, pe cei ce i se împotriveau. De altfel, pe insula Capri, Augustus și Tiberiu au avut 12 vile. Ruinele acestor lăcașuri au fost scoase la iveală prin săpăturile ce au fost mîntuite înaintea celui de-al doilea război mondial. Atunci s-a stabilit că vestiții împărați și-au zidit aici sălașuri ce s-au întins pe o suprafață de peste 7000 m.p și care au avut cel puțin cîte trei etaje. Tot pe insula Capri se află și vestita Peșteră Albastră, cunoscută de vreo 130 de ani și vizitată de turiști din lumea întreagă.

Dar destul despre Capri. Acum la Sorrento se înserează și liniștea stăruie mai abitir parcă. E liniște și multă lumină. S-aude sau am eu impresia? Da, se aude o melodie. Cineva, în depărtare, cîntă. E o melodie bine cunoscută prin aceste locuri. Se cheamă „Torna a Sorriento". O fi auzit-o oare și Giuseppe Verdi? Nu știu. Știu doar că prin aceste locuri au zăbovit mulți oameni de seamă: Lord Byron și Walter Scott, Giacomo Leopardi și Alexandre Dumas, Ernest Rénan și Henrik Ibsen, Richard Wagner și Longfellow, Cernișevski și mulți, mulți alții. Poate că și de pe aici s-au inspirat acești mari oameni care au lăsat omenirii comori ce vor stărui peste veacuri? Cred că da. Sorrento care, după cum am spus, te-ndeamnă la gîndire, e un loc prielnic pentru creație.

Mult aș mai zăbovi aici. Dar șoferul de la mașina noastră e nerăbdător. Se înserează și în drum spre Napoli are multe și primejdioase serpentine de străbătut. De aceea, în piața în care ne aflăm — Piața Tasso — ne înclinăm din nou în fața statuii marelui fiu al acestui oraș, Torquato Tasso și plecăm. Plecăm spre Pompei și Vezuviu, și de acolo spre Napoli. Aceste locuri vom avea poate prilejul să le înfățișăm altă dată cititorilor noștri.

D. TĂRNĂUCEANU

CAPRI: FARAGLIONI și PUNTA TRAGARA; în fund, SORRENTO

De la dreapta spre stînga: *Scriitoarea Lucia Demetrius, dr. Marcela Pițiș, muncitoarea Victoria Costachievici, studenta Cornelia Dinescu, muncitoarea Elisabeta Caraș, colaboratoarea noastră Eva Molho, gospodina Elena Pleșu.*

Fotografia: Mihai POPESCU

FEMEIA LA MASA ROTUNDĂ

(Urmare din pag. 1-a)

și îndatoririle de care vorbeați adineauri. Să lăsăm gluma la o parte. Cred că nu e cazul să ne lamentăm atîta. Aș putea pune întrebarea chiar aș-cea: care dintre voi ați fi dispuse să renunțați la îndeletnicirile voastre profesionale?

— De ce să renunțăm?, se indignează Elisabeta Caraș. Cel puțin mie mi se pare că nu-i nimic mai frumos pe lume decît să vezi o femeie lucrînd cot la cot cu bărbații, la strung, la aparatul de sudură, la turnătorie. La noi, la Grivița, nu există secție care să nu aibă femei calificate într-o muncă sau alta. Dar există oare instituție în țara noastră în care să nu lucreze și femei? Apoi gîndiți-vă la miile de deputate care participă la conducerea treburilor obștești...

— Și la noi, la Institut — observă Marcela Pițiș — din șapte secții, patru sînt conduse de femei. Noi avem mai multă răbdare și, aș îndrăzni, mai multă putere de muncă...

Dintre femeile aflate de față singura care nu figurează pe nici un stat de salarii și nici în cataloagele unei facultăți, este gospodina Elena Pleșu. Puțin intimidată parcă, începu să-și apare cu sfială propria-i cauză.

— Nu zic că nu mi-ar place și mie să lucrez. Dar cred că-i tot atît de important și ceea ce fac eu: văd de gospodărie și-mi cresc copiii.

— Sînt mici?

— Cel mai mare e în clasa I-a, cei-lalți doi la grădiniță.

— Să vă trăiască! Și cum se împacă cel mare cu școala?

— Ce să vă spun, sînt foarte mulțumită. Aduce numai note bune, 9 și 10. Învățătoarea se ocupă foarte mult de copii. Deseori ne cheamă și pe noi, mamele, la școală. Stăm de vorbă despre copiii pe care, în definitiv, împreună îi creștem și-i educăm.

De fapt, sentimentul de stînjeneală ce o cuprinsese pe Elena Pleșu s-a risipit repede. Vorbea despre un lucru apropiat și drag ei cu atîta pasiune, încît cuvintele ei au suscitat din partea tuturor celor prezente, în mare parte mame, gînduri și amintiri legate de nobila și gingașa îndeletnicire de mamă.

În cursul acestei discuții, o singură participantă păstrase tot timpul o explicabilă tăcere.

Cornelia Dinescu, studentă în anul IV la Arhitectură, nu lucrează încă pe vreun șantier și nici mamă nu este. Totuși problema participării femeii la viața obștească, a randamentului și aportului ei în societate o interesează deopotrivă și pe ea.

— Am citit într-o carte scrisă mai demult că dacă femeia va fi pusă în condiții de muncă fizică asemănătoare cu ale bărbatului, va deveni nu numai egala lui, dar îl va și depăși...

— Ca medic pot să vă garantez că, dacă i-am administra hormoni, ar putea să-i crească și mustăți! — intervine în glumă dr. Pițiș. Dar cred că nu acesta e scopul. Cea mai importantă menire a femeii rămîne totuși aceea de a naște copii. Ceea ce nu poate fi trecut cu vederea. Există însă anumite meserii care sînt create parcă pentru femei. Arta decorativă, de pildă...

— Noi la facultate — spune Cornelia Dinescu — ne ocupăm mult cu decorarea de interioare. Aș putea să spun, fără falsă modestie, că fetele dau cele mai bune rezultate. Au mai multă sensibilitate, o gîndire mai armonioasă.

— Bine, dar băieții? se indignă singurul participant masculin al adunării.

— Nimic de zis, băieții sînt foarte capabili în toate domeniile. Am impresia însă că gîndirea lor este altfel construită. Ei se lasă mult mai ușor influențați de diferitele tendințe novatoare, în timp ce noi, fetele, rămînem mai mult atașate formelor clasice, armonioase, echilibrate. Preocupările lor — la arhitecți mă refer — se îndreaptă îndeobște spre problema construcției în sine, făcînd oarecum abstracție de problemele de decorație interioară. Această preocupare rămîne totuși specific feminină.

— Nu vreau să jignesc pe nimeni — intervine prompt Lucia Demetrius, dar vă mărturisesc că am oroare de așa numitele „ocupații feminine". Să nu mi se spună că fac literatură feminină! Vreau să fac literatură bună, pur și simplu. Pe de altă parte cred că nu se mai poate vorbi astăzi despre o literatură destinată în mod special femeilor, după cum sînt din ce în ce mai puține meseriile eminamente feminine sau masculine.

— Ba, aș putea să zic — surise Marcela Pițiș — că bucătarii cei mai buni și cei mai buni coafori, rețineți meseriile, sînt bărbații...

Pentru că veni vorba de literatură — sugerează cineva — să profităm de prezența tovarășei Lucia Demetrius, rugînd-o să ne spună ce mai pregătește...

— Am o piesă „Intoarcerea din vis", ce se va pune în scenă la Municipal. Deocamdată atît.

— O sugestie pe care aș dori-o ajunsă la urechile celor ce trebuie „să audă" prin bunăvoința tovarășei Lucia Demetrius: Mai multe scrieri literare despre și pentru educația tineretului — solicită dr. Marcela Pițiș. Interlocutoarea noastră a făcut un bun început cu piesa „Cei de mîine".

Pare-se că pe Lucia Demetrius problema educației continuă să o preocupe.

— Se întîmplă deseori ca unii tineri s-o ia razna. Firește, este de datoria noastră să ne ferim copiii de foc, de fiere și de toate amenințările care ar putea să le răpească bucuria de a trăi, dar ne revine obligația, cel puțin de egală răspundere, de a-i pune în afara „primejdiilor nevăzute". Vechile cărți cu gangsteri și femei fatale, așa zdrențuite și slinoase, mai continuă să existe și, de ce n-am spune-o, tentează. Lecturi de soiul acesta, prieteniile dubioase, reuniunile deocheate, iată doar cîteva pericole înaintea cărora destui părinți și pedagogi sînt dispuși să facă concesii.

Problema naște discuții pasionante. Se aduc exemple... Dr. Marcela Pițiș este de părere că părinților le lipsește curajul de a susține discuții deschise cu copiii în perioada pubertății... Mai multe filme educative pentru și despre tineret n-ar strica...

La cuvîntul și tînăra generație... Studenta Cornelia Dinescu este de părere că familia trebuie să însemne de fapt „școala vieții". Principala calitate a pregătirii pentru viață i se pare a fi simțul demnității. Un tînăr pătruns de sentimentul mîndriei omenești nu se va lăsa niciodată ispitit de apucături menite să-l pună în conflict cu acest sentiment.

Schimbul de păreri devine din ce în ce mai aprins.

Unele opinii se înfruntă de pildă în problema dreptului mamei de a folosi vergeaua, încarcerarea în colț și boabele de porumb... La un moment dat argumentele pro par precumpănitoare: „Sorinel a răsturnat lampa de gătit în bucătărie de era să se aprindă toată casa. Putea oare mama să nu-l aplice o chelfăneală, chit că strengarul numai de cinci ani a avut suficientă „prezență de spirit" ca să cheme pompierii?"

Putea, firește că putea... Lucru pe care tovarășele mai vîrstnice, mai experimentate și mai prudente, l-au explicat tinerei gospodine și mame.

Timpul a trecut pe nesimțite. De unde la început printre invitate plutise stînjeneala și rezerva ca față de persoane pe care le-ai cunoscut prima dată, acum atmosfera se încălzise de-a binelea în jurul cafelelor nebăute și reci. Și, desigur, dacă întunericul de-afară n-ar fi fost pricina unui moment de panică pentru o participantă pe care treburile o reclamau urgent la oră fixă, conclavul ar fi ținut pînă-n ziuă.

Cînd cineva dăduse deja semnalul plecării reporterul (formularea este făcută într-adins neutră, pentru a nu da în vileag de cine anume dintre coautori e vorba) și-a adus aminte că mai avea de pus o întrebare:

— Despre rolul dvs. în viața socială contemporană ce ne puteți spune?

— Dar bine, întrebarea aceasta este epuizată prin însăși prezența noastră aici, a răspuns una din participante. Și într-adevăr preopinenta noastră avea dreptate.

Era de față o femeie care cu mulți ani în urmă, în urma unei nenorociri abătute asupra sa, risca să ajungă muritoare de foame sau în cel mai fericit caz slujnică.

Astăzi era aici, mîndră de meseria dobîndită în anii puterii populare, mîndră de tovarășele ei de muncă. Vorbea despre mulțumirea femeii de a se ști deopotrivă cu bărbatul, despre satisfacții le pe care le oferă munca obștească, pentru binele tuturor.

Era de față o studentă îndrăgostită de meseria pe care și-a ales-o, arzînd de dorința de a se dărui mai repede muncii creatoare: era de față o mamă pentru care viitorul copiilor ei nu va însemna niciodată un mare și enigmatic semn de întrebare.

Erau de față două intelectuale cunoscute și respectate pentru îndeletnicirile lor de fiecare zi, pentru munca lor socială.

Erau șase femei, șase rotițe dintr-un mecanism gigantic: viața noastră cea de toate zilele.

Eva MOLHO
Valentin BALTAG

PAGINA FEMEII

Desen de Tanzi PFENNINGS şi Val MUNTEANU

BLUZE ŞI JACHETE

De la stînga la dreapta:
— Bluză din olandă, combinată cu material în dungi pentru fustele de culoare deschisă (gri, bleu, roz, roşu). Plastronul poate fi făcut şi în cerculeţe. Aceeaşi garnitură se repetă la mineci şi la cordon.
— Jachetă de culoare roşie, croială de guler clasic, uşor depărtat de gît. Buzunarele sînt spre spate şi partea de sub buzunar se închele la doi nasturi.
— Bluză combinată cu fire trasate la distanţe egale (cîte un fir sau două); cu un fir colorat, trecem din două în două fire, formînd o garnitură.
— Jachetă pepit, cu garnituri de piele sau catifea.
— Bluză din material vărgat. Pe piepţi brodăm buline de culoarea dungilor (cea închisă pe deschis şi invers).
— Jachetă pe corp, cu un frumos joc de ţesătură.
— Bluză cu croiala chimono şi pense. De-a lungul penselor brodăm buline pline sau sparte.
— Bluză sport, ce se poartă fie sub fustă, fie deasupra.
— Costum închis la două rînduri. Jacheta pe corp şi foarte scurtă, fusta dreaptă.
— Jachetă bluzată. Se poartă uşor lăsată pe şold. Guler mare.

Practicul în gospodărie

Hidrofugarea şi impermeabilizarea ţesăturilor

Odată cu apariţia primăverii printre alte preocupări în legătură cu garderoba dvs., vă veţi pune desigur şi problema unei mai bune impermeabilizări a hainelor de ploaie, a foilor de cort şi a oricărei alte îmbrăcăminţi.

Este bine de ştiut că tratamentele chimice destinate acestui scop pot face fie ca ţesătura să nu prindă uşor apa, rămînînd însă cu porii liberi pentru trecerea aerului, fie ca ea să nu lase să treacă nici apa, nici aerul. În primul caz avem de a face cu o ţesătură hidrofugată, iar în al doilea, cu o ţesătură impermeabilizată.

Iată cîte un procedeu practic pentru fiecare din aceste cazuri.

HIDROFUGAREA: Înmuiem materialul respectiv, timp de 1—1½ ore, într-o cantitate de cca. 10—12 litri de apă, încălzită în prealabil la o temperatură de 30—40° C, în care am dizolvat săpun fulgi (Lux) în proporţie de 4—5 g/l. Scoatem apoi materialul, îl stoarcem şi-l punem la uscat.

Urmează apoi o a doua înmuiere, în aceeaşi cantitate de apă, încălzită la numai 25—30°C, şi în care am dizolvat 10—12 pastile Burov. În această baie lăsăm materialul o noapte întreagă, după care îl punem la uscat, fără însă a-l stoarce decît foarte uşor (în pumni).

Călcarea materialului se face în stare umedă.

IMPERMEABILIZAREA: Pentru această operaţie se foloseşte soluţia aflată în comerţ sub denumirea de impregnol. O sticlă de 1 kg. diluată într-o cantitate de 10—12 litri apă, este suficientă pentru impregnarea unui balonseide. În această baie materialul se ţine cca. 1 oră, soluţia fiind încălzită la o temperatură de 40—50°C. După aceia, materialul se scoate, se stoarce uşor şi se pune la uscat pe umeraş.

Se calcă, de asemenea puţin umed.

Curăţirea mobilei de lemn

În curăţirea mobilei de lemn trebuie să deosebim aşa numita întreţinere curentă — ştersul prafului — şi curăţirea generală, pe care e bine s-o practicăm cel puţin de două ori pe an (la venirea primăverii şi a toamnei).

Iată cîteva indicaţiuni practice pentru curăţirea generală a mobilei de lemn, în funcţie de finisajul mobilei:

Mobila din lemn nevopsit se va curăţa cu apă caldă şi săpun, limpezindu-se tot cu apă caldă, ori cu un amestec compus din două părţi săpun moale, trei părţi nisip şi trei părţi var stins. Cu această soluţie se va freca în lungul lemnului, spre a se recăpăta albul iniţial.

Albirea frumoasă a lemnului se mai poate recăpăta şi prin spălarea cu apă în care s-au pus cîteva picături de clor, de zeamă de lămîie sau de apă oxigenată.

Mobila din lemn vopsit se întreţine bine, dacă o vom spăla cu apă de tărîţe, care are proprietatea de a scoate murdăria, fără însă a altera vopseaua. După aceia se va şterge imediat cu o cîrpă moale, evitîndu-se ca apa să rămînă prea multă vreme pe mobilă. Lustrul se realizează, prin frecare puternică cu o soluţie de untdelemn amestecat cu alcool.

Mobila de lemn de ştejar se lustruieşte foarte frumos cu ajutorul laptelui dulce. Acest procedeu, pe lîngă că nu vatămă lemnul, are şi avantajul că soluţia nu se lipeşte uşor de lemn, cum se întîmplă în cazul cînd am întrebuinţa diferite uleiuri.

Mobilierul din pai se recondiţionează prin spălarea cu apă săpunată, în care s-a turnat puţin amoniac. După aceia se limpezeşte şi se lasă în curent de aer, pentru ca uscarea să se facă cît mai repede.

Un alt procedeu, cu rezultate tot atît de bune, este spălarea cu apă călduţă, în care am dizolvat un pumn de sare.

Mobila lăcuită, care a pierdut din luciul său iniţial, se va şterge cu o cîrpă moale, îmbibată într-o soluţie de alcool sau oţet amestecat cu untdelemn.

DECADA CADOURILOR
28 FEBRUARIE — 8 MARTIE

De la magazinele comerţului de Stat

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

10—16 MARTIE

— Supă de zarzavat (cremă); budincă de spanac; orez cu prune.

— Telină cu măsline; varză cu tăiţei; compot.

— Caşcaval în pesmet; pilaf cu dovlecei (conserve); plăcintă cu mere.

— Ochiuri pe spanac; gulaş secuiesc; tort din biscuiţi.

— Morcovi sote cu friganele de pîine; varză cu ciolan de porc; checi cu stafide.

— Ciorbă de peşte; budincă de cartofi; griş cu lapte.

— Ouă cu aspic; şniţel cu cartofi şi salată; trigon cu nuci.

Cataif de casă

(Reţetă cerută de o cititoare)

Se face un aluat de tăiţei din două ouă, 300 gr. făină şi un praf de sare. Se întind pe rînd două foi subţiri şi se taie tăiţei foarte fini. Se lasă să se zbicească.

Se pun într-o tavă, se dau la cuptor la foc potrivit şi se ţin pînă încep să se rumenească, amestecîndu-i uşor cu furculiţa. Se opăresc cu două linguri de unt topit şi se mai dau cîteva minute la cuptor. Se toarnă deasupra un sirop potrivit de legat, făcut din 150 gr. zahăr un pahar de apă şi se ţin la cuptor pînă ce tăiţeii au supt tot siropul. Se aşează într-o cratiţă rotundă, apăsîndu-i uşor cu dosul furculiţei. Se lasă să se răcească ca să se lege între ei, se răstoarnă pe farfuria de servit rotundă iar deasupra se pune frişcă bătută.

Ouă cu aspic în chip de răţuşte

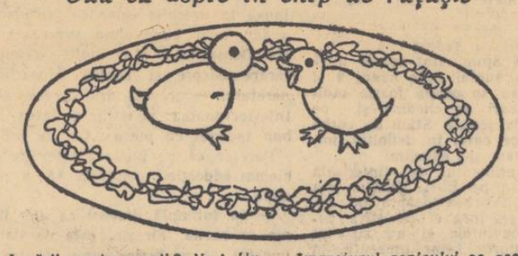

Jucării pentru copii? Nu! Un fel original şi amuzant de a prezenta la masă ouă cu aspic, în chip de răţuşte pe lac.

Se fierb ouăle, răscoapte, dar nu prea tare, aşa cum le numim în limbajul nostru gospodăresc „ouă jumătate tari", adică albuşul să fie răscopt, iar gălbenuşul puţin moale. Se curăţă de coajă. Oul formează corpul răţuştei. Din cartofi fierţi se taie rotund capul, care se fixează cu o scobitoare de capătul lat al fiecărui ou. Se curăţă un morcov, se taie feliuţe subţiri, din care se fasonează labele şi pliscul răţelor. Cîte două boabe de piper aşezate la loc potrivit pe cartofi vor forma ochii, iar la mijloc se introduc două firişoare de morcov, închipuind pliscul deschis.

Se toarnă aspic pe farfuria de servit. Se dă la rece. După ce s-a întărit se aşează deasupra ouăle, în ordinea dorită, iar de o parte şi de alta a fiecărui ou se pun labele făcute din felii de morcov.

Împrejurul aspicului se aşează salată verde, tăiată ca tăiţeii.

Iată cum se face aspicul fără prea multă cheltuială şi osteneală:

Se pregăteşte o supă obişnuită din oase, (cu sau fără carne) cu zarzavat şi sare. Se fierbe la foc mic, ca să iasă supa limpede. Se strecoară, se lasă să se răcească şi se îndepărtează grăsimea sleită de deasupra. La patru pahare de supă (aproximativ 1 l.) se adaugă 14 foi de gelatină, 10 boabe de piper, 2 foi de dafin, 2 cuişoare şi ¼ ceaşcă de oţet. Se pun toate într-o oală potrivită ca mărime, adăugînd 2 albuşuri şi cojile de ouă spălate şi zdrobite în mînă. Se aşează oala pe foc şi se bate conţinutul cu telul pînă începe să fiarbă. Se lasă să dea un singur clocot, şi se dă deoparte. Se udă bine un şervet curat, se stoarce şi se aşează deasupra unui vas în care se strecoară aspicul.

Sanda MARIN

DE ZIUA NOASTRA

Opt Martie fiind ziua noastră, a tuturor femeilor, înseamnă implicit că în această zi sîntem toate de aceeaşi vîrstă.

Şi dacă în această zi sîntem sărbătorite şi răsplătite cu daruri, să ne fie îngăduit să ne alegem un dar pe poftа inimii noastre, fixîndu-ne vîrsta comună după cea a celei mai tinere dintre noi. Mă gîndesc însă că şi în această zi a solidarităţii femeilor se vor găsi unele, fireşte tinere, care să protesteze văzîndu-se asimilate cu cele care le-ar putea fi mame sau chiar bunici.

Dar la fel de nedreptăţite s-ar putea socoti şi acestea din urmă, dacă acceptăm un alt criteriu de apreciere al tinereţii decît acela strict obiectiv şi care în lipsa altor argumente nu se poate dovedi decît cu extractul de naştere în mînă.

Acesta a fost punctul de plecare al unei discuţii într-un grup de amice — în jurul semnificaţiei zilei pe care o aniversăm la 8 martie — Ziua Femeii. Aşa dar, ne-am întrebat care dintre noi sîntem într-adevăr tinere, renunţînd de a mai lua ca termen de comparaţie pe cea mai fragedă în vîrstă dintre noi. Care sîntem cele mai tinere, în raport cu ceea ce am izbutit să realizăm în beneficiul propriei noastre vieţi şi al societăţii în care trăim, folosind drepturile pe care le-am dobîndit.

Ne-am spus, un asemenea examen să ni-l facem măcar odată pe an — de ziua noastră.

Şi ca la orice examen, s-au fixat întrebările la care avem de răspuns — şi bine înţeles nota de trecere.

Iată cum a sunat chestionarul nostru:

1. Ţi s-a dat libertatea. Ce-ai făcut cu ea?

2. Ţi s-a dat demnitatea de om. Cum ai păstrat-o?

3. Ţi s-au creiat toate posibilităţile pentru a-ţi dezvolta aptitudinile, pentru a le valorifica, pentru a-ţi alege o profesie — oricare — fără nici o restricţie. Unde ai ajuns, avînd toate acestea?

4. Pentru că eşti sărbătorită — ai obligaţia de a merita! Care este fapta cu care te poţi mîndri? Pune-o pe masă, la această aniversare a noastră şi spune: iată contribuţia mea. Dacă nu o ai, pregăteşte-te pentru la anul!

Dintre candidatele noastre, una singură a rămas „repetentă". Se va prezenta la examenul de la 8 Martie 1959.

Pînă atunci, a fost declarată şi cea mai bătrînă dintre noi — deşi, cîtorva, ne putea fi fiică...

De ce? Pentru că la prima întrebare n-a putut răspunde decît că dintre toate libertăţile şi-a ales-o pe aceea de a nu face nimic în viaţă. Şi prima întrebare era eliminatorie.

Sidonia DRĂGUŞANU

CURIERUL LAUREI

MARIUKA MARIUS: Am citit cu atenţie ampla d-tale scrisoare şi mi-am spus — făcînd o primă judecată (şi am impresia că nu tocmai greşită) — că dacă ai fi izbutit să concentrezi în două pagini confesiunea expusă în zece, ai fi dat dovadă exact de ceea ce se pare că îţi lipseşte în viaţă: simţul de a sezisa inutilitatea.

Da, se pare că eşti foarte înclinată să te risipeşti în speculaţii sterile, să despici unul şi acelaşi fir nu în patru, ci în patruzeci şi patru, creîndu-ţi false probleme şi complicaţii.

De mult ar fi trebuit lichidată acea relaţie pseudosentimentală, care nu face decît să te încurce; lichidată sau pusă curajos, foarte clar, limpezită.

Dar răbdarea d-tale a fost prea mare şi de aceea şi scrisoarea d-tale are zece pagini. E necesar să ştii să faci la timp un rezumat în viaţă, să tragi o concluzie sănătoasă şi să pui un salutar punct — cînd trebuie.

Iartă-mi asprimea şi citeşte te rog, îndărătul ei, bunele mele intenţii, dorinţa de a te ajuta aducîndu-te la realitate — arătîndu-ţi că este absurd să iubeşti în tăcere — ani de zile, un bărbat care are o atitudine destul de echivocă faţă de d-ta, — complăcîndu-se în a se şti iubit (tăcerea d-tale este fără îndoială una dintre cele mai elocvente), dar ferindu-se cu grijă de a-şi crea vreun angajament faţă de d-ta.

Te cerţi din cînd în cînd; ţi mai şi aruncă şi cîte o vorbă în doi peri, pe care d-ta o întorci pe toate feţele, căutînd să-i descoperi un sens din care să-ţi faci o nouă speranţă.

În felul acesta povestea poate dura la infinit: el se simte măgulit de dragostea pe care i-o porţi şi care nu ţi incomodează deloc. Vezi bine că îşi organizează viaţa în afară de d-ta. Ce aşteptă, să ia el o hotărîre? E o aşteptare copilărească. D-ta ai de hotărît, retrăgîndu-ţi capitalul sentimental greşit învestit.

Dacă mă înşel eu, te asigur că în orice caz o atitudine hotărîtă din partea d-tale nu poate decît să-ţi fie favorabilă.

Poţi fi încredinţată că dacă se va resimţi într-adevăr de lipsa d-tale, va lăsa la o parte orgoliul lui de care te temi şi va proceda aşa cum procedează orice om care iubeşte.

Al doilea sfat pe care te-aş ruga să-l reţii, este să nu încerci să te „consolezi", acceptînd propunerile celui de al doilea. Premizele de la care s-a pornit în această mică farsă sentimentală nu pot duce decît la un final tot de farsă — şi cea păcălită vei fi d-ta. Să nu crezi că dacă îţi scriu astfel, ignorez, fac abstracţie de punctul nevralgic al existenţei d-tale: lipsa unei iubiri care să te împlinească. Vreau însă să te feresc de a accepta un surogat şi care este în acelaşi timp şi un compromis. Eşti tînără şi nu ai dreptul să renunţi la exigenţele unei dragoste veritabile.

Fă însă întîi ordine în viaţa d-tale — elimină ceea ce te ţine în loc. Mai mult discernămînt între ceea ce îţi foloseşte şi între ceea ce îţi dăunează.

MARIANA, iubeşti un bărbat mai în vîrstă cu douăzeci de ani decît dumneata. Întrebi dacă să te căsătoreşti cu el sau nu.

Douăzeci de ani diferenţă e cam mult — ce-i drept! Totuşi s-ar putea să fiţi foarte fericiţi împreună. Cel pe care îl iubeşti este astăzi un om încă în plină tinereţe; iată ceea ce mă face să-ţi dau sfatul: mărită-te cu el — dar numai dacă eşti într-adevăr sigură de dragostea pe care i-o porţi şi dacă eşti sigură că el merită această dragoste!

LAURA

MIMICA EXPRESIVA

— Te privesc prea lung bărbaţii pe stradă?! Ia uită-te la mine! Dacă aş avea atitudinea mea, crezi că ar mai îndrăzni vreunul?...

Desen de Fred GHENĂDESCU

MEDICUL VĂ SFĂTUIEŞTE

N. F. Timişoara: Printre cauzele predisponante ale cancerului pulmonar menţionăm: traumatismele îndelungate, inhalarea de gaze toxice, fumatul în cantitate mare, praful din unele mine şi de pe şoselele gudronate, diverse maladii cronice ale aparatului respirator, ca bronşite cronice, dilataţii bronşice, scleroze pulmonare etc.

Simptome mai importante: tusea, sputele cu sînge durerea toracică. Se mai semnalează pierderea în greutate şi dispneea (gîfîiala), care se accentuează pe măsură ce boala avansează. Primele simptome nu sînt obligatorii. Diagnosticul trebuie pus cît mai devreme posibil şi aceasta depinde de prezentarea cît mai timpurie a bolnavului la medicul specialist.

În ce priveşte tratamentul, chirurgia a făcut în ultimii ani progrese spectaculoase. Îndepărtarea tumorii în stadiu incipient este metoda cea mai bună în tratamentul cancerului pulmonar. Din păcate, cam 20 la sută din bolnavi ajung la chirurg în stadiul cînd cancerul e operabil. Tratamentul chirurgical este completat de tratamentul cu raze X, care se administrează în doze 3000—5000 r. (bineînţeles în serviciul de specialitate).

MIOARA P.—Buzău: Este interesant de ştiut dacă tumoarea a fost descoperită într-un stadiu incipient sau mai tardiv, — dacă de la operaţie au trecut mai mult de 5 ani, căci după acest timp perspectivele revenirii bolii sînt mai rare. În postura că aţi fost operată într-un stadiu incipient al bolii, că la operaţie nu s-au găsit ganglioni prinşi sau dacă au fost minuţios disecaţi şi îndepărtaţi, dacă aţi făcut şi un tratament cu raze X înainte şi după operaţie, se presupune că aţi făcut un tratament corect şi care exclude în majoritatea cazurilor revenirea bolii. Deci se pune întrebarea: ce trebuie să faceţi în viitor? Veţi evita traumatismele la locul operaţiei — îmbrăcăminţea aspră — vă veţi unge cu alifii emoliente, vă veţi prezenta la intervale regulate (3—4 ori pe an) pentru control la medicul specialist.

CH. R.—Tulcea: Practicarea gimnasticii, sub îndrumarea unui specialist, duce la o dezvoltare armonioasă a corpului. Totul este ca aceasta să devină pentru dvs. o preocupare constantă. În ceea ce priveşte pistruii, tratamentul aplicat constă în diferite substanţe, care provoacă o cojire a pielii. Tratamentul trebuie făcut cu prudenţă. Iată reţeta unei pomezi care provoacă această cojire a pielii: rezorcină şi camfor, cîte 5 grame; sulf precipitat şi vaselină, cîte 10 grame; cretă preparată, 7,50 grame; săpun verde, 2,50 grame. Ca tratament intern, se recomandă vitamina C, în doze masive (1 gram pe zi) şi vitamină PP.

INGINER DIN TRANSILVANIA: Fără discuţie că afecţiunea de care suferiţi este vindecabilă. Pentru aceasta nu e nevoie de medicamente străine — ba chiar de cît mai puţine medicamente. Tulburarea este în cea mai mare măsură psihică. Se recomandă injecţii cu stricnină, testosteron etc. În tot cazul, trebuie să vă adresaţi unui medic, — de preferinţă endocrinolog.

SILVIA S.—Cluj: 1. Pentru faptul că nu sezisaţi bine mirosurile, trebuie să vă adresaţi medicului O.R.L. de la policlinică, pentru a vă face un examen local. 2. Pentru a vă îngriji şa vă recomandăm să mîncaţi la ore regulate, în felul următor: dimineaţa, o masă care să reprezinte cam 30 la sută din întreaga alimentaţie a zilei. La ora 11, o gustare. La prînz, încă 40 la sută. După masă, la ora 5, o altă gustare. Seara, restul alimentaţiei zilei (mai puţin ca la prînz). Pentru poftă de mîncare, luaţi Hepatonic CIF. Luaţi şi polivitamine. Alimentaţia trebuie să fie bine echilibrată: carne, făinoase, dulciuri şi grăsimi.

I. ILIE, Cimpulung: 1) Tratamentul viermilor intestinali diferă, după viermi care sînt adăpostiţi de bolnav. După ce s-a stabilit ce fel de viermi are, se face un tratament energic, ca e trebuie supravegheat cu atenţie de medic. 2) În ceea ce priveşte constipaţia cronică, tratamentul ei e foarte complicat. Mai întîi trebuie eliminate cauzele, pe care le poate preciza doar medicul, după un examen amănunţit. Cel mai important tratament este cel igieno-dietetic: sport uşor, duşuri reci, obişnuinţa de a avea scaun la ore fixe, regim alimentar bogat în celuloză (legume, zarzavaturi, salate, varză acră, fructe cu coji), pîine neagră, miere. Dimineaţa, pe stomacul gol, se recomandă o linguriţă de dulceaţă sau miere şi un pahar cu apă. Nu trebuie abuzat de clisme sau de purgative.

Dr. N. P.

Coltul COSMETICIANEI

Îngrijirea picioarelor

Femeile acordă prea puţină atenţie picioarelor, socotind că e inutil să se ocupe de ele pentru că „tot nu se văd", în timp ce nu acelaşi lucru se întîmplă cu mîinile, părul, faţa. Desigur că socoteala e greşită iar picioarele, care susţin întreaga noastră greutate şi de la care cerem un permanent efort, se răzbună.

După o zi de muncă, după opt ore de stat în picioare sau după o zi de alergătură, picioarele se umflă şi devin dureroase. Faceţi-le seara o baie sărată descongestionantă, adică la 2 l. tri apă caldă adăugaţi 3 linguri sare de bucătărie. Friţionaţi-le apoi cu alcool, iar dacă talpa piciorului mai este dureroasă, masaţi-o cu puţin ulei încălzit şi dormiţi cu şosete.

Infuzia de izmă are excepţionale proprietăţi descongestionante şi se recomandă în special femeilor cu picioare foarte sensibile. Ea se prepară din 100 gr. izmă peste care se toarnă 3 litri de apă fiartă. Se lasă să se răcească puţin şi apoi se face picioarelor o baie de 15—20 minute.

Oboseala gleznelor dispare prin aplicări de comprese calde. La 1 litru apă caldă se adaugă 4 linguri oţet; se moaie un prosop în acest amestec, se stoarce bine şi se înveleşte gleznа. Operaţia se repetă de cîteva ori de îndată ce compresa s-a răcit. De asemenea, sînt bune compresele cu apă caldă sărată.

Felul în care se odihnesc picioarele în timpul nopţii este foarte important. Aveţi grijă ca picioarele să se odihnească într-un spaţiu larg şi la căldură.

Pentru ca picioarele să fie însă mai puţin sensibile şi mai rezistente la oboseală, e bine să le îngrijiţi zilnic şi să le întăriţi. Există diferite exerciţii de gimnastică în acest scop, dar cel mai simplu constă în mici sărituri executate timp de 1 minut pe vîrful picioarelor. După aceea friţionaţi-le cu alcool camforat sau cu apă de colonie.

În orele de lucru nu purtaţi pantofi cu tocuri înalte sau cu vîrful prea ascuţit şi chiar dacă munca dvs. vă cere să staţi ore în şir în picioare, aşezaţi-vă măcar o dată la 2 ore, timp de 10 minute. Dacă aveţi de aşteptat, rezemaţi-vă de ceva sau faceţi cîţiva paşi într-un sens şi într-altul, nu staţi nemişcate, ca să nu vă obosiţi în mod inutil.

Sanda NOREANU

TORCOK BUZDOG KATALIN, *din comuna Căpuşul Mare, raionul Cluj, a fost aleasă pentru a doua oară deputată în sfatul popular comunal. Iat-o, (în stînga) discutînd la ea acasă, cu ECATERINA GERGELY, despre probleme gospodăreşti*

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

MOMENT MUZICAL

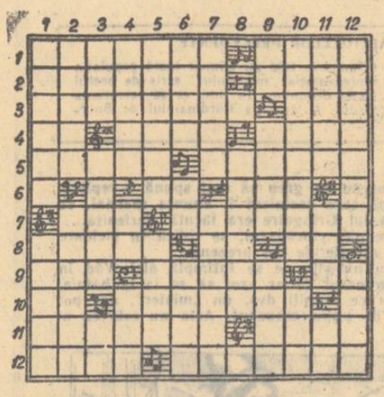

ORIZONTAL: 1) Cîntă pe șase strune — Nu s-ar putea spune că asta nu e voce! 2) Cîntecul negru și inima lui — Dirijor de muzică ușoară 3) „S-a stins viața falnicei Veneții! N-auzi cîntări, nu vezi lumini de baluri" — „Instrumenț" cu coarde! 4) Cămașă — Cameră fără muzică (pl.) — Renunți la... voce! 5) Notă... falsă! (pl.) — Cîntă cu Pa-ga-ni-ni! 6) Do în travești — Înainte de la. 7) La intervale mici — Care emite sunete 8) Dans și cîntec popular — Idem — În gamă! — 9) Verbul care... schimbă placa! — A folosi cu prețiozitate un instrument — Nota... bene 10) Coadă pentru piane! — Final de operă sau de operetă 11) Una din cele nouă, responsabilă cu muzica! — Caterincă exagerată 12) Păsărească pe note — Instrument prelucrat pe linie de ton!

VERTICAL: 1) Chitaristul din fabulă — Lovește în timpane 2) Cîntărețul unei călătorii de pomină — Specialist în muzica ușoară 3) Oraș în Spania — Cîntecul... vorbei! — Consonanță între țimbal și țiteră 4) Contrabas! — Antimoniu — Pronume 5) Cel al Troiei este descris în 24 de cînturi — Generatorul cîntecelor de dragoste 6) Masiv muntos în Alpi — Posesiv — Instrument muzical cu coarde 7) Lamă așezată la gura unui instrument de suflat (pl.) — În sfîrșit, o melodie! 8) Exerciții pe note 9) Gheorghe Danga — Concertino în sfrrr major opus miau! — Localitate în Franța 10) Balansată... pe aripile cîntului — Doresc mai... fortissimo! 11) Cu alte cuvinte — Cîntec de slavă — O notă care a salvat Capitoliul! 12) Un cîntec cu cîntec! — Trubadurul felinarelor.

Nia Petre CHIRITESCU
Oravița

FARĂ BĂTAIE DE CAP

ORIZONTAL: 1) Se bat lupii la gura lui — A bate pasul pe loc. 2) „Și dacă ramuri bat în geam..." (Cine-l autorul?) — Fluviu african. 3) Comună lîngă Pau — Bătaie de cap — Tudor Vasilescu. 4) Aci se bate... mingea! — Se lasă bătută de dragul muzicii. 5) A bătut la ușă cineva? Nu! — Bătut (fig.) 6) Începe bătălia — Soare egiptean — Bat tobele-n cer. 7) Cînd te zbați între viață și moarte. 8) Se lasă bătut și apoi mîncat — District în Danemarca. 9) Lucrez pămîntul — Pronume — Cînd bate viscolul năpraznic (pl). 10) Servește la bătutul apei — Inîi se bate și apoi se frige 11) Se bate ca să prindă iapa — Din contră — Gura porcului 12) Bate cu pumnul în masă — Articole pentru bătaie...

VERTICAL: 1) În bătaia vîntului — Într-acolo. 2) Abătut — Bat din copite. 3) Aci ați văzut „Bătălia Stalingradului" — Se bat cap în cap. 4) În cont — Îți produce bătaie de cap — Îl bat păsările cu aripile. 5) Gaz — Pretext sportiv pentru bătăi din palme — Avocat. 6) Stronțiu — În bătaie de joc. 7) În bătăliile de altă dată — Nume feminin — Se bate la mașină. 8) Nume de bărbat — Le bați în cap și fac lemnul... praf! 9) Într-un cuvînt, a bate — În ring! 10) Gene! — Insulă în Pacific — Nu se dau ușor bătuți. 11) Cui... bătut în cap — Bat 13—14! 12) Se bate odată pe an — În bătaia puștilor.

Cuvinte rare: GAN-ANU.

B. STOIANOVICI

PRINTRE CĂRȚI

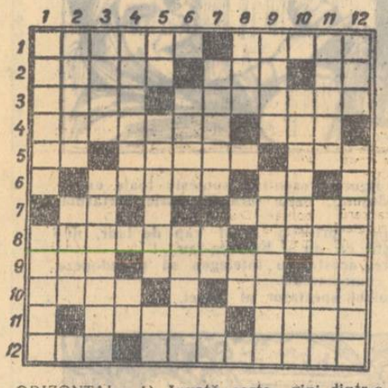

ORIZONTAL: 1) Învață carte — Colivie pentru cărți. 2) La cel cultural se găsesc totdeauna diferite cărți literare și tehnice — Cuierul lui Moș Gerilă pentru cărți și alte cadouri — Notă muzicală. 3) Probă a științei de carte — Conversație de unul singur! 4) Din cartea de gramatică: calificativ pus pe lîngă un substantiv — Animal nordic. 5) Pronume — Serie cărți — Personaj mitologic. 6) Lucrez la o carte... — Notă indicatoare. 7) Cal dobrogean — Pasaj dintr-o carte. 8) „Fabrică" de cărți! — Ambalaje pentru săbii. 9) Îi găsiți pe ultima copertă — Două pagini dintr-o carte — Plec în cele din urmă! 10) Nume de fată — Autocritica de la sfîrșitul cărților. 11) Scrie cărți și nu e scriitor — Văd lumina tiparului. 12) Se încurcă la război — Oameni cu carte.

VERTICAL: 1) Aici cartea e la ea acasă — Consumatori de cărți. 2) Abia așteaptă să plece din librărie... — Împărtășesc principiile cuiva. 3) A incendiat faimoasa bibliotecă din Alexandria — Și în această direcție cartea este un factor important de informare și progres. 4) Se găsește și în cartea de botanică și în cea de zoologie! — Posezi. 5) O duzină de luni — Tobă de carte — Raport matematic. 6) Nu pot citi o carte cu glas tare — Carte de beletristică. 7) Startul cailor de curse — Mirare bivocatică — Radu Vasilescu. 8) Fluviul unei cărți celebre de M. Șolohov — Cămașă. 9) Îl găsiți în cărțile lui Mark Twain — Autor de cărți. 10) Cărți în haine de sărbătoare — Vine la moară! 11) N-au voce — Sarea acidului acetic. 12) Tărcat — Au parte numai de cărți vechi...

Luizi GRAESER

LA FEMININ

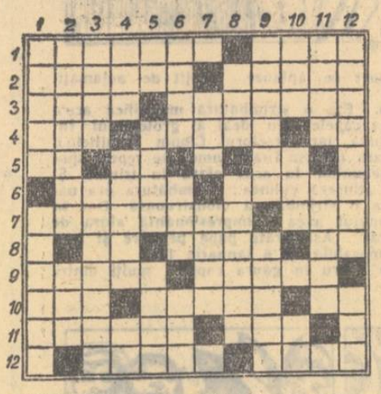

ORIZONTAL: 1) Îmbrăcăminte feminină — Figură feminină pregnantă din romanul romînesc care se apropie de strălucitul șir de eroine din literatura clasică rusă (Duiliu Zamfirescu). 2) La hanu-i cel vestit, acolo unde poposeau căruțe, care și drumeți și se încingeau amarnice sfaturi și povești la vreme de noapte (Sadoveanu) — Autorul poemului vocal simfonic „Mama" a cărei figură simbolizează lupta pentru făurirea societății noi. 3) Eroina unei drame de Ibsen („Casa de păpuși") — Drama în care Caragiale aduce în centrul acțiunii pe apriga țărancă Anca. 4) Cînd Fira capu-și pierde! — Autorul „Istoriei prea frumosului Arghir și a prea frumoasei Elena" — Spetează 5) Mirare! — Pete în soare! — Rea (Mold.) 6) Rachel, nora Vassei Jeleznova din piesa lui Gorki — Frumusețea-i neasemuită a fost imortalizată de Petrarca. 7. Eroină sovietică dintr-o piesă de Treniov, femeie hotărîtă ce-și jertfește pe altarul revoluției, dragostea pentru propriul ei soț — Răsărit de soare... pe față! 8) Liviu Rebreanu — Cînd fusul și pisica sfîrîie la gura sobei ...— În voal. 9) Răpitoare! — Vitoria, încă una din femeile dîrze din literatura noastră („Baltagul"). 10) Aceea — O fată din pădurile ecuatoriale! — Fluviu în Franța 11) Consoarta nănașului — Fata din Kaleh 12) Este eclipsat, zice-se, de frumusețea Cosînzenelor — Doamna Bovary!

VERTICAL: 1) Fată dintr-o emoționantă piesă de Arbuzov — Zîna cu pletele de aur și ochii de senin. 2) „Copila...", piesă de teatru de Goldoni — Comună în Pirineii orientali. 3) Calificativ la poamă! — A dat lumii o fecioară și un asediu, deopotrivă de celebre. 4) A se căsători (cu cineva) — Domeniu în care s-au impus, pe plan mondial ,unele din tinerele noastre (Iolanda Balaș, Ella Zeller, etc.) — Alfa și Omega 5) Și (lat) — Viteaz — Personaj feminin din „Lohengrin" de Wagner — Doamna lui Ștefăniță, luminată și patriotă, din „Viforul" de Delavrancea — Text tipografic cules — Din nou. 7) Fecioara din Orleans, celebră eroină franceză — La plural, iubita lui Hercule! 8) Oraș în Belgia — Personaj feminin din opera „Evghenii Oneghin" de Ceaikovski 9) Mamă de rangul doi! — Se încrucișau pe dată (altă dată!) cînd era în joc onoarea unei femei. 10) Compozitor și regizor — Soarele poetic din cositele bălaie — Posed. 11) Și-au închinat unul altuia gîndurile, aspirațiile și viața — Însuflețire, sîrguință. 12) „...și mîndră-n toate cele, etc." — Eroina unei povestiri de Remus Luca, femeie simplă ce are de luptat cu mari greutăți

Gh. CORJOS

BIVERBUL CONTINUITĂȚII...

(5—3, 5—4)

Octav BOCANCEA

Rebus — Magazin
BON Nr. 4

Probleme de perspicacitate

Puțină matematică

123-45-67÷89=100

După cum vedeți rezultatul 100 a fost obținut cu ajutorul cifrelor de la 1-9, scrise în succesiunea lor naturală.

Încercați să obțineți o altă grupare a cifrelor succesive, pentru ca rezultatul să fie de asemenea 100.

(Soluția în numărul viitor).

Cine a furat portofelul?

Unei învățătoare de la o școala primară din orașul New York i-a dispărut portofelul. Hoțul nu putea fi decît unul din următorii cinci elevi: Lilian, Iudith, David, Theo și Margareth. Interogați, fiecare din acești copii a dat cîte trei declarații:

LILIAN: 1) Nu am furat portofelul; 2) Nu am furat niciodată; 3) Theo este vinovatul.

IUDITH: 4) Nu am luat portofelul; 5) Tatăl meu este destul de bogat și am portofelul meu propriu; 6) Margareth știe cine este hoțul.

DAVID: 7) Nu am luat portofelul; 8) Nu am cunoscut-o pe Margareth pînă la intrarea în școală; 9) Theo este vinovatul.

THEO: 10) Nu sînt vinovat; 11) Margareth a furat portofelul; 12) Lilian minte cînd spune că eu sînt hoțul.

MARGARETH: 13) Nu am luat portofelul învățătoarei; 14) Iudith este vinovată; 15) David poate să garanteze pentru mine, fiindcă mă cunoaște de cînd m-am născut.

Fiind interogați mai departe, fiecare dintre elevi a recunoscut că a spus de două ori adevărul și odată a mințit.

Cine a furat portofelul?

(Problemă de B. A. Kordenski, reprodusă din revista „Scripta Mathematica").

(Soluția în numărul viitor).

Mai greu decît pare

Această problemă a fost compusă de matematicianul francez, E. Lucas, care a trăit în secolul trecut.

La sfîrșitul unui dineu care a avut loc cu ocazia unui congres științific, la care erau prezenți mai mulți matematicieni cu renume, Lucas a declarat că vrea să propună celor prezenți o problemă.

— Să presupunem — a spus Lucas — că în fiecare zi la ora 12 pleacă din Le Havre spre New York un vapor și că în aceeași clipă un alt vapor al aceleeași societăți de navigație pleacă din New York spre Le Havre. Drumul în fiecare direcție durează exact 7 zile și 7 nopți. Cîte vapoare ale aceleeași societăți de navigație care navighează în direcția opusă va întîlni un vapor care pleacă azi la ora 12 din Le Havre?

Dvs., ce răspuns ați fi dat la întrebarea lui Lucas?

(Soluția în numărul viitor)

ȘAH

Taina semnelor misterioase

Un cunoscut mi-a povestit că îi place mult șahul dar că atunci cînd vede în revistă o rubrică de șah, nu se poate deloc descurca în cele scrise acolo.

— De ce? — l-am întrebat.

— Păi, sînt niște semne misterioase pe care nu le înțeleg: e?, un c mare alături de un aliul mic, de zero despărțiți printr-o liniuță...

— Dar astea nu-s de loc semne misterioase, i-am replicat amuzat. E vorba pur și simplu de semnele notației șahiste pe care le poate învăța ușor oricare amator de șah.

— Cum așa?

— Iată cum. Pentru ca jucătorii să-și poată nota partida jucată s-a convenit să se dea fiecăruia din cele 64 de pătrățele ale tablei de șah cîte o denumire proprie. S-a hotărît astfel să se boteze cele opt coloane verticale ale tablei de șah de la A la H, pornind de la stînga la dreapta, iar cele opt coloane orizontale de la 1 la 8, numărătoarea începînd de la jucătorul care are albele. Astfel, s-a ajuns că fiecare pătrat este denumit printr-o literă și o cifră, i-am desenat amicului meu o tablă de șah și am notat apoi pe ea denumirea fiecărui cîmp.

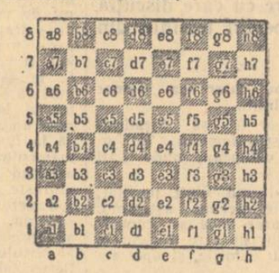

— E simplu?

— Pînă acum da. Dar n-am priceput ce sînt literele mari: C, N și altele.

— Acestea sînt inițialele figurilor. C înseamnă cal, N înseamnă nebun, D reprezintă dama, T reprezintă turnul iar R — regele. Notația partidei se face în modul următor: se notează inițialele figurii care mută cîmpul de pe care pleacă (dacă e vorba de pion nu se scrie nici un fel de inițială) și apoi cîmpul pe care sosește piesa. Dacă începem bunăoară partida mutînd două cîmpuri pionul din fața regelui alb, notăm 1.e2 — e4. Dacă mutăm calul alb din partea regelui în dreptul pionului din fața nebunului, atunci notăm 1.Cg1—f3. Ți se mai par atît de misterioase semnele?

— Nu. Dar, te rog, continuă.

— Rocada mică se notează prin două zerouri despărțite printr-o linie: 0—0, iar rocada mare prin trei zerouri: 0—0—0 Dacă o piesă dă șah se adaugă, după notarea cîmpului de sosire, semnul adunării (+). Dacă vrei să notezi că o figură ia o piesă adversă atunci folosești sau semnul înmulțirii (x) sau semnul împărțirii (:). De exemplu Cf3:e5 înseamnă că calul de pe cîmpul f3 ia piesa care se află pe cîmpul e5. De multe ori, pentru economia de spațiu, în cărți și reviste se notează doar inițiala piesei care mută și locul pe care pleacă, adică în loc de Cg1—f3 numai Cf3. sau în loc de e2—e4 doar e4. În sfîrșit, mutările bune se notează cu un semn de exclamație (!) iar mutările slabe cu un semn de întrebare.

Amicul meu rămase mulțumit. Se vedea că notația șahistă nu i se mai părea atît de misterioasă. Îmi spuse:

— Asta înseamnă că tată de toate celelalte sporturi șahul are un avantaj considerabil. Partidele pot fi reluate și după ani de zile.

— Ba chiar și după zeci și sute de ani. Cele mai frumoase partide jucate în secolul trecut se publică și astăzi în manualele și cărțile de șah. Notația partidelor permite șahiștilor din toată lumea să rejoace și să studieze partidele maeștrilor contemporani și din epocile trecute, indiferent în ce țară au fost ele jucate.

I-am propus apoi proaspătului inițiat în notația șahistă ca, drept exercițiu, să rejoace mai multe partide ale maeștrilor. Ceea ce prietenul meu a făcut și după cîte mi-a spus ulterior, nu a regretat deloc.

U. V.

Ați auzit de...

...ceasul arzător?

În vremea păgînismului, credincioșii aveau obiceiul să aprindă focuri sacre în cinstea zeilor protegiutori. De obicei, aceste focuri erau făcute dintr-un opaiț cu o festilă unică.

Băgînd de seamă că acest opaiț consumă zilnic aceeași cantitate de ulei, oamenii au inceput să socotească acest opaiț drept un instrument pentru măsurarea timpului.

În casele celor bogați, ca să nu se simtă mirosul greu al fumului, uleiurile care erau puse să ardă în opaițe erau parfumate.

Aceste ceasuri cu ulei parfumat, au purtat mai tîrziu numele de „ceasuri arzătoare cu parfum".

...furnica-umbrelă?

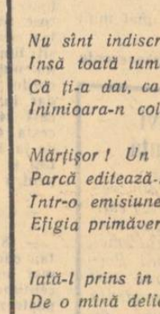

În cuprinsul Americii de Sud se întîlnesc o puzderie de insecte și furnici. Între acestea, două feluri de furnici sînt mai curioase: furnica-umbrelă și furnica-soldat.

Furnica-umbrelă se hrănește cu frunzele pe care le găsește pe ramurile pomilor și pe care le foarfecă cu multă iscusință, în fîșii mari. Ea își poartă prada cu o neîntrecută agerime, ținînd-o ridicată deasupra capului, de unde-i vine și porecla de „furnica-umbrelă".

Cînd aceste furnici coboară din vîrful copacilor cu recolta lor, îți vine să crezi că, plecînd să se plimbe, și-au luat și umbrela pentru a se feri de razele fierbinți ale soarelui.

Alaiul pe care-l înfățișează cînd, astfel încărcate, se îndreaptă spre îndepărtatul furnicar, este comic. Ele merg atît de aproape una de cealaltă și corpul cafeniu dispare în așa măsură de sub umbrelă, încît ți se pare că vezi defilînd un cordon de verdeață. Adesea, se poate vedea pe pămînt urma lăsată de caravanele lor.

Furnicarele acestor ființe iscusite se găsesc totdeauna la rădăcina arborilor bătrîni și scorburoși.

DE ZIUA FEMEII

Desene de GH. CHIRIAC

— Treci la coadă.
— Nu vezi că am copil în brațe?...

— De ce nu închizi umbrela, că a stat ploaia?...

EA: — Dar mie nu-mi iei nimic?...
EL: — Ba da, draga mea, alegeți un mărțișor...

— Nu urcați?
— Să fim politicoși! Mai întîi femeile...

EA: — Unde te uiți?
EL: — Îmi place foarte mult dansul...

— Astă-i ciorbă?...

— M-au trimis pe teren până după 8 Martie!...

Vizitați cu încredere
MAGAZINELE GENERALE
din Șos. Mihai Bravu nr. 1, 2 și 10
Găsiți sortimente variate de:
Țesături, galanterie, încălțăminte și articole de copii.
Mercerie, parfumerie și articole foto-sport.

LA LIBRĂRIILE ȘI MAGAZINELE UNIVERSALE ALE
COOPERATIVELOR DE CONSUM

Iosefini vă prezintă scamatorii de familie

Dopul îndărătnic

Luați un dop mai mic decît gura unei sticle obișnuite și pariați cu oricine că nu va putea să bage dopul în sticlă suflînd peste el (sticla o țineți, bine înțeles, orizontal).

Lucrul pare foarte simplu, însă veți cîștiga sigur rămășagul că, într-adevăr, persoana respectivă nu va putea introduce dopul în sticlă, oricît ar sufla de tare. Ba mai mult, cu cît va sufla mai tare, cu atît mai mult dopul va fi aruncat mai departe de la gura sticlei.

Vă voi spune secretul prin care să îmblînziți acest dop îndărătnic și să-l faceți să intre în sticlă; în loc să suflați, aspirați aerul! Suflînd peste dop, acesta este aruncat afară de aerul comprimat în sticlă; dimpotrivă, aspirînd, creiați un vid în sticlă și dopul, antrenat de curentul de aer astfel produs, va aluneca imediat pînă în fundul sticlei!

CRONICA RIMATĂ

Inscripție pe un mărțișor

Prea iubită cetitoare,
Te-am zărit întîmplător,
Cînd un tînăr, nu știu care,
Ți-a ales un mărțișor.

Nu sînt indiscret din fire,
Însă toată lumea știe
Că ți-a dat, ca amintire,
Inimioara-n colivie.

Mărțișor! Un strop de rouă!
Parcă editează-n serii
Într-o emisiune nouă,
Efigia primăverii.

Iată-l prins în partea stîngă
De o mînă delicată,
Fericit că șade lîngă
Inima adevărată.

Și-a înfipt acolo acul
Și, lipit ca o ventuză,
Se desfată cu tic-tac-ul
Și parfumul cald din bluză.

Mărțișor! Petală mică
Și emblemă sezonieră.
Soarele făcut mărgică
Și purtat la butonieră.

O medalie zglobie
Decorînd un obicei;
Zîmbet nou cu gămălie,
Amăgire de doi lei!

Sfetită din faianță,
Sau țesută cu ajur,
O insignă de speranță
Și-o iluzie pe șnur!

O, cîte femei și-agață,
Prea iubită cetitoare,
Amintirile pe-o ață:
Scump șirag de mărțișoare!

Și-ntr-o zi, privind acele
Boabe vechi de talisman,
Numeri sfoara cu mărgele:
Încă-un an, și încă-un an...

Ți-amintești la socoteală
Că e salba lor căruntă:
Primul l-ai primit în școală,
Cel din urmă, — după nuntă.

Și de-atunci, nimic! Pe sfoară
Nu vezi alte amulete.
Și, în prag de primăvară,
Simți un viscol de regrete.

Cel ce ți-a jurat amorul
În aprinse declarații,
A uitat ce-i mărțișorul...
...Și oftezi: „Așa-s bărbații!"

Da, iubită cetitoare,
Mai sînt unii... Mie-mi spui?
Dar o clipă de uitare
Cine n-are-n viața lui?

Știu că te cuprind suspine
Și-i firesc să-ți pară rău,
Totuși martie, cînd vine,
Bate și la geamul tău.

Hoțomanul, spionînd
Prin sertarele intime,
Ți-a adus, să porți în gînd,
Mărțișorul meu... de rime!

I. BERG

DE ZIUA FEMEII

DISCUȚIE cu LIA MANOLIU

Am ales de astă dată — și nu numai pentru că azi sărbătorim „Ziua Femeii" — ca interlocutoare pentru săptămînala mea „discuție" — pe maestra sportului LIA MANOLIU pe care în viața de toate zilele o puteți întîlni și în altă postură: aceea de inginer proiectant la IPROMET.

Mi-am făcut alegerea cîntărind scrupulos performanțele sportive ce le-a dobîndit, pînă acum, în specialitatea care a consacrat-o (aruncarea discului): de 4 ori recordmană la junioare, de 12 ori la senioare, de 5 ori campioană republicană; dar și pentru că-mi era absolut necesară o interlocutoare cu care discuția să abordeze, cu competență, un cadru mult mai larg: despre sportul feminin din țara noastră:

Discuția cu Lia Manoliu am început-o solicitînd mai întîi pentru cititorii revistei noastre cîteva date legate de activitatea din atletism.

— Școala m-a adus în atletism, în 1948. Și așa cum se procedează cu debutanții în materie, am fost pusă să alerg 50 de metri... Cînd am terminat parcursul eram sleită de puteri, încît a trebuit să mă așed... ca să nu cad din picioare. Cu asemenea „performanță", cine ar fi putut bănui că voi ajunge cîndva o atletă fruntașă, o campioană?...

— Totuși, chiar după un asemenea început, s-a mai încercat...

— S-a mai încercat, e un fel de a se spune. Ca să înțelegeți mai bine, am să adaug un amănunt: la aruncarea discului am ajuns (în 1949) pentru că școala n-avea o altă reprezentantă. Asta mi-a decis specialitatea sportivă. În primul concurs, o demonstrație pe stadionul Republicii, am aruncat 23,24 metri. Apoi performanțele mi s-au ameliorat treptat, pînă la 47,24 m. — aruncare cu care, în 1956, am stabilit un nou record republican.

— Ce v-a ajutat cel mai mult în reușita dvs.?

— Perseverența. Perseverența și entuziasmul aș adăuga este ceea ce se cere în deosebi celui sau celeia ce vrea să se dedice atletismului, care e cu mult mai greu și mai puțin atrăgător decît apare la prima vedere. Faci de o mie de ori același lucru, mereu același... Și pentru asta, sigur, ai nevoie de multă perseverență și de mult entuziasm.

— Dar ajutorul vreunui sportiv l-ați avut?

— Da. Am prețuit și m-au ajutat sfaturile ce mi le-a dat, în 1950, campioana de atunci a Uniunii Sovietice, excelenta discobolă Nina Dumbadze — care a venit la două antrenamente și mi-a dat indicații prețioase. De asemenea, am convingerea că-mi vor fi de mare folos sfaturile ce mi le-a dat campioana de acum a Uniunii Sovietice, Ponomarieva, care mi-a indicat ca în timpul iernii să lucrez cu greutăți, cu haltere, cu discuri îngreuiate, ca să-mi măresc forța — punctul meu slab...

Am privit-o ușor amuzat — dar și intrigat — pe interlocutoarea mea, pe care cei mai mulți dintre dvs. o cunoașteți de pe stadion. Imi lăsase totdeauna impresia unei discobole plină de forță, cu linii clasice. Și acum...

— Da, da, a reluat interlocutoarea mea, trebuie să-mi măresc forța, astăzi cînd sînt atîtea aruncătoare care au depășit limita celor 50 de metri. Eu nu numai că n-am depășit recordul stabilit în 1956 (47,24 m), dar în 1957 am aruncat sub acest record. De aceea, anul acesta am început antrenamentul de la 1 ianuarie, lucrez cu greutăți și haltere și mă pregătesc... pentru noi recorduri.

— Ce țintiți?

— 48—49 m. pentru anul acesta, căci m-am hotărît să nu mai socotesc ameliorările în centimetri, ci în metri, ca să mă păstrez în ritmul cu care se progresează acum în această specialitate.

— Dar 50 m.?

— Sper că va veni și acesta într-o zi...

M-au bucurat răspunsurile și hotărîrea cu care mi-a vorbit de aceste două subiecte interlocutoarea mea. Căci, Lia Manoliu mai poate aduce multă glorie țării în specialitatea sportivă care a consacrat-o, dacă... și-a recăpătat perseverența și entuziasmul dovedite cîndva în pregătirea ei atletică; perseverență și entuziasm care (independent de voința ei) au avut de suferit în perioada ultimă de studiu în facultate și în primul ei an de inginerie...

Legat oarecum de aceasta am formulat întrebarea următoare:

— Se împacă atletismul (sportul în general) cu ingineria sau altă profesie?

— Ca divertisment și mijloc de recreiere, da. Aș spune chiar că e absolut necesar pentru orele de după producție. Sportul e secretul tinereții, așa că... îl recomand ca atare.

— Ce credeți despre sportul practicat în rîndurile femeilor din țara noastră?

— Cred că s-a dezvoltat foarte mult. În anii democrației populare, cînd într-adevăr se poate vorbi despre o preocupare pentru sportul feminin, (de altfel, ca și pentru sport în general). Cîte talente nu s-au descoperit și au fost ajutate să se impună pe plan continental și chiar mondial! Campioane mondiale la tenis de masă (Angelica Rozeanu și Ella Zeller), campioane mondiale la handbal, vice campioane mondiale la volei și la șah, Iolanda Balaș — record european la săritură în înălțime, gimnaste de talia lui Elena Leuștean, scrimere ca Olga Orban, atlete ca Maria Diți, Florica Oțel, Ana Șerban, performere de valoare mondială la tir, vice campioane europene la canotaj... Cred că e edificator acest tablou, chiar așa sumar cum e amintit...

— Dacă ar fi să încadrați sportul nostru feminin într-un clasament european, unde l-ați situa?

Răspunsul n-a venit imediat, cum de altfel nici nu-l așteptam. Interlocutoarea mea a cumpănit un timp, în care desigur a mai drămuit valorile, și apoi s-a decis:

— Pe primul loc al clasamentului situez Uniunea Sovietică, cu valori certe în marea majoritate a disciplinelor sportive. Pe locul următor trei țări: Germania, Cehoslovacia și Anglia. Apoi alte trei țări, tot pe un singur loc: Ungaria, Polonia, R.P.R. In clasificarea ce am făcut-o, pentru țara noastră am ținut seama de valoarea ce o reprezintă sportivele noastre în handbal, volei, tenis de masă, șah, scrimă, gimnastică, canotaj, atletism, dar și de rămînerea în urmă la schi, patinaj, baschet, înot, tenis.

— Care credeți că e sportiva noastră nr. 1 de-a lungul timpurilor?

— Incontestabil Angelica Rozeanu, ale cărei repetate victorii mondiale au făcut de atîtea ori ocolul lumii. Iar pentru viitor, cred că va fi Maria Diți sau Iolanda Balaș. Sau ambele!

— Cum vedeți viitorul sportului feminin din țara noastră?

— Chezășuit de actualele lui realizări, chezășuit de grija, preocuparea și sprijinul acordat de regimul nostru popular. Dar se mai cere și o cuprindere și mai largă în mișcarea sportivă a elevelor, a fetelor de la țară și din întreprinderi, precum și o creștere substanțială (calitativă și cantitativă) a instructorilor și antrenorilor de specialitate. Pentru atletism, de pildă, problema schimbului de mîine se va rezolva mai fericit în măsura în care 1) i se va lărgi, cu mult mai mult baza de masă, 2) i se vor asigura instructori bine pregătiți în mediul sătesc și în majoritatea orașelor din țară, 3) se va ridica calificarea actualilor antrenori și a celor gata să se dedice acum acestei profesii (I. Soeter, Zeno Dragomir, etc.), printr-un larg schimb de experiență cu profesioniști din străinătate, în deosebi, cu antrenorii sovietici — care au înregistrat cele mai concludente succese în ultimii ani. Subliniez această ultimă propunere, pentru că impresia mea e că actualele cunoștințe ale antrenorilor noștri duc la o oarecare plafonare a atleților noștri fruntași, ale căror progrese nu mai sînt în ritmul (tot cantitativ și calitativ) celor înregistrate în alte țări. Și aceasta mi se pare o constatare la care trebuie să luăm aminte cu toată seriozitatea...

★

La 26 de ani, cîți are acum, interlocutoarei mele i-a venit cam greu să accepte rolul ce i l-am destinat: acela de „judecător" care să dea și sfaturi înțelepte. Mi-a mărturisit-o pe loc, de la început, cu un surîs care parcă solicita îngăduință. Acum sînt bucuros pentru faptul că numai o fracțiune de secundă am fost ispitit să i-o acord. Pentru că convorbirea cu Lia Manoliu, prin cele ce mi-a permis să consemnez, socot că e un dar de preț, de 8 Martie, pentru tinerele patriei noastre, cărora le-am destinat prezentele rînduri...

B. BERCEANU

2000 sportivi de performanță

Factorul poștal din orașul Ikim (Siberia) care deservește cartierul unde locuiește maestrul emerit al sportului Vasili Porfiriev, are întotdeauna să-i predea o corespondență voluminoasă. Și nu-i de mirare.

Vasili Porfiriev, în prezent directorul școlii nr. 113 din acest oraș, se bucură de o faimă puțin obișnuită. În îndelungata lui activitate de profesor de cultură fizică și apoi de antrenor sportiv, el a contribuit la formarea a peste 2000 de sportivi de performanță. Printre aceștia sînt: Boris Sahlin, campion olimpic la „cal cu minere" (gimnastică) și campion absolut de gimnastică la ediția a III-a a Jocurilor sportive internaționale ale tineretului; Nicolai Anikin, campion olimpic la a VII-a ediție a Jocurilor Olimpice de iarnă: Galina Pozdeeva, Nicolai Kurotchin, Galina Usmanova, Valentina Baranova, Grigori Aksenov și mulți alții, care s-au afirmat ca sportivi și antrenori fruntași.

Răspîndiți astăzi în toate colțurile Uniunii Sovietice, foștii elevi ai maestrului emerit al sportului Vasili Porfiriev nu-l uită pe acela care le-a îndrumat primii pași în sport, pe acela care le-a ridicat măestria sportivă. Iată de ce factorul poștal are atît de furcă cu corespondența adresată lui Vasili Porfiriev.

Atacul vulturilor

În bogata istorie a fotbalului sînt cunoscute numeroase cazuri de partide întrerupte pentru diferite motive: din cauza ceții, a inundațiilor, a cutremurelor, scandalurilor, etc. Iată însă că la acestea s-a adăugat recent unul, pe drept cuvînt, cu totul neobișnuit. În capitala Boliviei, La Paz, care după cum se știe este așezat la altitudinea de 3.690 m., partida amicală de fotbal dintre echipele „Nacional" și „Magueu" nu a putut lua sfîrșit din cauza... vulturilor de munte. Aceștia, cunoscuți drept păsări răpitoare extrem de periculoase, au început să se rotească în timpul jocului deasupra stadionului și unul dintre ei, mai îndrăzneț s-a lansat în picaj și... a furat mingea. Deoarece mulțimea înspăimîntată părăsea în grabă stadionul, arbitrul jocului, în înțelegere cu căpitanii celor două echipe, nu mai puțin înfricoșați, a întrerupt meciul. În foaia de arbitraj, la capitolul „observații" arbitrul a scris: meciul a fost întrerupt din cauza... atacului vulturilor asupra terenului.

La meciul de fotbal cu caracter de antrenament Progresul-Petrolul jucătorii au abuzat de brutalități.

— Ce-l cu tine? Ce-ai pățit?...

— Am jucat un meci „amical"!...

Desen de Gh. CHIRIAC

SPORT magazin

TINERI PUGILIȘTI

În sport, trecerea „ștafetei" de la o generație la alta, nu se face în mod solemn, cu toasturi și discursuri, ci simplu, treptat, pe nesimțite chiar. Cam așa cum se petrec lucrurile, la ora actuală, în boxul nostru.

Dumitru Ciobotaru, care a colecționat de zece ori titlul de campion național la categoria grea și semigrea, n-a mai apărut de mult pe ring. Și chiar dacă dragostea pentru sportul pe care-l practică de la vîrsta de 14 ani, îl va readuce și anul acesta la campionate, putem fi siguri că e vorba doar de un „cîntec al lebedei". Victor Șchiopu ne-a anunțat încă de anul trecut că la finele lui '58 își va pune mănușile în cui. Gheorghe Fiat, activînd și el sporadic, pare că nutrește deopotrivă gînduri de retragere din arenă. Mărturisită sau nu, intenția aceasta pare să-i preocupe și pe alți „corifei" ai boxului nostru: Vasile Tiță, Petre Zaharia, Șerbu Neacșu, Ilie Dragnea, Toma Constantin. Să nu uităm apoi că însuși Nicolae Linca, invincibilul nostru Linca, ajuns și el la „poarta" celor 30 de ani, a suferit mai săptămînile trecute prima sa înfrîngere prin K.O.

Așadar, valoroasa pleiadă de sportivi, care a ilustrat cu performanțe de răsunet internațional ultimul deceniu pugilistic, își pregătește, mai mult sau mai puțin tacit, trecerea în poziția de... rezervă. Există oare boxerii care să-i înlocuiască? Va izbuti boxul nostru, prin infuzia de tineret să-și mențină și să-și întărească prestigiul internațional? Întrebările acestea, care îi frămîntă pe pasionații „sportului cu mănuși", sînt de foarte mare actualitate: peste numai doi ani, la Roma, va avea loc cea de a XVII-a ediție a Jocurilor Olimpice! Pentru a afla răspunsul, se cuvine să vedem cine sînt tinerii care se pregătesc să preia „ștafeta" din mîinile actualei generații de fruntași ai boxului românesc...

Tinerii noștri pugiliști, pe care specialiștii îi „văd" în lotul pentru Olimpiadă, pot fi împărțiți în două mari categorii: cei care și-au cucerit de-acum consacrarea și cei care abia bat la porțile deplinei afirmări. În prima categorie, dar și în fruntea ei, se situează desigur GH. NEGREA (22 ani), campionul european și vicecampionul olimpic la categoria semigrea, pugilistul cu cea mai constantă comportare, care întrunește la ora actuală toate sufragiile specialiștilor. „Greul" VASILE MARIUȚAN (21 ani), încă insuficient cizelat, are totuși o forță colosală. „Specialitatea" sa în victorii prin K.O. îl desemnează ca pe un demn „urmaș" al lui Ciobotaru. PUIU NICOLAE (22 ani), MIHAI STOIAN (24 ani), DUMITRU GHEORGHIU (22 ani) sînt alți tineri pugiliști care și-au aflat afirmarea, îmbrăcînd de mai multe ori tricoul de internațional. Multe (și după părerea noastră, legitime) speranțe se pun și în tînărul strungar clujean IOSIF MIHALIK (20 ani), care deși abia trecut de vîrsta junioratului, n-a scăpat prilejul de a deveni campion național la „pană", chiar în primul an de activitate la „seniori". Este un indiciu că tînărul acesta modest, dîrz, cu o lăudabilă înclinație spre boxul tehnic, de calitate, va mai reuși încă multe alte performanțe remarcabile.

MIHAI STOIAN

Vin apoi la rînd cei ce năzuiesc la deplina afirmare. Dintre ei se desprinde marea revelație a anului trecut: „mijlociul-ușor" ȘTEFAN COJAN (20 ani), strungar la atelierele navale din Galați. Loviturile lui de stînga, excepționale de puternice, au făcut pînă acum destul de multe „victime" printre bunii boxeri ai categoriei. MARTIN FARKAȘ (20 ani), ION MILITARU (20 ani), ION ROSETTI (22 ani), DUMITRU PRUNOIU (21 ani), MARIN ION (19 ani), și ION FERENTZ (20 ani) sînt, de asemenea, tineri pugiliști care promit și nu ne-ar mira de fel dacă din rîndurile lor se vor alege cîțiva dintre viitorii noștri „olimpici". Cu o condiție însă: să nu fie „scăpați" din mînă sau să se piardă pe drum așa cum, din păcate, s-a întîmplat cu Otto Bostiog și Andrei Drăgan, cu Dobre Pavel și Grigore Ion, cu Octavian Cioloca și Alexandru Călărașu, boxeri tineri care, într-o vreme nu prea depărtată, se anunțau mari și autentice speranțe ale boxului nostru!

★

...Mai sînt doar numai doi ani pînă la viitoarea Olimpiadă. S-ar putea ca unii să zîmbească citind aceasta. „Numai doi ani" înseamnă însă în sport, puțin, teribil de puțin. Un boxer de valoare nu se realizează cît a-l bate din palme. Pentru creșterea lui e nevoie de trecerea anilor. Mircea Dobrescu s-a afirmat pentru prima oară în 1948, dar consacrarea și-a cucerit-o de abia în 1952. Să vedem în ce măsură va confirma tînăra generație de pugiliști încrederea pusă în ea. Noi le urăm, de pe acum, succes...

M. GODEANU

Tot pentru campionatul mondial de fotbal

După Suedia, Franța, Țara Galilor și Austria, iată că o țară sudamericană, Argentina, este preocupată să împrumute jucătorii ei expatriați (angajați ca profesioniști în Europa) pentru turneul final al campionatului mondial de fotbal.

Stabile — antrenorul echipei Argentinei — a cerut federației sale dreptul să folosească serviciile fostei „triplete" a Argentinei, Sivori-Angellillo-Maschio, jucători care astăzi aparțin unor cluburi italienești. În același timp Maschio, — de pildă — a solicitat actualului său club, F.C. Bologna, autorizația de a juca în echipa Argentinei.

Se discută acum cu interes ce se va întîmpla dacă țările sudamericane participante la campionatul mondial de fotbal vor solicita folosirea unor jucători de valoare care (între timp) au devenit, pentru circumstanță, cetățenii unor țări europene...

Ca să devină cunoscut...

Fără să se fi remarcat prin performanțe anterioare deosebite, uruguaianul Luis Gilberto Ruiz a hotărît dintr-odată să devină... recordman mondial la natație. Bine înțeles, Ruiz nu s-a gîndit să atace recordurile lumii la stilurile liber, bras sau fluture. El s-a „mulțumit" să înoate timp de 105 h. 15', „record" care întrece cu peste 5 ore pe cel deținut pînă acum de argentinianul Condiotti.

Ce l-a îndemnat pe Gilberto Ruiz să înoate atîta timp? Dragostea pentru sport? Un cîștig bănesc? Adevăratul răspuns l-a dat Ruiz: „Sînt șomer, n-am bani și nici vreo posibilitate să-mi cîștig existența. Aici ca să găsești de lucru trebuie mai întîi să devii om cunoscut. Acum, cînd am realizat aceasta, sper să-mi fie mult mai ușor să obțin o slujbă".

Din presa străină

Jimmy Greaves la 18 ani...

Vă mai aduceți aminte de jucătorul englez de fotbal Jimmy Greaves? Da, e vorba de acel Greaves din echipa de tineret a Angliei, care a fost înfruntată anul trecut, la Londra, de echipa noastră de tineret. Cu acest prilej, Greaves — care a făcut o partidă excelentă — a înscris primele două goluri, scorul final de 3—2, fiind favorabil gazdelor.

La 18 ani, Jimmy Greaves — care a avut o ascensiune fulgerătoare — este socotit, așa cum arată revista franceză „Miroir Sprint", un „copil minune" al fotbalului englez și un candidat serios pentru postul de inter stînga al echipei Angliei la campionatul mondial din Suedia. De la începutul sezonului, Greaves a înscris 15 goluri pentru „Chelsea", clubul din liga I-a în rîndurile căruia joacă, punîndu-și în valoare puterea și precizia șutului lui, ca și hotărîrea de care dă dovadă în apropierea porții — hotărîre care frizează temeritatea.

Odată cu prezentarea lui Jimmy Greaves, „Miroir Sprint" publică și o convorbire cu el, din care spicuim o frîntură de dialog:

— Ești profesionist. Îți cîștigi existența de o manieră mai mult decît onorabilă pentru un băiat de vîrsta d-tale. Dar te gîndești uneori și la viitor, căci fotbal poți juca numai un timp?

— Da, mă gîndesc uneori. Tatăl meu mă îndeamnă la asta. El are picioarele pe pămînt. Nu e bogat... El e acela care mi-a dat primele lecții de fotbal pe terenurile din apropierea casei... Cu toate acestea, îmi este imposibil să învăț o altă meserie, făcînd antrenament zilnic și efectuînd deplasările (n.n.: necesitate de meciuri).

Bănuiți, desigur, ce se va întîmpla totuși în ziua (mai depărtată sau mai apropiată) cînd Greaves nu va mai putea trăi din fotbal...

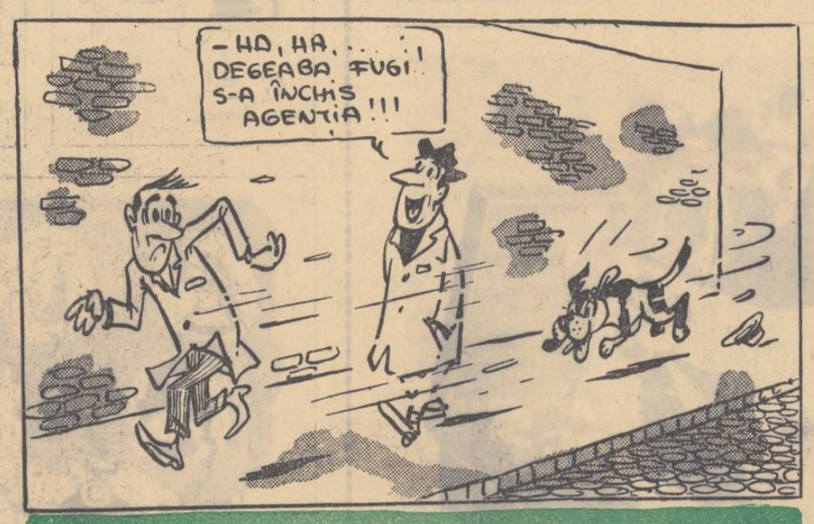

Pronosport.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 7.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 7.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

NOTRE-DAME DE PARIS

Adaptare după VICTOR HUGO **Ilustrații: Beca RIND**

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Tradiționalele serbări de la 6 ianuarie 1482 au adunat toată populația Parisului, dornică să asiste la reprezentația „misterului" scris de poetul Pierre Gringoire și la alegerea papei nebunilor. În timp ce se reprezenta „misterul", spectacolul este întrerupt de apariția Cardinalului de Bourbon și a suitei sale.

Personajele din scenă reușeau cu greu să mai spună o replică. Mereu soseau noi oaspeți, pe care crainicul îi anunța marțial, cu voce tare. Frumoasa operă a lui Gringoire era făcută ferfeniță...

De odată, meșterul Coppenole, ciorăparul, se ridică în picioare și spuse, ascultat cu multă atenție de cei prezenți:

— Domnilor burghezi, eu nu știu ce se întîmplă aici. Văd în colțul acesta oameni care au aerul că ar vroi să se ia la bătaie. Nu știu dacă asta este ceea ce numiți dvs. un „mister", dar pot să vă spun că nu e cituși de puțin amuzant. Asta nu este ce ni

s-a făgăduit: o sărbătoare a nebunilor, cu alegerea unui papă. Iată cum procedăm noi, la Gand: ne adunăm într-un loc ca aici, pe urmă fiecare își bagă capul printr-o gaură și face o strîmbătură. Cel care reușește cea mai urîtă strîmbătură este ales papă, în aclamațiile mulțimii. Vreți să alegem și aici un papă după exemplul țării mele?

Propunerea ciorăparului fu primită cu un astfel de entuziasm, încît Gringoire, care ar fi vroit să răspundă, nu mai îndrăzni să spună nimic.

Și iată că burghezi, școlari, cerșetori, trecură la treabă. Capela cea mică a lui Ludovic al XI-lea, situată chiar în fața mesei de marmură, a fost aleasă ca loc pentru executarea strîmbăturilor. Un geam fu spart și se stabili ca prin gaura făcută să-și arate mutrele concurenții. În cîteva clipe capela se umplu cu concurenți și concurente.

În timpul acesta, mai stăpîn pe el și mai puțin descumpănit decît Gringoire, cardinalul se retrase împreună cu suita lui. Cimpul era acum liber pentru orice nebunie. Serbarea abia începea cu adevărat.

Închipuiți-vă o serie de figuri prezentînd succesiv toate expresiile, de la minie pînă la desmăț, toate vîrstele, toate fantasmagoriile.

— Guillemette Maugrepuis privește acest cap de taur, nu-i lipsesc decît coarnele. Să știi că nu e bărbatu-tău...!

Cît privește pe Gringoire, acesta nu înțelegea să abandoneze.

— Continuați, striga el comedianilor.

Din păcate, rămăsese unicul spectator al piesei.

In acest moment un tunet de aplauze, însoțit de aclamații asurzitoare, izbucni în sală.

Papa nebunilor era ales. Era o strîmbătură magnifică aceea care apăruse atunci în gaura capelei. Un ideal al grotescului. Însuși meșterul Coppenole aplauda, iar cerșetorul Clopin Trouillefou, care concurase și el, se declară învins. Toată lumea se repezi spre capelă. Fericitul papă al nebunilor fu scos afară în triumf. Și atunci uimirea și admirația atinseră culmea: strîmbătura era naturală. Figura celui ales era o strîmbătură monstruoasă. Dar în ciuda hidoșeniei sale, personajul avea o impresionantă alură de forță, de agilitate și de curaj. Așa arăta papa pe care și l-au ales nebunii, în acea zi memorabilă de 6 ianuarie 1482.

Cînd acest soi de ciclop apăru în gaura capelei, mulți dintre cei prezenți îl recunoscură:

— Dar ăsta e Quasimodo, clopotarul de la Notre-Dame!... Quasimodo, cocoșatul de la Notre Dame. Quasimodo chiorul...

Femeile își acopereau fața, în timp ce bărbații rideau și aplaudau.

— Pe sfînta cruce! Ești cel mai urît om pe care l-am văzut în viața mea, exclamă entuziasmat meșterul Coppenole. Ai merita să fii papă la Roma, nu numai la Paris.

Quasimodo nu sufla o vorbă.

— Doamne sfinte! spuse ciorăparul, nu cumva ești surd? Era, într-adevăr, surd.

— A surzit în timp ce trăgea clopotele, confirmă o bătrînă Dar mut nu e!

Gringoire, în timpul acesta, continua să conducă comedienii care-i jucau piesa. Se mai aciuiară cîțiva spectatori, obosiți de zgomot și cîțiva școlari agățați pe stîlpi. Deodată, unul din acești strengari strigă:

— Esmeralda! Uite-o pe Esmeralda! E în piață.

Cuvintele băiețelului avură parcă un efect magic. Toți cei care mai rămăseseră în sală fugiră la ferestre, se cățărară pe ziduri și nu-și săturau privirile. În același timp, de afară se auzi un ropot de aplauze.

— Ce înseamnă asta? Cine e Esmeralda? spuse, intrigat, Gringoire.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚI-VĂ!

CH4 magazin

ANUL II — Nr. 23 ★ Simbătă 15 martie 1958 ★ 8 pagini — 1,50 LEI

Artistul SEPTIMIU SEVER, de la Teatrul Municipal din București, se bucură de prețuirea iubitorilor de teatru datorită succeselor obținute în piesele „Răzvan și Vidra", „Hanul de la răscruce", „Don Carlos", etc. Actualmente, Septimiu Sever pregătește rolul lordului Robert Chiltern, din piesa „Soțul ideal" de Oscar Wilde, a cărei premieră va avea loc în cursul lunii viitoare.

Fotografia : Mihai POPESCU

SIMBOLUL UNEI MARI BOGĂȚII

Nu are nici culoare și nici nu poate fi pipăit. Nu are nici strălucirea diamantului, și nimic, dar absolut nimic din măreția pădurii. Pentru a-l stăpîni nu s-au purtat, decenii de-a rîndul, războaie sîngeroase (vezi istoria „aurului negru") și nimeni pînă acum, nu l-a numit, ca pe una din suratele sale, „pîinea industriei".

Precum se vede, nici un blazon, nici un titlu de noblețe. Și, totuși, acest CH_4 reprezintă o mare bogăție. Îl întîlnești și sub forma unui praf alb, pe care-l poți ușor confunda cu făina și care în cîteva minute se transformă într-o poșetă elegantă; îți dă căldură în cameră, dar te și ajută să sporești rodnicia ogoarelor; este oțet, dar și parfum; se transformă în stofă, iar haina nu o vei călca niciodată; e prezent și cînd doctorul te anesteziază pe masa de operație: cloroformul este și el un descendent direct al acestei substanțe gazoase, formată din patru atomi de hidrogen și unul de carbon.

CH_4 este simbolul chimic. Gazul metan este numele lui, în limba cea de toate zilele și este, alături de petrol, lemn, sare, etc, una din marile bogății ale patriei noastre.

Cel mai curat gaz metan din lume

În urmă cu mii și mii de ani, locurile pe care trăiește azi poporul romîn erau acoperite de o imensă întindere de apă, pe care savanții au botezat-o Marea Sarmatică. Dar, probabil că e neplăcut să simți atîta umezeală în jurul tău: din adîncuri, pămîntul și-a scuturat în repetate rînduri spinarea, îndreptîndu-și fața spre azurul cerului. Apele învinse au bătut în retragere, repliindu-se pe acele poziții ce sînt consemnate azi pe orice hartă geografică. În această cumplită învălmășeală, care a durat cîteva milenii a ieșit la lumină și fundul Mării Sarmatice, bazinul Transilvaniei de astăzi.

Mare parte din acest ținut se numește cîmpie. Cîmpia Ardealului. O cîmpie în fața căreia încerci impresii ciudate, fiindcă ea nu seamănă, nici cu Bărăganul, nici cu șesul Banatului, însfîrșit, cu nimic din ceea ce în mod obișnuit se înțelege prin cuvîntul „cîmpie". Ai, în fața ochilor — dealuri lenețe, înălțimi de cîteva sute de metri cu vîrful tuguiat ca o cușmă oltenească. Iar dacă-i avea putința să cuprinzi de sus, de la mare înălțime tot bazinul Transilvaniei, acesta ți-ar apărea ca fundul unei coveți sau al unei farfurii, împrejmuită de lanțurile munților.

Atunci, în negura vremii, această imensă covată s-a umplut cu mîlul fin al mării de odinioară. Condițiile speciale existente aici — lipsa oxigenului, cantitățile enorme de substanțe organice, etc., — explică și prezența în cantități atît de mari (de ordinul sutelor de miliarde m.c.) și de o puritate excepțională, a gazului metan. Este cel mai curat gaz metan din lume (99,8 la sută metan) fiind alcătuit exclusiv din gaze uscate.

Nu odată aceste gaze și-au vestit existența ieșind la lumină și aprinzîndu-se. Pe atunci, oamenii credeau în farmece și în vrăjitorii. După spusele unora și altora, aceste „focuri nestinse" ar fi arătat, chipurile, locurile unde stau îngropate comorile. Oamenii, scormonind pămîntul, n-au găsit niciodată galbeni de aur, dar nici nu și-au dat seama ce mare comoară se ascunde acolo, la picioarele lor. Abia în 1908, plictisit probabil că nimeni nu-l ia în seamă, gazul metan a ieșit din anonimatul său de milenii. Și aceasta din întîmplare. Geologii bănuiau că în subsolul bazinului ardelean s-ar găsi săruri de potasiu. Cum aceste substanțe începuseră a fi folosite ca îngrășăminte în agricultură, ei săpa o sondă la Sărmășel.

V. NĂMOLARU

● (Continuare în pag. 2-a)

Peisaj industrial obișnuit pe meleagurile atît de bogate în gaz metan din Saroș—Mediaș

Fotografia : Lică IOSIF

În acest număr:

CE ESTE ESPERANTO?

Cronica gastronomului
EPIGRAMA: MATERIA PRIMĂ ȘI PREPARAȚIA...

Honthy Hanna
decana operetei maghiare

FOTBALUL LA MASA ROTUNDĂ

ASPECTE MOSCOVITE

Într-o dimineață, mă apropiam grăbită de o stație de taxiuri. Mașini nu erau. Dar aici, cînd nu găsești automobile în stație, aștepți și, în cîteva minute, încep să se întoarcă din cursă. Dacă mai așteaptă cineva înaintea ta, te instalezi binișor în spatele lui. Ca la troleibuz, la tramvai, la garderoba teatrelor: rîndul se respectă cu sfințenie. Cum în același timp se apropia de stație o „Pobedă" liberă, m-am repezit în mașină, fără să dau măcar timp șoferului să oprească. Și fără să bag de seamă că, puțin mai încolo, aștepta, dinaintea mea, o femeie. Într-o clipă a fost lîngă mașina care demara. Nu vociferînd, nu apostrofîndu-mă. Ci întrebînd, uimită și nedumerită și derutată ca de un fenomen ciudat și jignitor: „Dar de ce ?"

Mașina pornise deja și sensul circulației nu îngăduia șoferului să oprească, iar mie să-mi cer scuze. Și am rămas cu rușinea. Cu rușinea de a fi călcat fără voie, dar de a fi călcat totuși, ceea ce constituie aici un fel de lege nescrisă, dar esențială, a vieții sociale: respectul reciproc dintre oameni. Nedisciplinatul sau distratul care încalcă aceste reguli — de conviețuire — trecînd „peste rînd" sau fumînd unde nu e voie, sau aruncînd pe jos biletul de metro folosit — este imediat sancționat prin comentariile rar mișcătoare, îndeobște ironice, pe care le suscită infracțiunea comisă.

Acesta este însă un aspect secundar, derivat. Ca fenomen general este izbitor aici pentru noul venit felul direct și simplu în care oamenii intră în contact unul cu altul. Ai nimerit, de pildă, într-un cartier pe care nu-l cunoști și cauți din ochi tăblița cu numele străzii. Omul care trece pe lîngă tine nu așteaptă să-l întrebi, ci te întreabă el încotro vrei să mergi și îți explică drumul de urmat. Nu numai dacă te vede străin — poți fi venit din alt capăt al țării sau pur și simplu din alt capăt al Moscovei (capitala e atît de întinsă, încît moscoviți autentici mi-au mărturisit că sînt părți ale orașului pe care nu le știu prea bine) și lucrurile se întîmplă la fel. Omul care a trecut pe lîngă tine te-a văzut doar în încurcătură, iar indiferența nu face parte din stilul lui.

Florica ȘELMARU

(Continuare în pag. 3-a)

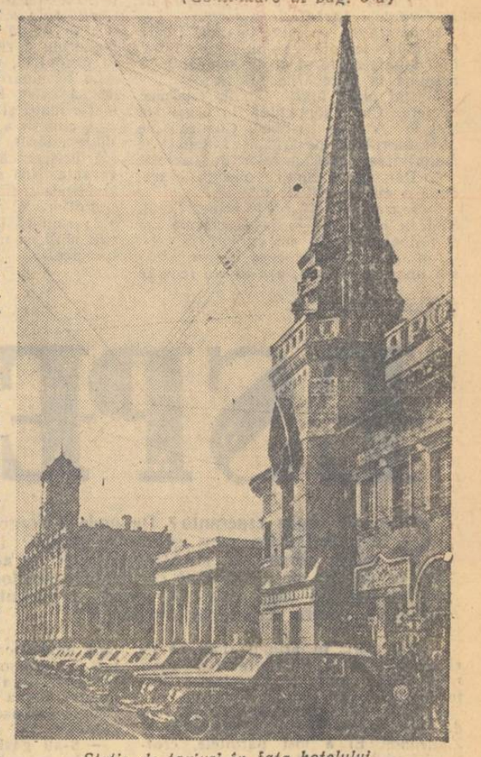

Stație de taxiuri în fața hotelului „Leningradskaia"

DAUMIER

Acum o sută cincizeci de ani, un bravo geamgiu din Marsilia, cu pretenții de poet în timpul său liber, nu gîndea că fiul său, Honoré Daumier, care-și făcuse atunci apariția în viață, avea să ajungă unul din cei mai populari artiști din toate timpurile. Determinat de imposibilitatea de a trăi de pe urma odelor sale, ambițiosul geamgiu visa pentru Honoré o „meserie" mai sigură și de aceea,

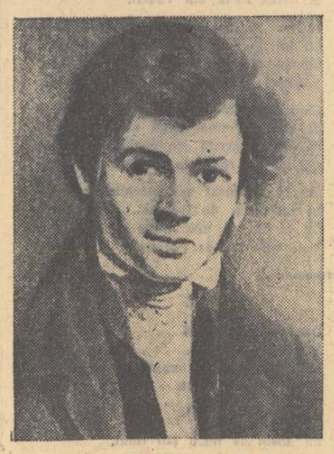

cînd se mută cu familia la Paris, îl constrînse să intre întîi ca ucenic la un portărel, apoi comisionar la o librărie.

Întunecată de greutăți materiale, copilăria lui Daumier este luminată doar de pasiunea sa pentru desen și de bucuriile satisfacerii curiozității sale stîrnite de tumultul ulițelor, spre care-l atrăgeau întîmplările cele mai diverse și varietatea figurilor și tipurilor umane. Vocația sa puternică pentru desen îi îndeplecă, în cele din urmă, pe părinți să-l lase a lucra în atelierul pictorului Alexandre Lenoir, administratorul muzeului regal. Metoda de predare, de un academism rece, abstract și greoi, pe care o întîlnim aici, unde capetele de gips puse drept model contrastau atît de izbitor cu figurile vii ale străzilor, îl determină pe Daumier să prefere hoinăreala pe ulițele Parisului, pînă îl întîlni pe Charles Remelet, care avea să-l inițieze în tehnica litografiei.

Contactul nemijlocit cu realitatea, spiritul său ascuțit de observație, afecțiunea pentru oamenii muncii ce-i dau tenacitatea ideilor revoluționare, imprimă desenelor sale o vigoare și un caracter combativ incisiv, împotriva subminatorilor republicii, încît îl fac să fie repede remarcat. Este an-

Mircea DEAC

● (Continuare în pag. 5-a)

Artiști romîni la Florența

De la corespondentul nostru din Italia

La „Palazzo Vecchio", minunată bijuterie a tezaurului arhitectonic florentin, George Georgescu, dirijor de înaltă clasă, a repurtat un strălucit succes, care a luat proporțiile unui adevărat triumf.

În marea sală a celor „Cinci Sute" — unde istoria și arta se îmbină armonios — orchestra „Maiului Muzical Florentin", sub inspirata conducere a dirijorului romîn, a prezentat unui public entuziast, care cuprindea și un mare număr de turiști străini, „Simfonia a 7-a" de Beethoven, „Rapsodia Română nr. 1" de George Enescu și „Pinii din Roma" de Ottorino Respighi.

Georgescu nu era un necunoscut pentru florentini. Ei au avut deja ocazia de a prețui autoritatea și siguranța sa (scormonitu ultima oară în anul 1940, în timpul celui de al 6-lea „Mai Muzical Florentin", cînd Georgescu a dirijat „Boris Godunov" de Mussorgski).

După 18 ani maestrul romîn s-a întors la Florența pentru a cîștiga o nouă victorie muzicală. Simfonia a 7-a — pe care Wagner a definit-o ca o apoteoză a dansului — în execuția lui Georgescu a relevat tendința de a transfera pe un plan sonor superior și rarefiat, care domină întreaga simfonie, sufletul operei beethoveniene. Mișcările lui nete, o percepție și o intonație infailibilă, îl conduc în spre căutarea unei cît mai fidele interpretări a textului muzical. Valorile poetice au fost nu numai respectate, dar încă întărite și așezate în cea mai justă lumină expresivă. După „Alegretto", publicul era în extaz.

Aceleași excelente calități interpretative s-au vădit și în executarea „Rapsodiei Romîne nr. 1" a lui Enescu și a poemului simfonic „Pinii din Roma", în care George Georgescu s-a remarcat mai ales prin colorit.

George Georgescu a trebuit să revină la pupitru de mai multe ori, pentru a răspunde ovațiilor publicului. Exclamațiile de entuziasm și aplauzele furtunoase ale florentinilor au durat minute în șir.

Trebuie să ținem seama în plus și de faptul că sala nu este potrivită pentru concerte, sunetul este înăbușit sau se pierde în numeroasele nișe existente. „Un maestru ca acesta aș vrea să-l văd concertînd într-un teatru cu o acustică perfectă" — spunea un bătrîn care se afla lîngă noi și care nu înceta să aplaude.

Cînd am reușit să pătrundem prin mulțime și să ne apropiem de marele dirijor, George Georgescu primea felicitările publicului, ale oamenilor de cultură și ale personalităților politice prezente la concert.

Al 13-lea concert al sezonului simfonic de iarnă, cu participarea pianistului romîn Valentin Gheorghiu, care a avut în program Simfonia a 3-a de Brahms, „Ucenicul vrăjitor" al lui Paul Dukas și „Rapsodia pentru pian și orchestră" de Rahmaninov pe o temă de Paganini, a completat succesul lui George Georgescu și a relevat publicului italian marile calități ale tînărului și deja celebrului pianist romîn.

Valentin Gheorghiu a răspuns perfect așteptărilor. Florentinii sînt încîntați. Este destul să arunci o privire peste cronicile muzicale deosebit de elogioase pentru a-ți da seama de acest lucru.

Concertul care a avut loc joi a completat succesul lui George Georgescu și a relevat publicului italian marile calități ale tînărului și deja celebrului pianist, Valentin Gheorghiu.

În clipa cînd ultima notă a Rapsodiei lui Rahmaninov s-a stins, publicul, în picioare, l-a copleșit cu aplauze pe Valentin Gheorghiu. De 5 ori a trebuit să revină pe scenă și de fiecare dată furtuna aplauzelor era mai puternică. Sute de bis-uri și de bravo răsunau în marea sală, inundată de lumină. Valentin Gheorghiu a fost „obligat" să cînte „Nocturna" lui Chopin, care i-a completat triumful.

Dante POLI

Florența, 14 martie 1958

Artistul poporului George Georgescu, la pupitru

PIATRĂ...

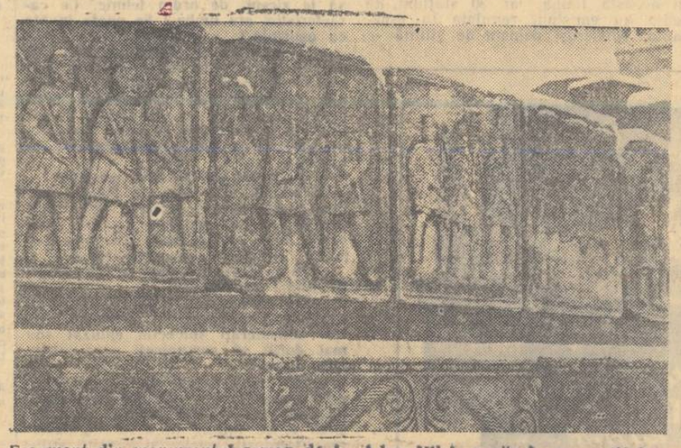

Fragment din monumentul roman de la Adam-Klisi, a cărui reconstituire s-a făcut în București.

Material durabil peste epoci și milenii, piatra a rămas dovenditoare a primei existențe și a primelor bucurii și întristări. Indiferent că în trecut omul a purtat blană de urs, purpură ori zale, sau dacă a vorbit în graiuri neînțelese, pietroiul pe care nu-l bagi în seamă, fie el stîncă sau bolovan, a însemnat, cioplit cu dalta, document de netăgăduit. Dacă ne gîndim la piramide, la statuile grece, arhitectură, clădiri, obiecte de podoabă sau gospodărești, ar trebui să-i aducem pietrei un elogiu. Dar nu despre asta vreau să vorbim, cu toate că apropierea de subiect nu înlătură introducerea.

Mai zilele trecute eram în Cimpulungul Muscelului, orășel prea bine cunoscut pentru cură și pitoresc. Însuflețit de seninul cerului, de fru-

Baruțu T. ARGHEZI

● (Continuare în pag. 2-a)

SPECTACOL CEDAT

Nu-mi amintesc bine unde am citit că un miliardar american plictisit și excentric, a cumpărat toate biletele unui spectacol, pe care l-a vizionat singur. Această extravaganță a stîrnit admirația reporterului respectiv și, desigur, a uimit, pe cititori.

În presa noastră, la rubrica spectacolelor, ne-am obișnuit să vedem în dreptul cîte unei piese sau al unui concert mai deosebit, însemnarea: *„Spectacol cedat"*. Deci și în țara noastră se cumpără spectacole, în întregime, însă nu de către bogătașii plictisiți și extravaganți, — la noi această specie a dispărut — ci de către un grup de oameni ai muncii, de simpli muncitori. Acest fapt a ajuns să nu mai fie considerat neobișnuit, el nu mai miră pe nimeni, devine un fenomen molipsitor. Tot mai multe grupuri de muncitori cumpără, fie parțial, fie în întregime, spectacole.

Fără îndoială, cel mai greu este începutul. Prezentarea piesei „Ecaterina Teodoroiu", ca și comentarea ei, cade în sarcina altora, respectiv a cronicarilor dramatici. Despre toți cei 700 spectatori, în mare parte spectatoare, care au asistat în sala Teatrului Armatei, este cam... dificil să scri. Așadar, să credem fugar doar cîteva din impresiile ce mi le-a lăsat participarea la un spectacol cumpărat în întregime de către muncitorii fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej".

— Vă duceți des la teatru? Ce preferați mai mult? Cînd vă găsiți timp pentru spectacole?

Ca deobicei, întrebările gazetarului curg gîrlă, iar răspunsurile scurte, timide, sînt notate fulgerător. (Discuția a avut loc în pauze și la sfîrșitul spectacolului, timp prea mult nu era așa că...).

Este tînără, drăguță, delicată, în vîrstă de 18 ani, Georgeta Galan. Venise împreună cu fratele ei, Gheorghiță, în vîrstă numai de 13 ani. Nu mă pot abține să redau scurta caracterizare... pitorească, care mi-a fost furnizată la repezeală de o colegă, prezentă la spectacol: *„Georgeta este fruntașă în producție de mai multe luni, depășește norma cu 50 operații zilnic, reușind să dea o calitate bună. Ajută pe cei rămași în urmă, colectivul în care lucrează are o depășire de 1450 cămăși bărbătești export"*.

Înrămată în această aureolă, tînăra Georgeta, fericită că nu-i pun întrebări legate de locul ei de muncă, mi-a răspuns la întrebările fulger.

— Îmi place foarte mult, nespus, opereta. Cu o săptămînă în urmă am fost la „Vis de fericire". Cunosc bine „Vînzătorul de păsări", „Liliacul" și majoritatea spectacolelor de operetă.

— Dar nu te simți obosită seara, după o muncă atît de intensă?

— Seara? Vedeți, serile urmez liceul. Sînt în clasa X-a. La spectacole mă duc doar cînd nu am cursuri.

Am spus suficient cred despre această tînără de 18 ani, așa că voi recurge la cel mai banal artificiu gazetăresc: la comparație. Într-adevăr, nimic mai simplu decît să compari tînăra care la vîrsta ei știe atît, a văzut atîtea și trăiește în felul arătat, cu o altă spectatoare din sală, Elisabeta Cornea, în vîrstă de 60 de ani. Cu părul în întregime cărunt, acoperit de o broboadă neagră, îmi mărturisește zîmbind că participă la primul spectacol din viața ei. Fiul ei, muncitor la fabrica de confecții, a chemat-o special din comuna Ciupercani de lîngă Tg. Jiu, pentru a vedea piesa în care o gorjeancă, ca și ea, Ecaterina Teodoroiu, reamintește o pagină glorioasă din viața acestor locuri.

★

În fața oglinzii din hol, o tînără micuță, delicată, își aranjează coafura. Dimineața, Constanța Ene, a croit jachete, iar seara vine împreună cu soțul ei, Vasile, muncitor la aceiași fabrică, să vadă o piesă.

— Ați văzut multe spectacole în stagiunea aceasta?

— Nu prea! Vreo zece... Locuiesc departe de centru. Cînd am ocazia, prefer să asist la un concert de muzică populară.

Prietena ei, Constanța Lupu, are alte preferințe. Pe ea a entuziasmat-o „Parisul pe gheață", iar Tomița Stoiculescu, meșteră la benzi rulante, împreună cu soțul ei, funcționar la I.T.B., sînt pur și simplu fericiți că participă tocmai la această piesă. De ce? Sînt gorjeni amîndoi.

★

V-ați gîndit vreodată cît de mult poate exprima o garderobă de teatru? Cîteva minute în șir, în acea seară, am privit țintă la garderobă și am reflectat la semnificația acestui... spectacol. Este drept, nu am văzut expuse în cuiere blănuri de vizon sau vulpi argintii, dar îmbrăcămintea muncitorilor care participau la spectacol, era bună, trainică, cu o croială elegantă, modernă.

★

Am urmărit în timpul spectacolului fizionomiile celor din sală. Trebuie să spun că de puține ori mi-a fost dat să văd o asemenea participare, intensă, plină de suflet la acțiunea de pe scenă. O vecină ofta, cînd eroina se afla în pericol, alta plîngea de-a binelea, iar întreaga sală a izbucnit în aplauze frenetice la scena deschisă cînd Ecaterina Teodoroiu a reușit să scape, împreună cu grupul ei, din prizonierat.

La terminarea spectacolului am căutat să culeg impresii. Am întrebat pe foarte mulți și din cei citați mai sus și alții cum le-a plăcut piesa, ce impresii le-a făcut, ce au de spus despre ea. Mărturisesc că nu am așteptat critici savante. Nici nu ar fi părut verosimile asemenea critici dacă le-aș fi împărtășit cititorilor. Mi-au mărturisit foarte simplu: unii că le-a plăcut „foarte mult" alții mult, și ne-am dat întîlnire la alte spectacole.

Sandu MANEA

PIATRĂ...

(Urmare din pag. I-a)

moasa priveliște a orașului, umblam prin marginile lui degajat și hai-hui. Cîmpulungul e o așezare splendidă, cu rămășițe vii și astăzi dintr-un trecut datînd de pe la 1300 încoace, cam de prin vremea descălecărilor. Morminț domnesc, inscripții, case în arhitectură neoasă, de munte, port țărănesc de sute de ani... Ochiul iscoditor poate zări cu multă ușurință temeliile înalte de piatră, vechi, făcute din cărămidă și bolovani, trainice și uscate, păstrate și azi intacte sub ziduri și acoperișuri noi.

În centrul orașului, cred că e și cel geografic și cel economic, este o piață care folosește la negoțul țărănesc la tîrg din moși strămoși, înconjurată cu prăvălii mari cu firme multicolore. În mijloc și la capătul unor tarabe și mese cu marfă, se găsește o piatră știrbită datînd de vreo trei sute de ani, tăiată în formă de cruce, în care sînt săpate în slavonește privilegii și libertăți date cîmpulungenilor. Se vede a fi fost cîndva ruptă și strînsă în partea ei de jos cu armătură de fier. În jurul ei mai este și un fel de lanț ca s-o păzească pe semne de alte apropieri nedorite. Cealaltă împrejmuire pe care o mai are, ca o margine de caldarîm înaltă cam de o șchioapă, a rămas pe jumătate. Chiar și lanțul de care vorbirăm e gata-gata să se risipească și el.

Peste lanț, înăbușe piatra lăzi goale, rupte, gunoaie adunate din piață. În creștet, piatra cîmpulungenilor mai poartă și o inscripție care emoționează: „monument istoric". Ironia jignește!

M-am oprit și prin Curtea de Argeș, înaintea zăpezilor, la fîntîna meșterului Manole, încă nedecisă monument istoric. Frumoasa legendă e prezentă astăzi prin două mărturii: o inscripție pe zidul sudic al bisericii, în roșu, cu un chenar șerpuit, unde se presupune că Manole și-ar fi zidit soția. Fîntîna este a doua mărturie. N-aș vrea să-mi mai aduc aminte de urmele urîte ale unor excursioniști, sătui de un prînz consumat lîngă izvor, care au lăsat cutiile de conserve să ruginească, hîrtiile, cojile de ouă și alte rămășițe, să arate probabil celorlalți prezența lor peste pașii șterși ai bătrînilor arcași.

Fîntîna poartă și ea, deasupra firidei albe, o inscripție pe slavonește, tot în roșu. Ultima „toaletă" făcută cu var și binevenită ca să acopere isăliturile vizitatorilor barbari și anonimi, a șters însă, din neglijența spoitorului, capetele de rînduri și aproape total ultimul rînd.

Mi se pare pe cît de nefiresc pe atîta de grotesc procedeul autografelor stupide pe o coloană, pe un zid, în cabane, pe trunchiul de copac, scrise apăsat sau cioplit. Pe lespedea locului, naturală, de la intrarea peșterii Almașului, am putut urmări vara trecută în cîteva sute de semnături, o adevărată stare civilă. Acest soi de vizitator crede probabil în sinea lui că este o glorie dacă „Ionel și Marta" se imortalizează cu briceagul în piatra dacică de calcar. Singură apa scapă înversunării unora de a lăsa cu orice preț „amintiri".

În București, pietrele au de la o vreme mai mult noroc. Lespezile romane dărîmate de vînturi și ploi din monumentul Adam-Klisi și azvîrlite în nori ani de zile prin parcul din dealul Filaretului, au fost așezate cu grijă spre păstrare, în spatele muzeului din Piața Victoriei. Istoria scrisă cu daltă și lăsată urmașilor în baso-relief, e un tezaur de netăgăduit de care trebuie să avem și grijă și dragoste.

La Kiev am întîlnit, într-o călătorie recentă, foarte bine conservată și păstrată, o placă de piatră cu sigiliul și inițialele lui Antim Ivireanul, călugăr tipograf venit din Kiev după cum se știe, să înființeze la noi în țară prima tipografie. E cunoscut de altfel spiritul de păstrare și de bună îngrijire a urmelor trecutului, evident pretutindeni în orașele sovietice. Despre aceasta avem și exemplul atît de grăitor al cloștii noastre cu pui, înfoarsă acasă, la cuibul ei, inventariată și bine îngrijită, mai bine de un an.

Mai sînt multe pietrele, cioburile și țărîmele îngropate și încă neștiute care grăiesc din mutenia lor totală, de lupte și victorii, de suferințe și de libertatea moșilor noștri. Aud la radio sau citesc în ziare că ici și colo, din cînd în cînd, sînt descoperite vechi temelii, străchini și podoabe, monede romane, dacice ori turcești, argint, bronz, lut și aur. Flăcările albastre de altă dată ale comorilor îngropate, ard nevăzute acolo unde nu se așteaptă nimeni. O brazdă mai adîncă de plug sau o fîntînă nouă au scos din măruntaiele pămîntului mărturiile de viață ale vechilor și străvechilor locuitori din plaiurile românești: muzeele și studiile scrise ne-o dovedesc!

La un liceu de băieți din Oradea am găsit cîteva dulapuri, sertare și patru pereți plini cu asemenea crimpeie, unele reîntregite, din lut, de fier, de bronz, din piatră. Un profesor anonim a scotocit pămînturile cu elevii lui și a dat peste vatra străbunicilor. Merită laudă și felicitări. După cum, laude și felicitări merită și tinerii care, din propriul lor îndemn au lucrat asupra-și îngrijirea și păstrarea unor monumente istorice, ar putea și alții, fie vorba între noi să caute și să se îngrijească de asemenea pietre care vorbesc. Nu din alt motiv, ci pur și simplu pentru că sînt ale noastre.

Barutu T. ARGHEZI

C H_4 — simbolul unei mari bogății

(Urmare am pag. I-a)

Surpriză! În loc de săruri de potasiu, o puternică erupție a straturilor gazeifere. Mai bine de un an, gazul metan, arzînd bezmetic, și-a sărbătorit, ca un Nero al zilelor noastre, ieșirea la lumină.

Ce a aflat un oaspete din Argentina...

Nu de mult am însoțit pe scriitorul argentinian Echegaray într-o vizită făcută la Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei. Subiectul discutat: gazul metan. Vedeți dvs., și țara din America de Sud are multe bogății subterane, dar ele se lasă cam greu pînă ies din bîrlogul lor. Oaspetele nostru vroia să știe ce-am făcut noi în această direcție, cum scoatem gazul metan din adîncuri, dîndu-i cele mai diverse folosințe.

Și a aflat multe...

...A aflat, de pildă, că orașul Cluj, deși la numai 50 km depărtare de „patria" gazului metan, nu a avut, pe vremea trecutului regim, gaz metan. Abia în anii noștri, una din primele conducte construite, Cîmpul Mare-Cluj, a dat locuitorilor putința să folosească această sursă de energie.

...A aflat că numai în doi ani (1948—1949) volumul metrajului săpat a întrecut cu cîteva mii de metri tot ce s-a făcut în perioada 1925—1944. În numai doi din anii noștri, mai mult ca în 20, pe vremea burgheziei! Iar la sfîrșitul celui de al doilea cincinal, datorită numeroaselor studii întreprinse de geologi și geofizicieni, în 1960 va fi posibilă realizarea unei producții de 2,6 ori mai mare ca cea obținută în 1955.

...A aflat astfel, oaspetele nostru, că avem, chiar în inima regiunii gazeifere din Transilvania, un institut pentru chimizarea gazului metan (înființat în anii noștri), că am construit stații-pilot, fabrici, noi întreprinderi... Din gaz metan producem amoniac și îngrășăminte azotoase pentru agricultură, negru de fum și acetilenă; am pornit lucrările de construcție a unei puternice unități de clorură de polivinil pe bază de acetilenă din gaz metan.

Planurile de dezvoltare a industriei chimice pe bază de gaz metan prevăd unități puternice de fibre sintetice (tip orlon) și mase plastice, materii intermediare de mare importanță pentru toate ramurile industriei chimice (acid acetic, acetonă, etc) precum și unități noi de îngrășăminte azotoase.

Alchimie modernă

Cine n-a auzit, de pildă de acetilenă? Dar cîți știu, oare, că acetilena descinde tot din gaz metan? Și mai ales, cîți dintre noi știm ce largă, ce nebănuită utilizare poate căpăta acetilena în zilele noastre? O întîlnești, aproape pretutindeni, în lucruri care, aparent, nu au nici-o asemănare, dar care, toate, au o origină comună, — în compoziția maselor plastice (pardoseli în construcții, tuburi și țevi în instalații, talpă sintetică, poșete și material de tapisat, etc.) sau în cauciuc sintetic. Este prezentă și pe ogoare, atunci cînd buruienile cad „plivite" chimic. Și dacă în curînd vei purta o haină din stofă de orlon, mai rezistentă decît una din lînă naturală, nesifonabilă și impermeabilă, totodată, tot acetilenei trebuie să-i mulțumești.

Acetilena este doar un exemplu. Negrul de fum — produs cu o largă întrebuințare în industria cernelurilor, vopselelor, cauciucului, etc. și pe care țara noastră îl produce și-l exportă în mari cantități — ar putea fi alt exemplu și nu din cele mai puțin importante.

Dacă fabrici, fără negru de fum, o anvelopă de automobil vei avea o surpriză neplăcută: rezistă numai 3000 km. Negrul de fum are rolul unui adevărat elixir al vieții: existența anvelopei se prelungește pînă la 100.000 km. Și lista principalelor produse care se obțin din gaz metan — listă destul de lungă, să recunoaștem! — poate fi completată cu amoniac, factor-cheie al industriei îngrășămintelor agricole, acid azotic, rășini de uree (citește: pahare, farfurii și alte obiecte de larg consum!) formaldehidă (citește: bachelită!) etc. etc.

Așa cum am arătat, parte din acestea, țara noastră, cu sprijinul și colaborarea frățească a altor țări socialiste, a început să le producă; dezvoltînd această colaborare, noi sîntem siguri că într-un viitor apropiat vom folosi marile noastre posibilități în și mai bune condiții, în vederea ridicării bunei stări a poporului. În 1957, agricultura țării noastre a folosit 170.000 tone îngrășăminte minerale; la sfîrșitul celui de al doilea cincinal, cantitatea de îngrășăminte va atinge cifra de 500.000 tone. Toate nevoile noastre în această direcție, care se cifrează la 2—2,5 milioane tone, vor putea fi realizate, din fabricație proprie, în anii 1965—1970. Este, de asemenea, semnificativă linia mereu ascendentă pe care o înregistrează exportul de produse chimice. Nu mai departe decît acum doi ani, s-au exportat chimicale în 35 de țări.

Un combustibil ușor de folosit...

Ar fi greșit să credem că gazul metan își găsește, în țara noastră, unica ratiune de a fi numai utilizîndu-l în complicatele procese tehnologice ale chimiei. Gazul metan este totodată și un valoros combustibil, cu ajutorul căruia rezolvăm, în mod agreabil și ieftin în același timp, multe din nevoile noastre.

Stai la gura sobei citind o carte. E iarnă și totuși ce căldură plăcută emană teracota! N-ai folosit, drept combustibil, nici lemne, nici păcură, nici cărbuni, ci — gaz metan.

Gazul metan este prezent în termocentrale (energia electrică este realizată fără transporturi inutile și costisitoare), este prezent în marile uzine (căldura puternică face cu putință reglarea, cu mare precizie, a presiunii și temperaturii cuptoarelor) este prezent în casa noastră, — la încălzitul cuptorului ca și la răcirea frigiderului — și ni-i prieten intim. Și cum să nu-ți fie!

Azi, gazul metan nu este cunoscut încă peste tot; mîine, el își va face simțită prezența pe întreg cuprinsul patriei. Conductele magistrale, în lungime totală de 2000 km, a căror construcție a început, vor purta spre toate colțurile țării acest combustibil ieftin, ușor de întrebuințat, cu un randament mult mai mare decît al celorlalte surse producătoare de energie — lemne, cărbune, petrol.

Pe țevile fabricate la noul laminor din Roman — căci pînă acum importam țevi din străinătate, — gazul metan va ajunge la Arad și Timișoara, la Hunedoara, Reșița, ca și la Satu Mare, la Galați, Iași, ca și la noile fabrici de îngrășăminte chimice și fibre sintetice ce se construiesc în Moldova.

Dintr-un paria al subsolului — o mare bogăție a patriei noastre!

V. NĂMOLARU

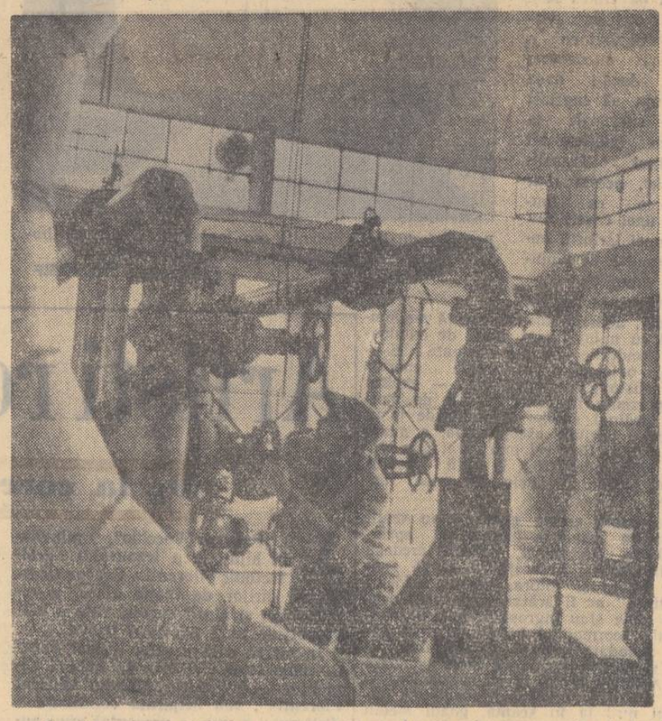

În laboratorul stației experimentale a Institutului Energetic al Academiei R.P.R., tehnicianul Petre Răduț verifică instalația prin care trece gazul metan.

ESPERANTO

Ce este limba esperanto? De unde-și trage originea, care-i sînt caracteristicile, cum se poate învăța? Iată întrebări pe care mulți cititori ai „MAGAZINULUI" le adresează revistei noastre. În dorința de a satisface curiozitatea acestor cititori ne-am adresat tovarășului conf. univ. O. Sacter, președintele „Comitetului de inițiativă pentru Esperanto din R.P.R."

— Am dori, în primul rînd, să ne răspundeți la o întrebare mai generală: **Cînd, unde și de cine a fost inventată limba esperanto?**

— Anul viitor se împlinesc 100 ani de la nașterea doctorului Ludovic L. Zamenhof. El a fost părintele, creatorul limbii esperanto.

— **Unde a trăit dr. Zamenhof?**

— La Bielystock, un mic oraș în Polonia. Practica acolo medicina. O bună parte din tinerețea sa, dr. Zamenhof a sacrificat-o creării limbii noi, pentru că el credea că simpla existență a unei limbi internaționale va duce la rezolvarea conflictelor între popoare. De aceea, limba pe care a creat-o, a numit-o esperanto (cel care speră). — originea cuvîntului este latină. El a luat cuvintele cu cea mai largă circulație din limbile diverselor popoare, a alcătuit un vocabular, un dicționar, o gramatică, materiale pentru citit, iar cînd întreaga lucrare a fost terminată, a trimis-o la diferite edituri pentru publicare. Este cazul să vă spun că a fost considerat nebun. Nici un editor nu a acceptat să-i tipărească lucrarea, pînă cînd socrul lui, piățind unei edituri din Varșovia, a reușit s-o publice în 1887. Lucrarea se numea **„Carte de învățat limba internațională"** și era iscălită cu pseudonimul **„Doktoro Esperanto"**.

— **S-au găsit cumpărători?**

— În primul moment nu prea. Cartea a fost trimisă în dar unor profesori, medici și tuturor celor ce se interesau de ea. Cu timpul a prins și a fost tot mai solicitată. Sub lozinca **„O limbă comună pentru toți și a doua pentru fiecare"**, esperanto a făcut în 70 ani pași imenși. Pînă anul trecut, s-au publicat aproximativ 2.000 manuale în mai mult de 50 limbi naționale. Literatura în esperanto cuprinde traduceri și scrieri originale, romane, nuvele, teatru, lucrări științifice, dizertații, studii. Biblioteca „Asociației Esperantiste Britanice" din Londra posedă peste 30.000 de titluri în esperanto, în întreaga lume apar circa 100 ziare și reviste în această limbă, iar 30 stațiuni de radio au emisiuni regulate în esperanto. Numeroși oameni de știință — în Japonia în special — își publică lucrările în limba esperanto. În China, această limbă se predă în universități, iar în Vietnam se învață în toate liceele ca obiect facultativ. S-ar putea spune, de altfel, că esperanto este o limbă a tineretului. La toate festivalurile mondiale ale tineretului și în special la cel de la Moscova unii participanți au folosit-o în mod curent. În cadrul festivalului de la Moscova a avut loc și o întîlnire a esperantiștilor, la care au participat reprezentanți a 31 de țări.

— **Există și lucrări ale autorilor români traduse în esperanto?**

— Desigur, lucrări ale lui Eminescu, Caragiale, Sadoveanu, care și cu acest prilej au devenit cunoscute poporului chinez.

— **Mă fac din nou purtătorul de cuvînt al cititorilor noștri, rugîndu-vă să ne dați unele amănunte despre mișcarea esperantistă din Romînia.**

— La noi a apărut în 1889 un **„Mic vocabular"** (de esperanto) al lui M. Frollo. Primul curs s-a deschis însă în 1904, la Galați, și tot acolo s-a fondat prima „Societate esperantistă română". Un neobosit animator al mișcării esperantiste la noi în țară a fost dr. G. Robin.

— **Să trecem acum și la probleme, să le zicem, de ordin tehnic. Ce caracteristici are limba? Se poate învăța cu ușurință?**

— Foarte ușor! Într-un timp de cinci ori mai scurt decît ori care altă limbă. Gramatica este extrem de simplă, cu reguli fixe, fără excepții. Fondul principal de cuvinte poate fi însușit în aproximativ 16 lecții de către un elev cu o putere de asimilare obișnuită.

— **Se poate învăța fără profesor?**

— Desigur, din manuale. Pentru moment însă ele s-au epuizat, dar foarte curînd va apare un nou manual. Este vorba de o lucrare care cuprinde dicționar, gramatică, exerciții-lecturi.

— **În ce orașe din țară se țin cursuri de limbă esperanto?**

— În București, Cluj, Oradea, Craiova, Timișoara, Tr. Severin etc.

— **Considerați subiectul epuizat sau mai doriți să comunicați ceva cititorilor noștri?**

— Sînt bucuros că limba internațională a doctorului Zamenhof interesează pe cititorii dvs. Sînt convins că însușirea ei va înlesni în viitor cunoașterea literaturii, artelor și a vieții științifice din orice țară străină.

Alice MIHALCEA

Cronica gastronomului

EPIGRAMĂ: Materia primă și preparația

Dat fiind rostul acestei rubrici, titlul prezentului articol ar putea induce în eroare cititorul, făcîndu-l să creadă că, nemaiavînd ce scrie despre bucătăria românească, am început să mă ocup de cea străină. În adevăr, în bucătăria franceză există un fel de mîncare, preparat din carne de miel și purtînd această denumire ciudată, desigur pentru un aliment. Dar nu despre asta va fi vorba în rîndurile ce urmează. Rețetele franțuzești e normal ca cititorul să le ia direct de la francezi. De aceea, mă grăbesc să informez pe cei ce doresc să afle cum se prepară o epigramă în cratiță, că pot găsi rețeta la pagina 35 din „Larousse gastronomique" sub titlul „Poitrine d'agneau en epigrammes", precum și istoricul acestui „ragout" la pag. 445, sub cuvîntul „epigramme". În articolul de față nu mă voi ocupa decît de epigrama pe hîrtie.

Rubrica aceasta a zgîndărît în mulți cititori coarda epigramatică. Mi-au comunicat produsele inspirației lor, în versuri și proză, unii la redacție, alții la domiciliu. Faptul e îmbucurător. Genul acesta, care și-a atins apogeul în secolul al XVIII-lea, e aproape pretutindeni în dispariție. La noi, mai stăruie încă și cu succes, vădind că voia bună care a caracterizat prin veac firea românului, nu se dezminte.

Intenția majorității autorilor de epigrame care mi s-au adresat, nu era decît să mă ajute, pe această cale, să dau rețete de mîncare cît mai bune, semnalîndu-mi pe un ton glumeț unele erori. Un elementar sentiment de reciprocitate mă obligă să fac la fel, semnalîndu-le, la rîndu-mi, unele erori, numai cu intenția de a-l ajuta să facă versuri cît mai bune:

REȚETA

Din coadă versul ca să sune,
Așează-l bine pe picioare.
Adaugi patru rime bune
Și nu uita să pui și sare.

Așa dar sarea nu-l suficientă? Iaca, nu! Fie ea cît de atică, sarea nu-l decît un condiment. Dozarea ei e un secret de bucătărie literară. Un cuvînt de spirit, rostit în proză, nu-și pierde nimic din valoare. În caz că rima îți repugnă sau prezintă pentru domnia-ta dificultăți insurmontabile, te poți exprima în latinește, prozodia latină dispensîndu-te de ea. Dar dacă îți morțiș să te exprimi într-o limbă vie și numai în patru versuri, e de rigoare ca ele să fie cel puțin corecte.

În conferințele gastronomice pe care le ține la Paris, doctorul Pomiane, gătea, pentru a-și ilustra spusele, cîte un fel de mîncare, în fața publicului. E ceea ce voi face și eu cu cele cinci strofe semnate Baba Rada din Vaslui și cu cele două catrene, semnate Esculapius, pe care le-am primit la redacție. Baba Rada scrie:

Dup-un consult de multe ore
Cu tinerele „moldovenci"
Ați publicat rețeta lungă
De „poale'n brîu și alivenci".

Cred însă că mai trebuia
Pentru-a-mpăca gustul oricui
Să consultați și sfatul practic
Al babei Rada din Vaslui.

Care în loc de „tavă unsă"
Pune-o covată de plăcinte
Pe frunze tinere de hrean
În vatra goală și fierbinte.

Unde le coace fără ceas
Ci doar atît, le ține seama
Ca să le scoată din cuptor
Cînd le e coaja ca arama.

Cine-a mîncat plăcinta babei
Și c-un pahar de turburel
N-are nevoie de rețete
Și sfaturile lui Păstorel.

Și acum cele două catrene:

I.

Dacă ai colesterină
Și durere la ficat,
Fă menuuri pentru dietă
Nu mă ține cu vinat.

II.

Cred că ai greșit adresa
Sau dușmanul te-a-ndemnat
Ca să-ți cumperi cofitolul
Din depozitele M.A.T.

Aplicîndu-le rețeta de mai sus, atît cele cinci strofe, cît și cele două catrene, s-ar putea prezenta în felul următor:

Te-ai sfătuit pe îndelete
Cu tinerele moldovenci,
Ca să ne dai două rețete,
De „poale-n brîu și alivenci".

Citindu-le pe rînd, constat
— Și supărare-n asta nu-l —
Că nu strică să ceri un sfat
Și babei Rada din Vaslui.

În loc de „tavă unsă", baba
Cu foi de hrean, la loc fierbinte
Covată pune! Merge treaba,
Și-atunci să vezi mata plăcinte!

Cum n-are ceas deșteptător
Și nici de mînă, bagă sama
Să nu le scoată din cuptor
Cît nu îi coaja ca arama.

Cel ce-a mîncat așa plăcinte
La un pahar de turburel
Cît o trăi le ține minte
Și-și bate joc de Păstorel.

Catrenele:

I.

Dacă ai colesterină
Și durere la ficat,
Nu mai scoate la lumină
Tot rețete cu vinat.

II.

Eu socot că nu-ți știi rolul,
Sau dușmanul te-a-ndemnat,
Cînd îți cauți chofitolul
La depozitele M.A.T.

Socot că ambii autori vor recunoaște că n-am pus nimic de la mine, mărginindu-mă să reversific strofele lor și să le corijez unele versuri de gîngăvire.

Deci:

Ca versul tău corect să fie,
Tu nu te repezi ca trenul:
Gîndește-ntîi și-n urmă scrie
Și astfel reușești catrenul.

PĂSTOREL

POȘTA Redacției

MIRCEA ANDREESCU Oradea: Vom ține seama de observațiile dvs. În ce privește „maratonul" pe care îi faceți duminicile, ne pare și rău și bine. Bine pentru că apreciați revista, rău pentru că deocamdată nu putem spori tirajul. Rețeta v-o dau ca un vechi fumător și nu ca un medic: voință.

N. AMOR — Batiz: Bine faci că „îndrăznești". Chiar dacă, de această dată, nu-i nici o șansă (versurile sînt tare firave); mai încearcă.

LIVA CRISTOCEA și COCA DINU — Rm. Sărat: Pe cît ne va sta în putință, vom căuta să vă satisfacem dorința.

FRUSINA COSTACHE — Focșani: Temei alese, nimic de reproșat. Toate laudele pentru orientarea pozitivă spre realitățile vieții noastre. Din păcate, poezia trimisă e doar versificarea unui reportaj.

MARCEL WEISSELBERG — Iași: Cred că v-ați pierdut urmînd îndemnul colegilor. Încercarea dvs. de satiră vădește reale posibilități dar, cum știți, posibilitățile trebuie transformate în realitate. Calea? Lucru stăruitor, lectură multă, exigență maximă, mai multă claritate în expunerea ideilor (Ultima recomandare ne-o îngăduim față de principala deficiență a schiței pe care ne-ați trimis-o). Manuscrisele nepublicate nu se restituie.

FLOREA ROMAN — Com. A. Iancu — Gurahonț: Apreciem mult aspirațiile dvs. și bunele sentimente exprimate. Dar poezia cere și un anume fel de exprimare. Și anume, o formă artistică. Or poeziile dvs. sînt lipsite tocmai de această calitate.

ION MIHAI — București: Multă, prea multă vorbă. De aici și-o anumită imprecizie, de aici prolixitate. Lucrați — căci aveți, după părerea noastră, mult de lucrat în această privință. Referirea este, firește, la ceea ce am citit din ultima poștă.

ANDREI I. CIOBANU: Scriitorul Petru Dumitriu a debutat în anul 1946, cînd era încă foarte tînăr cu volumul „Euridice". Au urmat apoi „Bijuterii de familie", „Noptile din iunie", „Drum fără pulbere", „Pasărea furtunii", „Cronica de cîmpie", și „Cronica de familie", pe care le cunoașteți probabil. În momentul de față e director al E.S.P.L.A. Este căsătorit. Adresa nu i-o cunoaștem, dar puteți să vă adresați scriitorului pe adresa: Editura de Stat pentru Literatură și Artă Bd. Ana Ipătescu nr. 11 București.

Interpretul studentului Server din filmul „Dacă nu e una... e alta" este A. Mizrakuliev. În ceea ce privește pe Alla Larionova, nu știm cine este soțul ei, dar probabil că nu este actor.

HERMAN PAUL — Mediaș: Către sfîrșitul anului trecut a apărut cartea lui Ionel Teodoreanu „Masa umbrelor". Greta Garbo este de origină suedeză.

K P U T.... etc. Intre stilul penibil, presărat de trivialități și conținutul de idei, e o concordanță perfectă. N-am putut reține altceva decît „subtilul" pseudonim.

La agențiile de voiaj C. F. R.

din București și principalele orașe din țară

OBȚINEȚI:

Bilete de călătorie în țară și în străinătate
Suplimente pentru vagoane de dormit
Fișhete pentru trenuri cu locuri rezervate
Suplimente pentru trenuri accelerate
Abonamente de orice fel
Bilete pentru călătorii în grupuri
Bilete în circuit — Bilete speciale

PENTRU

a vă asigura confortul în timpul călătoriei, folosiți vagoanele restaurante precum și restaurantele din principalele stații.

Sortimente bogate de preparate culinare, cofetărie și băuturi.

MERIDIANE

DUNĂREA — fluviul păcii şi prieteniei

Pentru prima oară în istorie, acest fluviu a fost cunoscut sub numele de Mateaş-rîu norocos. Mai tîrziu, fenicienii i-au spus Phison, iar grecii Istros. Romanii, pînă la Porţile de Fier l-au denumit Danubius, păstrîndu-se însă vechea denumire de Istros între Porţile de Fier şi Marea Neagră. Astăzi, de la izvor şi pînă la mare, fluviul este cunoscut sub numele de: Donau, Dunaj, Duna, Dunav, Dunărea, Dunai.

Dintre toate fluviile Europei, Dunărea străbate cele mai multe masive muntoase. Adesea, ea este obligată să se strecoare prin defileuri lungi şi înguste, sau să treacă pe lîngă maluri înalte şi stîncoase. Dunărea, scrie Al. Vlahuţă în cartea sa „Rominia pitorească", „a trebuit să spintece munţii, să-şi sape albia în piatră de-a curmezişul Carpaţilor".

Un fluviu al prieteniei popoarelor

Dunărea — izvor al cîntecelor şi legendelor populare, a fost multă vreme un punct de învrăjbire şi de litigii între ţările riverane. Datorită conflictelor semănate între ţările dunărene, volumul transporturilor pe Dunăre, în ajunul celui de-al doilea război mondial, era de zece ori mai mic decît cel de pe Rin. O imensă cantitate de energie se irosea fără nici un folos; pe pămînturile situate de-a lungul Dunării nu exista nici un sistem de irigaţie, deşi anual în mare se vărsau 200 km. cubi de apă.

După al doilea război mondial problemele dunărene au încetat de a mai fi obiect de discordie între ţările pe teritoriul cărora marele fluviu îşi poartă apele. Dintr-un punct al învrăjbirii, Dunărea a devenit un fluviu al prieteniei popoarelor. Între ţările riverane s-a născut un spirit nou de colaborare. În 1948, la Belgrad s-a format, de data aceasta din ţările riverane, Comisia Dunării.

Din cele opt state (R. F. Germană, Austria, R. Cehoslovacă, R.P. Ungară, R.P.F. Iugoslavia, R.P. Română, R.P. Bulgaria şi Uniunea Sovietică) pe care Dunărea le străbate, şase sînt ţări socialiste. Problemele dunărene, ţările socialiste le rezolvă într-o rodnică colaborare.

Construcţiile prieteniei

Pe Dunăre, între Bratislava şi Komarno, se va începe în anul viitor construirea unui întreg complex de instalaţii hidrotehnice — baraje, canale, hidrocentrale — care vor pune capăt bancurilor de nisip de pe această porţiune a fluviului, vor alimenta numeroase oraşe şi sate cu energie electrică, iar pămînturile din apropiere vor fi irigate. Pentru aceste lucrări, Cehoslovacia şi Ungaria au elaborat un interesant proiect. Se prevede, de pildă, ca lîngă Bratislava să se ridice un baraj înalt de 5 m, dar fără ecluze. Datorită barajului, nivelul apei va ajunge pînă la hidrocentrala austriacă Ibbs-Persenbeug. Iar vasele vor trebui să treacă pe o albie nouă, artificială, un canal navigabil cu o lungime de 60 km. care se va construi şi care va străbate marea insulă Zitny. Diferenţa între nivelul Dunării la începutul şi sfîrşitul canalului, va permite de asemenea construirea a două mari hidrocentrale.

Părăsind teritoriul R. Cehoslovace, Dunărea este „obligată" să se strecoare printre stîncile a doi munţi gemeni, Visegrad şi Bakony, (R.P. Ungară). Aici se află ruinele singuratice şi mîndre ale cetăţii Visegradului. Pe aceste maluri ale Dunării s-a desfăşurat întreaga viaţă de stat a Ungariei din Evul Mediu.

Poporul ungar a început în această regiune a Dunării lucrările de pregătire pentru construirea celei mai mari hidrocentrale dunărene din R.P. Ungară. În construirea hidrocentralei de la Visegrad este interesată şi R. Cehoslovacă, deoarece pe o anumită porţiune Dunărea este fluviu de frontieră între cele două ţări. În prezent se duc tratative pentru organizarea colaborării R.P. Ungare şi R. Cehoslovace în construirea hidrocentralei.

Barajul şi hidrocentrala care vor fi construite la Porţile de Fier de către popoarele celor două ţări prietene, R.P. Română şi R.P.F. Iugoslavia, vor schimba radical condiţiile de navigaţie, iar Dunărea inferioară va fi accesibilă vaselor maritime pînă la Belgrad.

După calculele specialiştilor români şi iugoslavi, există posibilitatea ca în acest sector al Dunării să se amenajeze o hidrocentrală de 2.200.000 kW, adică ceva mai mare decît puterea actuală a hidrocentralei de la Kuibîşev, care după cum se ştie este astăzi cea mai mare din lume. Energia electrică produsă la Porţile de Fier va fi de 5 ori mai ieftină decît aceea produsă în prezent de centralele termoelectrice din ţara noastră. Lacul de acumulare se va întinde pe o lungime de 200 km. El va permite dezvoltarea irigaţiei şi pisciculturii în această regiune. Amenajarea complexă a Dunării în sectorul Porţilor de Fier va permite, de asemenea, crearea de noi industrii şi localităţi, sanatorii şi hoteluri turistice.

Podul prieteniei

„Scăpată" de strîmtorile Cazanelor, unde a vuit şi clocotit, Dunărea se potoleşte. Pe o porţiune apreciabilă ea uneşte malurile a altor două ţări prietene, Rominia şi Bulgaria. În 1954, din iniţiativa acestor două popoare, a fost construit „Podul prieteniei". Podul ce leagă Russe de Giurgiu este cel mai mare pod de pe Dunăre, el este, aşa cum a fost denumit, simbolul prieteniei între poporul romîn şi bulgar. La construcţia lui au lucrat în afară de specialiştii romîni şi bulgari şi tehnicieni din Uniunea Sovietică, Cehoslovacia şi Polonia.

Dunărea este veche, dar veşnic tînără, Delta Dunării este tot atît de pitorească ca şi sectorul Porţilor de Fier. Pe o suprafaţă de circa 230.000 ha. se întinde împărăţia stufului care a devenit în zilele noastre baza industriei de celuloză.

În scopul valorificării acestei bogăţii, în 1956, în apropiere de Brăila a început construirea Combinatului de celuloză. Combinatul este un rod al colaborării tehnico-ştiinţifice între patru ţări prietene: R.D. Germană, R.P. Polonă, R. Cehoslovacă şi ţara noastră.

Dunărea, importantă cale navigabilă a păcii

Un alt aspect al transformării complexe a Dunării este şi legătura ei cu alte ape navigabile din Europa, legătura ei cu Marea Baltică şi cu Marea Nordului. O parte din aceste lucrări au şi început, iar altele sînt încă în proiect. Astfel, construirea canalului Rin-Main-Dunăre, va crea posibilitatea de a se lega Marea Neagră cu Marea Nordului. Pe acest traseu sînt prevăzute 57 baraje cu ecluze pentru navigaţie şi centrale hidroelectrice. (50 la sută din aceste lucrări au şi fost terminate).

Prin construirea canalului Dunăre-Elba, distanţa Galaţi-Hamburg se va reduce de la 7.000 km. cît este pe ruta maritimă la 3000 km.

Canalul Dunăre-Oder va urma traseul canalului Dunăre-Elba pînă la Prerov, de unde se îndreaptă spre Oder, unindu-se cu acesta lîngă oraşul polonez Kozli. Pe acest canal distanţa Galaţi-Szezecin se va reduce de la 7500 km. pe ruta maritimă la 2700 km. Recent la Varşovia a şi fost semnat protocolul între experţii Poloniei, Cehoslovaciei şi R.D. Germane în problema canalului Dunăre-Oder.

Dacă privim o hartă a Europei şi urmărim acest complex de lucrări care a început să fie construit sau proiectat vom vedea că Dunărea va deveni cea mai importantă cale navigabilă transeuropeană. Călătorind pe Dunăre în sus şi pe ramificaţiile ei cu celelalte fluvii şi rîuri mai importante din Europa se poate străbate aproape întreaga parte centrală şi apuseană a continentului european. Bratislava, Budapesta, Viena, Galaţi şi alte oraşe, vor deveni porturi la Marea Neagră, Marea Mediterană, Marea Baltică, Marea Nordului şi Oceanul Atlantic. Şi astfel Dunărea va sta în slujba colaborării paşnice dintre popoare.

V. DOCHIA

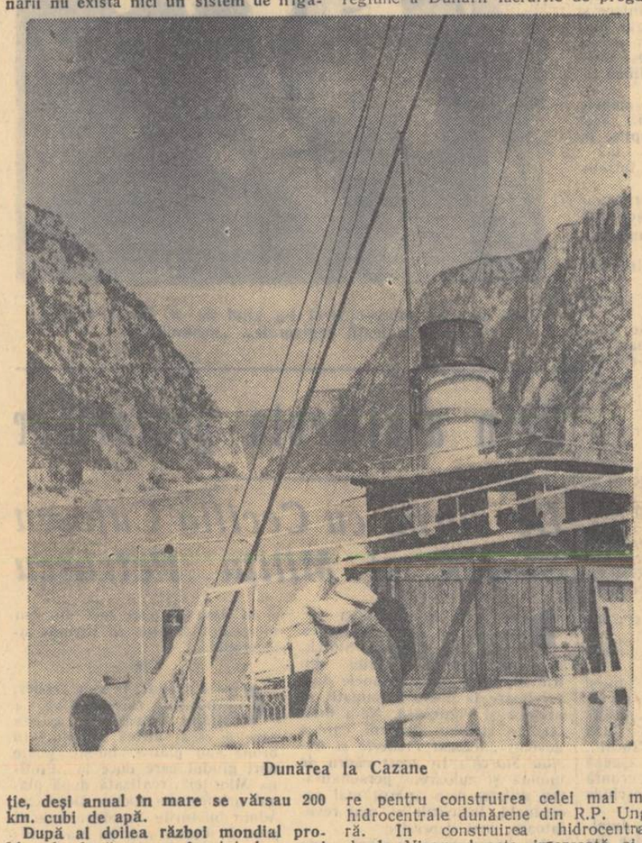

Dunărea la Cazane

UN DRUM PRIN SUDAN

DE LA KARTUM LA OMDURMAN

Pe la mijlocul lui ianuarie, într-o după-amiază, patru turişti, lac de sudoare, străbăteau un drum neobişnuit. Mergeau pe jos de la Kartum — capitala Sudanului — spre Omdurman (vechea capitală a ţării). Distanţa: vreo 15 km.

Dar, veţi putea spune, prin ce e neobişnuit un astfel de drum? Doar sînt atîţia tineri şi chiar virstnici care fac drumuri şi mai lungi fără prea mari eforturi. Totuşi, socotiţi: patru europeni, care nu de mult, în ţara lor, suportaseră frigul, străbăteau 15 km. prin deşert, fără pic de umbră, înfruntînd o căldură de peste 45 grade. Mai adăugaţi şi faptul că cei patru imprudenţi, sau numiţi-i cum vreţi, plecaseră la acest drum fără cască şi în plus îmbrăcaţi cam groscior.

Care era scopul acelei călătorii? Aveau ei o ţintă precisă? Firească. Se îndreptau spre vechile fortificaţii ale Omdurmanului, înconjurate de legendă. Voiau să vadă locurile unde sudanezii înfruntaseră de două ori trupele ale imperialismului englez. Faptele acestea de glorie sînt înscrise cu litere de aur în istoria de eliberare naţională a acestui popor, care şi-a scuturat pentru a doua oară, şi acum definitiv, lanţurile robiei engleze, fiind astăzi un popor liber.

Oboseala nu ne-a fost zadarnică. (Scriu nu ne-a fost zadarnică fiindcă, trebuie să mărturisesc, unul dintre cei patru călători era şi autorul rîndurilor de faţă). Pe malurile Nilului, ne-a fost dat să vedem meterezele, tranşeele, ambrazurile, lăcaşurile de adăpost în care, cîndva, apărătorii au opus o rezistenţă eroică generalului englez Kitchener.

Spre uimirea noastră, nu eram singurii care contemplam aceste locuri. Mai mulţi tineri sudanezi, de vîrste diferite, priveau şi ei cînd spre metereze, cînd spre o sumedenie de feluci, corăbii mici cu pînze, ale căror catarge zvelte împungeau cerul, dar care, văduvite de pînze, stăteau încremenite pe apele Nilului. Nu bătea vîntul.

La ce vor fi gîndind aceşti tineri? ne-am întrebat noi. Nimic mai uşor de aflat. Să-i întrebăm chiar pe ei.

— Domnule — s-a adresat unul dintre noi unui tînăr de vreo 25 de ani...

— Abdel Rehrim El Mataany, se recomandă el zîmbindu-ne. Cu ce vă pot fi de folos?

Ne-am rostit şi noi, pe rînd, numele, apoi i-am explicat ce ne aduse în acele locuri.

Tînărul nostru interlocutor păru vădit măgulit:

— Într-adevăr, ne-a răspuns el, locurile acestea sînt de mare importanţă pentru orice sudanez. Aici dervişi sudanezi, sub conducerea mahdiului Muhamed Ahmed (eroul naţional al poporului sudanez n.a.) au fost victorioşi asupra armatelor engleze care ne cotropeau ţara. Cred că ştiţi şi dvs.: biruinţa a dus la întemeierea unui stat independent, numit statul mahdist, a cărui independenţă a durat vreme de treisprezece ani (1885—1898 n.a.). Capitala statului nostru, liber pe atunci, era oraşul pe care-l vedeţi în dreapta dvs — Omdurman. Cupola uriaşă care se profilează atît de înaltă cinstire, lui Muhamed Ahmed, conducătorul-erou care a înfrînt trupele engleze...

ABDEL REHRIM EL MATAANY Peisaj

Însufleţirea cu care ne vorbea tînărul sudanez, calda sa evocare, învia parcă dinaintea ochilor noştri acele vremi de eroism. Ne amintea istorisirea lui de jertfa miilor de patrioţi sudanezi care, după treisprezece ani de independenţă, în 1898, au avut de înfruntat iarăşi trupele engleze, de astădată pe cele ale generalului Kitchener, venit să răpească libertatea poporului. Au fost lupte de neuitat, fapte de eroism pe care numai un popor care-şi apără pămîntul său scump le poate face. Şi — după cum povestesc bătrînii sudanezi — luptele ar fi fost şi de astădată încununate de succes, dacă englezii n-ar fi utilizat o armă nouă, drăcească, spuneau ei: mitraliera. Cîmpul acelei bătălii, de neuitat sudanezilor, este cunoscut sub numele de Kerresi.

În vreme ce împleteam cele auzite cu cele află dată aflate, priveam în jur monumentele evocatoare. Un bastiment la ţărmul Nilului ne-a atras atenţia. Observînd acest lucru, binevoitorul, dar totodată improvizatul nostru călăuz, ţinu să ne explice degrabă:

— Bastimentul pe care-l vedeţi înţepenit la ţărm este vasul comandant pe care a venit generalul cotropitor Kitchener. El a rămas de atunci. Acuma serveşte drept sediu clubului de navigaţie pe Nilul albastru...

Aşa am aflat, pe scurt, istoria acelor locuri, spre care porniserăm, prin deşert, pe o căldură năprasnică.

Dar tot atunci am aflat ceva: am aflat dragostea cu care sudanezii privesc aceste monumente.

— Noi venim aici — ne-a mărturisit tînărul — să dăruim gînduri de slavă acelora care şi-au vărsat sîngele pentru libertatea Sudanului. Locurile acestea sînt pentru unii dintre noi inspiratoare pentru trecut, cît şi pentru viitor. De exemplu, eu caut subiecte care să mă inspire în redarea sugestivă a o serie de imagini din viaţa şi lupta poporului sudanez.

— Sînteţi scriitor? — l-am întrebat.

— Nu. Sînt student în ultimul an la Institutul de artă din Kartum, ne-a răspuns el, deschizînd totodată un bloc mare de desen, în care erau schiţate vreo cîteva desene lucrate în peniţă, reprezentînd peisaje şi compoziţii, scene de viaţă inspirate din

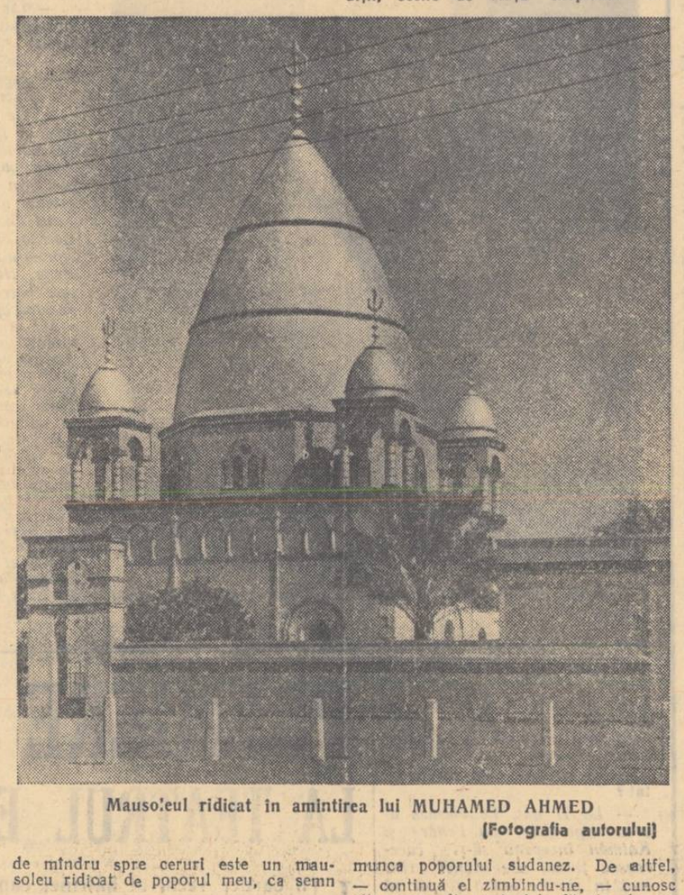

Mausoleul ridicat în amintirea lui MUHAMED AHMED
(Fotografia autorului)

munca poporului sudanez. De altfel, — continuă el zîmbindu-ne, — cunosc cîte ceva din peisajele făcute de un mare pictor al dvs., domnul Grigorescu. Am putut admira la Cairo — din păcate pentru scurt timp — un album în limba engleză tipărit de ţara dvs. despre domnul Grigorescu. Îmi plac foarte mult lucrările sale, în deosebi peisajele care sînt pentru mine deosebit de frumoase şi sugestive...

Era rîndul nostru să ne simţim emoţionaţi şi oarecum luaţi prin surprindere. Dar tînărul sudanez deschise larg blocul de desen:

— Aş vrea să-mi îngăduiţi să vă dăruiesc din desenele mele; să vă amintească de mine şi de prietenia dintre popoarele noastre. Totodată, v-aş ruga, dacă se poate, să-mi trimiteţi un album cu lucrările pictorului Grigorescu. Cine ştie, poate, cîndva, voi reuşi şi eu să fac ceva asemănător...

— Cu dragă inimă, — i-am răspuns noi în cor.

...Nu numai un album al lui Grigorescu ci şi opere literare traduse în limba engleză, opere dragi nouă care să-i amintească despre noi şi ţara noastră s-o facă şi altora cît mai cunoscută, şi printr-o cît mai largă cunoaştere să adîncească prietenia ce s-a legat între poporul nostru şi poporul din ţara de departe, din Sudan.

Mircea RĂDULESCU

ASPECTE MOSCOVITE

(Urmare din pagina 1-a)

de viaţă. La fel, dacă intri într-un magazin, după tirguieli. Fără nici un preambul, necunoscuta de lîngă tine îţi va cere sau îţi va da sfat în legătură cu ceea ce vrea să cumpere sau cu obiectul pe care îl examinezi.

În ajunul sărbătorilor, aceste consultări se desfăşoară pe scară vastă. Cunoaşteţi starea de bună dispoziţie pe care o capeţi atunci cînd te pregăteşti să faci cuiva o surpriză plăcută. Mulţimea pe care, înainte de 7 Noiembrie, de Anul Nou, de 8 Martie, am întîlnit-o forfotind în magazine şi între magazine, reprezintă această stare de spirit repetată la infinit, ca pusă între oglinzi paralele. Dincolo de toate deosebirile — gusturile cumpărătorilor, sexul, vîrsta şi preferinţele (reale sau presupuse) ale destinatarilor cadourilor, valoarea obiectelor etc. — această comună preocupare dă întregului tablou, multicolor şi în continuă mişcare, o atmosferă anume. A cărei cea mai atrăgătoare trăsătură mi se pare a fi un soi de... complicitate între cumpărătorii de cadouri. Care te face ca, din toată inima, să ajuţi unei persoane necunoscute să aleagă darul menit să bucure o persoană şi mai necunoscută. Aşa se face că în momentul de faţă port răspunderea cercelor cu ametist pe care un director (de întreprindere? de şcoală? de minister? n-aş putea spune, dar cineva l-a interpelat, din celălalt capăt al magazinului plin de lume, cu un sonor „salut, directore'!") i-a cumpărat de 8 Martie blondei lui soţii (mi-a explicat că e blondă, durdulie şi nu prea înaltă, ca să aprecieze dacă podoabele i se potrivesc). Tot astfel, port răspunderea poşetei pe care o fetiţă de vreo 12 ani a dăruit-o maică-si, a flaconaşului pe care un băiat cu ochelari şi timid l-a oferit unei fete „căreia nu-i plac parfumurile tari".

Strada, mijloacele de transport în comun, magazinele, sînt excelente locuri de studiu. Nu numai în ceea ce priveşte nivelul de trai al populaţiei, nevoile ei materiale şi spirituale, cum se spune în termeni consacraţi, dar şi în ceea ce priveşte obiceiurile, relaţiile dintre oameni, trăsături de caracter, individuale sau colective. Şi dacă străzi întreţinute exemplar am mai văzut şi aiurea, mijloace de transport în comun confortabile de asemenea (deşi metroul moscovit îşi bate de departe concurenţii, nu numai prin somptuozitatea staţiilor, dar şi prin amenajarea vagoanelor, prin precizia traficului), mari magazine de bună seamă (dar fără afluenţa de clientelă din cele moscovite şi mai cu seamă fără capacitatea de cumpărare a acestei clientele) — asemenea relaţii între oameni n-am mai văzut nicăieri. Nu între oameni care se cunosc şi de aceea se stimează. Ci între necunoscuţi. Bazate pe faptul că, pînă la dovada contrarie, fiecare om este aici socotit demn de respect şi de încredere. Aici, relaţiile între oameni sînt cu adevărat relaţii umane.

Florica ŞELMARU

SĂPTĂMÎNA INTERNAŢIONALĂ

Atenţia opiniei publice este îndreptată în ultimele zile spre Asia, cel mai mare continent şi ca întindere şi ca populaţie şi ca bogăţie. Pînă la război, acest uriaş continent, în care locuieşte jumătate din omenire, era un simplu teritoriu colonial, împărţit între Statele Unite ale Americii, Anglia, Franţa, Olanda şi Portugalia. Astăzi, cu excepţia unei părţi a peninsulei arabice şi a cîtorva insule, popoarele asiatice şi-au dobîndit libertatea (deşi unele din ele sînt doar semiîndependente). Acest fapt nu este pe placul colonialiştilor, care zeci de ani au stors averi considerabile din acest continent, reducînd nivelul de trai al populaţiei băştinaşe la ultima esenţă. Crimele ordinare comise de colonialişti au fost camuflate de aceştia sub faldurile stindardului „misiunii civilizatorie a omului alb". Apologeţi ai colonialismului au prezentat popoarele Asiei, cu o civilizaţie ce întrece cu milenii pe cea a ocupanţilor, ca pe nişte popoare înapoiate, incapabile să se conducă singure.

Alungate de pe majoritatea continentului asiatic, puterile colonialiste s-au fixat într-o serie de baze strategice în jurul acestui continent, de unde fac pregătiri pentru a-şi reocupa poziţiile pierdute. În acest scop, au creat şi pactul S.E.A.T.O. (a cărui sesiune a avut loc zilele trecute la Manulla) care cuprinde cinci ţări neasiatice: S.U.A., Anglia, Franţa, Australia, Noua Zeelandă şi numai trei ţări asiatice (legate puternic, politic şi economic, de carul colonialiştilor) Filipine, Pakistan, Thailanda.

Conferinţa de la Manilla a avut ca scopuri principale: staţionarea de rachete atomice în ţările asiatice ce fac parte din S.E.A.T.O. şi amestecul în treburile interne ale Indoneziei. La cererea ţărilor asiatice s-a discutat şi ajutorul economic ce-l solicită aceste ţări. În legătură cu acest ultim punct, trebuie spus că unul din motivele pentru care Pakistanul, Filipinele şi Thailanda s-au lăsat atrase în S.E.A.T.O. a fost şi speranţa în ajutorul economic. Acum, acestor ţări le pare rău, deoarece ţările neutre primesc chiar din partea Statelor Unite un ajutor economic mai mare decît cele angajate în S.E.A.T.O., ne mai vorbind că ele se bucură de sprijinul larg ce le acordă statele socialiste.

În ceea ce priveşte stocarea de armament atomic — inclusiv rachete — în ţările asiatice din cadrul S.E.A.T.O., ea a întîlnit o asemenea împotrivire încît discuţiile s-au purtat în cel mai mare secret şi în mod oficial s-a dezmînţit faptul că această problemă a figurat pe ordinea de zi. La aceasta au contribuit în mare măsură şi propunerile sovietice cu privire la crearea unei zone denuclearizată în Asia, care, aşa cum declară ziarul francez „Le Monde", nu pot fi ignorate „din cauza interesului pe care îl trezesc în sînul marilor puteri din Asia care nu sînt membre ale pactului S.E.A.T.O., cum ar fi India, China, Japonia".

Indonezia, aşa cum am arătat, a constituit de asemenea, un punct principal pe agenda sesiunii de la Manilla. Iată ce scria ziarul american „Daily Mail" în timpul sesiunii: „Miniştrii de Externe care se află acum la Manilla în cadrul conferinţei Consiliului S.E.A.T.O., vor discuta cu o primă urgenţă problema indoneziană... Ea trebuie să urmărească în permanenţă situaţia şi să fie gata să ia măsurile necesare. Occidentul nu trebuie să piardă Asia de sud-est cu aceeaşi uşurinţă cu care a început să piardă Orientul Mijlociu".

Că discutarea situaţiei interne a unei ţări de către alte ţări (şi mai mult decît discutarea, ajutorul pe care aceştia îl dau rebelilor din Sumatra) este o imixtiune grosolană, condamnată de Charta O.N.U., acest lucru contează mai puţin pentru colonialişti, din moment ce ei urmăresc ocuparea şi transformarea Indoneziei într-o verigă a planurilor lor îndreptate împotriva continentului asiatic. N-a scris acum cîteva zile revista americană „Time" că „din lanţul insulelor care înconjoară în semicerc marele continent asiatic — Japonia, Okinawa, Formoza (Taiwan n.n.), Filipinele şi Indonezia — numai Indonezia nu este angajată faţă de occident"? Oare nu arată acest citat destul de limpede ce urmăreşte „occidentul" în Indonezia şi cine e autorul „rebeliunii" din Sumatra? Dar încercările lor nu au mari şanse de succes. Au mai încercat colonialiştii şi uneltele lor să dezmembreze Indonezia şi în 1950, creînd aşa zisa „Republică a Molucelor de sud", încercare demascată şi lichidată de către guvernul central indonezian. Nu-i prevedem guvernului din Sumatra centrală o altă soartă.

Astăzi, popoarele Asiei au învăţat cum să lupte împotriva foştilor lor stăpîni pentru a-şi păstra independenţa cu greu dobîndită. Şi în lupta lor ele nu sînt singure. Un sprijin serios, moral şi material, îl capătă ele de la ţările socialiste. Se întăresc continuu legăturile de prietenie între ţările socialiste şi ţările Asiei. Vizita pe care tovarăşul Chivu Stoica, primul-ministru al ţării noastre, însoţit de tovarăşii Emil Bodnăraş şi Avram Bunaciu, o face în ţările Asiei, reprezintă o importantă contribuţie la strîngerea legăturilor politice, economice şi culturale între R. P. Română şi ţările Asiei. Acest lucru este important, atît pentru noi, cît şi pentru aceste ţări. Un exemplu concludent în această privinţă ni-l furnizează revista „Timpuri Noi" în legătură cu India. În 1953 a fost încheiat un contract cu compania „Standard Vacuum", pentru lucrări de prospecţiuni într-un perimetru petrolifer din statul Bengalul de vest. În decurs de patru ani compania n-a montat nici o sondă. Forarea puţurilor a început în Bengalul de vest numai după ce inginerii romîni au pus în funcţiune prima sondă, în nord-vestul Indiei — în statul Pundjab.

Gh. IOSUB

DE PRETUTINDENI

LA VERONA, în Italia, a fost construită o casă neobişnuită: pe acoperişul plat al primului etaj au fost instalate şine, pe care poate circula etajul superior, ca pe roate. În acest fel etajul superior se poate roti după soare, astfel încît locatarii vor avea mereu soare în cameră.

●

METROPOLITANUL din Moscova transportă zilnic 2.500.000 de călători. În cei 22 de ani de cînd funcţionează, acest tren subteran a transportat 12 miliarde de persoane, de cinci ori mai mult decît întreaga populaţie a globului pămîntesc.

●

AVIONUL cehoslovac „Super Aero" este denumit şi „taxiul aerian". Avionul poate parcurge fără escală 1600 km., are o viteză de 240 km. pe oră şi poate ateriza într-o luncă, într-o curte, pe o stradă etc.

●

AFARA-I GER, este doar iarnă, renumita iarnă rusească. Însă micuţii de la casa de copii din raionul Dzerjinski

(Moscova) bine înfofoliţi, aşa precum se vede din fotografie, îşi fac în fiecare zi, sub cerul liber, somnul de după masă.

●

IN ULTIMUL timp s-a semnalat în Anglia o adevărată invazie de păsări, care se înmulţesc cu o repeziciune extraordinară fără ca ornitologii englezi să poată da vreo explicaţie. Este vorba în mod special de pitulicile, cintezoii şi piţigoii.

●

IN S.U.A. s-a pus la punct un aparat automat de filmat. Operatorul nu trebuie să se mai îngrijească de expunere, pentru că celula fotoelectrică dirijează singură diafragma şi lasă să pătrundă în cameră exact atîta lumină cît este necesar.

●

UN CONGRES original a avut loc recent în S.U.A. Este vorba de congresul colecţionarilor de cutii de chibrituri. Se pare că d. Charles Higgs din Chicago posedă cea mai bogată colecţie de acest fel din lume, mai bogată decît a celorlalţi colecţionari, al căror număr în S.U.A. este apreciat la 1 milion. Fiecare cu... colecţia lui.

●

O PROFESIUNE mai mult decît curioasă este aceea a lui Juan Bonamangele, dintr-un port din America de sud. Nasul său este atît de fin încît el determină cu ajutorul mirosului dacă peştele este sau nu proaspăt. Într-o zi de lucru pe sub nasul lui trec aproximativ 20.000 de peşti.

●

FABRICA de creioane „Koh-i-noor" din Ceske Budejovice (R. Cehoslovacă) este una din cele mai cunoscute din lume. Ea produce peste 2.000 tipuri de creioane, pe care le exportă în 76 de ţări. De curînd fabrica şi-a sărbătorit cea de-a 50-a aniversare.

●

IN APROPIEREA templului din Heliopolis, la sud-est de Cairo, au fost descoperiţi recent într-un mormînt datînd din epoca celei de-a 20-a dinastii, doi struţi mumificaţi.

●

O INTREPRINDERE din Norvegia a produs din cartof un aliment nou şi ieftin. Noul produs, denumit „potaris", poate fi stocat timp îndelungat, fiind pus în vînzare sub formă de praf sau mici cocoloaşe. Noul produs poate fi folosit ca materie primă în industria cofeturilor şi ca garnitură la mîncărurile din peşte sau carne.

●

DOI INGINERI din Hanovra (R.F.G.) au construit un aparat de radio liliput. Înzestrat cu transistorii şi alimentat cu

baterii minuscule, aparatul permite o bună audiţie, cu condiţia să fie ţinut la ureche.

O.C.L. Produse Industriale 1 Mai — 23 August

Primeşte în consignaţie

la unitatea din

Calea Moşilor, 370

Textile, confecţii, încălţăminte, porcelanuri, covoare, tablouri etc.

Trimitem preţuitori şi la domiciliu

Telefonaţi la: 1.67.57

Mobilă în consignaţie — cumpărări şi vînzări, la unitatea *din Calea Moşilor 356*

ECOURI

Cinematografice

● REGIZORII Gh. Nagy și Aurel Micheles — regizorii filmului românesc Două loturi — vor realiza, împreună cu operatorul I. Horvath, adaptarea pentru ecran a piesei lui Caragiale „D'ale carnavalului".

● SERGHEI GHERASIMOV termină la studioul Gorki filmările ultimei serii a Donului liniștit, după binecunoscutul roman al lui Mihail Solohov.

● APARATUL UNIVERSAL — așa se intitulează un nou film de desen animat, în curs de realizare. Regizorul filmului și autorul scenariului este Liviu Ghigorț.

● FAMILIA GHERAKOV este titlul noului film bulgăresc realizat de regizorul Christo Santov, după nuvela cu același nume a scriitorului clasic bulgar Elin Pelin. In rolurile principale ale acestui film, care înfățișează viața și moravurile unui sat bulgăresc la sfîrșitul sec. 19, apar actorii: Gh. Stamatov, Ivan Dimov, M. Sopova.

● DESENATORUL Pascal Rădulescu este scenaristul și regizorul unui alt film de desen animat românesc, intrat de curînd în producție. Titlul filmului, care povestește aventurile unui cățel ce descoperă un hoț, este Bidon I.

● O COPRODUCȚIE R.D.G.—R. P. Bulgaria a fost de curînd perfectată. Rolul principal îl va juca artista israeliană Haya Hararit. Titlul filmului: „Stele".

● O TREIME din sălile de cinematograf ale Italiei aparțin și sînt exploatate de instituții clericale. In provinciile din nordul Italiei (Piemont, Lombardia și Veneția) proporția cinematografelor deținute de organele clericale față de cele particulare e și mai mare: 3000 față de 1745.

● CEA DE A XI-A ediție a Festivalului internațional al filmului de la Karlovy-Vary va avea loc în acest an între 12 și 25 iunie.

● LA CINEMATOGRAFUL „Curzon" din Londra a fost prezentat interesantul film „Misterul Picasso", în regia lui Henry-George Clouzot, cu ilustrații muzicale de George Auric. Filmul înfățișează pe pictorul cu renume mondial creînd operele sale. Picasso face în fața spectatorilor cîncispre-zece tablouri diverse — desene și picturi în tempera și ulei. Acestea din urmă, din cauza proporțiilor lor, sînt prezentate în cinemascop.

● REGIZORUL chinez Tziun Tzi-fin lucrează la filmul „Dragoste", după nuvela cu același titlu. Filmul povestește dragostea curată a doi tineri din China nouă. Autorul nuvelei este și autorul scenariului.

● SCRIITORUL francez Camus, laureat al premiului Nobel pe 1957, a scris un scenariu: „Negrul Orfeu", după legenda clasică a lui Orfeu. Orfeu cel din scenariu e de profesiune... vatman de tramvai iar Eurydice o ciobăniță. Filmul va fi turnat în Brazilia.

● LA SFÎRȘITUL lunii martie, pe ecranele din Cehoslovacia va fi prezentat filmul de desen animat „Creația lumii". E un film de lung metraj realizat de E. Hofman, împreună cu binecunoscutul caricaturist francez Jean Effel. Comentariile aparțin caricaturistului A. Hoffmeister și sînt prezentate de J. Werich, pe muzica lui J. Rychlik, interpretată de orchestra de jaz Karel Vlach.

● AU FOST anunțate noi amănunte privind concursul de film care va avea loc în cadrul Expoziției mondiale de la Bruxelles.

La concurs vor lua parte 45 de țări, juriul va acorda premii la un număr de 12 lucrări cinematografice. Fiecare din cei 50 de membri ai juriului va prezenta o listă cuprinzînd 30 de filme care, după părerea sa, au fost cele mai bune de la invenția cinematografiei și pînă în zilele noastre. 12 pelicule al căror titlu figurează cel mai des, în liste, vor fi prezentate unui nou juriu, care va stabili ordinea clasificării. Despre fiecare din aceste 12 filme se va întocmi o monografie ilustrată. Filmul clasificat pe primul loc va fi distins cu medalia de aur, celelalte 11 cu medalii de argint.

● IN CURSUL acestui an cinematografia sovietică va produce 300 de filme pentru popularizarea științei. Ele vor prezenta cercetările științifice efectuate cu ajutorul sateliților artificiali ai pămîntului, tehnica rachetelor, folosirea energiei atomice în scopuri pașnice și alte teme științifice.

● IN R. CEHOSLOVACA funcționează în prezent 3500 cinematografe, cu 1000 mai multe decît acum zece ani. Ele dau anual 300.000 de reprezentații, la care asistă 30 milioane de spectatori.

Teatrale

● PRIMUL ansamblu teatral de profesioniști din capitala Indiei și-a făcut debutul la Delhi cu piesa „Sakuntala" de Klidas. In programul viitor al ansamblului vor figura și piese din repertoriul clasic european.

● „REVIZORUL" de Gogol este marele succes al scenei vieneze din actuala stagiune. Regizorul Peter Scharov a folosit pentru realizarea spectacolului, notele de regie ale lui Stanislavski, precum și acelea ale regizorilor moscoviți.

● PE SCENA Teatrului Național din Belgrad se joacă, cu mult succes, tragedia lui Shakespeare „Iuliu Caesar", într-o regie nouă, semnată de Rasa Plaovici.

● INAINTE de eliberare, teatrul era ca și inexistent în Albania. Acum în această țară sînt nouă teatre de proză, muzicale și de păpuși — deservite de aproximativ 380 de artiști. De curînd, pe scena Teatrului Național din Tirana a fost prezentată drama lui Schiller „Intrigă și iubire" în regia tînărului regizor Mihai Luarasi, care de curînd și-a terminat studiile la Budapesta. A fost prima piesă clasică pusă în scenă în Albania de un regizor albanez.

● LA TEATRUL „Romen" din Moscova, singurul teatru de țigani din lume, va fi prezentată în curînd o adaptare pentru scenă a romanului „Țiganii", de scriitorul Karel Hynek Macha, despre viața țiganilor din secolul trecut.

● LA TEATRUL „Petőfi" din Budapesta a avut loc de curînd premiera piesei **Pățaniile soldatului Swejk**, inspirată din romanul cu același nume. Regizorul spectacolului este Pándi Lajos. In rolul principal apare popularul comic maghiar Peti Sándor.

● CIUDATA LAMPA DE LOTUS este o piesă chinezească ce se reprezintă de aproape o mie de ani. Rolul principal este acum interpretat cel mai adesea de Mei Lan-fang, unul dintre actorii cei mai vestiți ai Chinei populare.

Muzicale

● IN PALATUL artiștilor din orașul italian Cremona se va deschide în curînd „Muzeul Stradivarius". Aici vor fi expuse viorile construite între anii 1515—1520, de renumitul meșter Amati.

● WILLIAM SHAKESPEARE și Franz Schubert figurează ca autori ai operei „Insula minune" ce se joacă pe scena operei din Stuttgart. E vorba de o nouă versiune a operei „Alfonzo și Estrolla" a lui Schubert, al cărei text a fost scris după comedia lui Shakespeare „Furtuna". Libretistul german Kurt Homolka a eliminat din libretul vechi al operei tot ce fusese adăugat textului shakespearian, restabilindu-l în forma sa originală.

● FESTIVALUL muzical de la Salzburg va avea anul acesta un caracter internațional. El va fi deschis cu opera „Don Carlos" de Verdi, urmată de „Così fan tutte", de Mozart, ambele interpretate de artiști italieni. Acompaniamentul de orchestră va fi asigurat de Filarmonica din Viena și de orchestra olandeză Concertgebouw. In cadrul festivalului va fi prezentată și opera americană „Vanessa", de Samuel Barber.

● „NOUL ODYSSEU" e titlul unui balet prezentat recent în premieră, cu mult succes, pe scena operei de stat — „Staatsoper" — din Berlin. Muzica aparține compozitorului Victor Bruns, iar coregrafia e semnată de Lilo Gruber. Baletul prezintă vechea poveste a legendarului Odysseu într-o versiune modernă: un soldat german se întoarce acasă după îndelungate rătăciri și o găsește pe Penelopa, soția lui, care l-a așteptat cu credință. Regăsindu-se, cei doi pornesc în căutarea unei vieți noi.

● FURTUNA LA TROPICE este titlul noului balet scris de compozitorul sovietic Kara Karaev, prezentat de Teatrul de operă și balet din Leningrad. Libretul baletului a fost inspirat din romanul scriitorului sud-african P. Abrahams și povestește dragostea dintre un mulatru și o fată albă.

OPERETA MAGHIARĂ LA BUCUREȘTI

A trebuit, literalmente, să escaladăm un zid de geamantane pentru ca să pătrundem pînă la ascensorul hotelului Ambasador. In hol erau cîteva sute de geamantane. Faceți și dvs. socoteala: ansamblul Teatrului de Operetă din Budapesta e compus din 140 de persoane și e de la sine înțeles că actorii, dar mai ales actrițele, nu pleacă în turneu cu un singur geamantan...

Ajunși la etajul 10, am bătut la ușa apartamentului care o găzduiește pe artista emerită HONTHY HANNA, laureată a premiului Kossuth. Binecunoscuta decană a teatrului maghiar de operetă ne-a primit zîmbind, gata să ne răspundă la prima și clasica întrebare.

— Debutul dumneavoastră?

— *Aveam zece ani cînd mi-am început studiile de balet. Voiam să devin balerină și se pare că aveam aptitudini, pentru că după primul an de lecții am și fost angajată în corpul de balet al operei.*

Apoi, cu cochetărie specific feminină, a adăugat: — *Cei 50 de ani în slujba scenei îi număr de atunci.*

— Și ați renunțat la balet?

— *Da. Gleznele mele nu erau destul de rezistente să mă poarte „pe vîrfuri" pînă la rolurile de primă balerină. In schimb, aveam o voce despre care se spunea că „e făcută" pentru operetă.*

— In operetă cînd ați debutat?

— *La 17 ani. Pe vremea aceea operetele lui Lehár și Kálmán începeau să-și cucerească faima. De atunci cînt mai în fiecare seară și pot să afirm că am interpretat roluri în aproape toate operetele din repertoriul teatrului unguresc de acest gen.*

— Ce fel de roluri?

— *Am început, firește, ca subretă, dar curînd m-am familiarizat și cu roluri de primadonă. Mi-amintesc cît de măgulită am fost cînd ziarele scriau că e păcat că nu pot interpreta în același spectacol și rolul de subretă și pe cel de primadonă.*

— Ați cucerit deci publicul foarte rapid.

— *Budapesta mi-a reținut numele după rolurile din „Phiphi" și Nebántsvirág. Să știți însă că n-am abuzat niciodată de popularitatea pe care mi-am cîștigat-o. Am păsit totdeauna în fața publicului cu un sentiment de pietate. Trebuie să vă mărturisesc ceva ce nu știu spectatorii obișnuiți să mă vadă la lumina rampei.*

— Anume?

— *De fiecare dată cînd ies pe scenă simt o emoție, soră bună cu cea de pe vremea debutului. Știu că de fiecare dată trebuie să cîștig o nouă bătălie, să cuceresc publicul, mereu altul, în fiecare seară.*

— Ați jucat desigur pe multe scene?

— *Da și nu numai pe ale teatrelor de operetă. Pot să afirm că nu există teatru din Budapesta pe a cărui scenă să nu fi apărut, începînd cu opera*

— Vă referiți la teatrele muzicale, desigur.

— *Nu. Am interpretat, nu arareori, roluri și în alte piese decît muzicale. Dar operetei i-am rămas totdeauna credincioasă.*

Honthy Hanna în rolul Ceciliei din opereta „Silvia"

— Nici ea nu v-a trădat...

— *Ea mi-a dat posibilitatea să culeg aplauze la sute și sute de spectacole. De pildă rolul Silviei, pe care l-am jucat prima oară în provincie, în anii 1917—18 l-am interpretat de vreo 150 de ori. Pe Hanna Glavari, din „Văduva veselă", de vreo 100 de ori, numai între anii 1945—46.*

— Iar pe Cecilia, pe care o prezentați și publicului românesc?

— *De 600 de ori.*

— Inseamnă că e un rol care vă place.

— *De vreme ce a fost creat special pentru mine... Dar nu de Kálmán. Noi jucăm o versiune puțin modificată a „Silviei", în care rolul Ceciliei — înainte un rol episodic — a devenit un rol central al operetei. Cecilia cîntă de pildă și binecunoscuta melodie „Hajmási Péter, Hajmási Pál", una din cele mai populare melodii ale acestei operete a lui Kálmán.*

Aici a trebuit să întrerupem discuția cu Honthy Hanna. Nu puteam s-o reținem mai mult. O luasem prin surprindere, de abia sosită de la gară și după un drum atît de lung avea dreptul la odihnă.

De atunci am mai revăzut-o. Pe scenă însă. Și cînd ropotele de aplauze au răsunat în sală, ne-am reamintit de ceea ce ne spunea în loc de rămas bun, în camera de hotel.

— *Sper că atunci cînd voi apare în fața publicului din Rominia, el va înțelege din jocul și cîntecul meu toată dragostea și stima ce i-o port.*

A. STANCIU

Un teatru neobișnuit

Incă din copilărie, Evghenia Nikolaevna Minasova visa să devină artistă. Adesea urmărea, cu respirația întretăiată, jocul mamei, sale pe scena unui teatru din Moscova. Intr-o bună zi, aripile visurilor i-au fost însă frînte: din cauza unei boli grele, a rămas surdă. Totul părea pierdut. Dar iată că la Moscova ia ființă un teatru neobișnuit: teatrul surdo-muților. Printre primii artiști care fac parte din colectivul teatral se numără și Ev. Ghenia Nikolaevna.

De atunci au trecut mai bine de treizeci de ani. In acest răstimp, colectivul teatrului a prezentat — cu succes — numeroase piese din repertoriul clasic și modern. Spectatorii — și lucrul ar părea de necrezut — au înțeles de fiecare dată ceea ce se petrecea pe scenă. Explicația trebuie căutată în jocul expresiv al artiștilor. Teatrul surdo-muților este în primul rînd un teatru al mimicii și al gesturilor. Un regizor de cinema german, care a asistat plin de uimire la una din reprezentații, a exclamat:

— N-avem decît de învățat de la artiștii surdo-muți.

Interesant este faptul că în cadrul teatrului a luat ființă și un cor. Cîntecele sînt mimate, reușindu-se în felul acesta să se transmită spectatorilor ritmul și, în parte, chiar conținutul. Pe scena aceluiași teatru, nu de puține ori dansatorii de la Casa de cultură a surdo-muților au reușit să smulgă aplauze furtunoase pentru virtuozitatea lor.

PREMIERE ȘI PROIECTE LA TEATRUL EVREIESC DE STAT

Un cartier vechi al bătrînei capitale. Cu străzi înguste, pietruite cu piatră de rîu, cu case vechi patinate de anii ce au trecut, cu grădini mari, pline de foșnet, vara. In acest cartier bătrîn, se înalță un teatru nou, mai bine zis reînnoit. Reînnoită e clădirea, atmosfera în care se lucrează, oamenii.

Intr-adevăr, deși primele pîlpîiri ale teatrului evreiesc din Romînia sînt consemnate încă din august 1876 în „Curierul de Iassy" de un spectator ilustru, Mihail Eminescu, abia în acest ultim deceniu, primind un viguros sprijin din partea statului, teatrul evreiesc s-a transformat într-un veritabil lăcaș de cultură, în care spectatorii au putința, seară de seară, să cunoască îndeaproape opere ale unor scriitori clasici și moderni ai literaturii evreiești și universale. Recent, la Teatrul Evreiesc de Stat a avut loc o nouă premieră: „Mirale Efros" de Iacob Gordin.

Alegerea acestei piese nu s-a făcut, desigur, întîmplător, căci Iacob Gordin este socotit drept „reformatorul teatrului evreiesc".

Dintre cele 40 de piese ale lui Iacob Gordin, cele mai importante și care nu lipsesc din repertoriul teatrelor evreiești din lumea întreagă, sînt: „Sonata Kreutzer", „Necunoscutul", „Dumnezeu, omul și diavolul" și „Mirale Efros".

Mirale este o femeie curajoasă, întreprinzătoare, inteligentă, care din experiența vieții, pricepe că „cea mai mare nenorocire a oamenilor este că fiecare vrea să se izoleze"; ea înțelege că „oamenii trebuie să trăiască împreună".

— Acest nou spectacol al teatrului nostru a luat ființă cu colaborarea unor artiști ai teatrului evreiesc de stat din Iași, ne spune amabil secretarul literar al teatrului. Și anume: **Regia aparține lui Iso Shapira (asistat de Dora Popescu), decorurile și costumele sînt semnate de Isiu Schärf, autorul muzicii de scenă este Bernard Segal, iar coregrafia aparține lui Nuți Grunea. Cît privește distribuția, ea numără pe cei mai valoroși interpreți ai colectivului nostru.**

— Cum l-a primit publicul?

— Cu multă căldură. Și nu numai de evrei, sau de cunoscători ai limbii idiș. La acest spectacol — ca și la altele dealtfel — vin la noi oameni din toate părțile, căci, așa cum o arată și afișul, spectacolul poate fi ascultat la cască și în limba română.

— Pentru că ne-ați vorbit de celelalte spectacole v-aș ruga să ne spuneți ce piesă — dintre cele înscrise în repertoriu înregistrează cel mai mare succes?

— Fără doar și poate, „Jurnalul Annei Frank".

Răspunsul nu mă miră. Jurnalul acelei fetițe palide, în vîrstă de numai 13 ani, face acum ocolul lumii.

— Iertați-ne o întrebare indiscretă: la ce lucrați în prezent?

— Pregătim un recital de dans, lied și vers clasic și contemporan. Versurile care figurează în program au fost scrise, unele acum 1000 de ani și altele acum... o lună. In ce privește liedurile, ele aparțin unor compozitori de renume mondial: Darius Milhaud și Ravel și constituie de fapt prelucrarea unor cîntece populare evreiești. Cît privește dansurile, ele se vor executa pe muzica unor compozitori români cunoscuți: D. Mangoianu și... Nina Cassian. Tot în cadrul acestui recital vom prezenta două scenete ale lui Berthold Brecht: „Denunțătorul" și „Femeia evreică" scenete ce fac parte din ciclul „Teroarea și mizeria celui de-al treilea Reich". Regizorul spectacolului este Franz Auerbach. Premiera sperăm să aibă loc la sfîrșitul lunii martie.

— Alte proiecte?

— In jurul datei de 6 aprilie vom întreprinde două turnee: unul, la care participă aproape tot ansamblul, va colinda 35 de orașe ale țării cu piesele „Un vis goldfadenian" și „Raiul pe pămînt". O altă formație, mai mică, va colinda 35 de... orășele cu spectacolul „Un cîntec și-o glumă".

Abia s-a stins vuietul aplauzelor din seara premierei și iată că alte emoții înfloresc în inimile oamenilor, alte emoții și alte nădejdi, legate de noi premiere. Le așteptăm cu nerăbdare.

Silvia KERIM

Scenă din piesa „MIRALE EFROS"

Németh Márika, interpreta rolului Silviei, la sosirea în gara „Băneasa". Foto: NICU VASILE

FILMUL B—2
LA PRIMUL TUR DE MANIVELA

Cum arată oare un film atunci cînd încă nu există? Intrebarea — oricît de paradoxală ar părea — mi-a fost sugerată de intrarea modestă a platoului Tomis din strada Călărași nr. 11. Aici, spre deosebire de Buftea, nu poți vedea nici case construite pe de-a întregul, nici interioare luxoase, nici vreun peisaj de țară. Nimic din ceea ce face farmecul platoului uriaș, trezind uimirea vizitatorului inoportun, nu se petrece în dosul acestor uși capitonate. Și totuși, pentru ce scrie deasupra lor: „LINIȘTE"?

Intr-o clipă de neatenție am pătruns mînat de curiozitate. O sală goală, cîteva bănci, o masă și... o tînără drăguță care se plîngea lui Marcel Anghelescu:

— Mîrciulică a căzut la zoologie și istorie.

— Păi nici nu se putea altfel, cu o asemenea lucrare...

— Domnule profesor — insista duduia apropiindu-se de el cu zîmbetul cel mai seducător din lume — n-ați vrea să veniți la mine la un ceai?

Autoarea invitației mi se părea cunoscută: o văzusem, desigur, undeva. Firește, nu la un ceai. Dar unde o văzusem? Am așteptat să termine repetiția și m-am recomandat.

— Elena Vasile — mi-a răspuns.

— Așadar, ți-ai îndeplinit dorința: faci film!

— De la revista dvs. a pornit totul — a continuat volubila interlocutoare, care de astădată nu mai purta nici cozile și nici iia de la... Agrigento. După ce a apărut fotografia mea în „MAGAZIN", am primit telefoane, scrisori și... o invitație de la Cinematografie să fac probă pentru filmul „B.2".

— Și cum merge?

— Deocamdată bine. Aici, rolul meu este de... mătușă. Am un nepot pe care vreau să-l salvez cu orice preț de repetenție. După cum ai văzut... cu orice preț. Mîine însă plec în turneu.

— Renunți la film?

— Nu. Incerc să le-mpac pe-amîndouă. Ansamblul nostru va prezenta programul de cîntece și dansuri cu care a cîștigat marele premiu în Italia, în cîteva orașe din Ardeal. In acest timp probabil că vor începe filmările cu alte secvențe.

I-am urat succes în ambele ocupații și am intrat în... secvența 44, adică la percepție, în biroul șefului.

— Dumneavoastră? întrebă șeful.

— Am două bivolițe — răspunse Marcel Anghelescu exact cînd îmi închipuiam că Ion Manu m-a întrebat pe mine.

— Să vă trăiască! exclamă el satisfăcut.

— Din nenorocire le am numai în registre. In realitate...

— Domnule, registrele mele sînt realitatea cea mai reală.

— Poate... Totuși eu n-am bivolițe!

— Trist, domnule, trist.

. . . . . .

— Eu am venit să reclam. N-am animale!!! N-am! Am avut o măsea. Am stat la spital, v-am adus o dovadă. De acolo se trage totul.

— De la spital? se miră șeful.

— Desigur. Taxa de spitalizare. Asta s-a aranjat, dar bivolițele... E ridicol, domnule... îmi vine să rîd. Eu și bivolițele...

— Rîzi domnule! Rîzi dacă zici că-ți vine.

Asta nu mai era în text: intervenise regizorul Boroș, nemulțumit că întrerupsese rolul.

Urmează pauză. Boroș nu-și mai invită interpretul la ris:

— Vii la repetiție după masă?

— Dimineață repetiție, după masă repetiție, seara spectacol...

Marcel Anghelescu își așează capul pe masă, mîmînd o cruntă oboseală. După o clipă deschide ochii și-mi zîmbește.

— Mi se pare că eroul dumitale e rudă bună cu Lakatoș din filmul „O mică întîmplare" — îi zic.

— Deloc.

— Nu-i vorba tot de o încurcătură birocratică?

— Este, dar pe cînd Lakatoș își află dreptatea, profesorul de istorie Andrei Mureșanu, ajunge la balamuc. „Mica întîmplare" era o satiră de moravuri contemporane pe cînd „B. 2" este o tragi-comedie, a cărei acțiune se petrece în anul 1930.

— Dar... bivolițele există?

— Sigur că există.

— La dumneata în ogradă?

— La mine nu. Eu sînt Andrei Mureșanu de pe strada Vasile Alecsandri 32, iar posesorul (îl joacă Giugaru) se cheamă Vasile Alexandru, de pe strada Andrei Mureșanu 32. De aici pornește totul...

Pentru Elena Vasile „totul" pornise de la „Magazin". Pentru Marcel Anghelescu (alias Andrei Mureșanu) de la quiproquo. Dar pentru Ion Manu?

— De la regizor dom'le! îmi zice ușurat după ce termină repetiția.

— Cum adică?

— Uite cum:

Boroș, simpatia mea,
E un om! Știe ce vrea!
Vrea din Manu-a fabrica
Mascalțon de Cinema.
Fie! Fie voia sa!
Cinemaua-i altceva.
Nu-i ca teatrul, păcătos;
„Cinema"-i erou... pe dos.
Să salut în teatru, știu:
Că duc mîna la chipiu,
Dar în filme saluți, măi,
Cu minuța la călcîi.

Și atunci, încîntat,

Strigă Boroș: „minunat"!

Autorul atîtor catrene și șarje prietenești la adresa confraților de breaslă mi-a adăugat curajos:

— Publică-l... dar vezi să fie de acord și Boroș!

— O părere despre text?

— N-ăi fi chiar dumneata autorul?

— Nu, nu sînt.

— E bine. La revedere că mă grăbesc.

Unul cîte unul, actorii și figuranții au plecat. La masa de repetiție regizorul Boroș părea un ceaprazar la tejgheaua cu pîncenezuri.

— Ce faci cu atîtea? l-am întrebat nedumerit.

— Aleg unul pentru Marcel Anghelescu.

— N-o să-i strice... tenul?

— Te asigur că o să placă publicului, chiar cu ochelari.

— Numai el?

— El, Birlic, Giugaru și nebunii.

— Care nebuni?

— Horia Căciulescu, Puiu Călinescu, Tudorel Popa.

— Au... ceva? m-am ajutat eu și cu mîna.

— Da. Trei roluri: nebunul militar, nebunul cu clopot și nebunul cu calcule. După amiază la ora 17 poți să-i vezi într-o scenă la ospiciu.

M-am uitat prudent la ceas: arăta ora 13. Trebuia deci să plec cît mai e vreme.

— Vii? a insistat Boroș.

— Nu prea am timp. Poate, fotoreporterul...

Sorin ROIBU

După amiaza, fotoreporterul l-a aflat pe H. Boroș (stînga) dînd indicații regizorale... „nebunilor"

Prin atelierele pictorilor

De vorbă cu Cecilia Cuțescu Storck și Milița Petrașcu

După vizitarea expoziției retrospective din sala Dalles a Ceciliei Cuțescu Storck, maestru emerit al artei din R.P.R., i-am solicitat unele date privitoare la opera ei bogată, energică și viguroasă. Ne-a invitat să-i vizităm atelierul, care a devenit *„Muzeul Frederic și Cecilia Storck"*. In acest cadru de lumină și culoare, personalitatea artistei ne-a apărut mai accentuată, însușirile ei mai revelatoare, mai expresive.

Am încercat să evocăm unele expoziții din țară și străinătate, lucrări vechi etc.

— Am studiat și călătorit mult — ne-a spus d-sa. Tot atît de mult am studiat și muncit. Ca să redai viața, trebuie s-o cunoști. In primul rînd trebuie să cunoști omul și ambianța, munca și gîndul, năzuințele lui și ale colectivității.

Incă înainte de primul război mondial m-am străduit să-mi împodobesc cu picturi murale propriul meu atelier, într-un anume gen de exprimare, pe suprafețe largi. Am realizat apoi compoziția murală *„Industria, agricultura și comerțul"*, în care înfățișez vrednicia muncitorului industrial, alături de muncitorii din porturi și de pe ogoarele întinse ale țării. In anii care au urmat, am continuat să lucrez în acelaș gen. Nu este locul să înșir date de catalog. Rețineți că în 1934 am terminat cea mai amplă lucrare a mea de pictură murală, prin care am redat, pe un plan de 150 de metri pătrați, *„Istoria negoțului românesc"*, care se găsește în aula *„Institutului de științe economice și planificare V.I. Lenin"*, după care a urmat plafonul din Palatul Republicii intitulat: „Apologia artelor românești".

— Și acum ce lucrări noi pregătiți?

— Din nou o pictură murală: „Munca sub toate formele ei în timp de pace face din om elementul creator ce învinge universul".

★

Cine a vizitat, în sala Dalles, expoziția retrospectivă a Iliției Petrașcu, artista care a creat atîtea sculpturi în bronz sau piatră, nu-și poate opri gîndul care duce la „Fîntîna Mioriței", realizată după planul arhitectului Octav Doicescu. Admir busturile academicianului prof. T. Vianu, actriței Maria Filotti, sculptorului Constantin Brîncuși, al lui George Enescu. Te reții reliefurile mai noi, înfățișînd *„Minerii"* în muncă trudnică, figurinele pline de viață *„Călușarii"* și *„Paparudele"*.

Milița Petrașcu ne-a vorbit despre proiectele ei: despre restaurarea *„Fîntînei Mioriței"*, monument de artă plastică.

— Mozaicurile au suferit. Urmele intemperiilor trebuie înlăturate. Aceeași energie și aceeași hotărîre în muncă, pe care le-am depus pînă acum, le voi depune și de-aci înainte, ne-a spus la despărțire sculptorița.

S. B.

NOI CICLURI TEMATICE ÎN PLASTICA NOASTRĂ

Pictorul Eugen Ispir s-a făcut cunoscut în plastica românească în special prin pînzele sale care glorifică figuri luminoase ale trecutului nostru zbuciumat, ale ziditorilor de cultură. Alături de momente din viața lui Ștefan cel Mare sau de alegerea ca domnitor al lui Al. I. Cuza, găsim portretul cărturarului revoluționar Nicole Bălcescu sau compoziția închinată lui Aurel Vlaicu.

In ultima vreme, pictorul Eugen Ispir a dăruit iubitorilor de frumos din țara noastră cîteva cicluri tematice. In „Drumurile și amintirile lui Ion Creangă", ca un omagiu adus memoriei marelui povestitor din Humulești, pictorul ne dă o adevărată monografie plastică a acestui scriitor. Iar în expoziția din sala „Nicolae Cristea", Eugen Ispir a expus lucrări din alte două cicluri tematice: Iașii și Delta Dunării, în care sînt zugrăviți oameni și locuri, în culori care atrag, cheamă.

EUGEN ISPIR — Cartierul uzinei electrice din Iași

DAUMIER

(Urmare din pagina I-a)

gajat la ziarul „Caricatura", al cărui director e Philippon. Fericitul eveniment avea loc în zilele sbuciumate ale anului 1830. Sub influența mișcărilor populare din iulie ale acelui an, Daumier devine un și mai înflăcărat apărător al ideii republicii, al libertății gîndirii și dreptății.

Daumier fu cel mai aprig, nelndu-plecat și implacabil acuzator al monarhiei și acoliților ei. Dar, pentru litografii ca „Gargantua", el, tipograful și editorul, sînt condamnați în 1831 la 6 luni închisoare și 360 franci amendă. Obținînd o aminare a pedepsei, Daumier profită pentru a publica noi caricaturi, și mai caustice, la adresa monarhului. După apariția litografiei „Spălătoresele" (Albastrul se duce, dar roșul ăsta îndrăcit rămîne ca singele"), este întemnițat în închisoarea „Sfînta Pelagia", prilej pentru noi teme în caricaturile sale.

Ispășită pedeapsa, dar rămas și fără slujbă prin suprimarea revistei „Caricatura", încearcă să-și cîștige existența cu pictura — pasiune care se va împleti tot timpul cu aceea pentru desen. Dealtfel desenele sale, prin știința folosirii albului hîrtiei, a delimitării planurilor, a clar-obscurului, a unei linii valorate, trezesc în privitor ideea de culoare. Două din cele cincizeci de picturi terminate sînt astăzi în posesia Muzeului de Artă al R.P.R. Este vorba de „Compartimentul de clasa a doua" și „Saltimbancii".

Negăsind cumpărători pentru pictura sa, Daumier continuă să lucreze la diverse ziare, minat și de dorința de a fi prezent în viața socială, de a apăra dreptul la libertate și gîndire al poporului. În primul rînd demască pe monarh (Pintecul legislativ etc.) care înecase în sînge mișcările muncitorimii pentru drepturi sociale — apoi denunță justiția burgheză și parodia curților cu juriați (Fantoma), dezvăluie adevărata față a aristocrației financiare, întărește ura tenace împotriva celor care conduceau țara exploatînd și asuprind poporul. Monarhul, miniștrii, deputații, bancherii, avocații hrăpăreți și corupți, burghezul filistin, agenții electorali, ș.a.m.d. apar într-o cadență de carnaval, în cele peste 4.000 de litografii și gravuri în lemn, în aspectul lor adevărat și în situațiile cele mai caracteristice, care reliefează expresiv și traduc caustic imaginile lor grotești.

Desenele inspirate din viața poporului francez, care-l determinase pe un contemporan, Th. de Bainville, să scrie despre autorul lor că „era republican într-un chip spontan, așa cum respiră, era din popor și iubea poporul din străfundurile ființei sale", au contribuit în bună măsură la pregătirea spiritului revoluționar al anului 1848. Daumier înregistrează principalele întîmplări, arătînd pe dușmanii poporului, de la detronarea și fuga regelui, la reacțiile străzii. Demască coalițiile și comploturile reacțiunii, care-l aduc pe Louis Napoleon Bonaparte, șeful celui de al doilea imperiu și pe care Daumier îl va înfrunta în litografiile sale, fie arătîndu-l direct, fie prin înfățișarea agenților săi de teapa lui Ratapoil sau Cassemajoue, agenți secreți și electorali ai imperiului.

În desfășurarea anilor care urmează revoluției de la 1848, ciclurile litografiilor sale se succed într-un ritm precipitat, îmbogățind neconținit repertoriul său tematic: „Tablouri pariziene", „Zilele frumoase din viață", „Bunii burghezi" etc. Aproape nu există aspect al decadenței unei societăți care să fi rămas neînfățișat de marele satiric. Dar în tot timpul el nu-l poate uita pe tiranicul și nefastul rege Ludovic Bonaparte — „Napoleon de operetă", — care voia să imite gloria de militar a unchiului său. Iar cînd regele, dorind o împăcare cu artiștii, decorează cu Legiunea de onoare pe Courbet și Daumier, aceștia refuză, manifestînd dispreț față de gestul împăratului.

Membru al Federației artiștilor comunarzi, Daumier este printre primii artiști, în cele 72 de zile ale existenței Comunei, în 1871, care arată patriotismul apărătorilor patriei. Republican convins, el continuă să susțină că adevărata patrie nu poate fi decît republica.

Daumier moare la 19 februarie 1879, în urma unei congestii cerebrale, după ce lăsase omenirii, prin arta sa, o lecție de omenie, Vie plină de gîndire, omenească, politică, patriotică și populară: desenul, litografia, gravura, pictura, acuarela sau sculptura sa — opera sa în general, este munca unui artist creator de forme pentru a da viață și forță de convingere ideilor, a unui artist cetățean, care și-a închinat viața aspirațiilor populare.

Mircea DEAC

CUM SE FABRICĂ UN DISC

Cu toate că, pe filiera importanței sale, descoperirea discului nu se poate compara cu aceea a electricității, sau a mașinii cu aburi, apariția sa a stîrnit totuși, la timpul cuvenit, o senzație uriașă. Vocea omenească, melodia, treceau din domeniul fenomenelor pieritoare, efemere, în acel al eternității.

Urmașii noștri nu vor avea a se plînge că n-au putut asista, avînd ghinionul de a se naște mult după noi, la un recital al baritonului Dan Iordăchescu, sau la interpretarea Rapsodiilor lui Enescu, sub bagheta maestrului Silvestri. Dacă pentru noi, cei de azi, Barbu Lăutaru sau Paganini sînt cunoscuți ca interpreți unici, doar din relatări, vocea Ioanei Radu, a lui Yves Montand sau trilurile arcușului lui Ion Voicu sînt azi cunoscute din Brăești pînă în Connecticut, și vor rămîne astfel, pentru posteritate.

Obținerea unui disc, pentru cumpărător firește, nu este un lucru dificil. Intră într-un magazin de specialitate sau într-un raion dintr-o librărie, sau eventual, prin grija organelor comerciale, (care vînd discurile în magazine ce n-au nici-o legătură cu problemele culturii) într-un magazin de sport (de ce nu și la „articole casnice" sau la „Ferometal" dacă-i vorba pe așa?) și cumpără discul dorit. Aceasta, firește, în cazul în care discul, prin grija responsabilului de magazin, nu și-a schimbat forma într-un castronel (ca la „Textila" din Obor) și prezintă toate calitățile.

Nașterea unui disc e însă mai puțin simplă. Gîndiți-vă la drumul transpunerii cîntecului de la melodia imponderabilă, de la acordurile impalpabile, la disc, — e drept — fragil, dar totuși material! Și gîndindu-vă poate vă întrebați care e taina ce se ascunde în rilele înguste cît firul de păr, în sinuozitățile lor misterioase? Cum se înfăptuiesc acestea toate?

O orchestră și cîteva instrumente puțin cunoscute

Am asistat, zilele trecute, la prima fază a înregistrării unui disc.

Pe scena Dalles, despărțită de restul sălii printr-o cortină plușată care împiedică răspîndirea inutilă a sunetelor, orchestra de muzică ușoară „Electrecord" se pregătea să imprime — pe bandă de magnetofon — melodia de dans „Delicado". De sus, din cabină, inginerul de sunet Armand Golden, Camelia Dăscălescu, compozitoare și responsabilă de partea artistică a înregistrărilor și Teodor Cosma, șeful orchestrei, dirijau preliminariile acestui act.

Jos, pe scenă, se împărțeau microfoanele pe grupe de instrumente. Pentru baterie, unul; pentru bas, unul; pentru chitară, solista melodiei, unul; pentru grupul de saxofoane și acordeon, unul. Să nu credeți că orchestra se limitează la aceste instrumente banale și cunoscute. Cu toate că formația nu depășea, ca număr de interpreți, pentru necesitățile melodiei respective, numărul instrumentelor mai sus enumerate, se mai „cînta" la: „maracas", un soi de două mai mari, pline cu boabe de orez (aduse din Carthagena), „clavos" — adică cuie, făcute dintr-un lemn de o duritate mare, și „ric-rac", sau, cum i se mai spune într-un argo de specialiști, „răzătoarea" — un soi de tub de lemn, cu incrustații peste care se trece o baghetă metalică, din aceasta rezultînd un hîrșit care — spun specialiștii în jazz — subliniază ritmul melodiei.

Secrete de înregistrare

Odată stabilit locul fiecărui microfon, distanța la care trebuie să stea față de instrumentul căruia îi este destinat — și aceasta durează probe peste probe — începe înregistrarea propriu-zisă.

Se face prima probă. Maestrul Cosma e nemulțumit de rezultat.

— Microfonul de pe canalul 4, mai aproape de bas... acordeonul nu e bine. Să lucreze pe un registru mai luminos — astfel tonul se îmbîcsește... Chitara, ce face chitara? nu se aude destul... ajunge, devine prea metalică!

Stau pe scenă și aștept proba următoare. Pe rama difuzorului de unde se aude vocea de comandant a lui Cosma, se aprinde becul verde: începe înregistrarea. E o tăcere de mormînt. Lache Anghelescu, în viața sa anterioară medic, acum chitarist talentat, dă „intrarea". Saxofoanele atacă. Mîna lui Lache se abate jos, dezamăgită: „intrarea" a fost ratată. E ceva asemănător, mă gîndesc, cu startul la 100 m. plat. Ai ratat focul pistolului, și gata. Se reia. De data aceasta e bine. Puiu Osadici, de la baterie, e complet dezlănțuit. Crețu Răducanu, mai mai că-și îmbrățișează basul în frenezia melodiei. Bebe Prisadă, Michi Ampoițan și Alexandru Imre, pe rînd saxofoniști sau flautiști, își schimbă cu repeziciune instrumentele, pasîndu-și în același timp, cu o dexteritate care l-ar face gelos pe Iosefini, maracas, la care „cîntă" ba unul, ba altul, în momentele respective de pauză.

Maestrul Cosma coboară din cabină. Nu merge. „Clavos" trebuie să treacă mai aproape de microfon. (La „clavos" bate un amator, ceea ce nu e pe placul șefului orchestrei). Dar atunci cine să stea la „ric-rac"?

Melodia se reia. Pentru a cîta oară? A opta, a zecea oară? Dar nimeni nu-i obosit. Sînt tot atît de frenetici ca și acum patru ore. Doar Horia Ropcea își păstrează calmul obișnuit, și numai degetele lui agile trec ca o desmierdare pe claviatura acordeonului.

Microfoanele, docile, primesc sunetele emise. Firele lor duc sus, spre cabină, unde se întîlnesc într-un aparat, fiecare fir la un buton deosebit, unde mai poate fi reglată, încă odată, intensitatea dorită a sunetului. Singur, firul ce vine de la microfonul chitarei face un ocol. El trece prin „camera de ecou", o simplă încăpere căptușită cu faianță care reflectă sunetul, dîndu-i o mai mare amploare. Acest procedeu se utilizează, aflu acum, și pentru soliști-voce. Cablul mai trece apoi și printr-un „filtru", un soi de aparat de dimensiunea unei casete de țigări, unde se curăță de eventuale hîrîituri și impurități.

Alături, magnetofonul își deapănă banda pe care se va păstra — cel puțin pentru un timp — melodia.

Discuri înregistrate... fără muzică

Prima oară am văzut un disc „virgin", în Șoseaua Viilor, unde se află una din secțiile întreprinderii „Electrecord". Într-o cămăruță îngustă banda adusă de la „Dalles" se „citește" pe un magnetofon. Respectiv, semnalele electrice sînt transpuse printr-un amplificator unei doze de înregistrare, care gravează pe discul moale, cu suprafață netedă și lucioasă, șanțurile modulate care ascund în ele melodia. Operația aceasta, oricît ar părea de curios, se poate face fără ca magnetofonul să fie pus pe „sonor", căci sunetul, așa cum îl percepem noi, nu joacă aici nici un rol. Totul, tonul languros al chitarei, bătăile ritmice ale „clavos"urilor, strigătele saxofoanelor, totul se transformă în semnale electrice.

Discul acesta prim, numit folie, se argintează și se bagă într-o baie care-l galvanizează, unde devine propriul său negativ. Adică șanțurile se transformă în spirale dese de „deluțoare". De aici negativul trece la sala preselor hidraulice.

Cu mănuși

Credeam că numai la figurat poate fi folosită expresia „să te porți cu mănuși", adică fără brutalitate, cînd e vorba de disc. (Ce bine ar fi de-ar vrea să se poarte „cu mănuși" toți cei care vînd discul!). La presele hidraulice, muncitorii se poartă cu mănuși adevărate, și încă albe, chiar dacă e vorba de discurile micro încasabile.

Radu Tudor, un băiat subțirel și vioi, îmbrăcat în salopetă, dar înmănușat ca la recepție, ia de pe o masă metalică, încălzită în permanență de cîteva becuri suspendate deasupra, o bucată dreptunghiulară — aș crede de smoală, dar e vorba de un material plastic din familia produselor vinilice — și o introduce în presă, după ce a fixat, sus și jos, într-un loc fix, două etichete rotunde, purtînd numele melodiei, interpretul, marca fabricii. Presa se închide și, în laboratorul ei secret, prin tuburi, trec curente de apă caldă și rece. După cîteva secunde, din masa informă neagră, iese un disc, suplu, ușor, flexibil, un disc „micro", cu șanțuri în lungime de sute de metri, de pe care un ac de safir, pus în legătură cu o diafragmă, scoate la iveală sunetele, modulațiile, trilurile cele mai gingașe. De aici discul trece la controlul de calitate, e împachetat, rînduit vertical în rafturi și apoi expediat la magazine.

Și iar totul redevine simplu. Doriți un disc pe care e imortalizată vocea Ioanei Radu, sunetul Stradivarius-ului lui Ion Voicu sau „Rapsodiile" lui Enescu, înregistrate sub bagheta maestrului Silvestri? Doriți să dăruiți copiilor dvs. un povestitor neobosit de basme? Sînteți student în medicină și doriți să studiați suflurile sistolice, și alte anomalii posibile în bătăile cordului? Doriți să trimiteți o ilustrată-surpriză pe care sînt imprimate, abia vizibile, rilele unui disc veritabil? Discul, sub forma banală a roții descoperită în copilăria civilizației, ni le oferă azi, în secolul atomic și al călătoriilor interplanetare.

Eva MOLHO

VIRTUOȘI AI PATINAJULUI

În capitala noastră continuă spectacolele ansamblului parizian „Parisul pe gheață". Cu numere variate și atractive, cu o costumație frumoasă și plină de gust, spectacolul satisface, atrage numeroși spectatori.

Dl. Vaysse, directorul ansamblului ne-a declarat că spectacolul ar fi cîștigat mult în frumusețe, dacă terenul de patinaj ar fi fost mai mare cu cel puțin 4 m. atît în lungime cît și în lățime și dacă instalația de reflectoare ar fi fost mai bună.

Din întregul spectacol, vreo 7—8 numere, executate de vedetele trupei, Nadine Damien, finlandezul Virtanen, soții Pigier, Marie-France și Fr. Abrivard, au atins un nivel tehnico-sportiv înalt, au depășit limitele patinajului propriu zis, pentru a intra în domeniul artei, al baletului pe gheață...

Aparițiile Nadinei Damien, fostă campioană a Franței, sînt pline de grație și de măestrie. În numărul intitulat „Mademoiselle de Paris", ca și în „Dans ritmic" și „Caroboy-ul" te cucerește ritmul exibiției într-o perfectă sincronizare cu muzica.

Ceilalți doi soliști ai ansamblului, fostul campion al Franței, Guy Pigier și finlandezul Virtanen, sînt de asemenea artiști de mare clasă.

Guy Pigier, de o eleganță sobră, posedă o frumoasă tehnică. L-am văzut la antrenament sărind Axel-Paulsen (îl execută și în program) Rittberger și Salchoro dublu și Lutz 1½, ceea ce înseamnă că posedă o tehnică avansată. De asemenea și piruetele sînt foarte reușite, în special pirueta joș, care este foarte rapidă.

Celălalt solist, finlandezul Virtanen, în creația sa „Limelight" (Luminile rampei) te impresionează prin originalitate și tehnică. Pirueta pe care o execută în acest dans, fiind arcuit pe spate, cu capul în dreptul mijlocului, este o performanță de adevărat campion.

Dintre dansurile perechi, „Piratul și perla", executat de Claude și Guy Pigier și „Apașii", executat de Marie-France și R. Abrivard, pot fi socotite printre cele mai bune numere ale spectacolului. Pigier și Abrivard jonglează prin aer cu partenerele lor. Atît de ușor și precis sînt executate cele mai grele acrobații „aeriene", încît ai impresia că grațioasele lor partenere au învins legea gravitației. Faptul acesta denotă că acești maeștri ai gheții au reușit să facă din patinaj o adevărată artă. Reușite și distractive sînt de asemenea și numerele comice: „marinarii veseli", „gospodinele" sau „lupta cu taurul".

NADINE DAMIEN

Mircea M. SADOVEANU
Campion de patinaj artistic
al Bucureștiului

Vitrina cu cărți

Esenin:

„Poezii și poeme"

Un mare scriitor spunea odată că natura a creat prin Serghei Esenin, nu o ființă omenească ci un organ al său, plăsmuit anume spre a înălța laude firii — anotimpurilor, cîmpiilor și pădurilor — pentru a cînta și iubi tot ce e viu sub soare.

Ca un adevărat mădular sensibil al pămîntului care i-a dat viață, Serghei Esenin a înapoiat acestuia darurile, de la el primite, sporindu-le și transfigurîndu-le prin puterea artei sale.

Satului în care a văzut lumina zilei i-a restituit evocările nostalgice, în care învie și se stinge o lume a trecutului, cu izbe sărăcăcioase, cu acoperișuri joase de „paie vinete", cu uliți strîmbe și gloduroase. („Cunosc o hudicioară pe care-i o tîntină", „Garduri vechi, urzici îngălbenite", „Peste lunca mea sihastră").

Naturii rusești — poezia toamnelor, a arborilor, a zorilor și apusurilor, stihurile pline de compasiune și dragoste pentru toate făpturile firii. („Pe cerescul bîld albastru...", „Cîntecul căței", „Toamnă").

Rusiei natale — fiiască recunoștință, nețărmurită dragoste și mai cu seamă încredere în destinele pe care oamenii ei și le aleseseră și pe care el, poetul, le-a cîntat în poeme inspirate de evenimentele Marii Revoluții Socialiste din Octombrie („Rusia Sovietică", „Lenin", „Anna Sneghina").

Din snopul bogat al poeziei lui Esenin, George Lesnea a desprins numai un mănunchi. Un mănunchi bine ales de piese, avînd însușirea de a ne înfățișa personalitatea poetică a lui Esenin, multilateral și reprezentativ.

Traducerea lui George Lesnea, prea cunoscută încă din vechile ediții, nu duce lipsă de nici un fel de „publicitate".

Pentru marele poet și pentru autorul traducerii, „reclama" este însăși epuizarea mai mult decît rapidă a volumului numai în cîteva zile.

Valentin BALTAG

George Nestor:

„Rața cu mărgele"

În lumea animalelor blînde, viclene ori înspăimîntătoare, pe care o închipuie George Nestor pentru cei mici se petrec tot attea întîmplări cît pilde ne poate da însăși viața omului. Alegoria atît de plăcută unei anume vîrste cînd granițele necunoscutului se confundă cu gardul ce împrejmuie ograda, nu este pentru scriitor prilejul unei lecții romanțate de zoologie. Iedul sau mînzul neascultător, pisoiul-vraci, gîsca cea înfumurată, ariciul înțelept, rața fandosită, lupul nesătul sau ipocrita doamnă vulpe, ursul drept și ferm în hotărîrile sale alcătuiesc o lume sensibilizată de fantezie, dar nu atît de departe încît în drumul ei să nu mai întîlnească omul. Apropierea lui dă sens întregii existențe animale, îi împrumută reacții de simțire și gîndire și, astfel, fără a pretinde cititorului efort de imaginație ori trecerea totală pe planul fantasticului îi inoculează agreabil mici îndemnuri folositoare vieții de fiecare zi: să fie modest, disciplinat și ascultător față de experiența celor mari, să știe a deosebi prietenul de dușmani, să caute sprijinul celor pricepuți, să nu-și atribuie calități pe care nu le are și cîte altele. Totul e spus cu fraze simple, pictat uneori cu vorbe și zicale din popor. Cartea, adresîndu-se unei vîrste deosebit de fragede (6—8 ani), e remarcabilă prin limpezimea cuvîntului și a dialogului ce ne împărtășește emoția cîte unei întîmplări cît se poate de obișnuite. Compătimindu-i pe cei slabi, încondeind ligheoanele șirete sau minunîndu-se de puterea patrupedelor înzestrate de natură, scriitorul devine astfel cu ușurință prietenul micului cititor.

Eugen ATANASIU

Știința și VIAȚA

PETROL... ELECTRONIC!

Pe măsură ce trece timpul, mașinile electronice găsesc utilizări noi și neașteptate. Una dintre cele mai recente se referă la exploatarea straturilor de petrol.

Cercetări recente au arătat că legile mișcării petrolului în straturile aflate la zeci sau sute de metri sub scoarța pămîntului, coincid cu legile ce conduc circulația curentului electric.

Așa dar, se poate obține un model electric al straturilor din adîncurile pămîntului, model care să țină seama de diferitele roci, adîncimi, vecinătăți și așa mai departe. Mașina electronică constituită în acest scop e în stare să asimileze vreo 30.000 de amănunte care reflectă caracteristicile solului.

Bun. Veți întreba: dar la ce servesc toate acestea? Ei bine, serviciul pe care-l va aduce această mașină electronică în industria petrolieră de extragere este imens. Cu ajutorul ei se va putea prevedea, în același timp, felul cum vor funcționa 750 de puțuri de petrol. În cîteva zecimi de secundă, mașina ne va spune cum vor funcționa aceste puțuri peste zece sau douăzeci de ani.

În acest fel, se poate determina numărul minim de puțuri care trebuie forate, cum trebuie ele repartizate, deplasarea petrolului în zăcămînt și așa mai departe.

Soarele în atenția cercetătorilor

După cum se știe, în cadrul Anului Geofizic Internațional se realizează cercetări multiple în scopul de a face o cunoștință cît mai intimă cu bătrîna noastră gazdă, pămîntul. Dar „tatăl" pămîntului este soarele și toate fenomenele ce se petrec pe soare influențează mult viața de pe pămînt. De aceea, un capitol important al cercetărilor din cadrul A.G.I. este format de studiul soarelui. Iată, în fotografia noastră, o aparatură specială instalată pe bordul vasului oceanografic sovietic **Profesorul Rudovit.** Cu ajutorul acestor aparate, se fac observații „actinometrice", adică se măsoară activitatea soarelui. Uniunea Sovietică posedă 12 vase oceanografice, cu ajutorul cărora se fac cele mai diverse cercetări științifice.

SÎNGE RECE

La Institutul de semiconductori din Moscova se pune actualmente la punct un aparat special pentru răcirea singelui.

Se știe că unele operații grele, îndeosebi pe inimă sau pe abdomen, se pot face în condiții mult mai bune dacă organismul bolnavului este răcit. Acest lucru se obține deobicei scufundînd corpul într-o baie rece.

Se poate însă lucra cu mai multă precizie și siguranță într-alt-fel, și anume răcind singele. Instalațiile pe care le construiesc cercetătorii de la Institutul de semiconductori vor permite chirurgilor să coboare temperatura corpului, făcînd ca singele din artere să circule prin niște instalații de răcire controlate automat.

La același institut s-a construit, în laborator, o masă de refrigerare termo-electrică. Pe această masă specială de laborator se pot face analize și secțiuni de țesuturi pentru care e necesar ca temperatura să fie scăzută.

Institutul de semiconductori al Academiei de Științe a pus de altfel la punct și un răcitor casnic, al cărui preț e de două ori mai scăzut ca al răcitoarelor obișnuite și care va putea funcționa zeci de ani fără să se strice. Acest aparat va fi expus la expoziția de la Bruxelles.

Secretul tuturor acestor realizări: semiconductorii.

De 20 de ori mai subțire decît firul de păr

La mașinile de laminat ale laboratorului pentru aliaje de precizie ale Institutului Central de Cercetări Științifice în domeniul metalurgiei din Uniunea Sovietică, s-a obținut o panglică groasă de numai două miimi de milimetru.

Această panglică, formată dintr-un aliaj special de metale, este de 10—12 ori mai subțire decît hîrtia de țigarete și de 20 de ori mai subțire decît firul de păr al omului.

La ce poate servi o astfel de foiță subțire? La construcția pieselor fine, de la ceasornice sau motoare fine minuscule și pînă la avioane.

APARAT RADAR PE AUTOMOBIL

Mașina mergea în întuneric. Înainte de viraj, lampa roșie de semnalizare de pe coloana de direcție a început să tremure. Șoferul a încetinit îndată viteza și a condus mașina pe partea dreaptă a șoselei. Această măsură de precauție nu a fost inutilă: de după colț a apărut un camion greu, cu remorcă. La 300 m. de pasajul de nivel lampa a început din nou să licărească, iar peste cîteva minute pe pasaj a trecut vijiind un tren accelerat.

Acest mic aparat radar „a văzut" camionul cu remorcă și trenul înainte de a le fi putut observa șoferul. Aparatul radar face posibil să se „vadă" o mașină cu farurile stinse care se află la o distanță mai mare. Același aparat atrage atenția șoferului asupra vehiculelor care vin din spate.

Aparatul radar pentru automobile, construit în Suedia, nu este mai mare decît un port țigaret. El se compune dintr-un mic emițător radio și dintr-un receptor, care reacționează la impulsurile reflectate de obiectele așezate pe o rază de 300 m. Radarul este alimentat de un acumulator, și poate funcționa atît în timpul mersului, cît și în timpul opririlor.

Incercările efectuate au dovedit că acest aparat mărește simțitor securitatea circulației auto pe timp de noapte.

Costume submarine

În vara trecută, sportul subacuatic a cunoscut o mare răspîndire. Sportivi, naturaliști sau vînători submarini, se scufundau mereu mai des în adîncurile mărilor.

De curînd, în Uniunea Sovietică s-au pus la punct „costume subacuatice" speciale, care vor ajunge, prin magazine, la îndemîna amatorilor. „Subacuaticul DOSAAF—I" și „DOSAAF—II" — așa se numesc aceste aparate. Cel cu numărul I are două tuburi cu oxigen și e folosit pentru salvarea înecaților. Cel de-al doilea aparat are un singur tub cu oxigen și poate fi utilizat de sportivi sau de cercetătorii științifici. Pe lîngă tuburi, în aceste aparate se mai află un dispozitiv de respirat automat, un reductor al presiunii oxigenului, o mască și alte părți. Aerul din tuburi se află la presiunea de 150 atmosfere. Aparatul e prevăzut și cu un manometru, care arată presiunea aerului din baloane. Greutatea aparatului nr. 1 este de 20—22 kg, însă, în apă, după cum se știe, greutatea sa e mult mai redusă. Se poate coborî fără grijă la adîncimi de 40 de metri.

Iată, așa dar, că pentru vacanța din acest an se pregătesc surprize plăcute celor ce vor merge la malul mării.

In fotografie, dr. Olga Trofimovna Jukova, fotografiată vara trecută în timp ce se pregătea să coboare pe fundul Mării Negre.

ALU-un nou anestezic românesc

În cursul acestui an, noi medicamente românești vor apare pentru prima dată în farmacii. Printre acestea, unul care va folosi în deosebi chirurgilor va fi anestezicul care a primit denumirea „ALU".

Despre ce este vorba? Despre o substanță care, injectată în țesuturi, — în piele, — înlătură durerea pe o perioadă mult mai lungă decît anestezicele de pînă acum, cum ar fi novocaina. Durata anestezie provocată de ALU durează între 6 și 48 de ore. Aceasta înseamnă că durerile sînt alinate și pe o durată de timp după terminarea operației.

Datorită calităților sale, ALU va putea fi folosit în operațiile de lungă durată: hernii, operații la tiroidă sau la stomac, etc. De asemenea, el va putea fi întrebuințat și în anumite cazuri de fracturi, pentru infiltrații ganglionare periarteriale, etc.

MODA

A) Un frumos ansamblu dintr-o stofă subțire sau jerseu. Bluza dreaptă, mînecă trei sferturi, lățimea manșetei fiind egală cu cea a buzunarelor.

Fusta dreaptă, cu un pliu în spate.

B) Un frumos pardesiu de primăvară din stofă pepit. Croiala chimono, guler mic, buzunare mari cu joc de linii.

VĂZUTE ŞI AUZITE

Rețete sentimentale

Magda este îndrăgostită, continuu, fără întrerupere, îndrăgostită de propriul ei soț, ceea ce nu vreau să insinuez nici o clipă că ar fi o excepție; dimpotrivă, pot să afirm că acest fenomen este destul de răspîndit printre femei. Și tot atît de adesea se întîmplă ca femeile îndrăgostite să-și cultive, să-și întrețină singure, o permanentă stare de alarmă, controlînd clipă de clipă cu tensiometrul, variațiile, oscilațiile sentimentale ale partenerului.

Pentru Magda, de pildă, surîsul, privirea soțului ei, precum și o serie de gesturi cotidiene, cu — dar mai ales fără — semnificație, sînt prilejuri de subtile și alambicate interpretări și analize, din care ființește mereu arzătoarea întrebare: mă mai iubește sau nu mă mai iubește?

De cîtăva vreme, la această chinuitoare întrebare este ispitită să-și răspundă: nu. Și de ce nu? N-ar ști să spună foarte precis: e o chestiune de nuanțe, de imponderabile, ceva care se detectează cu antene secrete, se percepe cu al șaptelea simț (în care adesea bunul simț se eschivează ironic, zicîndu-și parcă: să vedeți ce iese cînd nu sînt de față); în sfîrșit, ceva care incită starea de alertă!

...Și într-o asemenea stare, Magda a apelat la inepuizabila sursă de rețete sentimentale (elastic aplicabile tuturor cazurilor — de la cele mai simple pînă la cele mai disperate —) ale unei vechi și încercate amice, care a aflat astfel, într-un limbaj mai direct decît cel al imponderabilelor și imperceptibilelor, că atenția, curtuazia, efervescența amoroasă a respectivului soț, sînt într-o oarecare descreștere!

Soluția amicei a irupt lapidară și categorică: „Fă-l gelos!". Au urmat și cîteva sfaturi de ordin practic.

...Chiar de a doua zi Magda și-a trimis un splendid buchet de flori (renunțînd, cu un suspin, la o pereche de ciorapi înscriși în buget) însoțit de cîteva omagiale rînduri din partea unui admirator modest și discret — care semna economic, cu o simplă inițială.

Soțul a părut personal flatat, ca și cînd necunoscutul admirator al soției sale n-ar fi făcut decît să-i confirme prin acest curtenitor gest, propriul său bun gust.

Deci, în locul așteptatei, doritei, scontatei scene de gelozie, Magda a obținut un: „Bravo dragă, mai stîrnești pasiuni!"

Din toate, cel mai mult a jignit-o cuvîntul „mai". Adică, cum „mai"? (Niciodată un „mai" n-a fost mai întors pe toate fețele lui).

Așadar, și-a spus ea, dacă un singur buchet de flori și o singură inițială n-au izbutit să tulbure liniștea, exasperanta și vexanta certitudine a soțului, e clar: e nevoie de mai multe buchete de flori, de cît mai multe buchete, de repetate buchete de flori, însoțite nu numai de cîteva convențional și anodin reverențioase rînduri, ci de pagini întregi, de pasionate, înflăcărate scrisori, iscălite franc cu nume, pronume și chiar profesia! Astfel — din capul Magdei — s-a născut precum Minerva din capul lui Jupiter — inginerul Amedeu N. Negoescu, datorită amorului căruia, în plină iarnă, cel mai suav liliac alb, cele mai involte garoafe roșii, cei mai nobili trandafiri galbeni, surîdeau pufin maliții și complice poate — uimite pînă și ele!

Pe de altă parte — „uitate" pe mobile, ascunse cu o voită inabilă abilitate, acolo unde puteau fi mai ușor și mai sigur găsite de soț, scrisorile înflăcăratului Amedeu — îngrijit dactilografiate cu concursul aceleiași călite amice, așteptau să fie descoperite și să provoace explozia de gelozie, care însă întîrzia, întîrzia mereu!

Dar într-o zi, slavă domnului — scandalul a izbucnit!

...Fiindcă dacă primul buchet de flori nu a lipsit-o pe Magda decît de o pereche de ciorapi, toate celelalte au silit-o la modificări și reduceri din ce în ce mai substanțiale ale meniului zilnic: supele au devenit din ce în ce mai false, sosurile din ce în ce mai lungi și mai mistificate, carnea din ce în ce mai absentă, iar desertul... o simplă amintire!

(Inocenta Magda nu cunoștea eficiența unei alte rețete „sentimentale" pentru întreținerea incandescenței amoroase a soțului — rețetă formulată cinic: „Dă-i bestiei să mănînce!").

...Odată cu scandalul, — bizară coincidență pe care soțul a avut tactul să nu o comenteze — ultimii trandafiri s-au stins în glastră și alții nu le-au mai luat locul.

În schimb, au reintrat în circulație supele „sincere", sosurile „scurte" etc., etc. și bine înțeles dulciurile — care au reîndulcit și raporturile conjugale.

„Dacă povestea s-ar sfîrși aici, am putea trage concluzia că a doua rețetă „sentimentală" este mult mai eficace decît prima, ceea ce ar fi și penibil și dezolant...

Iar dacă prima rețetă reușește uneori — eu și despre ea zic că tot dezolantă este și tot penibilă...

...Fără rețete însă... dar cu puțină imaginație, cu puțin simț al umorului, uneori falsele conflicte se soluționează plăcut și instructiv...

— Scuzați, nu mai e loc!
— Bine, dar eu sînt gazda!...
Desen de Gh. GHIRIAC

...Astfel — spre surpriza dvs. — dar mai ales a impricinatei, într-o bună zi același curier, al aceleiași florării, i-a adus un buchet de flori (mai modest, ce e drept!) din partea... aceluiași... Amedeu — care însă de data asta, imperfect gentilom, semna cu caligrafia soțului Magdei următoarea misivă de adio — de mină:

„Vă iubesc și vă respect prea mult doamnă pentru a-mi îngădui să turbur de aci înainte — în orice fel — armonioasa și fericita Dvs. căsnicie"...

...Și ca supliment (treacă de la mine!) rețeta sentimentală nr. 3: Nu contați pe naivitatea bărbaților. Sînt oricum mai greu de păcălit decît sîntem noi femeile...

Și rețeta nr. 4: Renunțați la orice rețetă.

Sanda MARIN **Sidonia DRĂGUȘANU**

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

Au apărut urzicile, prevestitoare al bogatului șir de zarzavaturi și legume de care ne vom bucura multe luni de zile. Plantă modestă, deseori disprețuită de gospodine, urzica are totuși calități, fiind plăcută la gust, ușor digestibilă și socotită încă din vechime ca un regenerator al sîngelui.

Urzicile sînt bune de gătit însă numai o perioadă scurtă, atît cît sînt tinere și fragede. Din urzici obișnuite se pregătește ciorbă, pilaf sau piure.

Piure de urzici

Se aleg urzicile, păstrînd numai vîrfurile și frunzulițele fragede și se spală în mai multe ape. Nu se scurge apa din vasul în care se spală, ci se scot urzicile cu mîna și se pun în alt vas cu apă, astfel încît tot nisipul și pămîntul de pe ele să rămînă în fundul vasului. Se repetă această operație de cîteva ori, pînă cînd urzicile rămîn foarte curate. Se fierb în apă clocotită cu sare, în vas descoperit, ca să rămînă verzi. Cînd sînt gata se scurg, și se toacă mărunt pe un fund de lemn. Se pun din nou la foc, și se adaugă o lingură de făină (la 1 kg. de urzici) și 2—3 linguri de zeamă în care au fiert urzicile. Se bat bine pe mașină pînă ce se umflă. Se servesc calde, cu muștei de usturoi, sau cu hrean ras și ceapă prăjită în ulei, și cu mămăliguă.

Țelină la cuptor

Se curăță 3 sau 4 țeline, după mărime. Se taie felii și se fierb în apă cu sare. Separat se pregătește ușor, fără să se îngălbenească, o lingură de făină cu o lingură de unt. Se stinge cu o ceașcă de lapte și se lasă să fiarbă pînă se face sosul potrivit de gros. Se potrivește de sărat și se adaugă o jumătate de ceașcă de smîntînă. Se fierb două ouă răscoapte. Se unge cu unt o formă rezistentă la foc. Se așează un rînd de felii de țelină scurse de apă, cîteva felii de ouă răscoapte, două, trei linguri de sos. Se continuă pînă am așezat în formă atît țelina cît și sosul și ouăle. Deasupra se presară puțin pesmet, și se pun cîteva bucățele de unt proaspăt. Se dă o jumătate de oră la cuptor, pînă se rumenește deasupra.

MENIUL SĂPTĂMINII

17—23 MARTIE

1. Omletă cu mazăre (conserve); mîncare de praz cu carne; coltunași cu magiun.
2. Scrumbii la grătar; pilaf de urzici; plăcintă „poale în brîu".
3. Supă (cremă) de spanac; cartofi cu smîntînă; turtă dulce.
4. Budincă de ioîca cu sos de roșii; pîrjoale moldovenești cu cartofi și salată verde; lapte de pasăre.
5. Țelină la cuptor; sarmale cu orez; tăiețel cu marmeladă.
6. Ciorbă țărănească; ruladă cu spanac; corăbioare.
7. Sufleu de brînză; pasăre cu măsline și arpagic; gogoși din aluat pripit.

Pasăre cu măsline și arpagic

(Rețetă cerută)

Se taie carnea în bucăți potrivite care se prăjesc cu o lingură de untură (dacă pasărea este grasă se pune fără untură în cratiță, deoarece lasă singură grăsime). Se adaugă cîte puțină apă și se lasă să fiarbă înăbușit. Se taie cîteva cepe în felii subțiri și se rumenesc cu o lingură de untură. Se adaugă o lingură de făină și se stinge cu puțină apă. Se toarnă sosul în cratița cu carne. Se potrivește de sare, se lasă să fiarbă înăbușit la foc potrivit. Se adaugă o lingură de bulion și cînd pasărea este aproape fiartă, se pun 200 gr. măsline fierte în apă, separat, 10 minute și vreo 20 de fire de arpagic, rumenit în puțină untură. Se lasă să mai dea cîteva clocote. Mîncarea cu măsline și arpagic se poate pregăti din rață, gîscă, găină sau curcan.

Aceiași mîncare se pregătește cu ulei și se servește rece, cu felii de lămîie.

Corăbioare

Se cerne pe masa de aluat 250 gr. făină, amestecată cu 120 gr. zahăr pudră. Se face loc la mijloc și se pun două gălbenușuri, două linguriță de apă rece, 250 gr. unt proaspăt, tăiat în bucăți, un praf de sare și un pachețel de zahăr vanilat. Se frămîntă repede un aluat, care se lasă o jumătate de oră să se odihnească la rece. Se întinde pe masa de aluat presărată cu puțină făină, o foaie groasă de 1/2 cm. Se taie forme rotunde sau romburi, care se coc pe o tavă, la foc potrivit, mai mult slab. Nu trebuie să se rumenească. Aluatul de corăbioare trebuie frămîntat repede la loc rece, pentru ca untul să nu se moaie de căldura mîinii.

Tort de castane

(Rețetă cerută)

Cantități: 50 castane frumoase, 250 gr. zahăr, 5 ouă, 150 gr. unt proaspăt, vanilie.

Se crestează coaja castanelor, și se pun la fiert cu apă rece. Se lasă să fiarbă o oră. Se curăță cît sînt calde, de coajă, și de pielița subțire, și se pun într-o cratiță cu apă cît să le cuprindă. Se lasă să fiarbă pînă se moaie complet. Se scurg bine de apa care a mai rămas, și se trec prin mașina de tocat, apoi printr-o sită. Se amestecă cu zahărul pisat, vanilie și cu gălbenușurile puse pe rînd. Se freacă bine pînă devine ca o cremă. Se amestecă apoi cu untul frecat spumă și la urmă cu albușurile bătute spumă. Se unge o formă cu unt, se toarnă compoziția, și se coace la foc potrivit, trei sferturi de oră. Cînd este gata, tortul trebuie să fie puțin moale la mijloc. Dacă se ține prea mult la foc, devine aspru. Se lasă să se răcească în formă. Se răstoarnă și deasupra se pune frișcă bătută.

Dacă se umple cu cremă, atunci se coace compoziția în două forme de mărime egală, cînd sînt gata se pun blaturile unul peste altul și între ele crema.

Cremă de castane

Se face ca mai sus un piureu din 20 de castane și se amestecă cu un sirop destul de legat, făcut din 20 gr. zahăr și un pahar de apă. Se pune cu totul pe foc, și se ține pînă se îngroașă. Se freacă spumă 150 gr. de unt proaspăt, se amestecă castanele răcorite și se adaugă două linguri de rom.

Sanda MARIN

Medicul vă sfătuiește

ANDREI S. Loco: Intre timp am mai răspuns unei cititoare despre reacțiile serologice ireductibile. Dacă nu vă mulțumește avizul ce l-ați primit, puteți încerca — desigur după consultarea specialistului — o nouă cură de penicilină, în cantități mai mari (cel puțin 120.000 u/kg. corp.). Atenuarea intensității reacțiilor după această cură, va putea eventual să facă indicată repetarea ei. Cel mai bine ar fi să vă adresați unei clinici de specialitate.

GRIGORE N.—Brezoi: 1) Pentru înlăturarea mirosului urît al gurii, trebuie combătută cauza care îl provoacă. Se va face asanarea tuturor focarelor dentare și se vor căuta eventualele boli ale aparatului respirator sau digestiv. Dacă căutarea acestora nu a dat rezultate, este posibil să fie vorba de o rinită atrofică (ozena). Vă sfătuim să vă arătați și specialistului de nas, gît și urechi. Pînă atunci respectați o igienă minuțioasă a danturii și folosiți apa de gură cu vanilină (sol. alcoolică 2%, 20 picături la un pahar cu apă) sau clorofilă, ce sînt bune desodorizante. 2) Enurezisul (urinarea în pat) și urinarea involuntară la un adult, sînt semnul unei afecțiuni organice care cere neapărat examenul medicului urolog și neurolog.

ILEANA M.—Craiova: Nu există nici un medicament pentru a îngroșa glezna piciorului. Puteți încerca doar gimnastica, exercițiile fizice care să vă pună în acțiune mușchii regiunii respective.

D. I.—Pitești: Nu vă putem da nici un sfat, pînă nu cunoaștem cauza turburărilor dv. și leziunile pe care le aveți. Trebuie să vă adresați medicului specialist în boli genito-urinare, de la policlinică.

Dr. N. P.

NOI MODELE
ȘI CULORI
DE POȘETE DE FEMEI
DIN VINILIN CU SUPORT TEXTIL
ASPECTUOASE — REZISTENTE — IEFTINE
S-au pus în vînzare la toate raioanele și magazinele specializate din țară

PAGINA FEMEII

CURIERUL LAUREI

TANIA — București: După 20 de ani de conviețuire cu un soț plin de cusururi, nu dintre cele mai ușor de suportat, ci chiar dimpotrivă, se vede părăsită, de la o zi la alta, de acesta. Trec șase luni de așteptare zadarnică — ceea ce o decide în cele din urmă pe soția abandonată să întenteze acțiune de divorț. Divorțul își urmează cursul normal, soțul nefăcînd nici o tentativă de revenire. Tania obține pronunțarea în favoarea ei. Între timp, cunoaște un alt bărbat și el în divorț — dar cu o situație ceva mai complicată: soția acestuia se opune la despărțire, deși purtarea ei a dus la această situație. Mai există și un copil la mijloc.

Între Tania și acest de-al doilea bărbat se stabilesc legături de dragoste; se înțeleg foarte bine și vor să se căsătorească. El nu a obținut încă divorțul. Iată însă că fostul soț al Taniei revine după un an și jumătate: își recunoaște toate greșelile, își cere iertare, făgăduiește că se va îndrepta, etc., etc.

Tania se lasă înduplecată — cedînd și presiunii familiei ei — și gîndindu-se în același timp că poate celălalt nu va reuși să divorțeze și cine știe dacă nu se va împăca în cele din urmă cu soția sa.

Iat-o deci pe Tania reluîndu-și viața cu fostul ei soț, de care este însă divorțată. Într-adevăr, el se poartă acum mai bine decît în trecut, dar încet, încet, reapar vechile cusururi...

Tania continuă să-l iubească pe celălalt de care s-a despărțit și care la rîndul lui continuă să o iubească și să o cheme stăruitor lîngă el.

Situația aceasta durează de cinci luni.

Tania se întreabă ce hotărîre trebuie să ia și îmi cere sfatul.

Părerea mea este că a greșit reîntorcîndu-se lîngă fostul ei soț; era o experiență consumată, un capitol din viața ei care trebuia socotit încheiat. Să reiei legătura cu un bărbat care te-a dezamăgit, lîngă care ai fost nefericită și pe care nu mai ai nici măcar scuza de a-l mai iubi — părăsind un altul de care te simți foarte legată și căruia îi recunoști numai merite și calități, mi se pare a alege în mod deliberat răul în locul binelui. Și cînd un om este propriul său dușman, cînd cu propriile lui mîini își sorțește viața anapoda, nu are decît de tras consecințele pe care le merită și totodată toate concluziile în ceea ce îl privește.

Dacă Tania ar fi o ființă mai curajoasă, mai fermă, mai puțin influențabilă, mai stăpînă pe acțiunile ei, iar mărturisi fostului ei soț adevărul, (de ce atîtea menajamente față de un bărbat care a părăsit-o fără nici un scrupul, atunci cînd i-a convenit să o facă, după o căsnicie de douăzeci de ani și de ce să-i acorzi din nou credit unui bărbat din partea căruia ai avut atît de suferit) și s-ar reîntoarce lîngă cel pe care îl iubește și o iubește. Ea este astăzi o femeie divorțată iar el va obține în cele din urmă divorțul început înainte de a o cunoaște pe Tania, ceea ce o scutește pe ea de probleme de conștiință — „n-a stricat o căsnicie, a găsit-o gata stricată". Iar faptul că și după ce Tania s-a reîntors lîngă fostul ei soț celălalt nu și-a retras acțiunea de divorț, este destul de concludent!

PUȘA BIRGAU. Vîrsta: douăzeci de ani. E căsătorită și are și un copil. Vrea să divorțeze pentru a se mărita cu un bărbat (cu care întreține legături de mai multă vreme) însurat cu o femeie infirmă și tatăl a trei copii...

...Urîtă poveste!

...Și dezolant: în întreaga scrisoare nici o tresărire a conștiinței, nici un scrupul moral!

Printre rînduri se citește: egoism, superficialitate, goliciune sufletească — cinism.

Dacă ai așteptat altceva decît dezaprobare totală din partea mea, nu-mi pare rău că te-am dezamăgit!

LAURA

Colțul COSMETICIANEI

Există oare ten normal?

Există oare ten normal? — mă întreabă o cititoare. Și dacă da, cum se comportă și cum trebuie îngrijit pentru a fi menținut în această stare?

Cele mai multe femei au de la natură un ten normal. În decursul anilor pot să intervină însă o serie de factori care să-i dăuneze și să-l schimbe. Astfel, există cazuri cînd în perioada adolescenței tenul devine gras, pentru a redeveni apoi normal odată trecută această perioadă. De asemenea, în timpul menopauzei tenul poate suferi schimbări bruște și poate deveni sau gras sau — cum se întîmplă în majoritatea cazurilor — uscat. De obicei, cam între 25 și 45 ani, adică în perioada de stabilitate glandulară, pielea feței are un aspect și o comportare care permit definiția de „piele normală", deci de „ten normal". Preocupate însă să aibă un ten cît mai frumos, deci dintr-un exces de zel — și de cele mai multe ori din cauza îngrijirilor neraționale și nestiințifice — femeile își deteriorează tenul, provocîndu-i de cele mai multe ori o stare de uscăciune.

Pielea tenului normal e suplă, fină, plină de prospețime și de viață, este frumos colorată și are porii strînși, invizibili. Nu are tăria pielii grase, dar nici sensibilitatea pielii uscate. Este genul ideal de piele, care nu are luciu, nu dă senzația de piele „care trage" și suportă bine apa și săpunul. Tenul normal este tenul cel mai ușor de îngrijit.

Demachiajul se face în două feluri: într-o seară vă demachiați prin spălare cu apă călduță și săpun de bărbierit, după care vă spălați obrazul cu apă rece, iar în seara următoare cu un amestec în părți egale de ulei de parafină și ulei de măsline, după care fața se clătește cu apă rece. De trei ori pe săptămînă, adică în zilele cînd ați făcut demachiajul cu apă și săpun, pielea are nevoie să fie hrănită cu o cremă fină, ușoară, în genul acesteia: ceară albă 10 gr., unt de cacao 10 gr., ulei de parafină 40 gr., tinctură benzoe 1 gr.

În timpul nopții nu se păstrează crema pe față pentru ca pielea să aibă posibilitatea să respire. Dimineața, fața se spală cu apă rece, fără săpun, iar în cursul zilei e bine să o protejați printr-un strat fin de pudră care deobicei aderă ușor, fără intermediul unei creme. Dacă totuși simțiți nevoia unei creme, folosiți-o tot pe cea indicată mai sus.

Odată pe lună faceți tenului o ușoară baie de aburi și aplicați o mască compusă din: un gălbenuș de ou + o linguriță zeamă de portocale (sau cîteva picături de lămîie sau vară, o linguriță zeamă de roșii).

Nu folosiți pentru ten ape de toaletă cu alcool, nici astringente brutale.

Sanda NOREANU

Încheind la ADAS
ASIGURĂRI DE VIAȚĂ PE 5 ANI realizați:
• prevedere pentru voi și familiile voastre
• economie
și
• participați la tragerile lunare de amortizare

Tendința modei de primăvară este scurtarea lungimii rochiilor. Fustele drepte, cloș, butoi sau în cute călcate, se poartă mult mai scurte.

1) Rochie din material în dungi sau tricotată. Spatele ușor lărgit și strîns cu un cordon ce pornește din părți. Croială chimono.

2) Rochie cu corsaj scurt. Aparent două piese. Mîneci scurte, talia marcată sus printr-o bandă tighelită. La gît, un mic guler lejer, înnodat.

3) Bolero aparent. Fusta gen butoi, mîneci scurte, un cordon lat ce scoate în evidență boleroul.

4) Talor din material pepit, garnisit cu material la culoarea pepitului — fie deschis, fie închis.

5) Rochie formată din două piese. Jacheta ușor fronsată în față, închisă la două rînduri.

6) Rochie din material ecosez sau din stofă bărbătească. Garnitura din aceeași stofă pusă în bie — închisă în 4 nasturi mari — cu un cordon lat.

7) O frumoasă rochie din două piese pentru tinere fete. Fusta plisată. Jachetica cu mîneci scurte, un guler marinar, de sub care iese un nod dintr-un material cu buline.

Desene de Tantzi PFENNINGS

HONORÉ DAUMIER

— Eu nu închiriez persoanelor care au copii!

— Iată un trist salon de pictură; desgustător. Dvs. ați expus ceva? Nu? Nici eu!

Ultima săptămînă înainte de deschiderea expoziției.

Excelența sa nimicește dușmanul ori unde îl găsește, pe hartă însă.

— Retragerea noastră s-a desfășurat într-o ordine perfectă.

Gargantua.

— Noi toți sîntem oameni cinstiți; să ne îmbrățișăm deci!

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Peisaj de primăvară

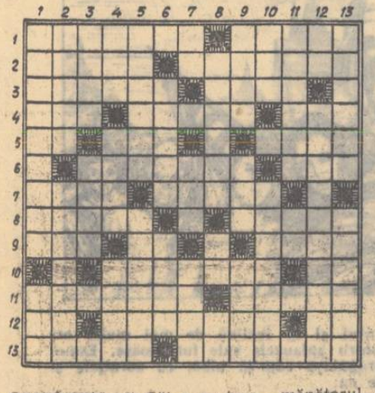

ORIZONTAL: 1) Călare pe tractor, a pornit-o înaintea primăverii — Vîslesc prin văzduh la cuiburile din sat. 2) Felinar răsărit în iarba primăverii — În toiul primăverii. 3) Bagheta magică a primăverii le trezește pe viață și rodnicie — Documente în care primăvara nu este decît o dată oarecare. 4) Loc frumos și încîntător din natură — Primăvara dragostei. — Anul geofizic internațional. 5) Precede buchiile! — Fiecare cu cîte o primăvară! — Fluture! 6) Calul năzdrăvan de pe ogoarele primăverii — Astfel 7) Fruntași printre fruntașii muncii socialiste — În primăvara vieții 8) Cerul unei zile cu soare — Vestitor al primăverii 9) Romancier portughez (1900). — În slavă! — Schițează toaletele primăverii 10 „Liberi și..." volum de versuri de Eugen Frunză — Monedă romană 11) Aripioare pudrate zburînd în razele soarelui primăvăratic — A stima 12) Scot jumătate! — În aceste zile de primăvară primesc semințele dătătoare de rod — Alifie 13) Covorul primăverii — Cicoare de grădină.

VERTICAL: 1) Aduc primăvara în oraș — Frunze 2) Un moment de liniște — Se pregătește primăvara pe ogoare 3) Ulei dialectal — Cîntărește o mie de kilograme 4) Nu rezistă sfîrșitului cald al primăverii — Cîntece... de primăvară! — Șef 5) „Pășește-n... semănătorul / Și-n brazda neagră, umedă de rouă / Aruncă-ntr-un noroc viața nouă" (Vlahuță — „Semănătorul") — Primăvara își pune rochia verde-crud cu floricele... 6) Act în dreptul feudal — Primește ștafeta vremii din mîinile primăverii 7) Pentru calul bălan este neapărat verde! — Tragere la țintă — Pîine 8) Primăvara îl pune la naftalină — Notă muzicală — Fără pereche... 9)... și corabia perechilor — Constelația solstițiului de vară — Aici primăvara mai întîrzie... 10) Loc șes pe care crește iarbă — „Noroc bun!... Pe cîmpul neted ies... cu-a lor pluguri!" (Alecsandri — „Pluguriile") 11) Fata cu părul de aur și ochii de cicoare — Anonimat comercial 12) 3,14 — Aici înflorește viața nouă a țăranilor muncitori (pl.) 13) Grîu de primăvară — Iată! un colț de iarbă țîșe din sînul pămîntului!...

Al. MATEESCU

ECVESTRĂ

ORIZONTAL: 1) Cai de curse — Cișmea trasă de cai 2) Calul, tot atît de celebru, al lui Don Quijote — Luate din ziar 3) Catalogul actelor — „Costum" pentru cai — Cîntecul ciorilor 4) Veche țară în Asia Mică — Imaculat 5) Calul de bătaie al rebușiților — Împărat roman care și-a numit calul în funcția de consul 6) Calul lui Alexandru Macedon — La oblinc! 7) Pune stop cailor — „Calul..." operetă de Benatzky 8) Pe cal — La șah, inițial e așezat înaintea cailor 9) Nevasta „Omului cu mîrțoaga" — ...Zorab — La cal, partea ieșită în afară a articulației de la mijlocul picioarelor de dinapoi 10) Autorul volumului „Caii lui Cibicioc' II) Campion — Peste vale, peste deal, trece-o mîndră pe un cal. — Împreună 12) Cai... de lemn — Cal sprinten.

VERTICAL: 1) Calul... lui Ulise — Călărețul din Cuban 2) Mersul unui cal în trap — Loc de popas pentru drumeții cu caii și cărușele lor — Șea 3) Rudă cu calul — Boală a cailor 4) Prietenul de călătorie a lui Calistrat Hogaș — Imediat 5) Mătoasă virsta cailor — Abreviație latină — Zi de odihnă pentru „Omul cu mîrțoaga"! 6) Un joc cu cai de lemn — Insecte care se mai numesc și calul dracului 7) Calul lui Făt-Frumos — Rapitori 8) Teme — Începe în galop! — „Calul de ...nu se caută la dinți" 9) Între cal și călăreț — Scrînciob — Calul dracului (fig) 10) Eroul temei de față — Nicolaie 11) Cal de doi ani — În potou — Întrebare 12) Cal de rasă — Jumătate om, jumătate cal.

Nelu POP NICORESCU

ȘCOLARĂ

ORIZONTAL: 1) Izvor de lumină — Plan de învățătură „la minut" 2) Metodă de rezolvare a sistemelor de ecuații și a... abaterilor sistematice — Servietă de grad elementar! 3) Examen la care te coci! — Nota 2! 4) Localitate în Iaponia — Băieți cu carte! 5) Nouă! — „Un pedagog de școală nouă" pe scenă — Pronume 6) El e în temă și temele în el — Masculinul istoriei de clasa a 5-a 7) Paralel cu „modern" — A generaliza metoda de învățat de la Memorizare 8) Premiat la... campionatul de șah pe 1957 al U.R.S.S. — „Ai carte, ai parte" sau „Altoiul face pomul pom iar cartea omul-om" 9) Cunună! — Dovadă de intrare în examene (pl.) — Campion. 10) Parteneră la carte — În același loc — Fata din bancă! 11) În chimie — Lucrare pentru tocit... creionul 12) Uniforme... ca la carte!

VERTICAL: 1) Studii studențești — Unitate de măsură a... minții 2) Camere și trepte în Casa Culturii — Aplicații ale Muzicii la celelalte obiecte 3) Literele negre pentru cîmpul alb (dim) — Caiet de note! 4) În clipa asta — Clasa — Casuar australian 5) Referitor la un gen poetic (pl.) — Verb conjugat cu cărți (scumpe sau uzate). 6) Clase cu multe ore — Fluviu olandez — „Table" pentru ora de franceză 7) Unul care a luat notă... — În plin sezon! — 900 pe tablele romanilor 8) Examene... doar din gură — După abecedar! 9) Lucrare scrisă în medicină — Mic curs la Sibiu 10) Răcitor manual! — Lăsați gălăgia! 11) Curs! — Covor. — Amalgamați în... chimia veche 12) Repetiție! — Elev din piesa lui Treniov 13) Elevi în școala profesională sau în... general — Un „nouă" văzut din bancă.

Cuvinte rare: ISE, EMU, EEM.

L. Gh. MANOLE

CASA

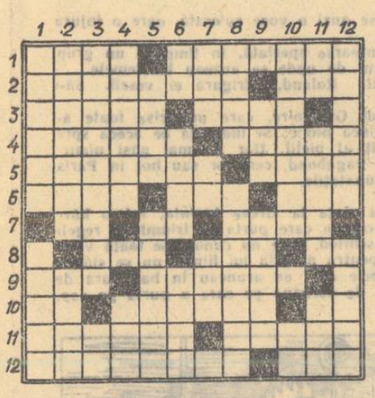

ORIZONTAL: 1) Cel de sus te lovește, cel de jos te împiedică... — ...iar acesta se întinde cît este de lung. 2) Case. — Din prag în prag! 3) Adverb în halat și papuci (Valabil și fără!) — Asigurările de Stat, la ele acasă. 4) Peșteră în perete — Proiecții geometrice 5) Serviciu de masă pentru salată (pl.) — Mare pictor romîn din secolul trecut 6) Uneori sînt „de plată" și în acest caz se achită la ... casă — Scriitor algerian, autorul romanului „Casa cea mare", distins în 1953 cu premiul Fénélon. — Fată în temă! 7) Rude de departe! — Spiriduș iscoditor în .... camera de chibzuință! — "Cuburi" cu dichis. 8) Zboară, zboară, cine zboară în căutare de o nouă locuință? — Paralele ce se mai și încurcă. — De găsit în garderobele rustice 9) Precedă de o anumită cultură domestică. — Modă asociată, de-a dreptul confortabilă. 10) Rele! — Platou la domiciliu — Semietaj! (Nu-i mezanin) 11) Alimentara familiei — Personaj din comedia „Unde-i strada, unde-i casa" de Dihovicinîi și Slobodskoi 12) A găzdui — Soarele din casă!

VERTICAL: 1) Firmament de cameră. — Scriitor spaniol din secolul al 17-lea, autorul comediei "Casa cu două intrări". 2) Iarna din cămin. — Autoarea romanului "Casa apelor" 3) Clădiri mari și dependințe. — Pentru dumneata, cînd politețea am uitat-o ... acasă! 4) Descoperite. — Tatăl celei care sare... casa! 5) Lăstar de salcie. — Vestit orator roman 6) În "Casa cu trei fete" — A fi aprins. — Case pe străzi, străzi printre case 7) Cucul din perete îi cînta odată împlinirea. — Dînșii. — A se murdări 8) Se amuză — Ghetuțe de casă 9) Ți se furnizează (cu mare pompă!) la domiciliu. — Arhitect grec, constructorul labirintului din Creta 10) Vizaviul tavanului. — În centrul Tebei 11) Ciolan — „...sănătoasă, cucoană, Că-mi iau geamantanul și plec!" („Balada chiriașului grăbit", Topîrceanu) — Își desface „maria" pe la case, la vreme de seară. 12) Scînteieri de acoperișuri sub soarele Italiei — Pretext tematic pentru „noapte bună!".

J. SOCOR

Rebus — Magazin
BON Nr. 5

ȘAH

Botvinik a deschis scorul...

Prima partidă a pasionatului meci revanșă Smislov—Botvinik, care va decide soarta titlului de campion mondial la șah, a oferit o surpriză. Nu prin rezultatul ei (pentru că e firesc cîștigul oricărora din adversari). Partida a surprins prin felul cum a început. La prima mutare a lui Smislov (e2—e4), Botvinik a răspuns, ca niciodată, c7—c6, intrînd în apărarea Caro-Kan, pe care, cu negrele, n-a agreat-o pînă acum. Această continuare, pe care marele maestru Toluș o apreciază în „Pravda" ca neobișnuită, dovedește că Botvinik și-a dat seama de necesitatea îmbogățirii repertoriului său de deschideri. Partida a avut o desfășurare vie, în ciuda faptului că la mutarea șasea Smislov a ales o continuare liniștită. O manevră aparent favorabilă lui Smislov (la mutarea 12) s-a dovedit însă pînă la urmă neinspirată, i-a permis lui Botvinik să preia inițiativa și apoi să lanseze un viguros atac, mărcat de pătrunderea turnului negru în tabăra albului.

Iată desfășurarea acestei interesante partide:

Partida I-a din meci
Alb: SMISLOV
Negru: BOTVINIK

1. e4, c6. 2. Cc3, d5 3. Cf3 Ng4. 4. h3, N:f3 5. D:f3, Cf6 6. d3 e6 7. Ne2, Cbd7 8. Dg3, g6 9. 0—0, Ng7 10. Nf4, Db6 11. Tabl, 0—0 12. Nc7, Dd4 13. Nf3, e5 14. Nd6, Tfe8 15. Na3, d:e4, 16. d:e4, b5 17. Tfdl, Db6 18. b3, Cc5 19. Ncl Dc7 20. Ne3, Ce6 21. a4, a6 22. b4, Tad8 23. Ne2, De7 24. a:b5, a:b5 25. T:d8 T:d8 26. Nb6, Ta8 27. f3, Ta3 28. Del, Nh6 29. Nfl, Cd4 30. Nc5, De6 31. Nd3, Cd7 32. N:d4, e:d4 33. Ce2, Ne3 șah 34. Rhl, Ce5 35. Dfl, Dd6 36. f4, C:d3 37.c:d3, T:d3 38.Df3, Td2 39. Tfl, D:b4 40. e5, Dc4. 41. Cg3 Tc2 (mutarea dată în plic la întrerupere de negru) 42. f5 Tcl; 43. e6 f:e6; 44. f:g6 T:f1+; 45 C:fl h:g6; 46. Df6 b4; 47. Rh2 g5; 48. C:e3 d4:e3; 49. D:g5+ Rf7; 50. D:e3 b3; 51. De5 c5; 52. Dc7+ Rg6; 53. Db8 Rf5; 54. Df8+ Re4; 55. Df6 Dd5; 56. Df3+ Rd4; 57. Ddl+ Re5; 58. De2+ Rd6; 59. Da6+ Re7; 60. Da7+ Rf6; 61. Dh7 De5+; 62. Rhl b2 și Smislov a cedat.

U. V.

Soluțiile la concursul „100 de întrebări despre patria noastră"

ISTORIA R.P. ROMÎNE

1 — Podul de la Tr. Severin (Drubeta) construit în timpul lui Traian de către Apolodor din Damasc; 2. — Nicolae Alexandru (1352—64) fiindcă una din fete era căsătorită cu țarul Bulgariei, iar alta cu cneazul sîrbilor; 3. — Brudina; 4. Baronul Samuel Bruckenthal; 5. Fiindcă austriecii ocupaseră Oltenia și nu mai avea pe marele Ban al Craiovei. 6. 1931, 1932, 1933; 7. Barbu Știrbei în Țara Românească și Grigore Alex. Ghica în Moldova; 8. Marei manifestații a muncitorilor de la 13 decembrie 1918; 9. Proclamația de la Islaz (1848) și naționalizarea principalelor mijloace de producție (1948); 10. Reforma agrară din 1945, Răscoala țărănească din 1907 și actul naționalizării din 11 iunie 1948.

GEOGRAFIA R. P. ROMÎNE

1. Granița cu U.R.S.S.: 1082 km.; 2. Defileul București-Livezeni; 3. În peștera de la Scărișoara din Munții Apuseni. 4. Pe vîrful Omul (2512); 5. Hotarele Țării Românești din vremea aceea; 6. Cîmpia Bărăganului; 7. În regiunea Constanța — 7 raioane; 8. Din amîndouă: hidrocentrala de la Moroeni și termocentrala de la Doicești; 9. Se injectează apa în munții cu sare și saramura e trimisă în producție; 10. Geograful Emmanuel de Martonne.

FAUNA ȘI FLORA R.P.R.

1. Cîinele ider — Uycterentes procyouvides; 2. Liliacul; 3. Scrumbia; 4. Diuthereasi gigantissimum; 5. Pînă la mai mulți kilometri (socotindu-se, evident, și periștii); 6. Giuko Culoba — apărut în era secundară; 7. Niei una, întrucît ciupercile constituie materia primă pentru extragerea antibioticelor; 8. Ciuperca de rugină, dacă găsește o plantă de Dracilă; 9. Bărăgan 77. Porumb de Studina, etc.; 10. Roua cerului, Otrățelul de baltă, etc. pentru că au puține substanțe azotate în hrana lor minerală. Întrebarea de rezervă: Bondarii care polenizează trifoiul sînt distruși de șoareci.

LITERATURA R. P. ROMÎNE

1. a) Costache Negruzzi: „Alexandru Lăpușneanu"; b) V. Alecsandri: „Despot Vodă"; c) Delavrancea: Trilogia „Apus de soare"; „Viforul"; „Luceafărul"; 2. a) Ion Eliade Rădulescu: „Zburătorul"; b) M. Eminescu: „Călin". 3. Fiind elev în clasa I-a primară a scris următorul distih: „Săriți cu toții frați romîni / Să dăm năvală în păgîni". Citind aceste versuri unui coleg, care — între timp — se scobea în nas, acesta a reacționat astfel: „Ce-mi dai să nu te spun lui domnu' ?"; 4. Jean Bart (Eugeniu P. Botez), Gheorghe Brăescu, Sașa Pană; 5. „Mitrea Cocor" de Mihail Sadoveanu. (E vorba de bolerul „Cristea Trei Nasuri"); 6. Eugen Jebeleanu: „În satul lui Sahia"; 7. V. Em. Galan: „Zorii robilor"; 8. Victor Tulbure: „Prezentare la volumul „Laudă Patriei"; 9. Mihai Beniuc; 10. Horia Lovinescu: „Citadela sfărîmată".

MUZICA NOASTRĂ ȘI INTERPREȚII EI

1. Richard Stein; 2. Sîrba pompierilor (sau Sîrba lui Pompieru); 3. Nicolae Filimon; 4. Suita intîia pentru orchestră; 5. Orchestra radio. difuziunii R.D.G., dirijată de Gard Natschinsky a imprimat Garofița de Mălineanu; 6. Franz Liszt; 7. Primul este violonistul american Iasha Heifetz, iar al doilea compozitorul bulgar Pancio Vladigherov; 8. George Georgescu; 9. Alfred Mendelsohn a compus oratoriul „1907"; 10. Nu apare

Celelalte răspunsuri le vom publica în numărul viitor.

Soluțiile problemelor de perspicacitate apărute în nr. 22

12 + 3 — 4 + 5 + 67 + 8 + 9 = 100

★

Se poate judeca astfel; dacă (3) este adevăr, atunci și (10) și (12) este minciună. ceea ce este imposibil conform condițiilor inițiale. Deci (3) este minciună (portofelul nu a fost furat de Theo). Deoarece (3) este minciună, rezultă că (8) este adevăr, (8) fiind adevăr rezultă că (15) este minciună. Dacă (15) este minciună atunci (14) este adevăr. Rezultă că Iudith este vinovată.

★

Pentru a răspunde exact la problemă trebuie să se țină seama atît de vapoarele care trebuie să pornească la drum, cît și de cele care erau deja în drum atunci cînd a plecat vaporul nostru.

Deci, un vapor care pleacă din Le Havre spre New York va întîlni în larg 13 vapoare, plus încă două: unul în momentul plecării (care a sosit atunci din New-York) și altul în momentul sosirii la destinație (care pleacă spre Le Havre), sau în total 15 vapoare. Vaporul nostru va întîlni cîte un vapor în fiecare zi la ora 12 și 24.

AȚI AUZIT DE...

...șarpele-pisică?

Dintre toate ființele care stăpînesc pămîntul, „animalele cu sînge rece", adică tîrîtoarele, sînt cele care pricinuesc cea mai mare teamă omului. Cu toate acestea, se știe că anumite triburi de indieni (tribul Murados) din valea Amazonului, care trăiesc departe de lume, în inima pădurilor virgine, în colibe înălțate pe pari, au obiceiul să țină pe lîngă locuințele lor șerpi mari, îmblînziți.

Acești șerpi, numiți „anaconda" și care pot ajunge pînă la 12 m lungime, stau în timpul zilelor încolăciți în jurul parilor colibelor acestor indieni. De cum se înoptează însă, ei se descolăcesc și încep să dea tîrcoale împrejurul colibei, în căutarea șoarecilor și șobolanilor, cu carnea cărora se hrănesc. Pentru acest fapt, li s-a dat porecla de „șerpi-pisici".

...plante-prese hidraulice?

Aceste plante pot fi întîlnite în orice grădină. Într-adevăr, o frunză este înzestrată cu un ventilator complicat, un aparat de uscat, mașini cu aburi, presă hidraulică și uneori cu un aparat refrigerator. Într-un cuvînt, frunza reprezintă o uzină în miniatură, cu o serie de dispozitive ingenioase.

La unele plante din zonele tropicale apa țîșnește la o înălțime de 7—8 cm.

Mecanismul se desfășoară astfel: în tulpina plantei sînt vase conducătoare de apă, puse în legătură cu frunzele printr-un canal foarte subțire, care stabilește comunicația cu stamatele frunzei pe unde țîșnește lichidul. Acest canal de legătură are același rol ca și brațul care pune în legătură cele două corpuri de pompă într-o presă hidraulică.

Cel mai mic surplus de umezeală ridică presiunea și apa țîșnește afară.

IOSEFINI prezintă scamatorii de familie

Transportarea unei flăcări cu... mîna

Prindeți din „aer" o țigară, adică faceți-o să treacă din îmbălmare pe față și apoi aduceți țigara la gură. Înconjurați cu ambele mîini, unite prin capetele degetelor, flacăra unei luminări și transportați această flacără pînă la gură. După ce aprindeți astfel țigara, arătați mîinile goale spre public.

Pentru a executa această atrăgătoare scamatorie, care este totuși foarte simplă, procedați astfel:

Luați un capăt de chibrit ars, care a mai servit deja și în felul acesta se aprinde mai ușor.

Chibritul se înfige cu un capăt în adîncitura unui inel fără valoare pe care-l aveți în deget; în felul acesta puteți ține toate degetele depărtate.

Capătul chibritului la foc atunci cînd mîinile încercuiesc flacăra luminării.

În același timp în care se retrag mîinile din jurul luminării, se stinge și flacăra ei cu degetul.

După ce țigara s-a aprins, flacăra chibritului e stinsă și ea, în același timp în care, cu o mișcare a degetului, se rotește inelul în așa fel încît în palmă să nu se mai vadă capătul chibritului înfipt și să se poată arăta interiorul mîinilor goale.

Stațiunile balneo-climatice

BORSEC, BUZIAȘ, VATRA DORNEI, tratează bolile de inimă, tensiune arterială, boli de vase, tulburări circulatorii periferice etc.

Afecțiunile glandei tiroide se tratează la stațiunea BORSEC.

Sinuzitele, astmul și emfizemele pulmonare se tratează la stațiunea GOVORA.

Boli de femei și reumatism se tratează la stațiunile SOVATA, BAZNA, OCNA SIBIULUI și EFORIA.

Aceste stațiuni funcționează în tot cursul anului.

Bolnavilor care merg pe cont propriu li se acordă tarife reduse în acest sezon.

Se asigură masă, casă și tratamente în bune condițiuni.

Adresați-vă direct la Stațiuni, pentru informațiuni suplimentare sau la Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale telefon 1.03.30—2.31.78 int. 78.

FOTBALUL LA MASA ROTUNDĂ

Mîine se deschide stagiunea oficială de fotbal: începe returul campionatului categoriei A. Marea popularitate de care se bucură în țara noastră sportul cu balonul rotund, ca și viul interes cu care sînt urmărite diferitele lui probleme (mereu în actualitate), ne-au sugerat ideea întrunirii în jurul mesei rotunde a cîtorva specialiști de mai mare suprafață — antrenori și jucători. Cu competentul lor concurs, am putut să realizăm pentru dvs. acest interviu colectiv ai cărui principali protagoniști sînt: antrenorul federal C. BRAUN, I. OANĂ, antrenorul echipei ploeștene „Petrolul", liderul campionatului categoriei A, maeștrii sportului I. VOINESCU (C.C.A.) și V. CĂLINOIU (Dinamo București), precum și F. ȘTIRBEI — căpitanul echipei bucureștene Progresul. Și acum... să trecem la subiect.

La „masa rotundă" (de la stînga): V. Călinoiu, colaboratorul nostru B. Berceanu, I. Oană, F. Știrbei, I. Voinescu și C. Braun
Fotografia: Mihai POPESCU

Pentru început, am adresat interlocutorilor noștri întrebarea:
— *Este satisfăcător stadiul la dispoziție loturi numeroase. De aici, discuția a pornit mai departe:*

iernii și angajarea, în această perioadă a anului, de turnee în țări cu un climat favorabil?

— Categoric, da! Cu condiția să nu se comită greșeli de soiul celeia ce-am amintit-o la începutul discuției noastre și privind echipa ce o antrenez eu, *ne-a replicat antrenorul formației ploiești.*

— Trei dintre echipele categoriei A de fotbal nu și-au întrerupt pregătirile în timpul iernii: Petrolul, Progresul București și Știința Timișoara — *a continuat același subiect antrenorul Braun.* La sfîrșitul actualei ediții a campionatului se vor putea trage concluzii (pe baza rezultatelor ce le vor înregistra aceste echipe) privind utilitatea continuării pregătirilor și a turneelor în timpul iernii.

Aici aș mai putea să adaug: antrenorii (și jucătorii) se străduie să facă exercițiile de la antrenament cît mai apropiate de condițiile de joc. Antrenamentul nu-l poate însă transpune pe jucător în atmosfera unei partide, — fie ea și amicală, nu-i solicită și tensiunea nervoasă. Deci partidele unui turneu de iarnă pot fi folositoare și sub acest aspect.

Cît mai multe jocuri internaționale

La acest punct al discuției am socotit că se impunea abordarea unei probleme în vecinătatea căreia ajunsesem, purtați de convorbirea cu interlocutorii noștri:
— Cum vedeți, în general, problema jocurilor internaționale?

— Aici vreau să-mi exprim eu, primul, punctul de vedere, *intervine, prompt, Știrbei.* Și mă voi folosi pentru asta de cel mai proaspăt meci internațional jucat de echipa noastră, cel cu Vojvodina din Novisad. Antrenorii echipei noastre, jucătorii și chiar spectatorii, sînt unanimi în a recunoaște foloasele acestei întîlniri. Calmul și siguranța cu care acționau jucătorii oaspeți, tehnica lor individuală, felul cum știau să-și folosească corpul în întîlnirile directe, toate au fost numai prilej de învățăminte. Vă amintesc apoi (pentru că e vorba de învățăminte) felul necorespunzător în care am acționat noi în prima repriză: cu frică, la întîmplare, fără să ne găsim pe teren. Eram timorați și de lipsa noastră de rutină în meciuri internaționale. La pauză ne-au vizitat în cabină un membru marcant al federației noastre de fotbal și unul dintre conducătorii clubului nostru, care ne-au spus: „Băieți, înfruntați o echipă mai bună decît voi. Lăsați la o parte teama că veți fi învinși. Jucați degajat, jucați fotbal". Și felul cum ne-am comportat în repriza a doua a arătat (cred eu) că ne-au folosit încurajările și gîndul că ...nu se întîmplă o nenorocire sau o catastrofă dacă ești învins de o echipă mai bună. Concluzia la care am ajuns: Într-un viitor apropiat să jucăm cît mai multe partide internaționale, folosind zilele din cursul săptămînii.

Părerile lui Călinoiu, internaționalul reputat, au fost mai laconice, dar nu mai puțin elocvente:

— Întîlnirile internaționale în care am jucat au fost totdeauna pentru mine prilej de mari învățăminte. Ele mi-au permis să-mi maturizez jocul...

— ...să-mi crească încrederea și personalitatea, *a adăugat celălalt internaționalul reputat, Voinescu.*

— Aș vrea să fac, totuși, o mică precizare care corespunde punctului meu de vedere, *a intervenit antrenorul Braun.* Contactul internațional să fie stabilit numai cu echipe valoroase, și numai de către echipele noastre care dovedesc, la rîndul lor, în competițiile interne, că merită să angajeze prestigiul fotbalului nostru.

— *De pildă, care credeți că sînt echipele noastre care ne-ar putea reprezenta cu succes în competițiile internaționale?*

— Dinamo București, Petrolul și C.C.A., *a indicat Voinescu.*

— Sînt mai multe, după părerea mea, *a completat Ilie Oană,* pentru că bune comportări în întîlniri internaționale se mai pot sconta și de la Știința Timișoara sau Progresul București...

— C.C.A. a dovedit o valoare superioară, față de celelalte echipe ale noastre, în partidele internaționale, *a intervenit C. Braun.* Celelalte echipe care s-au amintit aici sînt toate cam de aceeași valoare internațională. La ele aș mai adăuga Jiul Petroșani.

Avem sau nu avem antrenori buni?

Cînd ajungi să vorbești despre echipe de fotbal, e normal să discuți și despre antrenori.
— Ce credeți despre antrenorii noștri?, a fost întrebarea noastră următoare.

— Antrenorii noștri sînt buni. În majoritatea lor ei corespund și sînt utili. Fac această apreciere — *a spus Călinoiu* — referindu-mă la cei cu care am lucrat de-a lungul anilor: Baratki, Dobay, Steinbach, Braun...

— *Credeți cumva că antrenori din străinătate ar fi folositori fotbalului nostru, în stadiul actual?*

— Pe mine m-a antrenat și Opata, *a continuat Călinoiu* și am o părere dintre cele mai bune despre acest excelent antrenor. Cunoștea meseria, avea autoritate morală asupra jucătorilor, și le era foarte apropiat. Dacă ar fi continuat să antreneze echipa noastră, astăzi Dinamo ar fi avut alte perspective. Eu cred că antrenorii din străinătate ar fi folositori echipelor noastre, cu condiția să apelăm numai la elemente de primul rang.

— Ar fi un lucru bun dacă s-ar realiza un schimb de experiență cu antrenori din Uniunea Sovietică, Ungaria sau Iugoslavia — *și-a spus părerea și antrenorul C. Braun.* Ar fi un lucru cu atît mai bun, cu cît s-ar cunoaște și în străinătate munca antrenorilor noștri, pe care eu îi consider bine pregătiți.

Metodele de selecție a loturilor reprezentative

O problemă în jurul căreia a zăbovit apoi discuția noastră a fost în legătură cu metodele de selecție folosite la noi, în ultimii ani. Primul care a luat cuvîntul la acest subiect a fost Voinescu:

— Cred că s-a procedat bine, atunci cînd s-a apelat la jucătorii cei mai în formă la momentul dat și cînd s-a ținut seama și de adversar. Cred, deasemenea, că s-a greșit cînd s-a mers pe formula folosirii „senatorilor de drept".

— *Puteți exemplifica?*

— Pentru primul caz e suita de meciuri cu Belgia (la Bruxelles), U.R.S.S. (la Moscova) și Grecia (la Atena). Pentru al doilea, jocul cu R. P. F. Iugoslavia, de la București.

— *Dar cel cu R.P.F. Iugoslavia, de la Belgrad, în care categorie îl încadrați?*

— N-am văzut meciul, așa că nu mă pot pronunța...

I-am trecut aceeași întrebare lui Călinoiu, care a jucat în ambele ediții ale întîlnirii cu R.P.F. Iugoslavia, din cadrul eliminatorilor campionatului mondial. „Valerică" n-a ezitat în căutarea răspunsului, ci a replicat prompt:

— În aceeași categorie cu cel din București...

Pentru completarea „imaginii", la același subiect am solicitat și răspunsul antrenorului federal Braun, care, după o ușoară ezitare, ne-a spus:

— Metoda aplicată de forul de specialitate în materie de selecție n-a fost consecventă. Preocuparea pentru alegerea jucătorilor în echipa națională trebuie să fie permanentă, nu numai în ajunul jocurilor. Tot timpul anului se cuvine urmărit un lot larg de jucători, la colectivele lor, iar în apropierea unui joc internațional (cu o săptămînă înaintea disputării partidei), să se întocmească un lot restrîns care, de fapt, să fie echipa și rezervele ei.

Cu interlocutorii noștri, invitați la discuția din jurul mesei rotunde, am abordat numeroase alte aspecte importante legate de mișcarea noastră fotbalistică. Dar, veți înțelege, nu e chip să le cuprindem pe toate dintr-odată. Vom mai relata, de aceea, aci numai răspunsurile ce le-am primit la ultima întrebare ce le-am adresat-o:

— Care echipă va cîștiga campionatul republican pe anul 1958?

Mai cu codeli, mai fără, ei ne-au spus:

ȘTIRBEI: Lupta se va da între C.C.A. și Petrolul.

CĂLINOIU: Petrolul și Știința Timișoara.

OANĂ: C.C.A., Știința Timișoara și, bineînțeles, Petrolul.

VOINESCU: Petrolul, C.C.A. și Știința Timișoara.

Apoi, fiecare în parte și toți laolaltă, au adăugat: Dar Dinamo București și Progresul București au de spus un cuvînt greu în desemnarea campionului... *Și cu asta ne-am luat rămas bun.*

★

De cîte ori n-ați auzit la începutul de stagiune fotbalistică: „Sus cortina!". Nu intenționăm să ne derogăm de la această tradițională urare. Ci să adăugăm: ...SUCCES DEPLIN ECHIPELOR NOASTRE, JUCĂTORILOR ȘI ANTRENORILOR NOȘTRI, FOTBALULUI NOSTRU ȘI DVS., iubiți cititori și spectatori, care ați așteptat cu atîta nerăbdare acest moment. De altminteri, ca și noi...

B. BERCEANU

Varietăți

Pentru un bilet

Finala „Cupei Angliei" la fotbal suscită în fiecare an interesul deosebit al iubitorilor sportului cu balonul rotund din Insulele Britanice. Prețul unui bilet de intrare pe stadionul „Wembley" din Londra atinge sume exorbitante și, nu de puține ori, amatorii de fotbal recurg la cele mai subtile subterfugii pentru a obține un loc.

Culmea, în materie, pare să fi fost atinsă anul acesta, cînd proprietarul unei societăți de pompe funebre din Londra a publicat în ziarul „Daily Express" următorul anunț: Caut bilet de intrare la finala „Cupei Angliei". Ofer, în schimb, o înmormîntare de prima clasă la timpul respectiv".

Pentru moment, nu s-au înregistrat contra-oferte.

22 din 52!

În 1952, la Helsinki, maghiarul Csermak a fost primul atlet din lume care a realizat o aruncare cu ciocanul dincolo de „granița" celor 60 de metri. Acum, după 6 ani, 52 de atleți (printre care și recordmanul nostru N. Răsăcănescu) au realizat asemenea aruncări.

Ar fi de adăugat că aruncarea ciocanului tinde să devină o specialitate a atleților sovietici, care au înscris pînă acum 22 de nume pe lista celor ce au depășit cifra de 60 de metri.

Cine a hotărît?

După catastrofa aeriană de la München, căreia i-au căzut victime jucătorii echipei engleze de fotbal „Manchester United", în multe țări europene s-au semnalat numeroase abțineri în folosirea avionului de către formații de sport.

Una dintre cele mai recente este cea a echipei de fotbal „Newport Country", din liga a III-a a campionatului Angliei, care a făcut cunoscut că renunță la folosirea avionului pentru turneul contractat în Franța, în mai 1958. „Newport Country" va utiliza — cum oficial s-a anunțat — numai trenul și vaporul.

Se pare că hotărîrea luată n-a fost determinată de vreo cerere a jucătorilor. Pentru ea ar fi „opinat" conducătorii clubului...

Cînd sînt mulți frați

Este cunoscut amănuntul — și din coloanele noastre — că în urmă cu peste 20 de ani în echipa reprezentativă de fotbal a Greciei linia de atac era alcătuită din cinci frați Adrianopulos, jucători la clubul sportiv „Olimpiakos" din Pireu.

Un nou record în materie (deși nu mai este vorba de o echipă națională) a fost stabilit de echipa orășelului francez Audun, în care joacă șase frați.

Pe cînd o echipă formată din 11 frați?

Nu numai campion

Recent au luat sfîrșit campionatele de tenis pe teren acoperit ale Moscovei. Cînd crainicul a făcut cunoscut spectatorilor rezultatul tehnic al finalei de simplu bărbați, el a comunicat totodată că învingătorul — Nikolai Ozerov — a cîștigat pentru a 50-a oară titlul de campion al Moscovei.

Acestui șir impresionant de victorii sportive i se adaugă și alte victorii, mai puțin sportive, dar tot atît de valoroase. Nikolai Ozerov este de profesiune actor la Teatrul de Artă și succesele sale au fost de nenumărate ori subliniate de presa de specialitate. Totodată el este și un crainic sportiv foarte apreciat de ascultătorii de la postul de radio Moscova și un bun antrenor de tenis.

Loturi mai bogate de jucători

Legată de această problemă ne-a apărut cea a loturilor de jucători de care dispun echipele noastre fruntașe. Unul sau altul dintre jucători se poate accidenta, poate să nu corespundă la un moment dat, sau — pur și simplu — trebuie scos din echipă din motive disciplinare. Ca să se procedeze așa, evident că e absolut necesar ca formațiile noastre fruntașe (toate) să aibe actual al pregătirilor făcute de echipele din categoria A?

— Eu cred că e necorespunzător, — *s-a hotărît să răspundă, primul, antrenorul Oană.* Și sprijin afirmația mea pe constatarea ce mi-a fost posibil s-o fac, la un moment dat, cu „Petrolul", o echipă care a avut posibilitatea unei pregătiri continue și în condițiuni bune (timp și terenuri corespunzătoare). Cînd am revenit din turneul întreprins în Orient, echipa noastră a avut — după părerea mea — forma cea mai bună. Comparativ cu celelalte echipe din țară (care au avut de înfruntat un timp prost și terenuri necorespunzătoare) forma noastră era net superioară. Păcat că, din pricina mea — care am dat prea multă libertate jucătorilor, după ce-am revenit din turneu — forma aceasta a „pălit" un timp și acum avem de luptat ca s-o recăpătăm...

— Personal nu împărtășesc întru totul părerile lui Oană, *a intervenit în discuție antrenorul federal Braun,* pentru că dintre echipele pe care le-am văzut eu, Dinamo București și Rapid București mi-au făcut o bună impresie în partida ce-au susținut-o împreună. Jocul lor s-a situat la un nivel înalt, care face loc unor legitime speranțe chiar de la începutul stagiunii.

Dar iată-l că intervine și Știrbei, care își limitează însă „vederile" la propria lui echipă:

— Jucătorii noștri au o bună pregătire fizică, pentru început de sezon. Echipa poate să combată cu intensitate 90 de minute. Joculi, totuși, nu-i merge... Zăpada și noroiul au influențat negativ pregătirea executiilor tehnice. În plus, nu sîntem mulțumiți de „înaintare". Ea cuprinde, desigur, nume sonore, dar jocul nu-i merge. Incetinește ritmul la 16—20 de metri de poarta adversă, tocmai acolo unde ar trebui să și-l sporească... Aș vrea să mai relev un aspect negativ. Nu toți jucătorii echipei noastre dau dovadă de conștiinciozitate în pregătire și din această pricină suferă formația în ansamblul ei. Sîntem însă hotărîți să-l lăsăm „pe tușă", pînă ce-și vor reconsidera total actuala poziție.

— Generalizînd, adică nu referindu-mă la echipa Petrolul, convingerea mea e că numai un lot bogat de jucători poate permite unui antrenor să facă cele mai indicate înlocuiri în formație, adică și cele de natură disciplinară — *și-a mărturisit opinia antrenorul Oană.*

— Loturi numeroase înseamnă și un stimulent în pregătirea jucătorilor, — *a intervenit Voinescu, cu aerul și tonul care excludea ideea că aprecierea ar avea cumva un iz personal.* Cînd jucătorul are „dublura" lui, știe că numai cel mai bun va fi folosit în echipă, și, deci, că trebuie să se pregătească cu toată seriozitatea... ca să fie el cel mai bun.

— Loturi numeroase pot avea însă și urmări negative în unele situații, *a punctat Călinoiu.* Gîndesc, de pildă, că se poate întîmpla ca în asemenea situații unii jucători, deși bine pregătiți, să nu aibe prilejul să fie folosiți la cluburile lor, pentru că există alții ceva mai buni decît ei. De aceea, loturi numeroase de jucători în categoria A trebuie să însemne, în același timp, și o competiție regulată în care să joace cei ce nu sînt cuprinși în prima echipă. De pildă, un campionat al rezervelor...

— O asemenea competiție a existat în ultimii ani și s-a întîlnit campionatul tineretului, *a ținut să sublinieze antrenorul federal C. Braun.* Desființarea acestui campionat, după numai o ediție, a fost o greșeală...

Cu atît mai mult, putem adăuga noi, cu cît nici nu s-a așteptat să se constate practic care sînt urmările unui asemenea campionat. Și urmările au fost dintre cele mai bune.

— În echipa de tineret au jucat la C.C.A., Constantin, cînd a venit din Iași, Caricaș, Bone, frații Munteanu și alții — și-a *spus părerea Voinescu.*

Pentru că discuția a revenit oarecum la aspecte privind tot pregătirea jucătorilor, am adresat o întrebare directă antrenorului Oană:

— Credeți că este utilă continuarea pregătirilor în timpul

Din presa străină

Federația italiană de fotbal a decis...

Statistici au arătat că în decurs de 10 ani (1947-1957) în Italia au fost folosiți 176 jucători străini în campionatul primei divizii. Unii dintre acești jucători au dobîndit și cetățenia italiană, constatîndu-se în „arborele lor genealogic"... o veche cetățenie italiană. Ba unii dintre aceștia — coincidență — se făcea că intrau totodată imediat și în alcătuirea echipei reprezentative a Italiei.

In preliminariile campionatului mondial de fotbal din anul acesta, lucrurile n-au stat altminteri și din Insulele Britanice s-au făcut auzite unele „voci" care cereau, oficial, ca Italia să fie împiedicată să folosească în turneul final al competiției (unde, de altfel, n-a ajuns) asemenea jucători, de fapt, cetățeni ai altor țări.

Curentul acesta de „opinii" se pare că a căpătat acum și adeziunea cercurilor oficiale ale fotbalului italian (legată, desigur, de insuccesul Italiei în campionatul mondial de fotbal). Astfel, ziarul „Unita" a publicat o hotărîre a Consiliului federal al federației italiene după cum urmează: „Dată fiind comportarea doctorului Foni *(n.n: care a fost păstrat mai departe selecționer unic al echipei Italiei)* în timpul ultimelor partide disputate de echipa națională și examinîndu-se situația după aceste întîlniri, s-au stabilit directivele pe care trebuie să le respecte selecționerul unic, adică: Introducerea pînă la viitorul meci cu Austria a elementelor tinere, cu scopul de a se asigura un număr corespunzător de jucători bine pregătiți din punct de vedere tehnic, pentru a îmbrăca tricoul național și ca să se pună stavilă jucătorilor din altă școală, decît cea italiană".

Rămîne de văzut, totuși, cum se va interpreta de la caz la caz, formularea: „jucători din altă școală decît cea italiană"...

Magazin
revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMINIA LIBERA"
★
Redacția și administrația
Piața Scînteii
tel. 7.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 7.60.10, interior 1400.

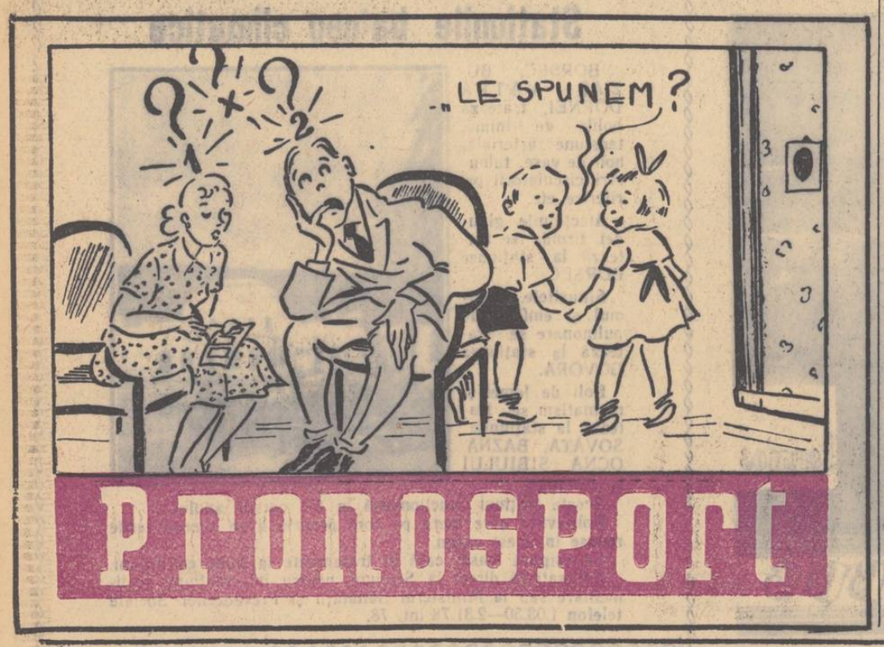

Romanul nostru ilustrat

NOTRE-DAME DE PARIS

Adaptare după VICTOR HUGO **Ilustrații: Beca RIND**

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Tradiționalele serbări de la 6 ianuarie 1482 au adunat toată populația Parisului, dornică să asiste la reprezentația „misterului" scris de poetul Pierre Gringoire și la alegerea papei nebunilor. În aclamațiile mulțimii este ales Quasimodo, cocosatul de la Notre-Dame. În piață, publicul este atras de exibițiile unei tinere și frumoase dansatoare, țiganca Esmeralda.

Începuse să se întunece cînd Gringoire părăsi sala. Nu știe încotro s-o pornească. După eșecul dureros al spectacolului său teatral, nu-i venea să se întoarcă în mica locuință pe care o ocupa pe strada Grenier sur l'Eau și unde l aștepta, proprietarul lui, Guillaume Doulx-Sire, căruia nu-i plătise chiria de șase luni. Tocmai cînd se hotărî să-și aleagă drept culcuș pentru noaptea aceea o cocioabă din strada la Savaterie, pe care o ochise cu cîteva zile înainte, în piață apăru cu mult tămbălău procesiunea papei nebunilor.

— Blestemată procesiune! exclamă Gringoire. Pînă cînd și pînă unde ai să mai mă urmărești?

Și atunci îi veni ideia salvatoare. De vreme ce nu putea să scape de această mulțime, mai bine să se afunde în mijlocul ei să se ducă și el în piața de la Grève, unde va putea cel puțin să se încălzească la focurile aprinse acolo și să se înfrupte cu cîteva fărîmituri ale ospățului public care începuse.

Se apropie deci de rugul aprins și observă că mulțimea făcuse loc în apropierea focului unei tinere fete care dansa. Toți o priveau cu admirație, toți o ascultau cu încîntare. Dansatoarea, sprintenă și veselă, cu picioruțe fine, cu părul negru, cu doi ochi de vrajă, părea o creatură supranaturală.

— Parcă e o zeiță, își spuse Gringoire.

În clipa aceea, o piesă de aramă pe care fata o avea prinsă de corsaj, căzu pe pămînt.

— A, dar asta e țigancă! își spuse din nou poetul.

Între miile de figuri cărora flăcările rugului le dădeau reflexe de purpură, era una care părea absorbită mai mult decît toate celelalte în contemplarea dansatoarei. Părea un bărbat tînăr, de 35 ani, deși era complet pleșuv. Ochii îi ardeau, aprinși de o puternică pasiune.

După ce își termină dansul și se înclină de mai multe ori spre a mulțumi publicului pentru aplauzele sale furtunoase, Esmeralda făcu un semn și o drăgălașă căprioară albă, cu cornițele și pintenii aurii, se apropie de ea.

— Djali, i se adresă tînăra fată, în ce lună a anului sîntem acum?

Căprioara ridică un picior din față și lovi o dată în tamburina dansatoarei. În adevăr, acestea se petreceau în prima lună a anului. În același mod căprioara indică apoi ziua și ora, spre uimirea deplină a publicului.

— Asta e curată vrăjitorie, spuse cu o voce însinuantă bărbatul chel, care o fixa tot timpul cu pasiune pe Esmeralda.

În timpul acesta, căprioara își continua, la îndemnul stăpînei sale, uimitoarele ei exerciții, spre delectarea asistenței, cînd dintr-un colț întunecat al pieții se auzi o voce șuierată, care o înjura și o blestema pe dansatoare.

Frumoasa Esmeralda se întoarse speriată, în timp ce un grup de copii se repezirâ spre locul de unde se auzeau blestemele.

— E deținuta din Turnul Roland, strigară ei veseli. Să-i ducem ceva de mîncare.

Ceea ce îi aminti poetului Gringoire, care urmărise toate acestea, că nici el n-a mîncat încă nimic. Se îndreptă de aceea spre bufetul improvizat într-un colț al pieții. Dar nu mai găsi nimic Trecuseră pe acolo tot ce era vagabond, cerșetor sau hoț în Paris și dăduseră iama prin toate bunătățile.

Pe traseul de la Palat la piața la Grève înainta, într-o hărmălaie asurzitoare, grotescul convoi care purta în triumf pe regele nebunilor, Quasimodo. Bietul schilod, care nu cunoscuse toată viața lui decît umilința și dezgustul pentru propria lui ființă, nu se simțea cîtuși de puțin jignit de vorbele ce i se aruncau în batjocură de către trecători. Părea încîntat de coroana pe care o purta pe cap,

de sceptrul aurit pe care-l ținea în mînă și de fanfarele care-i vesteau prezența.

Deodată, din mulțime se desprinse personajul chel despre care am amintit, se apropie de convoi și, cu un gest furios, smulse sceptrul aurit — însemn al papalității — din mîna cocoșatului.

În clipa aceea Gringoire îl recunoscu:

— Ia'te uită! Dar asta e Don Claude Frollo, arhidiaconul! Ce-o fi având cu bietul cocoșat? O să dea de dracu'...

Într-adevăr, din mulțime se auzi un strigăt de groază cînd Quasimodo sări din jilțul pe care era purtat și se repezi spre cel care-l atacase. Femeile își întoarseră privirile spre a nu vedea cum cocoșatul îi va sfîșia pe arhidiacon.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Ca sa Scinteii" I. V. Stalin București

75

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL II — Nr. 24 ★ Simbătă 22 martie 1958 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

CE E NOU LA BICAZ?

Autorapidul oprește lin în gara Bicaz, una din cele mai tinere gări din țară. Pentru a cîta oară mă reîntorc aci? Nu mai știu! Deși am bătut în nenumărate rînduri locurile de aci, deși îmi sînt familiare, ele mă emoționează de cîte ori le regăsesc. Aspir cu nesaț aerul tare de munte și o pornesc pe șosea, către birourile D.G.H. Aici obțin lămuriri tehnice, indicații asupra căror șantiere să mă îndrept mai întîi.

Și de astă dată mi-am propus să găsesc ceva nou în legătură cu Bicazul, ceva ce nu este cunoscut încă publicului. S-au scris doar atîtea despre aceste șantiere.

— Ați pășit cu dreptul — mi-a spus directorul general, Adalbert Gilbert, cînd i-am explicat scopul vizitei și m-a invitat să asist imediat la un eveniment memorabil. La Stejaru se turna primul vagonet cu beton în spatele cămășilor blindate. Pînă să mă dumiresc despre ce este vorba, Pobeda și gonea, depunîndu-ne după un sfert de oră la poarta tunelului. O poartă imensă, ca un monumental arc de triumf, aflată la o înălțime care-ți oferă posibilitatea să admiri jur împrejur o adevărată lume feerică, de basm, parcă transparentă. Munții, ornamentați grațios cu dantele albe de nea și drapați cu o perdea cenușiu albăstrie de ceață, șirul de camioane și autobuze care circulă neîntrerupt pe șoseaua asfaltată, zidurile în construcție ale clădirii hidrocentralei, orășelul constructorilor, și casele elegante de cărămidă ale viitorului personal al hidrocentralei: toate le vezi de sus și orîcît le-ai privi, nu te saturi. Dar, abstracție făcînd de pitorescul acestor locuri, nu mai puțin te încîntă, te emoționează, ceea ce s-a făcut în ultimii ani aci, ceea ce omul, stăpîn al tehnicii, realizează în prezent.

★

Împreună cu tov. Gilbert, am făcut un marș forțat de... 420 metri în interiorul tunelului. La intrare văzusem cîteva cămăși — niște cilindri uriași de oțel, cu diametrul de 7 metri — iar acum urma să văd cum se contopesc aceste cămăși cu pereții tunelului. Din cauza emoției nu înregistrasem în minte decît parțial explicațiile fulger pe care mi le furniza cu bunăvoință însoțitorul meu.

— **Ultima parte a tunelului pe o lungime de 420 metri, va fi mult bătută de o presiune uriașă. Cam 8 atmosfere va avea fiecare lovitură de berbec. Adică 8 kilograme pe centimetru pătrat. Este necesar deci un blindaj de oțel, puternic, bine prins de pereții tunelului.**

Am ajuns. O lumină puternică scaldă schelăria metalică, ascensoarele, vagonetii, conductele, figurile preocupate ale oamenilor care ne dau binețe, fără să aibă timp să ne privească. Reîntîlnesc o veche cunoștință. Inginerul șef Nicolae Ștefan. Zîmbește.

— **Îți amintești? Exact în locul acesta am stat de vorbă în urmă cu 4 ani.**

Cum să nu-mi amintesc? Intrasem într-o hrubă îngustă. Din pereți țîșnea apa. Copaci groși, puși ca grinzi de sprijin, cu diametrul de aproape jumătate metru, erau prefăcuți sub privirile noastre în hîrtie, erau presați, striviți, desființați. Adăugați la această priveliște zgomotul care se auzea din interiorul muntelui Botoșanul, ca un muget amenințător și veți avea abia o imagine a dîrzeniei lui Goaghi Samoilă, a lui Tihaniuc și a celorlalți mineri, care-și croiau drum, constatau după cîteva ore că drumul a dispărut, îl croiau din nou și așa mai departe.

Și acum, muntelui învins i se pune o cămașă impermeabilă.

Coincidență fericită — am norocul să asist la turnarea primului vagonet cu beton în spatele primei cămăși. De pe platforma de sus se vede perfect. Vagonetul urcat sus cu un ascensor, trimite încărcătura printr-o conductă, iar jos, vibratorul, cu un uruit strident, își face treaba.

★

Este cam ciudat, scriind despre actualitate, să recurgi la amintiri. Și totuși...

La tunel-intrare am căutat, ca de obicei, să reîntîlnesc vechii și binecunoscuții mineri cu faimă, cărora ani de zile li s-au dedicat numeroase coloane în tot felul de publicații. Păreau legați de șantier pe vecie, erau contopiți cu șantierul și acum...

Nu i-am mai găsit. Și-au terminat misiunea. Cu nostalgie am privit tunelul, opera lor, cartierul de locuințe de la Cîrnu, care acum adăpostește oameni cu alte specialități; am căutat în diverse locuri măcar un panou de onoare de pe care să nu fi fost încă scos portretul lui Vasile Deac, cel al lui Francisc Meszei. Nu am găsit nimic. Totul e nou la Bicaz. Alți oameni, alte probleme, alte preocupări. Minerii și-au făcut datoria și amintirea lor luminoasă este întruchipată în existența tunelului. Despre Vasile Deac mi s-a spus că a devenit în scurt timp vestit la

Sandu MANEA

● *(Continuare în pag. 2-a)*

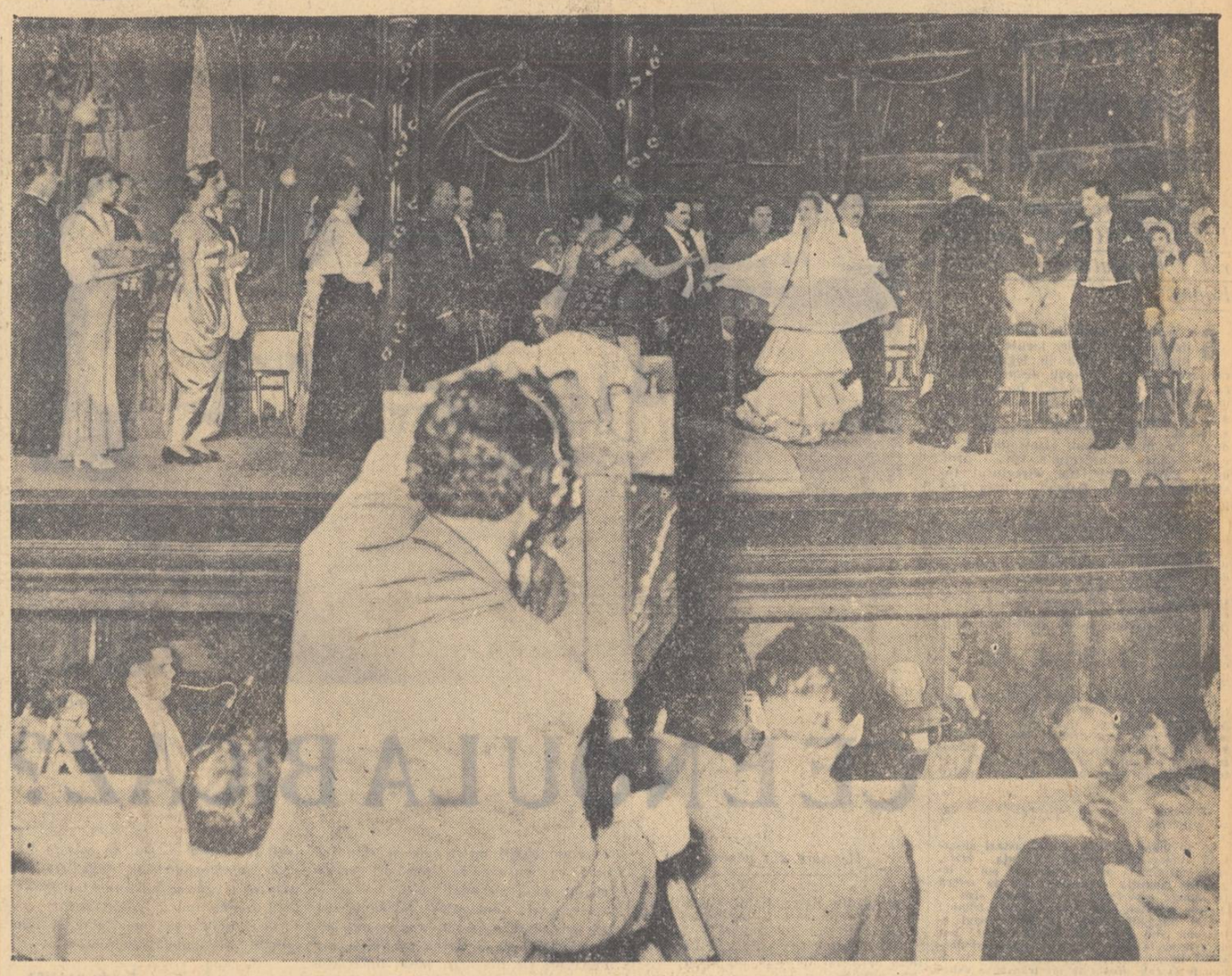

Pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., actorii maghiari au cucerit publicul romînesc prin măiestrita interpretare a operetei „Silvia" de Kalman. Fotoreporterii revistei noastre nu au putut însă fotografia de astădată numai scena, deoarece în fața ei se aflau operatorii televiziunii, în plină activitate la cea de-a 99-a transmisie.

Fotografia: E. WECHSLER și G. STINEA

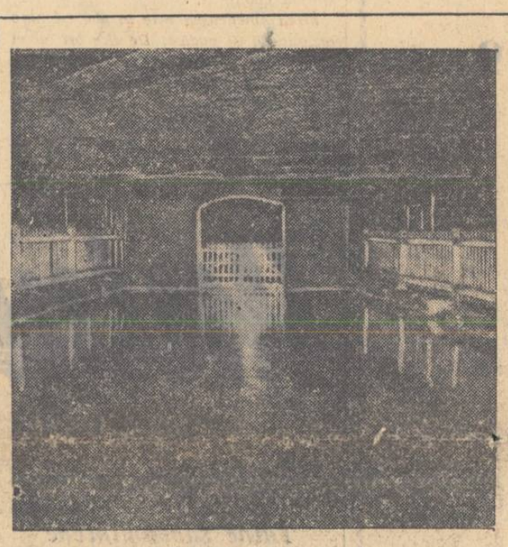

Lacul subpămîntean

MINUNILE SALINEI

● Taine subpămîntene ● Barca de pe lacul subteran ● Sonde care extrag... sare

Mă aflam la sfîrșit de drumeție, după o lună de călătorie prin regiunile nordice ale țării. Ca ultim popas, îmi propusesem să vizitez vechea așezare de la Cacica. Știam că acolo, la marginea pădurilor, ca peria, ale Bucovinei, unde în fapt de seară se aude deseori grohăitul mistreților ce-și „pilesc" colții pe scoarța brazilor seculari, industria sării și-a durat o veche tradiție. Rare sînt familiile din comună care să nu-și aibă cel puțin un reprezentant ocupat în această industrie.

Astăzi, în mină lucrează o generație tînără. Ieri au lucrat părinții, mai înainte bunicii, iar la început... Dar cine dintre minerii actuali își mai amintește de numele înaintașului care, cu aproape două veacuri în urmă, a lăsat securea de cioplitor, toiagul de păstor, sau sapa de plugar, pentru barosul și dalta de „ciocănar"? Doar pe cîte un miner mai în vîrstă, scump la vorbă și sobru, ca și viața pe care a dus-o, îl urnești cu greutate pe făgașul amintirilor.

Află astfel că exploatării de sare de la Cacica i-au fost puse bazele în anul 1791. Despre Paul Hoffman, tehnicianul austriac care a deschis exploatarea, bătrînul miner îți vorbește așa cum a aflat la rîndu-i de la urmașii celor ce l-au apucat în viață: un om priceput, care venise aici din ordinul curții imperiale să pună bazele unei exploatări de sare pentru aprovizionarea Austriei de est și sud-est. Misiunea lui Hoffman a comportat o serie de dificultăți. Într-adevăr, la Cacica se găsea și se găsește sare. Milioane de tone se ascund în adîncuri. Strat gros de peste 600 m. Însă masivul nu-și ascundea prezența între tainele — unele de nepătruns pe atunci — ale spațiilor subpămîntene. El era trădat de apele unor izvoare, care, brăzdîndu-l, ieșeau la suprafață saturate de substanța prin care trecuseră. Iar aceste izvoare, cu drumurile lor necunoscute prin adîncuri, făceau exploatarea greu realizabilă pe cale obișnuită. Atunci s-a ales o soluție cu totul nouă, poate cea mai rentabilă din cîte existau: s-a început obține-

Silvian PETRESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

EMOȚII ÎN ETERUL MIC

Luni seara, pe o temperatură deloc primăvăratecă, grupuri de melomani — mai numeroase ca de obicei — așteptau în fața Teatrului de Operă și Balet șansa neprevăzută de a obține „un bilet în plus". În același timp, două autobuze cu călători, deloc grăbiți să intre în sala de spectacol, erau parcate în spatele clădirii. Mii de bucureșteni și alți telespectatori din orașele vecine Capitalei, care au urmărit din casă, stînd comod, spectacolul cu opereta „Silvia", le datorează acestora din urmă șansa de a nu fi rămași... pe-afară, ca cei dintîi

Încă de dimineață, televiziunea pregătise totul: antena stației mobile urcată pe acoperiș, cele trei camere de luat vederi în sala de spectacol, ilu-

Cîteodată, instalarea antenei e un lucru ușor. Alteori...

minația... Tehnicienii și regizorul stăteau acum la masa de comandă, privind televizorul încă ocupat de crainica studioului.

— Emil! Emil! Dă-mi cortina.

Brusc s-au iluminat trei ecrane, semn că nu numai operatorul Emil Hențiu, ci și ceilalți doi au trecut la camere. O apăsare de buton și pe al patrulea ecran a apărut cortina. În difuzor o voce întreabă nerăbdătoare:

— Ce facem? Regizorul vrea să bată gongul.

— Să-l bată! răspunde calm regizorul televiziunii.

Cei doi regizori Szinetăr Miklos și Ion Barna-și continuau astfel colaborarea de la repetiții. Spectacolul televizat pretinde un efort suplimentar, precizie, coordonare, pentru ca spectatorii — atît cei din sală, cît și cei care-l văd fără bilet — să nu fie stînjeniți de complicatul proces tehnic.

Prima imagine pleacă în eter: cortina, însoțită de un freamăt potolit al sălii.

— Orchestra! — pretinde regizorul și imediat dorința i-a fost îndeplinită... pe ecran. Din nou o apăsare de buton și în televizorul de alături se vede cum dirijorul a ridicat bagheta. Peste o clipă, nemuritoarele melodii ale lui Kalman vor porni la drum.

Cuprins de febra începutului, regizorul nu face altceva decît „să vadă". Ba nu. Lucrează și cu nasul:

— Miroase a ars! E fum!

Tehnicienii cercetează aparatele și cablul. E totul în perfectă ordine. De altfel, stația are la dispoziție și un emițător de rezervă.

În agitația stîrnită de transmisie, renunț pînă la pauză la întrebări și dau să ies. Așa e meseria: ori vezi spectacolul, ori scrii reportaj.

— Nu vrei să mergem în celălalt au-

Eugen ATANASIU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Muzeul Rus de Stat

Corespondență specială pentru „Magazin"

Sînt 60 de ani de cînd Muzeul Rus și-a deschis larg porțile pentru vizitatori, inițial ca muzeu de artă și cultural-istoric, și începînd din 1934 numai ca muzeu de artă plastică.

Cele mai vechi monumente artistice care fac parte din exponatele Muzeului Rus, au o vechime de peste 1.000 de ani. Aici se găsesc obiecte de artă decorativă, mozaicuri și fresce, icoane. Printre capodoperele Muzeului Rus face parte și o icoană mică, **„Îngerul cu părul de aur"** (sec. al XII-lea); privirea gingașă și poetică a unui tînăr cu ochi triști și gură mică, amintesc imaginile create de Giotto și alți pictori din epoca prerenașterii. Nu

Vasili MEȘKOV

membru corespondent al Academiei de arte din U.R.S.S.

● *(Continuare în pag. 3-a)*

M. A. CIIOV (1838—1916): Țăran copleșit de griji

IMAGINI DIN R. D. VIETNAM

PIEȚE ȘI TÎRGURI

Piețele și tîrgurile au oglindit dintotdeauna viața unei așezări omenești, înfățișînd precum picul de apă marea cea mare, condiția socială, economică a colectivității omenești. Mînat de această credință, mi-a plăcut să trec nu odată prin piața mare a orașului Hanoi, inventariind, din privire, bunurile aduse spre vînzare, privind mușteriii și vînzătorii, interesul pentru anume mărfuri și, peste toate, firea oamenilor, de regulă la largul ei în piață.

Și-n piață am văzut, la mare cinste, pe tărăbi, cîlțuri de verdețuri; femeile își umplu cu ele cîte un coș întreg. Orezul, pus la vedere în saci scunzi, în niște bănicioare foarte largi, ori în panerașe de atîrnat la cobilițe, e de tot felul: orez cu bobul lunguieț și sticlos, cu bobul mărunțel și molcuț, ori lătăreț și cu un ușor miros de iarbă proaspăt cosită. Sînt feluri și feluri de boabe, pe care femeile le aleg după trebuință, cum s-ar alege într-o piață de-a noastră făina de grîu ori de păpușoi. De altfel alegerea orezului, cînd îl tîrgui, nu-i treabă simplă. Mi s-a explicat că unele soiuri sînt bune pentru gătit, altele sînt cele care se cumpără pentru fiert numai. Acestea sînt soiuri din cele mai căutate, se cumpără în cantități mai mari, (cîte un coșuleț anume pentru orez, plin vîrf), dat fiind că se consumă la orice masă, fiert, pus într-un castronaș și slujind de însoțire la mîncare, asemeni piinii ori mămăligii la noi.

Vînzarea orezului, amestecată la Hanoi, în piața mare, cu multe alte negoțuri, în sate este temeiul oricărui tîrg; aici țăranii și țărăncile se adună, așează jos coșurile pe care le-au cărat cu cobilița în spate, se chincesc între coșuri și așteaptă cumpărătorii. Sînt sute și sute de oameni care vînd, sute și sute care cumpără și care se frămîntă cumplit. Prețul orezului e barometrul pieții; orezul ieftin înseamnă scăderea prețurilor la toate celelalte bunuri de vînzare — zarzavaturi, păsări, fructe ouă — ba chiar și la o seamă de ateliere ale meșteșugarilor. Și-n vremea din urmă, rod al reformei agrare și-a muncii intense pentru sporirea randamentului culturilor, producția de orez a crescut. (De unde Vietnamul era socotit, între țările mari producătoare de orez, a 11-a din lume, în 1956 R.D. Vietnam s-a situat pe locul al cincilea, cu un randament de 19 chintale la ha.). Am putut aprecia acest fapt într-un sat din apropierea orașului Tanh-hua, la piață. Prețul orezului, mi s-a arătat în cifre comparative, scăzute; un negustor de pălării, — pălării conice din frunze de palmier, cum poartă prin partea locului toate femeile, — scăzuse și el prețul pălăriilor. Un negustor de acadele, în jurul căruia stăteau ciotcă copii, dădea și el mai ieftin dulciuri și zaharicale. Un vînzător de oale din lut, vindea și el mai ieftin produsele sale. Și între oameni era voie bună; și tîrgul era însuflețit. În barăcile de bambus care mărgineau piața, forfota nu mai contenea, doar în șoproanele ceainăriilor, bărbații, mulțumiți se vede de tîrg, își îngăduiau o cești de ceai și un fum două din luleaua cu apă.

În piața mare, de la Hanoi, bunurile aduse spre vînzare sînt, firește, mai numeroase, așa cum se întîmplă cu o piață centrală dintr-un oraș-capitală a țării. Aici numai negustorii de mărunțișuri întind zeci de tărăbi, punînd la vedere te miri ce și mai de toate: piepteni pentru femei, lucrați cu grijă din corn de bivol; agrafe de păr;

...Femei înveșmîntate în rochii lungi de mătase, rochii în culori dulci...

„...Sînt sute de oameni care vînd, sute și sute care cumpără..."

Virgil DĂNCIULESCU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

În acest număr:

Drumuri prin Siria

Apa de Alep

Cercetări pentru descoperirea cauzelor cancerului

Bărbatul prezentabil și buretele...

Părinți și copii

Mămica cea nouă

Fotbal în kinogramă!

Cercetări pentru descoperirea cauzelor cancerului

Convorbire cu prof. univ. EMIL CRĂCIUN, directorul Institutului „Victor Babeș".

Se vorbește mult, în ultimul timp, despre cercetările făcute de oamenii de știință în legătură cu cancerul și în deosebi despre faptul că agentul care provoacă boala ar fi un virus, adică unul din acei microbi atît de mici, încît nu pot fi văzuți cu ajutorul microscopului obișnuit, ci doar cu microscopul electronic. Care este cauza cancerului? Tov. prof. univ. EMIL CRĂCIUN, directorul Institutului „Victor Babeș", ne-a răspuns la această întrebare:

— Două ipoteze rămîn astăzi obiectul celor mai curente cercetări: ipoteza chimică și ipoteza virotică. Atît observațiile făcute în spitale, cît și observațiile experimentale din laboratoare, aduc argumente în favoarea ambelor ipoteze. În ultimul timp, specialiștii în maladii virotice, adică în viroze, au publicat cercetări variate, care merită a fi cunoscute de un public mai larg.

— Cum se poate dovedi că o boală, — în cazul nostru cancerul, — este provocată de un virus?

— E nevoie de trei feluri de dovezi. Mai întîi, că în organismul bolnav să se identifice precis un virus. Apoi, prin metode de laborator, acest virus trebuie izolat și cultivat în afară de organism. În sfîrșit, reintroducînd la un animal virusul astfel izolat, el trebuie să reproducă boala, în cazul nostru cancerul.

— Aceste condiții au fost realizate în cazul cancerului?

Să le luăm pe rînd. Există astăzi observații remarcabile privind existența materială, vizibilă, a unor virusi care pot fi legați de apariția cancerului. Ele se referă la camere experimentale. Un punct slab al acestor rezultate este însă de ordin tehnic: uneori imaginile oferite de microscopul electronic sînt greu de interpretat și pot duce lesne la erori. Pe urmă, sînt mări deosebiri între cancerele apărute spontan la animale și cele provocate ori transmise experimental. Trecînd, acum, la al doilea criteriu, fapt este că încă nu se poate cultiva în laborator virusul producător de cancer, așa cum se cultivă microbii pneumoniilor... sau ai septicemiilor. O resursă tehnică importantă îl pot aduce culturile de celule canceroase în laborator.

— Adică nu cultivăm virușii cancerului, căci ei nu se înmulțesc singuri, ci-i cultivăm împreună cu celulele lor gazdă, celulele animalelor în care trăiesc.

— Exact. Tehnica aceasta a fost mult timp ținută secretă, pînă ce a fost redescoperită de profesorul Ion Minea și dezvoltată de un elev al acestuia. Așa cum se practică în toate laboratoarele lumii, culturi de țesuturi canceroase pot fi lesne făcute după metoda română.

— Dar al treilea criteriu? Cancerul a putut fi transmis de la un animal la altul?

— Da. Savanți ca Borrel, Rous, Shope au adus aici contribuții sigure. Există tumori virotice. Școala sovietică, cu L. A. Zilber, și școala română cu prof. Ștefan Nicolau, au ajuns la concluzii importante. Prof. Ștefan Nicolau spune, în concluzia cercetări, lor sale de peste 35 de ani: „Oricare ar fi rezervele ce se pot face cu privire la originea virotică a cancerului... inframicrobiologiștii de pretutindeni, ca și cei din R.P.R., trebuie să verifice în mod minuțios rezervele reale și trebuie să le lichideze pe cele tradiționale".

— Se pune totuși o problemă: dacă virusul e cel care provoacă groaznicul cancer, cum se face că această boală nu este contagioasă?

— S-a căutat o explicație, arătîndu-se că virușii singuri nu sînt în stare să provoace un cancer, așa că trebuie să mai intervină și o substanță de ajutor. Există și alte explicații. În tot cazul, chiar dacă este contagios, modul contagiunii pentru cancer diferă total de cele ce se știe despre contagiune în toate celelalte boli.

— Ce consecințe ar avea descoperirea certă a unui virus al cancerului?

— O consecință extrem de importantă ar fi posibilitatea unei profilaxii rationale, pe baza vaccinării anticanceroase.

— Bine, dar cancerul chimic?

— Da, rămîne această problemă, a cancerului provocat de unele substanțe iritante, care acționează îndelungat într-un anumit loc. Apărătorii ipotezei virotice spun că substanța iritantă prepară locul și condițiile pentru ca virusul cancerului să se poată dezvolta. În tot cazul, problema nu-i deloc simplă. Rămîne ca în viitorul apropiat, prin metode mai perfecționate, să se găsească agenții cauzali ai diferitelor forme de cancer la om, ceea ce ar reprezenta speranța găsirii unui tratament și a modului de prevenire împotriva acestei teribile boli. În tot cazul, prin eforturile depuse de oamenii de știință din întreaga lume, astăzi se duce lupta decisivă pentru descoperirea naturii cancerului, care va culmina cu înlăturarea acestei boli.

Dr. Leonid PETRESCU

Noi medicamente românești pentru bolnavii de hipertensiune

După cum se știe, hipertensiunea arterială este destul de larg răspîndită. În ultimii ani, bolnavilor de hipertensiune li se recomanda preparatul străin cunoscut sub numele de „Serpasil". Acest preparat, conținînd un extras dintr-o plantă care crește în India — Rauwolfia — face să scadă tensiunea. De curînd industria noastră farmaceutică în plină dezvoltare a reușit să realizeze preparatul „Hiposerpil".

Hiposerpilul românesc se bucură de aceleași proprietăți ca și Serpasilul, conținînd alcaloidul plantei indiene mai sus-amintite. Medicamentul este întrebuințat nu numai pentru scăderea tensiunii ci și ca un calmant al sistemului nervos.

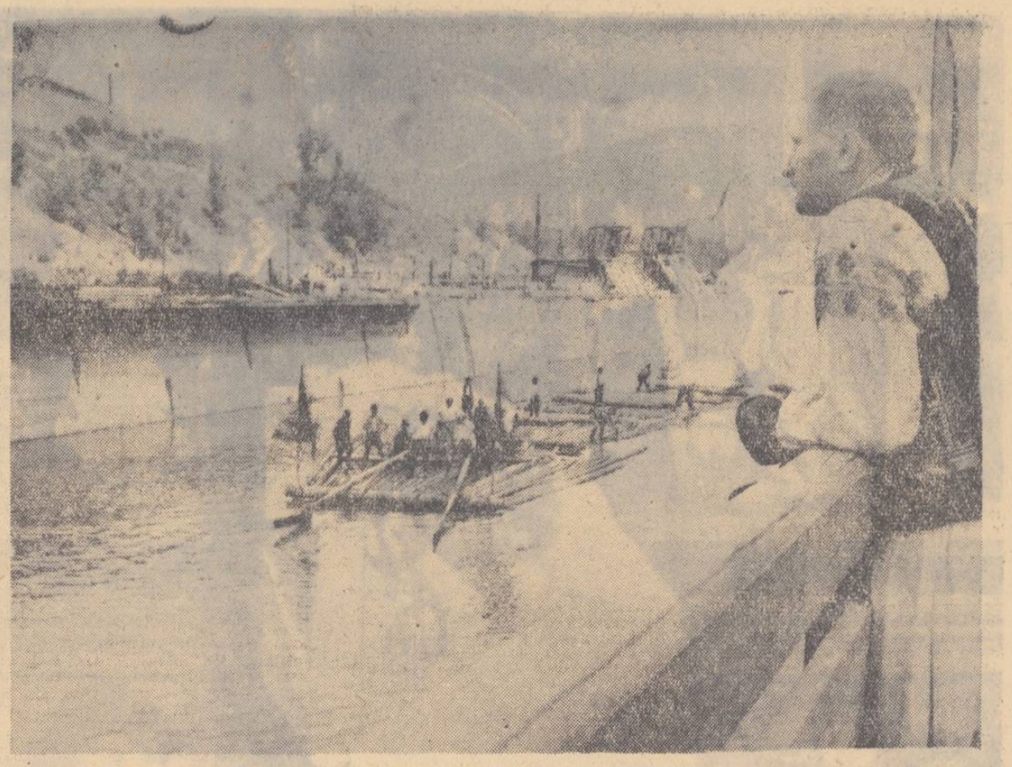

Fotografia: Mihai POPESCU

CE E NOU LA BICAZ?

(Urmare din pagina I-a)

o mină din Valea Jiului. Ceilalți și-au găsit cîte un rost la exploatări carbonifere sau pe alte șantiere.

Preocupările prezente la tunel mi le-a creionat în fugă inginerul Egon Spandonide.

Deși tunelul a fost terminat, în interiorul său se mai face un tunel. Un complex de utilaje execută complet mecanizat cîte 6 metri liniari tunel de beton pe zi. Apele Bistriței vor avea un puternic și neîntrerupt stăpîn în acest tunel, care nu este în fond altceva decît o conductă imensă, un fel de Goliat printre conducte.

Și... este surprinzător, dar totuși... Ceea ce mi s-a părut în urmă cu o zi, la Stejaru, extraordinar, — sistemul cămășilor blindate — mi se spune aci, la Tunel-intrare, că este simplu, ușor. Ai pus blindajul, torni betonul și totul rămîne cum nu se poate mai bine.

Pe restul celor 5 kilometri nu se pune căptușală metalică, ci se toarnă betonul în spatele unui cofraj metalic, care ulterior se demontează și se remontează mai departe pe altă porțiune.

★

Momentul în care cei 210.000 kilovați — cam o treime din energia electrică a întregii țări în anul 1950 — vor porni de la Stejaru, se apropie.

Se va produce un brusc și măreț salt calitativ care va împrospăta și însufleți bătrîna Moldovă. Motoare și mașini de tot felul vor dudui în noile fabrici și uzine, tractoarele vor călători pe brazde cu hrană din turbinele hidrocentralei, mii și mii de țărani vor răsuci butonul minuscul din casele lor și vor zîmbi fericiți privind revărsarea de raze aurii ale lămpii lui Ilici.

Conducta forțată, prin care se va prăvăli Bistrița peste paletele turbinelor, se montează într-un ritm mai rapid decît era prevăzut. La baraj mai sînt de escavat 100.000 metri cubi și singurul care va mai avea de spus aci vreun cuvînt, va fi „betonul".

Inginerul Constantin Vladimirovici Alexeev, care a lucrat la înălțarea hidrocentralei de la Gorki, pe Volga (de două ori cît Bicazul), mi-a împărtășit satisfacția ce o încearcă văzînd la colegii lui români nivelul de cultură tehnică, minuțiozitatea și îngrijirea cu care se pregătesc lucrările. Iar specialiștii români, mi-au vorbit despre sfaturile întotdeauna competente și folositoare ale inginerului Alexeev.

Sandu MANEA

Cronica gastronomului

Ouă prăjite

Pentru a duce la bun sfîrșit această operație în mai multi timpi, după canoane, începi prin a face din două ouă, o maioneză în care adaugi o jumătate linguriță de oțet, albuș fiert și pătrunjel verde (și albușul și pătrunjelul, foarte fin tocat). Pui sosul de o parte, la răcoare și pregătești făină, ou bătut și pesmet pisat, întocmai ca pentru șnițel, precum și foarte multe frunzulițe de pătrunjel, fără cotor (cam patru legături pentru șase ouă). Aceste pregătiri făcute, treci la adevărata preparație. Lași ouălele în apa care clocotește cinci minute (cel mult cinci minute jumătate), pentru ca albușul să se întărească și gălbenușul să rămîie moale (oeufs mollets). Cînd le scoți de la fiert, le arunci o secundă în apă rece, le cojești în palmă și le pui în farfurie. Tăvălești apoi ouălele fierte prin făină, ou bătut și pesmet. Într-o cratițioară încingi untură sau untdelemn, ca pentru cratițe, în mare cantitate. Se pot face și în unt, dar untul neavînd suficiente calorii, pentru această preparație nu poate fi întrebuințat decît dacă e amestecat cu măduvă de vită. În momentul în care grăsimea se încinge, arunci în ea ouăle, care se prăjesc imediat. Le scoți cu lingura de spumă și le așezi pe o farfurie. În aceeași grăsime arunci pătrunjelul și-l lași să se prăjească, pînă se întărește puțin, ca la mîncare să crontăie în dinți. Îl scoți, îl scurgi de grăsime și-l pui peste ouă. Ajuns aici nu-ți mai rămîne decît să torni maioneza rece peste ouăle fierbinți. Combinația de rece și cald contribuie mult la savoarea acestei mîncări delectabile. Acel ce n-o cunoaște, va exclama poate:

— Și ce, mă rog, cîta bătaie de cap pentru niște ouă?

Nu mă indolesc însă că, gustînd-o, se va convinge ușor că merită osteneala.

PĂSTOREL

Aveți vedere în relief?

Să presupunem că într-o bună zi, la rubrica de publicitate a unui ziar va apare următorul anunț: „Centrul de fotogrametrie din București și de pe lîngă Ministerul Agriculturii și Silviculturii angajează un număr de... ingineri geodezi. Persoanele care solicită aceste posturi trebuie să fie înzestrate cu vedere stereoscopică. Este obligatorie îndeplinirea a cel puțin o condiții".

Un asemenea anunț va stîrni cu siguranță destule comentarii. Este firesc ca la ocuparea unui post să se ceară studii de specialitate. Dar să se pretindă — și să se accentueze că este o condiție obligatorie — ca solicitanții să aibă o anumită vedere, pare prea din cale afară. Totuși, în fond, ce înseamnă vedere stereoscopică? Un telefon și... la celălalt capăt al firului îmi răspunde vocea unui prieten, medic oculist.

Îl pun la curent cu conținutul anunțului.

— Ai vedere în relief?

— Sînt sănătos tun, îi răspund.

— Aici nu-i vorbă de boală, ci de o calitate a vederii. La oameni cu vedere stereoscopică — atunci cînd o doresc — două imagini ale aceluiași obiect, prinse în două poziții, se suprapun...

Bine înțeles că nu am (și nici nu doresc să am) această calitate). La centrul de fotogrametrie mă duc totuși, nu pentru ca să solicit unul din posturile vacante. Cu siguranță însă că voi găsi acolo lucruri interesante.

Directorul unității, inginerul Ion Negoiță, s-a scuzat că nu mă poate primi în birou. Motivul? Nu-i are încă aranjat. De altfel, întreaga instituție este un adevărat șantier: zidarii și zugravii își fac de lucru în unele încăperi, în altele s-a și început montarea unor aparate și utilaje.

— Scopul înființării centrului nostru? Unul singur: să întocmească baza topografică a țării, necesară evidenței funciare, întocmirii planurilor cadastrale, lucrărilor de proiectare în organizarea teritoriului în unitățile agricole cooperatiste și de stat, organizării măsurilor de luptă împotriva eroziunii solului, precum și întocmirii hărții pedologice a țării. După cum vedeți, ne revine o sarcină grea.

— ...și care va fi dusă — am completat eu — la bun sfîrșit după ani de zile.

— Vă referiți desigur la metodele clasice. Cu teodolitul — principalul instrument al măsurătorilor terestre — putem ajunge cu siguranță în anul... 2.000. Ce metodă vom folosi noi? Vă spune chiar denumirea instituției: fotogrametrie. Cu alte cuvinte, măsurătorile nu se vor face străbătînd terenul cu pasul, ci cu ajutorul unor fotografii speciale. Măsurători rapide, ieftine și precise.

— În cazul acesta veți avea nevoie de o armată de fotografi...

— Ne mulțumim și cu o... escadrilă.

— ?!?

— Nedumerirea d-voastră vine de acolo că nu cunoașteți faptul că nu avem deloc nevoie de fotografi. Fotografierea se va face cu ajutorul unor aparate speciale automate.

— Dar nu înțeleg ce rost are escadrila?

— Majoritatea fotografiilor — fotogramele cum le spunem noi — vor fi luate din avion. Metoda după care vom lucra, poartă, din această cauză, denumirea de aero-fotogrametrie. Să vă dau cîteva amănunte. Avioanele au create în luzelaj un cimp de vedere. Aici este montată camera fotogrametrică. Înălțimea la care zboară avionul este în funcție de scara la care urmărim să facem hărțile topografice. Direcția de deplasare este est-vest, avionul urmărind să acopere o unitate de lucru reprezentată de trapezul Gauss (spațiul cuprins între meridiane și paralele). În 2—2½ ore un singur avion poate fotografia o suprafață de 40 pînă la 100.000 hectare.

— Să presupunem că la centrul din București au sosit fotografiile făcute...

— ...Aici negativele trec la laborator, unde se developează, se fixează și se obțin astfel pozitivele, adică fotogramele. Trimitem apoi fotogramele unităților noastre de pe teren. Aici, se stabilesc coordonate și se confruntă cu terenul. Fotogramele reperate și fotointerpretate fac cale întoarsă.

— Motivul?

— Abia acuma începe adevărata activitate a centrului de fotogrametrie. Avionul a putut executa fotografierea dintr-o anumită poziție. Pentru a se aduce în același plan de fotografiere fotogramele se folosește un aparat numit foto-redresator. Pentru stabilirea detaliilor plane și în relief avem la dispoziție stereoplanigrafe. Specialistul care urmărește la aparat o fotogramă vede ca în palmă un anumit spațiu de teren, cu dealuri, pomi, așezări omenești etc. Automat, elementele de pe fotogramă sînt redate pe planuri. Nu știu dacă cunoașteți faptul că specialiștii care lucrează cu acest din urmă aparat trebuie să aibă o anumită calitate a vederii: stereoscopică. Numai așa, două imagini ale aceluiaș obiect repetate în două fotograme pot fi văzute — desigur imaginar — ca un singur obiect.

— Producția fotogrametrică este destinată exclusiv scopurilor agricole?

— Nicidecum. Fotogramele mai pot fi folosite de silvicultori, geologi, precum și de alți specialiști. De asemenea, pot găsi o largă întrebuințare la întocmirea sarcinei de anteproiectare pentru sistematizarea centrelor sătești, amenajări de riuri, pentru cartarea fitoasociațiilor (de pildă deosebirea terenurilor de stuf de cele ocupate de papură).

— Pot fi descoperite, cu ajutorul fotografiilor făcute din avion, noi zăcăminte?

— Aici, cel mai indicat ar fi să vorbească un geolog. Totuși, socotesc că după formele de relief și elemente de nivelment (contururile) la care se adaugă elementele care ies la suprafață (cum ar fi, de pildă, un filon de mică) se poate deduce direcția straturilor și natura filoanelor.

— Ce se mai poate stabili cu ajutorul fotogramelor?

— Cu destulă ușurință se poate stabili felul de vegetație. Astfel, se delimitează tarlalele cu porumb, păioase, suprafețele ocupate cu vii, livezi, etc. Mai mult decît atît. Există posibilitatea de a stabili modul cum se dezvoltă vegetația pe diferite porțiuni ale teritoriului. Pedologii, după anumite nuanțe, pot cunoaște felul solurilor (nisipos, cernoziom, sărături, etc.).

Din cele arătate pînă acum — a încheiat tovarășul inginer Negoiță — cred că sînteți și dvs. de acord că folosirea fotogrametriei pune bazele unei adevărate „industrii" topografice românești.

Ing. Th. MARCAROV

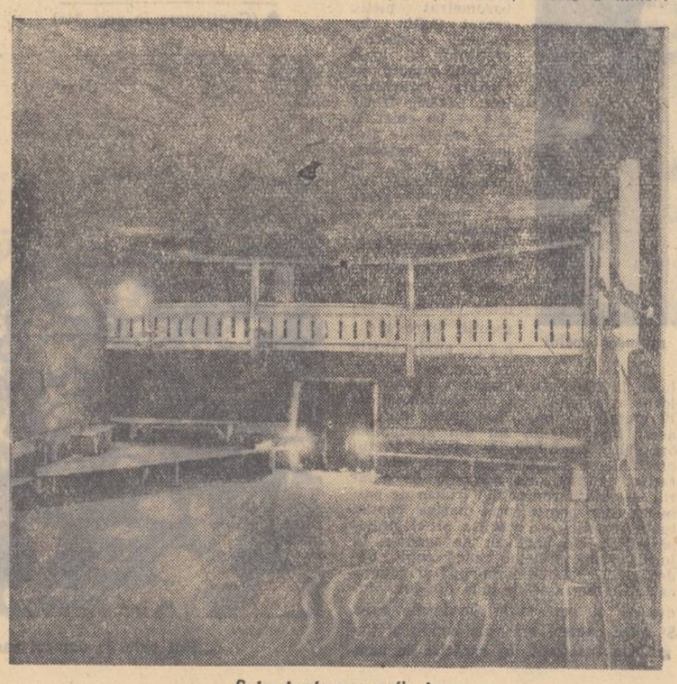

Sala de dans a salinei

Bărbatul prezentabil și buretele...

Nu de mult am făcut cunoștință cu un bărbat prezentabil. Purta un costum bine cusut dintr-o stofă cam ieftină. Vesta, papionul, cămașa cu guler bont, manșetele și butonii nu lipseau din îmbrăcămintea lui exasperant de corectă, pusă la punct cu migală de pensionar. Figura, palidă, brăzdată de riduri simetrice, era neclintită ca o mască; linia buzelor exprima oboseală și o nemulțumire fără margini. Părea un om acru, un dezamăgit perpetuu, un individ devorat de crîncene și amare deziluzii.

Cînd s-a așezat la masă lîngă noi — eram într-un local de alimentație publică — fruntea lui trăda o mare concentrare lăuntrică, lăsînd parcă să se înțeleagă că de hotărîrea pe care o punea atunci la cale atîrna destinul întregii planete.

Apoi, ca și cînd ne-ar fi văzut întîiași dată, bărbatul acru dar prezentabil, a surîs.

S-a ridicat în picioare, s-a apropiat de cuier și s-a întors din nou cu pachetul pe care-l scosese din buzunarul paltonului.

O clipă misteriosul pachet învelit în hîrtie albastru-școlar, tronînd pe fața de masă albă, ne-a fascinat pe toți. O clipă numai, pînă cînd proaspăta mea cunoștință a început să despoaie din învelișul ei taina ce se ascundea înăuntru, atent, încet, cu voluptate și devoțiune așa cum pescuitorii de perle dezghioacă nobila lor agoniseală.

Din culbul de hîrtie fetișul s-a arătat ochilor noștri uimiți în toată strălucirea lui. Bărbatul prezentabil ne-a anticipat entuziasmul, peste măsură de volubil: „Cît de ingenioși au fost oamenii care au născocit-o! Ce fină este, ce grațioasă, ce tehnică desăvîrșită a lucrăturii! Cît bun gust, cît rafinament, cîtă eleganță!".

Ne-am apropiat, am întins mîna și am trecut-o ușor pe suprafața obiectului...

„Dacă i-ar fi lipsit pielița străvezie care s-o protege ați fi avut senzația că mîngîiați o blană de căprioară... Nu, nu de căprioară, mai degrabă de gazelă... Priviți-o! Un adevărat poem! Un poem în nylon roz-pembé! Și cînd te gîndești că nu-i decît o eponje... O simplă eponje"...

Firea omenească este în același timp orgolioasă și pudică. De cîte ori nu vi s-a întîmplat și dvs. să dați din cap, afirmativ și cu mimată competență atunci cînd interlocutorul vă vorbea despre un lucru de care habar n-aveați. Același sentiment l-am încercat și eu înaintea obiectului de pe masă și a definiției lui lapidare și tainice. Știndu-mă să-mi dau în vileag ignoranța m-am apropiat cercetîndu-l atent din toate direcțiile. Era ceva ca o cărămidă, puțin mai mieă, roșie-conabie, protejată de o epidermă subțire de nylon.

Deasupra învelișului strălucea ca un bumb de aur o etichetă. Am apăsat-o discret cu degetul și i-am simțit moliciunea spongioasă, arătătorul fiindu-mi împins înapoi ca și cînd aș fi atins un balon de gumă.

— Iartă-mă, am îndrăznit, străfulgerat de o idee, iartă-mă că-ți tulbur încintarea. Obiectul dumitale seamănă cu un burete de baie, un obiect fără îndoială folositor dar nu întotdeauna indispensabil. Eu, de pildă, mă împac mai bine cu piatra de mare... Acest burete, are de bună seamă, niște însușiri cu totul deosebite...

Desen de Romeo VOINESCU

— „Prea ești pripit! Ajungem și acolo. Părinții noștri foloseau pentru curățirea trupului lîngă bucata de săpun o biată fărîmă de cărămidă. Noi, mai încoace, ne-am deprins a întrebuința piatra de mare, bureții de cauciuc ori buretele de la natură. Dar gîndește-te! Cîte ponoase, cîte suferințe! Pielea ni se jupuia iritată de frecătură, circulația sîngelui se accelera peste limită și unde mai pui că în apă bureții îți alunecau printre degete!

De-acu încolo nu mai avem nici o grijă! Buretele de nylon este catifelat ca un obraz de fecioară și cu miros agreabil. Muiat în apă se face aspru iar trecerea lui pe suprafața pielii nu irită ci dezmiardă. Dacă nu e roz pembé ca al meu poate fi verde jad, bleu sidef sau verde fistic. Ambalajul de nylon, și el, este mai străveziu ca o aripă de libelulă...

Hotărît lucru... cu buretele de nylon deasupra tuturor căminelor va cobori o fericire nouă...

Argumentația nu lăsa loc pentru nici o replică. Emoția îmi răpise graiul, eram cufundat în tăcere, plin de considerație față de geniul inventatorului, ros de invidie față de fericitul proprietar. Gata să mă consolez cu gîndul că mie nu-mi va fi dat niciodată să intru în posesia unui asemenea juvaier, am încercat totuși... Cine știe, poate că...

— Unde ai găsit minunea? Se mai află cumva de vînzare?

— Ce naiv ești! N-ai priceput nimic! Credeai că e făcut în țară! Dar cum îți închipuiai! Fabricație străină! De la „pachet"! Peste un secol poate o să facem și noi ceva asemănător! Da domnule, un veac ne trebuie, nu glumesc!

Nu-mi amintesc să mai fi discutat ceva în seara aceea. Cînd convorbirea s-a sleit cu totul, bărbatul prezentabil a plecat acasă. Cu tramvaiul, pe jos, ori cu taxiul? S-o fi oprit în drum la vitrine, l-o fi ținut pe loc interesul pentru vreo clădire nouă, răsărită de curînd? N-aș putea să vă spun. Bănuiesc mai degrabă că nu. Era prea mîndru de buretele lui. Dar ce să mă mai întreb dacă a văzut o clădire nouă, un lucru nou, de seamă, obiect de adevărată mîndrie, cînd el nu privise nici măcar în vitrinele drogheriilor. Privea „în pachet". Și-i părea deajuns!

Boris BUZILĂ

Minunile SALINEI

(Urmare din pag. I-a)

rea sării pe calea evaporării apei saturate a micilor piriuri, ce-și scăldau apele în adînciuri, prin masiv.

Taine subpămîntene

Vizitarea minei îți deschide nu numai priveliști evocatoare. Exploatările miniere de pretutindeni au locuri pe unde se trece într-o pioasă reculegere, ca și perimetre, unde înșoțitorul, bucuros că-ți poate arăta ceva deosebit, se oprește și-ți potolește curiozitatea cu un ton din care deslușești parcă întrebarea: „Ei, nu-i așa că numai la noi întîlnești asemenea lucruri?

Iată, de pildă, biserica Sf. Barbara. Credeți cumva că-i un lăcaș de rugăciune? Biserica Sf. Barbara din Cacica n-a văzut niciodată lumina soarelui. Ea este situată la o adîncime de 32 m sub pămînt, săpată în masivul de sare (cu balcon pentru cor, altar și amvon tot din sare) de către înaintașii minerilor de astăzi. Candelabre imense atîrnă de tavanul de sare, iar pîlpîirile luminărilor, atunci cînd sînt aprinse, creează figuri bizare pe pereții și dușumeaua salină.

Cu 40 de metri mai jos, sau, pentru a întrebuința un termen științific, la 72 m sub nivelul mării, lumina lămpilor de carbid descoperă privirii o încăpere săpată în sare, impresionabilă ca dimensiuni. De jur împrejur balcoane, iar într-un colț la „parter", o estradă tot din sare, cu bănci în semicerc, confecționate din același material. Este sala de dans a minei. Ea s-a păstrat intactă și, pînă nu de mult, acolo se organiza odată pe an balul minerilor din regiune. Astăzi, minerii preferă să organizeze acest bal afară, în aerul ozonat al pădurilor, să înconjoare de sus cu privirea ca șoimii, și mina și pădurile, și munții, bogățiile întregii țări, care le aparțin.

Barca de pe lacul subteran

La același nivel subpămîntean se află principala curiozitate a minei: punctul de canotaj. Un lac îngrădit, cu o suprafață de cca. 20 metri pătrați, pe care o barcă șișie cu greutate apa saturată la maximum, creîndu-ți agrementul unei plimbări nautice sui generis. Fundul exterior al bărcii, ca și ramele, sînt punctate de mii de cristale albe, ce sclipesc ca pietrele prețioase în bătaia lămpilor cu carbid. Pîlpîirile lămpilor dau senzația unui dans bizar al pereților de sare din jur, năpădiți și ei de mici cristale incolore, rod al apelor de infiltrație din mină. Spectacol unic, care constituie atracția nr. 1 a turiștilor ce trec prin Cacica.

Sonde care extrag... sare

Nu mă așteptasem să găsesc lucruri noi la Cacica. Și totuși, în anii din urmă, exploatarea de sare de la Cacica „a înfrumusețit", cum spun minerii. Sarea a început să se extragă aici prin sistemul sondelor. Straturile nu se mai încaă la voia întîmplării ca în trecut, ci apa este dirijată în mină în mod rațional, condusă chiar de voința omului și silită să topească masivele în ordinea și în gradul în care el o vrea. Este o metodă originală a unui grup de tineri tehnicieni români, metodă care a dat rezultate excepționale și ca atare, s-a început să se aplice și la alte mine din țară.

Cine merge acum să viziteze Cacica, are impresia că se află într-o exploatare petroliferă. Numai că în locul țițeiului, la suprafață este extrasă saramura, care, dirijată prin conducte, este trimisă la instalația de evaporare. De aici, cu ajutorul unei moderne instalații de uscare, praful de sare este dispersat, realizîndu-se clorura de sodiu (sarea pură) de calitatea cea mai bună.

Din mină continuă să se facă și extracția prin galerii. Aceasta cedează însă treptat locul extracției prin sonde. Instalațiile subterane de pompare se înmulțesc. Cacica întinerește, noul ei potențial de producție devine pe zi ce trece mai important, mai abundent. În înaintarea lor prin masivul de sare, „ciocănarii" de la Cacica au creat adevărate minuni în arta cioplitului. Cum s-ar mai minuna ei acum în fața ingenioasei metode a extracției prin sonde, introdusă de tînăra generație, în vechea salină!

Silvian PETRESCU
Fotografii: I. PINCAS

POȘTA Redacției

ALMIN — București: E necesar să mai lucrați, sau cum vă exprimați dvs., „să mai șlefuiți". Dovada cred c-o face epigrama de față, cea mai reușită din cele trimise:

Epigrama ca și oglinda
Îți reflectă clar figura;
Dar în prima de te prinde
Îți găsești... caricatura.

B. ASKENASY — București: Am citit faconica scrisoare și aforismele. Nu le putem publica.

DOBRE ECATERINA BIRSESCU — Tîrgoviște: Versurile le-am citit cu plăcere, întrevăzînd în ele o sensibilitate deosebită. Mai mult decît o încercare nu le putem socoti. Am vrea însă să nu fie prima. Stăruiți.

ADRIAN DONGOROZ — Orașul Stalin: Îndemnați-l pe prietenul dvs. să se adreseze direct pe adresa revistei noastre.

AUREL TRAISTARU — Giurgiu. De regulă publicăm versurile trimise și nu scrisoarea. În cazul de față facem și o derogare de la regulă și o indiscreție. Precum se vede publicăm scrisoarea adresată „Magazinului". Răspunsul la scrisoare e, precum bănuiți, unul sincer: scrie!

Dragă „Magazine"
Sînt începător, vezi bine.
Deci la mine se prea poate
Să scap versuri și mai cloante.
Totuși sfatul dumitale.
Cred, m-ar îndrepta pe-o cale
Mai ferită de ocol.
Vrei să mi dai un ajutor?
Fără pagonjur tu să-mi spui
Bune e versul meu, sau nu-i?
Să mai stric pană, hîrtie
Și materie cenușie?
Că mă așteaptă cătănia.
Mulțumesc pentru-nceput
Te salut
Ostășește, fără frică.
AURICA I.

D. VORNICU — Tg. Neamț: Numeroasele dvs. sugestii le-am înregistrat cu plăcere. Unele din ele le vom pune în practică, după posibilități. Reproduceri de pictură în culori, să nu ne-o ispitească însă la „MAGAZIN", revistă care, cum poate nu știți, se tipărește la rotativă.

LIANA DAN — Deva: La prima întrebare vă va răspunde personal delicatoarea rubricii noastre „Colțul cosmeticianei". La cea de a doua întrebare, cu părere de rău, trebuie să vă dăm răspunsul pe care, probabil nu l-ați așteptat: nepublicabile (Sînt versuri de-un facil intimism, oarecum desuete).

RADU BORUFESCU — Galați: Caricaturile trimise sînt nepublicabile; n-au nici umor și nici nu sînt bine desenate.

VALERIU NAUM — Teleajen. Ploești: De ne-ai trimis versurile spre cercetare, îți spunem: sînt slabe; în ceea ce-i izbutit, frizează pastișa. De ni le-ai trimis spre publicare, iarăși îți spunem: nu-s publicabile. Pentru viitor? Așteptăm altele, mai personale și mai îngrijite.

A. VASILE — Comănești: Bunele dvs. cuvinte ne-au făcut plăcere. Vom căuta să ținem seama de sugestiile dvs. urîndu-vă din inimă noroc mult, de fiecare dată cînd veți căuta bilete pentru teatrele care, în turneu, se vor opri și la dvs. în oraș.

MIHAI BUSCA — Brăila: Ceea ce ne-ați trimis pentru rebus nu merge; s-ar potrivi mult mai bine la revista de specialitate. Refuzînd-o, vă dăm totuși un sfat: încercați să vă perfecționați.

F. C. — București: N-am uitat scrisoarea anterioară. Stăruiți în continuarea studiilor. Scrieți mult, muncit și stăruitor. Talentul trebuie cultivat. Și asta cere muncă.

V. VERDEȘ — Constanța: Din ce ne-ați trimis reținem acest fragment din poezia „Mării":

Cînd soarele răsare din apa liniștită
Picînd în mare stropii din
aurul topit
Și-n iz a conține o clipă,
obosită
În fosnetul de valuri cu
crestetul albit,

Cînd sus, pe stînca surâ,
prind pescărușii să țipe
Zburînd apoi pe ape în
salturi de gigant,
Iar din adîncul limped încep
să se nărpîie
În roiuri peștișorii, sclipiri
de diamant.

Eu mă cobor la tine, pășesc
pe plaja udă,
Privesc nemărginirea întinsei depărtări
Și parcă simt în mine
crescînd ușoară sîndă
Că nu îți pot cuprinde
întinsele ți cărări.

PAUL PAPASTOPOL — Iași: Am reținut caricatura cu Diogene. Mai trimiteți. Nu-i nevoie de culoare.

SERBAN PERIANU — Sibiu: Vom căuta să satisfacem într-unul din numerele viitoare ale revistei, dorința dvs. Scrisoarea ne-a făcut plăcere.

Drumuri prin Siria

APA DE ALEP

Damascul e în sudul Siriei; Alepul în nord. Între ele şerpuieşte, cale de 400 de km. o şosea bine asfaltată, destul de largă, care străbate păduri de măslini seculari, pământuri aride, nisipoase, adevărate deşerturi, apoi cîmpii mînoase, cultivate cu cereale, în special cu grîu.

Parcurgem acest drum pe o ceaţă deasă gonind, cu maşina, cu peste o sută de kilometri la oră. Razele soarelui încălzeau repede pămîntul răcit în cursul nopţii. Răcit, e un fel de a spune. Totuşi, pentru clima Siriei, anul acesta, „iarna" a fost foarte aspră. Şoferul îmi povestea că nu-şi poate aminti cu uşurinţă cînd s-a mai întîmplat ca temperatura să fi coborît iarna, în cursul dimineţii, pînă la plus 8 grade Celsius.

În fuga maşinii priveliştile se succedau ameţitor în schimbări absurde: cînd frunziş imens de codru, cînd pămînt aspru, pustiu cît vezi cu ochii; munţi — celebrii munţi ai Libanului — apoi iarăşi deşert, ori şesuri cu pămînt de culoarea cărămizii. Lăcaşuri omeneşti foarte puţine; dar pe cît de puţine, pe atîta de ciudate: sînt case în formă de trunchi de con, unice în tot Orientul Mijlociu, denumite de localnici case de turtă dulce.

Interesante sînt cele două oraşe, întîlnite în drum, Homs şi Hama, oraşe vechi, cu monumente milenare. Din păcate, scurtul popas, de cîteva minute, făcut în aceste oraşe, nu mi-a permis să le cunosc îndeaproape.

După vreo patru ceasuri de drum în faţa ochilor noştri apăru un oraş mare, construit în stilul arhitectonic arab: era Alepul, oraşul care, încă din vremi de mult apuse, a avut o faimă atinsă doar de cîteva oraşe mari ale lumii vechi. Dar, să mă ierte cititorii rîndurilor de faţă că îmi permit a nu face o descriere a acestui mare oraş, cu un trecut istoric deosebit de interesant; ea va constitui poate, obiectul unui alt reportaj.

Aş vrea însă să stărui, scriind despre Alep, asupra uneia din cele mai mari lucrări ale poporului sirian: imensa conductă de apă, lungă de 95 de km., care aduce apa dătătoare de viaţă întregului oraş, cît şi cîmpiilor din jurul său.

Eram în birourile staţiunii de apă din Alep. Interlocutorul: inginerul şef al celor trei staţiuni, Aram Baronian, un bun prieten al ţării noastre şi care cunoaşte chiar şi cîteva cuvinte româneşti. „Lucrarea care vă interesează, începu Aram Baronian, îşi are istoricul ei. În viaţa poporului nostru ea dăinuia de mult. Colonialiştii francezi, care asupreau ţara, nu permiteau realizarea unei astfel de lucrări, care ar fi adus bunăstarea poporului, dezvoltarea oraşului nostru. Pe asupritori îi interesa doar cum să stoarcă mai multe averi de pe spinarea poporului şi cum să-l împiedice şi să-l ţină într-o stare de înapoiere cît mai neagră. Dar această stare de lucruri a încetat. Poporul nostru este astăzi liber. El a trecut la realizarea visurilor lui. Astfel, dezvoltarea rapidă a oraşului Alep, ca un centru economic-industrial şi agricol al Siriei de nord — în urma scuturării jugului colonialismului francez, a făcut necesară realizarea de urgenţă a marelui proiect

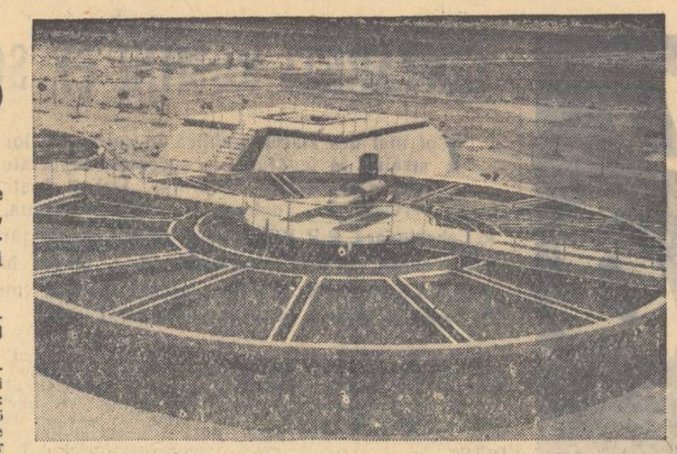

Acceleratorul şi instalaţia de distribuire a apei în staţiunea a II-a.

Dar, iată că privirile ne sînt atrase de o ridicătură uşoară de pămînt care, în linie dreaptă, se prelungeşte pînă o pierzi din raza vizuală. Este marea conductă, îngropată în pămînt, pînă la ţărmul Eufratului.

Ne urmăm calea timp de aproape trei ore. Este destul de greu maşinii noastre, care a părăsit şoseaua, să străbată drumul de care; dar încet, încet am ajuns la staţiunea nr. 1, o clădire enormă, foarte frumoasă pe dinafară, cu o instalaţie din cele mai moderne în interior. Apele nepreluc rate sînt aduse aci direct din Eufrat, după ce au trecut printr-o încăpere largă de decantare preliminară. Aici sînt pompate cu ajutorul unor motoare electrice, de la Eufrat către staţiunea principală de pompare, la o depărtare de 4 km. de rîu.

În staţiunea 2-a, denumită staţiunea Eufrat — tot atît de impozantă ca şi prima — apele se rafinează în instalaţii de decantare, apoi sînt filtrate, după care ele sînt repompate pînă la o înălţime de 123 m. De aci, am urmărit cum apa prin cădere, curge liniştită şi în mod liber într-un canal de beton, mai înalt decît un stat de om.

În drumul său canalul străbate terenuri coborîte prin săpare, iar prin terenurile înalte, în tuneluri.

Cînd ajunge la Alep, — înainte de a fi pompată în rezervorul principal — apa este din nou filtrată şi sterilizată cu ozon.

Am gustat din această apă a Eufratului; după filtrare şi sterilizare, ea devenise mai limpede şi mai pură decît apa de Vittel, care se găsea în laborator ca model. Aşa era apa de Alep. Cred, pe drept cuvînt, că poporul sirian se poate mîndri cu această lucrare grandioasă, pe care a botezat-o dătătoare de viaţă nouă în regiunea de nord a ţării.

Mircea RĂDULESCU

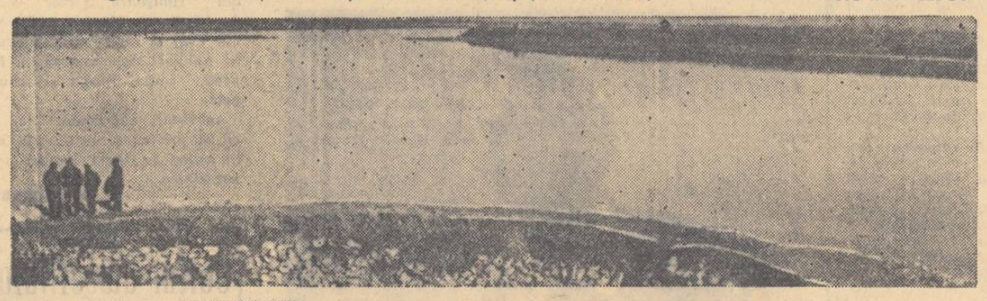

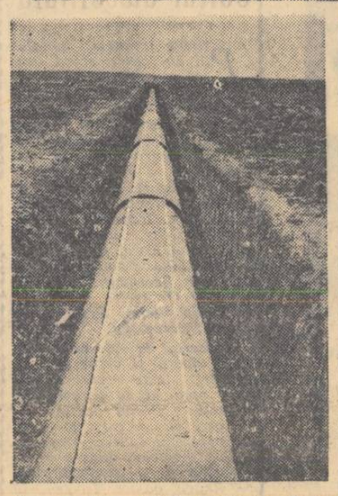

Sus: Pe ţărmul Eufratului; jos: Între Alep şi Eufrat, marea conductă de 95 km străbate deşertul

PE MAREA BALTICĂ

Insemnări dintr-o călătorie prin R.D. Germană

De două zile de cînd ne aflăm în regiunea Rostok, din partea nordică a Germaniei, mereu zăbovim în staţiunile de pe litoralul Balticii, cu nădejdea de a întreprinde o croazieră în larg. De la Warnemünde gonim cu maşina pe o şosea asfaltată, care şerpuieşte pe coasta mării şi străbate păduri înalte de stejari şi tot poposim ba la Schütov, ba la Lütten, la Bad-Doberan şi la Niehagen, — o salbă de sate pescăreşti şi aşezări balneare, — pînă ce, în sfîrşit, ajungem la Heiligendamm, oraşul alb, cum i se mai spune. Cînăm afară, pe ţărm, la „Fritz Reuter-Haus", — un restaurant care prin eleganţa sa ne aminteşte de „Pescăruşul" din Bucureşti, de pe malul lacului Herăstrău, şi privim cum soarele asfinţeşte lent şi paşnic în talazurile verzi-brune ale mării, care mugeşte cu dezlănţuiri de muzici aprige şi înverşunate. Într-un tîrziu, vîntul încetează treptat şi valurile vlăguite se liniştesc, iar marea adoarme înspumată, arătîndu-se, sub un cer ţintat cu stele aprinse, care se scaldă într-însa, anume făcută pentru a fi trăită doar în stare de veghe.

A doua zi sîntem departe, tocmai la vreo şaptezeci şi ceva de kilometri distanţă, la Stralsund. De la hotelul „Baltica", unde ne lăsăm în grabă bagajele, o zorim în port şi ne îmbarcăm pe vaporul de pasageri „Granitz", care face cursa pînă la Kloster.

E o dimineaţă strălimpede, albastră, cu cer împurpurat la răsărit şi zări dezbrobodite de nori, iar marea e netedă ca o mătase orientală. Trecem printre caiace somnoroase, care alunecă mut, ducîndu-se pe insula Rügen, lăsăm în urmă vapoare care fumegă şi bărci pescăreşti priponite cu suzele de dig, lîngă remorchere botoase şi zvelte şalupe şi, ieşind din rada portuară, privim cum, îndărătul nostru, oraşul îşi spală faţa de văluriile subţirele ale ceţei. Călăuza noastră ne dă lămuririle trebuitoare şi astfel aflăm că Stralsund, un străvechi fort întemeiat în 1209 şi ţinînd mai apoi de hansa teutonică, a fost crunt asediat în 1628 de Wallenstein. Acesta ar fi jurat atunci că va cuceri cetatea baltică, chiar de-ar fi ea legată în lanţuri. Undeva pe Markstrasse, în zidul unei clădiri istorice, situate pe malul unei artere a canalului Stralsund, care desparte insula Rügen de continent, se mai găseşte împlîntată o ghiulea din timpul respectivului asediu. De-atunci sînt 33 de decenii, iar nebiruitul Stralsund a aparţinut Suediei, a fost înduit de Franţa şi abia în 1815 a revenit Prusiei. Admirînd privelîştea oraşului acesta, care astăzi are circa 60.000 locuitori, ghicim turnurile bisericii Sf. Nicolae, zidită acum aproape şapte veacuri în urmă şi cele ale bisericii Sf. Iacob, ale mînăstirii Sf. Ecaterina şi celelalte, cînd bufetiera vaporaşului nostru ne pofteşte, de pe pupă de unde sîntem, jos, înăuntru, la o ceaşcă de şvarţ. Răspundem invitaţiei şi ne luăm în primire locurile ce ne-au fost repartizate, apoi, aşezaţi pe comodele banchete din interior, între care se rînduiesc mesuţe sprintene şi curate, servim cîte o cafea, în vreme ce cellalţi călători beau bere, se încălzesc cu grogurі tari, — preparate din coniac fierbinte, îndulcit cu zahăr şi pişcate cu felioare de lămîie, sau pur şi simplu consumă tradiţionalii bockwurşti calzi cu muştar. În faţa noastră, o blondină cu ochi mici şi înveseliţi, muşcă cu dinţişori albi ca ghioceii dintr-un cîrnăcior care-l frige buzele roşii şi tot rîde şi le povesteşte ceva hăzos unor tineri care sorb cafele cu frişcă. Pe cîte ne dăm seama ascultînd-o, e o tînără doctoriţă, pare-se în curs de specializare într-ale psihiatriei, fiindcă istoriseşte, unul după altul, numai diferite cazuri clinice referitoare la psihopaţi, desigur, doar aşa, să treacă timpul.

Şirul istorioarelor se curmă însă aproape brusc, fiindcă la grupul tinerilor din faţa noastră se mai adaugă încă unul. E un bărbat înalt şi zdravăn, care nu are mai mult ca 35 de ani şi care, venit de-afară, de pe prora vasului, le arată celorlalţi nişte schiţe dezvăluitoare dintr-un sul şi le curmă astfel discuţia.

— Nein! tresare glumeaţa blondină, devenind de o seriozitate gravă. Nein, o-la! Das ist eine Phantasie!

Ceilalţi întăresc deîndată, examinînd hîrtiile, întorcîndu-le şi sucindu-le într-o parte şi-n alta şi declară că, într-adevăr, ceea ce li se înfăţişa vederilor era o fantezie, o improvizaţie cu care nu sînt de acord. Din dezbaterea lor, înţelegem că în oraşul în care locuiau cu toţii, organele locale ale puterii de stat luaseră iniţiativa să construiască o impozantă „Casă de cultură". Cum însă „Comisia permanentă orăşenească", care are sarcina de a conlucra cu organele administrative locale la buna gospodărire a oraşului, a găsit că proiectul e mult prea costisitor faţă de posibilităţile financiare existente, acum schiţele de proiect, multiplicate în zeci şi zeci de exemplare, circulau în masele de cetăţeni, spre a fi consultate. Urma, din cîte am luat aminte, ca să se organizeze o consfătuire publică în cadrul căreia, populaţia muncitoare a oraşului, avizată astfel de respectiva „comisie permanentă", să se pronunţe relativ la soarta proiectului. Îi lăsăm pe înimoşii călători să-şi exercite, mai departe, influenţa lor creatoare asupra activităţii rodnice a guvernării locale şi ieşim afară, pe punte. Nemărginirea mării liniştite care se pierde dincolo de hotarul ochilor e zdrobitoare, aidoma cu priveliştea cerului care se acopere şi se mistuie în tăcerea apelor albastre. În urma noastră, albi şi flămînzi, zboară în cîrduri pescăruşi ageri şi se reped săgeată după firimiturile de pîine ce li se aruncă, le prind din aer şi le înghit şi mai departe vîslesc din aripi pînă nu mai pot şi cad ca bolovanii de omăt pe pînza apei fără de sonoritate. Trecem pe lîngă banchize roşii care scot capetele de sub luciul mării şi par că ne salută, iar nu peste mult timp, sirena vaporului sloboade glas, semn că ne apropiem de portul Neuendorf. De pe chei ni se azvîrl otgoane şi ancorăm lin, iar după o jumătate de ceas ne desprindem de debarcader şi iar ne afundăm în zarea mării alb-albastre, lăsînd în urmă golful care muşcă pămîntul, cu reliefurile lui tot mai estompate, cu planurile încîlcite şi cu tot.

După un ceas, în largul Balticii încreţite, ca izvorînd din adîncuri învîrvorate, pe marea aprinsă de soare se arată, abia răsuflînd, un vas de mare tonaj cu cruce galbenă pe albastrul steagului ce flutură pe catarg. E un vapor finlandez de marfă ce merge, pesemne, înspre Rostok sau cine ştie unde, lăsînd după el drum alb de spumă şi bulbuci şi brazde mari, încomate de apă. Căpitanul nostru de vas ne informează că am trecut de paralela 54,5 şi că, peste 15 minute, vom fi la Kloster. E aproape unsprezece, călătorim de trei ore şi mai bine, şi ne pregătim pentru coborîre cu toţii. Numai cei din grupul cu proiectul Casei de cultură se pare că încă nu s-au înţeles, şi continuă înflăcăraţi aprinsa lor discuţie, ceea ce ne determină să le scuzăm glumele de care ne amuzam odinioară şi să-i considerăm sincer interesaţi de buna şi frumoasa propăşire culturală a oraşului lor.

Ion ISTRATI

IMAGINI DIN R. D. VIETNAM

Pieţe şi tîrguri

(Urmare din pag. 1-a)

hîrtie de scris; culori şi pensule, tablouri din hîrtie fină cu diferite scene de basm, folosite la împodobitul pereţilor, în zile de sărbătoare, apoi bunuri industriale felurite, mici şi mari. Fantezia mărfurilor adunate depăşeşte imaginaţia noastră europeană, după cum depăşită ar fi cea mai bună minte de lucrător din comerţ nu numai de nomenclatura produselor, dar şi de preţurile fiecărui produs în parte. Ori negustorii de mărunţişuri ştiu orice preţ, rezistă la tocmeli, ştiu cît să lase şi-şi găsesc destulă vreme să negustece, destulă răbdare să răspundă zecilor de solicitanţi şi în acelaşi timp să supravegheze întreaga prăvălie, cu mărfuri pe tarabă, agăţate pe sus, ori înşirate, în aparenţă de-avalma, pe jos, prin prejur, de-ţi trebuie uneori paşi de balerină să nu calci pe ele.

Dar la Hanoi în piaţă ai de admirat încă ceva: dragostea mare pentru flori. O constaţi în două aspecte interdependente. Dacă fiecare femeie pleacă de-aici spre casă, în mod obligator cu orez, de cele mai multe ori pleacă şi cu un braţ de flori. Piaţa de flori e de aceea imensă, o adevărată revărsare de culoare şi lumină. Printre snopii de gladiole şi de crizanteme, printre crenguţele împurpurate ale florilor de piersic trec şi aleg femeile, legănîndu-şi gingaşele siluete, cu mlădieri de lujeri de lalele. Sînt învesmîntate în rochii lungi de mătase, drepte, despicate în lături, rochii în culori dulci ca mierul bananei, ca verdele agrişelor, ca albastrul argintiu al cerurilor. Părul negru le cade strălucitor pe spate, strîns într-o agrafă; acoperite sînt toate cu pălăriile ţuguiate prinse sub bărbie cu bridă din mătase, nu rareori în ton cu veşmîntul delicat care le îmbracă.

Dar piaţa, cum e lesne de înţeles, se întinde şi pe străzile imediat învecinate, pe străzile şi străduţele unde în magazine se întregesc cumpărăturile de fiecare zi: pe strada ceaiului, fiecare îşi cumpără după gust ceai verde parfumat — ca în China — ceai negru, ceai roşu, ceai înmiresmat cu flori de lotus, sau felurite arome pentru ceai; pe strada zahărului, iarăşi după placul fiecăruia, se pot cumpăra bucăţi de trestie de zahăr tăiată precum la noi caramelele, zahăr rafinat, boabe de lotus zaharate, fructe glasate, şi-n fine, mulţime de alte dulciuri.

Prin aceste străzi intri, la Hanoi, în numitul de colonialiştii francezi „oraş indigen". Sînt de fapt treizeci şi şase de străzi, cu numele tot atîtor meşteşuguri. Pe strada mătăsii te întîmpină, ca nişte adevărate revărsări de culoare, vestitele mătăsuri de Nam-Dinh şi Ha-Binh, subţiri, vaporoase, ca nişte horbote vopsite în fragede tonuri. Sînt mătăsurile din care femeile vietnameze îşi fac vestmîntul de care, mai sus, pomeneam.

Strada argintarilor, îngustă şi tăcută, prilejuieşte cunoaşterea unui meşteşug de faimă al Vietnamului: giuvaergeria. Se lucrează aici, în mici ateliere, unde încap cu greu o măsuţă scundă şi două scăunele, podoabe femeieşti — cercei, broşe, brăţări — ori lucruri de casă — ceainice, tipsii, zaharniţe — din argint, cizelînd pe toată suprafaţa motive florale, hieroglife simbolice, ori scene tipice ale vieţii din Vietnam. Pe aceeaşi stradă, între argintari, ateliere mici adună şi alţi făuri de frumuseţe: sculptorii în fildeş ori în corn care, în prăvălioare mititele, îţi înfăţişează, cu nesfîrşite amănunte şi laude, rodul sîrguincioasei migale care le-a răpit ceasuri şi ceasuri, zile şi chiar luni întregi de muncă.

„Duminica e zi de plimbare la Hanoi

Înfăţişarea pieţelor şi tîrgurilor vietnameze şi îndeosebi a pieţii din Hanoi, n-a fost dintotdeauna cea pe care am avut prilejul s-o văd la cîţiva ani după eliberarea ţării. În anii cînd colonialiştii francezi stăpîneau la Hanoi, comerţul era părăzitar, meşteşugurile decădeau şi tindeau să dispară, piaţa de produse agricole oglindea foametea cronică de la sate. Eliberarea ţării şi politica de dezvoltare economică dusă de puterea populară a schimbat din temelii faţa lucrurilor. Aşa că ceea ce am văzut — şi mi-am îngăduit să înfăţişez — este consecinţa dezvoltării agriculturii, este consecinţa unui mare avînt al producţiei meşteşugăreşti şi industriale, imaginea creşterii bunăstării unui popor care, scuturînd prin lupte de un legendar eroism jugul colonial, păşeşte cu demnitate, înconjurat de înaltă stimă şi preţuire în rîndurile ţărilor în care se plămădeşte şi se înfăptuieşte crez nou despre dreptul omului, despre viaţa sa, despre perspectivele de prosperitate şi pace.

Virgil DĂNCIULESCU

Muzeul Rus de Stat

(Urmare din pag. 1-a)

mai puţin renumită este şi icoana reprezentînd pe sfîntul Nicolae, lucrare care se distinge printr-un puternic caracter naţional; atît sfîntul, care seamănă mult cu un ţăran rus, cît şi culorile vii şi intense, sînt foarte apropiate artei populare.

În colecţia de artă veche rusească se găsesc multe opere de preţ, unele dintre acestea sînt tablourile executate de genialul pictor Rublev, în colaborare cu D. Cernii. În creaţia lui Rublev a fost sintetizat tot ceea ce arta şi cultura rusă au dat mai bun în secolul al XV-lea. Cel ce face cunoştinţă cu opera nemuritoare a acestui maestru genial nu poate să nu fie impresionat de poezia fină şi înălţătoare a lucrărilor sale, de îmbinarea fericită a culorilor, care dau imaginilor create de el multă viaţă şi umanitate.

În muzeu se păstrează cea mai completă colecţie a lucrărilor de pictură din secolul XVIII şi prima jumătate a secolului al XIX-lea — numeroase tablouri de Levîţki, Briullov, Vazneţov şi alţii pictori ruşi remarcabili. Printre aceste lucrări se găsesc adevărate capodopere.

La Muzeul Rus sînt demne de atenţie fiecare sală, fiecare galerie de tablouri şi sculpturi. Arhitectura clădirii, cît şi interioarele, au fost executate de cei mai buni artişti, sculptori şi maeştri ai timpului, după proiectul renumitului Rossi. În felul acesta se creează o unitate uimitoare între arhitectura şi decorul interior al încăperilor.

În sala în care sînt expuse tablourile pictorilor ruşi se găsec opere cunoscute în lumea întreagă, tablouri ale lui Briullov, Aivazovski, Semirandski. Indiferent de principiile artistice în care crede vizitatorul, el nu poate rămîne indiferent privind „Al nouălea val" de Aivazovski, „Ultimele zile ale Pompeiului" de Briullov. Despre acest ultim tablou, care a adus faimă autorului său încă în timpul vieţii acestuia, Gogol a spus că este „unul din cele mai luminoase fenomene ale secolului al XIX-lea".

Pînzele lui Kiprenski şi Aivazovski, pînzele lui Şişkin, cîntăreţul naturii ruse, peste 100 de lucrări ale lui Ivanov şi mai bine de 200 de tablouri pe care le-a făurit penelul fermecat al lui Kuindji, o colecţie a neîntrecutului peisagist Levitan, tablouri de Surikov şi Serov, sînt podoabe ale acestui muzeu leningrădean. Cine nu cunoaşte zguduitorul tablou „Edecarii de pe Volga", sau „Zaporojenii" ale marelui Ilia Repin? Şi aceste tablouri, alături de alte 134 lucrări ale sale, se găsesc şi ele în acest muzeu leningrădean.

Mii şi zeci de mii de oameni vizitează anual Muzeul Rus (aproape 600.000 în 1954). Colaboratorii ştiinţifici ai muzeului desfăşoară o muncă intensă de popularizare, de întreţinere şi de cercetare ştiinţifică a acestor colecţii ale muzeului. În cadrul muzeului funcţionează şi un atelier de restaurare, o bibliotecă ştiinţifică, o fototecă, făcînd din muzeu una din cele mai mari instituţii de cercetări ştiinţifice din Uniunea Sovietică.

După ce a admirat exponatele, vizitatorul părăseşte muzeul cu sentimentul de admiraţie pentru arta rusă, care a dat omenirii atîta lumină şi bucurie.

Vasili MEŞKOV
membru corespondent al Academiei de Artă din U.R.S.S.

Jung Pao-Chai — un atelier minune

Corespondenţă specială din R. P. Chineză

Pe o străduţă îngustă din cele aparţinînd vechiului cartier chinezesc al Pekinului, la doi paşi de o piaţă colorată şi gălăgioasă ca toate pieţele chineze şi în care se vînd zarzavaturi nordice şi flori tropicale, jucării şi carne, vase şi fantastici dragoni de hîrtie, la doi paşi de această piaţă deci, e o căsuţă cu porţi roşii asemeni tuturor celorlalte. Împingi uşa şi intri. Şi deodată te trezeşti într-un palat al artelor, într-un veritabil Sesam al picturii şi sculpturii. Nu ştii încotro să-ţi îndreptăţi întîi ochii. Spre sulurile de mătase purtînd urma unor pensule măiastre, sau spre blocurile de corespondenţă, pe care răsar ca dintr-o grădină florile lui Ci-Pai-şi? Spre statuetele de fideş sau de jad sau spre tablourile purtînd parafa marilor clasici ai picturii chineze? Încet, încet, te lămureşti. Toate acestea sînt copii produse undeva în spatele acestui magazin şi care se vînd pe preţuri de nimic aici. Şi totuşi nu numai tu, străin, ci orice chinez ar putea jura, că fiecare floare, fiecare cocostîrc sau fiecare doamnă în costum de curte sînt operele unor maeştri pictori care foloseau ca nimeni pe lume, pensula şi peniţa de tuş.

Într-o curte pătrată din spatele magazinului ne-a întîmpinat un tînăr înalt, în obişnuita haină albastră.

— Sun, şeful imprimeriei, s-a prezentat.

Apoi, ne-a condus în atelier, acolo unde se năşteau comorile pe care le văzusem. Am intrat întîi într-un fel de verandă luminoasă, unde la 5 mese, patru bărbaţi şi o fată tînără copiau pe plăci de celuloid, imaginile de pe nişte suluri de mătase. Şi pentru că nicăieri n-am văzut nici o maşină tipografică cît de mică, ne-am îndreptat privirea uimită spre Sun. Acesta a zîmbit: „Nu, nu avem maşini. Reproducerile tipografice nu sînt fidele, sînt grosolane şi nu pot reda fineţea culorilor. La noi totul se face manual". Am trecut în alt atelier — aici se copiau imaginile de pe placa de celuloid pe foiţă. În altul se gravau în lemn aceste imagini. În ultimul, fiecare linie gravată era colorată şi apoi imprimată cu ajutorul unei prese manuale de lemn, fie pe hîrtie, fie pe mătase, după cum tabloul original era pictat pe hîrtie sau mătase. Pentru fiecare tablou pe hîrtie se colorau circa 100 de asemenea fragmente pentru fiecare tablou pe mătase, aproape 1000. „La noi reproducerile în tuş negru, cu ajutorul gravurilor în lemn, erau cunoscute încă de pe la 1300, ne spune Sun. S-au încercat atunci chiar şi unele reproduceri în culori, pe hîrtie de mătase. Dar nu se reuşea întotdeauna. De-abia în secolul XVII, un anume Hu a descoperit acest sistem de reproducere în culori, care-i poartă numele şi pe care după cum vedeţi îl folosim şi azi".

Am văzut un minunat sul de mătase aurie pe care evoluau sclipind ca pietrele preţioase, cîteva înalte doamne chineze în costumul la modă pe vremea dinastiei Tang (618—907). Era o minuţioasă copie după celebrul tablou al pictorului clasic Ciu-Fang şi făcută pentru o expoziţie. Atunci cînd am întrebat de natura culorilor — a căror transparenţă nu mi-o puteam explica în nici un fel — am fost condusă într-un alt atelier, în care am văzut singura maşină a acestei întreprinderi ciudate care fabrica artă în mii de exemplare. Era un mic malaxor destinat să macine pietrele colorate ce se găseau din belşug împrăştiate pe o masă. Pietre verzi ca jadul, roşii ca vişinile, albe ca floarea de cais. Praful obţinut de urma măcinatului era amestecat cu un soi de răşină care dădea culorii rezistenţa şi transparenţa necesară. „După cum vedeţi, culori minerale, spune Sun. Cu ele putem varia toate nuanţele posibile şi în acelaşi timp sînt foarte rezistente De altfel aceste culori sînt secretul cu ajutorul cărora vechile picturi ale clasicilor noştri s-au păstrat intacte pînă azi"...

De la Pekin am plecat la Shanghai, trecînd prin Nankin, de aici la Hanceu şi Canton. M-am întors apoi spre nord pe cursul fan-Tzeului la Han-Ceu şi Uhan. Peste tot, în toate librăriile, am văzut oameni cumpărînd reproducerile care nu pot fi asemănate decît cu originalul; florile şi micile păsări ale lui Ci-Pai-şi, zinele de la Tun-Huan, caii lui Si-Pei-hou, copiii lui San-I... Toate purtau parafa, aceleaşi, vestite în China, întreprinderi: IUNG-PAO-CHAI.

Pekin, martie 1958, **Mariana PÎRVULESCU**

DE PRETUTINDENI

INTR-o încăpere din castelul Hamar (Norvegia) s-a descoperit o bucată de pîine care datează din secolul al XIV-lea. S-a constatat că în componenţa acestei pîini, făcută de vikingi, au intrat orz, ovăz şi mazăre.

●

IN URMA marilor succese obţinute de Uniunea Sovietică, limba rusă urmează să fie inclusă în programul analitic al şcolilor medii din S.U.A. începînd din aprilie 1958.

●

SUPRAFAŢA cîmpurilor petrolifere din Sahara cunoscută pînă în prezent este egală cu suprafaţa Franţei, Elveţiei, Belgiei şi Olandei la un loc.

●

IN S.U.A. a fost elaborat un dispozitiv care se adaptează la aparatele de telefon, pentru a semnaliza în mod automat izbucnirea incendiilor, comiterea de furturi, încălcarea regimului de temperatură şi presiuni. Primind semnalul corespunzător de la indicatorul de presiuni şi temperaturi, dispozitivul se conectează la linia telefonică, formează numărul necesar pe cale electronică şi anunţă persoana respectivă despre cele întîmplate. Dispozitivul se compune dintr-un picup special, un amplificator telefonic şi un amplificator acustic.

●

IN R.P. POLONA a fost inventat un aparat de construcţie, simplu dar original, pentru tragerea cablurilor sub corpurile navelor scufundate. Aparatul a fost denumit „cîrtiţă", pentru că sapă pămîntul asemenea cîrtiţei. Mecanismul este acţionat cu aer comprimat la o presiune de 4—6 atmosfere.

●

DATE publicate de U.N.E.S.C.O. arată că numărul analfabeţilor adulţi din lumea întreagă se ridică la 700 milioane.

●

IN R. CEHOSLOVACA principiul tocului rezervor a fost aplicat la confecţionarea unei peruse de bărbierit cu mînerul din material plastic. Mînerul are o deschizătură în care se introduce crema de raş şi care, la o apăsare uşoară, trece în pensulă, producînd o spumă deasă.

●

RECENT, în Statele Unite ale Americii s-au construit vagoane de tren din material plastic, care s-au dovedit extrem de uşoare, rezistente şi sigure.

●

LA ACADEMIA agricolă „Timiriazev" din Moscova a fost realizată o semănătoare, cu ajutorul căreia culturile cerealiere şi legumicole pot fi semănate în timpul iernii. După cum au dovedit experienţele, semănarea culturilor de primăvară în solul îngheţat dă rezultate mai bune decît semănatul în timpul primăverii, deoarece plantele provenite din seminţele încorporate în sol în timpul iernii se dezvoltă mai bine, ele fiind totodată mai rezistente la dăunători şi la diferite boli.

●

PROPRIETARUL unei fabrici de lumînări din New York este de părere că consumul de lumînări în S.U.A. ar creşte cu peste 1 miliard pe an, dacă femeile americane ar comanda pentru torturile de ziua onomastică un număr de lumînări corespunzător cu numărul anilor lor.

●

IN CIUDA protestului călătorilor, şoferul unui autobuz din Huelva (Spania) se abătu de la traseul normal şi nu se opri decît în curtea închisorii din localitate. Prin oglinda de deasupra volanului, el a observat doi hoţi de buzunar „operînd" şi a vrut să-i ducă „la destinaţie".

●

LA O FABRICA din Olsztyn (R. P. Polonă) s-au produs primele loturi experimentale de lignoston, material obţinut din lemn, care s-a dovedit mai rezistent decît oţelul. Lignostonul se fabrică din lemn de plop, care este supus unui tratament termic. O fişie de lignoston lată numai de 15 cm şi lungă de 1,5 m. întinsă între două puncte de sprijin, poate suporta, fără a se încovoia sau rupe, o greutate de 100 kg.

●

CEL MAI VECHI muzeu de anatomie din lume este muzeul din Amsterdam. El a fost întemeiat de medicul olandez Frederik Risch care a trăit între anii 1638—1731.

●

INDONEZIA formează arhipelagul cel mai întins al planetei noastre — peste 20.000 de insule. Unele din insulele mari ale arhipelagului au o suprafaţă egală cu suprafaţa Franţei.

Boli de stomac şi rinichi

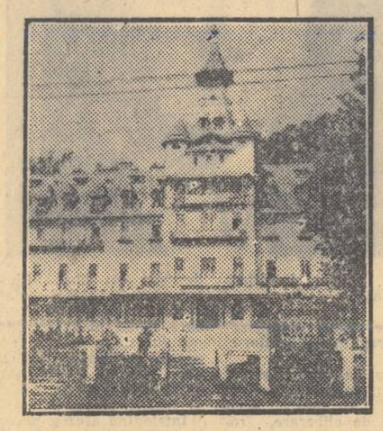

În staţiunile OLĂNEŞTI ŞI CĂLIMĂNEŞTI se tratează boli cronice de stomac, intestine, ficat, căi biliare, rinichi şi căi urinare, nutriţie şi diabet.

În staţiunile SLĂNIC-CUL MOLDOVEI şi SINGEORZ, se tratează ulcere cronice, gastrite, afecţiuni cronice intestinale, boli de nutriţie.

Cadre medicale de specialitate, utilaje medicale moderne, cazare şi masă cu regim dietetic, în condiţiuni optime sînt puse la dispoziţia bolnavilor.

Cei care doresc să meargă pe **cont propriu**, beneficiază de **tarife reduse** în sezonul ianuarie-iunie.

Informaţiuni suplimentare se obţin la Direcţiile Staţiunilor şi la Ministerul Sănătăţii şi Prevederilor Sociale, telefon nr. 1.03.30 şi 2.31.78 int. 78.

La agenţiile de voiaj C. F. R.

din Bucureşti şi principalele oraşe din ţară

OBŢINEŢI:

Bilete de călătorie în ţară şi în străinătate
Suplimente pentru vagoane de dormit
Tichete pentru trenuri cu locuri rezervate
Suplimente pentru trenuri accelerate
Abonamente de orice fel
Bilete pentru călătorii în grupuri
Bilete în circuit — Bilete speciale

PENTRU

a vă asigura confortul în timpul călătoriei, folosiţi vagoanele restaurante precum şi restaurantele din principalele staţii.
Sortimente bogate de preparate culinare, cofetărie şi băuturi.

Teatru cinema

Am văzut pentru dvs.

„Antigona" — de Sophocle, la Teatrul Tineretului

Din cele peste 120 de piese scrise de marele poet elen, atenianul Sophocle (496-406), doar șapte s-au păstrat, printre care și „Antigona". Cu această piesă, poate cea mai frumoasă, mai înălțătoare, mai omenească, Sophocle poartă tragedia greacă (creată de Thespis cu un veac mai înainte) pe cele mai înalte culmi. Datorită construcției, s-ar putea spune „moderne", a piesei, datorită limbajului firesc și lipsit de emfază al personajelor, datorită diminuării simțitoare a rolului „destinului", „Antigona" rămîne și astăzi, după 2000 de ani, proaspătă.

In „Antigona", rolul mare, luminos, revine celor tineri. Flica nefericitului Oedip îl înfruntă pe Creon, tiranul Tebei și din această luptă, învingătoare, chiar și dincolo de moarte, e Antigona. Dreptatea învinge nedreptatea, lumina alungă întunericul.

Oedip, regele Tebei, orb și zdrențăros, rătăcește din oraș în oraș. Iocasta, mama și soția lui, s-a spînzurat. Pe tronul Tebei urcă unul dintre fiii lor, Eteocle. Dar Polinice, fratele lui, ajutat de oștile argice, îl atacă. Frații se ucid între ei. Pe tronul Tebei se urcă Creon, fratele Iocastei, ocrotitorul Antigonei și al Ismenei, fiicele lui Oedin. Etocle, apărătorul Tebei e îngropat cu cinste. Dar trupul lui Polinice e lăsat neîngropat, pradă fiarelor. Antigona nu rabdă asemenea înjosire și își îngroapă fratele — împotriva voinței lui Creon — primind moartea cu demnitate, umilind și înfruntînd astfel pe tiran.

Piesa a mai fost reprezentată la noi în țară, în mai 1891, pe scena Teatrului Național. Au jucat-o studenții bucureșteni, îndrumați îndeaproape de Nottara și Paul Gusty. Acum, „Antigona ne e înfățișată de Teatrul Tineretului.

Regizorul spectacolului este artistul emerit Al. Pop Marțian, care — după cum ne-a mărturisit — „își vede visul cu ochii": joacă într-o piesă clasică, deține un rol important și totodată o pune în scenă. In celelalte roluri apar: Olga Tudorache, H. Polizu, Ana Dornescu, Al. Ciprian, P. Dem. Dragoman, Cezar Rovințescu. Decorul și costumele sînt semnate de Al. Mitrici, iar muzica aparține lui Theodor Grigoriu (interesantă și, se pare, reușită trecere de la muzica filmului „Eruptia" la „Antigona").

Repetițiile au avansat mult. O demonstrează siguranța atitudinii, precizia gestului actoricesc, decorurile proaspăt instalate, costumele strălucitoare, majestuoase. Și încă ceva: febrilitatea cu care e așteptată apropiata premieră.

„Vilegiaturiștii" — de Gorki, la Teatrul „C. Nottara"

...O masă, trei scaune, o banchetă, cîteva decoruri vechi, adunate într-un colț... La premieră ne vom afla în fața unei „camere" mari, servind de șufragerie și salon, în vila familiei Basov. Deocamdată însă, acesta este cadrul în care se desfășoară actul I din piesa „Vilegiaturiștii" de Gorki, lucrare ce face parte din ciclul de piese inspirate din viața intelectualității burgheze, scrisă în anul 1904.

Familia Basov se odihnește undeva într-o stațiune răcoroasă. Avocatul Basov e un om vorbăreț, jovial, cam mărginit. Are o nevastă frumoasă, tînără, ginditoare, melancolică, pe Varvara Mihailovna. Și mulți prieteni. Toți „oameni bine", intelectuali. Sînt gălăgioși, vorbesc mult și se agită. Toți caută ceva: unii aleargă după confort și bună stare, alții își vor un rost în viață, unii își caută echilibrul, alții fericirea. Își pun probleme, găsesc soluții, dar se tem să le aplice și dau înapoi. E mai ușor așa: nu riști nimic. Astfel sînt toți: și avocatul Basov (W. Ronea), meschin și fiecar și soția lui Varia (Corina Constantinescu), nemulțumită, dar lipsită de curaj și frumoasa Iulia Filipovna (Eugenia Bădulescu), care alege calea viciului, pentru că e mai lină decît aceea a virtuții și Salimov (Dinu Ianculescu), scriitorul celebru care în cărțile sale lupță pentru atingerea celor mai înalte idealuri omenești, dar în viață e un om mărunt și egoist și inginerul Suslov (Chiril Economu) pentru care omul e „un animal de pradă" iar rostul vieții e „să mănînci, să bei și să ai o femeie" și Riumin (Jean Lorin), care dintre toate soluțiile găsite pentru a scăpa din marasmul în care a alunecat își alege pe cea mai comodă: moartea.

Doar Vlas, fratele Variei, intelectual fin și chinuit de uscăciunea vieții pe care e silit să o ducă și Maria Luvovna, medicul energic și cinstit sînt puncte de lumină în această lume cețoasă de „vilegiaturiști" cum i-a numit Gorki pe intelectualii burghezi, locuitori vremelnici în propria lor țară.

...Sala teatrului e cufundată în întuneric. Repetiția continuă. In fața noastră caracterele se conturează mai precis, prin viață. Cînd se ivește o notă falsă, regizorul (Mihai Raicu) intervine prompt, îndrumă, corectează, șlefuiește. Repetiția continuă. Se muncește cu conștiinciozitate, cu rîvnă, cu interes pentru ca la începutul lunii aprilie publicul bucureștean să cunoască o nouă și valoroasă piesă a marelui Gorki.

Filmul „Marty" cu Betsi Blair

Filmul nu poartă emblema răsunătoare a vreuneia dintre marile case de filme americane. Ar fi și de mirare. Este opera unui regizor tînăr, Delbert Mann, care a adaptat o nuvelă a lui Paddy Chayevski (acesta din urmă este „părintele" unui alt film realist, în care Bette Davis deține rolul unei mici bibliotecare dintr-un orășel american).

Marty lucrează la o măcelărie, undeva într-un cartier mărginaș al New-York-ului. Duce o viață monotonă: în timpul zilei e la prăvălie, iar seara, uneori, își vede prietenii. N-are o iubită, căci fetele nu-l bagă în seamă: e gras, urîțel și cam tomnatec. Dar într-o seară, la un bal — se ducea uneori, îndemnat de mică-sa — vede o fată tristă și singură ca el. Idila se naște pe nesimțite. Mica învățătoare descoperă în băiatul acela timid și stîngaci o inimă caldă și generoasă, iar pentru Marty, dintr-odată, viața capătă un sens.

Povestea este, poate, prea roză. Rezolvarea, prea idilică. Dar filmul rămîne valoros. Valoarea lui constă nu numai în abordarea unei astfel de teme (în filmele americane îndeobște învățătoarele — cînd rareori apar — sînt frumoase, platinate și îmbrăcate după ultimul jurnal, iar măcelari pur și simplu nu există). Valoroasă este munca regiei, care a știut să reconstituie viața de zi cu zi a oamenilor simpli, atmosfera în care trăiesc, micile și marile lor necazuri, cu o emoționantă autenticitate. In film nu există efecte căutate: nici în imagini, nici în dialog, nici în montaj. Economia de mijloace e evidentă, dar cu atît mai meritorie. Cît despre interpretare, se poate spune că e excelentă. Atît Ernest Borgnine (Marty) cît și Betsy Blair, au devenit, datorită creației lor din acest film, celebri. (De altfel pentru acest rol Betsy Blair a fost răsplătită la festivalul filmului de la Veneția cu premiul „Oscar").

„Marty" — care a obținut „Marele Premiu" al Festivalului internațional al filmului de la Cannes — va fi în curînd programat pe ecranele noastre.

Silvia KERIM

Criza cinematografiei italiene

De la corespondentul nostru din Roma

O imagine completă a crizei care a cuprins toate ramurile industriei cinematografice italiene ne-o poate da referatul prezentat de președintele Uniunii Naționale a producătorilor de filme, în cadrul adunării anuale care s-a ținut recent la Roma. De asemenea, articolele regizorului Roberto Rossellini apărute în ziarul „Paese Sera" din Roma și publicate apoi de întreaga presă italiană.

Vedetismul de tip hollywoodian (Gina Lollobrigida a cerut și a obținut suma de 200 milioane de lire pentru a juca în filmul „Venere imperiale") cenzura clericală feroce, costul ridicat al producției (mulți artiști americani, francezi și englezi, ca și unii regizori străini) s-au stabilit în Italia, atrași de mirajul cîștigului facil (abandonarea filonului neorealismului), prețul ridicat al biletelor de intrare (300—400—500 lire în cinematografele de categoria a doua ale orașului cînd un muncitor cîștigă în medie 1500 de lire pe zi), concurența televiziunii, au adus, în Italia, cea de a șaptea artă în pragul abisului.

„Unul din motivele de ordin psihologic ale crizei — scrie regizorul filmului „Sciuscia" — trebuie căutat desigur în superautococacolonizarea cinematografiei italiene. Vreau să spun că cinematografia italiană a imitat pînă la exasperare metodele cinematografice ale Hollywood-ului. O asemenea atitudine exagerată de hiperreclamă a creat mai multe antipatii decît simpatii în rîndurile publicului.

Simptomele acestui nechibzuit mod de activitate se observă mai ales într-un factor statistic inconvertibil și de actualitate. In Italia există peste 17.000 de săli de cinematograf! 6.000 dintre ele sînt administrate de clerul catolic, care se sustrage impozitelor legale. E bine să se știe că în Franța există numai 5.400 de săli, iar în Anglia 4.700".

Ordinea de zi, aprobată cu aclamații și în unanimitate la cea de-a doua conferință a scriitorilor și a cineaștilor, care s-a ținut la Milano, constituie un document de o palpitantă actualitate. Ea constată că cinematograful, înainte de a fi o industrie, este o expresie artistică și culturală care nu poate fi suprimată. Se subliniază necesitatea de a face „mai intensă, aprofundată și utilă participarea scriitorilor italieni la o cinematografie cu caracter universal atît prin perspectiva intereselor economice internaționale, cît și din punct de vedere al exprimării unor caracteristici naționale". S-au auzit glasuri care au cerut ca noua lege a cenzurii să garanteze libertatea presei, sancționată prin normele constituționale. S-a cerut de asemenea o mai mare solidaritate între forțele intelectualității și forțele economice, pentru a se risipi orice posibilitate de conformism echivoc. Se cere guvernului și parlamentului să asigure cinematografiei italiene, condițiile care să-i permită să învingă actuala situație de criză, care amenință să distrugă tot ceea ce au creat cu atîta trudă geniul unor oameni ca Zavattini, De Sica, Rossellini, De Santis, Zampa, Germi și Fellini, care au dat Italiei și lumii capodopere ce au trezit admirația și emoția în inimile a milioane de oameni simpli.

Dante POLI

Ecouri

● **BINECUNOSCUTELE actrițe italiene. Antonella Lualdi (din filmul „Iartă-mă", „Cronica amanților săraci" etc.) și Rossana Podesta (din „Ulyse") reprezintă Italia la festivalul filmului de la Punta del Este.**

● **PRINTRE filmele care vor reprezenta Franța la festivalul filmului de la Punta del Este se numără și două pelicule care au fost prezentate și pe ecranele noastre: „Porte des Lilas" și „Un condamnat la moarte a evadat".**

● **NEMURITORUL film „Iluzia cea mare", realizat în 1938 de Jean Renoir — film al cărui negativ a fost furat de către naziști în timpul celui de-al doilea război mondial — a fost restaurat de curînd sub însăși îndrumările realizatorului și va rula peste puțin timp pe ecranele pariziene.**

CÎNTĂREȚI ROMÎNI PE SCENELE STRĂINE

Tot mai des ziarele publică în coloanele lor știri și reproduceri din presa străină în legătură cu succesele repurtate de cîntăreții romîni dincolo de hotare. Pe scena celebrului „Bal și oi Teatr" din Moscova, la Geneva Salzburg, Verviers și Toulouse, în R.D. Germană, R.P. Ungară, R.P.F. Iugoslavia, R. Cehoslovacă, R.P. Bulgaria și în multe alte țări artiștii noștri de operă și operetă culeg elogii pe deplin meritate. De-a lungul bătrînei Europe, în marile metropole, cu o străveche și binecunoscută tradiție muzicală, tînăra școală romînească de canto se impune și face carieră strălucită.

Spectacolele de operă și operetă datează în țara noastră numai de un secol și jumătate, deși aceste genuri artistice se bucurau de multă vreme, în toată lumea, de o mare popularitate.

Cea dintîi reprezentație de operă a avut loc la Iași, în anul 1833, cînd ansamblul de sub conducerea fraților Fouraux a prezentat în franțuzește lucrarea compozitorului Francois Boieldieu, „La dame blanche".

Un eveniment remarcabil pentru începuturile teatrului muzical romînesc l-a constituit prezentarea în anul 1838 a celebrei opere „Norma" de Bellini, cîntată în romînește de elevii Conservatorului filarmonic din Iași. Iar peste zece ani, tot în capitala Moldovei, avea să aibă loc premiera celei dintîi operete romînești. E vorba de „Baba Hîrca" de Matei Millo, a cărei muzică originală a fost compusă de A. Flechtenmacher, capel-maistrul Teatrului de la Copou.

De atunci, reprezentațiile muzicale au continuat în mod sporadic, diferiți impresari străini organizînd la București și Iași spectacole cu cîntărețe recrutate din varieteurile pariziene, pe care le prezentau ca „vedete celebre".

Mai tîrziu, în 1886, compozitorul Eduard Wachman, directorul Conservatorului din București, a încercat să constituie un ansamblu romînesc de operă, care să-și desfășoare activitatea în mod permanent. Dar după numai 16 reprezentații, lipsit de sprijinul statului, teatrul a trebuit să-și închidă porțile. Cu aceleași triste rezultate s-au soldat și încercările făcute de profesorul George Ștefănescu în 1893, 1896 și 1913.

Abia în 1920 ia ființă Opera Romînă, care își începe activitatea pe scena Teatrului Liric. Primul spectacol prezentat a fost opera „Aida" de Verdi. In 1923, noua instituție muzicală a trecut printr-o grea încercare: ca urmare a faptului că Opera Romînă a fost concesionată unei societăți particulare, 13 dintre protagoniștii ei au declarat grevă, refuzînd să cînte în spectacolele montate de negustorii de artă.

Nici soarta operetei romînești n-a fost mai puțin vitregă. Constituiți în trupe ambulante, actori cunoscuți ca Irina Vlădaia, Josefina Gălușcă, N. Poenaru, V. Maximilian, N. Leonard, G. Timică, Niculescu-Buzău, Elena Zamora și atîția alții, au cutreierat ani de-a rîndul orașele și tîrgurile provinciale, jucînd în condiții neomenoase în sălile berăriilor și îndurînd lipsuri cîncene.

★

Tratați cu indiferență de către oficialitățile vremii, unii dintre cîntăreții romîni au luat drumul străinătății. Dar faima lor a fost de scurtă durată. Cele mai multe dintre celebritățile noastre autohtone s-au reîntors acasă, sfîrșindu-și cariera în mizerie...

Pe la jumătatea secolului trecut se producea cu imens succes pe scenele din Apus cîntăreața Marcolini, al cărei nume adevărat era Eufrosina Popescu. Ea plecase din țară după o scurtă și nefericită căsătorie cu polcovnicul T. Popescu, aghiotantul domnitorului Alexandru Ghica, și datorită glasului său rar întîlnit a reușit să ajungă o celebritate mondială.

După o carieră plină de glorie, faimoasa Marcolini — care uimise lumea și numără printre admiratorii săi pe Napoleon al III-lea, pe nemuritorul compozitor Rossini și pe celebrul tragedian Ernesto Rossi — s-a reîntors săracă la București.

In anul 1874 a debutat la „Scala" din Milano cîntăreața Elena Teodorini, despre care criticii italieni scriau entuziasmați că „trebuie să mai treacă cel puțin 200 de ani ca să se mai găsească un asemenea element muzical".

Contra-altistă excepțională și virtuoasă pianistă, Elena Teodorini — devenită între timp contesa de Fer și mare latifundiară în insula Madagascar — cutreieră lumea întreagă, cunoscînd succese nemaiîntîlnite în operele „Hughenoții", „Saphor" și „Carmen". Și ea și-a încheiat cariera săracă și uitată, fiind nevoită să dea la bătrînețe lecții particulare de canto și pian.

Faima Elenei Teodorini avea s-o reamintească pe scena „Scalei" din Milano, după trecerea unei jumătăți de veac, cîntăreața Florica Cristoforeanu, care începînd din 1923 a repurtat succese răsunătoare de-a lungul mai multor stagiuni.

Printre cîntărețele autohtone devenite celebrități peste hotare s-au numărat și Margareta Iamandi, care sub numele de Nouvina a debutat strălucit pe scena Operei din Bruxelles, de unde a trecut ca primă-solistă la Opera Comică din Paris, și Zilly Roșianu, parteneră a lui Leonard, angajată ca protagonistă de o companie de operetă de pe Broadway.

Mai tîrziu, s-au făcut cunoscuți în străinătate tenorul Traian Grozăvescu, care a cîntat pe scenele operelor din Budapesta, Viena și Berlin și N. Leonard, „prințul operetei romînești", care a interpretat la Paris și Marsilia rolul principal din „Baiadera". Grozăvescu și Leonard au avut un sfîrșit la fel de tragic. Amîndoi au murit în floarea vîrstei, primul ucis de soția sa, iar al doilea răpus de o boală necruțătoare.

Puțini cîntăreți romîni au reușit să evadeze din anonimat și să dobîndească faima internațională la care îi îndreptățea să aspire talentul și măiestria lor. Pînă la urmă însă viața li s-a dovedit potrivnică și cei mai mulți dintre ei și-au sfîrșit zilele uitați și săraci.

Abia astăzi, în anii puterii populare, visurile cele mai îndrăznețe ale artiștilor noștri de operă și operetă au prins viață. Ei au la dispoziție optime condiții de dezvoltare și își desfășoară activitatea în cadrul numeroaselor instituții muzicale create în țara noastră.

Înălțarea unui lăcaș modern și propriu, în care să-și ducă munca prima scenă lirică a țării, năzuință pentru care au luptat în van cîntăreții din vechea gardă, a devenit acum — în primul deceniu de construcție socialistă — o realitate pentru care stă mărturie monumentalul palat al Teatrului de Operă și Balet al R.P.R.

Numele unor artiști romîni de operă, ca Petre Ștefănescu-Goangă, Zenaida Pally, Maria Voloșescu și Garbis Zobian, s-au înscris în cartea de aur a Teatrului Mare din Moscova, alături de alți soliști virtuoși. Tenorul Ion Dacian, a lăsat în Uniunea Sovietică și în R.D. Germană, amintirea de neuitat a lui Ciprian Porumbescu, personajul căruia i-a dat viață scenică în opereta romînească „Lăsați-mă să cînt". Iar Yolanda Mărculescu, Nicolae Herlea, Mihail Arnăutu de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., Ion Piso de la Opera de Stat din Cluj, Maria Grebenișeanu de la Opera de Stat din Timișoara, Victor Vaida de la Opera Maghiară de Stat din Cluj și mulți alții, au cucerit publicul meloman de la Belgrad, Sofia, Praga și Budapesta.

Adevărați ambasadori ai păcii și prieteniei, cîntăreții noștri culeg în toată lumea ovații entuziaste.

Mira CERBU

Baritonul Nicolae Herlea, interpretînd rolul lui Figaro din „Bărbierul din Sevilla", pe scena Operei Naționale din Sofia.

Tatiana Samoilova, frumoasa actriță sovietică, în vîrstă de numai 23 de ani, este, alături de A. Batalov, interpreta principală din noul film al lui Kalatozov „Cînd zboară cocorii". Farmecul, talentul și sensibilitatea tinerei actrițe i-au atras de la început admirația și aprecierea publicului. In curînd, Tatiana Samoilova va da un examen greu: i s-a încredințat rolul Ofeliei, nemuritoarea eroină a lui Shakespeare, căreia îi va da viață pe una din scenele moscovite.

Colțul discofilului

Printre ultimele producții ale „Electrecord"-ului se numără discul micro, imprimat pe baza unei înregistrări pe bandă a casei de discuri „Supraphon" Artia-Praga. Discul cuprinde Concertul pentru vioară și orchestră nr. 3 în sol major de W. A. Mozart, interpretat de David Oistrach, cu acompaniamentul Orchestrei Filarmonice Cehe, sub bagheta dirijorului Karel Ancerl și Uvertura Fidelio op. 72 de Ludwig van Beethoven, interpretată de Orchestra Operei de Stat din Viena, dirijată de Hans Swarowsky.

Concertul în sol major pentru vioară și orchestră de Mozart, este caracteristic prin nota sa de optimism și voioșie. Prima parte, un allegro, cu un caracter quasi popular, cuprinde o temă melodică inspirată dintr-o operă de tinerețe a compozitorului — Regele păstor. In cea de a doua parte a concertului, adagio, vioara intonează o melodie nostalgică, pentru ca în ultima parte, allegro, orchestra să atace un rondo cu variațiuni bazate pe elemente de folclor. Intregul concert, primul din seria celor trei strălucite concerte de vioară ale lui Mozart (în sol major, în re major și în la major, compuse în anul 1775) are un caracter luminos, tineresc, plin de voioșie și strălucire.

Cea de a doua piesă a discului, uvertura „Fidelio" este de fapt cea de a patra ediție a lucrării, prezentată astăzi în mod curent ca introducere la operă.

E. M.

Emoții în eterul mic

(Urmare din pag. 1-a)

tobuz? — îmi sugerează inginerul Mircea Rauser.

— Avem ecran?

— Desigur.

Că în „celălalt" se află amplificarea sonoră nu cred a fi nevoie să mai adaug. Destul că la intrare m-a întîmpinat un vuiet infernal, în care de-abia se distingeau acordurile orchestrei. Potențiometrul de volum l-am găsit singur și, cu riscul de a deveni... tehnician, am dat urechilor o mică satisfacție.

— Spune-mi, te rog — m-am adresat amabilului însoțitor — cîte transmisii ați făcut pînă acum?

— 99.

— Adică, în curînd e jubileul.

— Firește. Tot în mașină o să-l sărbătorim: transmitem joi piesa lui Richard Nash: „Omul care aduce ploaie".

— Imbătrîniți, carevasăzică.

— Numai dacă e vorba de experiență. Altminteri, preferăm să rămînem tineri...

Privim din nou ecranul.

— Transmisia e bună.

— A' să scrii asta sau e un compliment verbal?

— Desigur. Aveți probabil multe amintiri plăcute care la jubileu s-ar cere povestite...

— Amintirile sînt de obicei plăcute, mai ales în ocazii festive. Nouă, de pildă, ne e greu să uităm prima transmisie de acum un an, cînd îi concuram pe... Yves Montand.

— Dădeați concert?

— Televizam pentru prima oară și spectatorii (bineînțeles, cei din sală) priveau uimiți cînd la spectacol, cînd la operatori. Aceasta a fost latura plăcută. Cealaltă, e că pe atunci nu exista releu și cablul a fost întins peste cîmp, pînă la studio.

— Erați în schimb protejați de vizite inoportune.

— In sfîrșit... ne-am obișnuit.

— Cu cine?

— Mai ales cu actorii, care de obicei vin la masa regizorului imediat după ce ies din scenă și pleacă triști că nu se mai pot prinde pe ei înșiși pe ecran...

Cortina a căzut. E pauză. Ne reîntoarcem la primul autobuz tocmai cînd regizorul coboară să se răcorească.

Grăbit să culeg înaintea altora noutățile pentru „Magazin", n-am mai zăbovit. In scurtă vreme eram în fața unui alt televizor, de astădată la studiourile din Floreasca unde mă întîlnesc cu cîțiva colaboratori ai televiziunii.

— Cum sărbătoriți jubileul stației mobile?

— Printr-o săptămînă record, cu cinci transmisii: duminică am transmis meciul, astăzi opereta „Silvia", joi piesa de la Municipal, sîmbătă concertul orchestrei de studio Radio iar duminică, din nou, meci, deși în mod normal ar trebui să realizăm cel mult trei transmisii exterioare.

— Nu-i obositor pentru colaboratorii stației mobile?

— E chiar riscant cîte odată. Dar ei sînt tineri și entuziaști.

— Riscant? De ce?

— Iată, de pildă joi. Antena stației mobile trebuie instalată pe un turn înalt, cu atît mai greu de cățărat dacă plouă sau ninge. Dar, sperăm să fie totul bine.

Astăzi pot confirma că nu s-a întîmplat nimic. Pe lîngă entuziasm, tehnicienii televiziunii au și dibăcie. Dar, să nu-i plictisim cu laudele.

— Și ce proiecte aveți pentru activitatea din studiouri?

— Deocamdată emisiuni curente pentru copii și tineret. In fiecare seară de emisie, între orele 19—19,20, programul va fi consacrat de la 1 aprilie tineretului și copiilor, bineînțeles pe vîrste. Vom începe să pregătim piese de teatru și scenarii de mai mare amploare care vor fi transmise din studio, continuînd să prezentăm și spectacole din sălile de teatru. De asemenea, vom inaugura consfătuirile cu telespectatorii.

— Alte perspective?

— Jurnale proprii de actualități.

— Deci, putem spune: **„în curînd pe ecrane".**

— Pînă atunci... să urmărim transmisia.

Am aprobat propunerea, dar profitînd de întunericul din cameră m-am strecurat pe ușă, cu gîndul să mă reîntorc la Operă, să pot vedea la fața locului măcar ultimul act. In stradă însă ceasul mi-a spus că în curînd va bate miezul nopții. Din depărtare, luminile antenei de televiziune sclipeau rubiniu deasupra „Casei Scînteii". Acolo sfîrșește „micul eter" dintre antena stației mobile și cea a postului de emisie, acolo se termină emoțiile pe care le trăiesc pînă tîrziu în noapte tehnicieni, regizori, interpreți, pentru ca noi să putem urmări în liniște o emisiune ca alteia alteia...

Eugen ATANASIU

Cinci minute cu scriitorul AZSTALOS ISTVAN

Pe scriitorul Azstalos Istvan, de două ori laureat al Premiului de Stat, l-am găsit la redacția revistei „Nàpsugar" din Cluj, înconjurat de capetele ciufulite ale unor copii.

— Ați nimerit într-o vineri, cînd de obicei noi organizăm „după amiezile micilor cititori". Cu acest prilej, invităm la redacția noastră zeci din cei mai buni elevi din clasele I—V elementară, le citim din schițele și povestirile noastre, le cerem părerea asupra celor publicate în „Nàpsugar". Părerile micilor cititori le recoltăm și cu prilejul deplasărilor noastre făcute în diferite localități din Ardeal. Numai în Regiunea Autonomă Maghiară am vizitat în acest scop 32 de comune. Săptămîna trecută am fost la Salonta.

— Și cum sînt traduse în practică părerile micilor cititori?

— La cererea lor, de pildă, eu am scris și publicat în revistă schițele: „Lunatecul artificial", „Matei, spărgătorul de ghiață", „Pista turistul" și altele. Schițele acestea le adun acum într-un volum, ce va apare în Editura Tineretului. Tot la cererea „micilor prieteni" ai „Nàpsugar"-ului, pregătesc scoaterea unor volume pentru copii și alți scriitori din redacție, ca Bajor Andor, Kiss Jenő, Lettai Lajos, Roman Viktor.

Dar tovarășul Azstalos nu este numai un talentat scriitor pentru cei mici. Făcînd parte din conducerea Uniunii Scriitorilor din R.P.R., el se dovedește un animator al vieții culturale ardelene, un entuziast susținător al tinerelor talente, ca și un consecvent organizator al ședințelor literare date de către scriitori în întreprinderi, la gospodării agricole colective, la cămine culturale. Azstalos Istvan mai este și un vrednic deputat, fiind ales acum — pentru a treia oară — în circumscripția electorală regională nr. 62 Crasna.

— Activitatea socială vă prilejuiește desigur numeroase deplasări „pe teren"...

— Ați ghicit! Desele mele deplasări în comunele Bonțida, Sic și altele din raionul Gherla, cunoașterea luptei comune a țăranilor muncitori romîni și maghiari împotriva chiaburilor, a atițărilor la șovinism, a dus la scrierea romanului „Vîntul nu se stîrnește din senin", tradus în 8 limbi: engleză, franceză, germană, chineză, poloneză, cehă, slovacă și bine înțeles — romînă. Tot din aceste peregrinări își trag seva și nuvelele la care lucrez în prezent, pentru volumul „Omenire". Cu acest volum, care se inspiră ca și alte lucrări ale mele din viața țărănimii încerc o interesantă experiență literară: nuvelele sînt disparate, dar eroii lor sînt aceiași, apărînd în diferite situații.

— Ce alte „surprize" mai pregătiți cititorilor?

— Nu de mult s-a dat la tipar, în romînește, un roman, „An nou", scris înainte de eliberare, roman cu care numărul cărților mele tipărite trece de 20. Pregătesc de asemenea un nou volum de schițe și nuvele. Atenția principală o acord în prezent terminării piesei „Omul veseliei", contractată cu Teatrul Maghiar de Stat din Cluj. Piesa este inspirată din viața satului, reflectînd lupta care se dă în sufletul țăranului de a intra sau nu în gospodăria colectivă. Chiar și în această seară voi lucra la cel de al treilea act al piesei.

Înțelegînd aluzia, mi-am luat rămas bun de la scriitorul Azstalos Istvan cu mulțumirile de rigoare. Este doar prima lui piesă de teatru și fiecare moment liber îi este necesar creației.

Mircea SCRIPCĂ

Stînga: *Soprana Iolanda Mărculescu, în rolul Rozinei din opera „Bărbierul din Sevilla", pe care l-a interpretat la Opera din Belgrad;* dreapta: *tenorul Garbis Zobian, în personajul Radames din opera „Aida", cu care a obținut un mare succes la Teatrul Mare din Moscova.*

Vitrina cu cărți

Acad. G. Oprescu: „Jurnal de călătorie"

Trei călătorii făcute de acad. G. Oprescu în Uniunea Sovietică în 1955—1956, i-au prilejuit întocmirea unui jurnal care prinde în filele sale, aproape zi de zi, toate impresiile și momentele trăite.

Primul drum, făcut în scopul intrării în directă legătură cu oamenii de artă sovietici, oferă în răstimpul celor trei săptămîni, nu numai rezultate practice de documentare, dar și emoții și satisfacții rare, în fața valoroaselor opere de artă rusă sau străină ale muzeelor, în fața monumentelor arhitectonice.

Fiecare ceas petrecut în Galeriile Tretiakov sau în sălile Muzeului Ermitaj din Leningrad, fiecare clipă în bisericile medievale de la Zagorsk sau la expoziția franceză, în palatul-muzeu de la Ostapkino sau prin Universitatea Lomonosov, sînt tot atîtea momente de desfătare pentru sufletul iubitorului de artă și pentru ochiul experimentat al cunoscătorului.

De aceea, și a doua oară, în vara lui 1956, cu prilejul vizitei delegației ce a luat în primire de la Guvernul Sovietic tezaurul romînesc ce ne-a fost înapoiat, și pe urmă în toamnă, în călătoria făcută în vederea colaborării la întocmirea unui studiu de către institutele de artă din Uniune și din republicile populare, vizitarea acestor locuri de neuitat va fi mereu reluată, neobosit și cu același entuziasm.

Trei călătorii ce au lăsat impresii de neșters, prietenii legate cu oameni valoroși, amintirea ospitalității și căldurii sufletului rus, a Moscovei plină de optimism și lumină.

Rodica NICOLESCU

W. Faulkner: „Victorie"

Nuvela „Victorie", cu care se deschide volumul cu același nume apărut în colecția Meridiane, este legată de istoria primului război mondial.

Soldatul Gray se distinge, fără voia lui, pe front, în luptă cu inamicul. Această situație îl clasează printre eroi și în curînd devine rînd pe rînd sergent, locotenent și însfîrșit căpitan. Pe unii i-a îmbogățit războiul, pe Gray l-a smuls mediului său modest și l-a înnobilat. De aici tragismul situației eroului la demobilizare. Gray renunță la meseria sa, pentru a începe o carieră administrativă la Londra. Pe măsură ce entuziasmul oficial față de eroi scade, scad și resursele căpitanului Gray. În zadar căpitanul bate la toate ușile pentru a căpăta un servici. Victoria are un gust amar, un înțeles tragic.

Cel mai cald mesaj din ciclul acestor povestiri vesele și triste izvorăște însă din paginile nuvelei „Frunze însingerate". Sclavul lui Issetibbeha, șeful indian al unei mari plantații din sudul S.U.A., simțind sfîrșitul stăpînului său, fuge în lume. Un ritual barbar cere ca sclavul, calul și cîinele celui dispărut să fie sacrificați odată cu moartea stăpînului lor. Victima nu poate scăpa din acest cerc de fier al unor tradiții barbare și negrul are soarta celor dinaintea sa.

„Un trandafir pentru Emily" depășește o cronică obișnuită a unei familii burgheze. Domnișoara Emily, ajunsă fată bătrînă, pentru a-și menține prestigiul, refuză orice contact cu lumea din afară. Atunci cînd trebuie să se mărite cu un om de rînd, Emily este amarnic compătimită. Ironia soartei face ca acest bărbat să moară subit în casa bătrînei domnișoare. Cedînd unui impuls interior, Emily, dezechilibrată mintal, păstrează cadavrul acestui bărbat ani de zile în locuința sa. „Un trandafir pentru Emily" este mai mult un caz patologic, care face notă aparte față de restul volumului.

G. CUIBUȘ

Jerome K. Jerome: „Trei într-o barcă"

Nu de mult standurile librăriilor au fost populate (din păcate pentru scurt timp) de un volumaș nou, foarte atractiv, cu o copertă vioaie și un titlu comic: „Trei într-o barcă" (fără a mai socoti și cîinele).

Povestirea umoristică a lui Jerome K. Jerome, relatează excursia pe Tamisa a trei prieteni înclinați spre năzbîtii, cărora întîmplarea și concursul ciudat al împrejurărilor le rezervă în permanență surprize neplăcute pentru ei și hazlii pentru alții. Cele mai bune intenții întîmpină piedici neprevăzute și faptele iau o turnură nouă, în totală contradicție cu ceea ce ar fi trebuit să fie. Dar nu numai pățaniile năstrușnice ale lui Harris, George, ale autorului și foxterierului, constituie materialul cărții. Scriitorul, asemenea celebrului soldat Svejk, face mereu corelații cu amintiri și istorioare sugerate de întîmplările pe care le trăiește. Aceste scurte digresiuni sînt o nouă sursă de rîs dar și un prilej de meditație distilată inteligent în umbra surîsului.

„Trei într-o barcă" este pentru orele de repaus un prieten vesel, plin de sensibilitate, agreabil și inteligent, pe care îl recomandăm cititorilor.

Victor OCTAVIAN

OAMENI CU MĂȘTI ALBE

Reportaj de pe masa de operații

E o dimineață proaspătă și însorită de februarie, plină de aromele viguroase ale primăverii timpurii. Dar aci, în sala de operații, e un loc atemporal: lămpile ard impasibile, cu strălucirea lor rece — nu e nici dimineață, nici noapte, nici soare, nici beznă, nici primăvară, nici iarnă.

Și totuși încăperea e plăcută, prietenească: tapisată cu o faianță de un albastru mediteranean; în stînga, ûn stufăriș geometric de țevi sclipitoare și robinete; în partea opusă, chiar în centru, sub o lampă uriașă, stația terminus a călătoriei mele: masa.

Tot decorul acesta mi se înfățișează descriind o mișcare ciudată, răsturnîndu-se nefiresc, ca în filmele proiectate invers, căci vehiculul meu e manevrat astfel încît să fiu întors cu capul spre ușă.

Acum nu mai sînt decît curios și nerăbdător.

A, dar iată și oameni, oameni cu măști albe, fără chipuri, numai cu ochi și cu frunți. Bărbați și femei — și ochii lor sînt feluriți. Dar toți ochii aceștia sînt calmi, liniștiți, siguri. Sub privirea lor simți cît ar fi de absurd să fi altfel decît ei.

Cele două surori mă strămută pe masă.

Masa are prinsă de ea două legături, în care îmi simt introduse mîinile. Din fugă, izbutesc să văd încă odată ceasul: zece fără șapte minute.

Simt că mi se trec și peste picioare niște legături. Dar vai! iar mă cuprinde toropeala anesteziculuí.

O soră îmi fixează deasupra gîtului un mic paravan de pînză, care-mi reduce orizontul la minimum.

— Iod, poruncește sec cel care trebuie să fie comandantul. Pe pîntec mi se revarsă o umezeală fierbinte, care se răcorește imediat.

— Asta e cîmpul, desenează el cu degetul pe abdomenul meu. Simt că sînt acoperit cu pînza pe picioare.

Deasupra mea, găsesc în lampa uriașă un ajutor neașteptat. Sticla mată e prinsă într-un larg inel de metal nichelat, în care se oglindește miniaturat propriul meu trup, acoperit de cearceafuri, cu o bucată de piele ireal de întunecată în mijlocul acestei lagune albe.

Dar capetele doctorilor s-au apiecat deasupra mea și în inelul nichelat nu voi mai izbuti să văd nimic altceva decît filiftirea lor albă.

Operația

Peste paravanul meu se ivesc ochii castanii.

— Deocamdată, o mică înțepătură, ce zici? (recunosc glasul comandantului).

— E în ordine — răspund, încercînd să par flegmatic. Din păcate însă, vocea mi-e răgușită, spartă, probabil de emoție. Dar această emoție nu o simt în nici un alt chip. Îmi ascult inima: bate liniștită, indiferentă.

Între timp înțepătura s-a produs. O înțepătură banală ca toate înțepăturile. Aceasta la început. Pe urmă nu mai e banală, pentru că acul nu mai iese de acolo, ci mi se plimbă pe sub piele cu oarecare greutate, dar inofensiv.

Totuși, ce se petrece? Aud zgomote metalice, un fel de clempănit rece, aspru, al unor instrumente pe care nu le văd, dar le simt rotindu-se deasupra mea. Se vede că medicii știu cît de sinistră e această muzică pentru ascultătorul de pe masă. Așa că încep să vorbească:

— Depui, tovarășe, depui grăsime binișor, mă mustră glasul ochilor castanii.

Aș vrea să răspund cu o glumă, dar nu mi se năzare nici una, astfel că protestez într-o doară, cu același glas spart, străin, nesuferit:

— Nu se poate.

Apoi îmi zic hîtru: aha! ați dat de grăsime... deci anestezia s-a produs, deci m-ați despicat, deci nu e mare lucru, căci nu simt nici o durere, nu simt decît același ac încăpățînat care mi se mișcă din greu pe sub piele.

Oare curge sînge? Atunci ei nu pot să lucreze? Privesc în inelul lămpii, dar nu deosebesc nimic în afara capetelor albe.

Iată-l și pe vechiul meu amic, aruncătorul de ciocan. Se apleacă spre mine, mă dezmiardă pe frunte și apoi, ocolindu-mă, trece în stînga mea.

— Bine mă, ți spune comandantul, tot nu mi-ai adus cartea aia?

— Ți-o aduc mîine, încearcă aruncătorul să-l potolească — și deodată simt din stînga, unde s-a postat el într-o opintire, parcă cineva ar trage cu putere și o făptură vie sălășluind în mine, s-ar împotrivi, apoi niște fulgere care pornesc din pîntec și din spate și se înmănunchiază în coșul pieptului, alcătuind un rug, o durere înfricoșătoare, arzătoare.

— Ai citit-o? mă întreabă comandantul.

Îmi dau seama că e vorba de cartea ceea, dar nici n-am înțeles cum îi spune, nici nu pot deschleșta gura ca să-i răspund, de teamă să nu scot vreun sunet dezonorant.

— Se vede că-l doare partea neanestezîată — comentează aruncătorul, dar fără a înceta să tragă și să cotrobăiască prin mine.

Din nou răsună zgomotul instrumentelor, clempănitul acela aspru. Simt că cineva se uită la mine. Îmi dau astfel seama că țin ochii închiși. Îi deschid. Deasupra paravanului, o mască albă cu ochii albaștri. Mă priveste fugitiv, apoi spune celorlalți.

— Pînă isprăviți ies să fumez o țigară. Și se duce.

Cît poate dura o țigară? mă întreb eu. Cît o fi ceasul? Ochii mi s-au închis din nou. Singuri. Nu mai sînt curios. Nici teamă nu-mi mai e. De fapt nu mi-e nimic. Fulgerele au dispărut, durerea s-a statornicit, s-a închegat, a devenit compactă, asemeni apăsării unui capac de fier. Numai aruncătorul continuă să tragă, iar vietatea din pîntecul meu să se împotrivească.

Cei doi își amintesc acum de o pacientă cu niște țesuturi adipoase interminabile.

Fac un efort, deschleștez gura și, întorcînd capul spre stînga, îl întreb pe aruncător.

— Mai ai mult de tras?

— Am terminat de zece minute, îmi răspunde el, ivindu-se din dreapta (se vede că se înapoiase, cînd țineam ochii închiși). Ești gata, ți-am pus agrafele.

Totuși eu simt că cineva răscolește prin mine și trage.

Acum altă umezeală răcoritoare. Eter: simt după miros. Începe să ardă.

— Dar să știi că am transpirat trăgînd, îmi zice aruncătorul scoțîndu-și mănușile, în timp ce surorile mă mută pe un alt cărucior.

— De-aia sînteți așa de mușchiuloși, le spun eu ieșind pe ușă.

Cei doi medici, tineri și obosiți, și-au scos măștile. Se spală pe mîini și rîd. Rîd cu poftă, aș zice chiar cu nevinovăție.

Îmi amintesc de ceas: zece, treizeci și opt. Au trecut patruzeci și cinci de minute. Exact cît o repriză dintr-un meci de fotbal.

Surori și medici

E aproape 11 noaptea. Privesc prin fereastra largă în bezna de afară, unde negurile nopții au devorat contururile orașului. Nu departe de aci, lumea iese acum din teatre și cinematografe. Tramvaiele, autobuzele, s-au rărit. Restaurantele sînt încă pline, orchestrele cîntă, perechile dansează.

Tovarășul meu de cameră geme din somn.

Sora Nuți intră iar.

Sora Nuți e înaltă și voinică, dar pasul ei plutește în, ca al unei balerine suave. Sora Nuți zîmbește cu căldură și înțelegere. Zîmbetul ei e terapeutic: ușurează durerile, insuflă curaj și optimism. Mereu intră sora Nuți, privind în camera noastră, veghîndu-și cu grijă bolnavii.

Sora Nuți nu are noapte. Teatrele, cinematografele, dansul, sînt pentru alții, nu pentru ea. Nopțile ei se scurg aci, în camerele mocnind de suferință ale spitalului, în care ea pătrunde mereu, plutind încordată și surîzătoare.

Iar mîna ei caldă, puternică, generoasă, transformă și cele mai penibile munci în gesturi pline de măreție și noblețe sufletească.

Nu voi mai putea merge vreodată seara la teatru, la cinematograf, la restaurant, fără să-mi amintesc de nopțile încărcate cu gemete și zvîrcoliri, ale sorei Nuți și ale tovarășelor ei, fără să-mi amintesc această breaslă de femei eroice, mai curînd apostolat decît meserie, în fața căreia recunoștința se rușinează de sărăcia cuvintelor cu care zadarnic ar cerca să se rostească.

★

Vecinul meu de cameră a zăcut ani de zile țintuit la pat. Acum umblă. Chirurgii l-au pus pe picioare scoțîndu-i frumușel o coastă și prefăcîndu-i-o în vertebră (cea originală se putrezise).

Și multe sînt minunile oamenilor cu măști albe, ale acestor maeștri ai bisturiului și stiletului, care oficiază în atîtea săli albastre, unind știința rigu roasă cu fantezia, îndrăzneala cu prudența, iscusința cu simțul de răspundere, iuțeala și hotărîrea, cu sensibilitatea și o profundă dragoste față de om.

C. PAVEL

Din istoria duelului

Desene de Rik AUERBACH

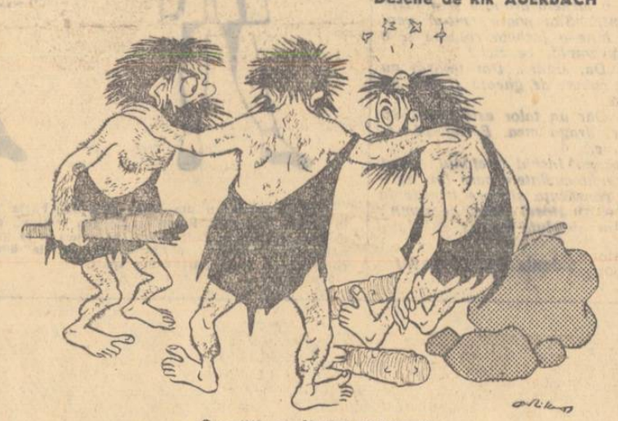

— Socotiți conflictul lichidat?...

— Ce crezi, dragă Genoveva, o să-și dea seama că nu sînt înăuntru?...

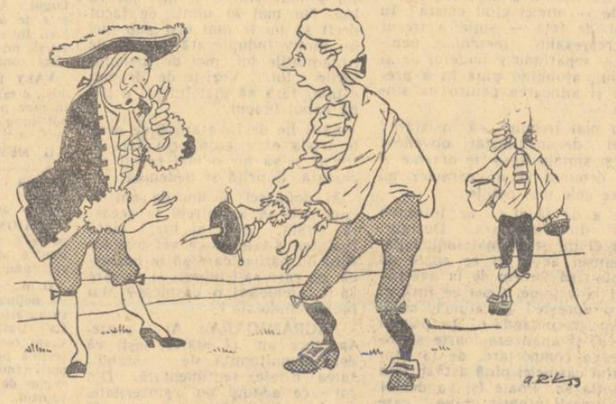

— Ce să fac? Mizerabilul are piatră la ficat...

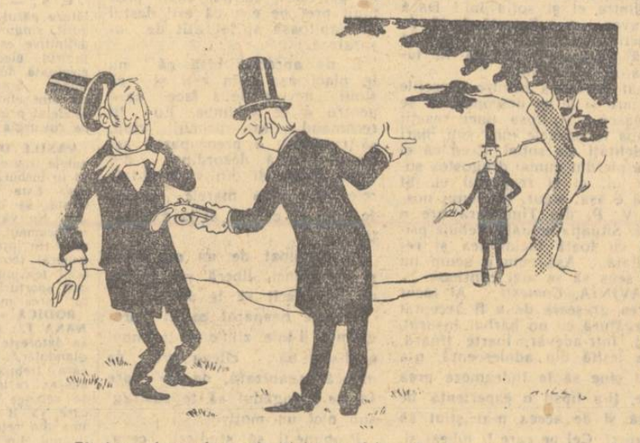

— Fii bun, domnule conte și trage d-ta, că eu nu prea văd la distanța asta...

Vom avea un nou calendar?

Problema reformei calendarului a fost înscrisă pe agenda discuțiilor de foarte multe ori, chiar cu mii de ani înainte, dar din păcate pînă azi n-a fost soluționată.

În ce constă impedimentul?

După calculele de pînă acum, un an tropic (această noțiune astrologică constituie baza reală a calculului timpului) reprezintă 365 zile, 5 ore, 48 minute și 46 secunde. Calendarului i se cere să se conformeze cît mai fidel acestui calcul. Altfel pot apare mari anomalii. În afară de aceasta în lume există multe sisteme calendaristice diferite. Numai în India se folosesc peste 30 de sisteme diferite.

Cel mai vechi calendar este calendarul egiptean, care este mai scurt decît anul tropic. Conform calculelor, 1506 de ani după calendarul egiptean corespund cu 1505 ani tropici. La prima vedere deosebirea ar fi neînsemnată. În realitate, aplicarea acestui calendar ar duce la lucruri foarte ciudate. Astfel, de pildă, dacă undeva, să presupunem la 1 ianuarie 1958, s-ar fi decretat folosirea calendarului egiptean, după 756 ani calendaristici luna ianuarie ar fi în mijlocul verii. Și astfel în ianuarie, în loc de palton, șosoni, căciulă, am umbla în cămașă și am îndura zăduful obișnuit din iulie—august.

Reforma calendarului egiptean făcută de Iulius Cezar în anul 46 î.e.n. n.a adus mai multă perfecțiune. Calendarul iulian consideră mai lung anul tropic cu 11 minute și 14 secunde. Aceasta duce la o diferență de o zi, după aproximativ 128 de ani.

Pe baza cercetărilor astronomului Luigi Lilo, care a dovedit greșeala de calcul din calendarul iulian, Papa Grigore al XIII-lea, în 1852, a decretat o nouă reformă de calendar. Aceasta a constat în faptul că după 5 octombrie 1852 s.a sărit la 15 octombrie, urmînd în același timp să fie considerați ani bisecți doar acei ani seculari care se împart cu patru sute. Astfel, de pildă, anul 1900 n-a fost bisect. Anul 2000 va fi în schimb bisect.

Calendarul gregorian a însemnat un mare pas înainte în calculul timpului, apropiindu-se mult de anul tropic. Pe cînd, în 30 de ani începînd cu 1900, calendarul iulian a rămas în urmă cu treisprezece zile, calendarul gregorian rămîne în urmă cu o zi după 3300 de ani.

La noi, calendarul gregorian a fost adoptat abia în anul 1924, Romînia numărîndu-se printre țările în care s-a păstrat timpul cel mai îndelungat calendarul iulian. Aceasta din cauza poziției retrograde a clerului.

Cu toată perfecțiunea sa, calendarul gregorian prezintă o seamă de inconveniente, mai ales în ceea ce privește viața economică.

De peste 30 de ani există comitete pentru reforma calendarului. Acestea au funcționat la început pe lîngă Liga Națiunilor. Atunci n-a putut fi adoptată nici o modificare din cauza opoziției Vaticanului. În prezent O.N.U. a creat o comisie pe lîngă Consiliul Economic și Social. Aici au fost prezentate circa 200 proiecte. Unul din cele mai acceptabile proiecte preconizează ca fiecare lună să aibă 26 zile lucrătoare, iar fiecare trimestru 13 săptămîni. Într-un trimestru ar urma să existe o lună cu 31 zile și două luni cu 30 de zile. Aceasta înseamnă 364 de zile. Ziua 365-a, socotită după ultima zi a lunii decembrie, ar urma să fie o zi fără nume și fără dată și să fie considerată sărbătoare internațională a păcii și a colaborării între popoare. În anii bisecți, adică anii de 366 zile, ar urma — după proiect — să fie intercalată încă o zi suplimentară, după 30 iunie, tot fără dată și nume. Astfel în anii bisecți ar urma să fie două sărbători internaționale ale păcii și colaborării dintre popoare.

Printre avantajele calendarului în versiunea înainte amintită se numără faptul că lunile încep în fiecare an în aceeași zi. Astfel la 1 ianuarie ar fi întotdeauna duminică, sau 1 mai totdeauna miercuri.

Acest nou calendar poate fi introdus fără să provoace perturbări cînd 1 ianuarie cade într-o duminică. De aceea proiectul prevede introducerea noului calendar începînd cu anul 1961 sau 1967.

Comisia O.N.U. încă n-a deliberat. Vom avea un nou calendar? Urmează să vedem.

Al. POPESCU

Știința și VIAȚA

Semnale din alte lumi

Acum vreo două luni, note apărute în ziare anunțau că astronomii au izbutit să capteze semnale radiofonice venite de la planetele învecinate. Mai multe amănunte nu erau date.

Despre ce fel de „semnale radiofonice" era vorba?

Poate că unii și-au imaginat că emisiunile radiofonice fuseseră realizate de niscaiva ființe care ar trăi pe Marte sau Venus. Oricît mi-ar surîde această ipoteză — am scris și eu cîteva povestiri științifico-fantastice! — ea nu poate, din nefericire, să stea în picioare. Semnalele acestea vin, într-adevăr, din alte lumi, dar ele nu sînt emise de posturi de radio extraordinar de puternice, ci... de înseși corpurile cerești!

Cel mai mare radiotelescop din lume

Semnalele radiofonice din alte lumi sosesc la noi sub forma unor unde radiofonice. Dacă sînteți curios, vă putem destăinui și lungimea cestor unde: între 7 mm și 30 m. Nu căutați însă să le prindeți la aparatul dvs, căci nu veți izbuti. Pentru a le capta sînt necesare aparate extrem de sensibile, dotate cu antene speciale. Antenele folosite în acest scop se numesc „radiotelescoape".

Numele lor ar putea să inducă în eroare, într-adevăr, „telescop" (dacă cercetăm etimologia greacă a cuvîntului) înseamnă „vede departe". Vă dați însă seama că, în realitate, radiotelescopul nu vede deloc, ci doar captează îndepărtatele unde de radio adică, dacă vreți, le „aude".

...O uriașă urechie, care caută să deslușească șoaptele sosite din univers: acesta-i radiotelescopul. Cel mai puternic radiotelescop din lume a fost realizat în Uniunea Sovietică, după cum a anunțat de curînd, la conferința radio-astronomilor, Semion Haikin, doctor în științe fizico-matematice. Lungimea acestui radiotelescop este de 130 de metri, iar suprafața totală de 400 metri pătrați. Zeci de electromotoare puternice sînt necesare pentru a îndrepta această uriașă ureche în direcția din care sosesc semnalele. Acesta e de altfel unul din scopurile principale: să se poată determina cu precizie cît mai mare poziția sursei radioemisiei. Rezultatele sînt înregistrate automat.

Semnale din Calea Laptelui

Milioane, ba chiar miliarde de ani îi trebuie luminii ca să străbată prăpastia neagră care desparte Calea Laptelui — galaxia — de pămînt. Față de această distanță uriașă, cele cîteva minute necesare pentru ca razele pornite de la soare să atingă pămîntul, pot părea un fleac.

Și iată că distanțele au fost înfrînte! Radiotelescoapele izbutesc să capteze semnale care vin din soare, dar și semnale din Calea Laptelui. Soarele, ca orice corp incandescent, iradiază nu numai lumină, dar și atmosferei încărcat electric).

În cadrul Anului Geofizic Internațional, radiotelescoapele ajută la lărgirea cunoștințelor noastre asupra pămîntului. Dar scopurile lor sînt și mai ambițioase: ele tind să-și arunce privirea asupra celor mai îndepărtate lumi...

Poate că acesta reprezintă încă un pas înainte, pe calea viitoarelor călătorii interplanetare.

P. LEONIDA

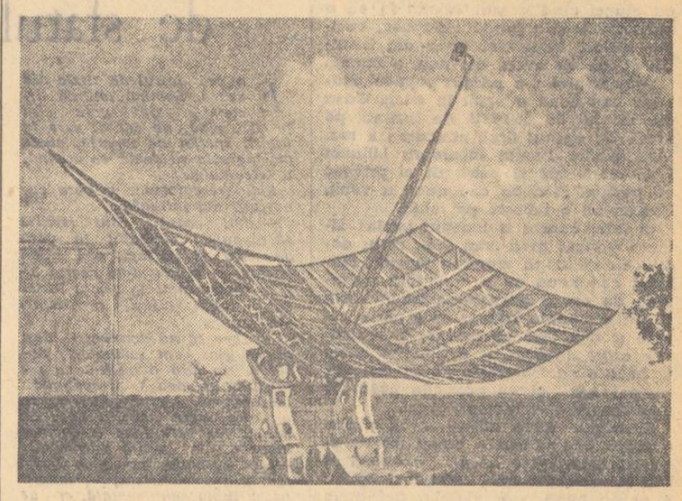

„Atomium"

După cum se știe, la expoziția internațională din Bruxelles, care se va deschide în acest an, se construiește „Atomium". Este vorba de o clădire, care are forma cristalină a fierului. Înăuntru acestei clădiri se vor expune lucrările efectuate în numeroase țări, printre care Uniunea Sovietică, S.U.A., etc. în domeniul structurii atomului și utilizării sale.

În fotografia noastră: lucrări de construcție în jurul unuia din elementele „cristalului" uriaș de fier.

Hormonii din balene

Medicii caută, de cîtva timp, să găsească o sursă bogată de „hormon de creștere", foarte util în tratamentul cancerului și a multor boli de metabolism. Acest hormon de creștere este secretat de o mică glandă ce se află la baza creierului, glanda pituitară. Asupra acestei glande au făcut studii importante și cercetătorii romîni, conduși de acad. prof. C.I. Parhon.

Pînă astăzi, singurele surse la care se putea recurge pentru a extrage hormonul erau glandele pituitare luate de la mamifere sau de la cadavrele umane. În glandele scoase de la alte animale, structura moleculară a hormonului e prea deosebită față de cea a omului și nu are nici o eficacitate la oameni.

La Congresul internațional de chimie pură și aplicată, ținut nu de mult la Paris, doctorul Li, de la Universitatea din California, a anunțat că cercetările făcute cu hormonul de creștere al balenelor au arătat că este chimic înrudit cu cel al oamenilor și că ar putea fi deci utilizat medical. Dacă eficacitatea sa este definitiv confirmată, aprovizionarea cu acești prețioși hormoni va fi asigurată. Glanda pituitară a balenei albastre este de 500 de ori mai voluminoasă decît cea a omului!

O poveste cu rațe

De curînd, în sovhozul din Priișimski, Kazahstanul de Nord, o gospodină, S. Japarova, a avut cea mai mare surpriză din viața sa. În timp ce pregătea o rață pentru prînz, a descoperit în gușa ei mici grăunțe strălucitoare. Ce erau aceste grăunțe? Aur — aur veritabil! Douăsprezece grame din acest metal prețios.

Uimită, gospodina noastră a povestit vecinelor despre descoperirea ei neașteptată. Acestea au început imediat să caute comori în gușile păsărilor de curte și... nu fără rezultat: s-a mai găsit aur în gușile a trei rațe.

Cum ajunsese aurul în gușile acestor păsări? Enigma era simplu de rezolvat: însemna că, în apropierea colhozului, se găsesc zăcăminte de aur încă neexploatate.

Iată, așa dar, că rațele pot servi uneori ca „aparate" pentru descoperirea zăcămintelor metalifere!

Mai rămînea o singură problemă de rezolvat: pentru ce înghițeau rațele pepitele de aur?

E probabil că ele au înghițit aceste pepite la fel cum înghit și pietricele pe care stomacul nu le digeră, dar care acționează ca un fel de „mori" ce sfărîmă alimentele, înlesnind în acest fel digestia, adică mistuirea alimentelor.

Ultrasunetele în automatizare

Institutul politehnic din Lvov a construit un aparat special, care este în stare să înregistreze pe bandă asemănătoare aceleia de magnetofon ultrasunetele. Se știe că ultrasunetele sînt sunete atît de înalte, încît nu pot fi auzite de urechea omenească. Ele sînt astăzi foarte mult utilizate în cele mai diferite domenii ale științei și tehnicii. Astfel, ele pot servi într-un fel de microscoape, numite „defectoscoape", cu ajutorul cărora se pot descoperi defectele din interiorul pieselor metalice.

Aparatul construit în Uniunea Sovietică poate fi utilizat, printre altele, pentru automatizarea procedeelor de fabricare. Pentru aceasta, se stabilește dinainte mersul operațiilor, care sînt înscrise în „cod" pe banda magnetică.

Aparatul, prezentat în fotografia noastră, poate fi întrebuințat și în medicină, biologie, meteorologie și geologie.

PAGINA FEMEII

Părinți și copii

Mămica cea nouă

Cîte evenimente nu sînt în viața unui copil, unele vesele, altele triste.

Liliana, cu cei cîțiva anișori ai ei, a nimerit în miezul unor astfel de evenimente, deosebit de grele. O boală nemiloasă i-a ținuit mămica la pat și apoi i-a luat-o cu totul. Liliana a plîns mult, dar n-a înțeles mare lucru. Mămica ei a plecat undeva departe, departe, de unde nu se va mai întoarce niciodată.

Dar, i-a rămas tăticul. Cu el se joacă uneori, ei o mîngîie și o face să simtă că nu e singură pe lume. Tot ei, neîndemînatec ca un urs, se amestecă uneori în gospodăria Lilianei și a păpușilor, stînd „în vizită" la măsuța de o șchioapă și mîncînd dulceață din farfurioara cît o unghie.

Liliana s-a învățat să fie cuminte și înțelegătoare — poate chiar prea mult pentru vîrsta ei — și să aștepte orele în care tăticu e acasă și-i dă fărîma de dragoste care încălzește ca un soare micuța ei viață de copil fără mamă.

A trecut așa o vreme și într-o zi tăticul i-a spus Lilianei: „Ți-ar place să-ți aduc o mămică?" O, da! s-a bucurat fetița, presimțind că locuința se va umple iar de lumină și dragoste, ca atunci cînd a mai existat în ea o mămică. Și și-a pregătit păpușa, vecinii, pisica, împărtășindu-le din bucuria ei, că va avea, din nou, o mamă.

Evenimentul s-a produs repede. Mămica cea nouă a venit în casă. Casa s-a umplut de oaspeți, de lumină, pe mese au apărut flori, mîncarea e mai bine gătită. Numai inimioara Lilianei bate cu teamă și ochișorii ei privesc cu tristețe. Mămica cea nouă a venit, dar ea nu o iubește pe fetiță.

În felul acesta a început pentru Liliana o viață grea, mai grea chiar decît cea de după moartea mamei. Mămica cea nouă nu e niciodată mulțumită de ea, o găsește neascultătoare și rea, niciodată Liliana nu e unde trebuie și așa cum se cuvine, ci totdeauna altfel de cum ar fi dorit mămica. O bănuie că iscodește pe la uși, găsește joaca ei cu păpușile nesărată și-o ceartă că-i încurcă locul.

Și măcar dacă tăticul ar fi rămas același. Dar tăticul e acum mereu ocupat, cînd vine acasă e obosit și trist și rar are vreme să-i mai spună o vorbă bună, s-o mîngîie. Cel puțin musafir ai păpușii n-a mai fost de nu știu cînd... Mereu sînt certuri în casă și numai ea, Liliana, e vinovată de toate acestea.

Și, într-o bună zi, Liliana a trebuit să plece de acasă. Au venit și au luat-o la ei bunicii. Bunicul are părul alb și face „hm, hm" tot timpul, iar bunica vorbește cu păsările, cu scaunele, cu lingurile de pe masă. Dar sînt buni și o iubesc pe Liliana, cu toate că nu sînt atît de frumoși și nu știu să se joace ca tăticu.

Odată pe săptămînă bunicii o duc în vizită, la tăticu. Fetița — ce n-ar da ca mămica cea nouă s-o iubească? — o roagă: Lasă-mă să te ajut și eu, mămico. Dă-mi și mie ceva să fac! Dar mămica e neîndurătoare. Ea, care altfel iubește atît de evident copiii rudelor, ai prietenelor ei, n-are de dat micuței Liliana nici un strop de dragoste, nici o fărîmă de simpatie. Și, adeseori după vizita săptămînală, Liliana pleacă la bunici acasă cu sufletul încărcat de amărăciune și cu ochii plini de lacrimi.

Povestea de mai sus, nu-i poveste. O cunoștință mi-a relatat-o și m-a rugat: „Scrie despre copii la fel ca Liliana și despre mame ca mămica ei cea nouă. Ridică problema: cum poate fi o femeie atît de crudă cu un copil, care nu așteaptă altceva decît să-i dăruiască inimioara lui dornică de dragoste?"

Ancuța MAICAN

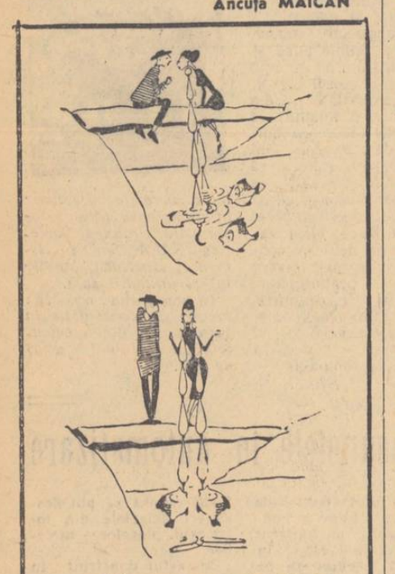

— Ți-am spus eu, dragă, cerceilor mei le lipsea o terminație...

Desen de Geta BRĂTESCU

VĂZUTE ȘI AUZITE

„Am absolută nevoie de sfatul tău!..."

E o oră destul de tîrzie din seară. Somnul îmi dă tîrcoale... sînt gata să-l prind... cînd, de odată, sare în lături, speriat de sonoria, parcă mai agresiv stridentă ca oricînd, a telefonului.

Ridic receptorul... o voce cunoscută mă întreabă:

— Ești acasă? Sînt ispitită să răspund: Nu, sînt în gara de nord și de fapt nici n-am telefon, — pentru a-mi asorta logica răspunsului la cea a întrebării. Ingîn, totuși, un conformist da.

— Sper că nu dormeai — deși ai un glas cam somnolent, observă, nu fără o nuanță de reproș, amica mea X. Și continuă: (răpindu-mi astfel plăcerea de a-i cere scuze pentru lipsa de respect cu care i-am întîmpinat intempestiva vizită telefonică). — Am absolută nevoie de sfatul tău, într-o chestiune, — imaginează-ți nu sentimentală, ci de ordin pur practic...

Aprecierea mă flatează: iată atribuindu-mi-se o competență la care, în secret, am rîvnit de mult.

— Sînt gata să ies din placiditate și să manifest un sincer interes, dar amica mea nu are nevoie de confirmări:

— Vreau să-mi cumpăr mîine un frigider, — mă informează ea, și adaugă într-o răsuflare: — Spune-mi, tu ești mulțumită de al tău? E suficient de încăpător? Spune-mi urcă mult consumul de curent electric? Spune-mi, face și cuburi de gheață? Cîte? Multe? Și repede? Și pe cît timp e garantat? Și nu face zgomot cînd funcționează? Și, spune-mi, dacă se defectează, cine mi-l repară?

Mă surprind făcînd elogiul frigiderului electric cu elocință și forța de convingere a unui agent plasator de altă dată.

Amica mea pare foarte mulțumită de bunele referințe obținute, iar eu aș renunța și la mersi pentru un cît mai grabnic „noapte bună". Dar, neașteptat, sună concluzia.

— Cred totuși că e mai cuminte să-mi cumpăr un aparat nou de radio! Asta vechi pe care-l am... Și îndată: — Tu ce mă sfătuiești? Mă simt jignită ca și cînd eu personal, aș fi fost inventatorul frigiderului electric. Răspund acru în doi peri.

— Să știi însă că aparatul de radio nu face cuburi de gheață.

— E adevărat, consimte ea — dar mă combate. De un aparat de radio beneficiezi zi de zi, oră de oră — indiferent de anotimp, pe cînd de un frigider...

Renunț la orice contra argument. Cedez, căscînd sonor. Bine, cumpără-ți un radio...

— Vasăzică ești și tu de părerea mea?

— Sînt! — capitulez eu.

— Totuși — descoperă ea — un frigider, e un frigider!

Definiția, uluitor de exactă, mă deconcertează.

— Ai văzut aparatele noi de radio care au apărut în vitrine? — mă întreabă amica mea. Și le complimentează: Sînt atît de frumoase, nu-i așa? Așa vechiul al meu... Un radio e mai mult decît un prieten: te așteaptă la orice oră acasă, cu o veste interesantă, cu un cîntec.... E indispensabil.

— Indispensabil — repet eu — cu un glas stins.

— Dar gîndește-te totuși (iarăși mă contrazice!) că vara, fără un frigider... Recunoaște e foarte greu...

— Recunosc!

— Așa că zic... tot mai bine e să cumpăr...

— Un frigider — îi ies eu cu vorba înainte.

— Dar fără un aparat de radio bun casa este pustie! Așa că eu zic...

O întrerup: — Să-ți cumperi un radio nou. Mi se închid ochii. Șoptesc: — Noapte bună!

Amica mea se supără: — Vai dragă nu ești în stare să-mi dai un sfat! Asta e prietenie?

Mă gîndesc că poate are dreptate. Relau, cu ultimele mele resurse de energie, înfăcărata pledoarie — o adevărată odă! — în favoarea frigiderului.

Cînd cred că am convins-o definitiv, îmi închide gura cu axioma: — Dar un aparat de radio este totuși un radio, draga mea!

— Evident, evident, evident, mă aud repetînd mecanic.

— Vrei să fiu foarte sinceră cu tine?

— Dacă trebuie, — mă resemnez eu.

— Ei bine, află că mai mult decît frigiderul și decît aparatul de radio mă tentează o stofă superbă de taior, pe care am văzut-o la Romarta... Tu ce părere ai? Să mi-o cumpăr? Mi-aș face o jachetă drapată și o fustă strîmtă. Sau poate mi-ar veni mai bine o jachetă colantă și o fustă amplă, ce zici?

— Da, sigur... Dar taiorul nu face cuburi de gheață și nici nu cîntă...

— Dar un taior este totuși un taior, draga mea. E indispensabil... e...

Nu, nu închid telefonul... Aud din nou cuvintele care îmi zgîlțîie conștiința și care trimite la naiba păcătosul meu de somn: — Am absolută nevoie de sfatul tău...!...

Sidonia DRĂGUȘANU

CONFECȚII DE PRIMĂVARĂ PENTRU COPII

Nu-s înalte de statură, n-au ținută maestoasă și nici talia trecută prin inel. Se rotesc însă cu grație și eleganță în fața publicului, împart surisuri candide, și au în plus, față de manechinele mari, gingășia și drăgălășenia vîrstei.

De expoziția de confecții de primăvară, pentru copii, organizată de Casa de Mode Copii" din Calea Victoriei, am aflat urmînd îndemnul modelelor frumoase expuse în vitrină.

O sală elegantă, decorată cu sculpturi și picturi pe măsura înțelegerii celor mici. Pe podiumul special amenajat evoluează manechinele. Sînt 15 la număr, de vîrste și de înălțimi diferite.

Și aici (de mici dezavantajați în ale modei) 11 fetițe și numai 4 băieți. Laura, cea mai „tînără" dintre manechine, are un an și o lună, e vioaie și, ce-i mai important, destul de sigură.. pe picioare. Față de expoziția trecută, cînd a prezentat de-a buș-lea, progresul „ținutei" ei e evident. Și nici nu mai trebuie s-o momești cu o jucărie ca să traverseze podiumul de la un capăt la altul. E drept că-i reține cîteva clipe atenția niște flori, dar apoi poți admira în voie complet-ul alb din stofă, compus din pardesiu, pălărioară și rochiță. Rochița, foarte largă, are o plăcuță scurtă brodată cu bleu, prinsă în nid-d'abeille și gulerașul rotund, iar pardesiul cu aripioare și guleraș rotund, puțin mai lat, are lărgime la spate prin cele două cute adînci din părți. Ancăi, care are 5 ani, îi place să vadă cum e admirată. Prezintă un pardesiu din stofă bleu, în cute și foarte cloșat, închis la un rînd de nasturi și o rochie de stofă bleu, foarte largă, garnisită în partea de jos a fustei cu un volănaș șerpuit din franjuri. Mihuca Burghele, de 3 ani, umblă în vîrful picioarelor, ca o balerină. Impacientată că nu-i vine așa repede rîndul să „lanseze" modelul rochiței bleu-vert din plușcort (fusta creață, foarte largă, bluza închisă în gît cu guleraș rotund și cu garnitură de brandenburguri încheiate la ambele capete cu nasturi filigramați), strigă din culise „Mai prejint, ori nu mai prejint?...

Nu lipsesc de la această expoziție nici artiști veritabili, de profesie. Eugen Stroe care a și filmat, e leit taică-său și la figură și la gesturi. Dana Stroe e o reproducere în miniatură a mămichii ei, numai că... e deocamdată ceva mai timidă și mai tăcută. Cuplul Eugen-Dana apar de mai multe ori pe scenă și dintre modelele pe care le prezintă se remarcă mai ales costumele din stofă albă (unul cu fustă, celălalt cu pantaloni), cu bluzele cu cîte o cută pe fiecare parte și plisate, încheiate în față cu guleraș cu colțuri late și cu o mică fundulită.

...În sală, maestrul Stroe și Rolanda Camin interpretează — de astădată cu seriozitate — rolul de părinți. Își învăluie cu priviri calde odraslele, schimbă priviri cu înțeles între ei și rîd satisfăcuți.

★

S-au prezentat în cadrul expoziției 81 modele, dintre care 64 pentru fetițe și 17 pentru băieți. Și toate au fost atît de reușite, încît la întrebarea „Care ți-au plăcut mai mult?", răspunsul m-ar pune în mare dificultate.

P. IEȘEANU

Stînga: Pardesiu larg din stofă albastră, cu mînecile raglan, avînd ca garnitură broderie din motive naționale; dreapta: rochiță din stofa roz, cu fusta foarte încrețită, și guleraș rotund, încheiată de sus pînă jos în nasturi roz mărginiți de auriu.

Stînga: costum din stofă galbenă. Fusta are cîte două cute duble în față și la spate. Bluza largă, gen festival, are ca garnitură în partea de jos, la cusăturile din părți, pe umeri și la guleraș, o lamă de motive naționale; dreapta: pardesiu încheiat la două rînduri. Pliseurile se continuă pe toată partea din spate.

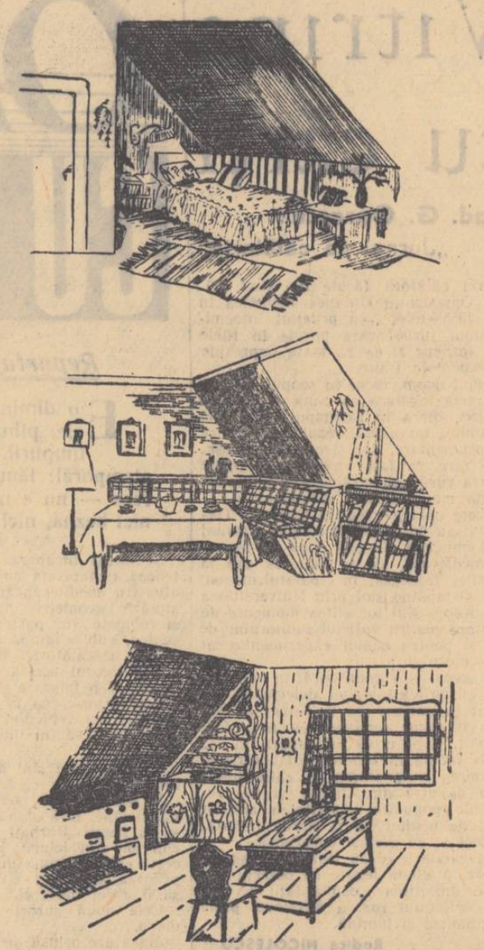

Cu puțin gust și inspirație, din exemplele alăturate putem exploata și inveseli orice colț al încăperilor care au un perete oblic, grinzi sau un colț mai întunecat. Ca reguli generale, astfel de odăi nu se umplu cu lucruri și mobile, iar colțurile vor fi vopsite, tapetate (respectiv cuverturile mobilei) în culori deschise spre a le face mai vesele, mai luminoase. Iată în desenul de sus un colț „dormitor". Toate foarte joase (nu ezitați a tăia 5-10 cm. din picioarele patului și noptierei); husa în culori deschise, iar lampa de pat prinsă mai sus și cu abajur mai mare ca deobicei.

În mijloc, colț gen „sufragerie-salonaș". Canapelele sînt depărtate cu cel puțin un lat de palmă de perete (în funcție de înclinația acestuia) spre a nu ne lovi cu capul mai ales cînd ne ridicăm. Astfel obținem și o policioară foarte utilă pentru un vas cu flori, scrumiere, etc.

Jos, „bucătăria", dintr-un bufetel vechi, cu puțin curaj, cu un fierăstrău și cu cîteva cule.

Pierderea a cam jumătate din rafturi e compensată prin faptul că îl avem chiar lîngă mașina de gătit și nu ne mai stă în drum.

Desene de Tanzi PFENNINGS

Colțul cosmeticianei

Ingrijiri de primăvară

O privire în oglindă, un scurt examen făcut cu ochi critic și ce vedem, de multe ori, în acest început de primăvară? Un ten puțin cam îmbîcsit, uneori palid sau iritat, trăsături obosite, talia puțin îngroșată, etc. Dacă exagerez nu mi-o luați în nume de rău. O fac în mod intenționat, spre a vă atrage atenția asupra cîtorva remedii simple și ușoare dar cu rezultate sigure și imediate.

Nimeni nu poate avea pretenția să aibă un ten frumos dacă intestinul sau ficatul nu funcționează normal. Constipația, de pildă, este unul din cei mai mari dușmani ai tenului. Există însă, mai multe mijloace simple de a lupta împotriva ei. Iată cîteva: 1) Spălați bine 10—12 prune uscate pe care le puneți apoi într-un pahar cu apă, lăsîndu-le să stea toată noaptea. Dimineața, pe nemîncate, beți apa și mîncați prunele; 2) Dimineața pe nemîncate luați o linguriță cu miere și beți apoi un pahar plin cu apă (250 gr). Dacă nu găsiți miere, folosiți o dulceață sau chiar o bucată de zahăr. Nu vă luați gustarea de dimineață decît la o jumătate de oră mai tîrziu; 3) beți dimineața pe nemîncate un pahar de apă călduță, la care ați adăugat zeama unei jumătăți de lămîie. Este un remediu foarte bun și pentru persoanele cu ficat sensibil. Tot pentru acestea din urmă, încă un sfat: fierbeți timp de 10 minute în 3/4 de apă, frunze uscate de anghinare. Lichidul obținut trebuie băut în doze mici, între mese. Rezultatul este surprinzător.

Dacă vă simțiți foarte obosite, fără poftă de mîncare, tăiați o ceapă în sferturi și puneți-o la fiert în 600 gr. de apă. Trebuie să fiarbă pînă rămîne cam un pahar de lichid, pe care-l veți bea dimineața pe stomacul gol. Prin fierbere, mirosul neplăcut al cepei dispare.

Adesea, primăvara, pielea este foarte uscată și are nevoie de multă apă. Pentru aceasta vă dau cîteva indicații utile. Spălați-vă fața cu: apa în care a fiert 1/2 oră o salată verde — moale pielea; apa în care a fiert 1/2 oră rădăcină de nalbă — este calmantă și descongestionantă; apa în care a fiert 1/2 oră arpacaș — este emolientă. Dacă la oricare dintre aceste ape adăugați cîteva picături de zeamă de lămîie, o fațeți ușor astringentă, deci bună pentru persoanele cu ten gras.

Iar de se întîmplă că într-o seară cînd vreți să mergeți la teatru vi se pare că obrazul dvs. este obosit, spălați-l cu o infuzie de flori de tei și aplicați cîteva comprese înmuiate în aceeași infuzie. Trăsăturile se vor destinde, iar tenul se va împrospăta.

Și.. odată cu venirea primăverii, luați hotărîrea „eroică" de a face cel puțin de 2-3 ori pe săptămînă cîteva exerciții de gimnastică și de respirație în fața ferestrei deschise.

Sanda NOREANU

CRONICA RIMATĂ

Du-te iarnă!

A clipit o geană de zăpadă
Albă geană ruptă din azur...
Ne-am trezit cu ea, mai ieri,
pe stradă
Pe urbanul caselor contur...

Puf de nea, gingașe păpădie
Fragmentate-n stele
de cleștar...
Nu vrei primăvara să mai
vie?
N-ai de bumbul pomilor
habar?

Nu te-ncîntă, florile,
parfumul...
Ciripitul păsărilor dragi?
Toporașul ce-ți ațîne
drumul
Coșul plin, îmbietor,
cu fragi?

Nu vezi despletită
la fereastră
În cosița mîndrei primăveri,
Floarea delicată și albastră
A iubirii, calea revederi?

Du-te iarnă! Gîndu-mi
le petrece
Du-te! Zboară-n lumea ta
de fum,
Prea ești insensibilă și...
„rece"
Prea ești... „înghețată",
nu știu cum...

Du-te! Poți să-ți iei
caloriferul
Ia-ți, palton, galoș și tot
ce vrei!
Zboară căci n-ai înțeles
misterul
Primului buchet de ghiocei...

Ai căzut mai ieri în recidivă
Mi-ai umplut balconul iar
de nea.
...Orice încercare e tardivă
Astăzi primăvara e a... mea!

D. TABACU

CURIERUL LAUREI

V. P. *Timișoara.* S-a căsătorit din dragoste în urmă cu trei ani și continuă să își iubească soția, care însă chiar de la început a dat unele dovezi de disponibilitate sufletească, de interes față de alți bărbați. Astăzi relațiile dintre cei care ne scrie și soția sa au ajuns într-un stadiu destul de regretabil: în mod manifest ea îi arată o indiferență totală — declarîndu-se gata să accepte despărțirea, pe care el o propune fără convingere, cu titlul unui avertisment, nădăjduind în rezultate contrarii decît cele obținute.

De adăugat că, între timp, soțului încredințîndu-i-se o altă muncă decît cea pe care o avea în momentul căsătoriei — are și o retribuție materială mai mică decît înainte și sub cea a soției, care și ea este în cîmpul muncii. Desigur, că un asemenea fapt nu este de natură a modifica sentimente — atunci cînd există! În cazul de față — soția a trecut la „represalii" meschine, penibile — separîndu-și bugetul de al soțului, ajungînd pînă în a prepara și mîncarea pentru ea singură.

Nu mai trebuie să insistăm: astfel de manifestări dovedesc pur și simplu lipsă de omenie și mai denunță și un caracter nu dintre cele mai nobile...

Ce e de făcut? ne întreabă V. P. din Timișoara. Desigur, dacă el nu și-ar mai iubi soția, răspunsul ar fi cît se poate de simplu: să trecem de la avertisment la acțiune. Ceea ce însă el nu o dorește! Și atunci, ce îi putem recomanda? În primul rînd să-și analizeze foarte serios întreaga comportare, de la începutul căsniciei pînă astăzi, față de soția sa. Poate își va descoperi greșeli proprii grave, care au avut un rol decisiv în relațiile dintre el și soția lui! Dacă va avea o suficientă forță de obiectivizare, poate va ajunge să pună întreaga problemă în lumina ei adevărată.

S-ar putea ca printre greșelile pe care și le va descoperi să se găsească și lipsa unei reacții demne la primele mici sau mari infidelități ale soției. Cred că el nu a pierdut numai dragostea soției lui, ci și respectul ei. Și dacă e așa, sigur, prietenul nostru V. P. din Timișoara are o vină. Situația actuală trebuie privită cu toată luciditatea și remediată. Așa cum e acum nu are sens să se mai continue.

LAVINIA, *Comești:* Ai făcut marea greșeală de a fi acceptat o legătură cu un bărbat însurat. Erai, într-adevăr, foarte tînără, abia ieșită din adolescență, n-ai avut cine să te îndrumeze prea bine, ți-a lipsit o experiență de viață și de aceea n-ai știut să te aperi. Cel pe care îl iubeai și, din păcate, îl mai iubești și astăzi — ți-a făgăduit că va divorța și își va lega viața de a d-tale. Poate ar fi făcut-o, dar soția lui a știut să lupte; i-a făcut un copil. Întărind astfel căsnicia lor. D-ta ai înțeles înfîrșit, că trebuie să rupi această legătură nenorocită, nepermisă și care ți-a adus grave prejudicii, dar stăruințele lui, mereu reînnoitele lui declarații de dragoste și promisiuni că va divorța, te-au întors din drum și ai mai continuat legătura un timp. Astăzi spui că ai rupt complet relațiile cu el, că refuzi să-l mai vezi — ajutată și de familia d-tale, care te ține sub o strașnică supraveghere (și bine face!) dar că el continuă să stăruie, să amenințe, să promită, iar d-ta n-ai încetat de a-l iubi.

Ai desigur o vină în toată povestea asta, dar pe el îl găsesc cu mult mai vinovat. El a fost necinstit și față de d-ta și față de soția lui. Și duplicitatea lui nu a luat sfîrșit și nici nu va lua. Nu mai ai nimic de făcut decît să nu te mai lași sub nici un motiv înduplecată — nici de rugămințile lui, nici de amenințările lui. Vezi-ți de drumul d-tale, fără să mai întorci o clipă capul înapoi.

Să-ți fie de învățătură de minte trista experiență prin care ai trecut și să nu o mai repeți niciodată. E urîtă și nedemnă.

Ai douăzeci și doi de ani — cum poți să te întrebi la această vîrstă, cînd ai toată viața înaintea d-tale, dacă vei mai întîlni un bărbat care să te iubească, pe care să-l iubești și cu care să-ți întemeiezi o căsnicie? Mai încape îndoială?

LACRAMIOARA: Ai șaptesprezece ani și mărturisești că ești nemulțumită de instabilitatea d-tale sentimentală. Din tot ce adaugi cu sinceritate, înțeleg că ești foarte avidă de petreceri, că pui chiar prea mult preț pe ele, că ești destul de vanitoasă și tot atît de ușuratecă.

E de apreciat însă că nu te placi așa cum ești și că simți nevoia de a face ceva pentru a te schimba. Eu îți recomand, în primul rînd, să-ți găsești o preocupare serioasă: toată dezordinea din capul d-tale și din viața d-tale reies din prea marele prisos de timp pe care îl ai la dispoziție.

Ai terminat de un an liceul și de atunci, liberă și ferice, nu faci decît să te distrezi.

Trebuie neapărat ca în programul d-tale zilnic să-ți impui o disciplină: cîteva ore de muncă organizată, de la care să nu-ți îngădui să te sustragi sub nici un motiv.

Propune-ți să studiezi ceva, să înveți o limbă străină, pune-ți serios problema unei profesii și acordă-i toată importanța cuvenită. Pune-o în centrul existenței d-tale.

Te mai sfătuiesc să te întrebi dacă cercul de prieteni și prietene pe care îl frecventezi au o bună influență asupra d-tale — sau dimpotrivă, așa cum bănuiesc eu.

Și dacă am dreptate, procedează în consecință, elimină din viața d-tale ceea ce îți este dăunător.

LAURA

MEDICUL VĂ SFĂTUIESTE

„O MAMĂ ÎNGRIJORATĂ" — Lugoj: Vaccinul folosit actualmente este de același tip ca acela pe care l-ați întrebuințat dvs. la început. De altfel, nu ar avea în nici un caz un efect contrar.

G. NEMORO., — Ploești: Starea dvs. poate fi ameliorată, dar pentru aceasta trebuie să vă consultе cu atenție un medic neurolog. Tratamentul depinde de diagnosticul său.

SIMION S., — Luduș: Bilbiiala poate fi vindecată la vîrsta dvs. Pentru aceasta trebuie să vă adresați unui medic neurolog.

G. A., — București: Nu trebuie să vă neliniștiți. După părerea noastră turburările dvs. nu sînt deloc grave. Ca tratament medicamentos, nu v-am recomanda să continuați injecțiile pe care le-ați făcut. Luați polivitamine, adaptați-vă la un regim de viață regulat, practicați sportul. Feriți-vă de alimente iuți, sărate, piperate.

V. S., — Constanța: Pentru a înlătura părul în regiuni unde nu este dorit, singurul procedeu cu rezultate definitive este distrugerea sa cu ajutorul electricității, ce poate fi efectuată doar de un medic dermatolog. Soluțiile sau medicamentele nu sînt eficace. 2. Nasul poate fi modelat prin operații speciale, ce țin de chirurgia estetică.

VASILE D., — Orașul Stalin: Pătatele tinereții nu au mare importanță în turburările pe care le prezentați dvs. Este normal ca, odată cu vîrsta, să diminueze și activitatea dvs. Nu vă recomandăm nici un medicament, în afară poate de stricnină (în injecții), care este un tonic general (controlați-vă însă în prealabil tensiunea arterială). Practicați sporturi care să nu cereți eforturi prea mari. Nu luați hormoni.

RODICA — Bacău, LUCIANA C., NANA T.: Căderea părului la femei se datorește de obicei unui factor glandular, tiroidian sau ovarian, care trebuie și el tratat. Cel mai adesea rărirea părului se însoțește de seboree și de mătreață grasă care va fi îndepărtată folosindu-se una din rețetele ce au fost date într-unul din răspunsurile precedente. Se vor aplica apoi pomezi sau loțiuni care activează circulația sîngelui.

Se va asocia administrarea de vitamine A, vit. H (paraminol), vit. B6. Injecțiile de lob anterior de hipofiză au dat de asemenea rezultate satisfăcătoare.

STELIAN ȘTEFANESCU — Cîmpulung: Pentru un tratament eficace al urticariei este indispensabilă găsirea și înlăturarea cauzei care o provoacă: de obicei un factor alimentar, medicamentos sau parazitar (viermi intestinali, chist hidatic, etc.) În cazul cînd urticaria este datorită unui factor extern, se poate încerca o desensibilizare (obișnuirea treptată a organismului cu acel agent). Medicamentele care au dat rezultate bune sînt antihistaminicele (phenergan, histantin), cortizon, ACTH (acestea din urmă cu recomandația și sub controlul medicului curant). Este de folos cura hidromineralâ la Slănic sau Olănești. Urticaria va recidiva însă, dacă nu a fost îndepărtată cauza.

TEREZA T. — Tulcea: Persistența otitei, cu tot tratamentul făcut, se poate datori unei infecții mastoidiene. Cazul nu poate fi rezolvat decît într-un serviciu de specialitate.

NICOLAE MANDA — Corabia: Pentru vindecarea peladei vă recomandăm, în afară de tratamentul local cu loțiuni, pe care l-ați urmat, fizioterapie: raze ultraviolete în doze de roșeață, ce se repetă de cîteva ori de fiecare dată după dispariția reacției. Rezultate foarte bune se obțin și prin infiltrații locale cu novocaină 1 la sută, repetate la intervale de 10-14 zile. De obicei 3-4 infiltrații sînt suficiente pentru obținerea efectului dorit.

WALTER F. — Lupeni: Este vorba probabil, despre o boală provocată de ciuperci. Diagnosticul ei precis nu poate fi pus prin corespondență. Adresați-vă unui medic dermatolog.

A. B. — Iași: Nicotina nu are nici o legătură cu cancerul. — ea provoacă alte turburări în organism. Se pare că ceea ce provoacă cancerul pulmonar la fumători sînt produsele de ardere ale hîrtiei (foiței) care formează țigaretele.

M. IONESCU — București: Rețeta pe care ne-o indicați este bună pentru a înviora pielea capului. Rădăcinile slăbite ale părului pot fi astfel menținute. Totuși, în cazul „chelii clasice" a bărbaților, eficacitatea acestui tratament este foarte redusă.

S. M. Cîmpulung, ȘT. ROSET — Iteani: Cazurile dvs. nu pot fi rezolvate prin corespondență.

Dr. N. P.

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

24—30 MARTIE

— Omletă cu spanac; chiftele de varză cu sos de roșii; corn cu marmeladă.

— Ciorbă de urzici; musaca de carne cu tăiețel; trigon cu mere.

— Pălămidă rasol (rece); papricaș de cartofi; gogoși.

— Brînză cu smîntînă; drob de miel cu salată verde; budincă de griș.

— Supă de praz cu cartofi; urzici sleite cu hrean și mămăliguță; prăjitură cu nuci și marmeladă.

— Legume asortate, cu crochete de orez; plăcintă cu carne; cremă la ceți.

— Scrumbii afumate, cu sos de smîntînă; mîncare de miel cu spanac, șavarină.

Scrumbii afumate, cu sos de smîntînă

Pentru amatorii de inovații culinare, iată cum se mai pot servi scrumbiile sau chercii afumați, pești gustoși, dar uneori cam sărați.

Se curăță peștele de pielițâ. (Pielița se scoate ușor, trecînd întîi peștele prin flacără). Se despică în două în lungime și se îndepărtează capul și șira spinării. Se așează pe farfurie. Se toacă o ceapă mărunt (poate fi și ceapă verde) și se amestecă cu smîntînă și cu puțină zeamă de lămîie. Proporțiile variază după gustul și fantezia fiecăruia. Se toarnă sosul în farfuria cu pește. Împrejur se pun felii de lămîie și mășline.

Nu ziceți ba, pînă nu încercați!

Chiftele de varză cu sos de roșii

Se curăță o varză mijlocie de foile de deasupra și de cele stricate, se taie în sferturi și se opărește în apă clocotită cu sare. Se scurge și se trece prin mașina de carne, sau se toacă mărunt pe fund de lemn. Separat se face un sos alb mai gros dintr-o lingură de unt cu două linguri de făină, se stinge cu apă fierbinte, turnată puțin cîte puțin, și se amestecă într-una ca să nu se facă cocoloși. Se adaugă varza tocată, un ou, sare și piper. Compoziția trebuie să fie destul de consistentă. Se fac chiftele care se dau prin făină și se prăjesc în ulei încins. Se servesc cu smîntînă sau cu sos de roșii.

Sosul de roșii se poate prepara din sucul de roșii ce se găsește în comerț, în sticlute închise. Se amestecă la rece sucul de roșii cu un praf de făină, se adaugă sare și puțin zahăr. Se pune pe mașină să dea cîteva clocote. Înainte de a servi se adaugă în sos unt proaspăt cît o nucă.

Sanda MARIN

PRACTIC

ÎNTREȚINEREA PARCHETULUI

Cu ocazia curățeniei de primăvară, ne vom preocupa, între altele, și de întreținerea parchetului.

Înainte de a fi curățat cu petrosin, parchetul se curăță de pete, cu sîrmă specială de parchet sau cu hîrtie de șlefuit.

Ceruirea parchetelor le dă un aspect frumos și le face ca noi, păstrînd în același timp mai multă vreme curățenia. Este necesar să se aleagă o preparație care să conserve lemnului culoarea lui naturală. Cu cît parchetul e de culoare mai deschisă, cu atît ceara trebuie să fie și ea mai deschisă, preferabil chiar albă.

Ceara nu se aplică decît atunci cînd parchetul a fost bine curățat de praf și de pete. Ceara se poate prepara și în gospodărie. Iată o asemenea rețetă: Se la 1 kg. ceară, se taie în bucăți, se pune într-o oală și se tornă deasupra doi litri de esență de terebentină. Se lasă la loc răcoros 24 ore, amestecîndu-se din cînd în cînd, pînă cînd ceara se topește. Dacă observăm că soluția este prea groasă, o mai putem subția cu puțină terebentină. După ce parchetul a fost uns cu ceară, se lasă cîteva ore, apoi se freacă bine, pentru a căpăta luciu.

Spălatul parchetelor (numai atunci cînd sînt îmbîcsite foarte tare) se face cu leșie, iar apoi din nou cu apă curată, călduță și se usucă pe loc cu o cîrpă. Trebuie să se observe să nu curgă apă multă în crăpături, căci aceasta nu se poate scoate ușor și duce la putrezirea stinghiuțelor care unesc bucățelele de parchet.

Atunci cînd parchetul este fare pătat, cu pete ce nu ies la frecatul cu sîrma, există diverse soluții de a-l curăța după natura petelor și anume:

1. Petele de cerneală se scot ca și cele de rugină. Dacă pata e proaspătă se freacă cu oțet alb.

2. Petele de grăsime, cînd sînt la suprafața scîndurii dispar cu săpun. Cînd sînt mai vechi, mai profunde, se îmbibă cu apă călduță, se freacă cu benzină, după care se așterne o pudră absorbantă, cum ar fi praf de piatră ori de cretă. De asemenea se poate pune deasupra petei cenușă amestecată cu oțet. Lăsăm cîteva ceasuri, apoi spălăm bine locul pătat.

3. Petele de petrol se scot ca și cele de grăsime. Apa oxigenată face un serviciu excelent albind scîndura ca și cum ar fi nouă.

4. Petele de rugină se scot cu apă, în care s-au pus cîteva picături de acid clorhidric.

5. Petele de vin roșu se îmbibă cu vin alb și apoi se freacă cu săpun.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

VIAȚĂ

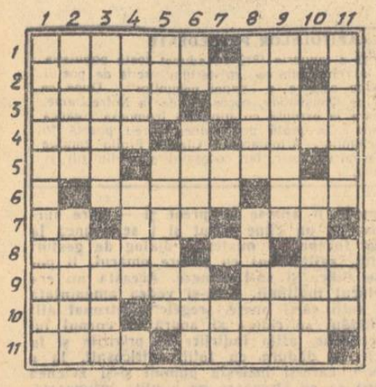

ORIZONTAL: 1). Personaj principal din romanul „Viața la țară" de Duiliu Zamfirescu — Viață. 2) Primăvara vieții. 3) Au grijă de bunul mers al trenurilor — Revine la viață. 4) Clară — Își datorește existența lui Verdi 5) Oferi — Melodie. 6) Luarea vieții cuiva — Arbore cu flori plăcut mirositoare. 7) Pronume — Viață cusută cu.. — Autorul romanului „Zilele vieții tale". 8) A imprima dinamica vieții — — Notă muzicală — Dimpotrivă. 9) Plină de viață — Face asigurări pe viață. 10) Curelușe de mașină — Viețuitoare. 11) Fără viață — „Romînul are șapte vieți / În pieptu-i de...!" (Alecsandri).

VERTICAL: 1) În nordul acestei peninsule viața este mai aspră. 2) A scris volumul „Vinul de viață lungă" — Lipsit de viață. 3) Privește viața cu indiferență — Lac în Italia. 4) Puțin — Cadre. 5) Riu în Asia Centrală — Esențială pentru viață. 6) Unu și una! — Prinde pește cu sacrificiul vieții! — Nume de fată. 7) În frig! — Dînsa — Medicament empiric. 8) Are toată viața înainte — Fruct, roadă. 9) Viața Românească — Petrecere cu dans. 10) Idem — Oprire pentru vapoare și avioane. 11) Nu au nimic comun cu viața — Localitate în Japonia.

Jeny ȘTEFĂNESCU

VESTIMENTARĂ

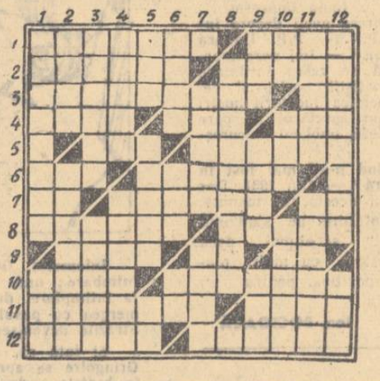

ORIZONTAL: 1) Exprimă valoarea unui costum de haine (pl) — Îmbrăcăminte vegetală (pl.) 2) Ținută la rece! — Materie primă pentru lenjerie sau pentru... șprit! 3) Fără veste! — Paul Vasilescu 4) Vas — Nume feminin — Unul de cojoc! 5) Un ceas — Ulei volatil 6) Se îmbracă primăvara în veșmînt nou — Poartă haine de preț. 7) Un costum pe terminate — Suferință provocată de pantofii prea strîmți — Nichel. 8) Pentru niște pantofi la înălțime! — Citat. 9) Tub prin care trece lanțul ancorei — Cămăși țărănești — Sportiv de frunte. 10) O bagi pe mînecă! — A nu mai ști pe unde să scoți cămașa 11) Dornici — Apare uneori cu manșete! 12) Vînzător de haine vechi — Un examen pe dezbrăcate!

VERTICAL: 1) Are stofă! — Haina caltabosului. 2) Se înfășură în față — Haine și veste cu dublu înțeles... 3) Ține banii la ciorap — Apa minecii! 4) Model pentru croi! — Virsta veșmintelor. 5) Scos din cutie! — Ținută — Două treimi de tol! 6) A lovi — A dușmăni — Alifie. 7) Lucruri adăugate — Nedrept. 8) Un model pentru bărbați! 9) Pronume — Studiu de proporții restrînse — Cu hainele ciuciulete. 10) Grefat în mijloc — În centrul următorului! — Peisaj cu pînze. 11) Cheotori pentru haine — Niște. 12) Un costum uzat — Armă de pe vremea hainelor de metal!

Mihai CHIRICUȚĂ

SPECIALITĂȚI

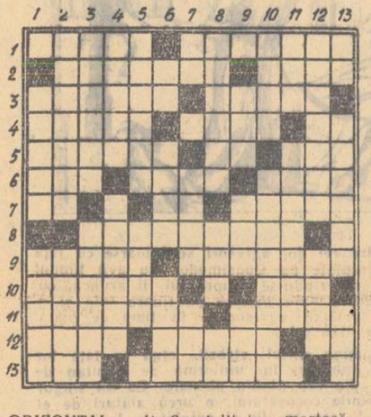

ORIZONTAL: 1) Specialitate de Sibiu — Și o specialitate de Parma (pl) 2) Tiroleză sau de Panama — Cadou de logodnă. 3) Stofe fine de Orient — Țesătură de Olanda. 4) Terenuri romane — Nimic... de Veneția! — Efes! 5) Curcubeu de lemn! — Curea! — De pușcă sau de dormit. 6) Riu în Anglia — Specialitate de Manciuria — Spații mici în masa unui corp solid. 7) Pronume — Două din trei! — Specialitatea pupezei! 8) Pinguini! 9) Specialități de lînă — Rachiu de Hio. 10) Specialitate „verbală" a locomotivei — Literă grecească 11) O martoră sigură — Specialitate de Astrahan. 12) Specialități greu de găsit — Intră în specialitatea dentiștilor și... băutorilor — Apuc doar jumătate! 13) Intreit! — Specialități de Volo.

VERTICAL: 1) Specialitate de Marsilia — ...și de Manilla (pl.) 2) Siciliană șahistă — Sărutat ardelenesc. 3) Specialități olandeze — Rachiuri de Jamaica 4) Turcești sau de pămînt — Specialitate Moka (pl). 5) Grandiosi — Specialitate pescărească. 6) Radu Ionescu — Castraveți murați — Specialitatea militarilor. 7) Pronume — Cadență — Deal în Suedia. 8) Specialitate cu măsline — Cîntecul broaștei — In sold! 9) Automobilul pronosportiștilor — Specialitate de Penteleu — Consumi specialități... vinicole. 10) Specialitatea oilor — Specialitate de Sèvres. 11) Riu în Germania — Suflată cu aur. 12) Nevătămată — De pămînt, de metal sau de butoi! 13). Dumnealui — Specialitate de Murano... — și alta de Colonia.

Nelu ȘUȘELESCU

POLISPORTIVĂ

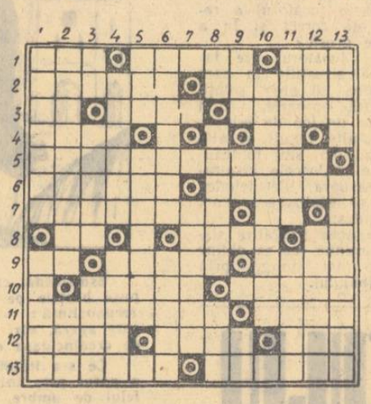

ORIZONTAL: 1) „Teren" pentru rachete — Trage în plasă la pătinaj — Înaintaș francez. 2) Ozon în forma... elementară — Stop. 3) Echipamentul vechilor luptători — Bate la poarta Științei — Tușă. 4) Campion la viteză — Zid cu gaură. 5) Aruncat la coș. 6) Campion la înălțime al Armeniei — La grămadă. 7) Cîștigă întotdeauna întrecerea — Se poartă la fară. 8) În sport — În jurul cozului (sing) — Începe crosul 9) Finale la sărituri și aruncări — Prinsă cu ușurință — Rezistent. 10) Găini adolescente — Greutăți. 11) Învingător la Maraton — Între Dragomir și Ion. 12) Mergi la intercepție — Gol (pl) — Specialist la servit 13) Coșul deasupra căruia zboară balonul — Joc în noctumă

VERTICAL: 1) Ieșit din formă — „Unsprezece" (Eugen Barbu). 2) Sărituri peste cal — În plasă. 3) Extremele la rugbi — Pe vremuri drept de vînzare — Trimis cu adresă și marcat. 4) Deschid patinoarele naturale — Pachet ermetic. 5) Trei sferturi la melé — Lupte. 6) Ciocan — În fața propriei porți. 7) Fac încălzirea exagerat. 8) Cobalt — Podiumul celor ce se întrec la înălțime — Localitate în Ungaria. 9) În formă — Atacată pe extreme — Cămașă. 10) Mare amatoare de lupte. 11) Mutări la șah — Echipament de sezon al militarilor. 12) În poartă — La suliță — Pasat lui Ene. 13) Un „dublu" perfect — Tuș.

Liviu POPESCU

POȘTA-REBUS

DUMITRU ȘTEFANESCU — Loco. N-am găsit în cele două lucrări de la Dvs. nici „Adevărul" și nici „Arta". Cu altă ocazie sperăm să fim mai norocoși și Dvs. mai... inspirat!

VALERIU RUGINA — Bîrlad. N-ați reușit încă să vă faceți debutul... Orice început e greu

EUGENIA IONESCU — Loco Regretăm pentru Dvs., dar așa cum am mai spus altor colaboratori, nu se admit cuvinte articulate (tăierea) sau inexistente (itip, scat, tioeia, err, anp etc.). Alegeți teme de un interes mai general.

LUTZI GRAESER — Mediaș. Se vor publica. Dicționarul Academiei apărut recent are cuvîntul hotărîtor în privința controverselor lexicale. Vă așteptăm cu noutăți.

FLORICA DAN — Loco. Lucrarea Dvs. este corectă ca încrucișare, tema însă ne atrage mai puțin. Dacă este adevărat că sînteți la prima încercare rebusistă, atunci cu siguranță că a doua va fi încununată de succes. Perseverați.

BECHERESCU C. — Craiova. Monoverbele trimise sînt cunoscute. Mai încercați.

PETROVICI VALERIU — Loco. Trebuie să existe preocuparea unei interpretări unitare a literelor și semnelor din exprimarea grafică a monoverbelor. Problema de șah a fost predată rezortului respectiv.

STAN CRISTEA — Loco. Răspunsul de mai sus vă interesează și pe Dvs. „Coperta literară" ne-ar fi tentat dacă „autorii" ar fi avut acte de botez mai plauzibile. Reveniți.

GH. CHIRILA — Anina. 1) Nu vă putem recomanda pe nimeni, deoarece propunerea Dvs. este inacceptabilă; 2) Deși cele două oareuri sînt prezentate agreabil, unele „scăpări" ca: glesnă, revini, ertătoare, paiente, etc. le fac nepublicabile. Îmbunătățiți-vă tehnica încrucișării cuvintelor și apoi mai trimiteți.

DOBRE CONST. — Giurgiu. Ați uitat să trimiteți dezlegările. În lipsa acestora am trecut peste „discreția" Dvs. și... mai bine nu treceam!

Monoverb (4—9)

NNNN
e

Gh. FOMETESC
Tg. Jiu

Rebus — Magazin
BON Nr. 6

Iosefini vă prezintă scamatorii de familie

Moneda care dispare din batistă

Cineva din public este invitat să depună o monedă în centrul unei batiste întinse pe masă.

Se iau colțurile opuse ale batistei și se face un nod care cuprinde în interiorul lui moneda.

În timp ce trageți de colțuri pentru a face nodul (țineți o mînă în sus și alta în jos) se face în batistă un igheab pe care moneda lunecă și cade în mîna de jos, care o prinde și o împalmează.

Cînd, după aceasta, se desface nodul, moneda nu se mai găsește în batistă.

GH. CHIRIAC

— Cum doriți să vă tund?
— Modern: a la „Cicero"!...

I. DORU

— Iartă-mă, vecine, că te deranjez, dar mi-a căzut toporul

NELL COBAR

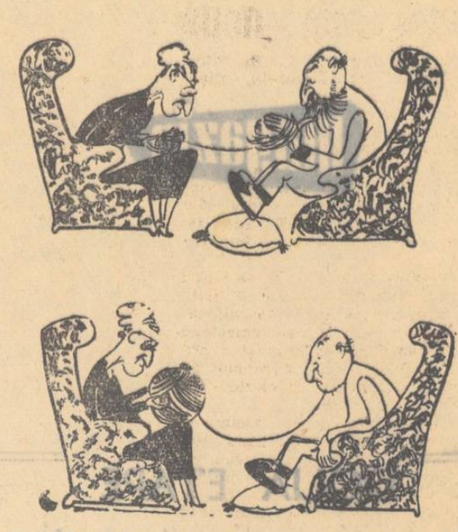

Fără cuvinte

AL. CLENCIU

— Tovarășe, te rog să fii... scurt!

A. PAVEN

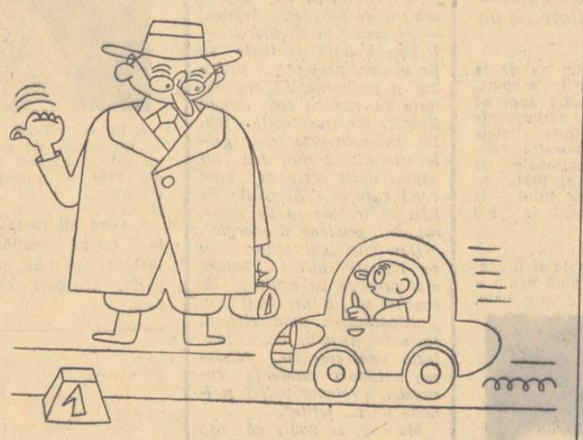

Auto-stop

C. FLORIAN

— În loc de țuică, îți luai mai bine o carte...
— Tot una... Amîndouă merg la cap!...

O problemă de perspicacitate

Am intrat în cameră ca să-mi iau din dulap pantofii și ciorapii. În cameră dormea sora mea și era complet întuneric. Știam locul unde găsesc cele trei perechi de pantofi — de modele diferite — și 12 perechi de ciorapi — gri și maro. Nu vroiam să aprind lumina, ca să nu-mi trezesc sora.

Într-adevăr, pantofii și ciorapii se aflau la locul lor, dar trebuie să recunosc că erau aruncați în dezordine — o grămadă de 6 pantofi și una de 24 de ciorapi.

Ciți pantofi și ciți ciorapi (numărul cel mai mic) trebuie să iau în întuneric și să duc la lumină, astfel ca să fiu sigur că m-am asigurat cu o pereche de pantofi de același model și o pereche de ciorapi de aceeași culoare.

(Soluția problemei în numărul viitor).

SAH

E VORBA DE UN SINGUR TEMPO...

Studiul de mai jos, compus în urmă cu mai mult de două veacuri, aparține sirianului Philipp Stamma, șahist renumit din secolul al XVIII-lea autor al unor tratate de șah. Poziția e simplă: negrul are doi pioni în plus, dintre care unul gata să se transforme în regină. Dacă ar fi la mutare, ar da șah cu turnul la c6, și-ar scoate regele din al și ar cîștiga ușor. Dar albul e la mutare... Dvs, cum ați cîștiga această partidă jucînd cu albele?

Studiul nr. 1
Philipp Stamma

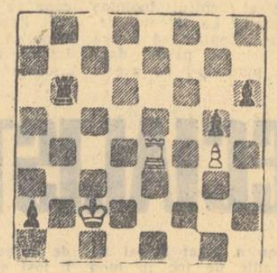

Albul joacă și cîștigă.

CONTROLUL POZIȚIEI Alb Rc2, Te4 și pg4 = 3 piese; Negru Ra1, Tb6, pa2, g5 și h6 = 5 piese

FANTEZIE ȘI PERSPICACITATE

Deși așezarea pieselor în poziția alăturată e foarte neobișnuită, vă asigurăm că nu e deloc vorba de o greșeală de tipar. E vorba de o fantezie șahistă, compusă de problemistul german dr. Karl Fabel și distinsă cu premiul I la concursul internațional organizat în 1950 de revista de probleme „Die Schwalbe".

Problema nr. 1

Dr. KARL FABEL

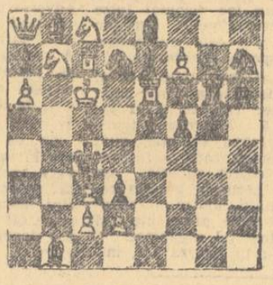

Cine dă mat?

CONTROLUL POZIȚIEI: Alb Rc6, Da8, Tc7, și e6. Nb1 și b8 Cb7 și c8, pa6, c2, c3, d2, f7 și g7 = 14 piese; Negru Rc4, Tf6, și g6, Ne8 și h6, Cd7 și h7, pa7, c5, d3, e7, e5, f5 și g5 = 14 piese

Enunțul e simplu: cine dă mat? Albul poate da mat venind cu nebunul pe a2 iar negrul poate da mat mutînd calul la b8. Va da mat deci jucătorul la mutare. Dar cine e la mutare? Pentru a putea răspunde la această mutare va trebui să faceți o analiză retrogradă, adică să analizați ultimele mutări ale ambilor parteneri.

Soluțiile la studiul lui Stamma și problema lui Fabel în numărul viitor.

Soluțiile concursului „100 de întrebări despre patria noastră"

PLASTICA ROMINEASCA

1. Nicolae Grigorescu (1838—1907); 2. Ion Andreescu; 3. Ștefan Luchian; 4. „La împărțitul porumbului" de Ștefan Luchian; 5. Paciurea; 6. „Ana Ipătescu" de Al. Ciucurenco și „Ecaterina Varga" de St. Szönyi; 7. Octav Angheluță, cu compoziția sa „Aprinderea furnalelor"; 8. Corneliu Baba; 9. Jules Perahim; 10. G. D. Ghiață.

TEATRUL

1. — „Jocul celelor", „Ultima oră", „Ziariștii"; 2. — „Coana Chirița"; 3. — „Matei Millo" de Mircea Ștefănescu și „Caragiale în vremea lui" de Camil Petrescu; 4. — Conu Leonida; 5. — Hagi Tudose; 6. — „Cumințătura" de G. M. Zamfirescu; 7. — Vardia din „Nota zero la purtare"; 8. — „Cerul nu există" de Al. Mirodan; 9. — „Cetatea de foc" și „Minerii" de Davidoglu; 10. — „Mielul turbat"

SPORTUL ROMINESC

1. 1924 la Paris, echipa Rominiei (rugbi), medalie de bronz (locul III); 1936, la Berlin, cap. H Rang (călărie), medalie bronz (locul III); 1952, la Helsinki; I. Sîrbu (tir) — medalie de aur (I), V. Tiță (box), medalie argint (II), Gh. Fiat (box), medalie bronz (III), Gh. Lichiardopol (tir), medalie bronz (III); 1956, la Melbourne; Rotman (canoe), Alexe-Ismailciuc (canoe), Șt Petrescu (tir), N. Linca (box), medalii aur (I); Olga Orban (scrimă), M. Dobrescu (box), Gh. Negrea (box), medalii argint (II), echipa feminină a R.P.R. de gimnastică Elena Leuștean (gimnastică), Gh. Lichiardopol (tir), Fr. Horvath (lupte), C. Dumitrescu (box), medalii de bronz (III); 2. Lucian Popescu (box), Toma Aurel (box), Gh Negrea (box), echipa de schif 4 (fără cîrmaci) a R.P.R. (Ștefan Pongrat, Radu Nicolae, Anton Singeac, Tiberiu Macean); 3. La box, lupte, canotaj academic (este cîntărit cîrmaciul); 4. Dinamo Tbilisi — 1945; 5. I. Moina (atletism). Dinu Cristea (atletism), Gh. Fiat (box), M. Dobrescu (box), Gh. Negrea (box), N. Linca (box), Rotman (canotaj), Alexe (canotaj); Ismailciuc (canotaj), Petschowschi (fotbal), componentele echipei feminine de handbal a R.P.R. — campioane mondiale în 1956, Șt. Szabo (șah), Iosif Sîrbu (tir), Șt. Petrescu (tir), Gh. Lichiardopol (tir), Angelica Rozeanu (tenis de masă), Ella Zeller (tenis de masă), Rodica Sădeanu (volei), Medianu (volei); 6. W. Tilden; 7. C.A.B. I-a ars tribuna; 8. C. Dumitrescu, locul 11 în anul 1956; 9. 37 aur, 100 argint, 41 bronz; 10. Maria Diți.

FIGURI DE SEAMA ALE POPORULUI NOSTRU

1. Ștefan cel Mare. — Cronicarul Ureche; 2. Dimitrie Cantemir și Nicolae Milescu; 3 V. Alecsandri în articolul „Poezia populară"; 4. Ștefan Gheorghiu — Mînăstirea Agapia; 6. Hariclea Darclée; 7. Viața și Vlaicu (începutul secolului XX); 8. V. Pîrvan; 9. Dr. C. I. Parhon; 10. V. Babeș.

BUCUREȘTI, CAPITALA R.P.R.

1. Biserica Bunei Vestiri sau mînăstirea Curtea Veche (cum este cunoscută de localnici) din str. 30 Decembrie; 2. „Gigantul" — D. Paciurea; 3. Barbu Delavrancea; 4. Ateneul R.P.R. (Albert Galleron); Biblioteca Centrală Universitară (Paul Cotterau); Palatul Culturii, fost Palatul Justiției (A. Ballu); Institutul medico-farmaceutic (Louis Blanc); Palatul Poștelor (Alex. Săvulescu); Casa Centrală a Armatei (Dimitrie Maimarău); Restaurantul Bufet (Ion Mincu); Palatul Băncii de Investiții (Petre Antonescu), Teatrul de Operă și Balet (Octav Doicescu).; 5 Fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej", Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", complexul sportiv Floreasca, Spitalul de copii „Emilia Irza", Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., Stadionul 23 August Teatrul de vară din Parcul de Cultură 23 August, cinematograful „Înfrățirea între popoare", Teatrul de vară din parcul „Nicolae Bălcescu"; 6. În 1459, într-un hrisov al lui Vlad Țepeș; 7. 1) 23 ianuarie 1838; 2) 10 noiembrie 1940; 8. În anul 1883; 9. Ferentari, Vatra Luminoasă, Bdul. 1 Mai (Grivița Roșie), Bucureștii Noi, 23 August; 10. Tei, Floreasca, Herăstrău, Fundeni

★

În numărul viitor vom publica rezultatele trierii răspunsurilor primite la redacția noastră.

AȚI AUZIT DE...

...orașele limită ale globului?

Localitatea situată în partea cea mai sudică a globului pămîntesc este orășelul UȘUAYA, aflat în punctul extrem al continentului american, în Țara de Foc, pe țărmul strîmtorii BEAGLE, între frontiera PATAGONIEI și Capul HORN.

UȘUAYA are un palat al guvernatorului, o biserică, o școală, un monument și aproape 1.000 de locuitori.

Opusul său, este orășelul HAMMERFEST, situat pe o mică insulă din nordul FINLANDEI. Este localitatea cea mai nordică de pe glob. În acest punct al pămîntului soarele are cu totul alt... regim, decît la noi. Timp de 76 de zile — din noiembrie și pînă în ianuarie — nu răsare niciodată, și alte 76 de zile — din mai și pînă în iulie — nu apune niciodată.

...o catastrofă ne mai întîlnită?

Acum o sută de ani, orașul SAINTE HELENE din Tasmania a suferit o catastrofă ne mai întîlnită în istorie. Casele sale au fost distruse, aproape în întregime de... furnici.

Nenorocirea s-a petrecut astfel: cu zece ani mai înainte a sosit în oraș un mare transport de cherestea pentru construcții. Cherestelea a fost folosită la construirea locuințelor și totul a mers de minune pînă cînd clădirile au început să se prăbușească, una cîte una, fără nici un motiv aparent. Ce se întîmplase? Cherestelea adusă era plină cu furnici albe, care, se știe, rod lemnul pe dinăuntru, pînă ce rămîne gol.

S-a dat alarma, s-a pornit lupta împotriva periculoaselor lighioane, s-au instituit premii mari pentru stîrpirea lor și pînă la urmă problema a fost rezolvată,... nu cu insecticile, ci aducîndu-se din păduri cîteva milioane de furnici negre, care, în mai puțin de o lună au stîrpit întregul neam al furnicilor albe, și în felul acesta orașul s-a putut reconstitui în liniște.

...limbajul mănușilor?

Mănușa a fost folosită de temei acum o sută de ani, mai mult pentru semnalizare, decît pentru protecția mîinilor.

Iată limbajul „vorbit" cu mănușile, în secolul trecut, de elegantele saloanelor europene.

Trecerea mănușilor din mîna dreaptă în mîna stîngă, însemna da, la privirea stăruitoare a cavalerului.

Ținerea mănușilor una peste alta, în mîna dreaptă: nu.

Agitarea mănușilor cu mîna dreaptă: vino în grădină.

Scoaterea, cu nepăsare, a unei părți din mănușa dreaptă: nu mă interesezi.

Netezirea mănușilor: te iubesc.

Scoaterea, cu mare atenție, a unei părți din mănușa stîngă: mă iubești?

Învîrtirea mănușilor în dreapta și în stînga: ferește-te de mama.

Punerea mănușilor, încrucișate, în palma stîngă: nu vreau să-ți vorbesc.

...și al evantaiului?

Evantaiul servea aceluiași limbaj, dar cu alte înțelesuri.

Ținut închis, în mîna dreaptă: caut un logodnic.

Ținut aproape de buze: mă îndoiesc de tine.

Ținut aproape de păr: mă gîndesc la tine.

Mișcat repede: te iubesc mult.

Închis repede: mă tem că mă înșeli.

Ținut la piept: sufăr și te iubesc.

Ținut peste față: ferește-te de părinții mei.

Numărîndu-i foile: vreau să-ți vorbesc.

Privindu-l atent: îmi placi mult.

magazin

SPORT

DOUĂ ETAPE

ale unei „cariere" sportive:

AGNITA ŞI PARIS

Numele Olgăi Zammer este nou pe pistele noastre de atletism. Şi totuşi, deşi sînt numai doi ani de cînd a păşit pe un teren de sport, ea are o activitate cu un ...istoric foarte interesant.

...Anul 1956. In comuna Ciucul, din raionul Agnita, regiunea Stalin, Olga Zammer, o simplă fată de ţărani muncitori, care numără vreo 17 ani, lucra la gospodăria agricolă de stat. Profesoara Lichen Gerda din comună o îndrumă să participe la o competiţie sportivă de mase, crosul „Să întîmpinăm 1 Mai", care se desfăşura pe etape. După cîteva antrenamente Olga Zammer ia... startul şi parcurge cu succes, toate etapele pînă la faza finală de la Bucureşti, unde se claseză pe un loc fruntaş, respectiv locul 4 pe ţară. Acest rezultat neaşteptat, o aduce şi la startul Spartachiadei de vară a tineretului, la proba de 500 m. Reuşeşte din nou să ajungă pînă în faza finală pe ţară, unde cîştigă detaşat această probă. De aci înainte, porţile consacrării i se deschid larg.

In toamna anului 1956, Olga Zammer participă în rîndurile „Recoltei M.A.S." la campionatul republican de atletism pe echipe, la proba de 800 m., iar mai tîrziu este selecţionată în lotul de junioare. Aici se antrenează sub îndrumarea antrenorului Arnăutu şi în primăvară face prima deplasare peste graniţă, cu ocazia unui concurs de atletism în Bulgaria. Imbolnăvindu-se în preajma concursului este însă nevoită, spre marele ei regret, să participe numai ca spectatoare. In vară face a doua deplasare peste hotare, în Polonia, la jocurile sătești internaţionale — la care au participat reprezentanţii sportivi ai colectivelor ce aparţin de agricultură din şapte ţări, respectiv: Uniunea Sovietică, Polonia, Bulgaria, Ungaria, Cehoslovacia, R.D. Germană şi Romînia. Aci, Olga Zammer aleargă alături de o serie de atlete fruntaşe (senioare) şi ocupă locul 4.

La numai după un an de la debutul ei pe terenurile de sport, Olga Zammer reuşeşte apoi să înregistreze două performanţe care o situează printre atletele fruntaşe din ţara noastră: doboară recordurile naţionale la probele de 800 m. şi 1000 m. (junioare) şi cîştigă titlul de campioană republicană la 800 m. (junioare).

★

Pe scurt, cam aceasta ar fi „cariera" sportivă de pînă acum a acestei tinere atlete, care bate,

cu perseverenţă, la porţile... consacrării. In prezent, se pregăteşte pentru tradiţionalul şi popularul concurs internaţional de atletism crosul „L'Humanité", care se va desfăşura, la 30 martie, la Paris. Să recunoaşteţi că a parcurs cale lungă (într-un timp foarte scurt) de la crosul „Să întîmpinăm 1 Mai" în care a debutat, la Agnita...

M. LERESCU

— N-aţi vrea să luaţi lecţii de box?
— Mersil Ca să mă desfigureze?!!

Desen de Fred GHENĂDESCU

Ce vreţi să ştiţi?

ADRIAN DUMITRAŞCU, Bucureşti: 1) Părerile sînt foarte controversate în problema care vă preocupă: în fotbal e preferabil un selecţioner unic sau o comisie de selecţie? In ceea ce ne priveşte, opinăm pentru soluţia desemnării unui selecţioner unic, competent. 2) Selecţionerul unic nu lucrează singur. Practic el, se înconjoară cu o comisie ajutătoare sau are „observatori" pe care contează. Hotărăşte însă singur alcătuirea echipei şi aceasta constituie într-adevăr un mare avantaj.

TRAIAN GRECU, Galaţi: Chiar fără sublinierea făcută, nu era greu de aflat preferinţa deosebită ce o aveţi pentru fotbal. Şi acum, două dintre răspunsurile solicitate: 1) „Petrolul" îşi recrutează tinerele cadre din regiune. Aşa a ajuns Fronea (de la Sinaia) în echipa actualului lider al campionatului categoriei A. Antrenorul Oană e de părere că în regiunea Ploeşti sînt destule talente fotbalistice care abia aşteaptă să fie „descoperite" şi... promovate. 2) Galaţii au dat jucători fruntaşi (la vremea lor) în fotbalul nostru. Pot fi citaţi: Justin, Neacşu, Creţeanu, Guţă Tănase, Pepelea, etc. Nu vedem de ce n-ar mai da asemenea jucători. Bineînţeles că aceasta impune şi muncă şi preocupare temeinică.

I. ŞERBAN, Piatra Neamţ: Pasiunea dvs. pentru practicarea atletismului vi-o puteţi satisface foarte bine şi în oraşul dvs. — deci nu e neapărată nevoie să vă mutaţi pentru aceasta la Bucureşti. Recomandarea noastră, pentru cazul dvs., e să participaţi mai întîi la competiţiile de masă care, credem că ştiţi, au fost locul de pornire al multora dintre atleţii noştri fruntaşi. Aşa că... cine ştie?...

GH. CONSTANTIN, Bucureşti: 1) Angelica Rozeanu este într-adevăr antrenor federal al Federaţiei de tenis de masă. In această calitate, nu antrenează însă jucătorii noştri. Cu antrenarea jucătorilor pentru campionatele europene de la Budapesta s-au ocupat antrenorii Vladone şi Paneth. 2) Şi noi sîntem de aceeaşi părere: nu era nevoie de doi antrenori la campionatele europene de la Budapesta şi mai utilă ar fi fost deplasarea a încă unui jucător tînăr.

M. CONSTANTIN, Slatina: Fostul campion mondial de box la toate categoriile, Rocky Marciano, care s-a retras de pe ring, şi-a anunţat hotărîrea... reîntrării. Aceasta în legătură cu propunerea tentantă ce i-a fost făcută de organizatorul Jack Kearns, pentru o întîlnire cu actualul deţinător al titlului suprem, Floyd Patterson. Se pare că prudenţa de care a făcut dovadă Rocky Marciano atunci cînd a abandonat ringul, simţind că-i apropie bătrîneţea, a cedat în faţa tentantei burse ce i se oferă.

Tot pentru negrul Floyd Patterson, pentru care — se pare — nu se găsesc adversari de talia lui, s-au început tratative cu fostul campion olimpic Peter Rademacher. E vorba de un meci-revanşă, pentru că vă amintiţi desigur că la prima întîlnire dintre aceşti boxeri Rademacher a fost învins prin k.o. A fost însă primul şi singurul lui meci profesionist, aşa că... pot fi găsite „argumente" publicitare pentru succesul financiar al întîlnirii.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacţia şi administraţia Piaţa Scînteii tel. 7.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 7.60.10, interior 1400.

Varietăţi

Autoknockout

Poate un boxer să se autoknockouteze? Da, este părerea unei reviste americane, care citează drept argument o întîmplare. Intr-un rînd, pe ring se afla boxerul W. Moor, bine cunoscut pentru puternicul său croşeu. In momentul cînd a declanşat faimoasa lui lovitură, adversarul i-a sezisat intenţia şi s-a aplecat puţin. Moor a lovit în gol, şi-a pierdut echilibrul şi, în cădere, s-a lovit atît de rău încît şi-a pierdut cunoştinţa. Arbitrul a făcut numărătoarea regulamentară şi a consemnat apoi înfrîngerea lui Moor, prin k.o.

Ca să fii arbitru de baschet în S. U. A.

In urmă cu cîteva luni, federaţia de baschet din S.U.A. a trimis conducătorilor de cluburi, jucătorilor şi arbitrilor o circulară specială, în care sînt prevăzute calităţile cerute de acum înainte aceluia ce intenţionează să devină arbitru de baschet. „Arbitrul — se spune în circulară — trebuie înainte de toate să fie orator, pedagog, psiholog şi psihiatru. El are datoria să rămînă tot timpul liniştit, iar trăsăturile feţii lui, chiar în cele mai grele situaţii, să nu-i dea alt aspect decît acela al unui copil curajos. Arbitrul de baschet trebuie să fie sever, raţional, prudent şi energic".

Dar lista „calităţilor" nu se opreşte aici. Circulara mai prevede ca arbitrii de baschet să fie înzestraţi cu: „încăpăţînarea unui elefant, rapacitatea unui leu, fantezia unei căţeluşe, răbdarea antilopei, prudenţa cucuvelei, şiretenia vulpii şi inima unei... fetiţe".

Mă rog, se poate că aşa trebuie să arate un arbitru de baschet în S.U.A. Dar o întrebare: Trebuie să ştie şi să arbitreze? Căci despre asta nu se suflă un cuvînt...

Ghete de fotbal fără şireturi

Un fost arbitru din Viena, pe nume Harmer, a conceput un model de ghete de fotbal fără şireturi, pe care l-a brevetat sub numele de „Tornado".

Aceste ghete, după declaraţiile unor proeminenţi jucători de fotbal, corespund tuturor exigenţelor. In locul obişnuitelor şireturi există o placă din cauciuc spumos, care are — pe rînd — o proeminenţă şi ajută şi la tras. Gheata se fixează pe picior cu ajutorul unei benzi de cauciuc prevăzută cu două inele, care se ataşează la crampoanele de la toc.

Cei ce au folosit noul model de ghete i-au remarcat dintre caracteristici şi următoarele: Placa de cauciuc, care înlocuieşte şireturile, elimină pericolul de-a fi rănit şi, totodată, permite să se obţină un control mai bun al balonului.

Dintr-o eroare

Fotbaliştii clubului german Belfeld au perfectat o întîlnire amicală cu echipa Lemke. Dintr-o eroare însă, conducerea clubului Lemke a trimis în loc de echipa de fotbal cea de handbal.

Ce era de făcut?

Biletele se vînduseră, publicul se afla în tribune... Handbaliştii de la Lemke au ieşit pe teren şi au jucat... fotbal. In ciuda temerilor administraţiei stadionului, care se aştepta la un adevărat dezastru, jocul a fost interesant şi a plăcut publicului. Iar scorul, dacă vă interesează, a fost 2—2.

Calm britanic...

Un meci de fotbal disputat pe terenul din Cheltenham (Anglia) a necesitat intervenţia poliţiei pentru salvarea echipei oaspe, Heresford. Jucătorii acestei formaţii au fost blocaţi în vestiare de către publicul spectator, care reproşa unuia dintre ei rănirea celui mai bun jucător localnic, Williams. Despresurarea „asediaţilor" s-a putut realiza numai cu ajutorul energic al poliţiei.

Cum rămîne cu proverbialul calm britanic?

20 de întrebări puse lui

BOZSIK, CĂPITANUL ECHIPEI HONVED

— De la trimisul nostru la Budapesta —

1. Numele? — Bozsik.
2. Pronumele? — Iozsef.
3. Virsta? — 32 de ani.
4. Studii? — Absolvent al Academiei Militare.
5. Profesiunea? — Ofiţer **(n.n. acum cu gradul de maior).**
6. De cînd jucaţi fotbal? — De 21 de ani.

7. In ce echipă aţi debutat? — In echipa de copii a clubului atletic Kispest **(n.n. — care din 1949 se numeşte Honvéd).** De atunci n-am mai schimbat clubul.

8. Cînd aţi jucat prima oară în echipa naţională? — In 1947, în partida cu R.P. Bulgaria, cîştigată cu scorul de 9—0.

9. De cîte ori aţi fost internaţional? — De 85 de ori şi... sper să mai fiu.

10. Cea mai frumoasă amintire din cariera fotbalistică? — Victoria obţinută la Londra, la 25 noiembrie 1953, asupra naţionalei Angliei, cu scorul de 6—3.

11. Cea mai mare dezamăgire? — In octombrie 1956, cînd unii dintre colegii mei fotbalişti şi-au părăsit patria. Acum sînt sigur că regretă actul lor necugetat.

12. Care sînt echipele dvs. favorite la campionatul mondial din Suedia? — Anglia, R.F. Germană şi U.R.S.S.

13. Despre echipa dvs. ce credeţi? — Fiindcă balonul e rotund, s-ar putea ca şi noi să avem şanse.

14. Ce pregătiri faceţi? — A fost selecţionat un lot de 30 de jucători, care în fiecare joi face antrenament comun de pregătire tactică. La sfîrşitul lunii aprilie, dintre aceştia se vor alege 22 de jucători care vor face deplasarea la Stockholm.

15. Care este cel mai bun jucător de fotbal din lume? — Cred că Di Stefano, de la Real Madrid.

16. Care sînt perspectivele fotbalului maghiar? — Un tineret talentat.

17. Ce credeţi despre noua competiţie fotbalistică „Cupa Dunării"? — Cunosc echipele R. Cehoslovace şi R.P. Bulgariei. Cred, de aceea, că în „Cupa Dunării" vor fi meciuri foarte interesante. Pentru jucătorii romîni, această competiţie va fi deosebit de utilă. Vor avea prilejul în aceste întîlniri să capete mai multă experienţă.

18. Ce părere aveţi despre fotbalul romînesc — Din 1952 nu am avut prilejul să văd „la lucru" echipa dvs. naţională. La Leipzig, în 1957, am văzut echipa dvs. de tineret şi mi-a lăsat o bună impresie.

19. Ce părere aveţi despre întîlnirile R.P.R. — R.P. Ungară din acest an? — Imi pare foarte bine că se reiau întîlnirile dintre fotbaliştii noştri şi cei romîni. Sper ca jucătorii noştri să ofere un spectacol pe care să-l aprecieze publicul bucureştean.

20. De cînd n-aţi mai fost în ţara noastră? — Din 1951. Dar pentru anul acesta, în toamnă, vă dau întîlnire pe stadionul „23 August" şi atunci, dacă doriţi, vă stau cu multă plăcere la dispoziţie... pentru un nou interviu.

Ion BOCIOACĂ

Fotbal în kinogramă

Fig. 1

Fig. 2

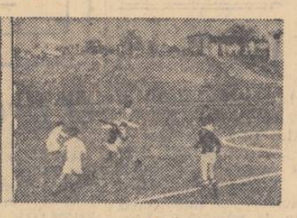

Fig. 3

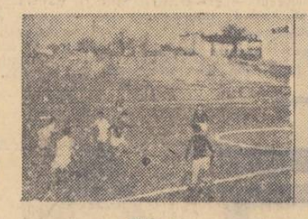

Fig. 4

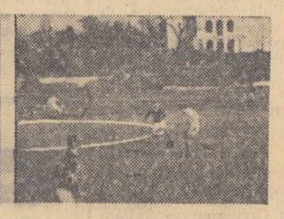

Fig. 5

Fotbalul, ca şi alte jocuri sportive, este un sport în care mişcările şi ideile care le organizează, au o anumită ordine, anumite legi care pot şi trebuie să fie studiate.

Cu concursul antrenorului NICOLAE PETRESCU şi al tehnicianului cinematografist GIANNI SALA, „Magazin" va prezenta o serie de kinograme comentate, care vor înfăţişa cititorilor noştri — jucători de fotbal, antrenori, arbitri sau simpli spectatori — aspecte privind felul cum se practică fotbalul la noi, ce are bun şi ce trebuie înlăturat. Socotim că, mai ales în momentul de faţă, cînd se discută şi se caută căile pentru ridicarea nivelului calitativ al fotbalului romînesc, apariţia acestor kinograme va contribui la formarea unei idei juste, pe bază de elemente concrete, asupra calităţilor şi lipsurilor echipelor, jucătorilor şi arbitrilor noştri.

Am ales, pentru început, o fază dintr-un joc disputat între două echipe naţionale. Un joc banal, dar din care nu lipsesc şi unele aspecte interesante.

S-au filmat mai multe faze şi s-a ales una care a durat circa 5-6 secunde. Din ea s-au selecţionat 5 fotograme, tipice pentru urmărirea evoluţiei unui jucător talentat, care la început a rezolvat corect situaţia, iar la sfîrşit a căzut în greşala celor mai mulţi dintre jucătorii care nu respectă principiile şi regulile fotbalului organizat.

Iată faza: în repriza I-a, minutul 32, interul dreapta (jucătorul în negru, cu mingea), primeşte o pasă de la mijlocaşul stînga (figura 1). Reia corect şi caută să înainteze, dar adversarul cel mai apropiat se îndreaptă spre el. O fentă în partea opusă înaintării şi adversarul rămîne pironit, aplecat, privind neputincios. Iată însă că alţi doi adversari intră în lupta pentru balon, încercuindu-l (figura 2). Jucătorul nostru, fără să se intimideze, printr-o mişcare rapidă şi inversă atacului adversarului, depăşeşte şi această piedică nedorită, (figura 3). Iată-l singur cu mingea. A realizat pînă acum o frumoasă performanţă, căci din două mişcări abile şi prompte a trecut de trei adversari (figura 4).

Ce va face însă acum, cînd are în faţă doar pe stoperul advers, în timp ce extrema dreaptă proprie şi centrul înaintaş sînt nemarcaţi? La talentul demonstrat ne aşteptam să treacă de stoper printr-o pasă dată extremei, punîndu-l pe acesta în situaţia de a marca, deoarece avea poziţie bună. Dar el nu a procedat astfel. A condus mai departe balonul şi abia cînd centrul atacant a intrat în raza marcajului stoperului, i-a pasat partenerului. Mingea nu l-a ascultat şi s-a dus la stoper. (figura 5).

Dacă dvs. aţi fi asistat la o asemenea fază, aţi fi exclamat cu siguranţă: „Ce greşală!"

Ne întrebăm, ca şi dvs. de ce în prima parte jucătorul a rezolvat atît de corect şi în a doua atît de greşit?

Explicaţia: jucătorul are talent, rezolvă situaţiile în care individualitatea lui are soluţii din experienţă proprie. Cînd trece însă la un joc de echipă, unde sînt alte reguli şi alte principii, nu-i mai sînt totdeauna suficiente mijloacele inspirative. Pe deasupra, nici tehnica nu-l ajută să realizeze exact ceea ce gîndeşte.

Îi lipseşte acea pregătire sistematică, continuă, ce se obţine într-un timp mai lung, prin „şcoala" fotbalului.

Părerea SPECIALISTULUI

I. — M-ar interesa să aflu, din părerea unui specialist, dacă unul arbitru de fotbal i se cere să fi fost şi jucător.

MARIN PREDOIU, Tulcea

R. — Pentru a fi arbitru trebuie să cunoşti regulamentul de fotbal, să ai o vedere bună, să ai o condiţie fizică care să-ţi permită să fii cît mai aproape de fazele de joc, să ai o judecată rapidă, care să te ajute să încadrezi — în cîteva secunde — infracţiunile în litera regulamentului şi să ai curajul să nu te laşi influenţat de jucători sau spectatori.

Pentru a fi însă un bun arbitru trebuie neapărat ca, pe lîngă calităţile de mai sus, să cunoşti, din practică, şi la perfecţie jocul de fotbal. Un arbitru care nu a jucat fotbal va aplica regulile de joc în mod rigid. El nu va putea aprecia dacă infracţiunile făcute în joc sînt voite sau involuntare, nu va putea să aprecieze jocul cu corpul, jocul cu talpa sau să aplice în mod just legea avantajului.

Au fost şi excepţii, cînd un arbitru fără să fi jucat fotbal a fost totuşi un arbitru excelent: este vorba de Denis Xifando.

Totuşi, rămîn la convingerea — confirmată şi de practică — că pentru a fi un bun arbitru de fotbal trebuie neapărat să fi fost un jucător bun de fotbal care, la vremea lui, să fi cunoscut bine şi regulamentul de joc.

DUMITRU SCHULDER
arbitru

Cu înfiinţarea acestei rubrici răspundem cerinţelor a numeroşi cititori, care ne-au solicitat ca, în anumite probleme, să afle părerea specialiştilor noştri.

La aceeaşi rubrică vor fi cuprinse şi răspunsurile ce le vor da sportivi fruntaşi la unele întrebări personale ce le vor fi adresate prin intermediul revistei noastre.

Din presa străină

Se caută atacanţi

In febrilele pregătiri ce le fac toate echipele participante la campionatul mondial de fotbal se observă îngrijorarea, am spune quasi-generală, legată de funcţionarea liniilor de atac. Presa de specialitate din Austria, Franţa, Suedia, Cehoslovacia, R. F. Germană etc. se ocupă cu intensitate de acest „capitol", considerat, pe bună dreptate, cheia succesului.

Îngrijorarea aceasta se face semnalată şi dincolo de ocean, în ţările Americii de Sud. Din relatările primite, ziarul vienez „Volkesstime" a scris, printre altele: „Cei ce răspund de echipa Paraguayului, sînt foarte optimişti. Antrenorul Gonzales, căruia i s-a încredinţat un lot de 33 jucători pentru campionatul mondial de fotbal, asigură pe ziarişti că Paraguayul se va califica în turneul final, dacă atacanţii vor respecta recomandările lui".

Linia de atac produce mari îngrijorări şi selecţionerilor echipei Argentinei, de cînd trei dintre cei mai buni jucători argentinieni au plecat în Italia. Antrenorul naţional Stabile speră — aşa cum am mai arătat — că va putea folosi pe aceşti jucători în Suedia. Numai că, arată tot „Volksstime", sumele pretinse de echipele italieneşti pentru „împrumutarea" acestor jucători sînt mai mari decît cele plătite, la timpul lor, pentru achiziţionarea acestor jucători. Aşa că Stabile... caută atacanţi.

Romanul nostru ilustrat

NOTRE-DAME DE PARIS

Adaptare după VICTOR HUGO **Ilustraţii: Beca RIND**

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Tradiţionalele serbări de la 6 ianuarie 1842 au adunat toată populaţia Parisului, dornică să asiste la reprezentarea „misterului" scris de poetul Pierre Gringoire şi la pitoreasca alegere a „papei nebunilor". După ce mulţimea alege cu aclamaţii pe Quasimodo, cocoşatul de la Notre-Dame, ea asistă la dansurile pe care le execută cu gingăşie frumoasa ţigancă Esmeralda. Iată însă că apare în piaţă procesiunea care-l poartă în triumf pe noul papă al nebunilor, Arhidiaconul Claude Frollo zmulge din mîinile lui Quasimodo sceptrul aurit, iar cocoşatul sare din jilţ şi se repede spre adversarul său.

Dintr-o săritură Quasimodo îl ajunse pe preot şi — spre surprinderea tuturor — îl privi ca un cîine bătut şi i se aruncă la picioare. Apoi, între cei doi începu un misterios dialog de gesturi şi semne, după care preotul, zgîlţîindu-i cu putere umărul, îi porunci lui Quasimodo să se ridice şi să-l urmeze. Aceasta nu era însă cîtuşi de puţin pe placul mulţimii, care-şi vedea ameninţată petrecerea. Se repeziră cu toţii să-şi apere „regele", detronat atît de brutal. Şi iată că schilodul se ridică şi apără cu corpul lui pe arhidiacon. Era atîta cruzime, atîta îndîrjire în privirile şi în atitudinea cocoşatului, încît se dădură cu toţii, înfricoşaţi, la o parte. Apărat de Quasimodo, care-şi încleşta pumnii şi-şi zvîrcnea muşchii de oţel, Frollo reuşi să se strecoare pe o uliţă întunecată, pe care dispăru însoţit de înfricoşătorul lui gardian.

Infometat, Gringoire părăsi mulţimea, frămîntat de o singură întrebare: unde şi cum ar putea să-şi potolească foamea. Porni, la întîmplare, după tînăra dansatoare, care urmată de căpriţa ei, mergea cu pasul iute pe strada la Coutellerie. Se făcuse noapte. Străzile deveniseră pustii.

Şi iată că, deodată, un strigăt sfîşietor izbucni în noapte. Gringoire se apropie în grabă şi văzu cum Esmeralda se zbătea în braţele a doi bărbaţi, care încercau să-i înăbuşe vocea.

— Săriţi, ajutor! începu să strige Gringoire.

In acea clipă unul dintre cei doi agresori se întoarse cu faţa şi poetul recunoscu fără greutate pe Quasimodo. Nu avu timpul s-o ia la fugă şi cocoşatul, repezindu-se asupra lui, îl aruncă, cu un pumn zdravăn, pe caldarîm. Apoi înşfăcă pe tînăra fată şi o porni în goană, urmat de celălalt agresor — în timp ce biata căpriţă alerga după ei, behăind jalnic.

N-apucară să cotească după colţul străzii, cînd în faţa lor apăru un mîndru călăreţ, îmbrăcat în uniformă de căpitan de arcaşi ai regelui şi înarmat din cap pînă-n picioare. Cu un singur gest el smulse fata din mîinile cocoşatului, o urcă alături de el în şea, în timp ce Quasimodo era tăvălit şi zdrobit în lovituri de către soldaţii din escadronul care-şi urma comandantul la cîţiva paşi. Celălalt agresor reuşise să se facă nevăzut, în întuneric, pe o străduţă.

Esmeralda, care reuşise să se liniştească odată pericolul trecut, puse braţele pe umerii căpitanului, îl privi adînc şi-i spuse, cu recunoştinţă: — „Iţi mulţumesc, nobile căpitan". Apoi, cu o mişcare ageră, sări din şea şi dispăru în noapte, urmată ca o umbră de credincioasa ei căpriţă.

Ce s-a întîmplat însă cu bietul Gringoire? După ce-şi reveni, o porni prin întuneric fără o ţintă precisă. Intîlnea în drum tot felul de umbre, auzea şoapte, dar nu se putea dumiri unde se află, pînă cînd ajunse pe o stradă largă, nepavată şi noroioasă, în care putu să distingă un grup de oameni. Unii erau orbi, alţii şchiopi, servindu-se în mers de cîrje şi bastoane. Toţi aceştia se îngrămădiră în spatele lui Gringoire şi îi acoperiră retragerea prin strada pe care venise. Gringoire începu să fugă şi nu se opri decît la capătul străzii, care se termina într-o piaţă imensă, în care sclipeau mii de luminiţe.

— Unde dracu mă aflu? — întrebă el cu voce tare.

— In curtea miracolelor — îi răspunse unul din urmăritori.

— Pe sufletul meu dacă mai înţeleg ceva, se minună poetul. Iată orbi care văd, şchiopi care merg ca toţi oamenii... Ce-o fi asta?...

Un ris homeric fu răspunsul umbrelor din jurul său. In clipa următoare, o voce îi strigă aproape în ureche:

— Să-l înhăţăm şi să-l conducem în faţa regelui!

— La rege! La rege! — răspunseră alte voci.

Fu luat pe sus şi condus în mijlocul pieţei, unde erau aşezate mai multe mese, pe care abureau mîncăruri îmbietoare şi odihneau carafe pîntecoase cu vin. In jurul meselor se vedeau lucind feţe înveselite de chef. Aşezat pe un butoi se afla un cerşetor voinic. Era regele, pe tronul său.

— Indurare! — se lamentă Gringoire, recunoscînd în acest rege pe Clopin Trouillefou.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin Bucureşti

1964
75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚI-VĂ!

magazin

Anul II-Nr. 25 ★ Simbătă 29 martie 1958 ★ 8 pagini-1,50 lei

CEL MAI GREU MEȘTEȘUG

Proaspăta mea interlocutoare, inginerul Elena Spermezan, s-a oferit să mă conducă pînă la filatura uzinelor textile „7 Noiembrie". Mi-a făcut rost de un halat gros de doc, ca și al ei. Îmi pun pe cap și o basma. Plecăm.

La flyere, am cunoscut-o pe Irina Baron, una dintre cele mai vechi muncitoare din uzină. Se agita printre fete, printre mașini. Înaltă, dreaptă, surprinzător de sprintenă pentru anii ei, mi s-a părut că femeia aceasta domină brigada. Poate prin puterea, poate prin priceperea, poate prin sobrietatea ei.

M-a primit calm și oarecum distantă, ceea ce, drept să spun, m-a cam încurcat puțin. M-a încurcat, deoarece îmi pusesem în gînd s-o cunosc, să-i cunosc fetele, să aflu amănunte, să prind crîmpeie din viața brigăzii. Și pentru toate astea, firește, aveam nevoie de o discuție vie, antrenantă...

A dat să mă conducă într-un loc mai ferit, mai puțin zgomotos. I-am simțit mîinile mari cuprinzîndu-mi, tare, protector, umerii. Gestul m-a surprins prin naturalețea cu care fusese făcut. Era acea obișnuință cu care — îmi închipui eu — Irina Baron cuprinde umerii fiecărei fete nou venite cînd o duce să-i arate brigada.

Cîteva fete din ansamblul artistic al uzinelor „7 Noiembrie", îndrumate de profesorul de muzică Nonu Cricorian, acordînd instrumente muzicale.

I-am văzut brigada la lucru. Nu mi-a plăcut. Fetele se îngrămădeau lovindu-și coatele, la scoaterea levatei. Se mișcau cam așa, în „dorul lelei", curățenia mdel cam așa și așa, nu pe măsura unor fete inimoase. Tov. Irina alerga de colo, colo, tot dădăcindu-le și îndemnîndu-le. Cum să spun, mi-au lăsat o impresie de vagă organizare și disciplină. Am fost înclinată să cred că toate astea s-ar putea să mi se pară așa numai mie, sau să fie în fond chestiuni aparente, de moment.

★

Cum eram îmbrăcată cu halatul acela de doc cafeniu, cu buzunarele joase de tot, așa cum se îmbracă toți tehnicienii din fabrică, fetele s-au strîns ciucure în jurul meu și au început să-mi povestească. Mi-a plăcut Niculina Streche, o femeie tînără ca la vreo 23 de ani, voinică, cu trăsături mari, cu o gură ca o morișcă, că i-am plîns de milă lui bărbatu-său. Niculina e muncitoare tînără. N-a știut pînă acum ce-i aceea fabrică. A fost femeie de servici undeva, într-o instituție. Fiind așa tînără, a fost trimisă la școală de calificare. Acolo a învățat meseria de filatoare. Acum e în brigada Irinei Baron. Și-a găsit locul în viață. Și-a găsit-o pe Irina, care i-a devenit prietenă.

Elisabeta PETREANU

● (Continuare în pag. 2-a)

Vă prezentăm azi pe tînăra și talentata actriță a Teatrului Național din Craiova, SILVIA POPOVICI, premiată la cel de al doilea concurs republican al tinerilor actori, cunoscută marelui public din filmele „La mere" și „Ora H". Silvia Popovici interpretează în prezent, pe scena Teatrului Național din Craiova, rolul Lucietței din piesa „Certurile de la Chioggia" de Carlo Goldoni și pregătește rolul Ofeliei din piesa „Hamlet" de W. Shakespeare.

Fotografia: Mihai POPESCU

35 DE MINUTE LA ÎMPĂRATUL ETIOPIEI

HOMER denumește Etiopia „națiunea eroică și iubitoare de străini" sau „Etiopia de necucerit". Aceste străvechi epitete reprezintă două adevăruri istorice: poporul etiopian, în decurs de mii de ani, a avut de suferit cotropirea teritoriului său de nenumărate ori, dar, niciodată nu a fost subjugat de străini, niciodată această țară n-a devenit colonia cuiva.

În mijlocul Africei, Etiopia străjuiește ca o imensă fortăreață întinsă pe o suprafață ce depășește un milion de kilometri pătrați. Țara, de la natură, e împărțită în trei zone distincte: zona „Kana" cuprinsă între 900—1600 m., cea denumită „Boena Dega", între 1500—2700 m. și cea de a treia, cuprinsă între 2700—4500 m.

Călătorul care străbate această țară este impresionat de darnica natură, care a îmbinat în acest colț de lume o floră și o faună cum rar întîlnești în altă parte pe pămînt, căci flora, cît și fauna Abisiniei sînt... un parfum. Civeta sălbatică (un fel de pisică sălbatică n. n.) secretează un parfum care răspîndește mirosnă puternică la depărtare. Este celebrul parfum de mosc; iar eucalipții falnici, îmbălsămează la rîndul lor văzduhul.

Asmara, Massaua, Adiss-Abeba sînt cele trei mari orașe pe care le-am vizitat în scurta călătorie din Etiopia. Despre toate acestea s-ar putea vorbi mult și multe; mă voi opri numai asupra Adiss-Abebei, oraș al cărui nume, tălmăcit din amhară, înseamnă, pe limba noastră, „Floare nouă". Nu demult, pe vremea viteazului împărat al Etiopiei Minelik al II-lea — cel care a zdrobit pe colonialiștii italieni în războiul din 1895-1896 — și al împărătesei sale Taitu, pe aceste meleaguri nu erau decît cîteva răzlețe case indigene, într-un codru imens și dens... Și a plăcut atîta de mult acest loc împărăteștii perechi încît a decis să-și întemeieze aci capitala țării. Așa glăsuiește istoria că a luat naștere capitala țării, Adiss-Abeba, care astăzi este cel mai mare oraș al țării și numără peste 400.000 de locuitori. (Întreaga Etiopie are douăzeci de milioane de locuitori). Pitorescul oraș se întinde astăzi pe o mare suprafață și este minunat așezat între munți acoperiți de păduri de eucalipți.

Căldura și umezeala fac să crească pe platoul etiopian o vegetație luxuriantă

Orașul are străzi moderne, ca Churchill Rood, și unele monumente interesante: „Leul Etiopiei", monument de rară frumusețe, așezat în fața gării, este simbolul oficial al etiopienilor. El susține, cu o labă adusă spre umăr, emblema imperiului, încadrată în bronz și în culorile naționale: galben, roșu și verde. Un alt monument, aflat în centrul orașului — mîndria poporului etiopian — este marele monument al lui Minelik, turnat din bronz și suflat cu aur. În preajma acestuia se găsește Ghebiul, loc vestit, întrucît aci se află vechile palate imperiale, mausoleul lui Minelik al II-lea, noul palat, toate înconjurate de un imens parc, din care atît ziua, dar mai ales noaptea, străbat răgetele zecilor de lei, ținuți prizonieri într-o imensă cușcă.

De remarcat este faptul că în această parte a orașului, de altfel cea mai importantă, clădirile sînt învălmășite, ridicate la întîmplare, fără un anumit plan. De altfel, acest contrast te izbește în multe locuri. Alături de străzi moderne, bine aliniate, vezi cu surprindere străzi și case răspîndite fără nici o noimă. Mahalale întregi, cu colibe din lut specific satelor africane de munte **(tukuli)** sînt foarte răspîndite în această capitală, care are părți deosebit de moderne. De asemenea, un alt contrast este acela al limuzinelor de ultimul tip, care circulă alături de un pășnic zebu ghebos, (boi cu cocoașă n. n.), și de o sumedenie de capre. Toate acestea, pentru un european, constituie un ciudat mozaic greu de înțeles.

Darul unui mare popor

Din cele văzute în Adiss-Abeba, un loc de cinste îl ocupă cele cîteva sute de școli, care dau lumină tineretului etiopian. Această cinste se cuvine în primul rînd împăratului Hailé Sellassié I-ul, care pune mare prețuire pe cultivarea tineretului. Sînt în Adiss-

Mircea RADULESCU

(Continuare în pag. 3-a)

De vorbă cu ZENAIDA PALLI după o călătorie la Paris

După ce am rătăcit vreme îndelungată pe scările și coridoarele Teatrului de Operă și Balet, am început să mă călăuzesc după glasul plin și vibrant al Zenaidei Palli care străbătea spațiile răzbind de pe scenă. Aici, m-am pierdut din nou printre pînzele decorurilor: planuri paralele, ce coboară din înălțimea ametitoare a tavanului, apărînd ca o imagine repetată obsedant într-un joc de oglinzi. De fapt, abia din fundul sălii am realizat viziunea ansamblului: malul sfîșiat de stînci al mării, unde se desfășoară una din scenele „Trubadurului". Aici am regăsit-o, într-un moment de pauză, pe artista emerită Zenaida Palli, care, recent înapoiată dintr-o călătorie la Paris, ne-a acordat un interviu pentru cititorii „Magazinului".

Zenaida Palli a fost la Paris, unde a făcut imprimări ca urmare a convenției de colaborare și coproducție existentă între „Electrecord" și cunoscuta casă de discuri „Pathé Marconi".

— Ce ați înregistrat?

— *Trei fețe de discuri micro. Prima cuprinde arii preclasice de Haendel, de Glück și de Benedetto Marcello. Cea de a doua romanțe de Rachmaninov.*

— Ce anume?

— *„Cîntec georgian", „În nopțile senine", „De departe" și altele. Pe cea de a treia față de disc sînt lieduri și arii de Ceaicovski: o arie din opera „Ioana D'Arc" și aria Polinei din „Dama de Pică".*

Eva MOLHO

● (Continuare în pag. 4-a)

Vînătorii de STURIONI

La capăt de țară, printre pescari

Am fost la Sf. Gheorghe. La capăt de țară, acolo unde apele domoale ale Dunării întîlnesc vești nicile zbuciumate valuri ale Mării Negre. Am fost la Sf. Gheorghe, vestită așezare pescărească, unde se vînează sturioni mai mari decît omul și scrumbii mărunte, cu carnea gustoasă. Oamenii ne-au întîmpinat, după datina locului, cu tradiționalul borș de pește și ne-au vorbit despre viața și munca lor de pescari. Am fost la Sf. Gheorghe...

Vineri după amiază părăsim Tulcea la bordul unui vas pescăresc. Ne îndreptăm spre Sf. Gheorghe. Deși navigăm, ca să spun așa, „la vale", spre mare, vasul înaintează destul de încet. Remorcăm o mahună plină cu piatră. Timpul este frumos, dar marinarii spun că va ploua. Știu ei ceva. Într-adevăr, odată cu înserarea care se lasă, nu mai putem sta pe punte din cauza vîntului ce s-a întețit. Pînzele de vînt încep să aducă și primele picături de ploaie. Ne refugiem în cabina de comandă. Urmărim cu curiozitate mișcările comandantului, la cîrmă. Este de-a dreptul uimitor cum izbutește să conducă vasul în întunericul ce ne înconjoară. Malurile brațului Sf. Gheorghe abia se disting. Doar din cînd în cînd, pe un mal sau altul, se zărește cîte o luminiță, semn că acolo este o așezare omenească. Nu facem decît puține escale. Sînt descărcate în grabă lăzi goale, se schimbă cîteva cuvinte și vasul pleacă mai departe.

Curînd, după miezul nopții, comandantul ne anunță că ne apropiem de Sf. Gheorghe. Acostarea se face cu mare greutate, din cauza întunericului. Mai întîi este legată de mal mahuna cu piatră, iar apoi vasul. Nu coborîm însă pe țărm. Rămînem să ne petrecem noaptea pe vas, în cabina marinarilor.

A doua zi ne bucurăm de timpul frumos ce se anunță. Este totuși frig, aproape ger. De pe puntea vasului avem în față o priveliște deosebită. Cît privești cu ochii numai apă. Marinarii ne ajută să deosebim, după culoarea apei, locul exact unde se termină Dunărea și începe marea. Trebuie să renunțăm însă la admirarea naturii și să coborîm pe uscat.

Tudor GHEORGHIU

● (Continuare în pag. 2-a)

Rolul științei în societate

de Prof. J. BERNAL

În timpurile noastre, știința a devenit și tinde să devină din ce în ce mai mult în societatea umană, dintr-o simplă sursă de inspirație, o necesitate absolută de viață. Există în lume milioane de oameni care nu trăiesc decît datorită activității desfășurate de știința modernă. În ritmul în care civilizația merge înainte, putem prevedea că în numai cîțiva ani viața și munca tuturor oamenilor din lume vor depinde de progresul și folosirea științei.

Știința a pătruns în toate ramurile activității omenești. Pentru a ilustra aceasta, aș vrea să mă refer la marile progrese științifice care au avut loc într-o perioadă relativ scurtă, de 10 sau 15 ani și care au transformat complet posibilitățile cunoașterii umane.

Primul din aceste progrese, prea bine cunoscut oamenilor din zilele noastre, este **descoperirea energiei atomice.** Oricît de îngrozitor este felul în care a fost folosită pentru prima oară această descoperire, este limpede că ne găsim în fața soluționării uneia din problemele de maximă importanță ale existenței omenești și anume **problema muncii productive.** FĂRĂ UTILIZAREA ENERGIEI OAMENILOR, ceea ce va pune la îndemîna speței umane o capacitate de producție mult mai mare decît a avut vreodată. Mai mult, în cîțiva ani, pe măsură ce va progresa cunoașterea și tehnica producerii energiei termonucleare, ajungîndu-se pînă la folosirea pașnică a reacțiilor care au loc prin explozia bombei cu hidrogen, **vom avea la dispoziție o cantitate de energie mult superioară nevoilor noastre;** va fi la fel ca și cu utilizarea aerului — vom folosi atît cît vom avea nevoie. Și aceasta înseamnă, în primul rînd, SFÎRȘITUL PERIOADEI DE LIPSURI, pentru o bună parte a umanității.

Dar cucerirea energiei atomice nu reprezintă decît o latură a realizărilor științei moderne. Pînă acum, chiar dacă am fi avut toată cantitatea de energie care ne era necesară, ar fi trebuit să folosim milioane de oameni care să supravegheze mașinile care produc și utilizează această energie. În prezent, aceste stări de lucruri își se pune capăt. **Odată cu dezvoltarea electronicei,** AVEM POSIBILITATEA AUTOMATIZĂRII ORICĂREI PRODUCȚII; **toate sarcinile monotone de**

● (Continuare în pag. 5-a)

In pagina 3-a

BIRMANII — un popor la răscruce de lumi

In acest număr:

SARAJEVO — oraș pitoresc al contrastelor

Scriitorul și viața

Cercul „D. Th. Neculuță"

de Victor Eftimiu

Cititorii întreabă, „MAGAZIN" răspunde

Cum se naște un jurnal de actualități

Discuție cu P. KRONER despre... fotbal

Rezultatele concursului „100 de întrebări despre patria noastră"

Ziariști romîni de vorbă cu Împăratul Etiopiei, Hailé Sellassie

Cercul „D. Th. Neculuță"

SCRIITORUL ȘI VIAȚA

De vreo cîțiva ani, din 1949, activează în Capitală o formație literară care poartă numele Cercul „D. Th. Neculuță", în amintirea mult înzestratului stihuitor, care-a murit tînăr în 1904, după ce scrisese, într-o formă impecabilă, o serie de poezii sociale, pline de revoltă, avînt și încredere în viitorul poporului.

Urmindu-l pe poetul militant, Cezar Bolliac și pe marii scriitori progresiști ai veacului trecut, Neculuță și-a fixat un loc de cinste în galeria precursorilor, a protestatarilor, a făclierilor poporului. Recunoscîndu-i meritele, Academia R.P.R. l-a numit pe Neculuță membru de onoare post-mortem, alături de Eminescu și Vlahuță, alături de poetul proletar Păun-Pincio, precum și de Al. Sahia. Această recunoaștere postumă nu s-a oprit aici. Neculuță nu este numai al trecutului: tineretul luminos, grupat în cercul ce poartă numele poetului cismar, vede în el un simbol: un simbol al scriitorului legat prin toate fibrele ființei sale de popor, gata să-și pună talentul în slujba celor ce muncesc cu „brațele și cu mintea". In 1957, odată cu înființarea „Casei creației populare a Capitalei", Cercul „D. Th. Neculuță" a trecut în gospodăria acestei instituții al cărei director este V. Negreanu, scriitor el însuși, un animator care a dat și dă un suflu puternic tinerei formații scriitoricești.

Din mijlocul celor adunați în cercul Neculuță au răsărit scriitori ca poetul Victor Tulbure, nume azi definitiv consacrat, Al. Andrițoiu, Petru Luscalov, Violeta Zamfirescu, Florența Albu și, cel din urmă venit, Ilie Constantin, o mare promisiune, un debutant care a avut cinstea să fie elogiat la Academie de colegul Geo Bogza, într-o ședință recentă a secției de literatură și știință a limbii.

Urmînd scriitorului Grigore Băjenaru, la secretariatul cercului activează tînărul și talentatul Alexandru Calais, prozator, premiat în mai multe rînduri.

Sînt reuniți, fără deosebire de vîrstă, în Cercul Neculuță, funcționari, studenți, muncitori, ostași, medici etc., de la eleva Dobrescu Venera (n-are decît patrusprezece ani) pînă la venerabila scriitoare Clementina Delasocola, care își poartă cu vigoare fizică și entuziasm creator, cei optzeci și patru de ani ai săi.

In biroul conducerii, principali colaboratori ai lui V. Negreanu și Alexandru Calais sînt Lucia Bucur-Evolceanu, Virginia Șerbănescu, Rodica Mihăileanu și I. Rodin, premiați la diferite concursuri și ale căror nume, alături de-al lui Dumitru Alexandru, Constantin Eretescu, Sever Utan, Angela Plati, Nadia Costi, regizoarea Sanda Diamantescu, dacă nu spun prea mult, astăzi, cititorilor, vor deveni, încetul cu încetul, cunoscute, fiecare cu propria contribuție la dezvoltarea și ridicarea noii literaturi a țării. Astăzi ei păsesc cu dreptul. Nu mai sînt singuri. Nu mai sînt izolate glasuri în pustiu; număr lîngă număr, cu tinerească încredere în menirea lor, simțindu-se încurajați, sprijiniți de oficialitate, vor lucra cu spor. Își vor vedea numele în reviste, vor tipări volume, vor fi recenzate, vor pătrunde în conștiința publică, unii vor ajunge la succes, la considerația obștească, la glorie. Li se vor alătura alții mai tineri, din ce în ce mai mulți. Conducători de publicații literare, de edituri, de teatre, sînt datori să le înlesnească începuturile. Pentru un scriitor vîrstnic, pentru un animator în plină putere, nu poate fi bucurie mai adîncă decît să vadă ridicîndu-se tineri în care au crezut, la ascensiunea cărora au contribuit cît de puțin.

Precum noi, cei de azi, ne aducem aminte cu emoție și gratitudine de înaintașii care ne-au călăuzit primii pași, așa își vor aduce aminte de noi cei care azi sînt niște timizi începători. Vom trăi, postum, prin amintirea lor... Să le întindem mîna, să-i îmbrățișăm cu drag.

Acad. Victor EFTIMIU

Vînătorii de sturioni

(Urmare din pag. 1-a)

Ne așteaptă cunoașterea unei întregi așezări.

De pe vas pînă la pămînt trecem pe niște poduri de lemn. Ne întîmpină case curate, proaspăt văruite, acoperite cu stuf. Deși nu era plănuit, prima cunoștință la Sf. Gheorghe o facem în persoana președintelui sfatului popular comunal. Cu Dionisie Varenic discutăm în sala de șah a clubului. Înainte să ne așternem la vorbă luăm cunoștință de toate celelalte încăperi ale frumosului club al pescarilor. Este o construcție nouă, modernă, care domină azi întreaga așezare pescărească. Sală de teatru, bibliotecă, sală de lectură, de sport, toate pentru pescarii de aici, ce n-au cunoscut nici cînd asemenea lucruri în comuna lor, așezată la capăt de țară, în bătaia vînturilor ce vin de pe mare.

Dionisie Varenic, proaspătul președinte al așezării pescarilor, ne vorbește cu însuflețire despre ce-a plănuit anul acesta pentru comuna lor. Un solar pentru copii, un parc, un debarcader, plantări de pomi, mărirea școlii... Promitem să ne reîntoarcem la toamnă, să le vedem înfăptuite pe toate.

A venit la club ing. Vasile Burada, de la secția piscicolă. De la el aflăm despre pregătirile ce se fac pentru începerea pescuitului de scrumbii.

— Ieri s-au prins două scrumbii — ne spune el. Primele în acest an. E semn că momentul se apropie. Încep scrumbiile să intre din mare pe Dunăre. Atît așteaptă pescarii. Bărcile și seulele pescărești stau pregătite. Numai scrumbia să vină.

— Dar pînă la scrumbii? Ce se pescuiește...

— Asta vă e grija? Dar brigăzile noastre pentru sturioni? Numai zilele trecute Pavel Cuzmin și Vasile Condrat au adus la mal un sturion de mai mare dragul: un morun de 211 kg. Numai icrele negre cîntăreau 32 kg...

Este vremea să vedem însă lucrurile pe viu. În drum spre debarcader ne abatem puțin pe la brigada de carmace. Pescarii pregătesc și repară aici seulele pentru pescuit sturionii. Brigadierul șef Lavrentie Tulceanu ne arată carmacele. Colții puternici de oțel sînt bine ascuțiți pentru succesul pescuitului.

De la debarcader trecem cu un cuter pe celălalt mal, la cherhana. Gazdă ne este aici Macarie Listrat, șeful secției de colectare și industrializare a peștelui. Construcțiile pe care le vizităm nu au însă nimic comun cu cele aflate despre cherhanale din descrierile citite. Poate și pentru faptul că totul este aicea nou. Este o adevărată așezare industrială, la ridicarea căreia nu s-a omis nimic. Cherhanaua are o capacitate de industrializare de 120.000 kg. pește, iar ghețăria poate cuprinde peste 100 vagoane ghiață.

Odată cu sosirea noastră, un cuter venit de pe mare a adus o pradă bogată. Sînt scoși de pe vas patru moruni mari, abia pescuiți. La amiază încep să sosească și alte ambarcațiuni. Se descarcă coșuri mari, pline cu pește încă viu. Aproape 2000 kg. într-o singură zi.

Am vrea să ieșim pe mare, în întîmpinarea oamenilor care se întorc de la pescuit. Să-i cunoaștem și noi pe vestiții pescari Demit, Sidorenco sau Condrat. Comandantul cuterului nu ne sfătuiește însă. Marea nu se arăta de loc prietenoasă în acea zi. Nu ne rămîne decît să ne reîntoarcem la debarcader.

Așteptăm pînă se încarcă peștele prins în acea zi și „Sinoe", noua noastră gazdă, ridică ancora cu destinația Tulcea. Plecăm din nou la drum. Ivancea Mare, Dunavăț, Cuzlina, Mahmudia. Așezări pescărești unde poposim pentru a încărca lăzi cu pește, butoiașe cu icre de știucă, cutii cu caviar.

Sus: *Pradă bogată! Cred că sînteți de aceeași părere cu Macarie Listrat;*
Jos: *Ansamblul artistic al pescarilor din Sf. Gheorghe repetă.*

Tudor GHEORGHIU
Fotografii: Nicu VASILE

CEL MAI GREU MEȘTEȘUG...

(Urmare din pagina 1-a)

nără, s-a gîndit că are în față o viață și-i păcat s-o trăiască la coada măturii. Și a venit la fabrică să învețe o meserie. A crezut însă că la fabrică „curge lapte și miere". Și n-a fost chiar așa. Ce-i drept cîștigă bine, n-are ce zice. Dar dacă ar lucra la o mașină, dacă n-ar mai sta în echipa de levată, parcă tot ar fi mai bine. Și e nemulțumită. Dacă brigadiera nu-i dă o mașină să lucreze, pleacă. Scurt.

Nu i-am dat dreptate Niculinei. Brigadiera știe ea mai bine cînd și cui să-i dea o mașină în seamă. Niculina mi-a plăcut că e îndrăzneață, neliniștită și bătăioasă. Ce o să se întîmple cu ea? O să plece din brigadă?

Ele între ele, fetele, nu se știu prea bine. Se țin încă departe una de alta. Sînt adunate în brigadă din toate părțile. Unele au început să-și refacă viața aici. Altele își închipuie, ca și Niculina Streche, că la fabrică totul trebuie să le vie de-a gata, fără trudă, fără răbdare.

Nu, nu așa îmi închipuiam eu brigada Irinei Baron. Cînd Elena Spermezan mi-a recomandat-o ca fiind una dintre cele mai vechi și pricepute muncitoare din fabrică, mă așteptam să găsesc la ea o brigadă care să lucreze ca ceasul. Și cînd colo, poftim! Nu, nu vreau să cred că femeia aceasta, care stă acum în fața mea și mă înpunge cu privirea ochilor ei, de parcă ar vrea să-mi citească în suflet, nu știe cum să ajungă la inima unor fete tinerele, naive, adorabile prin simplitatea lor, cum să le facă să se lege de ea, de brigadă, s-o iubească. Dacă ar fi să le povestească numai cum a lucrat ea aici, cîte a îndurat ea aici, în viața ei trecută de muncitoare, și parcă tot ar fi de ajuns ca să le stîrnească interesul, înțelegerea pentru condițiile care li s-au creat lor astăzi. Nu, nu vreau să cred că nu știe cum să le facă toate astea. Atunci? Care să fie cauza? De ce se petrec toate astea în brigada ei — a ei — a Irinei Baron?

★

O întreb. O ascult cum vorbește. Tot așa, distant, parcă fără prea multă căldură și fără îngrijorare. Și asta mă miră puțin. Nu vreau să spun că-i este indiferentă soarta brigăzii, dar...

— Sînt toate tinere, tovarășă, îmi spune Irina Baron. Fiecare cu apucăturile, cu năravurile ei. Pînă acuma n-au știut cei aia fabrică decît din auzite. Sînt crude. Abia acum se dau și ele după lume. Așa sînt la început. De, nimeni nu s-a născut învățat.

Mi le spune toate astea cu aerul omului care știe mai multe, cu aerul omului care n-a spus încă totul. Nu mai insist. Sînt lucruri care nu pot fi discutate așa, în cinci minute. Sau poate că nici pentru interlocutoarea mea ele nu sînt încă destul de limpezi. În sfîrșit, cine știe? Poate că bazîndu-se pe experiența ei, Irina Baron socotește că astfel de situații sînt inevitabile într-o brigadă ca a ei. Inevitabile, dar trecătoare. Și nu forțează lucrurile. De aci poate liniștea și sobrietatea ei. E în asta o mare delicatețe, un meșteșug dacă vreți, de a învăța niște tinere fete a.b.c.-ul vieții.

Brigadiera a plecat, scuzîndu-și graba cu un: „fetele astea, trebuie să stai tot timpul cu ochii pe ele". E acum din nou printre ele, sprintenă, nervoasă, fluturîndu-și cînd ici, cînd colo, șorțul și basmaua ușor pufoase de scama albă a bumbacului. Care-i va fi reușita?

★

Mă duc sus la ringuri. Voi căuta o altă brigadă. Poate că acolo, cunoscînd atmosfera altei brigăzi, voi reuși să înțeleg mai bine ce se petrece cu fetele Irinei Baron.

La ringuri — ce surprinzătoare e deosebirea — parcă e dintr-odată mai multă liniște, zgomotul mai surd și parcă e și mai mult loc și mai multă curățenie. Sau, cine știe, impresia asta mi-o dă poate faptul că aici e mai multă rînduială, toate muncitoarele fiind la locurile lor, preocupate de zecile, de sutele de fuse ce le au sub ochi și care se învîrtesc răsucind cu ele tot atîtea fire. La ringuri, mi se spune că cea mai bună brigadă este a Anetei Domnișor. Nina, căci așa o alintă fetele, vine grăbită, chemată de undeva. Cu o asemenea fată, mărturisesc, nu e deloc dificil să fii reporter. Afli tot ce vrei. Spontană, volubilă, Nina povestește — risipind amănunte semnificative pentru autoritatea de care am auzit că se bucură între fete. Sînt și la ea tot fete tinere, ca și la Irina Baron. Nina are poate și mai puțină experiență (a fost pînă mai acum un an și ceva și ea muncitoare la rînd cu celelalte) și uite că... O, dar nu, nu pun asta numai pe seama ei, ci și pe seama fetelor. De altfel cred că nu e posibilă aici o delimitare. Totul se întrepătrunde. Tinerețea, fervoarea Ninei, a De aceea merge totul strună. Ia să ai colea niște fete abia venite în fabrică, cum are tov. Irina Baron de jos de la flyere. Atunci să te văd!

— Ei na, de ce să crezi că nu sînt? Adică nu. Au fost, se rectifică ea. Tovarășa Tănăsescu aproape că nu mai știam ce să ne facem cu ea. Lipsea într-una, întîrzia; de, mai căscată nițel. Și am luat și noi tot felul de măsuri cu ea. Am dat-o la o muncă mai puțin calificată, am scos-o cîte trei zile din acordul brigăzii...

— Și s-a lecuit?

— A început. N-are încotro. N-o lăsăm noi să ne fie rușinea brigăzii.

Remarc cît de frecvent este acest „noi" în vocabularul Ninei. Noi am făcut, noi ne-am gîndit. Noi. Poate tocmai acest „noi" o fi lipsind deocamdată brigăzii Irinei Baron? Dar cum a ajuns Nina să generalizeze, să facă din acest principiu o regulă de conduită în brigadă? O întreb. Nina strînge din umeri. Mă îndoiesc că nu știe. Ei, dar ăsta-i secretul ei!

Nu mă lasă să plec înainte de a-mi prezenta brigada. Asta e Petruța — și-mi spune povestea ei, atît cît se poate spune povestea unei fete în două fraze. Asta e Tanța, asta e Marioara, asta e... Îmi place că Nina e mîndră de ele și mă las condusă pe la toate mașinile. Brigada îmi pare unită, închegată, în stare să lucreze ca ceasul. Și Nina e atît de tînără! Mă gîndesc la brigada Irinei Baron. Cu siguranță că și brigada ei va ajunge ca a Ninei. Nu știu cînd, nu știu cum. Dar am încredere în delicatețea Irinei Baron, în priceperea ei de a forma, de a modela. E, acesta, poate cel mai greu meșteșug.

Elisabeta PETREANU

Cornelia Leontescu, responsabila unei brigăzi fruntașe de la filatură explicînd unor viitoare muncitoare etapele la care este supus bumbacul pînă ajunge fir de ață.

Necazul coanei Lenuța

Vecina mea, coana Lenuța Vrabie, s-a întors de la ședința comitetului de părinți Dunăre de jurioasă. Profesorii și profesoarele, directorul și oamenii de servici de la școala unde învață Titel Vrabie, fiul domniei sale, dacă ar fi auzit-o ocărînd n-ar mai fi avut curaj să se arate în lume, în vecii vecilor. Din vorbe de batjocură și ajurisenii nu-i mai scotea; îi amenința că o să facă reclamație la minister și o să scrie la toate gazetele, că o să strige în gura mare să li se ducă vestea.

Dar coana Lenuța mai era supărată și din alte pricini. O dată îi părea rău de timpul pierdut la comitet, că — zicea — Titel e major acum și nu mai are nevoie de tutore, al doilea, îi era ciudă că n-a răbdat-o inima să rămînă pînă la sfîrșitul ședinței să le-o spună pe șleau și de la obraz.

Nenea Costică — tatăl băiatului — șade cu mîinile strînse între genunchi — mîini grele și noduroase de cismar — și nu zice nimic, oftează numai din cînd în cînd. După felul cum se frămîntă pe scaun simți că e gata-gata să se ridice în picioare, să se apropie de coana Lenuța și să se răstească odată: „Da' mai încetează femeie!". Dar consoarta dumisale știe ea ce știe. De-ai vrea să-i întorci o vorbă nu prea ai avea cum. Turuie ca o moară stricată, iar cînd se oprește numai o clipă, se și repede la nenea Costică: „Tu să taci!". Și eu tac, dar pe coana Lenuța care așteaptă un cuvînt aprobativ, lipsa mea de participare o jignește. Încearcă să mă iscodească:

— Ce zici de asta, domnule?

— Nu zic nimic, nu știu despre ce-i vorba și n-am priceput o iotă...

— N-ai priceput fiindcă n-ai copii și nici inimă de mamă, a clătinat din cap vecina mea, cu jale și compătimire.

— Se tot leagă ăia de Titel al nostru. Ba că nu învață, ba că dă rar pe la școală, ba că l-au prins fumînd... și așa și pe dincolo... Numai vorbe în vînt... Dumneata, că ne ești vecin și-l cunoști de cînd era numai atîtica, ai crede una ca asta?

Chiar dacă aș crede, aș crede numai pentru mine. Nu-i bine să te încontrezi cu coana Lenuța. Am mormăit ceva cu gîndul că n-o să-mi audă răspunsul.

— Îl cunosc, cum să nu-l cunosc. Mai cu seamă noaptea, cînd zdrăngăne la pian după ce amuțește radioul, fiindcă s-a terminat emisiunea...

— N-ai ce să-i faci! Îi artist, da domnule, artist! încearcă să mă convingă coana Lenuța, ajutîndu-se cu mîinile și cu privirea într-un gest repezit, ca să mă facă să pricep că nu acceptă nici o împotrivire.

Asta-i talantul lui. Și de cîntat tîrziu... Cînd ai vrea dumneata să cînte, că doar e bărbat în toată firea, trebuie să se și distreze. Știi bine că alții ca el sînt de mult la facultate. A pierdut patru ani; nu din vina lui; unul la comerț — ce era să facă el, artist, cu comerțul? — altul la școala aia de construcții — ai văzut dumneata pianist ori pictor mînjit de mortar?; — altul la arte plastice, că și cei de acolo sînt niște neisprăviți — unul, tot la muzică din pricina Alexandreștii care l-a lăsat de ambiție... Cîntă și el cînd are vreme, săracul, niciodată mai mult de-un sfert de ceas și se distrează cum poate. Bine face că se distrează, că altminteri... Doamne ferește de mai rău...

Coana Lenuța schițează un semn conspirativ pe care n-am putut să-l înțeleg...

— Mi-e frică să nu dea în vreo boală... Îl țin numai cu mîncare bună. Dimineața cafea cu lapte și șnițele la pachet. Îi dau și bani de buzunar, să-și ia ceva pe deasupra, că masa la cantină nu-i ajunge că-i proastă... Seara... se mai distrează săracul, cum poate... Doamne ferește de mai rău...

— Doamne ferește, doamne ferește, am îngăimat eu, luat cu vorba... Dar... nu mi-ai spus, ce face toată ziua, zici că nu se prea omoară cu școala...

— Și dumneata „nu se omoară"... mă dojenește coana Lenuța. Scrie poezii, o să ți-l trimit eu o dată să-ți citească aia cu liliecii — ți se ridică părul măciucă — face tablouri — să vii numai să vezi, are unul cu patru mere: îți vine să întinzi mîna și să apuci, altul cu o țigancă... mai mare dragul... E poet, pictează tablouri, cîntă la pian mititelul — știi pianul acela pe care l-a lăsat afară domnul Clopoțel... Artist domnule, mare artist.

Coana Lenuța a amuțit dintr-o dată cu degetul arătător lipit de buze. Mă lămurește conspirativ: — Să nu ne audă vorbind de dinsu, că nu suferă mititelul.

A intrat în odaie „mititelul", Titel al coanei Lenuța și al lui nenea Costică cismarul... Poartă nădragi înguști, zdrențuiți pe de mărgini, cu tocurile scîlciate, chică de țircovnic. E înalt și cam slăbănog, dar nu din pricina asta ne privește pe deasupra capetelor; vorbește fonfăit.

Pare cam acru. Îl întreb în glumă:

— Ce faci, tinere?

— „Animalul m-a pîrît la director. I-am făcut garagațe în ora de geografie. Geografia dumitale? Sanchi. Ce-mi trebuie romînă și franceză. Arta e universală... Dumneata știi bine, că ești ziarist... La anul vreau să fac teatru, mă-nscriu la școala populară. Nu trebuie nici matematică, nici istorie, nici franceză. Ajunge arta... Hai bonjour și cu toată stima". A ieșit din odaie Titel Vrabie artistul...

A ieșit nenea Costică lehamitit.

Coana Lenuța lăcrimează de bucurie. „L-ai auzit cum vorbește? Mînca-l-ar mama de deștept! Ce zici, am de ce să mă supăr?".

Mai că-mi vine să lăcrimez și mie. Mă gîndesc la palmele noduroase ale lui nenea Costică, la munca lui trudnică, și la banii de buzunar, șnițelele și cafeaua cu lapte ale lui Titel.

...Ai, cum să n-ai, de ce să te superi coană Lenuță... Poate că mai mult decît crezi dumneata...

Boris BUZILĂ

Cronica gastronomului

Un ou cu cîntec

La un prînz amical oferit de amicul meu Costache, laolaltă cu toți comesenii am fost victima unei ingenioase mistificări. O dată cu mielul la frigare, ni s-a servit o salată verde, împodobită cu niște felii de ou răscopt care depășeau în mărime feliile de cantalup. Te ducea gîndul, văzîndule, la o țară de uriași, în care găinile sînt cît vaca și vacile cît Caraimanul. Știindu-l meșter în „trucaje" de acest fel, ne-am dat cu toții seama că oul e una din fabricațiile amfitrionului. Cineva l-a și întrebat:

— Acuma, că l-am admirat cu toții, poți să ne spui cum ai fabricat oul?

— N-am fabricat nimic! Gustați și vă veți convinge!

Și, ce-i drept, gustul acestui ou era aidoma cu al celui de găină.

— E de struț, sări un ageamiu,

S-au schimbat priviri ironice. Cine nu știe că din coaja oului de struț, care aduce cu fildeșul, se făceau pe vremuri candeli pentru biserici și că e atît de rezistentă încît e mai potrivit să încerci s-o spargi cu barosul pe ilău, decît cu cuțitul de bucătărie?

Inveselit, Costache ne-a mărturisit cum se fabrică un asemenea ou.

★

După mai bine de treizeci de ani, amintindu-mi de această întîmplare, m-am gîndit să comunic cititorilor „MAGAZINULUI" rețeta lui Costache. O însemnasem pe hîrtie? N-o însemnasem? Nu mai știam! Dintr-un oportun și salutar sentiment de prudență, m-am gîndit atunci să fac eu însumi experiența, ca numai după eventuala ei reușită s-o dau în vileag. Așadar, am luat o beșică de porc de formă ovală, am spălat-o bine, am umplut-o cu ouă și-am pus-o la fiert. Cînd s-a întărît albușul, am tăiat beșica și-am scos oul afară. Era splendid. Dar bucuria mi-a fost de scurtă durată. Tăind oul, am constatat că toate gălbenușurile, în număr de circa treizeci, se înfipseră în albuș, întărindu-se acolo, de unde mă priveau ironic, ca niște ochi holbați de hipopotam bolnav de icter. Se înțelege că am fost silit să renunț de a mai da la iveală rețeta, mîngîindu-mă totuși la gîndul că evitasem o bună ocazie de a mă face de rîs, lată însă, că pe cînd nici gîndeam, dau peste această rețetă, dar nu printre însemnările mele, ci într-un exemplar din „Almanah de cocaque" pe anul 1921 sub titlul metaforic de „L'oeuf de fraques de Gargantua". E aceea pe care mi-o recomandase Costache. O reproduc întocmai:

Spargi mai întîi două, trei sau patru duzini de ouă, după mărimea aceluia pe care vrei să-l procreezi, așezînd gălbenușurile și albușurile separat. Iei o beșică de porc bine spălată cu leșie, ștearsă și descotorosită de netrebnicul ei miros. Capacitatea ei trebuie să fie egală cu volumul gălbenușurilor pe care le verși înăuntru. Această operație făcută și beșica bine legată în partea de sus, așa ca aerul să nu pătrundă înlăuntru, o suspenzi într-o marmită plină cu apă clocotită și o lași acolo pînă cînd gălbenușurile să se întărească deplin. Despici apoi beșica, scoți oul artificial și-l servești peun așternut vegetal sau pe-o tocătură de pasăre. Cînd oul acesta e pe masă, te distrezi poftind musafirii să spună cărui soi de pasăre îi aparține; și dacă procedeul e bine executat, încheie autorul rețetei, nu se poate ca această întrebare să nu-i pună pe mulți în încurcătură.

E cazul să răspund: mie-mi spui?

Păstorel

A APĂRUT
REVISTA ILUSTRATĂ
DE SPORT

STADION

Nr. 6

cu interesante foto-reportaje de pe toate terenurile de sport, dintre care remarcăm:

- Spartachiada de iarnă
- Au dispărut motocicletele cu ataș?
- Primele fotografii din returul Campionatului de fotbal
- Aspecte de la Campionatul European de Tenis de Masă
- Fotografii de la Campionatul Mondial de hochei
- Cei mai buni boxeri romîni
- A doua lecție de JUDO
- Fotbalul sovietic
- Magazin!!!

POȘTA Redacției

ELENA I. Sighișoara: Ne pare rău că sînteți necăjită din pricina abonamentului. Discutînd la Difuzarea presei puteți mai puteți îndrepta lucrurile. În privința viorii „Stradivarius" veți afla răspuns în curînd în revista noastră.

DOI NECUNOSCĂTORI: Versurile publicate la „Poșta Redacției" nu se plătesc. Am fi bucuroși să știm cine a cîștigat pariul.

GEO GARNETTI. — Craiova: Citind cele patru poezii ale dvs. e greu să spunem dacă aveți ori nu talent. Ceea ce am citit ne pare teribil de facil. Palide ideile, măruntică versificația. V-am ruga să ne mai țineți la curent cu proiectele dvs., dar în același timp ne permitem să vă recomandăm multă lectură de versuri.

ARISTICA BOGHINA — Tr. Severin: Am primit versurile. Ne-au plăcut larăși. Am reținut ce se vede. Epigrama unei gestionare, care vinde pe sprinceană:

„Mîndra mea, sprîncene
multe"
Sună cîntecul așa,
Dar se spune de-ale tale
Că-s prea multe.
draga mea!

și o epigramă prietenului X, căruia i-a fost respins un volum de poezii:

A pus atîta foc în versuri
(că d-ala acum nu poat-să
tacă)
Dar editura franc i-a
spus-o:
Că trebuie invers să facă!

UN PUI DE MOT: Sugestiile pe care ni le dați, după posibilitate, le vom pune în practică. În ce privește caricaturile și calitatea hîrtiei, răspunsul vi-l dăm de pe acum: deocamdată nu. Și acum răspuns la întrebări: Cea mai mică țară din lume, membră a O.N.U. și cu reprezentanțe diplomatice este Luxemburgul. Mai există trei țări, mai mici, care nu au însă reprezentanțe diplomatice; ele sînt Monaco, Andora și San Marino. La a doua întrebare: mănușile s-au cunoscut din antichitate; vechii perși purtau mănuși împletite, iar romanii și grecii din piele; în evul mediu au apărut mănușile de luptă și de vînătoare. Femeile încep să folosească mănuși, din pînză brodată, lungi pînă aproape de cot, prin veacul al XIII-lea. Industria mănușilor s-a dezvoltat la sfîrșitul secolului al XIX. Răspuns la problema medicală veți primi la Poșta medicului.

VERONICA CREȚU-Oradea: Din poezia „Votez și eu", de ne-ar fi venit la vreme, am fi reținut două strofe. Cealaltă, intitulată „Stafeta", e interesantă, dar nu-i prea izbutită. Mai încercați. Răspuns la întrebarea medicală veți primi la Poșta medicului.

DIANA VERON.-Sibiu: Vă dăm adresa maestrului Tudor Arghezi: București, raionul N. Bălcescu, Mărțișor 37.

OVIDIU PLOSCARU — București: Vă mulțumim și pentru articol și pentru fotografie; din păcate informația despre avionul „Soimul", fabricat de I.F.I.L. Reghin, nu este inedită. Fotografia vă stă la dispoziție la redacție.

DOREL SCHOR-Botoșani: Din versurile trimise am oprit pentru rubrica noastră poezia „Uitucul". Mai puteți trimite.

MAYER WEINBERG-Constanța: În așteptarea anotimpului căruia îi dedicați poezia, reținem prima strofă din „Instantanee de primăvară":

Prin geamul deschis
al sălii de curs
Privesc în grădină:
Din zbor, un lăstun
Îmi scrie un vers
Pe boltă senină.

MIRCEA VLAD-Corbii-ciungi: Ne bucurăm că v-ați însănătoșit și c-ați primit cu voe bună observațiile noastre. Sfaturi? unul singur: citiți, citiți și iar citiți poezii!

Din ceea ce ne-ați trimis reținem versurile către cei ce scriu mult prețuitului nostru poet Miron Radu Paraschivescu. Le vom publica ulterior, la rubrica noastră.

C. CRISTEA-Tg. Ocna: Cartea dvs. poștală e pentru noi o șaradă. Trimiteți o scrisoare cu „dezlegarea" respectivă. Altfel nu vă putem răspunde.

CORIOLAN I. GEORGE-București: Am primit versurile și citindu-le, am găsit răspuns chiar într-o poezie de-a dvs. Și fiindcă ați acordat redactorului circumstanțe atenuante, reproducem:

Eu te-aș ruga să-l ierți,
că nu e vinovat...
Nu poți de prima dată
să fii și tipărit
Citește, ține cont de sfatul
ce ți-a dat
Căci scrisul cere artă,
se vrea meșteșugit!

ADRIANA și EDMOND-Craiova: Vă mulțumim pentru aprecieri. Iată și răspunsurile: Gerard Philippe este binecunoscutul actor francez de cinema, pe care desigur l-ați admirat și dvs. Philipe Gerard este un compozitor francez de muzică ușoară și de muzică de film. Cel mai frumos actor? E greu de spus: depinde de gust. Unii sînt de părerea acrorii dvs., noi încă nu ne-am gîndit. La a treia întrebare: Eva Cristian este și sportivă. A jucat tenis apoi a practicat baschetul la colectivul Progresul M.I.C. A mai practicat și mai practică natația și schiul.

Expoziția de caricaturi Helmuth Lehrer - Leru

— Te pomenești că devine șifonier dublu!

— Acuș e acuș. Ori te fac doamna șerif, ori te las văduvă!

BIRMANII

un popor la răscruce de lumi

În peninsula indochineză, Uniunea Birmană are o așezare care seamănă foarte mult cu poziția geografică a țării noastre în peninsula balcanică. Dunării noastre îi corespunde dincolo fluviul Trranaddi, care izvorăște de acolo unde se întîlnesc — în regiuni încă slab cunoscute — India, Tibetul și China și curge de la nord spre sud (de data aceasta în chiar interiorul țării). Și tot ca și drumurile intercontinentale care se încrucișează ori sfîrșesc pe teritoriul țării noastre, prin Uniunea Birmană se face legătura pe uscat, de la apus spre răsărit, între India și China, și de la nord spre sud, între lumea tibetană și cea malaeză.

Pagoda SWE-DA-GON, socotită una din minunile lumii

De aceea, dacă birmanii au caracteristicile comune raselor indochineze și tibetanilor, în schimb, culoarea pielii le este brună, de la brunul palid la brunul cafeniu — ceva și de la locuitorii Indiei, dar ceva și de la malaezii din sud. Trăsăturile feței îi fac simpatici, caracterul lor atrage și reține: bine dispuși, veseli, glumeți, vorbăreți, înclinați spre visare. Englezii i-au numit, din această pricină, „irlandezii din Răsărit". Femeile se bucură de libertăți mult mai largi decît în oricare altă țară din sud-estul Asiei, și copiii, adorați de părinții lor, sînt — cum spun cei care au călătorit prin această țară — nespus de răsfățați.

Limba birmană este monosilabică și se pronunță psalmodiat, ca la vecinii lor siamezii și chinezii, sau ca la vietnamezi și tibetani. Dar ea are, spre deosebire de toate aceste limbi, o sonoritate care i-a binemeritat caracterizarea de „italiana sud-estului asiatic".

Scriu cu un alfabet derivat din vechea scriere indiană pali. Literele sînt rotunde și frumoase ca o înșiruire de perle, plăcute la privit.

Aceasta este haina în care se îmbracă de o mie de ani literatura religioasă birmană, de origină din India de sud și Ceylon, buddhistă. Dar admirata lor literatură este cea curat birmană, profund inspirată de teme din viața lui Buddha, ori trăgîndu-și adînc rădăcinile din traiul de toate zilele al birmanilor. Le place foarte mult teatrul — care s-a dezvoltat secole deîndelungul, mai ales sub cerul liber. În concepția dramatică birmană, actorul are libertate deplină de a improviza. Și, ceea ce a fost observat și accentuat de către europeni, li se îngăduie o libertate de exprimare care n-ar fi tolerată în Europa. Iar de dramă este strîns legată și deopotrivă dezvoltată muzica națională.

La Birmani viața cotidiană este stăpînită în toate manifestările ei spirituale și materiale de buddhism; creștinismul și islamul nu au prins rădăcini. Fiecare sat, fiecare orășel, fiecare oraș, are pagodele lui, așezate pe înălțimi și strălucind în bătaia soarelui. Aci se împart cu dărnicie pomeni, ori se oferă preoților orez, dincolo se pun temeliile unei mînăstiri, se ridică o pagodă, ori se zidește o casă în care se vor adăposti, temporar, călătorii.

Costumul — mai ales al femeilor — are un pitoresc neegalat în sud-estul Asiei. El unește luciul seducător al mătăsii cu grația țesăturilor din bumbac.

Țara este un amestec de rase, dar numărul birmanilor care locuiesc regiunile de cîmpie predomină. Chinezii sînt foarte numeroși, iar din India imigrează incontinuu, anual, hinduși, care, prin amestec, au format cu timpul un strat etnic foarte numeros. Dintre vecinii lor, thaii ori siamezii sînt mulți și stabiliți aici de secole; Birmania a făcut parte, nu pentru scurtă vreme, acum trei sute de ani, din regatul siamez. Europenii cunosc Birmania încă din vremea romanilor; e pomenită și de Ptolomeu. Marco Polo, acum peste 650 de ani, vorbește și el de această țară. De patru sute de ani încoace, portughezi, olandezi, englezi, francezi și chiar armeni, au aici așezări stabile și moștenite.

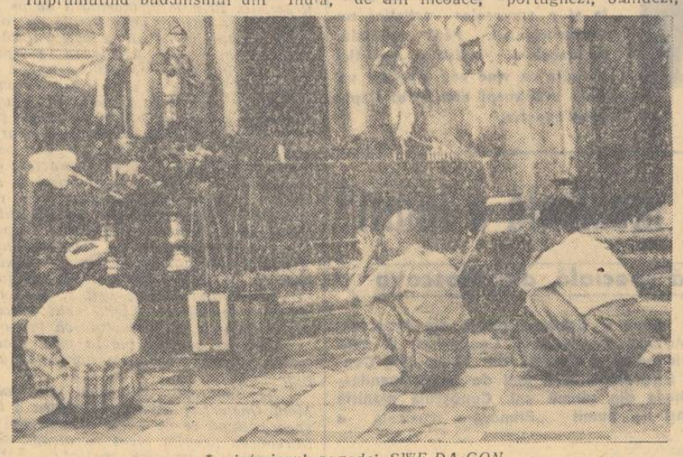

În interiorul pagodei SWE-DA-GON

arhitectura lor este atît de influențată de cea indiană, încît cineva a spus că „istoria artei birmane este istoria artei buddhiste". Și, cu toate acestea, în construcțiile birmane vezi un amestec complex de stiluri și tradiții. Vioiciunea și seninătatea le caracterizează, precum caracterizează și literatura. De la chinezi au împrumutat dragonul, de la indieni au luat leul stilizat, șarpele cu mai multe capete și monstrul marin numit „makara".

Chinezii sînt maeștrii sculpturii în jad, îmbinînd răbdarea cu dexteritatea, nepalezii și tibetanii sînt recunoscuți pentru abilitatea în turnarea și cizelarea bronzului. Birmanii au — se pare — mîinile făcute pentru dăltuirea și pictarea lemnului.

Și totuși de la anul 1054, statul birman este un factor politic permanent în peninsula indochineză. Cu toate conflictele dintre dinastii și căpeteniile ori familii feudale, poporul birman a îndurat nu cu resemnare, ci cu războaie consemnate de istoria Angliei, cei peste 100 de ani de stăpînire engleză. Tot așa cum permanent s-a împotrivit vremelnicei ocupații japoneze din timpul ultimului război mondial.

Cel care cercetează trecutul și urmărește în prezent evoluția Birmaniei, simte afecțiune și multă simpatie pentru poporul birman.

Gh. I. CONSTANTIN

Cel mai tînăr soldat N.A.T.O.

CEL MAI TINAR recrut al N.A.T.O. e micuțul Norbert, din orașul vest-german Aachen. N-avea decît cîteva săptămîni cînd a primit, pe numele său o scrisoare oficială în care scria printre altele: „Pe baza paragrafelor 1 și 15, art. 2 ale legii pentru serviciul militar

obligatoriu, sînteți chemat să vă prezentați personal pentru recrutare..."

Și pentru că nu e de glumit cu autoritățile, micul Norbert — precum se vede în clișeul alăturat — înfipt „soldățește" în scutecele sale, s-a conformat.

Săptămîna internațională

Teoria bețelor în roate

Memorandumul guvernului sovietic adresat guvernului S.U.A. are ca lucru nou faptul că aduce la cunoștința opiniei publice mondiale că Statele Unite „încearcă de fapt să întoarcă la pozițiile inițiale întreaga problemă privind întîlnirea la nivel înalt".

Într-adevăr, de unde se părea că o întîlnire la cel mai înalt nivel este pe cale de a se pregăti, știrile venite în ultimul timp din occident arată că unele cercuri fac tot posibilul pentru a ridica obstacole în calea unei asemenea întîlniri. Desigur că acest lucru nu se face în mod deschis. Dimpotrivă, cei ce pun bețe în roate convocării unei conferințe se feresc să pară că ar avea o atitudine negativă. „Presiunea pentru o conferință la nivel înalt ar crește rapid dacă occidentul ar adopta o atitudine cu totul negativă față de o astfel de conferință — *scrie „NEW-YORK HERALD TRIBUNE".* De aceea, ideea predominantă în prezent este aceea de a se prelungi discuțiile, de a se da în continuare un răspuns evaziv la mesajele... U.R.S.S. și de a se lăsa timpul să se scurgă".

Cu alte cuvinte să batem apa în piuă...

Cum trebuie tărăgănată convocarea conferinței...

Agenția „ASSOCIATED PRESS" dă și sfaturi practice cum trebuie tărăgănată convocarea conferinței la cel mai înalt nivel. În esență, agenția face următorul raționament: S.U.A. au condiționat o întîlnire la cel mai înalt nivel de o conferință prealabilă a miniștrilor de externe, în speranța că U.R.S.S. nu o va accepta; or, U.R.S.S. a acceptat. De aceea agenția propune o nouă conferință: „O conferință a miniștrilor de externe, care să determine dacă trebuie să se țină o conferință a miniștrilor de externe și care să pregătească terenul pentru o conferință la cel mai înalt nivel".

Și toate acestea învelite în ambalajul „grijii" ca o conferință la cel mai înalt nivel să fie „cît mai bine pregătită". O fi circulînd și în S.U.A. zicala despre multele moașe care fac să se nască copilul mort?

250 sau 2320?

Un alt exemplu de a pune bețe în roată rezolvării principalelor probleme internaționale. Aproape în unanimitate, lumea cere încetarea experiențelor cu bombe atomice. De aceea, recent, unele cercuri americane au încercat o mistificare grosolană menită să creeze convingerea că experiențele atomice nu pot fi detectate decît de la mică distanță și deci imposibil de controlat. În Statele Unite a avut loc o explozie nucleară subterană. Comisia pentru energia atomică a anunțat că aparatele nu au putut înregistra explozia decît pînă la o distanță maximă de 250 mile. Ulterior a trebuit să rectifice și să se anunțe că explozia a fost înregistrată și în Alaska, la 2.320 mile distanță. Senatorul Humphrey a afirmat că **„această eroare nu ar fi cu totul accidentală. Problema distanței la care poate fi detectată o explozie nucleară este de o importanță vitală, în lumina propunerilor de suspendare a experiențelor nucleare... S-a creat impresia că datele științifice sînt folosite pentru a se dovedi unele argumente politice și concepții primejdioase...".**

Îmbunătățirea speciei umane..

În sprijinul celor ce se opun încetării experiențelor cu bombele atomice au sărit și doi savanți americani, Teller și Latter. După cum anunță agențiile de știri din S.U.A. „ei înlătură ideea că particulele radioactive, rezultate de pe urma experiențelor atomice ar fi primejdioase, afirmînd că influența radiațiilor asupra evoluției speciei umane nu este în mod necesar dăunătoare, ci dimpotrivă, în unele cazuri ar putea chiar produce o îmbunătățire a speciei umane".

Nu se gîndesc acești savanți că elucubrațiile lor ar putea ajunge și la cunoștința miilor de japonezi orbi, surzi, schilozi, ca urmare a radiațiilor bombelor atomice căzute la Hiroșima și Nagasaki? Sau se gîndesc la îmbunătățirea speciei umane în sensul la care s-a gîndit și Hitler, cînd a exterminat milioane de oameni în cuptoarele de la Auschwitz și Maidanek?...

„Sfînta Alianță"

Cui servesc aceste mistificări? Celor care refuză să renunțe la politica „războiului rece", care văd în N.A.T.O. un instrument îndreptat împotriva popoarelor ce și-au ales alt mod de viață decît cel capitalist, ca și împotriva propriilor lor popoare. „În definitiv, politica europeană *(e vorba de cea occidentală n.n.)* care, la instigarea Statelor Unite, domnește în Europa de zece ani — *scrie publicația franceză „LA TRIBUNE DES NATIONS"* — nu este decît o reinstaurare a Sfintei Alianțe, care după 1815 a pretins să conducă Europa. Această politică înspăimîntător de reacționară a avut drept consecință explozia revoluționară din 1848, care a zdruncinat întreaga Europă. Cu cît guvernele actuale din occidentul continentului nostru își vor accentua politica lor reacționară, cu atît mai violentă va fi explozia care, mai devreme sau mai tîrziu, va pune capăt acestei experiențe obscurantiste".

Și semne de nemulțumire împotriva acestei politici sînt destule. Popoarele cer să se pună capăt „războiului rece" și să se înceapă tratative serioase și oricît ar spune „TRIBUNE DE GENEVE", de pildă, că „secretarul de stat *(Dulles n.n.)* nu este omul care să cedeze cu ușurință", *se poate da ca un fapt sigur că presiunea maselor îl va determina să cedeze.*

Gh. I.

MERIDIANE

35 DE MINUTE LA IMPĂRATUL ETIOPIEI

Tineretul etiopian în frumosul său port național

(Urmare din pag. I-a)

Abeba un colegiu universitar, multe școli pedagogice, școli tehnice și școli pentru cei mici. Se construiește o mare universitate națională — mîndria poporului etiopian. „Cu toate acestea, mai avem multe de făcut în acest domeniu de importanță vitală pentru viitorul poporului etiopian — *spunea Mano Tadesi, viceministrul finanțelor și șeful departamentului de informații.* (Încă 90 la sută din copiii etiopieni de vîrstă școlară nu frecventează cursurile de școlarizare n.r.). Dar această stare de lucruri nu va mai dăinui mult. Ea este în atenția împăratului nostru, a întregului popor".

„În atenția statului nostru este în momentul de față, *a continuat Mano-Tadesi explicațiile* — asistența medicală. Avem cîteva mari spitale, încăpătoare, luminoase, cu un personal medical bine calificat, dar nu sînt îndeajuns. Un mare gol a fost împlinit prin darul de neprețuit al guvernului sovietic, care a construit un mare spital, cu un aparataj și cu un personal medical de înaltă calificare".

Am văzut acest spital. Într-adevăr este un dar pe care numai un popor ca cel sovietic poate să-l facă cuiva. Un dar al prieteniei și înfrățirii între popoare. Și acest lucru este mult prețuit de poporul etiopian.

În Etiopia nu numai oamenii simpli ne-au primit cu bucurie și prietenie, ci și miniștri, oameni de stat, de cultură, cu care am avut întrevederi, cu toți și-au manifestat aceeași prietenie și voie bună, interesîndu-se în mod deosebit de țara noastră, care, spre mirarea mea, era destul de bine cunoscută. De altfel, secretul, căci exista un secret, l-am aflat mult mai tîrziu, de la însăși împăratul Etiopiei, Hailé Sellassié I-ul, care a acordat un interviu grupului de ziariști romîni.

La împăratul Etiopiei

Era cam orele patru după amiază, a cincea zi de ședere în Etiopia, cînd un telefon din partea șefului departamentului informațiilor, Mano Tadesi, ne înștiințează că a doua zi la orele 9 dimineața sîntem așteptați de „Majestatea sa imperială Hailé Sellassié I-ul, Împăratul Etiopiei". Formulă protocolară, uzuală la curtea împărătească.

A doua zi, încă de la orele 7, îmbrăcați în haine negre, cu cravata albă, așteptam mașina care să ne ducă spre palatul imperial. Distanța între hotelul nostru și palat era de cîțiva kilometri; 15 minute ca să putem ajunge, dar, precauți, am plecat cam pe la orele 8. Și bine am făcut. Palatul are mai multe intrări, pază, personal protocolar etc. În plus, mai era așteptată o delegație străină. Așa că am zăbovit pînă la ora fixată, cele 45 de minute în plus. De altfel nu mi-a părut rău deloc. Am văzut aproape în întregime palatul, cu toate bogățiile și splendorile împărătești. Pe drept cuvînt, denumirea de „Paradisul princiar" i se potrivește de minune.

Dar, înainte de a pătrunde în sanctuarul împăratului, nu pot trece cu vederea o întîmplare nostimă. Pe peronul intrării, chiar la ușă, se desfăta în razele soarelui de dimineață, un leu, un leu adevărat, mărișor cît o văcuță, căscînd galeș către noi. Am mai văzut noi lei, dar în libertate nici unul, așa că am rămas puțin cam descumpăniți mai ales că trebuia să trecem chiar pe lîngă el spre a intra în camera de primire. Dar ce să mai spun: trebuia să intrăm, așa că... nu-mi amintesc care a fost primul, însă în monom, am trecut pe lîngă el, demni dar ca niște fantome; pașii nu mi-i auzeam, dar inima, a mea după cîte-mi amintesc, bătea ca toba mare de la o fanfară militară.

În sfîrșit eram în camera de primire, la un pas de ușa imensă, străjuită de ofițeri înalți, bine făcuți, frumoși, adevărate figuri de etiopieni. Aci era camera de primire a împăratului. Un minut, două, și ușa s-a deschis ca prin farmec. O încăpere mare, frumos mobilată și în fund, în fața unei mici mescioare, un militar mic de statură, cu mustață și barbă neagră, om la vreo 60 de ani, ne aștepta zîmbind. Ușile s-au închis, în cameră mai era un personaj în redingotă, cel care ne-a prezentat, Tafara Work, ministrul penitenței și al palatului.

Discuția purtată cu Hailé Sellassié a fost dintre cele mai prietenești. Ne-a povestit despre transformările care s-au produs în Etiopia după izgonirea fasciștilor italieni în 1941; despre preocupările deosebite ale sale și ale întregului său stat pentru dezvoltarea învățămîntului; despre cea de a 25-a aniversare a suirii sale pe tron, care a constituit totodată prilejul revizuirii constituției și despre multe alte înfăptuiri realizate pentru poporul etiopian. Vorbind despre politica externă a țării sale, el a subliniat încrederea și credința sa fermă că numai pe calea rezolvării pașnice a litigiilor dintre țări se poate obține o pace trainică între popoare.

Referindu-se la țara noastră — și aci mi s-a dezvăluit secretul cunoașterii țării noastre de majoritatea celor cu care am avut contacte — Hailé Sellassié a arătat că nutrește o mare simpatie pentru poporul romîn care în 1936, la Liga Națiunilor, a luat apărarea poporului etiopian față de aceia care tratau cu dispreț țara sa.

Deosebit de puternică a fost afirmația făcută privind legătura poporului etiopian cu cel romîn...

„Etiopia, — a spus Hailé Sellassié — este gata să acționeze ferm și consecvent pentru dezvoltarea legăturilor de prietenie și colaborare dintre poporul etiopian și cel romîn".

Astfel s-a încheiat convorbirea cu conducătorul statului Etiopiei, care în semn de înaltă prețuire față de poporul romîn a înmînat celor patru gazetari romîni patru medalii de aur. Medaliile se numesc ale suveniruIui, ale aducerii aminte.

Mircea RĂDULESCU

SARAJEVO — oraș pitoresc al contrastelor

De Sarajevo ca și de Danzig se leagă amintirea celor două cataclisme mondiale care au zguduit lumea din temelii, Sarajevo a servit drept pretext pentru dezlănțuirea primului război mondial așa cum Danzigul a servit drept pretext pentru cel de-al doilea. La aceste lucruri mă gîndeam în timp ce trenul se apropia de Sarajevo, chinuindu-mi mintea să-mi amintesc cît mai mult despre acest oraș. Dar tot ce știam despre Sarajevo se reducea la faptul că el este un oraș mijlociu (aproximativ 150.000 locuitori), că este capitala Bosniei și Herțegovinei, că acolo a fost asasinat Kronprințul Frantz Ferdinand și, din cîte mi s-a spus la Belgrad, că ar fi foarte pitoresc.

Acum, după ce l-am văzut, cuvîntul de pitoresc mi se pare impropriu pentru a descrie frumusețea acestui oraș. Așezat într-o trecătoare aflată la o înălțime de 500 metri, orașul se întinde pe ambele versante ale munților înalți ce străjuiesc trecătoarea, ulițele înguste urcînd pînă aproape de vîrful lor. Pentru a-ți da seama de pitorescul lui trebuie să-l vezi noaptea de jos, din centru, atunci cînd — unde te uiți — în sus, în dreapta sau în stînga, vezi sclipind lumini, neștiind, în nopțile senine, unde se termină becurile electrice și unde încep stelele... Sau să-l vezi ziua de sus, scăldat în soare, ca o mare de acoperișuri. Privindu-l așa de sus mi s-a părut un uriaș decor de teatru, ce mi-a reamintit una din montările cele mai reușite ale regretatului nostru regizor Ion Sava. Pentru cunoscuta sa piesă: „Șase personaje în căutarea unui autor", Pirandello a fost foarte zgîrcit în amănunte regizorale. El dădea doar indicația că personajele trebuie să apară de undeva, în mod ireal. Marii regizori au căutat tot soiul de formule: trape, ascensoare, etc. Sava a găsit poate cea mai ingenioasă și elegantă rezolvare. El a plasat acțiunea pe terasa unei case înalte, de unde se vedeau zeci de acoperișuri, iar personajele veneau de pe aceste acoperișuri. Iată de ce Sarajevo mi-a evocat punerea în scenă a lui Sava. Cît cuprinzi cu ochii vezi la Sarajevo acoperișuri: drepte, triunghiulare, turnuri de biserici, minaretele geamiilor, terasele moderne ale noilor blocuri, etc.

SARAJEVO: Moscheia Ali-Paşa și Institutul de igienă

Sarajevo a fost întemeiat acum 500 de ani de către turci și acest lucru i-a dat amprenta sa caracteristică. Acest oraș a cunoscut atît gloria, cît și decadența imperiului otoman. În sec. al XVII-lea existau aici 100 de moschee, palate minunate, băi luxoase, hale mari pentru comerț, hanuri vestite pe unde treceau caravanele negustorilor ce umblau din India și pînă în centrul Europei. La sfîrșitul sec. al XVII-lea armatele austriace, sub comanda generalului Eugen de Savoia, au ocupat Sarajevo și l-au incendiat. Niciodată Sarajevo nu și-a mai revenit de pe urma acestei distrugeri. Urmează apoi în acest oraș o epocă de decadență, din care nu a fost scos decît acum în urmă, în anii regimului popular.

Istoria a imprimat acestui oraș un dublu aspect. Unul sobru și sever, celălalt primitor și deschis. Pe înălțimi străjuiesc vechile fortificații turcești. De aici parcă vine un aer de duritate, de teamă. Jos însă, în centru, în special în bazar domină activitatea vieții, zgomotul, veselia.

Bazarul arată, așa cum mi l-am închipuit din poveștile orientale, cu străduțe înguste, cu multe dughene micuțe ce par gata, gata să se prăbușească și unde găsești, de la obiectele de podoabă lucrate parcă din fir de păianjen și pînă la tarabele la care se vînd mîncăruri specific orientale: carne de berbec cu pilaf, plăcinte, baclavale, sarailii, halva — turci bătrîni cu tradiționalul fes roșu stau pe vine încălzindu-se la soare. Ai impresia că au fost aduși aici special ca să completeze decorul. O mulțime imensă se scurge în toate direcțiile prin aceste uliți înguste și întortochiate prin care cu greu și-ar putea face loc un vehicol. La fiecare doi pași cîte o moschee își întinde mîndră spre cer minaretul, contrastînd puternic cu micuțele dughene ale artizanilor. Deodată în plin bazar te izbește un afiș ce arată un cowboy aruncînd îndeminatic lasoul, ceea ce indică că acolo se află un mic cinematograf în care rulează un film american. Alt contrast...

Peste tot în oraș, în centru, ca și pe străzile ce urcă panta munților, găsești mici cimitire turcești ale căror pietre funerare albe, înconjurate de verdeață, nu au nimic din sobrietatea tristă a cimitirelor creștine (prin gura unui personaj din „Călătorie în Harz" Heine spune: „Turcii își înconjoară morții lor într-un fel mult mai frumos ca al nostru, cimitirele lor sînt adevărate grădini").

Dar Sarajevo nu înseamnă numai istorie. Alături de turnurile moscheelor apar din ce în ce mai des coșurile noilor fabrici ca și cartierele noi muncitorești formate din blocuri moderne.

Vechiul Sarajevo nu avea propriuzis industrie. În anii puterii populare s-au construit aici 23 de întreprinderi industriale.

În același timp, Sarajevo a devenit și un centru universitar. Începutul s-a făcut în 1946 cînd a luat ființă facultatea de medicină. Astăzi Sarajevo posedă facultăți de medicină, drept, agricultură și silvicultură, medicină veterinară, literatură, mine, pedagogie. Universitatea a avut de trecut prin mari greutăți deoarece lipseau cadrele de bază ca și clădirile necesare. Astăzi Sarajevo posedă un centru universitar modern cu mai bine de 300 de profesori și 5.000 de studenți care au la dispoziție cinci cămine și șase cantine.

La Sarajevo funcționează de asemenea două teatre de dramă, un ansamblu de operă și balet și o orchestră simfonică. Am văzut „Aida" într-o interpretare destul de bună. Din repertoriul curent al operei se joacă actualmente „Boris Godunov", „Boema", „Faust" și „Medium", opera unui compozitor american de origină italiană, Menotti. Teatrele de dramă joacă „Ruptura" de Lavreniev, „Ivan Ivanovici" a lui Nazim Hikmet, „Jurnalul Anei Frank" și două piese de Bertolt Brecht.

★

Dughene mici alături de blocuri de cîte 10 etaje; minarete vecine cu coșurile fabricilor; cimitire turcești în fața institutiilor universitare, așa arată Sarajevo, orașul pitoresc al contrastelor.

Gh. IOSUB

Teatru cinema

Cum se naşte un jurnal de actualitate

Trebuie să recunosc că meseria cineaştilor vînători de actualităţi mi se părea mult mai uşoară decît a noastră, a gazetarilor, un fel de bucurie pe peliculă (cui nu-i place să fotografieze şi cine nu se-nghesuie să fie „tras în poză"?). Îmi spuneam: reporterii ăştia cinematografici se duc la faţa locului cu aparatul în spinare, iau cîteva imagini şi pe urmă pleacă cu floarea la ureche. Ce le pasă, nici tu culegere amănunţită de date, nici tu scris (dacă ai inspiraţie), nici tu dactilografiat, cules, corectat, paginat, calandrat, stereotipat, etc., etc., etc. Este cazul să-mi fac aici o autocritică severă şi, o dată ce am luat cunoştinţă de munca frumoasă, dar nu mai puţin grea şi plină de răspundere a cineaştilor din domeniul documentarului şi actualităţilor, să povestesc cîte ceva din activitatea acestora, risipind propriile prejudecăţi şi ale altora. Prima prejudecată distrusă: aparatul de filmat nu se ia chiar cu una cu două la spinare — are uneori pînă la douăzeci de kilograme.

M-am prezentat la Studioul „Alexandru Sahia" şi am luat legătură cu regizorul Al. Boiangiu, care m-a iniţiat în tainele actualităţilor...

— *Cum se face un jurnal de actualităţi?*

— Simplu, filmînd.

— *Unde?*

— Pe teren.

— *Tovarăşe, eu sînt din presă, mie spune-mi mai concret...*

Pe neaşteptate „concretul" a apărut sub forma unui operator ce dădea la semnat o cerere prin care se solicita autorizaţia de a se filma noua maşină electronică de calculat realizată de savanţii noştri. A venit apoi un al doilea „concret", făcîndu-şi formele de deplasare în regiunea Constanţa, pentru a lua aspecte din campania de însămînţări.

— *Cum sînt repartizaţi operatorii şi regizorii pe teren, la filmare?*

— După necesităţi, tovarăşe. (Să nu mă audă interlocutorul meu, dar am impresia că se năpustesc mai mulţi asupra „necesităţilor" cînd e vorba de filmat, de pildă, turneul operetei maghiare, sau fapte din campania de recoltare la G.A.S. X, gospodărie de stat aflată „întîmplător" într-o renumită regiune viticolă. Dar asta să rămînă între noi).

Apoi să nu uităm că „necesitatea" rezervă pe teren nenumărate surprize. Unul din operatori a avut astfel bucuria de a se întîlni pe teren (care era o pădure-teatru al unei palpitante vînători) cu un mistreţ furios. Dacă nu intervenea puşca unui vînător prompt, mistreţul s-ar fi iniţiat în alt mod în tainele aparatului de filmat, decît pozîndu-i cu ochii închişi şi cu colţi rînjiţi pentru ultima oară. Pentru operatorii însă, surprizele nu sînt chiar atît de surprize, fiindcă ei sînt obişnuiţi cu neprevăzutul, cu munca în cele mai grele condiţiuni. În această privinţă ei au o tradiţie serioasă: tovarăşul Ilie Cornea a filmat din linia întîia de foc scene din eliberarea oraşului cehoslovac Banka Bistriţa de sub jugul fascist, iar operatorul Nicolae Marinescu a filmat din avion lupte aeriene împotriva hitleriştilor, în timp ce alţi operatori au filmat scoborînd vertiginos cu parașuta, din vîrful scărilor de pompieri, de pe vasele aflate în plină furtună, din bobul zburînd nebuneşte pe pantă, iar Paul Holban, de pildă, nefiind admis pe un stadion în străinătate, a filmat chiar din locul de spectator pe care şi-l cumpărase ca orice amator de meciuri.

Cineastul merge pe teren cu ochii larg deschişi, vede tot şi uneori înregistrează pe peliculă nu subiectul pentru care a fost chemat, ci ceea ce i s-a părut lui a fi mai interesant; el este un adevărat căutător de comori. Un astfel de căutător s-a dovedit a fi, de pildă, regizorul Ion Bostan, care a găsit în peregrinările lui, într-o biserică de pe lîngă Bucureşti, nişte fresce grigoreşciene inedite, pe care veţi avea ocazia de a le admira în curînd pe ecrane. Alţi „documentarişti" au descoperit, mergînd după un subiect agricol pe care bineînţeles că nu l-au neglijat, şi o biserică veche de două mii de ani, aflată într-o grotă părăsită, subiect interesant şi pe care, de asemenea, nu au întîrziat a-l filma.

— *Ce se face cu imaginile aduse de operatori de pe teren?*

— Sînt developate la laborator, apoi trec la montaj.

Am fost să văd cum se lucrează la mesele de montaj, am prins într-o privire fel de fel de butoane, role de film, care se desfăşoară cu un zgomot asemănător unei plăci obişnuite pusă în pick-up la turaţia de microsillon sau invers.

— *Tovarăşă, fii bună, opreşte puţin imaginea să văd şi eu.*

— Poftim.

Aud bucăţi dintr-o compoziţie a maestrului Ion Dumitrescu, văd scene dintr-un film dedicat lui Ion Creangă, aspecte dintr-o expoziţie de artă populară şi în urmă nişte piei-roşii dansînd. Ce-i asta?

— Un fragment dintr-un jurnal străin.

Aflu astfel că studioul are legături cu 18 ţări pentru schimb de jurnale: cu „Kinokronik" — Studioul central de filme documentare din Moscova, „Film Polski" din R. P. Polonă, „Defa Film" din R. D. Germană, studiourile din R. P. D. Coreeană, casa americană „Telenews", casele franceze „Gaumont Paris" şi „Les Actualités francaises", casa belgiană „Belgavox", „Fox-Movietone" din München, „Films divisions" din Bombay, „Austria Film", etc.

Am vizitat apoi o sală de proiecţie, cabina de mixaj şi alte încăperi prevăzute cu instalaţii complicate, ale căror nume şi rost nu le-am putut ţine minte, dar care m-au convins că munca cineaştilor nu e atît de simplă cît mi s-a părut, că naşterea jurnalului săptămînal de actualităţi nu se produce doar bătînd din palme.

Sper că nici un operator nu m-a filmat pe cînd mă uitam, asemenea lui ştiu eu cine la poarta nouă, la aparatajul atît de complicat ce ţi este familiar lui, spre a mă expune ca un gură cască patent pe ecranele tuturor cinematografelor din ţară.

B. DULGHERU

De vorbă cu Zenaida Palli

(Urmare din pag. 1-a)

— Ce acompaniator aţi avut?

— *Pe Georges Solkany, un pianist foarte talentat, care acompaniază numeroşi artişti francezi şi străini, care concertează la Paris.*

— La ce alte manifestări muzicale v-aţi dat concursul?

— *Am mai cîntat la o audiţie muzicală, pe scena Operei din Paris, la care au participat şi alţi cîntăreţi. Era o audiţie oficială. Au fost de faţă mulţi critici muzicali. Rezultatele audiţiei vor fi comunicate ulterior.*

— Şi Parisul?

— *Am stat ceasuri întregi la Luvru, am hoinărit pe străzi, prin muzee. Din păcate Opera era închisă, deoarece personalul ei era în grevă. Dar am fost pe la teatre, la concerte...*

— Ce-aţi auzit mai interesant?

— *Vrei să ştii? Ei bine, pe Silvestri şi pe Valentin Gheorghiu. Valentin e foarte apreciat la Paris. A fost într-adevăr spumos şi publicul l-a bisat de nenumărate ori. Şi maestrul Silvestri... colosal. Am fost şi la concertul lui Karajan, care mi-a plăcut foarte mult.*

— Am aflat că la întoarcere aţi făcut un popas la Praga?

— *Am avut tranzit aici, şi cum timpul era urît, a trebuit să rămîn o zi în plus. Cei de la „Supraphon" (casă de discuri a R. Cehoslovace n.n.) au aflat că mă aflu la Praga şi au aranjat un program cu orchestra.*

— Ce aţi imprimat?

— *Actul III din Werther — „Scrisorile şi lacrimile" şi aria din Mignon — „Cunoşti tu ţara mea?" Am dat şi un recital la televiziune.*

— Şi acum?

— *Acum? Repetiţiile cu „Trubadurul". În aprilie e programată premiera.*

— Alte proiecte în plan?

— *Trebuie să-mi îmbogăţesc repertoriul. Am de gînd să abordez muzica lui Mozart. Vedeţi, cerinţele publicului sînt mari şi trebuie să le satisfac.*

— Alte imprimări?

— *Voi face probabil curînd imprimări de lieduri româneşti pe discuri „Electrecord".*

Din primul rînd al fotoliilor vocea regizorului comandă reluarea repetiţiei.

— Zenaida Palli, în scenă!

Printre stîncile proiectate pe fundalul însîngerat al apusului de soare, apare Zenaida Palli — Azucena, cerînd cu vocea plină de ură şi mînie, moartea contelui de Luna.

Repetiţia la „Trubadurul" continua.

Eva MOLHO

Pe scurt despre Teatrul Mic

Peste puţină vreme, iubitorii de teatru din Bucureşti şi din alte oraşe ale ţării vor avea prilejul să cunoască un nou colectiv artistic sovietic: Teatrul Mic din Moscova.

După Mossoviet şi M.H.A.T. acesta este al treilea teatru sovietic de dramă care vizitează Bucureştiul în ultimii ani. Teatrul Mic Academic de Stat, cel mai vechi teatru dramatic din capitala Uniunii Sovietice, a luat fiinţă în anul 1757, pe lîngă Universitatea din Moscova. Pînă în 1824, cînd a primit numele sub care este cunoscut şi astăzi, teatrul şi-a schimbat de cîteva ori denumirea şi natura spectacolelor. Legată de la începuturile sale de dezvoltarea artei teatrale realiste ruse, activitatea Teatrului Mic s-a desfăşurat sub înrîurirea marilor gînditori democrat-revoluţionari şi a clasicilor dramaturgiei ruse, care s-au aflat printre prietenii şi colaboratorii acestui teatru. Astfel, în prima jumătate a secolului trecut, cînd Teatrul Mic a devenit focarul şcolii realiste actoriceşti ruse, un rol important în dezvoltarea teatrului l-a avut colaborarea cu N. V. Gogol, din opera căruia au fost prezentate, în timpul vieţii scriitorului, „Revizorul" (a cărui premieră a avut loc în 1836), scene din „Sufletele moarte" (1842), „Căsătoria" şi „Jucătorii de cărţi" (1843).

În a doua jumătate a secolului trecut, dramaturgul recunoscut al Teatrului Mic devine A. N. Ostrovski. Dacă Comediei Franceze i se spune pe drept cuvînt „Casa lui Molière", iar M.H.A.T.-ului „Casa lui Cehov", Teatrul Mic poate îndreptăţi cu prisosinţă denumirea de „Casa lui Ostrovski". Din repertoriul marelui dramaturg, Teatrul Mic a pus în scenă nu mai puţin de 47 de piese.

Împreună cu promovarea repertoriului naţional, Teatrul Mic deţine tradiţia celor dintîi spectacole din repertoriul clasic universal în Rusia. Pe scena acestui teatru a văzut lumina rampei „Hamlet", în 1837, cu Mocealov în rolul titular, — spectacol comentat de Belinski în articolul său „Hamlet de Shakespeare. Mocealov în Hamlet", — „Othello", „Regele Lear", „Richard al III-lea", „Hoţii", „Intrigă şi iubire", etc.

Printre actorii care au făcut gloria Teatrului Mic în epoca prerevoluţionară, se numără M.S. Şcepkin, primul interpret al lui Famusov din „Prea multă minte strică" şi al primarului din „Revizorul", prietenul lui Herţen, Gogol, Belinski, Şevcenko; P.S. Mocealov, deţinătorul rolurilor principale din repertoriul shakesperian; M.N. Ermolova, prima slujitoare a scenei, distinsă în perioada sovietică cu titlul de artistă a poporului şi alţii.

După revoluţie, repertoriul teatrului s-a îmbogăţit cu lucrări dramatice devenite astăzi piese clasice ale literaturii realist-socialiste. Aici au fost puse în scenă „Liubov Iarovaia" de Treniev, în 1926, piesele lui Gorki, Romaşov, Korneiciuk, Lavreniev.

La Bucureşti, Teatrul Mic va prezenta şase lucrări dramatice: „Lupii şi oile" de Ostrovski, „Vassa Jeleznova" de Gorki, „Puterea întunericului" de Tolstoi, „Port-Arthur" de Stepanov şi Popov, „Satul Stepancikovo", dramatizare după Dostoievski şi „Aripi" de Korneiciuk.

Printre interpreţii care vor participa la turneu se numără cei mai de seamă artişti ai teatrului. Astfel, în rolul Vassei Jeleznova o vom vedea pe Vera Paşennaia, artistă a poporului din U.R.S.S., prima interpretă a rolului Liubov Iarovaia. O vom vedea de asemenea pe artista poporului din U.R.S.S., E. D. Turcianinova, interpretă de frunte a pieselor lui Ostrovski, artistă la Teatrul Mic din 1891, pe artista poporului din U.R.S.S., E. N. Gogoleva, care a contribuit cu talentul său la succesul unor piese din dramaturgia sovietică contemporană ca: „Pentru cei de pe mare" de Lavreniev, „Puterea cea mare" de Romaşov, „Caracterul moscovit" de Şofronov. Îl vom reîntîlni pe scenă pe artistul I.M. Jarov, cunoscut ca actor de film în deosebi din rolul Menşikov din filmul „Petru I" şi pe I.V. Ilinski, interpret fără seamăn al lui Hlestakov, cu care spectatorul romîn s-a mai întîlnit în filmul „Volga, Volga".

Enumerarea actorilor de frunte şi a succeselor artistice nu se încheie aci. Fără îndoială, spectacolele artiştilor sovietici în luna ce vine vor constitui un mare eveniment artistic al Capitalei noastre.

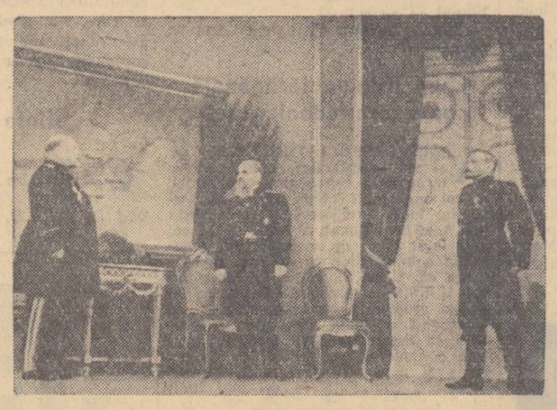

Scenă din piesa „Port Arthur" de Stepanov şi Popov

Scenă din „Furtuna" de W. Shakespeare, noua premieră a Teatrului Naţional „I. L. Caragiale". De la stînga la dreapta: Toma Dimitriu, Ileana Iordache şi Emanoil Petruţ.

Fotografia: E. WECHSLER

Am văzut pentru dvs.

„FURTUNA" de Shakespeare la Teatrul Naţional „I. L. Caragiale"

Socotită pe bună dreptate testamentul poetic al lui Shakespeare, „Furtuna" nu este o dramă aşa cum ar lăsa poate să se înţeleagă titlul ei. Subiectul acestei fantezii alegorice i-a fost, pe cît se pare, sugerat lui Shakespeare de un fapt real, petrecut numai cu doi ani înainte de a fi scris-o. Prin 1610, marinarii de pe un vas al unei companii engleze, povesteau că au întîlnit pe o insulă din arhipelagul Bermude, nişte făpturi stranii şi că ţărmul întreg şi tot ostrovul răsunau de cîntece ciudate, nemaiauzite de urechea omenească. Asemenea echipajului de pe vasul amintit, în „Furtuna" eroii lui Shakespeare, Alonso, regele Neapolului, fratele său Sebastian, Ferdinand, fiul regelui şi impostorul Antonio, falsul duce al Milanului, naufragiază în timpul unei furtuni cumplite. Naufragiaţii nimeresc chiar în insulele unde Prospero şi fiica sa trăiesc de 12 ani surghiuniţi de Antonio, în tovărăşia duhurilor şi a altor fiinţe misterioase. Apariţia naufragiaţilor pe insulă oferă dramaturgului posibilitatea de a-şi pune personajele în situaţii menite să dezvăluie foarte pregnant o seamă de caractere omeneşti. Aşa se întîmplă, de pildă, cu oamenii regelui Alonso, atunci cînd se află ştirea presupusei pieiri a moştenitorului Ferdinand, Sebastian, fratele regelui, se gîndeşte să-l omoare şi să ia tronul. Regelui însuşi evenimentul îi deşteaptă aduceri aminte dureroase, legate de cruzimea sa faţă de Prospero, adevăratul duce al Milanului.

Prospero rămîne de fapt personajul central al piesei, care, alături de Gonzalo, bătrînul sfetnic al lui Alonso, sînt purtătorii unui mesaj uman cu valoare de simbol. Primul supune forţele naturii — deşi cu ajutorul magiei — determinînd stihiile firii şi pe oameni să slujească binelui; al doilea visează o republică în felul celei preconizate cîndva de Montaigne, în care toate făpturile să convieţuiască într-o dulce şi perpetuă armonie.

Ultimele scene aduc în prim plan tînăra generaţie, pe Ferdinand şi Miranda, cărora autorul le hărăzeşte un viitor mai nobil decît trecutul părinţilor lor.

În Bucureşti, „Furtuna" se joacă întîiaşi dată. Regia spectacolului — Moni Ghelerter, care pune pentru a doua oară în scenă o piesă a lui Shakespeare, după ce în urmă cu zece ani a pus în scenă „Romeo şi Iulieta". La întrebarea „ce l-a făcut să aleagă această piesă", Moni Ghelerter mi-a răspuns printr-o imagine poetică: „Farmecul ei asemănător cu al unei zile însorite de toamnă".

În distribuţie: Toma Dimitriu (Prospero), Ileana Iordache (Miranda), C. Bărbulescu (Alonso), Emanoil Petruţ (Ferdinand), Al. Giugaru, Radu Beligan, Marcel Anghelescu, D. Crişmaru, Alexandrescu-Vrancea, Eva Pătrăşcanu şi alţii. Muzica: M. Brediceanu; conducerea muzicală: Al. Filionescu. Decoruri şi costume: Al. Brătăşanu.

Îşi dau concursul, de asemenea, corpul de balet şi soliştii baletului Operei.

În ce stadiu se află repetiţiile?... Au luat sfîrşit ieri, vineri 28 martie, seara premierei, pe scena sălii „Comedia".

Valentin BALTAG

Filmul „CASA ÎN CARE LOCUIESC"

O poezie a amintirii, pretext de evadare din prezent şi refuz de a privi în faţă viitorul, a produs şi mai produce, cu o nemăsurată înverşunare, arta burgheză. Există însă şi o altă poezie a amintirii: cea a creşterii, a dezvoltării de pînă acum, jalonată de trecerea vremii pe coordonatele şi cu unităţile de măsură proprii noii societăţi — societăţii socialiste. Aici, noţiunea de perspectivă capătă în chip firesc sensul concret, real, pilduitor. Oamenii sovietici — în rîndul cărora se numără cu cinste eroii filmului „Casa în care locuiesc" — au străbătut cu un entuziasm tenace, îndreptîndu-se neabătuţi către ţel, anii de eforturi ai marilor construcţii antebelice şi războiul necruţător impus de fascişti. Ce forţă miraculoasă le-a călăuzit paşii, în numele căror bucurii au sacrificat totul?

Nu aşteptaţi de la eroii acestui minunat film răspunsuri sonore, vorbe mari. Dragostea de patrie? Nimeni nu o întruchipează mai bine decît geologul Dmitri Kaşirin. Dar el nu se va lăuda niciodată cu aceasta, fiind un om tăcut, pasionat după studii şi plecat mai toată vremea în creerii munţilor. Morala comunistă? Ce pildă mai bună să aflăm decît aceea a familiei muncitorului Davidov care, împreună cu devotata sa soţie, a crescut copii în respectul faţă de muncă, de tovarăşii de viaţă şi de meserie, l-a educat în spiritul omeniei şi unităţii depline în faţa pericolelor care l-ar putea ameninţa vreodată în viaţă?

Scenă din film

Aşadar: fapte. Fapte obişnuite, de fiecare zi, pe care timpul nu le şterge atunci cînd ele poartă cu sine o semnificaţie măreaţă: aceea a luptei conştiente pentru renaşterea morală a omului de sub prejudecăţile lumii vechi, pentru afirmarea şi desăvîrşirea lui într-o orînduire cum n-a mai cunoscut istoria. Tinereţii părinţilor care au făurit Revoluţia îi ia loc, pe-ncetul, o altă tinereţe, o altă generaţie. Serioja şi Galea trec de la jocurile copilăriei, la primele chinuri ale dragostei şi iată-i în pragul războiului înscriindu-se fără nici o ezitare voluntari pe front. Viaţa paşnică şi tot mai bună, nu i-a făcut să uite marile răspunderi. Pentru a fi la înălţimea lor, Galea îşi va da chiar viaţa. Iar anii trec şi, acolo, în faţa blocului muncitoresc unde odinioară copiii se jucau de-a vaima, un adolescent cu rucsacul de geolog aşteaptă pe fata ce nu se mai întoarce. E Serioja care va duce mai departe idealurile a trei oameni seceraţi de gloanţe: al lui Davidov — tatăl, al Galiei şi al geologului Kaşirin. O viaţă trece mai uşor în alta atunci cînd oamenii pun mai presus de interesele egoiste ţelul măreţ al construirii societăţii comuniste. Acesta e însuşi semnul timpurilor noi, ai cărei purtători au uimit lumea în numai patru decenii de la Revoluţie.

Eugen ATANASIU

„Primăvara muzicală a lumii"

Corespondenţă specială din Moscova

La 18 martie, în sala mare a Conservatorului din Moscova, s-a deschis Concursul Muzical Internaţional Ceaicovski, la care participă 80 de tineri violonişti şi pianişti, din 23 de ţări. Concursul Ceaicovski, este una dintre cele mai de seamă manifestări muzicale internaţionale din ultimii ani. Cunoscuta pianistă franceză Marguerite Long l-a numit „Primăvara muzicală a lumii".

Concursurile internaţionale de acest gen au o veche tradiţie. Se poate aminti că în 1890, la Petersburg, a avut loc un asemenea concurs închinat marelui pianist Anton Rubinstein. Aceasta a fost prima întrecere internaţională de mari proporţii între tinerii muzicieni. Participanţii au fost aleşi dintre compozitori şi pianişti. Unul dintre cîştigătorii concursului, a fost italianul Ferrucio Busoni, devenit mai tîrziu un pianist cu renume mondial.

Cu timpul, concursurile internaţionale Rubinstein au devenit o regulă. Ele se ţineau la fiecare 5 ani, în capitalele diferitelor ţări ale lumii.

Întrecerea de acum de la Moscova îşi are particularităţile sale. Participanţii sînt reprezentanţi ai acelor generaţii care s-au născut după 1 ianuarie 1928 şi pînă la 1 ianuarie 1940. Deşi tineri, concurenţii au de îndeplinit un program extrem de greu, proporţiile operelor executate de fiecare participant fiind aproximativ acelea ale unui concert în două părţi. Este explicabil de ce la Moscova, în discuţiile cu ziariştii, concurenţii ţineau să precizeze: „Eu nu mă aştept să cîştig întrecerea, particip numai pentru că concursul este o mare şcoală de perfecţiune". Programul este astfel alcătuit, încît fiecare violonist şi pianist are posibilitatea să-şi demonstreze individualitatea, să-şi arate maturitatea artistică şi perfecţiunea tehnică.

Printre participanţii la concurs sînt tineri muzicieni din Australia, Bulgaria, China, Franţa, R. F. Germană, S.U.A., Spania etc. Din R.P.R. participă doi violonişti: Ştefan Ruha şi Varujan Cozighian.

Turul I al violoniştilor s-a terminat la 22 martie. Din 30 de participanţi, 12 au fost eliminaţi. Nu poate decît să ne bucure faptul că ambii violonişti romîni au intrat în turul al doilea. Programul acestui tur este complicat şi lung. Fiecare participant trebuie să execute 5 opere obligatorii şi 4 la alegere. Concurenţii execută asemenea piese muzicale ca „Povestire" de Taneev, Meditaţii şi Vals, Scherzo de Ceaicovski, Capriciile 14, 17 şi 24 de Paganini. Toate aceste minunate bucăţi muzicale cer muzicienilor maturitate artistică şi o tehnică nu mai puţin perfectă.

Opt participanţi la turul al doilea al violoniştilor vor intra în finală. Ei vor fi laureaţi ai concursului. Întrecerea va continua şi aci pentru întîietatea de locuri. Tot aşa se va desfăşura şi întrecerea pianiştilor.

Concursul internaţional Ceaicovski a stabilit 8 premii pentru violonişti şi 8 pentru pianişti. Ele variază între 5.000 şi 25.000 ruble. Laureaţii vor primi de asemenea, în ordinea locurilor ocupate, medalii de aur, de argint, de bronz şi o insignă de onoare.

Cine apreciază rezultatele artistice ale participanţilor la concurs? Sînt alcătuite două jurii, din care fac parte muzicieni cunoscuţi în toată lumea. David Oistrah, preşedintele juriului violoniştilor este cunoscut în R.P.R. ca şi în S.U.A., Argentina sau Franţa. Printre membrii juriului violoniştilor sînt de asemenea, G. De Vitto — Italia, A. Plocek — Cehoslovacia, Ma Si-tung — R.P. Chineză, E. Zimbalist — S.U.A. şi alţii. Efrem Zimbalist, directorul Institutului Muzical din Philadelphia, este unul dintre elevii marelui Rimski-Korsakov. Compozitorul rus s-a îngrijit de talentul tînărului Zimbalist încă pe vremea cînd acesta trăia la Rostov pe Don, unde s-a născut. Sub conducerea lui, Zimbalist devine un muzicant de seamă. Plecat în 1911 în S.U.A., el desfăşoară pînă azi o bogată activitate pedagogică.

Juriul pianiştilor este compus din personalităţi nu mai puţin cunoscute. Alături de Emil Ghileis, Marguerite Long, A. Bliss şi alţi pianişti renumiţi, din juriu face parte şi dirijorul George Georgescu, cunoscut la Moscova ca şi în restul lumii.

Prin participarea largă, prin programul său bogat şi ţelurile înalte pe care le urmăreşte, concursul Ceaicovski s-a transformat într-o adevărată sărbătoare pentru toţi muzicienii, pentru toţi iubitorii de muzică şi de artă. În clipa în care vă telefonez, aflu îmbucurătoarea veste că violonistul romîn Ştefan Ruha, a intrat în turul III al concursului.

Al. CÎMPEANU

Desenele lui Iser

Drumul artistic al pictorului I. Iser este unic şi personal în felul său.

Începînd cu desenele sale satirice, apărute în primele decade ale secolului nostru în ziare şi reviste ca „Furnica", „Flacăra", „Adevărul", „Les Temoins" sau „Le Rire", sau cu cele expuse aproape an de an în sălile de expoziţii din Bucureşti, Paris, Bruxelles, Anvers, New York etc., Iser s-a făcut ecoul sumbrei defilări a mizeriei umane, al strigătului de protest al proletariatului înjosit de puterea banilor, şi al sufletului poporului.

De aceea, nu este întîmplător şi nici lipsit de semnificaţie faptul că în cele 115 desene şi guaşe — rezultat al ultimilor doi ani de creaţie — pe care pictorul Iser le expune luna aceasta în sălile „N. Cristea", subiectul dominant este tot omul. Fără îndoială că artistul priveşte astăzi omul într-un fel diferit de acum cincizeci de ani. Deşi iubeşte cu aceeaşi intensitate oamenii şi viaţa, ca şi atunci cînd desenele sale se transformau în ascuţite arme de luptă politică — cei înfăţişaţi şi preferaţi inimii artistului sînt tot ţărani, ţărănci, balerine, etc., de data aceasta eroii desenelor sale nu se mai definesc prin dezvăluirea contradicţiilor cu societatea, ci prin corespondenţa cu proporţiile şi trăsăturile lor spirituale.

În operele expuse remarcăm, de asemenea, pasiunea pentru formă şi desen luminos, pentru linia laconică, valorată, care ştie să creeze iluzia culorii. Iser realizează, în majoritatea lucrărilor sale o sinteză extrem de rară — ce se manifestă în desenul lăuntric, în simplificarea imaginii. Putem spune, în acelaşi timp, că imaginile sale sînt şi abstracte şi concrete — deoarece ele sînt imaginile unor fiinţe luate în general: balerine, odalisce, arlechini şi chiar ţărănci — neaparţinînd parcă nici unei clase, fără o precizare a lor în timp, şi în acelaşi timp sînt totuşi imaginile unor oameni vii, aparţinînd realului, vieţii.

În tăcerea expoziţiei, desenele sale ne determină astfel să privim lumea şi oamenii aşa cum le-a văzut artistul — să iubim arta.

Mircea DEAC

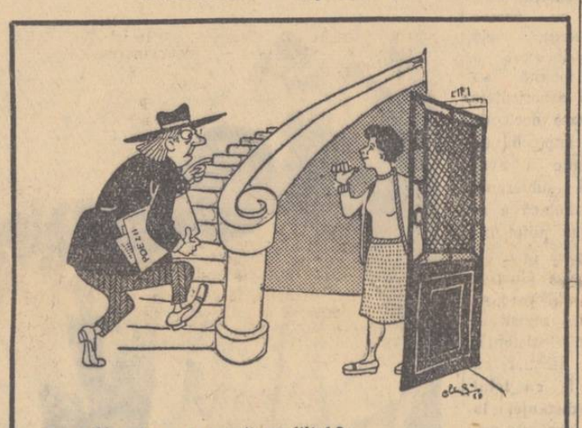

— Maestre, nu urcaţi cu liftul?

— Nu! Nu vreau să se spună că-mi datorez ascensiunea unei... fenei.

Desen de Al. CLENCIU

I. ISER: Compoziţie

CITITORII ÎNTREABĂ „MAGAZIN" RĂSPUNDE

CORNEL BAICU-Călan: În filmul lui Carlo Lizzani „Cronica amanţilor săraci", rolul principal masculin a fost deţinut de către popularul actor italian Marcelo Mastroianni. Vă amintim că acest actor a mai apărut în faţa publicului romînesc în filmul „Bigamul".

PETRU CORBU: Într-adevăr, tînăra scriitoare armeană Maro Erzinkean, autoarea scenariului după care regizorul Grigori Melik-Avakean a realizat filmul „Inima cîntă" — s-a inspirat din viaţa cunoscutului cîntăreţ armean Artur Aidinean. Cît priveşte cealaltă întrebare, vă putem informa că actriţa Marga Butuc-Codrescu este soţia actorului Constantin Codrescu.

AMELIA COLŢEA-elevă: În filmul spaniol „Fedra", realizat de Manuel Mur Oti, în rolul lui Fernando apare Vincente Parra. În legătură cu filmul în care va apare Greta Garbo, vă reamintim că deocamdată e vorba numai de un proiect, aşa încît nu putem face nici o afirmaţie în legătură cu programarea lui. Cît priveşte publicarea fotografiilor dorite, vă asigurăm că, în măsura posibilităţilor, vom încerca să vă satisfacem cît mai curînd dorinţa.

VLADIMIR MAIER-Cîmpeni, reg. Cluj: La întrebările — multe şi variate — pe care ni le-aţi adresat vă răspundem pe... puncte: 1) Nargis nu este soţia lui Raj Kapoor; 2) Exterioarele filmului romînesc „Vulturi 101" au fost realizate la Cîmpina şi Buşteni. Deci, nu v-aţi înşelat; 3) Interpreta principală din filmul francez „Infernul îngerilor" este Louise Carletty; 4) Cîntecul care s-a cîntat la începutul şi sfîrşitul filmului romînesc „Pasărea furtunii" se intitulează „Cîntecul pescarului" şi e compus de Edgar Cosma (autorul muzicii filmului susamintit). Textul aparţine într-adevăr lui Eugen Mirea. Dat fiind interesul dvs. pentru acest cîntec, vă informăm că el a fost înregistrat de către „Electrecord" şi că îl puteţi procura de la magazinele de specialitate.